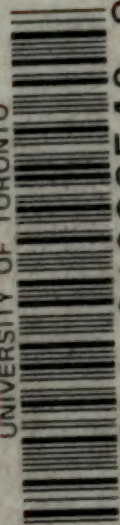

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01062540 8

THE CAMBRIDGE HOMER.

THE ILIAD.

London: C. J. CLAY AND SONS,
CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE,
AVE MARIA LANE.

Glasgow: 263, ARGYLE STREET.

Cambridge: DEIGHTON, BELL AND CO.

Leipzig: F. A. BROCKHAUS.

New York: MACMILLAN AND CO.

~~MS. A. 9. 2. 1~~

THE ILIAD

OF

HOMER

EDITED BY

ARTHUR PLATT, M.A.

LATE FELLOW OF TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE,
PROFESSOR OF GREEK IN UNIVERSITY COLLEGE, LONDON.

39622
27/8/97

CAMBRIDGE:
AT THE UNIVERSITY PRESS.

1894

[All Rights reserved.]

Cambridge:

PRINTED BY C. J. CLAY, M.A., AND SONS,
AT THE UNIVERSITY PRESS.

PA
4019
A2
1894

PREFACE.

THIS edition runs on the same lines as my edition of the *Odyssey*. The chief points in which I have gone further are (1) the substitution of η for ϵ in such verb forms as $\thetaείω$, etc. (Monro, *Homeric Grammar*, Appendix C), and (2) the expulsion of $\grave{\eta}\nu$ and $\epsilon\pi\grave{\eta}\nu$. That $\acute{\alpha}\nu$, however, was not a Homeric particle, as held by Brandreth, Fick and van Leeuwen, appears to me a hypothesis not only baseless but, as clearly shewn by Monro, actually contrary to the evidence of the text.

For the MSS. one still has to get along with La Roche as one can, with little exception, hoping that Ludwich will soon inaugurate a new era in this matter.

I have the pleasure of thanking Dr Leaf for taking a great deal of most useful trouble with my proof sheets, and Dr Rutherford for much valuable assistance. Also Mr T. L. Agar for communicating to me some unpublished conjectures, of which I have adopted an ingenious one on Φ 569.

As to authenticity, it seems necessary to be content with ejecting lines condemned by MSS. evidence, and here and there one which spoils the sense. Any further condemnations as applied to the *Iliad* are meaningless, for the *Iliad* as a whole is nothing but the poem as we now have it, whatever views any given critic may hold about its composition. Even the

condemnations of the ancient critics cannot be trusted, except when it can be shewn that they actually did not know the line.

Before giving a list of the principal changes in the text which do not come under the general rules specified in my introduction to the *Odyssey*, I am compelled to observe that the ascriptions of corrections in the *Iliad* are in a state of great confusion. Knight has been scarcely acknowledged, Brandreth absolutely ignored, and the Bentley MS. might perhaps as well never have been lent to Heyne at all. For, as it is, things have been so managed that Heyne gets the credit of a multitude of emendations which are to be found in Bentley, some have never been published as either the one's or the other's, and it has occurred to nobody to look up the original because it has always been supposed that Heyne had squeezed the sponge dry. I have done something to restore *suum cuique*, but am well aware that much remains to be done in this way.

I have used the following abbreviations: Bent. = Bentley, Br. = Brandreth, LC. = edition of van Leeuwen and da Costa.

- A 18. μέν τοι Ed. (cf. Hymn. Cer. 135). 19. καὶ Φοῖκαδε Bent.
 21. ὦλα Bent. 26, et plurima alibi similia. κιχῇω Curtius.
 67. βούλητ' Knight, Stier. 85. θεοπροπέων Nauck. 90. εἴ κ'
 Br. 113. 'Φε Bent. 166. εἴ ποτε Br., LC. 195. πρὸ
 δέ 'φ' ἦκε LC (coll. 208). 218. ὅς τε Monro. 230. ἀντία
 Bent. 238. παλάμη Nauck. 251, 266. τράφον Buttmann.
 272. μαχέσαιο Ed. 288. πᾶσιν δὲ Bent., Dawes. 291. προ-
 θέωσιν Bekker. 344. μαχέονται Thiersch. 388. μῦθον
 ἐπηπείλησεν Nauck. 406. οὐδέ 'φ' ἔδησαν Leaf. 459. ἀν-
 φέρυσαν Ed. 482 et alibi. εἶαχε Wackernagel. 505. τίμησον
 δὴ μ' υἱόν Ed. (cf. Z 306 etc.). 548. φείσεται Bent. 549. ἐθέλ-
 ωμι Hermann. 555. παρείπεν Herwerden. 557. σ' ἢ γε
 Bekker. 574. σφῶ' LC. (σφῶ Cobet). 575. οὐδ' ἔτι
 Cauer. 576. ἔσται Bent. 599. γέλος Bent.
- B 4. ὀλέσαι Bekker. 8. οὔλος Naber. 82. νῦν δὲ φίδ' Bent.
 87. φέθνε' ἱάσι Bent. 115. δυσκλέε' Knight, Nauck. 126. δια-
 κοσμηθήμεν' Knight, LC. 165, 181. μηδ' ἔαε Bent. (ἑάα).
 180. σοῖς' Nauck (cf. schol. 164). 210. μεγάλα Bent.

213. ὅς Bent. 218. συνοκωχότε Valckenaer. 228. εὔτε
 Monro. 232. μίσγη' Christ. 233. κατίσχη'
 Christ. 236. τὸν δ' ἐάωμεν Knight. 269. ἀχρεῖα Br.
 281. ἄμα 'φοι Nauck. 284. γ' ἄρ Ed. 291. ἀνιθέντ' ἀνέ-
 χεσθαι Spengel (coll. δ 595, π 277; displicet tamen aoristum).
 295. ἔννατος Knight. 316. δὲ 'φελιξάμενος Bent., Dawes, ἀνφι-
 φαχυῖαν (ἀνφιαχ.) Heyne. 319. damnarunt veteres. 325. ὅο
 Knight, Thiersch. 328. τοσσαῦτα φέτεα Bent. 346. τοὺς δ'
 ἔαε Bent. (ἐάα); plura huius generis taceo. 384. ἀμφί Bent.
 410. περιστησάν τε Bekker. 422. ἀνφέρυσαν Ed. 468. γίγ-
 νεται Stephanus*. 471. ἐν del. Bent. 491, 2. seclisit Heyne.
 518. Φιφίτοο Knight, Ahrens. 566. Μηκιστῆος Br., Bekker.
 621. Κτεάτοιο ὁ δ' Εὐρύτου Nauck. 651 et alibi. ἀδριφόντη
 Monro. 672. Χαρόπου τε Bent. 677. Κόον Nauck.
 686 et alibi. πολέμου δυσφηχέος Bekker. 719. ἐν del. Heyne.
 731. Ἀσκληπιόο Knight, Ahrens. 765. ὀφέτεας Bent., Dawes.
 786 et alibi. ὠκέϊ' Ἴρις Fick.

Γ 22. βιβάντα Bekker. 46. τοῖός περ Bent. 76. αὐτε χάρη
 La Roche. 103. δ' om. Heyne, Pap. Brit. Mus. CXXVI.
 112. παύσεσθαι Stephanus*. 119. καὶ φάρνα Knight. 173. ὥς
 μ' ὀφελεν θάνατος 'φαδέεν Ed. 201. τράφεν Buttmann. 206. ἀγ-
 γελίην Bent. (coll. Α 140). 223. γ' del. Ed. 224. seclisit
 Bent. 286, 459. ἦν τε Bent. 306. ὀφθαλμοῖς' ὀράεσθαι LC.
 366. τίσεσθαι Stephanus*. 373. ἦρετο Br., Cobet. 442. γ'
 om. Stephanus*, Brit. Mus. Pap. CXXVI. ἔρος Bent. 459. ἀπο-
 τίνετε La Roche.

Δ 75. ἀστέρ' ἔηκε Barnes. 109. κέρα' Knight. 131. ὁ Bent.
 176. ὥς Hoffmann. 181. κενεῇσι νέεσσι Nauck. 239. ἐπεί
 Br., LC. 242. ἐλέγχεα Ahrens. 253. προμάχοισ' ὑτ Nauck.
 263. ἀνώγη Bekker. 264. ὄρσο πτόλεμόνδ' Nauck. 343. κα-
 λέοντος Nauck. 345. κρέα' Knight. 353. αἱ κ' Br., LC.
 359. περιούσιον Bergk. 374. 'φε Bent. 384. ἐπὶ Τυδῆϊ τεῖλαν
 Br., Menrad. 390. 'φ' ἐπιτάρροθος LC. 399. 'φόν Brugmann.
 452 et alibi. χειμάροοι Knight, Sittl. χειμαρώω Christ. 483. πε-
 φρήκη Hermann. 509. μή Bent. 520, 525. Πείροος Knight.

Ε 4. δαῖτε δέ 'φ' ἐκ LC. 21 et alibi. ἀδελφεόο Knight, Ahrens.
 88. ἐκέασσε Naber. 118. ἀνδρ' ἐλέεν Ed. 166. δὲ φιδ'
 Heyne. 273. γε Voss. 281. ἡ δέ La Roche (coll. Ε 66 etc.).
 293. ἐξέλυθεν Br., Ahrens. 310. δέ 'φ' ὅσσε Br., Herwerden.

349. ἦ del. Br., Nauck. 387. τρεῖςκαίδεκα Bekker. 396. αὐ-
 τός Br. 451. δέ Bent. 464. υῖες Knight (vies), Nauck.
 466. ἦ del. Br., LC. 478. ἱκω Bekker. 481. τ' del.
 Bekker. 495. δοῦρε Bekker. 497. ἐφελίχθησαν Dawes.
 565. δὲ φίδ' Heyne. 603. πάραι Fick. 606. μενεαίνετε Bent.
 609. Μενεσθῇ' Christ. 659. ὀφθαλμῶ LC. 697. ἐμπνύθη
 Herwerden. 723. χάλκει' Bent. ἀμφί LC. 734. οὐδῶ LC.
 770. ἔφιδ' Ed. 782 et alibi. λίσσι Br. (φλί.), Nauck.
 892. ἀνάσχετον Wackernagel.
- Z** 46. δέξε' LC. (coll. K 378). 90. ὄ'φοι Bent. 94, 275, 309. ἦ-
 νιδας Sitzler. 101. δέ del. Bent. 104. δοῦρε Bekker.
 106. δ' ἐφελίχθησαν Dawes. 109. ἐφελίχθεν Dawes. 126. θρά-
 σεῖ Menrad. 130. Λυκόφεργος Bent., Bekker. 134. ἀνδρο-
 φόνου Λυκοφέργου Bent. 149. φύεθ' Br., LC. 151. damnavit
 Bent. 158. ὅς' ῥ' Br., LC. 159. seclisit Knight. 206. δ'
 ἔμ' Bekker. 213. ἐνί Bekker. 281. ἐθέλη Bent. 285. φρέν'
 ἀτερπέ' Ed. 289. ἐνθα ῥ' ἔσαν Gendt. 344. κακομηχάνοο
 κρυόσεως Knight. 352. ἄρα Christ. 367. τ' del. Bent.
 409. κατακτενέουσιν Cobet. 474. γ' del. Bent. 489. ἐπεί
 Br., Monro. 493. πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί, τοι Φιλίῳ Hoffmann
 (coll. α 359 etc.). 511. τ' del. Bent.
- H** 45. ἐπιφάνδανε Bent. 54. αὐτε χάρη La Roche. 74. ἀνώγη
 La Roche. 108. δεξιτερὴν...χεῖρα Bent. (coll. Ξ 137 etc.).
 144, 148. Λυκόφεργος Bent. 162. πρώτιστα Bent. 171. πεπᾶ-
 λεσθε Doederlein. 198. φιδρίη LC. 300. ὥς Bent. 301. μαρ-
 νάσθην Ed. 310. καί ῥ' ἦγον Br., LC. 340. εἶη Hermann.
 346. δφεινόν Ed. 353. damnarunt veteres. 364, 391. καὶ
 φοίκοθεν Bent. 386. ἦνωγε Knight, LC. 394. ἦνωγον Bent.,
 Knight. 428, 431. ἐπενήεον Bekker. 434. ἦγρετο Duentzer.
 453. ἦροῖ Ed. (ἦρωι Nauck). 467. παρέσταν Bent.
- Θ** 37. τεεῖο Heyne. 94, 95. interpunctionem mutavit Ed. 133. ἄρ
 LC. 185. damnarunt veteres. 196. γε Thiersch. 206. Ζῆν
 Hermann. 209. ἀφεπτοφεπές Wackernagel. 266. ἐννατος
 Nauck. 325. ἀνφερύοντα Ed. 340. δοκεύη Nauck.
 362. οὐδ' ἔτι Ed. 385. οὐδῶ LC. 408. μ' εἴωθεν (ut
 sit μοι εἴωθεν) LC., (ut sit με Br.). 420. ὅφρα φίδης Bent.
 422. ῥ' εἴωθεν (ῥοι) LC., (ῥε) Br. 482. οὐδ' εἴ κ' Br., LC.
- I** 22. δυσκλέε' Knight, Herwerden. 59. damnavit Heyne.
 63. ἀφέστιος Knight. 64. ἐπιδημῖοο κρυόεντος Knight. 73. πόλ.

εσιν δὲ φανάσσις Bent. 88. 'φέκαστοι Bent., Lehrs. 128. φέργα
 φιδύας Bent. 133. 'φῆς Br. ("forsitan legendum"), Herwerden.
 142. 'φε Bent. 146. ἀνέφεδνον Bent. 189. κλέε' Knight,
 Nauck. 203. ἐντυνε Bent. 225. ἐπιδευές Monro. 228. ἐπήρ-
 ατα Bent. 230. σαωθέμεν' Bent. 238. οὐδ' ἔτι Ed. 245. εἴη
 Hermann. 248. ῥύεσθαι Heyne. 249. οὐδ' ἔτι Ed. 275. 'φῆς
 Herwerden. 288. ἀνέφεδνον Bent. 320. seclisit Heyne.
 342. 'φήν Leaf. 358. ἐπεὶ χ' Br. 379. τε del. Bent.
 386. πείσει' Bent., Wolf. 393. εἰ γάρ κεν Ed. 414. ἴκωμαι
 ἐφήν Brugmann. 429. αἰ κ' ἐθέλῃσιν Br., LC. 440 et alibi.
 ὁμοίου πτολέμοιο Knight, Ahrens. 458—461. absunt a libris;
 intulit Wolf ex Plutarcho. 459. ὅς μ' LC. 470. ἐννάνυχες
 Nauck. 537. ἡ ἐνόησεν Br. 602. δώρω Cobet. 692. αἰ
 κ' ἐθέλῃσιν Br., LC.

Κ 63. ἐπεὶ κ' Br., LC. 91 et alibi. 'φήδυμος Buttman.
 105. ἀλλά 'φ' ὅτω LC. 127. γ' ἄρ Br. 200. πεπτεότων
 Christ. 292. ἡνίδα Sitzler. 299. εἶαεν Nauck (ἤφαεν Knight).
 344. ἀλλά 'φ' ἐῶμεν Br., Christ. 362. ὑλήεντα, ὃ τε Paech.
 376. ὑπό Knight. 497. damnarunt veteres.

Λ 25. χρυσοῦ Bent. 28. νέφε' ἐστήριξε Ed. 39. φεφέλικτο
 Dawes. 69. δάργματα Hartel. 104. παράβασκε Ed.
 109. παρ' ὅας Knight. 131. δέξε' LC. 138. δ' Knight.
 151. ἱππεῖς δ' ἱππῆας, ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη MSS., ἱππῆες δ'
 ἱππῆας, ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη unus liber et schol. ad Λ 153,
 ἱππῆες δ' ἱππῆας, ὑπὸ σφίσι δ' ὦρτο κονίη Lehrs, ὑπό σφίσι δ' La
 Roche, idem quod Lehrs nullo accentu Br. 156. τ' del. Knight.
 187, 202. χ' ὁράη, -ης LC. 214. ἐφελιχθησαν Dawes. 222. τρά-
 φεν ἐν Christ (τράφ' ἐνί Buttman). 261. τοῦ δ' ἐπὶ Bent.
 318. ἔσται Bent. 330. οὐδὲ 'φούς Bent. 356. δέ 'φ' ὅσσε
 Br., Herwerden. 376. 'φοι Bent., Christ. 386. δ' Knight.
 398. ἔλκ' Knight. 417. 'φ' Br., Herwerden. 427. ἐϋηφενέος
 Nauck. 437. 'φ' Br., LC. 455. αὐτὰρ ἐπεὶ κε θάνω κτεριοῦσί
 με δῖοι Ἀχαιοί MSS., αὐτὰρ ἐμ' εἰ κε θάνω Aristarchus, κτεριοῦσί γε
 Spitzner. 470 et alibi. δέδφια Cobet. 474. ἔπον Knight,
 La Roche. 496. κατά Barnes. 549. ἐσσεύαντο Hermann.
 588. στήτε 'φελιχθέντες Bent., Dawes. 598. ἰδρώουσαι ἄγον Br.,
 Nauck. 611. ἐρεῖο Curtius. 678. πώε' ὅτων Leaf (ad Σ 4).
 690. γάρ 'φ' LC. 696. πῶν ὅτων Ed. 705. αἰσῆς Bent.
 733. ἀμφέσταν δὴ φάστν Bekker. 748. ἀμφὶ Bent., Br. 763. 'φῆς
 Bent., Bekker. 'φ' ὅτω Menrad. 767. τ' ed. Flor. 792. δ' del.

- Bent. 808. ἦεν Br., L. Meyer. 814 et alibi. ὥκτιρε Nauck.
838. ἔη Duentzer.
- Μ 41. ὁπότ' Paech. 48. τ' del. Bent. 49. ἐφελίσσεθ' Bent.
(φελίσσεθ'). ἐταίρων Gerhard. 56. ἴστασαν Knight, Spitzner.
58. ῥεῖ' Bent. 59. τελέοιεν Ed. 106. οὐδ' ἔτ' Barnes.
141. τῆος Br. (τεῖος), Nauck. 162. τε del. Bent. 261. ἀν-
φέρυον Ed. 284. ἀκτῇ Christ. 285. δέ Heyne. 302. αὐ-
τόθι Br., Bekker. 344, 357. γ' ἄρ Ed. 369. ἐπεὶ κ' Br., LC.
389. 'ρ' del. Bent. 395. δὲ σπόμενος Bekker. 400. ἀμαρτή-
σανθ' Knight. 412. δέ τε Bent.
- Ν 41. ἀρίφαχοι (ἀφιαχ.) Bent., Bekker. 113. ἄρ' ἠτίμησε Br.,
Cobet. 143. τῆος Br. (τεῖος), Herwerden. 247. ἦεν
Br. 252. τιν' ἀγγελίην Nauck. 285. ἐπειδὴ Br., Monro.
366. ἀνέφεδνον Bent. 558. φεφέλικτο Dawes. 561. ὁ
Bentley. 570. δὲ σπόμενος Bekker. 580. ὀφθαλμῷ LC.
584. ἀμαρτηδὴν Ed. 622. ἐπιδευές Monro. 644. πτόλεμιζων
Bent. 649. ἐπαύροι Hermann. 707. ταμεῖν ἐπὶ
Herwerden (coll. Σ 547). 753. ἐπεὶ κ' Br., LC. 807. προ-
βιβάντι Nauck.
- Ξ 7. λοέση τε Herwerden. 78. αἴ κεν LC. 140. γηθέει
ἐν Barnes. 162. ἐφ' αὐτήν Knight, LC. 165. χεύειε
Leaf. 199. δάμνασαι Bent., Porson. 294. δὲ φίδ'
Knight (δ' ἔφιδ'). 348. λωτὸν ἐφερσέντα Br. (ἐερ.), Hoff-
mann. 382. χέρηι δὲ χείρονα ex L restitui, monente Leaf.
383. ῥ' del. Bent. 403. ἰθύν Monro. 436. ἀμπνύνθη
MSS., ἐμπνύνθη La Roche, ἀμπνύθη Herwerden. 447, 517. καλ
λαπάρην ex libris plurimis et optimis (καλλαπάρην) restitui.
481. κατακτενέεσθε Cobet. 484. καὶ τίς τ' Monro.
485. ἀρῇ' Fick.
- Ο 18. ἦ del. Br., Nauck, τε κρέμα' (κρέμω) Bent. 23. ἵκοιτο Naber.
32. εἴ τοι χραίσμῃ ("if it is to defend") Br. 35 et alibi.
φωνήσασα φέπεα Bent. 66. Φιλίοο Ahrens. 99. δαίνντ'
ἐϋφρων La Roche. 147. ἐπεὶ κ' Br., LC. 155. σφωε
Heyne. 197. 'ρε LC. 209. ἄν del. Bent.
268. τ' del. Bent. 298. δ' del. LC. 323. πῶϋ δῖων
Ed. 339. Μηκιστῆα δέ Br., Nauck. 347. ἐπισσεύεσθ'
ἐάειν Fick. 353. κατὰ edd. vett. 403. δ' del. Bent.
452. ἵππω Bent. 453. κροτέοντε Bent., Dawes. 455. γ'
del. Bent. 460 seclutit Heyne. 523. Κροῖσμον Naber.

544. *φεισάσθην* Ed. 547. *τόφρα* Br. (*τόφρα!*), Nauck.
 554. *ἀνεψίδο* Knight, Ahrens. 598. *ἐμβάλοι* Hermann.
 625. *ὑπό* Wolf. 640. *ἀγγελίας* Leaf. 682. *‘φ’ ἐθηή-*
σαντο Ed. 701. *Τρωσι δὲ φέλπετο* Bent. 716. *οὐ ‘φε*
μεθίει Ed.

- Π 39. *αἴ κεν* Br., ex nonnullis mss., ut ait. 58. *τήν μ’ ᾧψ*
Leaf. 95. *ἐπεί* LC. 96. *δ’ ἐάειν* (*ἐάαν*) Nauck.
 99. *ἐκδυῖμεν* Hermann. 374. *ἄελλα* Barnes. 384. *κελαινῇ*
Bothe. 389. *τοῦ* LC. 522. *οὐ ‘φῶ* Bent. (mutatum in *οὐδῶ*).
 523. *με* Bent., Dawes. 545. *μή ‘φ ἀπό* Cobet. 609. *προ-*
βιβάντος Bekker. 633. *ὀρώρη* Bekker. 643. *ἐν* del. Bent.
 650. *δηιώσει’* Leaf (*δηιώσαι* Naber)—*ἔλοιτο* Naber. 735. *ὀκριόενθ’*
ὄν ‘φοι Bent. 762. *οὐ ‘φε μεθίει* Ed. 766. *βήσσησι βαθύν*
Nauck. 830. *κεραιζέμεν* Bekker. 860. *δ’* del. Bent.

- P 9. *Πανθόου* et alibi similia Br., Bekker. 54. *ὅ* Bent.
 89. *υἷα λάθ’* Barnes. 99. *πῆμ’ ἐκυλίσθη* Ed. 145. *λαοῖς’*
οἷ Nauck. 192. *πολυδάκρυος* Bent. 245. *εἴ* Br.
 260. *οὐνομα* Bent. 277. *τότ’* Leaf. 278. *ἐφέλιξεν*
Dawes. 317. *μέγα φίφαχον* (*ἱαχον*) Barnes. 324. *κήρυκ’*
Turnebus. 330. *ὑπὲρ Δία* Brocks. 333. *δὲ ‘φεκηβόλον*
Bent. 343. *ἐφελίχθησαν* Bent. (*δὲ φελ.*). 354. *ἔτι φεῖκε*
Br., Fick (coll. Σ 520). 382. *μαρνάσθην* La Roche. 392. *δ’*
ἐξ ἱκμάς Herwerden. 435. *ἐστήκη* Hermann. 444. *τ’* del.
Menrad. 450. *ῆ* del. Br., Nauck. 534. *τε ἰδέ* Voss.
 571. *τε* del. Bent. 573. *θράσεος* Christ. 600. *‘φ’ ἔβαλε*
Heyne (*‘φε βάλε*). 618. *πρυμνοῦς* Duentzer. 627. *ὅ τε*
LC. 647. *ἐν φάει* Leaf. 709. *‘φ’ ὅτω* Christ. 727. *τῆος*
Nauck (*τῆος μὲν ῥα*).

- Σ 100. *δεῦσεν* Leaf. *ἀρῆ’* Fick. 128. *ἐτήτυμα* Ahrens.
 165. *ἤρετο* Br., Cobet. 194. *αὐτὸς ὁ φέλπομ’* Bent., Bekker.
 209. *οἱ δὲ* Heyne. 213. *ἀρῆ’* Fick. 294. *ἀμφ’ ἄλλα*
φέλσαι Heyne (coll. A 409). 309. *κτενέοντα* Cobet.
 315, 355. *ἀνεστέναχον γοάοντες* Fick. 347. *ἔχεον* Knight
(ἔχεφον), Cobet. 400. *ἐννάφετες* Nauck. 418. *νεήμισσιν*
φεφικυῖαι Br., G. Meyer. 445. *τήν ‘φ’ ᾧψ* LC. 475. *καί*
del. Knight, Fick. 522. *ἰζον* Bent.

- T 120. *ἀγγέλλουσα* Nauck. 139. *ὄρσο πτόλεμόνδε* Nauck.
 172. *ὀπλείσθαι* Fick. 176. *‘φῆς* Herwerden. 189. *αὐτόθι*

- τῆος Hermann. 205. ὀτρύνετε La Roche. 208. ἐπεί
 Br., LC. τισώμεθα Thiersch. 216. Πηλῆος Barnes.
 223. ἐπεί Br., LC. 242. τε Passow. 245. φέργα φιδυίας
 Bent. 255. αὐτόθι Bekker. 287. Πάτροκλε δφειλῇ Ed.
 322. ῥοῦ Brugmann. 354. ἵκοιτο Wolf. 384. δ' ἐφέ
 Leaf. 421. τό Br., Bekker.
- Υ 98. πάραι Fick. 102. νικήσει' Bent. 121. θυμοῦ Doe-
 derlein. 128. γιγνομένῳ Bekker. 131. ἐναργές
 Fick. 153. ῥ' del. Bent. 172. εἰ Br., Monro. 186. σὲ
 φέρολπα Monro. 188. ῆ del. Br., Nauck. 220. δ' Ed.
 229. ῥηγμῖνα Ahrens. 234. ἀνηρέψαντο Doederlein. 250. κ'
 del. Bent. 282. καὶ δέ 'φ' ἄχος LC., ὀφθαλμοῖν Bent.
 335. συμβλήεαι (ξυμ.) Cobet. 359. τοσσῆσδ' Knight.
 371, 372. χεῖρε Bent. 421. κέχυτο χλόος, ex bonis libris
 duobus pro vulg. κέχυτ' ἀχλὺς restitui. 422. δφρηθά Bent.
 473. οὔας· ἄφαρ Knight. 484. Πειρόου Br., Nauck.
- Φ 63. γαῖα Br., Menrad. 81. ἐς del. Bentley. 89. δὺ'
 ἐκγενόμεσθα Herwerden (coll. Γ 199 etc.). 123. ἀκηδέα criticus
 apud Nauck. 128. κιχῆτε Br., Leaf. 156. ἐς del. Bent.
 248. οὐδ' ἔτ' Knight. 295. Φίλοο L. Meyer. 298. ἀπο-
 βήτην Ed. 344. ἔσαν ῥάλις Bent., Bekker. 379. οὐδέ
 Bent. 390. ὅ θ' La Roche. 396. ῆ del. Br., Nauck.
 412. ῥῆς Brugmann. 426. κείατ' Curtius. 507. ποτί
 Bekker. 569. δέ 'φ' ἱα Agar. 576. 'φ' Leaf.
 583. μάλα φέλπε' (μάλ' ἐφέλ.) Bent. 596. 'φ' Br., LC.
- Χ 55. εἰ Br., Monro. 79, 81. δάκρυ χέουσα Bekker. 81. δακρυ-
 χέουσα φέπεα Bent. 110. καί Br., Leaf. 120. δάσεσθαι
 Bent. 185. μηδ' ἔτ' Ed. 216. νῶι φέρολπα Bent.
 263. τε del. Heyne. 300. οὐδ' ἔτ' Doederlein. 313. ἀγρίοο
 Knight, Ahrens. 346. τῶς Hoffmann. 347. κρέα'
 Knight. μ' del. Bent. 348. ἀπαλάκη LC. 363. ἀδροτήτα
 Monro. 393. ἡρόμεθα Br., Cobet. 419. εἰ Br.
 454. ἐμοί Menrad (coll. Σ 272). 466. ὀφθαλμῶ LC.
 487. εἰ Br., Monro (qui φύγοι legendum censet).
- Ψ 9. ὁ γ' ἄρ Leaf. 43. ὅς τ' ἐστί Grashof. (cf. Hymn. iv 38).
 49. ὄτρυνε Bent. 63. ῥῆδνμος Buttman. 72. μ' ἐφέρ-
 γουσι Bent. 79. γιγνόμενον Bekker. 84. ὡς τράφομέν
 περ Buttman. 159. ὀπλείσθαι Fick. 191. σκεῖλει' Fick.
 226. εὐτ' ἡοσφόρος Ahrens. 254. ἐν κλισίῃ δ' ἐνθέντες pro vulg.

ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες reposui. 263. γυναῖκ' ἀγαγέσθαι Bent.,
 φέργα φιδυῖαν Bent. 264. οὐατόεντα Heyne. 268. κεχον-
 δότα Fick. 288. πρῶτιστα Bent. 309. τέρμα Bent.
 310. τῶ δῖω Ahrens. 336. τοῖον Heyne. 348. ἔτραφον
 Buttmann. 392. δέ' *φ'* ἔφαξε LC. 427. εὐρυτέρη παρελάσσαι
 pro vulg. εὐρυτέρη παρελάσσεις ex Schol. et Brit. Mus. Pap. CXXVIII
 reposui. 434. δέ' *φεκῶν* Heyne. 474. δ' *ἔτ'* pro δέ' *τ'*
 reponendum monuit Monro. 493. Αἴας Ἰδομενεύς τε Wacker-
 nagel. 494. ῥέζη pro vulg. ῥέζοι restitui. 513. οὐατόεντα
 Heyne. 515. οὐ τάχεῖ γε Menrad. 536. ἐλαύνειν Bent.
 537. ἀέθλια Bothe. 547. τῶ κ' Knight. 598. ἐφέρση
 Heyne. 622. οὐδ' *ἔτ'* Monro. 670. ἦ del. Br., Nauck.
 671. πᾶσιν Bent. 678. Μηκιστῆος Br., La Roche.
 719. σφήλας οὐδάσδε Roehl. 730. '*φ'*' Br., LC. 736. ἄεθλα
 δὲ Bent. 739. δύσοντο Cobet. 748. ἀέθλια Bekker.
 770. μ' ἐπιτάρροθος LC.

Ω 1. ἐφῆν ἐπὶ νῆα *φέκαστος* Heyne. 6. ἀδρότητα Monro.
 17. τὸν δ' ἐάεσκεν (ἐάασ.) Nauck. 38. κῆριαν Nauck. 45. dam-
 narunt veteres. 53. μή' *φ'* ἀγαθῶ LC. νεμεσσηθήομεν Hermann
 (-έλομεν). 61. Πηλῆ Christ. 72. ἦ τέ' *φοι* Hermann.
 83. '*φ'*' Br., LC. 102. '*φ'*' Br., LC. 154. '*φ'*' Br., Bekker.
 155, 184. ἐπεὶ κ' Br., LC. 210. γιγνομένῳ Bekker.
 227. ἐπεὶ Br., Thiersch. 239. ἐλέγχεα Ahrens. 241. ὦνησθ'
 Fick. 335. ἀνέρ' Bent. 337. μή' τίς *φε* φίδη
 μήτ' ἄρ' *φε* Bent., μηδ' Cobet. 358. ἔδφιε Br. (ἔδδιε), LC.
 390. πείρα' Roemer. εἴρεο Roemer. 433. πείρα' (πείρααι)
 Leaf. 434. με del. Christ. 491. καὶ φέλπεται Bent. (coll.
 N 609). 527. οὐδῶ LC. 554. κείνεται ἐν Hartel.
 665. δαινυῖτο Bekker. 701. φαστυβοήτην LC. 708. ἀνά-
 σχετον Wackernagel. 714. δάκρυ χέοντες Bekker. 717. ἐπεὶ
 κ' Br. 727. '*φ'*' δῖω LC. 729. αὐτός Ed. 757. μ'
 ἐφερσῆεις LC. 789. ἡγρετο Duentzer.

CORRIGENDA.

A 38, 452, Γ 375. Leg. *φιφι*.

A 129, B 113, 288, E 716. Leg. *εὐτείχεον* in textu et del. not.

A 151. Leg. *ἀνδράσι φιφι*.

A 168. Leg. *κεκάμω*.

B 621. Add. not. *Κτεάτου ὁ δ' ἄρ' vel ὁ δ'.*

H 5. Leg. *κεκάμωσιν*.

Λ 348, 380, Φ 190. Del. not.

ΙΛΙΑΔΟΣ Α.

Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδα' Ἀχιλῆος
οὐλομένην, ἣ μυρ' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄφιδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
οἰωνοῖσί τε πᾶσι· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·
ἔξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε

Ἀτρεΐδης τε φάναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆι χολωθείς
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὥρσε κακὴν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
οὔνεκα τὸν Χρῦσην ἠτίμασεν ἀρητῆρα

Ἀτρεΐδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶ ῥεκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.

“Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὕμῖν μὲν τοι δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, καὶ φοίκαδ' ἰκέσθαι·
παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε φίλην τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι
ἄζόμενοι Διὸς νῖα ῥεκηβόλον Ἀπόλλωνα.”

ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ

αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
 ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ῥάνδανε θυμῷ,
 ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε· 25

“μή σε, γέρον, κοῖλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχῆω
 ἢ νῦν δρηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
 μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
 τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
 ἡμετέρῳ ἐνὶ φοίκῳ ἐν Ἀργεῖ τηλόθι πάτρης 30
 ἰστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιάουσιν.
 ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.”

ὥς ἔφατ', ἔδφεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
 βῆ δ' ἀκέων παρὰ θίνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἡρᾶθ' ὁ γεραῖος 35
 Ἀπόλλωνι ράνακτι, τὸν ἡὔκομος τέκε Λητώ·

“κλυθὶ μέ', ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσῃν ἀμφιβέβηκας
 Κίλλαν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ρίφι ρανάσσεις,
 Σμινθεῦ· εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα
 ἢ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πῖονα μηρί' ἔκηα 40
 ταύρων ἡδ' αἰγῶν, τότε μοι κρήνην ἐφέλδωρ·
 τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.”

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων,
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
 τόξ' ὥμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην. 45
 ἔκλαγξαν δ' ἄρ' οἷστοι ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
 αὐτοῦ κινηθέντος. ὁ δ' ἦιε νυκτὶ ρεφοικῶς.
 ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε·
 δφεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
 οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργούς, 50
 αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφίεις
 βάλλ'. αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.

ἐννημαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὥχετο κῆλα θεοῖο,
 τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·

τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη· 55
 κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὀράτο.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“Ἀτρεΐδῃ, νῦν ἄμμε πάλιν πλαγχθέντας ὀϊῷ 60
 ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
 εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾶ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
 ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρήομεν ἢ ἱερῆα
 ἢ καὶ ὄνειροπόλον—καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διὸς ἐστίν—
 ὅς κ' εἴποι ὃ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 εἴ τ' ἄρ' ὃ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται εἴ θ' ἐκατόμβης, 65
 αἷ κέν πως φαρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
 βούλητ' ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.”

ἢ τοι ὃ γ' ὥς φειπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο. τοῖσι δ' ἀνέστη 70
 Κάλχας Θεστορίδης, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
 ὃς φεῖδει τά τ' εἶντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' εἶντα,
 καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Φίλιον εἴσω
 ῥῆν διὰ μαντοσύνην, τήν ῥοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
 ὃ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν·

“ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, διίφιλε, μυθήσασθαι 75
 μῆνιν Ἀπόλλωνος ῥεκατηβελέταο ῥάνακτος.
 τοιγὰρ ἐγὼ φερέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μοι ὄμοσσον
 ἢ μὲν μοι πρόφρων φέπεις καὶ χερσὶν ἀρήξεις.
 ἢ γὰρ οἶομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
 Ἀργεῖων κρατέει καὶ ῥοι πείθονται Ἀχαιοί.
 κρείσσων γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρη· 80
 εἴ περ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
 ἀλλὰ τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὅφρα τελέσῃ,
 ἐν στήθεσσιν ἐφοῖσι. σὺ δὲ φράσαι εἴ με σώσεις.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 “θαρσῆσας μάλα φειπὲ θεοπροπέων ὃ τι φοῖσθα· 85

59 παλιμπλαγχθέντας

62 ἐρελομεν

67 βούλεται

70 ἦδει, ἦδη

85 θεοπρόπιον

οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα διίφιλον, ᾧ τε σύ, Κάλχαν,
 εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
 οὐ τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο
 σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
 συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' αἶ κ' Ἀγαμέμνονα φείπης, 90
 ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὐχεται εἶναι."

καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ἠΰδαε μάντις ἀμύμων·
 "οὔτ' ἄρ' ὃ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται οὔθ' ἐκατόμβης,
 ἀλλ' ἔνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων
 οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα· 95
 τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκε ῥεκηβόλος ἥδ' ἔτι δώσει.
 οὐδ' ὃ γε πρὶν Δαναοῖσιν ἀφεικέα λαιγὸν ἀπώσει,
 πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ῥελικώπιδα κούρην
 ἀπριάτην ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἐκατόμβην
 εἰς Χρῦσσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν." 100

ἦ τοι ὃ γ' ὥς φειπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
 ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
 ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφὶ μέλαιναι
 πίμπλαντ', ὅσσε δέ ῥοι πυρὶ λαμπετάοντι φερίκτην.
 Κάλχαντα πρῶτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέφειπε· 105

"μάντι κακῶν, οὐ πῶ ποτέ μοι τὸ κρήγυρον εἶπας.
 αἰεὶ τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,
 ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω φεῖπας φέπος οὔτ' ἐτέλεσσας·
 καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
 ὥς δὴ τοῦδ' ἔνεκά σφι ῥεκηβόλος ἄλγεα τεύχει, 110
 οὔνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηίδος ἀγλὰ ἄποινα
 οὐκ ἔθελον δέξασθαι, ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
 φοῖκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥε Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
 κουριδῆς ἀλόχου, ἐπεὶ οὐ ῥεθέν ἐστι χερείων,
 οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἄρ φρένας οὔτε τι φέργα. 115
 ἀλλὰ καὶ ὥς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον·

90 οὐδ' ἦν Ἀ.

92 ἠΰδα

104 λαμπετάωντι

113 γάρ ῥα·

βούλομ' ἐγὼ λαὸν σάον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.
 αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἐτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
 Ἄργεϊων ἀγέραςτος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ φέροικε.
 λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη." 120
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 "Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
 πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
 οὐδέ τί που φίδμεν ξυνήια κείμενα πολλά·
 ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται, 125
 λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῶ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἳ κέ ποθι Ζεὺς
 δῶσι πόλιν Τροίην εὐτειχέα ἐξαλαπάξαι."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρεῖων Ἀγαμέμνων· 130
 "μὴ δ' οὕτως, ἀγαθὸς περ ἐὼν, θεοφείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 κλέπτε νόω, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις.
 ἢ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἐμ' αὕτως
 ἦσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
 ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί, 135
 ἄρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται.—
 εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
 ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας ἢ Ὀδυσῆος
 ἄξω ἐλῶν· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἴκωμαι.
 ἀλλ' ἢ τοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὐτίς, 140
 νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν,
 ἐν δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἐκατόμβην
 θήομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηίδα καλλιπάρηον
 βήσομεν· εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
 ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς 145
 ἢ ἐσὺ, Πηλεΐδῃ, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
 ὄφρ' ἡμῖν ῥεκάφεργον ἰλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας."
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς·

“ὦ μοι, ἀναιδεΐην ἐπιφειμένε, κερδαλεόφρον,
 πῶς τίς τοι πρόφρων φέπεςιν πείθεται Ἀχαιῶν 150
 ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι ἢ ἀνδράσι Ϝίφι μάχεσθαι;
 οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἔνεκ’ ἤλυθον αἰχμητᾶων
 δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὐ τί μοι αἴτιοί εἰσιν.
 οὐ γάρ πώ ποτ’ ἐμὰς βόας ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
 οὐδέ ποτ’ ἐν Φθίῃ ἐριβόλακι βωτιανείρη 155
 καρπὸν ἐδηλήσαντ’, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ μεταξύ,
 οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε Ϝηχῆεσσα.
 ἀλλὰ σοί, ὦ μέγ’ ἀναιδές, ἅμ’ ἐσπόμεθ’, ὄφρα σὺ χαίρης,
 τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε, κυνῶπα,
 πρὸς Τρώων· τῶν οὐ τι μετατρέπε’ οὐδ’ ἀλεγίζεις· 160
 καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
 ᾧ ἔπι πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἱες Ἀχαιῶν.
 οὐ μὲν σοί ποτε Ϝῖσον ἔχω γέρας, ὅππότε’ Ἀχαιοὶ
 Τρώων ἐκπέρσωσ’ ἐν ναιόμενον πτολίεθρον·
 ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυαἴκος πολέμοιο 165
 χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ’· ἀτὰρ εἴ ποτε δασμὸς ἴκηται,
 σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ’ ὀλίγον τε φίλον τε
 ἔρχομ’ ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεὶ κε κάμω πολεμίζων.
 νῦν δ’ εἶμι Φθίηνδ’, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστι
 Ϝοῖκαδ’ ἵμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ’ ὀῖω 170
 ἐνθάδ’ ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.”

τὸν δ’ ἡμείβετ’ ἔπειτα Ϝάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 “Ϝεῦγε μάλ’, εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ’ ἐγὼ γε
 λίσσομαι εἵνεκ’ ἐμεῖο μένειν· πᾶρ’ ἐμοί γε καὶ ἄλλοι,
 οἳ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεὺς. 175
 ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλῆων·
 αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
 εἰ μάλα κάρτερός ἐσσι, θεὸς που σοὶ τό γ’ ἔδωκε.
 Ϝοῖκαδ’ ἰὼν σὺν νηυσὶ τε σῆς καὶ σοῖς ἐτάροισι
 Μυρμιδόνεσσι Ϝάνασσε, σέθεν δ’ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω, 180

οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὦδε·
 ὥς ἔμ' ἀφαιρέεται Χρυσήίδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
 τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισι
 πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηίδα καλλιπάρηον
 αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας, ὅφρ' ἐὺ φειδῆς, 185
 ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέη δὲ καὶ ἄλλος
 φίσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην."

ὥς φάτο· Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ ῥοι ἦτορ
 στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
 ἦ ὅ γε φάσγανον ὀξύ φερυσσάμενος παρὰ μηροῦ 190
 τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι,
 ἦε χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν.
 ἦος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
 οὐρανόθεν· πρὸ δέ ῥ' ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη 195
 ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
 στῆ δ' ὀπιθε, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλεΐωνα,
 οἷῳ φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὐ τις ὀράτο.
 θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
 Παλλάδ' Ἀθηναίην· δφεινὼ δέ ῥοι ὅσσε φάανθεν. 200
 καὶ μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
 ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο;
 ἀλλ' ἔκ τοι φερέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι οἶω·
 ῥῆσ' ὑπεροπλήισι τάχ' ἂν ποτε θυμὸν ὀλέσση." 205

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἶ κε πίθῃαι,
 οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
 ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
 ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἐριδος, μὴ δὲ ξίφος ἔλκεο χειρί· 210
 ἀλλ' ἦ τοι φέπεσιν μὲν ὀνειδίσον ὥς ἔσεται περ.
 ὦδε γὰρ ἐκφερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·

καί ποτέ τοι τρίς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὑβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.”

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
“χρὴ μὲν σφωίτερόν γε, θεά, φέπος εἰρύσασθαι, 216
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὥς γὰρ ἄμεινον.
ὅς τε θεοῖς ἐπιπείθεται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.”

ἦ καὶ ἐπ' ἀργυρὴν κώπην σχέθε χεῖρα βαρεῖαν,
ἄψ δ' ἐς κουλεὸν ὥσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε 220
μύθῳ Ἀθηναίης. ἦ δ' Οὐλυμπόνδε βεβήκει
δῶματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.

Πηλεΐδης δ' ἐξαὐτίς ἀταρτηροῖσι φέπεσσι
Ἀτρεΐδην προσέφειπε, καὶ οὐ πω λῆγε χόλοιο·
“φοινοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, 225
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι
οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κῆρ φεῖδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅς τις σέθεν ἀντία φείπη. 230
δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσι φανάσσεις·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

ἄλλ' ἔκ τοι φερέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὐ ποτε φύλλα καὶ ὄζους
φύσει, ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν, 235
οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά 'φε χαλκὸς ἔλεψε
φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὐτέ μιν νῖες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃ φορέουσι δικασπόλοι, οἳ τε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὄρκος·
ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἴξεται νῖας Ἀχαιῶν 240
σύμπαντας· τότε δ' οὐ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
χραιομεῖν, εὔτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἐνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος, ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.”

ὥς φάτο Πηλεΐδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ 245
 χρυσείοισ' ἥλοισι πεπαρμένον, ἔζετο δ' αὐτός·
 Ἀτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
 ῥηδυφεπῆς ἀνόρουσε, λιγύς Πυλίων ἀγορητής,
 τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
 τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων 250
 ἐφθίαθ', οἳ ῥοι πρόσθεν ἅμα τράφον ἠδ' ἐγένοντο
 ἐν Πύλῳ ἡγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισι φάνασσαν·
 ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν·

“ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἰκάνει.
 ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες, 255
 ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροῖατο θυμῷ,
 εἰ σφῶν τάδε πάντα πυθοῖατο μαρναμένοιιν,
 οἷ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
 ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
 ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέ περ ὑμῖν 260
 ἀνδράσιν ὠμίλησα, καὶ οὐ ποτέ μ' οἳ γ' ἀθέριζον.
 οὐ γάρ πω τοίους φίδον ἀνέρας οὐδὲ φίδωμαι,
 οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
 Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον.
 κάρτιστοι δὴ κείνοι ἐπιχθονίων τράφον ἀνδρῶν· 266
 κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοισ' ἐμάχοντο,
 Φηρσὶν ὀρεσκώοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
 καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί· 270
 καὶ μαχόμεν κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγὼ· κείνοισι δ' ἂν οὐ τις
 τῶν οἷ νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπιχθόνιοι μαχέσαιο·—
 καὶ μὲν μεν βουλέων ξύνιεν πείθοντό τε μύθῳ.
 ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον·
 μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθὸς περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην, 275
 ἀλλ' ἔα', ὥς ῥοι πρῶτα δόσαν γέρας υἱες Ἀχαιῶν·

Θησέα τ' Αἰγείδην ἐπιέικελον ἀθανάτοισι. 265

μήτε σύ, Πηλεΐδῃ, θέλ' ἐριζέμεναι βασιλῇ
 ἀντιβίην, ἐπεὶ οὐ ποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
 σκηπτοόχος βασιλεύς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
 εἰ δὲ σὺ κάρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ, 280
 ἀλλ' ὅδε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσι φανάσσει.
 Ἀτρεΐδῃ, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἐγὼ γε
 λίσσομ' Ἀχιλλῇ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
 ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο."

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρεῖων Ἀγαμέμνων· 285
 "ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔφειπες·
 ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
 πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πᾶσιν δὲ φανάσσειν,
 πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι οἴω.
 εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν εὐντες, 290
 τοῦνεκά 'φοι προθέωσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;"

τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἡμείβετο διὸς Ἀχιλλεύς·
 "ἦ γάρ κε δφειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
 εἰ δὴ σοὶ πᾶν φέργον ὑπείξομαι, ὅττι κε φείπης·
 ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἐμοί γε 295
 σήμαιν'· οὐ γὰρ ἐγὼ γ' ἔτι σοι πείσεσθαι οἴω.
 ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
 χερσὶ μὲν οὐ τοι ἐγὼ γε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
 οὔτε σοὶ οὔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
 τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστι θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ, 300
 τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀφέκοντος ἐμεῖο.
 εἰ δ' ἄγε μήν, πείρησαι, ἵνα γνῶωσι καὶ οἶδε·
 αἰψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί."

ὥς τῷ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένῳ φεπέεσσιν
 ἀνστήτην, λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν. 305
 Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐφίσας
 ἦιε σὺν τε Μενoitιάδῃ καὶ 'φοῖς' ἐτάροισιν·
 Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἄλαδε προφέρυσσεν,

ἐν δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐφείκοσιν, ἐς δ' ἐκατόμβην
βῆσε θεῶ, ἀνὰ δὲ Χρυσήϊδα καλλιπάρηον 310
εἴσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
λαοὺς δ' Ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἄλλα λύματα βάλλον,
ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἐκατόμβας 315
ταύρων ἢ δ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
κνίσση δ' οὐρανὸν ἴκε' ἑλίσσσομένη περὶ καπνῶ.

ὥς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ,
ἀλλ' ὃ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέφειπε, 320
τῷ ῥοι ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·

“ ἔρχεσθον κλισίην Πηληιάδα' Ἀχιλλῆος·
χειρὸς ἐλόντ' ἀγέμεν Βρισηίδα καλλιπάρηον·
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό ῥοι καὶ ῥίγιον ἔσται.” 325

ὥς φειπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
τῷ δ' ἀφέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθην.
τὸν δ' εὖρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
ἤμενον· οὐδ' ἄρα τῷ γε φιδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς. 330
τῷ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένῳ βασιλῆα
στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο·
αὐτὰρ ὃ ἔγνω ῥῆσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε·

“ χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
ἄσσον ἴτ'. οὐ τί μοι ὑμεῖς ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων, 335
ὃ σφῶι προΐει Βρισηίδος εἵνεκα κούρης.
ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεες, ἔξαγε κούρην,
καὶ σφωιν δὸς ἄγειν. τῷ δ' αὐτὸ μάρτυροι ἔστων
πρὸς τε θεῶν μακάρων πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων
καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴ ποτε δ' αὖτε 340

χρειὼν ἐμεῖο γένηται ἀφεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις. ἧ γὰρ ὅ γ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι φοῖδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως ῥοι παρὰ νηυσὶ σάοι μαχέονται Ἀχαιοί.”

ὥς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ, 345
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηίδα καλλιπάρηον,
δῶκε δ' ἄγειν. τῷ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
ἧ δ' ἀφέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
δακρύσας ἐτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθεὶς
θῖν' ἔφ' ἀλὸς πολιῆς, ὁράων ἐπὶ φοῖνοπα πόντον, 350
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς·

“μῆτερ, ἐπεὶ μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ εἶοντα,
τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίζαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
ἧ γάρ μ' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων 355
ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.”

ὥς φάτο δάκρυ χέων, τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἀλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἀλὸς ἡὔτ' ὀμίχλῃ,
καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δάκρυ χέοντος, 360
χειρὶ τέ μιν κατέρεξε, φέπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·

“τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα φείδομεν ἄμφω.”

τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
“φοῖσθα· τί ἧ τοι ταῦτα φιδυίῃ πάντ' ἀγορεύω; 365
ὥχόμεθ' εἰς Θήβην, ἱερὴν πόλιν Ἡετίωνος,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἥγομεν ἐνθάδε πάντα.
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἱες Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἔλον Ἀτρεΐδῃ Χρυσήίδα καλλιπάρηον.
Χρύσης δ' αὖθ', ἱερεὺς ῥεκατηβόλου Ἀπόλλωνος, 370
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,

στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶ ῥεκηβόλου Ἀπόλλωνος
 χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
 Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν. 375
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
 αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
 ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ῥάνδανε θυμῷ,
 ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
 χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ὥχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων 380
 εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα ῥοι φίλος ἦεν,
 ἦκε δ' ἐπ' Ἀργεῖοισι κακὸν βέλος· οἳ δέ νυ λαοὶ
 θνήσκον ἐπασσύτεροι, τὰ δ' ἐπ' ὥχετο κῆλα θεοῖο
 πάντα ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
 εὖ φειδῶς ἀγόρευε θεοπροπίας ῥεκάτοιο. 385
 αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἰλάσκεσθαι·
 Ἀτρεΐωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν, αἶψα δ' ἀναστὰς
 μῦθον ἐπηπείλησεν, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
 τὴν μὲν γὰρ σὺν νηὶ θοῇ ῥελίκωπες Ἀχαιοὶ
 εἰς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ῥάνακτι· 390
 τὴν δὲ νέον κλισίῃθην ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
 κούρην Βρισηῆος, τὴν μοι δόσαν νῆες Ἀχαιῶν.
 ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαι γε, περισχέο παιδὸς ἐφοῖο·
 ἔλθοῦς· Οὐλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δὴ τι
 ἦ ῥέπε' ὤνησας κραδίην Διὸς ἢ καὶ ἔργῳ. 395
 πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἤκουσα
 εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίῳ
 οἷῃ ἐν ἀθανάτοισιν ἀφεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
 ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
 Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη. 400
 ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσας δεσμῶν
 ὦχ' ἐκατόγχειρον καλέσας· ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
 ὃν Βριάρεων καλέουσιν θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
 Λιγαίων· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ ῥοῦ πατρὸς ἀμείνων·

ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδει γαίων· 405
 τὸν καὶ ὑπέδφεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδέ ῥ' ἔδησαν.
 τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων,
 αἶ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
 τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἄλα φέλσαι Ἀχαιοὺς
 κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, 410
 γυνῶ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
 ῥῆν ἀάτην, ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
 "ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
 αἶθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπῆμων 415
 ἦσθαι, ἐπεὶ νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὐ τι μάλα δρῆν·
 νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
 ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
 τοῦτο δέ τοι φερέουσα φέπος Διὶ τερπικεραύνῳ
 εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον, αἶ κε πίθηται. 420
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
 μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν·
 Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
 χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔποντο·
 δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε, 425
 καὶ τότε ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
 καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι οἶω."

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσετο, τὸν δὲ λίπ' αὐτοῦ
 χωόμενον κατὰ θυμὸν εὐζώνοιο γυναικός,
 τήν ῥα βίῃ ἀφέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 430
 ἐς Χρύσην ἵκανε νῆα γαίην ἱερὴν ἑκατόμβην.
 οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
 ἰστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 ἰστὸν δ' ἰστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
 καρπαλίμως, τήν δ' εἰς ὄρμον προέρεσαν ἐρετμοῖς. 435
 ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·

ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἐκ δ' ἐκατόμβην βῆσαν ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.

τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς 440
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέφειπεν·

“ὦ Χρῦση, πρό μ' ἔπεμψε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοῖβῳ θ' ἱερὴν ἐκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὅφρ' ἱλασόμεσθα φάνακτα,
ὃς νῦν Ἀργεῖοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.” 445

ὥς φειπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δὲ δέξατο χαίρων
παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα θεῷ ἱερὴν ἐκατόμβην
ἐξείης ἔστησαν εὐδμητον περὶ βωμόν,
χερνύσαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ Χρῦσης μεγάλ' εὐχετο χεῖρας ἀνασχών· 450

“κλυθί με', ἀργυρότοξ', ὃς Χρῦσὴν ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ρῖφι φανάσσεις·
ἡμὲν δὴ ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
ἦδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνηνον ἐφέλδωρ· 455
ἦδη νῦν Δαναοῖσιν ἀφεικέα λοιγὸν ἄμυνον.”

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
ἀνφέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον κατὰ τε κνίσῃ ἐκάλυψαν 460
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃσ' ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα ροῖνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρα κἀὴ καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν, 465
ὥπτησάν τε περιφραδέως φερύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο, 470
 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν,
 οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἰλάσκοντο,
 καλὸν αἰείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
 μέλποντες ῥεκάφεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.

ἦμος δ' ἡέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, 475
 δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
 καὶ τότε ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
 τοῖσιν δ' ἴκμενον οὔρον ἴει ῥεκάφεργος Ἀπόλλων.
 οἱ δ' ἰστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν· 480
 ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 στεῖρῃ πορφύρεον μεγάλ' εἶαχε νηὸς ἰούσης·
 ἢ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
 νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἐπ' ἡπείροιο φέρυσσαν 485
 ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοισ', ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν·
 αὐτοὶ δὲ σκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.

αὐτὰρ ὁ μῆνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
 διογενὴς Πηλῆος υἱός, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν 490
 οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
 αὔθι μένων, ποθέεσκε δ' αὐτήν τε πτόλεμόν τε.

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτῃ γένετ' ἠώς,
 καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν εὐντες
 πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε. Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
 παιδὸς ἐφοῦ, ἀλλ' ἢ γ' ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης, 496
 ἡερίῃ δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὐλυμπόν τε.
 εὗρεν δ' εὐρύφοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
 ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
 καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο καὶ λάβε γούνων 500

σκαίῃ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἐλοῦσα
λίσσομένη προσέφειπε Δία Κρονίωνα φάνακτα·

“Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δὴ σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ φέπε' ἢ φέρῳ, τόδε μοι κρήνην ἐφέλδωρ·
τίμησον δὴ μ' υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων 505
ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σὺ πέρ μιν τίσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὅφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν ὀφέλλωσιν τέ 'φε τιμῇ.” 510

ὥς φάτο· τὴν δ' οὐ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
ἀλλ' ἀκέων δρῆν ἦστο. Θέτις δ' ὥς ἤψατο γούνων,
ὥς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ εἶρετο δεύτερον αὐτὶς·

“νημερτὲς μὲν δὴ μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,
ἢ ἀπόφειπ', ἐπεὶ οὐ τοι ἔπι δφέος, ὅφρ' εὐ φειδῶ, 515
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεὸς εἰμι.”

τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
“ἦ δὴ λοίγια φέργ', ὃ τέ μ' ἐχθοδοπήσai ἐφήσεις
“Ἡρῃ, ὅτ' ἂν μ' ἐρέθῃσιν ὄνειδείοισι φέπεσσιν.
ἦ δὲ καὶ αὐτῶς μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι 520
νικεῖ, καὶ τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσι ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὐτὶς ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ
“Ἡρῃ· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὅφρα τελέσω.
εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὅφρα πεποίθῃς·
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον 525
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλὸν
οὐδ' ἀτελεύτητον, ὃ τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω.”

ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίῳ·
ἀμβρόσια δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο φάνακτος
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον. 530
τῷ γ' ὥς βουλευσάντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
εἰς ἅλα ἄλτο βαθείαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,

504 ἔπει

505 τίμησόν μοι υἱόν

519 ὀνειδέοις ἐπέεσσιν

Ζεὺς δὲ ἔφον πρὸς δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέστησαν
 ἐξ ἐδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
 μέιναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσαν ἅπαντες. 535
 ὥς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
 ἡγνοίησε φιδούσ' ὅτι ἔφοι συμφράσσατο βουλὰς
 ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
 αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·

“τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς;
 αἰεὶ τοι φίλον ἐστίν, ἐμεῖ' ἀπὸ νόσφιν ἔοντα, 541
 κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν. οὐδέ τί πώ μοι
 πρόφρων τέτληκας φειπεῖν φέπος ὅττι νοήσης.”

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 “Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμούς ἐπιφέλπεο μύθους 545
 φειδήσειν· χαλεποί τοι ἔσονται ἀλόχῳ περ εὔσῃ.
 ἀλλ' ὄν μὲν κ' ἐπιφεικὲς ἀκουέμεν, οὐ τις ἔπειτα
 οὔτε θεῶν πρότερος τὸν φείσεται οὔτ' ἀνθρώπων·
 ὄν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
 μή τι σὺ ταῦτα ῥέκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα.” 550

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
 “αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔφειπες;
 καὶ λήν σε πάρος γ' οὔτ' εἶρομαι οὔτε μεταλλῶ,
 ἀλλὰ μάλ' εὐκηλος τὰ φράζεις, ἅσ' ἐθέλησθα.
 νῦν δ' αἰνῶς δέδφοικα κατὰ φρένα μή σε παρείπεν 555
 ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος·
 ἡερίη γάρ σ' ἢ γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων·
 τῇ σ' οἶω κατανεῦσαι ἐτήτυμον ὥς Ἀχιλῆα
 τιμήσεις, ὀλέσεις δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.”

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς· 560
 “δαιμονίη, αἰεὶ μὲν οἶεαι, οὐδέ σε λήθω·
 πρῆξαι δ' ἔμπης οὐ τι δυνήσσαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
 μᾶλλον ἐμοὶ ἔσειαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.

541 ἐμεῦ

548 τὸν γ' εἴσεται

549 ἐθέλωμι

555 δέδφοικα—παρείπη

557 σοὶ γε

εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
 ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ, 565
 μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν Ὀλύμπῳ
 ἄσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφήω."

ὥς ἔφατ', ἔδρεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
 καί ῥ' ἀκέουσα καθήστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·
 ὥχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανῖνες. 570
 τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν
 μητρὶ φίλῃ ἐπὶ φῆρα φέρων, λευκωλένῳ Ἥρη·

"ἦ δὴ λοίγια φέργα τάδ' ἔσσεται οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
 εἰ δὴ σφῷ ἔνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὦδε,
 ἐν δὲ θεοῖσι κολῶν ἐλαύνετον· οὐδ' ἔτι δαιτὸς 575
 ἐσθλῆς ἔσται φῆδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.

μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
 πατρὶ φίλῳ ἐπὶ φῆρα φέρειν Δί, ὅφρα μὴ αὐτε
 νεικείησι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα τaráξη.
 εἴ περ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς 580
 ἐξ ἐδέων στυφελίξαι—ὁ γὰρ πολὺν φέρτατός ἐστιν.
 ἀλλὰ σὺ τὸν γε φέπεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
 αὐτίκ' ἔπειθ' ἴλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν."

ὥς ἄρ' ἔφη, καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
 μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει, καί μιν προσέφειπε· 585

"τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
 μή σε φίλην περ εἰούσαν ἐν ὀφθαλμοῖσι φίδωμαι
 θεινομένην, τότε δ' οὐ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
 χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
 ἦδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα 590
 ῥῖψε ποδὸς τεταγῶν ἀπὸ βηλόο θεσπεσίοιο.
 πᾶν δ' ἡμάρ φερόμην, ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι
 κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
 ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα."

567 ἐφείω

574 σφῷ

575 οὐδέ τι

576 ἔσσεται

582 γ' ἐπέεσσι

591 βηλόο

ὥς φάτο, μείδῃσεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη, 595
 μειδήσασα δὲ παῖδός ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
 αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσι
 φοινοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσω.
 ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνὼρτο γέλος μακάρεσσι θεοῖσιν,
 ὥς φίδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα. 600

ὥς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαίτὸς ἐφίσης,
 οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
 Μουσάων θ', αἱ ἄειδον ἀμειβόμεναι φοπὶ καλῇ.

αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυν λαμπρὸν φάος ἡελίοιο, 605
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν φοῖκόνδε ῥέκαστος,
 ἦχι ῥεκάστω δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
 Ἥφαιστος ποίησε φιδυίησι πραπίδεσσι.
 Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἦι Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
 ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι· 610
 ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρη.

ΙΛΙΑΔΟΣ Β.

Ἄλλοι μὲν ῥα θεοὶ τε καὶ ἀνέρες ἵπποκορυσταὶ
εὖδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε ῥήδυμος ὕπνος,
ἀλλ' ὅ γε μερμήριζε κατὰ φρένα ὡς Ἀχιλλῆα
τιμήσει, ὀλέσαι δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ἦδε δέ ῥοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή, 5
πέμψαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὀνειρον·
καί μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“βάσκ' ἴθι, οὖλος Ὀνειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω. 10
θωρήξαι ῥε κέλευε κάρη κομύοντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφήπται.” 15

ὥς φάτο, βῆ δ' ἄρ' Ὀνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε.
καρπαλίμως δ' ἴκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
εὖδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληϊῆϊ υἱὶ φοβικῶς, 20

Νέστορι, τὸν ῥα μάλιστα γερόντων τί' Ἀγαμέμνων·
τῷ μιν ἐφεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὀνειρος·

“ εὐδεις, Ἀτρείος υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο ;
οὐ χρὴ παννύχιον εὐδerein βουληφόρον ἄνδρα,
ὃ λαοὶ τ' ἐπιτετράφεται καὶ τόσσα μέμηλε. 25
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὅς σε' ἀνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἢδ' ἐλεαίρει.
θωρήξαι σ' ἐκέλευσε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες 30
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφήπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσί, μηδέ σε λήθη
αἰρέετω, εὖτ' ἂν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.”

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσετο, τὸν δὲ λίπ' αὐτοῦ 35
τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν ἃ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλον.
φῆ γὰρ ὃ γ' αἰρήσειν Πριάμου πόλιν ἡματι κείνῳ
νήπιος, οὐδὲ τὰ φείδε' ἃ ῥα Ζεὺς μήδετο φέργα·
θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχὰς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας. 40
ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου, θεΐῃ δέ μιν ἀμφέχυντ' ὀμφή·
ἔζετο δ' ὀρθωθείς, μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
καλὸν νηγάτεον, περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος·
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πένδιλα,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὥμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον. 45
εἶλετο δὲ σκῆπτρον πατρώιον, ἄφθιτον αἰεὶ·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων.

ἥως μὲν ῥα θεὰ προσεβήσετο μακρὸν Ὀλυμπον
Ζηνὶ φάος φέρεουσα καὶ ἄλλοισ' ἀθανάτοισιν·
αὐτὰρ ὃ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε 50
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς·

27 σευ

28 κομῶντας

34 αἰρείτω

38 ἦδει, ἦδη

51 κομῶντας

οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.

βουλὴ δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἔζε γερόντων

Νεστορέῃ παρὰ νηὶ Πυλοιγενέος βασιλῆος.

τοὺς ὃ γε συγκαλέσας πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν. 55

“κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὀνειρος

ἄμβροσίνην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίω

φεῖδός τε μέγεθός τε φυὴν τ' ἄγχιστα φοοίκει.

στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί με πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

‘εὔδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο ; 60

οὐ χρὴ παννύχιον εὔδειν βουληφόρον ἄνδρα,

ὃ λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλε.

νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

ὃς σέ' ἀνευθεν ἐὼν μέγα κήδεταί ἡδ' ἐλεαίρει.

θωρήξαί σ' ἐκέλευσε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς 65

πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιν εὐρυάγυιαν

Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας

Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφήπται

ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσίν· ὥς ὁ μὲν εἰπὼν

ᾤχετ' ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν. 71

ἀλλ' ἄγετ', αἶ κέν πως θωρήξομεν νῆας Ἀχαιῶν·

πρῶτα δ' ἐγὼ φέπεσιν πειρήσομαι, ἢ θέμις ἐστί,

καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήισι κελεύσω·

ὕμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν φεπέεσσιν.” 75

ἦ τοι ὃ γ' ὥς φειπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη

Νέστωρ, ὃς ῥα Πύλοιο φάναξ ἔεν ἡμαθόεντος·

ὃ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν·

“ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,

εἰ μὲν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε, 80

ψευδός κεν φαίμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·

νῦν δὲ ρίδ' ὃς μέγ' ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.

ἀλλ' ἄγετ', αἶ κέν πως θωρήξομεν υἱας Ἀχαιῶν."

ὥς ἄρα φωνήσας βουλῆς ἐξ ἦρχε νέεσθαι.

οἱ δ' ἐπανεστήσαν πείθοντό τε ποιμένι λαῶν, 85

σκηπτοόχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.

ἥύτε φέθνε' ἴασι μελισσάων ἀδινάων,

πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων·

βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσι φειαρινοῖσιν·—

αἱ μὲν τ' ἐνθα ῥάλιν πεποτήαται, αἱ δέ τε ἐνθα· 90

ὥς τῶν φέθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων

ἡϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχάοντο

ἱλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δὲ σφίσιν Ὅσσα δεδήει

ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο.

τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δὲ στεναχίζετο γαῖα 95

λαῶν ἰζόντων, ὄμαδος δ' ἕεν· ἐννέα δὲ σφεας

κήρυκες βοάοντες ἐρήτυον, εἴ ποτ' αὐτῆς

σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλῆων.

σπουδῇ δ' ἔξετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἔδρας

παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δὲ κρεῖων Ἀγαμέμνων 100

ἔστη σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων·—

Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίῳνι φάνακτι,

αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ ἀργεῖφόντῃ·

Ἑρμεῖας δὲ φάναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ,

αὐτὰρ ὁ αὐτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρείϊ, ποιμένι λαῶν· 105

Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπεν πολύφαρνι Θυέστῃ,

αὐτὰρ ὁ αὐτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λείπε φορῆναι,

πολλῇσιν νήσοισι καὶ Ἀργεῖ παντὶ φανάσσειν·—

τῷ ὃ γ' ἐρεισάμενος φέπε' Ἀργεῖοισι μετηύδα·

“ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἀρης, 110

Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἀάτῃ ἐνέδησε βαρεῖν,

σχέτλιος, ὃς πρὶν μὲν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσε

Γίλιον ἐκπέρσαντ' εὐτειχέα ἀπονέεσθαι,

86 σκηπτοῦχοι

87 ἔθνεα εἰσι

92 ἐστιχάωντο

96 ἦν

97 βοόωντες

III ἄτῃ

113 εὐτείχεον

νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καὶ με κελεύει
 δυσκλέε' Ἄργος ἰκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν. 115
 οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενείῃ φίλον εἶναι,
 ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
 ἥδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 αἰσχροὺν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
 μὰ ψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν 120
 ἄπρηκτον πόλεμον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι
 ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὐ πῶ τι πέφανται.
 εἵ περ γὰρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε
 ὄρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
 Τρῶες μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσοι ἔασιν, 125
 ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθήμεν' Ἀχαιοί,
 Τρώων δ' ἄνδρα ῥέκαστοι ἐλοίμεθα φοινοχοεῦν,
 πολλαὶ κεν δεκάδες δευοῖατο φοινοχόοιο.
 τόσσον ἐγὼ φημι πλέας ἔμμεναι υἱὰς Ἀχαιῶν
 Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι 130
 πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔνι σιν,
 οἳ με μέγα πλάζουσι καὶ οὐκ ἔαουσ' ἐθέλοντα
 Φίλιον ἐκπέρσαι, ἐν ναϊόμενον πτολίεθρον.
 ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί,
 καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται· 135
 αἱ δέ που ἡμέτεραι ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα
 ἦατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ φέργον
 αὐτῶς ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἰκόμεσθα.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φείπω, πειθώμεθα πάντες·
 φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν· 140
 οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν."

ὥς φάτο, τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι νῶριε
 πᾶσι μετὰ πληθύν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
 κινήθη δ' ἀγορὴ φῆ κύματα μακρὰ θαλάσσης,

115 δυσκλέα

121 πολεμιζέιν

126 διακοσμηθεῖμεν vel -ῆμεν

132 εἰῶσ'

137 εἶατ' etc.

πόντοι' Ἰκαρίοιο, τὰ μὲν τ' Εὐρός τε Νότος τε 145
ὥρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.

ὥς δ' ὅτε κινήσῃ Ζέφυρος βαθὺ λήιον ἐλθών,
λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπὶ τ' ἡμύει ἀσταχύεσσιν,
ὥς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ' ἀλαλητῶ
νῆας ἔπ' ἐσσεύοντο, ποδῶν δ' ὑπένερθε κούνη 150
ἴστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
ἄπτεσθαι νηῶν ἥδ' ἐλκέμεν εἰς ἄλα δῖαν,
οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· αὕτῃ δ' οὐρανὸν ἴκε
φοίκαδε ῥιεμένων· ὑπὸ δ' ἥρεον ἔρματα νηῶν.

ἔνθα κεν Ἀργεῖοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη, 155
εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

“ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
οὔτω δὴ φοῖκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης ;
καδ δέ κεν εὐχολὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν 160
Ἀργεῖην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἷης.
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
σοῖς' ἀγανοῖσι φέπεσσιν ἐρήτυε φῶτα ῥέκαστον,
μηδ' ἔαε νῆας ἄλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιφελίσσας.” 165

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἶξασα.
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,
ἐσταότ'· οὐδ' ὃ γε νηὸς εὖσσέλμοιο μελαίνης 170
ἄπτετ', ἐπεὶ μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἴκανε.
ἀγχοῦ δ' ἴσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

“διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτω δὴ φοῖκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
φεύξεσθ' ἐν νήεσσι πολυκλήισι πεσόντες ; 175
καδ δέ κεν εὐχολὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε

καρπαλίμως δ' ἴκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν. 168

Ἄργεΐην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
 ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἷης.
 ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδ' ἔτ' ἐρώει·
 σοῖς' ἀγανοῖσι φέπεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἑκάστον, 180
 μηδ' ἔαε νῆας ἄλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιφελίσσας."

ὥς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς φόπα φωνησίσης,
 βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
 κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς ῥοι ὀπήδει.
 αὐτὸς δ' Ἀτρεΐδα Ἀγαμέμνωνος ἀντίος ἐλθὼν 185
 δέξατό ῥοι σκῆπτρον πατρώιον, ἄφθιτον αἰεὶ·
 σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

ὅν τινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
 τὸν δ' ἀγανοῖσι φέπεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
 "δαιμόνι', οὗ σε φέροικε κακὸν ὥς δεδφίσσεσθαι, 190
 ἀλλ' αὐτὸς τε κάθησο καὶ ἄλλους ἴδρνε λαούς.
 οὐ γάρ πω σάφα φοῖσθ' οἷος νόος Ἀτρεΐωνος·
 νῦν μὲν πειράεται, τάχα δ' ἵψεται νῆας Ἀχαιῶν.
 ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔφειπε.
 μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν νῆας Ἀχαιῶν· 195
 θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλῆων·
 τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ῥε μητίετα Ζεὺς."

ὃν δ' αὖ δῆμοι' ἄνδρα φίδοι βοάοντά τ' ἐφεύροι,
 τὸν σκῆπτρῳ ἐλάσασκεν ὁμοκλήσασκέ τε μῦθῳ·
 "δαιμόνι', ἀτρέμας ἦσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε, 200
 οἷ σέο φέρτεροί εἰσι, σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἀναλκις,
 οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
 οὐ μὲν πῶς πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί·
 οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
 εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω." 205
 σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ. 206

180 σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν

181 μηδὲ ἔα

185 Ἀτρεΐδῳ

189 ἀγανοῖς ἐπέεσσιν

190 δειδίσσεσθαι

193 πειράται

198 δῆμον, δῆμον τ'—βοάωντά

ὥς ὃ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
 αὐτίς ἐπεσσεύοντο νεῶν ἅπο καὶ κλισιάων
 ρηχῇ, ὥς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
 αἰγιαλῷ μέγала βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος. 210

ἄλλοι μὲν ῥ' ἔζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἔδρας·
 Θερσίτης δ' ἔτι μῶνος ἀμετροφεπῆς ἐκολῶα,
 ὃς φέπεα φρεσὶ ῥῆσιν ἄκοσμά τε πολλά τε φείδει,
 μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
 ἀλλ' ὃ τί ῥοι φείσαιο γελοίου Ἀργεῖοισιν 215
 ἔμμεναι. αἰσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Φίλιον ἦλθε·
 φολκὸς ἔεν, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τῷ δέ ῥοι ὦμω
 κυρτῷ, ἐπὶ στῆθος συνοκωχότε· αὐτὰρ ὑπερθε
 φοξὸς ἔεν κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
 ἔχθιστος δ' Ἀχιλῇ μάλιστ' ἔεν ἠδ' Ὀδυσῇ. 220
 τῷ γὰρ νεικείεσκε· τότ' αὐτ' Ἀγαμέμνονι δίω
 ὀξέα κεκληγῶς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
 ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
 αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·

“ Ἀτρεΐδῃ, τέο δ' αὐτ' ἐπιμέμφεαι ἠδὲ χατίζεις ; 225
 πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
 εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃσ' ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
 πρωτίστῳ δίδομεν, εὔτε πτολίεθρον ἔλωμεν.
 ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὃν κέ τις οἴσει
 Τρώων ἵπποδάμων ἐκ Φιλίου υἱὸς ἄποινα, 230
 ὃν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν,
 ἢ ἐ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγῃ ἐν φιλότῃτι,
 ἦν τ' αὐτὸς ἀπονόσφι κατίσχη ; οὐ μὲν ἔοικεν
 ἀρχὸν ἐόντα κακῶν ἐπιβασκέμεν υἱᾶς Ἀχαιῶν.
 ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιῖδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί, 235
 φοίκαδὲ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα, τὸν δ' ἐάωμεν

210 μεγάλῳ

218 συνοκωχότε

232 μίσγειαι

213 ὅς ῥ', ὅσσ' — ἦδει, ἦδη

219 ἔην

233 κατίσχει

217 ἔην

220 ἦν

228 εὔτ' ἂν

236 τόνδε δ' ἐάωμεν

αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὅφρα ρίδηται
 ἢ ῥά τί 'φοι χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν ἢ καὶ οὐκί·
 ὅς καὶ νῦν 'Αχιλῆα, 'φέο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
 ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας. 240
 ἀλλὰ μάλ' οὐκ 'Αχιλῆι χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων·
 ἦ γὰρ ἄν, 'Ατρεΐδῃ, νῦν ὕστατα λωβήσαιο."

ὥς φάτο νεικείων 'Αγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος 'Οδυσσεύς,
 καί μιν ὑπόδρα ριδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ· 245
 "Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,
 ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἷος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
 οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
 ἔμμεναι, ὅσσοι ἄμ' 'Ατρεΐδῃσ' ὑπὸ Φίλιον ἦλθον.
 τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις, 250
 καί σφιν ὀνειδέα τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
 οὐδέ τί πω σάφα ρίδμεν ὅπως ἔσται τάδε ρέργα,
 ἦ εὖ ἢ κακῶς νοστήσομεν νῆες 'Αχαιῶν.
 τῷ νῦν 'Ατρεΐδῃ 'Αγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 ἦσαι ὀνειδίζων, ὅτι 'φοι μάλα πολλὰ διδοῦσιν 255
 ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
 ἀλλ' ἔκ τοι ρερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὥς νύ περ ὦδε,
 μηκέτ' ἔπειτ' 'Οδυσῇ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
 μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἶην, 260
 εἰ μὴ ἐγὼ σε λαβὼν ἀπὸ μὲν φίλα ρεῖματα δύσω,
 χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδόα ἀμφικαλύπτει,
 αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω
 πεπληγὼς ἀγορήθην ἀφεικέσσι πληγῇσιν."

ὥς ἄρ' ἔφη, σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὦμῳ 265
 πλήξεν· ὁ δ' ἰδυνώθη, θαλερὸν δέ 'φοι ἔκπεσε δάκρυ.
 σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
 σκήπτρου ὑπο χρυσεῦ· ὁ δ' ἄρ' ἔζετο τάρβησέν τε.

ἀλγήσας δ' ἀχρεῖα φιδῶν ἀπομόρξατο δάκρυ.
οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῷ ῥηδὺν γέλασαν, 270
ὧδε δέ τις φείπεσκε φιδῶν ἐς πλησίον ἄλλον·

“ὦ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ φέφοργε
βουλὰς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς πόλεμόν τε κορύσσων·
νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔρεξεν,
ὃς τὸν λωβητῆρα φεπεςβόλον ἔσχ' ἀγοράων. 275
οὐ θήν μιν πάλιν αὖτις ἀνήσει θυμὸς ἀγῆνωρ
νυικεῖν βασιλῆας ὀνειδεῖοισι φέπεσσιν.”

ὥς φάσαν ἡ πληθὺς· ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
ἔστη σκῆπτρον ἔχων. παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
φειδομένη κήρυκι σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει, 280
ὥς ἅμα ῥοι πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἱες Ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν.
ὁ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν·

“Ἀτρεΐδῃ, νῦν γ' ἄρ σε, φάναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν, 285
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἣν περ ὑπέσταν
ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἀργεος ἵπποβότοιο,
Γίλιον ἐκπέρσαντ' ἐϋτειχέα ἀπονέεσθαι·
ὥς τε γὰρ ἦ πάϊδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες
ἀλλήλοισιν ὀδύρονται φοῖκόνδε νέεσθαι. 290
ἦ μὲν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντ' ἀνέχεσθαι·
καὶ γάρ τίς θ' ἓνα μῆνα μένων ἀπὸ ῥῆς ἀλόχοιο
ἀσχαλάει σὺν νηὶ πολυζύγῳ, ὃν περ ἄελλαι
χειμέριαι φειλέωσιν ὀρινομένη τε θάλασσα,
ἡμῖν δ' εἵνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς 295
ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
ἀσχαλάειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπησ
αἰσχρόν τοι δφηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι.

269 ἀχρεῖον

288 εὐτείχεον

293 ἀσχαλάει

281 ἅμα θ' οἱ

289 ἦ

295 εἵνατός

284 γάρ vel δὴ

291 ἀνιηθέντα νέεσθαι

297 ἀσχαλάειν

τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὅφρα δαῶμεν
 ἢ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται ἢ καὶ οὐκί. 300
 εὖ γὰρ δὴ τόδε ξίδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντες
 μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
 χθιζά τε καὶ πρωίζ', ὅτ' ἐς Λυλίδα νῆες Ἀχαιῶν
 ἡγέρεθοντο κακὰ Πριάμφω καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
 ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱερούς κατὰ βωμούς 305
 ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,
 καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ,
 ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφεινός,
 σμερδαλέος, τὸν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἦκε φάοςδε,
 βωμοῦ ὑπαίξας πρὸς ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν. 310
 ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
 ὅζω ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοισ' ὑποπεπτηῶτες,
 ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἔεν, ἣ τέκε τέκνα.
 ἔνθ' ὃ γε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
 μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα, 315
 τὴν δὲ ῥελιζάμενος πτερύγος λάβεν ἀνφιφαχυῖαν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκνα φάγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
 τὸν μὲν ἀφίζηλον θῆκεν θεός, ὅς περ ἔφηνεν·
 [λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·]
 ἡμεῖς δ' ἐσταότες θαυμάζομεν οἶον ἐτύχθη. 320
 ὥς οὖν δφεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
 Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε·
 'τίπτ' ἄνεω ἐγένεσθε, κάρη κομάοντες Ἀχαιοί;
 ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,
 ὄψιμον ὀψιτέλεστον, ὅο κλέος οὐ ποτ' ὀλεῖται. 325
 ὥς οὗτος κατὰ τέκνα φάγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
 ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἔεν, ἣ τέκε τέκνα,
 ὥς ἡμεῖς τοσσαῦτα φέτεα πολεμίζομεν αὖθι,
 τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἰρήσομεν εὐρυάγνιαν.

309 φάωσδε

313 ἦν

316 δ' ἐλελιζάμενος—ἀμφιαχυῖαν

323 κομώντες

325 ὅου

327 ἦν

328 τοσσαῦτ' ἔτεα

κεῖνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται. 330
 ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 αὐτοῦ, εἰς ὃ κε φάστυ μέγα Πριάμοιο ἔλωμεν."

ὥς ἔφατ', Ἀργεῖοι δὲ μέγ' εἶαχον—ἀμφὶ δὲ νῆες
 σμερδαλέον κονάβησαν αὐσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν—
 μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θεῖοιο. 335

τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

"ὦ πόποι, ἦ δὲ παισὶ φοικότες ἀγοράεσθε
 νηπιάχοισ', οἷσ' οὐ τι μέλει πολεμήια φέργα.

πῇ δὲ συνθεσῖαι τε καὶ ὄρκια βήσεται ἡμῖν;
 ἐν πυρὶ δὲ βουλαί τε γενοῖατο μήδεά τ' ἀνδρῶν 340

σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ἧς' ἐπέπιθμεν·
 αὐτὼς γὰρ φεπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
 εὐρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.

Ἀτρεΐδην, σὺ δ' ἔθ' ὥς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλήν
 ἄρχεν' Ἀργεῖοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας, 345

τούς δ' ἕαε φθινύθειν, ἓνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
 νόσφιν βουλεύωσ'—ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν—

πρὶν Ἀργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγίοχοιο
 γνῶμεναι εἴ τε ψεῦδος ὑπόσχεσις εἴ τε καὶ οὐκί.

φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
 ἥματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐν ὠκυπόροισιν ἔβαινον 350

Ἀργεῖοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
 ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.

τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω φοῖκόνδε νέεσθαι,
 πρὶν τινα παρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι, 355

τίσασθαι δ' Ἑλένης ὀρμήματά τε στοναχάς τε.

εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει φοῖκόνδε νέεσθαι,

ἀπτέσθω ῥῆς νηὸς εὐσσέλμοιο μελαίνης,

ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.

ἀλλὰ, φάναξ, αὐτός τ' ἐν μήδεο πείθεό τ' ἄλλῳ· 360

οὐ τοι ἀπόβλητον φέπος ἔσσεται, ὅττι κε φείπω·

κρίν' ἄνδρας κατὰ φύλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
ὥς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγη, φύλα δὲ φύλοις.
εἰ δέ κεν ὥς ἔρξης καὶ τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
γνώσέ' ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς ὅς τέ νυ λαῶν 365
ἦδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔησι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις
ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιοι."

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
"ἦ μὰν αὐτ' ἀγορῇ νικᾶς, γέρον, υἱας Ἀχαιῶν. 370
αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοιούτοιο δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
τῷ κε τάχ' ἡμύσειε πόλις Πριάμοιο φάνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρησι φαλοῦσά τε περθομένη τε.
ἀλλὰ μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν, 375
ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει·
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεὺς τε μαχεσσάμεθ' εἵνεκα κούρης
ἀντιβίοισι φέπεσσιν, ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·
εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
Τρῶσιν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἡβαιόν. 380
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα.
εὖ μὲν τις δόρυ θηξιάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότῳ ὠκυπόδεσσιν,
εὖ δέ τις ἄρματος ἀμφὶ ριδῶν πολέμοιο μεδέσθω,
ὥς κε πανημέριοι στυγερῶ κρινώμεθ' Ἄρηι· 385
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται οὐδ' ἡβαιόν,
εἰ μὴ νύξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ιδρώσει μὲν τευ τελαμῶν ἀμφὶ στήθεσφιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμῖται,
ιδρώσει δέ τέ' ἵππος εὖξοον ἄρμα τιταίνων. 390
ὄν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐ ῥοι ἔπειτα

365 γνώση

384 ἀμφὶς

378 ἀντιβίοις ἐπέεσσιν

390 τευ

ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέεν κύνας ἥδ' οἰωνούς.”

ὥς ἔφατ', Ἀργεῖοι δὲ μέγ' εἶαχον, ὥς ὅτε κύμα
 ἀκτῇ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ Νότος ἐλθών, 395
 προβλήτι σκοπέλω· τὸν δ' οὐ ποτε κύματα λείπει
 παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἂν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
 ἀνστάντες δ' ὀρέοντο κεδασθέντες κατὰ νῆας
 κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας καὶ δεῖπνον ἔλοντο.
 ἄλλος δ' ἄλλω ἔρεξε θεῶν αἰειγενετάων, 400
 εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος.
 αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 πίονα πενταφέτηρον ὑπερμενεί Κρονίωνί,
 κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
 Νέστορα μὲν πρότιστα καὶ Ἰδομενῆα φάνακτα, 405
 αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω καὶ Τυδέος υἱόν,
 ῥέκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
 αὐτόματος δέ ῥοι ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 φεῖδее γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὥς ἐπονείτο.
 βοῦν δὲ περιστήσάν τε καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο. 410
 τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·

“Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, κελαινεφές, αἰθήρι ναίων,
 μὴ πρὶν ἐπ' ἥελιον δύναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
 πρὶν με κατὰ πρηνές βαλέεν Πριάμοιο μέλαθρον
 αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηίοιο θύρετρα, 415
 Ἐκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
 χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
 πρηνέες ἐν κονίησιν ὁδὰξ λαζοίατο γαῖαν.”

ὥς ἔφατ', οὐ δ' ἄρα πώ ῥοι ἐπεκραΐαινε Κρονίων,
 ἀλλ' ὅ γε δέκτο μὲν ἰρά, πόνον δ' ἀλίσστον ὄφελλεν. 420
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὗξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,
 ἀνφέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
 μηρούς τ' ἐξέταμον κατὰ τε κνίσῃ ἐκάλυψαν

393 φυγέειν

394 ἴαχον

409 ἦδεε

410 περιστήσαντο

414 βαλέειν

422 ἀνέρυσαν

δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καὶ τὰ μὲν ἄρ' σχίζησιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον, 425
σπλάγχχνα δ' ἄρ' ἀμπεύραντες ὑπείρεχον Ἑφαιστόιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρα κἀή καὶ σπλάγχχνα πάσαντο,
μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὥπτησάν τε περιφραδέως φερούσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα, 430
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

“Ἄτρεΐδῃ κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μηκέτι νῦν δρῆθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδ' ἔτι δηρὸν 435
ἀμβαλλώμεθα φέργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει·
ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας,
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
ἴομεν, ὅφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὄξυν Ἀρηα.” 440

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
κηρύσσειν πόλεμόνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς·
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα·
οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρεΐωνα διοτρεφέες βασιλῆες 445
θῦνον κρίνοιντες, μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον ἀγήραον ἀθανάτην τε,
τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσειοι ἠερέθονται,
πάντες εὐπλεκέες, ἑκατόμβοιοι δὲ ῥέκαστος·
σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν 450
ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὤρσε ῥεκάστῳ
καρδίῃ ἄλληκτον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἢ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

ἢ ὅτε πῦρ ἀφίδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην 455

οὔρεος ἐν κορυφῇ, 'φέκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγῇ,
ὥς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκῆς θεσπεσίῳ
αἴγλη παμφανόουσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἴκε.

τῶν δ', ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν φέθνεα πολλά,
χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων, 460
'Ασίῳ ἐν λειμῶνι Καῦστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα
ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσι,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμῶν,
ὥς τῶν φέθνεα πολλὰ νεῶν ἀπο καὶ κλισιάων
εἰς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθών 465
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρη.

ἢ ὅτε μυιάων ἀδινάων φέθνεα πολλά,
αἶ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήιον ἡλάσκουσιν 470
ὥρη φειαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει,
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κάρη κομάοντες 'Αχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἴσταντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.

τοὺς δ', ὥς τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ρεῖα διακρίνωσιν, ἐπεὶ κε νομῶ μιγέωσιν, 475
ὥς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα
ὕσμινηνδ' ἰέναι, μετὰ δὲ κρεῖων 'Αγαμέμνων,
ὄμματα καὶ κεφαλὴν φίκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
'Αρεῖ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
ἢ ὅτε βούς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων 480
ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένησι·
τοῖον ἄρ' 'Ατρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἥματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.

'Εσπετε νῦν μοι Μοῦσαι 'Ολύμπια δώματ' ἔχουσai,
ὕμεῖς γὰρ θεαί ἐστε πάρεστε τε φίστε τε πάντα, 485
ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι φίδμεν,

457 χαλκοῦ

458 παμφανόουσα

468 γίγνεται, γίνεται

471 ὥρη ἐν εἰαρινῇ

472 κομόωντες

οἳ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
 πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
 φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη· 490
 [εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
 θυγατέρες, μνησαίαθ', ὅσοι ὑπὸ Φίλιον ἦλθον.]
 ἀρχοὺς αὖ νηῶν φερέω νῆάς τε προπάσας.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον
 Ἀρκεσίλαός τε Προθοήνωρ τε Κλονίος τε, 495
 οἳ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο καὶ Αὐλίδα πετρήεσαν
 Σχοῖνόν τε Σκῶλόν τε πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
 Θέσπειαν Γραϊάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν,
 οἳ τ' ἀμφ' Ἀρμ' ἐνέμοντο καὶ Εἰλέσιον καὶ Ἐρύθρας,
 οἳ τ' Ἐλεῶν' εἶχον ἦδ' Ὑλην καὶ Πετεῶνα, 500
 Ὠκαλέην Μεδεῶνά τ', εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 Κώπας Εὐτρησὶν τε πολυτρήρωνά τε Θίσβην,
 οἳ τε Κορώνειαν καὶ ποιήενθ' Ἀλίαρτον,
 οἳ τε Πλάταιαν ἔχον ἦδ' οἳ Γλίσαντα νέμοντο,
 οἳ θ' Ὑποθήβας εἶχον, εὐκτίμενον πτολίεθρον, 505
 Ὀγχηστόν θ' ἱερόν, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος,
 οἳ τε πολυστάφυλον Ἀρνην ἔχον, οἳ τε Μίδειαν
 Νῖσάν τε ζαθέην Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατάουσαν·
 τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ῥεκάσπη
 κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ φείκοσι βαῖνον. 510

οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
 τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἱὲς Ἀρηος,
 οὓς τέκε Φαστυόχη δόμῳ Ἀκτορος Ἀζεΐδαο,
 παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
 Ἀρηι κρατερῶ· ὁ δὲ ῥοι παρελέξατο λάθρη· 515
 τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο.

αὐτὰρ Φωκίων Σχεδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
 υἱέες Ἰφίτοο μεγαθύμου Ναυβολίδαο,

οἱ Κυπάρισσον ἔχον Πυθῶνά τε πετρήεσαν
 Κρίσάν τε ζαθέην καὶ Δαυλίδα καὶ Πανοπήα, 520
 οἳ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
 οἳ τ' ἄρα παρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
 οἳ τε Λίλαιαν ἔχον πηγησ' ἐπὶ Κηφισοῖο·
 τοῖς ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο.
 οἱ μὲν Φωκῆων στίχας ἴστασαν ἀμφιέποντες, 525
 Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.

Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
 μείων, οὗ τι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
 ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἓν, λινοθώρηξ,
 ἐγχεΐη δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιοὺς· 530
 οἱ Κύνον τ' ἐνέμοντ' Ὀπόεντά τε Καλλιάρων τε
 Βῆσσάν τε Σκάρφην τε καὶ Αὐγείας ἐρατεινὰς
 Τάρφην τε Θρόνιον τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο
 Λοκρῶν, οἱ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης. 535

οἱ δ' Εὐβοίαν ἔχον μένεα πνεύοντες Ἀβαντες,
 Χαλκίδα τ' Εἰρέτριάν τε πολυστάφυλόν θ' Ἰστίαιαν
 Κήρινθόν τ' ἔφαλον Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
 οἳ τε Κάρυστον ἔχον ἠδ' οἱ Στύρα ναιετάεσκον,
 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὅζος Ἀρης, 540
 Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
 τῷ δ' ἅμ' Ἀβαντες ἔποντο θοοί, ὅπιθεν κομάοντες,
 αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῆσιν μελίησι
 θώρηκας ῥήξειν δηίων ἀμφὶ στήθεσσι·
 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο. 545

οἱ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
 θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζεῖδωρος ἄρουρα·
 καδ δ' ἐν Ἀθήνησ' εἷσεν, ἐφῶ ἐνὶ πίοι νηῶ·
 ἔνθα δέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνεῖοις ἰλάονται 550

κοῦροι Ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
 τῷ δ' οὐ πῶ τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένητ' ἀνὴρ
 κοσμήσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
 Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν· 555
 τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας.
 οἱ δ' Ἄργος τ' εἶχον Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
 Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας, 560
 Τροιζῆν' Ἡϊόνας τε καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
 οἳ τ' ἔχον Αἴγιναν Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν,
 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
 καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλεῖτοῦ φίλος υἱός·
 τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίε, ρισόθεος φῶς, 565
 Μηκιστῆος υἱὸς Ταλαϊονίδαο ράνακτος.

συνπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδῶκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.

οἱ δὲ Μυκήνας εἶχον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 ἀφνειὸν τε Κόρινθον εὐκτιμένας τε Κλεωνάς, 570
 Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν
 καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,
 οἳ θ' Ὑπερησίνην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν
 Πελλήνην τ' εἶχον ἠδ' Αἴγιον ἀμφευέμοντο
 Αἰγιαλὸν τ' ἀνὰ πάντα καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεΐαν, 575
 τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρεῖων Ἀγαμέμνων
 Ἀτρεΐδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλείστοι καὶ ἄριστοι
 λαοὶ ἔποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκὸν
 κυδιάων, πᾶσιν δὲ μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
 οὐνεκ' ἄριστος ἔεν, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς. 580

οἱ δ' εἶχον κοῖλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν
 Φᾶρίν τε Σπάρτην τε πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
 στήσε δ' ἄγων ἔν' Ἀθηναίων ἴσταντο φάλαγγες. 585

Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο καὶ Αὐγειαὶς ἐρατεινάς,
 οἳ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον Ἔλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
 οἳ τε Λάαν εἶχον ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο, 585
 τῶν ῥοι ἀδελφεὸς ἦρχε, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ῥεξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
 ἐν δ' αὐτὸς κίε ῥῆσι προθυμίῃσι πεποιθώς,
 ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ῥίετο θυμῷ
 τίσασθαι Ἑλένης ὀρμήματά τε στοναχάς τε. 590

οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν
 καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὐκτιτον Αἰπύ,
 καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον
 καὶ Πτελεὸν καὶ Ἔλος καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
 ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήικα παῦσαν ἀοιδῆς, 595
 Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·—
 στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴ περ ἂν αὐταὶ
 Μοῦσαι αἰείδοιεν, κούραι Διὸς αἰγιόχοιο·
 αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
 θεσπεσίην ἀφέλοντο καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν·— 600
 τῶν αὖθ' ἠγεμόνευε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·
 τῷ δ' ἐνευήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο.

οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ,
 Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἔν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί,
 οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον 605
 Ῥίπην τε Στρατίνην τε καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
 καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
 Στύμφηλόν τ' εἶχον καὶ Παρρασίην ἐνέμοντο,
 τῶν ἦρχ' Ἀγκαίιοι πάϊς κρεῖων Ἀγαπήνωρ,
 ῥεξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηὶ ῥεκάστη 610
 Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον, ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
 αὐτὸς γάρ σφιν δῶκε ράναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 νῆας εὖσσέλμους περάειν ἐπὶ φοῖνοπα πόντον,
 Ἀτρεΐδης, ἐπεὶ οὐ σφι θαλάσσια φέργα μεμήλει.

οὐ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἥλιδα δῖαν ἔναιον, 615
 ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατάουσα
 πέτρη τ' Ὀλενίη καὶ Ἀλίσιον ἐντὸς ἐφέργει,
 τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ῥεκάστω
 νῆες ἔποντο θοαί, πολέες δ' ἔμβαινον Ἑπειοί.
 τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην, 620
 υἱες ὁ μὲν Κτεάτοιο, ὁ δ' Εὐρύτου, Ἀκτορίωνε·
 τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
 τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοφειδῆς,
 υἱὸς Ἀγασθέneos Λύγχιάδαο φάνακτος.

οὐ δ' ἐκ Δουλιχίου Ἐχινάων θ' ἱεράων 625
 νήσων, αἱ ναίουσι πέρην ἁλός, Ἥλιδος ἅντα,
 τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἀρηι,
 Φυλεΐδης, ὃν τίκτε διίφιλος ἵππότης Φυλεύς,
 ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·
 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο. 630

αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλήνας μεγαθύμους,
 οἳ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
 καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο καὶ Λιγίλιπα τρηχεῖαν,
 οἳ τε Ζάκυνθον ἔχον ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
 οἳ τ' ἠπειρον ἔχον ἠδ' ἀντιπέραϊ' ἐνέμοντο· 635
 τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος·
 τῷ δ' ἅμα νῆες ἔποντο δυώδεκα μιλτοπάρηοι.

Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
 οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο καὶ Ὀλενον ἠδὲ Πυλήνην
 Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον Καλυδῶνά τε πετρήεσαν· 640
 οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
 οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔεν, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος,
 τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο φανασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.

Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρὶ κλυτὸς ἡγεμόνευεν, 645
 οἳ Κνωσὸν τ' εἶχον Γόρτυνά τε τειχιόεσαν,

Λύκτον Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον
 Φαιστόν τε Ῥύτιόν τε, πόλις ἐὺ ναιεταούσας,
 ἄλλοι θ' οἱ Κρήτην ἐκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
 τῶν μὲν ἄρ' Ἴδομενεὺς δουρὶ κλυτὸς ἡγεμόνευε 650
 Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνναλίῳ ἀδριφόντῃ·
 τοῖσι δ' ἄμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο.

Τληπόλεμος δ' Ἡρακλεΐδης ἡὺς τε μέγας τε
 ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων,
 οἱ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες, 655
 Λίνδον Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
 τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρὶ κλυτὸς ἡγεμόνευεν,
 ὃν τέκε Φαστυόχεια βίῃ Ἡρακληεΐη,
 τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
 πέρσας φάστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν. 660

Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ ἐϋπήκτῳ,
 αὐτίκα πατρὸς ἐφοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
 ἥδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὅζον Ἄρηος·
 αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὃ γε λαὸν ἀγείρας
 βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γὰρ οἱ ἄλλοι 665
 υἱέες υἰωνοί τε βίης Ἡρακληεΐης·
 αὐτὰρ ὃ γ' ἐς Ῥόδον ἵξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων·
 τριχθὰ δὲ φοίκηθεν καταφυλαδόν, ἥδὲ φίληθεν
 ἐκ Διός, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι φανάσσει,
 καὶ σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. 670

Νιρεὺς αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐφίσας,
 Νιρεὺς, Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόπου τε φάνακτος,
 Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Γίλιον ἦλθε
 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
 ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔεν, παῦρος δὲ ῥοι εἶπετο λαός. 675

οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
 καὶ Κόον, Εὐρυπύλοιο πόλιν νήσους τε Καλύδνας,

648 ναιεταώσας

651 ἀνδριφόντῃ

668 ᾤκηθεν

672 Χαρόποιό τ' ἄνακτος

675 ἔην

677 Κῶν

τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἱε δύω Ἡρακλείδαο φάνακτος·

τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο. 680

νῦν αὖ τοὺς ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον·
οἳ τ' Ἄλουν οἳ τ' Ἀλόπην οἳ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
οἳ τ' εἶχον Φθίην ἡδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί.

τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἕεν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς· 685

ἄλλ' οἳ γ' οὐ πολέμου δυσφηχέος ἐμνύοντο,
οὐ γὰρ ἕεν ὅς τις σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιο·
κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
κούρης χωόμενος Βρισηίδος ἡϋκόμοιο,

τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας, 690

Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης,
καδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμῶρους.
υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο φάνακτος·

τῆς ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.

οἱ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα, 695

Δήμητρος τέμενος, Ἰτωνά τε, μητέρα μήλων,
ἀγχιάλόν τ' Ἀντρώνα ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην,

τῶν αὖ Πρωτεσίλαος Ἀρήιος ἡγεμόνευε

ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.

τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφῆς ἄλοχος Φυλάκη ἐλέλειπτο 700

καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ
νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρῶτιστον Ἀχαιῶν.

οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν,

ἀλλὰ σφεας κόσμησε Ποδάρκης, ὅζος Ἄρης.

Φιφίκλου υἱὸς πολυμήλοο Φυλακίδαο, 705

αὐτοκασίγνητος μεγαθύμοο Πρωτεσιλάου

ὀπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἅμα πρότερος καὶ ἀρείων,

ἥρως Πρωτεσίλαος Ἀρήιος· οὐδέ τε λαοὶ

680 ἐστιχάωντο

685 ἦν

686 πολέμοιο δυσφηχέος ἐμνύοντο

687 ἔην

705 πολυμήλοιο

706 μεγαθύμου

δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν εἶντα·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο. 710

οἱ δὲ Φεράς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηίδα λίμνην,
Βοίβην καὶ Γλαφύρας καὶ εὐκτιμένην Ἰαωλκόν,
τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος πάϊς ἔνδεκα νηῶν,
Εὐμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δία γυναικῶν,
Ἀλκηστις, Πελῖας θυγατρῶν φειδος ἀρίστη. 715

οἱ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο
καὶ Μελίβοιαν ἔχον καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν, τόξων ἐὺ φειδῶς,
ἐπτα νέων· ἐρέται δὲ ῥεκάστη πεντήκοντα
ἐμβέβασαν, τόξων ἐὺ φειδότες ἴφι μάχεσθαι. 720

ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἡγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον νῆες Ἀχαιῶν
ἔλκει μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου·
ἐνθ' ὅ γε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο φάνακτος. 725
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν,
ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Οἰλῆος νόθος υἱός,
τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνῃ ὑπ' Οἰλῇι πτολιπόρθῳ.

οἱ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
οἳ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος, 730
τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιόο δύο παῖδε,
ἰητῆρ' ἀγαθῷ, Ποδαλείριος ἡδὲ Μαχάων·
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο.

οἱ δ' ἔχον Ὀρμένιον οἳ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
οἳ τ' ἔχον Ἀστέριον Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα, 735
τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο.

οἱ δ' Ἀργίσσαν ἔχον καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὀρθὴν Ἠλώνην τε πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκὴν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης, 740

υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς·
 τὸν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἴπποδάμεια—
 ἤματι τῷ ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας,
 τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὥσε καὶ Λιθίκεσσι πέλασσειν.—
 οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος,
 υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεῖδαο·
 τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.

745

Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ φείκοσι νῆας·
 τῷ δ' Ἐνιῆνες ἔποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
 οἱ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
 οἳ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
 ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προῖει καλλίρροον ὕδωρ,
 οὐδ' ὃ γε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
 ἀλλὰ τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει ἡὕτ' ἔλαιον·
 ὄρκου γὰρ δφεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.

750

755

Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνο υἱός,
 οἱ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
 ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε,
 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.

οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
 τίς τ' ἄρ' τῶν ὅχ' ἄριστος ἔεν, σὺ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
 αὐτῶν ἦδ' ἵππων, οἱ ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἔποντο.

760

ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
 τὰς Ἐϋμήλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς,
 ὄτριχας ὀφέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐφίσας·
 τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
 ἅμφω θηλείας, φόβον Ἄρης φορεούσας.

765

ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔεν Τελαμώνιος Αἴας,
 ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
 ἵπποι θ', οἱ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι

770

746 Κορώνου

761 ἔην

765 οἰέτεας

768 ἔην

κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 Ἀτρεΐδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες
 τόξοισιν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἄρμασι φοῖσι ῥέκαστος 775
 λωτὸν ἐρεπτόμενοι φελεόθρεπτόν τε σέλινον
 ἔστασαν· ἄρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο φανάκτων
 ἐν κλισίῃσ'. οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηίφιλον ποθέοντες
 φοίταον ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν οὐδὲ μάχοντο.

οἱ δ' ἄρ' ἴσαν ὥς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο· 780
 γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὶ ὥς τερπικεραύνῳ
 χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἰμάσση
 εἰν Ἀρίμοισ', ὅθι φασὶ Τυφώος ἔμμεναι εὐνάς·
 ὥς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
 ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο. 785

Τρῳσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδὴνέμος ὠκέϊ' Ἴρις
 παρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ·
 οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
 πάντες ὁμηγερέες, ἡμὲν νέοι ἡδὲ γέροντες.
 ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις· 790
 φείσατο δὲ φθογγὴν νῦν Πριάμοιο Πολίτῃ,
 ὃς Τρώων σκοπὸς ἵξε, ποδωκεῖῃσι πεποιθώς,
 τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυνήταο γέροντος,
 δέγμενος ὅππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
 τῷ μιν ἐφεισαμένη προσέφη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις· 795

“ὦ γέρον, αἰεὶ τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοὶ εἰσιν,
 ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλῖαστος ὄρωρεν.
 ἡ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσῆλυθον ἀνδρῶν,
 ἀλλ' οὐ πῶ τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὅπωπα·
 λίην γὰρ φύλλοισι φεφαικότες ἢ ψαμάθοισιν 800
 ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι προτὶ φάστν.
 Ἔκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι·
 πολλοὶ γὰρ κατὰ φάστν μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,

ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
τοῖσι ῥέκαστος ἀνὴρ σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει, 805
τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας."

ὥς ἔφαθ', "Ἐκτωρ δ' οὐ τι θεᾶς ῥέπος ἡγνοίησεν,
αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο,
πᾶσαι δ' ὠίγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει. 810

ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἰπεῖα κολώνη,
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα,
τὴν ἦ τοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἡδ' ἐπίκουροι. 815

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος "Ἐκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλείστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχεΐησι.

Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν εὖς πάϊς Ἀγχίσαιο,
Αἰνεΐας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δι' Ἀφροδίτῃ, 820
Ἰδης ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα,
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἱε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης ἐν ρειδότε πάσης.

οἱ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἰδης,
ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Λισήποιο, 825
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.

οἱ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ
καὶ Πιτύειαν ἔχον καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ,
τῶν ἦρχ' Ἀδρηστός τε καὶ Ἀμφιος λινοθώρηξ, 830
υἱε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
φείδεε μαντοσύνας, οὐδὲ ῥοὺς παῖδας ἔασκε
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα. τὼ δέ ῥοι οὐ τι
πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.

οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφερέμοντο 835

καὶ Σηστὸν καὶ Ἀβυδὸν ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἰθωνες μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.

Ἴππόθοος δ' ἄγε φύλα Πελασγῶν ἐγχεσιμῶρων, 840
τῶν οἱ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάεσκον·
τῶν ἦρχ' Ἴππόθοός τε Πύλαιός τ', ὅζος Ἄρηος,
νῆε δὺν Λήθοιο Πελασγῶο Τευταμίδαο.

αὐτὰρ Θρήικας ἦγ' Ἀκάμας καὶ Πείροος ἥρως, 845
ὅσσοις Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐφέρει.

Εὐφήμος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἔεν αἰχμητῶν,
υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.

αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ρέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδνεται αἶαν. 850

Παφλαγόνων δ' ἠγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
οἳ ῥα Κύτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ' Αἰγιαλὸν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους. 855

αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.

Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε καὶ Ἐννομος οἰωνιστής·
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο 860
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεραΐζε καὶ ἄλλους.

Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοφειδής
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.

Μήοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἀντιφος ἠγησάσθην,
νῆε Ταλαιμένεος, τῷ Γυγαίῃ τέκε λίμνη, 865
οἱ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τμῶλῳ γεγαῶτας.

Νάστης αὖ Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφώνων,

οἱ Μίλητον ἔχον Φθιρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον
 Μαιάνδρου τε ῥοὰς Μυκάλῃς τ' αἰπρινὰ κάρηνα·
 τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγήσασθην 870
 Νάστης Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
 ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἱέν ἡὔτε κούρη,
 νήπιος, οὐδέ τί ῥοι τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
 ἀλλ' ἐδάμῃ ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
 ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων. 875
 Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων
 τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήμεντος.

ΙΛΙΑΔΟΣ Γ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσι ῥέκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν ὄρνιθες ὥς,
ἥϋτε περ κλαγγῇ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
αἷ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥοάων 5
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσai,
ἡέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνεύοντες Ἀχαιοί,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην, 10
ποιμέσιν οὐ τι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω·—
τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·—
ὥς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὠρνυτ' ἀελλῆς
ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσαν πεδίοιο.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 15
Τρῶσιν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοφειδῆς,
παρδαλέην ὥμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργεῖων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῇτι. 20
τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν ἀρηίφίλος Μενέλαος

ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβάντα,
 ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
 εὐρών ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα
 πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴ περ ἂν αὐτὸν 25
 σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί·

ὥς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοφειδέα
 ὀφθαλμοῖσι φιδών· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην.
 αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.

τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοφειδῆς 30
 ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
 ἄψ δ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
 ὥς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα φιδὼν παλίνορσος ἀπέστη
 οὔρεος ἐν βήσσησ', ὑπὸ τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
 ἄψ δ' ἀνεχώρησεν, ὥχρός τέ μιν εἶλε παρειάς, 35
 ὥς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυν Τρώων ἀγερώχων
 δφείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοφειδῆς.
 τὸν δ' Ἔκτωρ νείκεσσε φιδὼν αἰσχροῖσι φέπεσσι·

“ Δύσπαρι, φεῖδος ἄριστε, γυναιμανές, ἡπεροπευτὶ,
 αἶθ' ὄφελος ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι· 40
 καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν
 ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
 ἢ που καγχαλάουσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
 φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὐνεκα καλὸν
 φεῖδος ἔπ', ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν οὐδέ τις ἀλκή· 45
 ἢ τοιός περ ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
 πόντον ἐπιπλώσας, ἐτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
 μιχθεὶς ἄλλοδαποῖσι γυναῖκ' εὐφειδέ' ἀνήγες
 ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων,
 πατρί τε σῶ μέγα πῆμα πόληί τε παντί τε δήμῳ, 50
 δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δὲ σοὶ αὐτῷ·
 οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηίφιλον Μενέλαον;

22 βιβῶντα

32 εἰς

38 αἰσχροῖς ἐπέεσσι

43 καγχαλῶσι—κομῶντες

46 τοιόσδε

γνοίης χ', οἴου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν·
 οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
 ἥ τε κόμη τό τε φεῖδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγῇης. 55
 ἀλλὰ μάλα Τρῶες δεδφήμενες· ἦ τέ κεν ἦδη
 λαῖνον ἔσσο χιτῶνα κακῶν ἔνεχ', ὅσσα φέφοργας."
 τὸν δ' αὖτε προσέφειπεν Ἀλέξανδρος θεοφειδής·
 "Ἐκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,—
 αἰεὶ τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστὶν ἀτειρής, 60
 ὅς τ' εἴσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνη
 νήιον ἐκτάμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
 ὥς σοὶ ἐνὶ στήθεσσι νόος ἀτάρβητος νόος ἐστίν,—
 μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·
 οὐ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, 65
 ὅσσα κεν αὐτοὶ δώσι, ῥεκῶν δ' οὐκ ἄν τις ἔλοιτο.
 νῦν αὖτ' εἰ μ' ἐθέλεις πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι,
 ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
 αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσω καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
 συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι. 70
 ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 κτήμαθ' ἐλὼν ἐὺ πάντα γυναῖκά τε φοίκαδ' ἀγέσθω·
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὄρκια πιστὰ ταμόντες
 ναίοιτε Τροίην ἐριβόλακα, τοὶ δὲ νεέσθων
 Ἄργος ἐς ἵππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα." 75
 ὥς ἔφαθ', Ἐκτωρ δ' αὖτε χάρη μέγα μῦθον ἀκούσας,
 καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέφεργε φάλαγγας,
 μέσσου δουρὸς ἐλών· τοὶ δ' ἰδρύθησαν ἅπαντες.
 τῷ δ' ἐπετοξάζοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοί,
 ἰοῖσιν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον. 80
 αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 "Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
 στεῦται γάρ τι φέπος φερέειν κορυθαίολος Ἐκτωρ."

55 μιγείης

56 δειδήμονες

67 πολεμίζειν

76 αὐτ' ἐχάρη

79 κομόωντες

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἔσχοντο μάχης ἀνεώ τε γέγοντο
 ἐσσυμένως· Ἔκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔφειπε·
 "κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
 ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
 τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
 αὐτὸν δ' ἐν μέσσω καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
 οἴους ἄμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
 ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 κτήμαθ' ἐλὼν ἐὺ πάντα γυναῖκά τε φοίκαδ' ἀγέσθω·
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 "κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἰκάνει
 θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
 Ἀργεῖους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε
 εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς.
 ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
 τεθναίῃ· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
 οἴσετε φάρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
 Γῇ τε καὶ Ἡελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
 ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὅφρ' ὅρκια τάμνη
 αὐτός, ἐπεὶ ῥοι παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
 μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσῃται.
 αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἡερέθονται·
 οἷς δ' ὁ γέρων μετέησιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
 λεύσσει, ὅπως ὅχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
 φελπόμενοι παύσεσθαι οἰζυροῦ πολέμοιο.
 καὶ ῥ' ἵππους μὲν ἔρυσαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
 τεύχεά τ' ἐξεδύοντο· τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
 πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἔεν ἀμφὶς ἄρουρα.

Ἔκτωρ δὲ προτὶ φάστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
 καρπαλίμως φάρνας τε φέρειν Πριάμόν τε καλέσσαι.
 αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρεῖων Ἀγαμέμνων
 νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, καὶ φάρν' ἐκέλευεν
 οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ. 120

Ἴρις δ' αὖθ' Ἑλένη λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθε,
 φειδομένη γαλόφῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
 τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρεῖων Ἑλικάων,
 Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν φεῖδος ἀρίστην.
 τὴν δ' εὖρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἰστὸν ὕφαινε, 125
 δίπλακα πορφυρέην, πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους,
 Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 οὓς ῥέθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἀρηος παλαμάτων.
 ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις·

“δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα φέργα ρίδηαι 130
 Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἀρηα
 ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
 οἳ δὴ νῦν ἔσται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπauται,
 ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν· 135
 αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
 μακρῆσ' ἐγχεῖῃσι μαχήσονται περὶ σείῳ·
 τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσε' ἄκοιτις.”

ὥς φειποῦσα θεὰ γλυκὺν ἴμερον ἔμβαλε θυμῷ
 ἀνδρός τε προτέρου καὶ φάστεος ἡδὲ τοκῆων. 140
 αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνησιν
 ὠρμάετ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
 οὐκ οἶη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο,
 Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ Κλυμένη τε βοῶπις.
 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν. 145

οἳ δ' ἀμφὶ Πριάμον καὶ Πάνθοον ἡδὲ Θυμοίτην

Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἰκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος,
 Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
 ἦατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
 γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
 ἐσθλοί, τεττίγεσσι φοικότες, οἳ τε καθ' ὕλην
 δένδρε' ἐφεζόμενοι φόπα λειριόεσσαν ἰεῖσι.
 τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ.
 οἱ δ' ὥς οὖν ἐφίδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
 ἦκα πρὸς ἀλλήλους φέπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.

“οὐ νέμεσις Τρώας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
 αἰνῶς ἀθανάτησι θεῇσ' εἰς ὧπα φέροικεν.
 ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίῃ περ εἰοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
 μῆδ' ἡμῖν τεκέεσσὶ τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.”

ὧς ἄρ' ἔφαν, Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
 “δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζε' ἐμεῖο,
 ὄφρα φίδης πρότερόν τε πόσιν πηοὺς τε φίλους τε·—
 οὐ τί μοι αἰτίη ἐσσί, θεοὶ νῦ μοι αἵτιοί εἰσιν,
 οἳ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν·—
 ὧς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης,
 ὅς τις ὄδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡὔς τε μέγας τε.
 ἦ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
 καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὐ πω φίδον ὀφθαλμοῖσιν,
 οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ φέροικε.”

τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, διὰ γυναικῶν·
 “αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι, φίλε ἑκκυρε, δφεινός τε·
 ὥς μ' ὄφελεν θάνατος φαδέεν κακός, ὅππότε δεῦρο
 νιέει σὺν ἐπόμεν θάλαμον γνωτοὺς τε λιποῦσα
 παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὀμηλικίην ἐρατεινήν.
 ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
 τοῦτο δέ τοι φερέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλάς·

149 εἶατο

162 ἵζειν

152 δένδρει, δενδρέφ

173 ὥς ὄφελεν θάνατός μοι ἀδεῖν

οὗτός γ' Ἀτρεΐδης, εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής·
δαῆρ αὐτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔεν γε.” 180

ὥς φάτο, τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο φώνησέν τε·
“ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ρά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἦδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν·
ἐνθα ρίδον πλείστους Φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους, 185
λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μυγδόνοιο ἀντιθέοιο,
οἳ ρά τότ' ἐστρατόουντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
ἡματι τῷ ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι φελίκωπες Ἀχαιοί.” 190

δεύτερον αὐτ' Ὀδυσῆα ριδὼν ἐρέειν ὁ γεραιός·
“φεῖπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅς τις ὅδ' ἐστί·
μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
εὐρύτερος δ' ὥμοισιν ἰδὲ στέρνοισι ριδέσθαι.
τεύχεα μὲν ῥοι κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ, 195
αὐτὸς δὲ κτίλος ὥς ἐπιπωλέεται στίχας ἀνδρῶν·
φαρνεῖῳ μιν ἐγὼ γε ρεφίσκω πηγεσιμάλλω,
ὅς τ' οὔτων μέγα πῶν διέρχεται ἀργεννάων.”

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
“οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς, 200
ὃς τράφεν ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,
ρειδὼς παντοῖους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.”

τὴν δ' αὐτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
“ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ρέπος νημερτὲς ἔφειπες·
ἦδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἦλυθε διὸς Ὀδυσσεὺς 205
σεῖ' ἔνεκ' ἀγγελίην σὺν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.

180 ἔην

201 τράφη

187 ἐστρατόωντο

206 σεῦ—ἀγγελίης

196 ἐπιπωλεῖται

ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
 στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὦμους, 210
 ἄμφω δ' ἐξομένω γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μῆδεα πᾶσιν ὕφαινον,
 ἦ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
 παῦρα μὲν ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος
 οὐδ' ἀφामαρτοφεπής· ἦ καὶ γένε' ὕστερος ἦεν. 215
 ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
 στάσκειν, ὑπαὶ δὲ φίδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
 σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
 ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκειν, ἀφίδρι φωτὶ φοικῶς·
 φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὐτως. 220
 ἀλλ' ὅτε δὴ φόπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος εἶη
 καὶ φέπεα νιφάδεσσι φοικότα χειμερίησιν,
 οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῇ ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 [οὐ τότε γ' ὦδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.]”

τὸ τρίτον αὐτ' Αἴαντα φιδὼν ἐρέειν ὁ γεραίός· 225
 “ τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιοὺς ἀνὴρ ἡϋς τε μέγας τε,
 ἕξοχος Ἀργεῖων κεφαλὴν τε καὶ εὐρέας ὦμους;”
 * τὸν δ' Ἑλένη ταυύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
 “ οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν·
 Ἰδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὥς 230
 ἔστηκ', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἡγερέθονται.
 πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
 φοίκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὅποτε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
 νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὀρώ 'φελίκωπας Ἀχαιοὺς,
 οὓς κεν ἐὺ γνοίην καὶ τ' οὔνομα μυθησαίμην· 235
 δοιῶ δ' οὐ δύναμαι φιδέειν κοσμήτορε λαῶν,
 Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα.
 αὐτοκασιγνήτω, τῷ μοι μία γείνατο μήτηρ.
 ἦ οὐκ ἐσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,

215 γένει

219 ἀφίδρι

223 Ὀδυσῆϊ γ'

236 ἰδέειν

239 οὐχ ἐσπέσθην

ἢ δεύρω μὲν ἔποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισι, 240
 νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
 αἴσχεα δεδφιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοί ἐστιν."

ὥς φάτο, τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
 ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, ἐφῆ ἐν πατρίδι γαίῃ.

Κήρυκες δ' ἀνὰ φάστνυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστά, 245
 φάρνε δύω καὶ φοῖνον εὐφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
 ἀσκῶ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
 κῆρυξ Ἰδαῖος ἡδὲ χρύσεια κύπελλα·
 ὠτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ρεπέεσσιν·

"ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη, καλέουσιν ἄριστοι 250
 Τρώων θ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐς πεδίου καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε·
 αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
 μακρῇσ' ἐγχεΐησι μαχήσονται ἀμφὶ γυναικί·
 τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἔποιτο· 255
 οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
 ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέονται
 Ἄργος ἐς ἵππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα."

ὥς φάτο, ρίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἐταίρους
 ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο. 260
 ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τείνεν ὀπίσσω,
 παρ δὲ ἔροι Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον·
 τῷ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίουδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο μετὰ Τρώας καὶ Ἀχαιοὺς,
 ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν 265
 ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάοντο.

ὠρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις. ἀτὰρ κήρυκες ἀγανοὶ
 ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ φοῖνον
 μίσγον, ἀτὰρ βασιλεύσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν. 270
 Ἀτρεΐδης δὲ φερυσσάμενος χεῖρεσσι μάχαιραν,

ἢ ῥοι παρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
 φαρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
 κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νείμαν ἀρίστοις.
 τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὐχέτο χεῖρας ἀνασχάν· 275

“Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
 Ἡέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
 καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντας
 ἀνθρώπους τίνυσθον, ὃ τίς κ' ἐπίορκον ὁμόςσῃ,
 ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά· 280
 εἰ μὲν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνη,
 αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
 ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
 εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
 Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
 τιμὴν δ' Ἀργεῖοις ἀποτινέμεν ἦν τε φέροικεν, 286
 ἢ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
 εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
 τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποιινῆς 290
 αὔθι μένων, ἧὸς κε τέλος πολέμοιο κιχήω.”

ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους φαρνῶν τάμε νηλεῖ χαλκῷ·
 καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
 θυμοῦ δευομένους, ἀπὸ γὰρ μένος εἴλετο χαλκός·
 φοῖνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπᾶεσσιν 295
 ἔκχεον ἠδ' εὐχοντο θεοῖς αἰειγενέτησιν.
 ὦδε δέ τις φείπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

“Ζεῦ κύδιστε μέγιστε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὀππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνεια,
 ὦδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὥς ὅδε φοῖνος, 300
 αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν.”

ὥς ἔφαν, οὐδ' ἄρα πῶ σφιν ἐπεκραΐαινε Κρονίων,
 τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔφειπε·

“κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί·
 ἢ τοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Φίλιον ἠνεμόεσσαν 305
 ἄψ, ἐπεὶ οὐ πῶ τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖς' ὀράεσθαι
 μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
 Ζεὺς μὲν που τό γε φοῖδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.”

ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον φάρνας θέτο ρισόθεος φῶς, 310
 ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἠνία τείνεν ὀπίσσω·
 παρ δέ 'φοι Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
 τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Φίλιον ἀπονέοντο·
 Ἔκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
 χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα 315
 κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκῆρεϊ πάλλον ἐλόντες,
 ὅππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
 λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον,
 ὧδε δέ τις φείπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

“Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε, 320
 ὅππότερος τάδε φέργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
 τὸν δὸς ἀποφθίμενον δύναι δόμον Ἀφιδος εἴσω,
 ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.”

ὥς ἄρ' ἔφαν, πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ
 ἄψ ὀράων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλήρος ὄρουσεν. 325
 οἱ μὲν ἔπειθ' ἴζοντο κατὰ στίχας, ἦχι ῥεκάστῳ
 ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο·
 αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφ' ὥμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
 δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠῦκόμοιο.
 κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε 330
 καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίας·
 δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε
 ῥοῖο κασιγνήτοιο Λυκάονος, ἥρμοσε δ' αὐτῷ.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὥμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
 χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε· 335

κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυχτον ἔθηκεν,
ἵππουριν· δφεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ ῥοι παλάμηφιν ἀρήρει.
ὥς δ' αὐτως Μενέλαος ἀρήιος ἔντε' ἔδυνεν.

οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ῥεκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν, 340
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάοντο
δφεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσοράοντας
Τρώας θ' ἵπποδάμους καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
καὶ ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ
σείουτ' ἐγχεΐας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε. 345

πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε φίσην,
οὐ δ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ ῥοι αἰχμὴ
ἀσπὶδ' ἐνὶ κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρεΐδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί· 350

“Ζεῦ φάνα, δὸς τίσασθαι ὃ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆσ' ὑπὸ χερσὶ δαμῆναι,
ὄφρα τις ἐρρίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὃ κεν φιλότητα παράσχη.”

ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, 355
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε φίσιν.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαιεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν· 360
Ἀτρεΐδης δὲ φερυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῇ
τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρεΐδης δ' ὤμωξε φιδῶν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·

“Ζεῦ πάτερ, οὐ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος· 365
ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος,
νῦν δέ μοι ἐν χεῖρεσσι φάγη ξίφος, ἐκ δέ μοι ἔγχος

ἤϊχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν."

ἦ, καὶ ἐπαΐξας κόρυθος λάβεν ἵπποδασείης,
ἔλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς. 370

ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἰμάς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρῆν,
ὅς ῥοι ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
καὶ νύ κεν ἐξεφέρυσσε καὶ ἄσπετον ἤρετο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
ἥ ῥοι ῥῆξεν ἰμάντα βοὸς φίφι κταμένοιο. 375

κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἔσπετο χειρὶ παχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἐταῖροι.
αὐτὰρ ὁ ἄψ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη 380
ῥεῖα μάλ' ὥς τε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
καδ δ' εἶς' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ κηώεντι.

αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
πύργῳ ἔφ' ὑψηλῷ, περὶ δὲ Τρῳαὶ ῥάλις ἦσαν.
χειρὶ δὲ νεκταρέου ῥεανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα, 385
γρηὶ δέ μιν φερικυῖα παλαιγενεῖ προσέφειπε
φειροκόμῳ, ἥ ῥοι Λακεδαίμονι ναιεταούσῃ
ἥσκει φείρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
τῇ μιν ἐφεισαμένη προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτη·

"δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ φοῖκόνδε νέεσθαι· 390
κεῖνος ὅ γ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
κάλλεϊ τε στίλβων καὶ ῥείμασιν· οὐδέ κε φαίης
ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόν γ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ' ἢ ἐχοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν."

ὥς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι νῶρινε. 395
καί ῥ' ὥς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρῆν
στήθεά θ' ἱμερόεντα καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ῥέπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·

373 ἐξείρυσσε etc.—ἤρατο

388 ἥσκειν, ἥσκει

376 ἔσπετο

393 ἐλθεῖν

“δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἡπεροπεύειν;
 ἢ πῆ με προτέρω πολίων ἐὺ ναιομενάων 400
 ἄξεις ἢ Φρυγίης ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς,
 εἴ τίς τοι καὶ κείθι φίλος μέρόπων ἀνθρώπων;
 οὔνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
 νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ φοίκαδ’ ἄγεσθαι,
 τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης; 405
 ἦσο παρ’ αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ’ ἀπόφεικε κελεύθου,
 μῆδ’ ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὀλυμπον,
 ἀλλ’ αἰεὶ περὶ κείνον οἷζε καὶ ἔφε φύλασσε,
 εἰς ὃ κέ σ’ ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὃ γε δούλην.
 κείσε δ’ ἐγὼν οὐκ εἴμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη, 410
 κείνου πορσανέουσα λέχος· Τρῳαὶ δέ μ’ ὀπίσσω
 πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ’ ἄχε’ ἄκριτα θυμῷ.”

τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ’ Ἀφροδίτῃ·
 “μή μ’ ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθήω,
 τῶς δέ σ’ ἀπεχθήρῳ ὥς νῦν ἔκπαγλ’ ἐφίλησα, 415
 μέσσω δ’ ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά,
 Τρώων καὶ Δαναῶν, σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄλῃαι.”

ὥς ἔφατ’, ἔδφεισεν δ’ Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 βῆ δὲ κατασχομένη ἔσανῳ ἀργῇτι φαεινῷ,
 σιγῇ, πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων. 420

αἱ δ’ ὅτ’ Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ’ ἴκοντο,
 ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ φέργα τράποντο,
 ἢ δ’ εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
 τῇ δ’ ἄρα δίφρον ἐλοῦσα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ
 ἀντί’ Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα· 425
 ἔνθα καθίζ’ Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 ὅσσε πάλιν κλίναςα, πόσιν δ’ ἠνίπαπε μύθῳ·

“ἦλυθες ἐκ πολέμου· ὥς ὥφελες αὐτόθ’ ὀλέσθαι
 ἀνδρὶ δαμείς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν
 ἢ μὲν δὴ πρίν γ’ εὐχέ’ ἀρηιφίλου Μενελάου 430

σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχει φέρτερος εἶναι·
 ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηίφιλον Μενέλαον
 ἐξαυτὶς μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλὰ σ' ἐγώ γε
 παύεσθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
 ἀντίβιον πόλεμον πολεμιζέμεν ἡδὲ μάχεσθαι
 ἀφραδέως, μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμήῃς.” 435

τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέφη·
 “μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνειδέσι θυμὸν ἐνιπτε.
 νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῖν. 440
 ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότῃτι τραπήομεν εὐνηθέντε·
 οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὦδε ἔρος φρένας ἀμφεκάλυψεν,
 οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
 ἔπλεον ἀρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
 νήσω δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότῃτι καὶ εὐνῇ, 445
 ὥς σεο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺς ἴμερος αἰρεῖ.”
 ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχουσδε κιών· ἅμα δ' εἶπετ' ἄκοιτις.

τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν,
 Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὄμιλον ἐφοίταε θηρὶ φοικῶς,
 εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοφειδέα. 450
 ἀλλ' οὐ τις δύνατο Τρώων κλεῖτῶν τ' ἐπικούρων
 δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότε ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
 οὐ μὲν γὰρ φιλότῃτι γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο,
 φίσον γὰρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων· 455

“κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἡδ' ἐπίκουροι·
 νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἀρηιφίλου Μενελάου·
 ὑμεῖς δ' Ἀργεῖην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
 ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτίνετε ἣν τε φέοικεν,
 ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέλῃται.” 460
 ὥς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

435 πολεμίζειν

436 αὐτοῦ

441 τραπέομεν

442 ὦδέ γ' ἔρως, ὦδε ἔρως, ὦδε φρένας ἔρος

449 ἐφοίτα

459 ἀποτινέμεν vel ἀποτίνετον, ἢν τιν'

ΙΛΙΑΔΟΣ Δ.

Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἡγοράοντο
 χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
 νέκταρ ἐφοινοχόει· τοὶ δὲ χρυσεόισι δέπασσι
 δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσοράοντες.
 αὐτίκ' ἐπειράετο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην
 κερτομίοισι φέπεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
 “δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
 Ἥρῃ τ' Ἀργεῖῃ καὶ Ἀλαλκομενῆϊς Ἀθήνῃ·
 ἀλλ' ἦ τοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσοράουσai
 τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ
 αἰεὶ παρμέμβλωκε καὶ αὐτόο κῆρας ἀμύνει,
 καὶ νῦν ἐξεσάωσεν οἰόμενον θανέεσθαι.
 ἀλλ' ἦ τοι νίκη μὲν ἀρηιφίλου Μενελάου·
 ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε φέργα,
 ἥ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνῆν
 ὄρσομεν, ἣ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
 εἰ δ' αὖ πως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἔρηδὸν γένοιτο,
 ἦ τοι μὲν φοικέοιτο πόλις Πριάμοιο φάνακτος,
 αὖτις δ' Ἀργεῖην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.”

1 ἡγορόωντο

4 εἰσορόωντες

9 εἰσορόωσαι

3 ἐφοινοχόει—χρυσείοις δεπάεσσι

5 ἐπειράτο

11 αὐτοῦ

6 κερτομίοις ἐπέεσσι

ὥς ἔφαθ', αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ· 20
πλησίαι αἱ γ' ἦσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.

ἦ τοι Ἀθηναίῃ ἀκέων ἔεν οὐδέ τι φείπε,
σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει.
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·

“ αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔφειπες; 25
πῶς ἐθέλεις ἄλιον θεέναι πόνον ἢδ' ἀτέλεστον
ῥιδρόα θ' ὃν ῥίδρωσα μόγῳ, καμέτην δέ μοι ἵπποι
λαὸν ἀγειρούση, Πριάμῳ κακὰ τοιῷ τε παισίν.
ἔρδ'· ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.”

τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς· 30

“ δαιμονίῃ, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὃ τ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Φιλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ
ὦμόν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας 35
ἄλλους τε Τρώας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.

ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

ὅππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαῶς πόλιν ἐξαλαπάξαι 40
τὴν ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἄνδρες ἐγγεγάασι,

μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλὰ μ' ἐᾶσαι·

καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ δῶκα ῥεκὼν ἀφέκοντί γε θυμῷ.

αἰ γὰρ ὑπ' ἡελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι

ναιετάουσι πόλῃες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, 45

τάων μοι περὶ κῆρι τιέσκετο Φίλιος ἱρή

καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίῳ Πριάμοιο·

οὐ γὰρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης

λοιβῆς τε κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρῃ· 50

“ ἦ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόλῃες,

Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγνια Μυκῆνη·
 τὰς διαπέρσαι, ὅτ' ἄν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·
 τάων οὐ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι οὐδὲ μεγαίρω.
 εἴ περ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ εἰώ διαπέρσαι, 55
 οὐκ ἀνύω φθονέουσ', ἐπεὶ ἦ πολὺν φέρτερός ἐσσι.
 ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·
 καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν ὄθεν· σοί,
 καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὐνεκα σὴ παράκοιτις 60
 κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι φανάσσεις.
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦθ' ὑποφείζομεν ἀλλήλοισι,
 σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἔψονται θεοὶ ἄλλοι
 ἀθάνατοι· σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
 ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν, 65
 πειρᾶν δ' ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
 ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι."

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθῃσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 αὐτίκ' Ἀθηναίην φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς, 70
 πειρᾶν δ' ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
 ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι."

ὥς φειπὼν ὥτρυνε πάρος μεμανῖαν Ἀθήνην·
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἶψα·
 οἶον δ' ἀστέρ' ἔηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω, 75
 ἢ ναύτησι τέρας ἢ ἐστρατῶ εὐρέϊ λαῶν,
 λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθήρες ἴενται·
 τῷ φεφικυῖ ἥϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
 καὶ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχειν εἰσοράοντας
 Τρῶας θ' ἵπποδάμους καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς. 80
 ὦδε δὲ τις φείπεσκε φιδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

"ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
 ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι

Ζεὺς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται."

ὥς ἄρα τις φείπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε. 85

ἢ δ' ἀνδρὶ φικέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὄμιλον,
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.
εὔρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατερὰὶ στίχες ἀσπιστῶν 90
λαῶν, οἳ ἔροι ἔποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.

ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
τλαίης κεν Μενελάῳ ἔπι προέμεν ταχὺν ἰόν,
πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο, 95
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῇ.
τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
αἶ κε φίδῃ Μενέλαον ἀρήιον Ἀτρέος υἱόν,
σῶ βέλεϊ δμηθέντα πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
ἀλλ' ἄγ' οἷστευσον Μενελάῳ κυδαλίμοιο, 100
εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ,
φάρνῳ πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην
φοίκαδε νοστήσας ἱερῆς ἐς φάστῳ Ζελεΐης."

ὥς φάτ' Ἀθηναίη, τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πείθην·
αὐτίκ' ἐσύλαε τόξον ἐϋξοον ἰξάλου αἰγὸς 105
ἀγρίου, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχῆσας
πέτρης ἐκβαίνοντα, δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
βεβλήκει πρὸς στήθος· ὁ δ' ὑπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
τοῦ κέρα' ἐκ κεφαλῆς ἑκκαϊδεκάδωρα πεφύκει·
καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἦραρε τέκτων, 110
πᾶν δ' ἐν λειήνας χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος ποτὶ γαίῃ
ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήιοι υἱες Ἀχαιῶν,

πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήιον Ἀτρέος υἱόν.
 αὐτὰρ ὁ σύλαε πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἔλετ' ἰὸν
 ἀβλήτα πτερόεντα, μελαινέων ἔρμ' ὀδυνάων.
 αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμεε πικρὸν ὀϊστόν,
 εὐχετο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ
 φαρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἐκατόμβην
 φοίκαδε νοστήσας ἱερῆς ἐς φάστνυ Ζελεΐης.
 ἔλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια.
 νευρὴν μὲν μαζῶ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
 λίγξε βίος, νευρὴ δὲ μέγ' εἶαχεν, ἄλτο δ' ὀϊστός
 ὄξυβελῆς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.

οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
 ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
 ἥ τοι πρόσθε στᾶσα βέλος ἔχεπευκὲς ἄμυνεν.
 ἡ δὲ τόσον μὲν ἔφεργεν ἀπὸ χροός, ὥς ὅτε μήτηρ
 παιδὸς ἐφέργη μυῖαν, ὃ ἔφηδέϊ λέξεται ὕπνῳ.
 αὐτὴ δ' αὐτ' ἴθυνεν ὅθι ζωστήρος ὀχῆες
 χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἦντετο θώρηξ.
 ἐν δ' ἔπεσε ζωστήρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός.
 διὰ μὲν ἄρ' ζωστήρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
 καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἡρήρειστο
 μίτρης θ', ἣν ἐφόρει φέλυμα χροός, ἔρκος ἀκόντων,
 ἥ ἔφοι πλεῖστον ἔρυτο· διαπρὸ δὲ φείσατο καὶ τῆς.
 ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστός ἐπέγραψε χροῖα φωτός.
 αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἶμα κελαϊνεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.

ὥς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοῖνικι μίην
 Μηονὶς ἢ Κάειρα, παρήιον ἔμμεναι ἵππῳ·
 κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἡρήσαντο
 ἵππῃες φορέειν· βασιλῇ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
 ἀμφοτέρων κόσμος θ' ἵππῳ ἐλατῆρί τε κῦδος.

τοιοί τοι, Μενέλαε, μίανθην αἵματι μηροὶ
εὐφυέες κνήμαί τε ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.

ρίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ὥς ἔφιδεν μέλαν αἶμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς·

ρίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηίφιλος Μενέλαος. 150

ὥς δὲ φίδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,

ἄψορρόν 'φοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.

τοῖς δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρεῖων Ἀγαμέμνων
χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι·

“ φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὄρκι' ἔταμνον, 155

οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·

ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὄρκια πιστὰ πάτησαν.

οὐ μὲν πῶς ἄλιον πέλει ὄρκιον αἶμά τε φαρνῶν

σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ἧς' ἐπέπιθμεν.

εἴ περ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν, 160

ἔκ τε καὶ ὁψὲ τέλει, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,

σὺν σφῆσιν κεφαλῇσι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.

εἶ γὰρ ἐγὼ τόδε φοῖδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·

ἔσσεται ἡμαρ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Γίλιος ἱρή

καὶ Πριάμος καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο, 165

Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,

αὐτὸς ἐπισσεῖησιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι

τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.

ἀλλὰ μοι αἶνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,

αἶ κε θάνης καὶ πότμον ἀναπλήσης βιότοιο. 170

καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἰκοίμην·

αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἷης·

καὶ δὲ κεν εὐχολὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν

Ἀργεῖην Ἑλένην· σέο δ' ὅστέα πύσει ἄρουρα

κειμένου ἐν Τροίῃ ἀτελευτήτῳ ἐπὶ φέρῳ. 175

καί κέ τις ὥς φερέει Τρώων ὑπερηνορεόντων

τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·

‘αἶθ’ οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει’ Ἀγαμέμνων,
ὥς καὶ νῦν ἄλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ’ Ἀχαιῶν.
καὶ δὴ ἔβη φοῖκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 180
σὺν κενεῇσι νέεσσι, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.
ὥς ποτέ τις φερέει· τότε μοι χάνοι εὐρέϊα χθών.”

τὸν δ’ ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
“θάρσее, μηδέ τί πω δεδφίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν.
οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθι 185
εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος ἠδ’ ὑπένερθε
ζῶμά τε καὶ μήτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.”

τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
“αἶ γὰρ δὴ οὕτως εἶη, φίλος ὦ Μενέλαε·
ἔλκος δ’ ἰητὴρ ἐπιμάσσεται ἠδ’ ἐπιθήσει 190
φάρμαχ’, ἃ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.”

ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
“Ταλθύβι, ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
φῶτ’ Ἀσκληπιοῦ υἱόν, ἀμύμονος ἰητῆρος,
ὄφρα ρίδῃ Μενέλαον ἀρήιον ἀρχὸν Ἀχαιῶν, 195
ὃν τις οἷστεύσας ἔβαλεν, τόξων ἐν ρειδῶς,
Τρώων ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.”

ὥς ἔφατ’, οὐδ’ ἄρα ῥοι κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
βῆ δ’ ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δ’ ἐνόησεν 200
ἑσταότ’· ἀμφὶ δέ μιν κρατερὰὶ στίχες ἀσπιστῶν
λαῶν, οἳ ῥοι ἔποντο Τρίκης ἐς ἵπποβότοιο.
ἀγχοῦ δ’ ἰστάμενος ρέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὄρσ’, Ἀσκληπιῖδῃ, καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄφρα ρίδῃς Μενέλαον ἀρήιον ἀρχὸν Ἀχαιῶν, 205
ὃν τις οἷστεύσας ἔβαλεν, τόξων ἐν ρειδῶς,
Τρώων ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.”

ὥς φάτο, τῷ δ’ ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι δριμεῖ
βὰν δ’ ἰέναι καθ’ ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον ὅθι ξανθὸς Μενέλαος 210
 βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσοι ἄριστοι
 κυκλός, ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο φισόθεος φώς,
 αὐτίκα δ' ἐκ ζωστήρος ἀρηρότος ἔλκεν ὀϊστόν·
 τοῦ δ' ἐξελκομένοιο πάλιν φάγεν ὀξέες ὄγκοι.
 λῦσε δέ 'φοι ζωστήρα παναίολον ἠδ' ὑπένερθε 215
 ζῶμά τε καὶ μήτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
 αὐτὰρ ἐπεὶ φίδεν ἔλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστός,
 αἶμ' ἐκμυζήσας ἐπ' ἄρ' ἥπια φάρμακα φειδῶς
 πάσσε, τὰ 'φοί ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.

ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον, 220
 τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
 οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.

Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα φίδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
 οὐδὲ καταπτώσσουντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
 ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν. 225

ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ·
 καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιάοντας—
 Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·

τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρυσχέμεν, ὅππότε κέν μιν
 γυῖα λάβοι κάματος πολέας διὰ κοιρανέοντα·— 230
 αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλέετο στίχας ἀνδρῶν·
 καὶ ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
 τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος φεπέεσσιν·

“Ἀργεῖοι, μὴ πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς·
 οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατήρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός, 235
 ἀλλ' οἳ περ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
 τῶν ἢ τοι αὐτῶν τέρενα χροῖα γυῖπες ἔδονται,
 ἡμεῖς αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
 ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπεὶ πτολίεθρον ἔλωμεν.”

οὓς τινὰς αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο, 240

227 φυσιόωντας

228 Πτολεμαίου

231 ἐπεπωλεῖτο

239 ἐπὴν

τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ρεπέεσσιν·

“ Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλέγχεα, οὐ νυ σέβεσθε;
τίφθ’ οὕτως ἔστητε τεθηπότες ἥ ὕτε νεβροί,
αἷ τ’ ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσai,
ἐστᾶσ’, οὐδ’ ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
ὥς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
εἰρύατ’ εὐπρυμνοὶ, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ὄφρα φίδητ’ αἷ κ’ ὕμιν ὑπέρσχη χεῖρα Κρονίων;”

ὥς ὁ γε κοιρανέων ἐπεπωλέετο στίχας ἀνδρῶν·
ἦλθε δ’ ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
οἱ δ’ ἀμφ’ Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοισ’, ὕψι φείκελος ἀλκὴν,
Μηριόνης δ’ ἄρα ῥοὶ πυμάτας ὥτρυνε φάλαγγας.
τοὺς δὲ φιδὼν γήθησε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα δ’ Ἰδομενῆα προσηύδαε μελιχίοισιν·

“ Ἰδομενεῦ, περὶ μὲν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων
ἡμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἡδ’ ἀλλοίῳ ἐπὶ φέρῳ
ἡδ’ ἐν δαίθ’, ὅτε πέρ τε γερούσιον αἶθοπα φοῖνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κέρωνται.
εἰ περ γάρ τ’ ἄλλοι γε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
ἔστηχ’ ὥς περ ἐμοί, πῖεν ὅτε θυμὸς ἀνώγει.
ἀλλ’ ὄρσο πτόλεμόνδ’, οἷος πάρος εὐχεται εἶναι.”

τὸν δ’ αὖτ’ Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ἦνδα·
“ Ἀτρεΐδῃ, μάλα μὲν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἐταῖρος
ἔσομαι, ὥς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
ἀλλ’ ἄλλους ὥτρυνε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς,
ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ’, ἐπεὶ σὺν γ’ ὄρκι’ ἔχευαν
Τρῶες· τοῖσιν δ’ αὖ θάνατος καὶ κήδε’ ὀπίσσω

242 ἐλεγχείες

250 ἐπεπωλεῖτο

253 προμάχοις, σὺν

256 προσῆνδα

261 κομόωντες

263 πῖεν, πῖεμεν—ἀνώγοι, ἀνάγει

264 ὄρσειν πόλεμόνδ’

268 κομόωντας

ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο."

ὥς ἔφατ', Ἀτρεΐδης δὲ παρώχετο γηθόσυνος κῆρ·
 ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
 τῷ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἶπετο πεζῶν.
 ὥς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς ἔφιδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ 275
 ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ριωῆς·
 τῷ δέ τ' ἀνευθεν εὐντι μελάντερον ἤϋτε πίσσα
 φαίνεται ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
 ῥίγησέν τε ριδὼν ὑπὸ τε σπέος ἤλασε μῆλα·
 τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν 280
 δήιον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
 κυάνεαι, σάκεσιν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
 καὶ τοὺς μὲν γήθησε ριδὼν κρεῖων Ἀγαμέμνων,
 καὶ σφεας φωνήσας ρέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"Αἴαντ', Ἀργεῖων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων, 285
 σφῶι μὲν, οὐ γὰρ ἔοικ' ὀτρυνέμεν, οὐ τι κελεύω·
 αὐτῷ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἴφι μάχεσθαι.
 αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλων,
 τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
 τῷ κε τάχ' ἡμύσειε πόλις Πριάμοιο ράνακτος 290
 χερσὶν ὕφ' ἡμετέρησι ραλοῦσά τε περθομένη τε."

ὥς ρειπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτόο, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
 ἔνθ' ὃ γε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητήν,
 ροὺς ἐτάρους στέλλοντα καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
 ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα Ἀλάστορά τε Χρομίον τε 295
 Αἴμονά τε κρεῖοντα Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
 ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
 πεζοὺς δ' ἐξόπιθε στήσεν πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
 ἔρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσειν,
 ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι. 300
 ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
 σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μὴ δὲ κλονέεσθαι ἀμίλῳ·

“μηδέ τις ἵπποσύνη τε καὶ ἡγορέηφι πεποιθώς
οἶος πρόσθ’ ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι.
μηδ’ ἀναχωρεέτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεςθε.
ὅς δέ κ’ ἀνὴρ ἀπὸ ῥῶν ὀχέων ἕτερ’ ἄρμαθ’ ἵκηται.
ἔγχε’ ὀρεξάσθω, ἐπεὶ ἡ πολὺν φέρτερον οὔτω.
ᾧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε’ ἐπόρθεον.
τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.”

ὥς ὁ γέρων ᾧτρυνε πάλαι πολέμων ἐὺ φειδώς.
καὶ τὸν μὲν γήθησε ριδὼν κρεῖων Ἀγαμέμνων.
καί μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·
“ὦ γέρον, εἴθ’ ὥς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
ὥς τοι γούναθ’ ἔποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
ἀλλὰ σε γῆρας τείρει ὁμοίον· ὥς ὄφελέν τις
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.”

τὸν δ’ ἡμείβετ’ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
“Ἀτρεΐδῃ, μάλα μὲν τοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
ὥς ἔμεν ὥς ὅτε δῖον Ἑρευθαλίωνα κατέκταν.
ἀλλ’ οὐ πῶς ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
εἰ τότε κούρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὥς ἱππεῦσι μετέσσομαι ἡδὲ κελεύσω
βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
αἰχμὰς δ’ αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἳ περ ἐμεῖο
ὀπλότεροι γεγάασι πεποίθασίν τε βίηφιν.”

ὥς ἔφατ’, Ἀτρεΐδης δὲ παρῶχετο γηθόσυτος κῆρ.
εὖρ’ υἷὸν Πετεῶο Μενεσθῆα πλήξιππον
ἔσταότ’· ἀμφὶ δ’ Ἀθηναῖοι, μήστωρες αὐτῆς·
αὐτὰρ ὁ πλησίον ἐστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
ἔστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς αὐτῆς,
ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἳ δὲ μένοντες
ἔστασαν, ὀππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν

Τρώων ὀρμήσειε καὶ ἄρξειαν πολέμοιο. 335
 τοὺς δὲ φιδὼν νείκεσσε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 καὶ σφεας φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·
 “ὦ υἱὲ Πετεῶο, διοτρεφέος βασιλῆος,
 καὶ σύ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
 τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους; 340
 σφῶιν μὲν τ' ἐπέοικε μετὰ πρῶτοισιν ἔοντας
 ἐστάμεν ἡδὲ μάχης καυστείρης ἀντιβολῆσαι.
 πρῶτῳ γὰρ καλέοντος ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
 ὅπποτε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζωμεν Ἀχαιοί.
 ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα' ἔδμεναι ἡδὲ κύπελλα 345
 φοίνου πινέμεναι μελιφηδέος, ὅφρ' ἐθέλητον·
 νῦν δὲ φίλως χ' ὀράοιτε καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
 ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλεῖ χαλκῷ.”

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 “Ἀτρεΐδῃ, ποῖόν σε φέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. 350
 πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθιέμεν, ὅπποτ' Ἀχαιοὶ
 Τρῶσιν ἐφ' ἵπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὄξυν Ἄρηα;
 ὄψεαι, αἶ κ' ἐθέλησθα, καὶ αἶ κέν τοι τὰ μεμήλη,
 Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
 Τρώων ἵπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.” 355

τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρεῖων Ἀγαμέμνων,
 ὥς γινῶ χωμόμενοιο· πάλιν δ' ὅ γε λάζετο μῦθον·
 “διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὔτε σε νεικείω περιούσιον οὔτε κελεύω·
 φοῖδα γὰρ ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν 360
 ἥπια δήνεα φοῖδε· τὰ γὰρ φρονέεις ἅ τ' ἐγὼ περ.
 ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὀπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
 εἴρηται, τὰ δὲ πάντα θεοὶ μετὰμώνια θεῖεν.”

ὥς φειπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτόο, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
 εὗρε δὲ Τυδέος υἱόν, ὑπέρθυμον Διομήδεα, 365

343 γὰρ καὶ δαιτὸς

353 ἦν vel ἦν κ'

345 κρέα

359 περιώσιον

347 ὀρόψτε

364 αὐτοῦ

έσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσι·
 παρ δέ ῥοι ἐστήκει Σθένελος, Καπανήιος υἱός.
 καὶ τὸν μὲν νείκεσσε φιδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
 καὶ μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὦ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο, 370
 τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας;
 οὐ μὲν Τυδεΐ γ' ὥδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
 ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἐτάρων δηίοισι μάχεσθαι,
 ὥς φάσαν οἳ ἔφε φίδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἐγὼ γε
 ἦντησ' οὐδὲ φίδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι. 375
 ἦ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκῆνας
 ξεῖνος ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων,
 οἳ ῥα τότε ἐστρατόονθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης·
 καὶ ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
 οἳ δ' ἔθελον δόμεναι καὶ ἐπήνεον ὥς ἐκέλευον· 380
 ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε παραΐσια σήματα φαίνων.
 οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ὥχοντο ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
 Ἄσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον λεχεποῖν,
 ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδεΐ τεῖλαν Ἀχαιοί.
 αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας δὲ κιχήσατο Καδμεΐωνας 385
 δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκλείης.
 ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἵππηλάτα Τυδεὺς
 τάρβее, μῶνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν,
 ἀλλ' ὃ γ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
 ῥηιδίως· τοίη ἔ' ἐπιτάρροθος ἦεν Ἀθήνη. 390
 οἳ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
 ἀψ' ἀναερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἶσαν ἄγοντες,
 κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
 Μαίων Αἰμονίδης, ἐπιφείκελος ἀθανάτοισιν,
 υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Πολυφόντης. 395

374 μιν ἴδοντο

384 ἐπὶ vel ἐπι Τυδῇ vel Τυδεΐ στείλαν

390 οἱ ἐπίτροθος

378 ἐστρατόωντο

388 τάρβει

Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀφεικέα πότμον ἐφῆκε·
 πάντας ἔπεφν', ἓνα δ' οἷον ἴει φοῖκόνδε νέεσθαι·
 Μαῖον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 τοῖος ἔεν Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ ῥὸν υἱὸν
 γείνατο ῥεῖο χέρεια μάχη, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω." 400

ὥς φάτο, τὸν δ' οὐ τι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
 αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοῖοιο.

τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·

“Ἀτρεΐδῃ, μὴ ψεύδε' ἐπιστάμενος σάφα φειπεῖν.
 ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι· 405
 ἡμεῖς καὶ Θήβης ἔδος εἴλομεν ἑπταπύλοιο,
 παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τείχος ἄρειον,
 πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
 κεῖνοι δὲ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὄλοντο.
 τῷ μὴ μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ." 410

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 “τέττα, σιωπῇ ἦσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ·
 οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἔψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ 415
 Τρῶας δηιώσωσιν ἔλωσί τε Φίλιον ἱρήν,
 τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος Ἀχαιῶν δηιωθέντων.
 ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.”

ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε·
 δφεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φάνακτος 420
 ὀρνυμένου· ὑπὸ κεν ταλασίφρονά περ δφέος εἶλεν.
 ὥς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυφηχέϊ κῦμα θαλάσσης
 ὀρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὑποκινήσαντος·
 πόντῳ μὲν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
 χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας 425
 κυρτὸν ἰὸν κορυφούται, ἀποπτύει δ' ἄλὸς ἄχνην·
 ὥς τότε ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες

νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ ῥοῖσι ῥέκαστος
 ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν,—οὐδέ κε φαίης
 τόσσον λαὸν ἔπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν,— 430
 σιγῇ δεδφιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
 τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ ῥειμένοι ἐστιχάοντο.
 Τρῶες δ', ὥς τ' ὅιες πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
 μυρίαὶ ἐστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,
 ἀζηχὲς μεμακυῖαι ἀκούουσαι ρόπα ραρνῶν, 435
 ὥς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει·
 οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος οὐδ' ἴα γῆρυς,
 ἀλλὰ γλῶσσα μέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
 ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Δφειμός τ' ἠδὲ Φόβος καὶ Ἑρις, ἄμοτον μεμανῖα, 440
 Ἄρεος ἀνδροφόνιοι κασιγνήτη ἐτάρη τε,
 ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
 οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
 ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίου ἐμβαλε μέσσω
 ἐρχομένη καθ' ὁμίλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν. 445
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἓνα ξυνιόντες ἴκοντο,
 σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
 χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
 ἔπληντ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν 450
 ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
 ὥς δ' ὅτε χειμαρώω ποταμῷ κατ' ὄρεσφι ῥέοντε
 ἐς μισγαγκέϊαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
 κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης·
 τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν· 455
 ὥς τῶν μισγομένων γένετο ριφαχὴ τε πόνος τε.
 πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυστήν
 ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον·
 τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἵπποδασειης.

ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὅστέον εἴσω 460
 αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν,
 ἤριπε δ', ὥς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρεῖων Ἐλεφήνωρ
 Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
 ἔλκε δ' ὑπέκ βελέων, λεληημένος ὄφρα τάχιστα 465
 τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ 'φοι γένεθ' ὀρμή.
 νεκρὸν γὰρ φερόντα φιδὼν μεγάλθυμος Ἀγῆνωρ,
 πλευρά, τὰ 'φοι κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
 οὔτησε ξυστῶ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
 ὥς τὸν μὲν λίπε θυμός, ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη 470
 ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ λύκοι ὥς
 ἀλλήλοισ' ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
 ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας,
 ἠίθεον θαλερὸν Σιμοείσιον, ὃν ποτε μήτηρ
 Ἰδηθεν κατιοῦσα παρ' ὄχθησιν Σιμόεντος 475
 γείνατ', ἐπεὶ ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἔσπετο μῆλα φιδέσθαι·
 τοῦνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐ δὲ τοκεῦσι
 θρέπτρα φίλοισ' ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ 'φοι αἰὼν
 ἔπλεθ' ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμοο δουρὶ δαμέντι.
 πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν 480
 δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμοο χάλκεον ἔγχος
 ἦλθεν. ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἵγαιρος ὥς,
 ἢ ῥά τ' ἐν εἰαμενῇ φέλεος μέγαλοιο πεφύκη
 λείῃ, ἀτάρ τέ 'φοι ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
 τὴν μὲν θ' ἀρματοπηγὸς ἀνὴρ αἶθωνι σιδήρῳ 485
 ἐξέταμ', ὄφρα φίτυν κάμψῃ περικαλλεῖ δίφρῳ·
 ἢ μὲν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας.
 τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
 Αἴας διογενῆς. τοῦ δ' Ἀντιφῶς αἰολοθώρηξ
 Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξεῖ δουρί. 490
 τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἐταῖρον,

βεβλήκει βουβῶνα νέκυν ἐτέρωσ' ἐρύοντα·
 ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ 'φοι ἔκπεσε χειρὸς.
 τοῦ δ' Ὀδυσσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη.
 βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ, 495
 στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
 ἀμφὶ 'φ' παπτήνας. ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
 ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἄλιον βέλος ἤκεν.
 ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
 ὅς 'φοι Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκεΐων. 500
 τὸν ῥ' Ὀδυσσεὺς ἐτάριοιο χολωσάμενος βάλε δουρι
 κόρσην· ἢ δ' ἐτέριοιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
 αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὅσσ' ἐκάλυψε.
 δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἑκτωρ· 505
 Ἀργεῖοι δὲ μέγα φίλαχον, φερούσαντο δὲ νεκρούς,
 ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. νεμέσησε δ' Ἀπόλλων
 Περγάμου ἐκκατιδών, Τρῶεσσι δὲ κέκλετ' αὔσας·
 “ὄρνυσθ', ἵππόδαμοι Τρῶες, μὴ φείκετε χάρμης
 Ἀργεῖοισ', ἐπεὶ οὗ σφι λίθος χρῶς οὐδὲ σίδηρος 510
 χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
 οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος παῖς ἡϊκόμοιο
 μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.”

ὥς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δφεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 ὤρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια, 515
 ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.

ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρα πέδησε.
 χερμαδίῳ γὰρ βλήτο παρὰ σφυρὸν ὀκρίοεντι
 κνήμην δεξιτερὴν· βάλε δὲ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
 Πείροος Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.
 ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
 ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
 κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοισ' ἐτάριοισι πετάσας

509 μηδ'

520 Πείρω

θυμὸν ἀποπνείων. ὁ δ' ἐπέδραμεν ὅς ῥ' ἔβαλέν περ,
Πείροος· οὐτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες, τὸν δὲ σκότος ὅσσ' ἐκάλυψε. 526

τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἀπεςσύμενον βάλε δουρὶ
στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
ἀγχίμολον δέ ῥοι ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
ἐσπάσατο στέρνοιο, φερύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ, 530

τῷ ὃ γε γαστέρα τύψε μέσσην, ἐκ δ' αἶνυτο θυμόν.
τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἐταῖροι
Θρήικες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
οἳ ῥε μέγαν περ εὐντα καὶ ἰφθιμον καὶ ἀγανὸν
ᾧσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη. 535

ὥς τώ γ' ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
ἦ τοι ὁ μὲν Θρηκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων
ἠγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.

ἔνθα κεν οὐκέτι φέργον ἀνὴρ ὀνόσαιο μετελθών,
ὅς τις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξεῖ χαλκῷ 540
δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ῥε Παλλὰς Ἀθήνη
χειρὸς ἐλοῦσα, ἀτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν·
πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἥματι κείνῳ
πρηνέες ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ε.

Ἐνθ' αὖ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
 δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
 Ἀργεΐοισι γένοιτο ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
 δαΐε δέ 'φ' ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ
 ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα
 λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο.
 τοῖόν 'φοι πῦρ δαΐεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων,
 ὥρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
 ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς ἀμύμων,
 ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ 'φοι νιέες ἦστην,
 Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης ἐὺ φειδότε πάσης.
 τῷ 'φοι ἀποκριθέντε ἐναντίῳ ὀρμηθήτην·
 τῷ μὲν ἀφ' ἵπποι, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὥρνυτο πεζός.
 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Φηγεὺς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
 Τυδεΐδew δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἦλυθ' ἀκωκὴ
 ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὥρνυτο χαλκῷ
 Τυδεΐδης· τοῦ δ' οὐχ ἄλιον βέλος ἐκφυγε χειρός.
 ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάξιον, ὥσε δ' ἀφ' ἵππων.
 Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
 οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφεόο κταμένοιο·

4 δαΐε δέ οἱ ἐκ, δαΐέ οἱ ἐκ

21 ἀδελφιοῦ

οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
ὥς δὴ ῥοὶ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχήμενος εἴη.

ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμοο Τυδέος υἱὸς 25
δῶκεν ἐταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.

Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ φίδον υἱε Δάρητος,
τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχρεσφι,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
χειρὸς ἐλοῦσα φέπεσσι προσηύδαε θοῦρον Ἄρηα· 30

“Ἄρες Ἄρες βροτολοιγέ, μαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν εἴσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
μάρνασθ', ὅπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;”

ὥς φειπούσα μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα. 35
τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠιόεντι Σκαμάνδρῳ·
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἔλε δ' ἄνδρα ῥέκαστος
ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἀρχὸν Ἀλιζώνων, Ὀδίου μέγαν, ἔκβαλε δίφρου·
πρῶτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξεν 40
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.

Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρὶ κλυτὸς ἔγχει μακρῷ 45
νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὤμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἶλε.

τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες·
υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἶμονα θήρης,
Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἔλ' ἔγχει ὀξυόεντι, 50
ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἀρτεμις αὐτὴ
βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὖρεσιν ὕλη.

δοῦπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 42

ἀλλ' οὐ' φοι τότε γε χραῖσμ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
οὐδὲ ῥεκηβολίαι, ἧσιν τὸ πρὶν γ' ἐκέκαστο·
ἀλλὰ μιν Ἀτρεΐδης δουρὶ κλειτὸς Μενέλαος
πρόσθε ῥέθεν φεύγοντα μετάφρενον οὔτασε δουρί·
ἤριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

55

Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, Τέκτονος υἱὸν
Ἀρμονίδα', ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐφίσας
ἀρχεκάκους, αἰ παῶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο
ῥοῖ τ' αὐτῷ, ἐπεὶ οὐ' τι θεῶν ἐκ θέσφατα φείδει.
τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
βεβλήκει γλουτὸν κάτα δεξιόν· ἡ δὲ διαπρὸ
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή.
γνύξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δὲ μιν ἀμφεκάλυψε.

60

65

Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱόν,
ὃς ῥα νόθος μὲν ἔεν, πύκα δ' ἔτρεφε διὰ Θεανῶ
φῖσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσι ῥῷ.
τὸν μὲν Φυλείδης δουρὶ κλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ρίνιον ὀξείῃ δουρί·
ἀντικρὺ δ' ἂν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἔλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.

70

75

Εὐρύπυλος δ' Ἐϋαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὃς ῥα Σκαμάνδρου
ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὥς τίετο δήμῳ—
τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Ἐϋαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
πρόσθε ῥέθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
φασγάνῳ αἵξας, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὅσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.

80

ὦμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασεν

85

60 Ἀρμονίδει

64 ἦδει, ἦδη

70 ἔην

71 πόσει

ὥς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
 Τυδεΐδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη, 85
 ἢ μετὰ Τρώεσσιν ὀμιλέοι ἢ μετ' Ἀχαιοῖς.
 θῦνε γὰρ ἅμ πεδίου ποταμῷ πλήθοντι φεοικῶς
 χειμαρόω, ὅς τ' ὦκα ῥέων ἐκέασσε γεφύρας·
 τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐερμέναι ἰσχανάουσιν,
 οὔτ' ἄρα ἔρκεα ἰσχει ἀλῶων ἐριθηλέων, 90
 ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίση Διὸς ὄμβρος·
 πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ φέργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
 ὥς ὑπὸ Τυδεΐδῃ πυκινὰ κλονέοντο φάλαγγες
 Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον πολέες περ ἔόντες.
 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς 95
 θύνοντ' ἅμ πεδίου, πρὸ 'φέθεν κλονέοντα φάλαγγας,
 αἶψ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
 καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
 θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς οἷστός,
 ἀντικρὺ δὲ διέσχε, παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ. 100
 τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 “ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
 βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν, οὐδέ 'φέ φημι
 δρῆθ' ἀνσχῆσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεὸν με
 ὦρσε φάναξ, Διὸς υἱός, ἀπορνούμενον Λυκίηθεν.” 105
 ὥς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὦκ' ἀμάσσειν,
 ἀλλ' ἀναχωρήσας πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν
 ἔστη, καὶ Σθένελλον προσέφη, Καπανήιον υἱόν·
 “ὄρσο, πέπον Καπανηιάδῃ, καταβήσεο δίφρου,
 ὄφρα μοι ἐξ ὦμοιο φερύσσης πικρὸν οἷστόν.” 110
 ὥς ἄρ' ἔφη, Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἄλτο χαμᾶζε,
 παρ δὲ σταὺς βέλος ὦκ' ἀμπερὲς ἐκφέρυσ' ὦμον·
 αἶμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
 δὴ τότε ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

“ κλυθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
 εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
 δηῖω ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ’ ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη·
 δὸς δέ τέ μ’ ἄνδρ’ ἐλέεν καὶ ἐς ὄρμην ἔγχεος ἐλθεῖν,
 ὅς μ’ ἔβαλε φθάμενος καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ μέ φησι
 δμηρὸν ἔτ’ ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἡελίοιο.” 115

ὥς ἔφατ’ εὐχόμενος· τοῦ δ’ ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
 γυῖα δ’ ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν·
 ἀγχοῦ δ’ ἰσταμένη φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
 ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώιον ἦκα 125
 ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς·
 ἀχλὺν δ’ αὖ τοι ἀπ’ ὀφθαλμῶν ἔλον, ἥ πρὶν ἐπῆεν,
 ὄφρ’ ἐὺ γιγνώσκῃς ἡμὲν θεὸν ἡδὲ καὶ ἄνδρα.
 τῷ νυν, αἶ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ’ ἵκηται,
 μή τι σύ γ’ ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι 130
 τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 ἔλθῃς ἐς πόλεμον, τήν γ’ οὐτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ.”

ἥ μὲν ἄρ’ ὥς φειποῦς ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Τυδείδης δ’ ἐξαυτίς ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
 καὶ πρὶν περ θυμῷ μεμαῶς Τρώεσσι μάχεσθαι. 135
 δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἔλεν μένος, ὥς τε λέοντα,
 ὃν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ’ εἰροπόκοις ὀΐεσσι
 χραύσῃ μὲν τ’ αὐλῆς ὑπεράλμενον οὐ δὲ δαμάσῃ·
 τοῦ μὲν τε σθένος ὤρσεν, ἔπειτα δέ τ’ οὐ προσαμίνει,
 ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ’ ἐρήμα φοβεῖται· 140
 αἱ μὲν τ’ ἀγχιστῖναι ἐπ’ ἀλλήλησι κέχυνται,
 αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαῶς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·
 ὥς μεμαῶς Τρώεσσι μίγῃ κρατερὸς Διομήδης.

ἐνθ’ ἔλε Φαστύνοον καὶ Ὑπείρονα, ποιμένα λαῶν,
 τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί, 145
 τὸν δ’ ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ’ ὤμων

πληξ', ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐφέργαθεν ἡδ' ἀπὸ νώτου.
 τοὺς μὲν ἕασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετώχετο καὶ Πολύφιδον,
 υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὄνειροπόλοιο γέροντος,
 τοῖσ' οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους, 150
 ἀλλὰ σφεας κρατερός Διομήδης ἐξενάριξε.
 βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε, Φαίνοπος υἱε,
 ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δὲ τείρετο γήραϊ λυγρῶ,
 υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
 ἔνθ' ὁ γε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν 155
 ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
 λείπ', ἐπεὶ οὐ ζῶοντε μάχης ἐκ νοστήσαντι
 δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν दाτέοντο.

ἔνθ' υἱας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
 εἰν' ἐνὶ δῖφρῳ ἑόντας, Ἐχέμμονά τε Χρομίον τε. 160
 ὥς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορῶν ἐξ αὐχένα φάξῃ
 πόρτιος ἢ βοός, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
 ὥς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
 βῆσε κακῶς ἀφέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα.
 ἵππους δ' οἷσ' ἐτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν. 165

τὸν δὲ φίδ' Αἰνεΐας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
 βῆ δ' ἵμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχεΐάων
 Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
 εὔρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,
 στή δὲ πρόσθ' αὐτοῖο φέπος τέ μιν ἀντίον ἠΰδα· 170

“ Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες οὔστοι
 καὶ κλέος; ᾧ οὐ τις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνὴρ,
 οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὐχεται εἶναι ἀμείνων.
 ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διὶ χεῖρας ἀνασχών,
 ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ φέφοργε 175
 Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν·
 εἰ μὴ τις θεὸς ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν
 ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 “ Αἰνεΐα, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων, 180
 Τυδεΐδῃ μὲν ἐγὼ γε δαΐφρονι πάντα φερίσκω,
 ἀσπίδι γιγνώσκων αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ
 ἵππους τ' εἰσοράων· σάφα δ' οὐ φοῖδ' εἰ θεός ἐστιν.
 εἰ δ' ὃ γ' ἀνὴρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
 οὐχ ὃ γ' ἀνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλὰ τις ἄγχι 185
 ἔστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ φεφελυμένος ὦμους,
 ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
 ἦδη γάρ 'φοι ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλλον ὦμον
 δεξιόν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
 καί μιν ἐγὼ γ' ἐφάμην Ἀφιδωνῇ προΐάψειν, 190
 ἔμπησ δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις.
 ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἄρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην·
 ἀλλὰ πού ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἔνδεκα δίφροι
 καλοὶ πρωτοπαγεῖς νεοτευχές· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
 πέπτανται· παρὰ δέ σφι 'φεκάστω δίζυγες ἵπποι 195
 ἐστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
 ἦ μὲν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
 ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοισ' ἐνὶ ποιητοῖσιν·
 ἵπποισιν μ' ἐκέλευε καὶ ἄρμασιν ἐμβεβαῶτα
 ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας· 200
 ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
 ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς
 ἀνδρῶν φειλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἥδην.
 ὥς λίπον, αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
 τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν. 205
 ἦδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
 Τυδεΐδῃ τε καὶ Ἀτρεΐδῃ, ἐκ δ' ἀμφοτέρουιν
 ἀτρεκὲς αἶμ' ἔσσευα βαλὼν, ἥγαιρα δὲ μᾶλλον.
 τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
 ἤματι τῷ ἐλόμην, ὅτε Γίλιον εἰς ἐρατεινὴν 210

ἡγεόμην Τρώεσσι φέρων χάριν Ἕκτορι δίω.
 εἰ δέ κε νοστήσω καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
 πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε καὶ ὑψερεφές μέγα δῶμα,
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
 εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῶ ἐν πυρὶ θείην
 χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ." 215

τὸν δ' αὖτ' Αἰνεΐας, Τρώων ἀγός, ἀντίον ἠΰδα·
 "μὴ δ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
 πρίν γ' ἐπὶ νῶ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
 ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι. 220

ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ρίδηαι
 οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
 κραιπνὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα διωκέμεν ἡδὲ φέβεσθαι·
 τὼ καὶ νῶι πόλινδε σαώσετον, εἴ περ ἂν αὖτε
 Ζεὺς ἐπὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ. 225

ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
 δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἐπιβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
 ἢ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι."

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 "Αἰνεΐα, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεῶ ἵππω· 230
 μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἄρμα
 οἴσετον, εἴ περ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
 μὴ τὼ μὲν δφείσαντε ματήσετον οὐδ' ἐθέλητον
 ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε,
 νῶι δ' ἐπαΐξας μεγαθύμοο Τυδέος υἱὸς 235
 αὐτῷ τε κτείνῃ καὶ ἐλάσση μώνυχας ἵππους.
 ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἄρματα καὶ τεῶ ἵππω,
 τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξείῃ δουρί."

ὥς ἄρα φωνήσαντε, ἐς ἄρματα ποικίλα βάντε,
 ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους. 240
 τοὺς δὲ ρίδε Σθένελος, Καπανήιος ἀγλαὸς υἱός,
 αἶψα δὲ Τυδεΐδην ρέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Τυδεΐδῃ Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
 ἄνδρ’ ὀράω κρατερῶ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
 ρῖν’ ἀπέλεθρον ἔχοντε· ὁ μὲν τόξων ἐὺ ρειδῶς, 245
 Πάνδαρος, υἱὸς δ’ αὖτε Λυκάονος εὐχεται εἶναι.
 Αἰνεΐας δ’ υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
 εὐχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ ‘φοί ἐστ’ Ἀφροδίτη.
 ἀλλ’ ἄγε δὴ χαζώμεθ’ ἐφ’ ἵππων, μηδέ μοι οὕτως
 θῦνε διὰ προμάχων, μή πως φίλον ἦτορ ὀλέσσης.” 250
 τὸν δ’ ἄρ’ ὑπόδρα ριδῶν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 “μή τι φόβονδ’ ἀγόρευ’, ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἶω·
 οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι
 οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
 ὀκνεῖω δ’ ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ αὕτως 255
 ἀντίον εἴμ’ αὐτῶν· †τρεῖν μ’ οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.†
 τούτῳ δ’ οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
 ἄμφω ἀφ’ ἡμείων, εἴ γ’ οὖν ἕτερός γε φύγησιν.
 ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ’ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 αἶ κέν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ 260
 ἀμφοτέρῳ κτείνειν, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
 αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἀντυγος ἡνία τείνας·
 Αἰνεΐας δ’ ἐπαῖξαι μεμνημένος ἵππων,
 ἐκ δ’ ἐλάσαι Τρώων μετ’ εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
 τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωί περ εὐρύβοπα Ζεὺς 265
 δῶχ’ υἱὸς ποινὴν Γανυμήδεος, οὔνεκ’ ἄριστοι
 ἵππων ὅσσοι ἔασιν ὑπ’ ἠόᾳ τ’ ἡελιόν τε.
 τῆς γενεῆς ἔκλεψε ράναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης
 λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
 τῶν ‘φοί ‘ρῆξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη· 270
 τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ’ ἐπὶ φάτῃ.
 τῷ δὲ δὺ Ἀινεΐα δῶκεν, μήστωρε φόβοιο.
 εἰ τούτῳ γε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν.”
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον ἐλαύνοντ' ὤκέας ἵππους. 275
τὸν πρότερος προσέφειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·

“καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
ἧ μάλα σ' οὐ βέλος ὦκ' ἀμασάσσομαι, πικρὸς δ' οἷστός·
νῦν αὖτ' ἐγχεΐη πειρήσομαι, αἶ' κε τύχωμι.”

ἧ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, 280
καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα· ἧ δὲ διαπρὸ
αἰχμὴ χαλκεΐη πταμένη θώρηκι πελάσθη.

τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·

“βέβληται κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ' οἶω
δμηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.” 285

τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερός Διομήδης·
“ἡμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶί γ' οἶω
πρὶν ἀποπαύσεσθαι, πρὶν ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἄσαι Ἄρῃα ταλαύρινον πολεμιστήν.”

ὥς φάμενος προέηκε· βέλος δ' ἵθυνεν Ἀθήνη 290
ῥίνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.

τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,
αἰχμὴ δ' ἐξέλυθεν παρὰ νεύματον ἀνθερεῶνα.

ἥριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
αἰόλα παμφανάοντα, παρέτρεσαν δέ 'φοι ἵπποι 295
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχὴ τε μένος τε.

Αἰνεΐας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
δφείσας μὴ πῶς 'φοι φερυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε λέων ὥς ἀλκὶ πεποιθώς,
πρόσθε δέ 'φοι δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσε φίσῃν, 300
τὸν κτάμεναι μεμαώς, ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
σμερδαλέα φιδάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδεΐδης, μέγα φέργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροισιν,
οἷοι νῦν βροτοὶ εἰς· ὁ δὲ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἷος.
τῷ βάλεν Αἰνεΐας κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς 305

ἰσχύϊ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
 θλάσσε δέ ῥοι κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
 ὥσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὃ γ' ἥρως
 ἔστη γνύξ ἐριπῶν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
 γαίης· ἀμφὶ δέ ῥ' ὅσσε κελαινὴ νύξ ἐκάλυψε.

310

καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο φάναξ ἀνδρῶν Αἰνεΐας.
 εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 μήτηρ, ἣ μιν ὑπ' Ἀγχίση τέκε βουκολέοντι·
 ἀμφὶ δέ ῥον φίλον υἱὸν ἐχέυατο πήχῃ λευκῷ,
 πρόσθε δέ ῥοι πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψε.
 ἔρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
 χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔλοιτο.

315

ἣ μὲν ἔρον φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
 οὐ δ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
 τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 ἀλλ' ὃ γε τοὺς μὲν ἐρούς ἡρύκακε μώνυχας ἵππους
 νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
 Αἰνεΐας δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
 ἐξέλασε Τρώων μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
 δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ, ἐτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
 τίεν ὀμηλικίης, ὅτι ῥοι φρεσὶν ἄρτια φεΐδει
 νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὃ γ' ἥρως
 ῥῶν ἵππων ἐπιβάς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
 αἶψα δὲ Τυδεΐδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
 ἐμμεμαῶς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπώχετο νηλεῖ χαλκῷ,
 γιγνώσκων ὃ τ' ἀναλκίς ἔεν θεός, οὐδὲ θεάων
 τάων, αἳ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν,
 οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίῃ οὔτε πτολίπορθος Ἐννῷ.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκίχατε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
 ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμοο Τυδέος υἱὸς
 ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὄξεϊ δουρὶ

320

325

330

335

310 δὲ ὅσσε, δέ οἱ ὅσσε

331 ἔην

326 ἦδει, ἦδη

335 μεγαθύμον

ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
 ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὃν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
 πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος. ῥέε δ' ἄμβροτον αἶμα θεοῖο,
 ἰχώρ, οἷός περ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν. 340

οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἶθοπα φοῖνον,
 τοῦνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
 ἡ δὲ μέγα φιφάχουσα ἀπὸ ῥέο κάββαλεν υἱόν.
 καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων 345
 χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔλοιτο·
 τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

“φεῖκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηιοτήτος·
 οὐ ῥάλῃς ὅττι γυναικας ἀνάλκιδας ἡπεροπεύεις;
 εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεται, ἥ τέ σ' οἶω 350
 ῥιγῇσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἐτέρωθι πύθηαι.”

ὥς ἔφαθ', ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
 τὴν μὲν ἄρ' Ἴρις ἐλουῖσα ποδῆνεμος ἔξαγ' ὁμίλου
 ἀχθομένην ὁδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χροά καλόν.
 εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θούρον Ἀρηά 355
 ἡμενον· ἡέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο καὶ ταχέ' ἵππῳ.
 ἡ δὲ γυνὺξ ἐριποῦσα κασιγνήτοιο φίλοιο
 πολλὰ λισσομένη χρυσάμπυκας ἤτεεν ἵππους·

“φίλε κασίγνητε, κόμισαί τέ με δός τέ μοι ἵππους,
 ὅφρ' ἐς Ὀλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἔδος ἐστί. 360
 λῖν ἄχθομαι ἔλκος, ὃ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ,
 Τυδεΐδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.”

ὥς φάτο, τῇ δ' ἄρ' Ἀρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους.
 ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
 παρ δέ ῥοι Ἴρις ἔβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσί, 365
 μαστιξεν δ' ἐλάειν· τὼ δ' οὐκ ἀφέκοντε πετέσθην.
 αἰψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἔδος, αἰπὺν Ὀλυμπον.
 ἐνθ' ἵππους ἔστησε ποδῆνεμος ὠκέϊ Ἴρις

λύσας' ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ·
 ἥ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δι' Ἀφροδίτῃ,
 μητρὸς ἐφῆς· ἥ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ῥήν,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε ρέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

370

“τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιῶνων
 μαψιδίως, ὥς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;”

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ·

375

“οὐτά με Τυδέος υἱός, ὑπέρθυμος Διομήδης,
 οὔνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
 Αἰνεΐαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
 οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή,
 ἀλλ' ἤδη Δαναοὶ γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.”

380

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διώνῃ, δῖα θεάων·

“τέτλαθι, τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ.
 πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
 τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὠτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
 παῖδες Ἀλκῆος, δῆσαν κρατερῶ ἐνὶ δεσμῶ·

385

χαλκῆῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρεῖσκαίδεκα μῆνας.
 καὶ νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἄατος πολέμοιο,
 εἰ μὴ μητρὸς περικαλλῆς Ἡερίβοια

Ἑρμῆα ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα

390

ἤδη τειρόμενον, χαλεπὸς δέ ῥε δεσμός ἐδάμνα.

τλῆ δ' Ἥρῃ, ὅτε μιν κρατερός πάϊς Ἀμφιτρύωνος
 δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν οἷστῳ τριγλώχινι

βεβλήκει· τότε καὶ μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.

τλῆ δ' Ἀφιδῆς ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν οἷστόν,

395

εὐτέ μιν αὐτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,

ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.—

αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὀλυμπον
 κῆρ ἰσχυρὸν, ὀδύνῃσιν πεπαρμένος· αὐτὰρ οἷστός

ὦμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἡλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν. 400

τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.—
σχέτλιος, αἰσυλοφεργός, ὃς οὐκ ὄθετ' αἷσυλα ῥέζων,
ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεούς, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι.

σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 405

νήπιος, οὐδὲ τὸ φοῖδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱός,
ὅττι μάλ' οὐ δφηναιός, ὃς ἀθανάτοισι μάχεται,
οὐδέ τί μιν πάϊδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν
ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτήτος.

τῷ νυν Τυδεΐδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι, 410

φραζέσθω μή τίς ῥοι ἀμείνων σείο μάχεται,
μὴ δφην Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
ἐξ ὕπνου γοάουσα φίλους φοικῆας ἐγείρη,
κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἵπποδάμοιο.” 415

ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχῶα χειρὸς ὁμόργνυ·
ἄλθετο χεῖρ, ὀδύναί δὲ κατηπιόοντο βαρεῖαι.

αἱ δ' αὖτ' εἰσοράουσai Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
κερτομίοισι φέπεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον.

τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 420

“Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεται, ὅττι κε φείπω;

ἦ μάλα δὴ τινα Κύπρις Ἀχαιιάδων ἀνιείσα
Τρῳσὶν ἅμα σπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
τῶν τινα καρρέζουσα Ἀχαιιάδων εὐπέπλων

πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ῥαταιν.” 425

ὥς φάτο, μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καὶ ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην·

“οὐ τοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολεμήια φέργα,

ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο φέργα γάμοιο,

ταῦτα δ' Ἀρηι θεῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.” 430

410 νῦν

413 γοῶσα

416 ἰχῶ, ἰχώρ

417 κατηπιῶντο

418 εἰσορόωσαι

419 κερτομίοις ἐπέεσσι

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Αἰνεΐα δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
 γιγνώσκων ὃ ῥοι αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
 ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἄζετο, ῥίετο δ' αἰεὶ
 Αἰνεΐαν κτεῖναι καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.

435

τρίς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
 τρίς δέ ῥοι ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ρῖσος,
 δφεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ῥεκάφεργος Ἀπόλλων·

“φράζεο, Τυδεΐδῃ, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσι
 ρῖσ' ἔθελε φρονέειν, ἐπεὶ οὐ ποτε φύλον ὁμοῖον
 ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.”

440

ὥς φάτο, Τυδεΐδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω
 μῆνιν ἀλευάμενος ῥεκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

Αἰνεΐαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων

445

Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι ῥοι νηὸς γ' ἐτέτυκτο·

ἦ τοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα

ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινό τε.

αὐτὰρ ὁ ρεΐδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων

αὐτῷ τ' Αἰνεΐα ρίκελον καὶ τεύχεσι τοῖον,

450

ἀμφὶ δὲ ρειδῶλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ

δηίοον ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας,

ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήϊά τε πτερόεντα.

δὴ τότε θοῦρον Ἀρηα προσηύδαε Φοῖβος Ἀπόλλων·

“Ἄρες Ἄρες βροτολοιγέ, μαιφόνε, τειχεσιπλήτα.

455

οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ρερύσαιο μετελθών,

Τυδεΐδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο·

Κύπριδα μὲν πρῶτα σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.

αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ρῖσος.”

ὥς ρειπὼν αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ,

460

Τρῶας δὲ στίχας οὖλος Ἀρης ᾧτρυνε μετελθών,

ρειδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ ἡγήτορι Θρηκῶν.

451 δ' ἄρ'

452 δηῖον

454 προσηύδα

υἷάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν·

“ὦ υἱες Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλῆος,
 ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
 εἰς ὃ κεν ἀμφὶ πύλῃσ' ἐϋποιήτοισι μάχωνται;
 κεῖται ἀνὴρ, ὃν φίσων ἐτίομεν Ἑκτορι δίῳ,
 Αἰνεΐας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.

ἄλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἐταῖρον.”

ὥς φειπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 470

ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἑκτορα δῖον·

“Ἑκτορ, πῇ δὴ τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
 φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἐξέμεν ἢδ' ἐπικούρων
 οἶος, σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσι.

τῶν νῦν οὐ τιν' ἐγὼ φιδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι, 475

ἀλλὰ καταπτώσσουσι κύνες ὥς ἀμφὶ λέοντα·

ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἳ πέρ τ' ἐπίκουροι ἐνειμεν.

καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μάλα τηλόθεν ἴκω·

τηλοῦ γὰρ Λυκίῃ Ξάνθῳ ἐπι δινήεντι·

ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλῃν ἔλιπον καὶ νήπιον υἱόν, 480

καδ δὲ κτήματα πολλά, τὰ φέλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.

ἀλλὰ καὶ ὥς Λυκίους ὀτρύνω καὶ μέμον' αὐτὸς

ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὐ τί μοι ἐνθάδε τοῖον

οἶόν κ' ἢ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἢ κεν ἄγοιεν·

τύνη δ' ἔστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις 485

λαοῖσιν μενέμεν καὶ ἀμυνέμεναι ὀάρεσσι.

μή πως, ὥς ἀψῖσι λίνου ἑφαλόντε πανάγρου,

ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γέννησθε·

οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' ἐν ναιομένην πόλιν ὑμῆν.

σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἡμαρ, 490

ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλεϊτῶν ἐπικούρων

νωλεμέως ἐχέμεν, χαλεπὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.”

ὥς φάτο Σαρπηδῶν, δάκε δὲ φρένας Ἑκτορι μῦθος.

464 υἱεῖς

466 ἢ εἰς

475 ἰδέειν

478 ἦκω

481 τά τ'

486 ὥρεσσι

αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε,
 πάλλων δ' ὀξέα δοῦρε κατὰ στρατὸν ὄχετο πάντῃ 495
 ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνὴν.
 οἱ δ' ἐφελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
 Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες οὐδὲ φόβηθεν.
 ὥς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἁλῶας
 ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ 500
 κρίνη ἐπειγομένων ἀνέμων καρπὸν τε καὶ ἄχνας,
 αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμαί· ὥς τότ' Ἀχαιοὶ
 λευκοὶ ὑπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὃν ῥα δι' αὐτῶν
 οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων
 ἀψ' ἐπιμισγομένων, ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες· 505
 οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον. ἀμφὶ δὲ νύκτα
 θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγων,
 πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραΐαινεν ἐφετμὰς
 Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
 Τρωσὶν θυμὸν ἐγείραι, ἐπεὶ ρίδε Παλλὰδ' Ἀθήνην 510
 οἰχομένην· ἢ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγῶν.

αὐτὸς δ' Αἰνεΐαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
 ἦκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βίβλε ποιμένι λαῶν.
 Αἰνεΐας δ' ἐτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
 ὥς ἔφιδον ζῶόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα 515
 καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὐ τι
 οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν ἀργυρότοξος ἔγειρεν
 Ἄρης τε βροτολοιγὸς Ἔρις τ' ἄμοτον μεμανῖα.

τοὺς δ' Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
 ὥτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ 520
 οὔτε βίας Τρώων ὑπεδέδρισαν οὔτε ριωκάς,
 ἀλλ' ἔμενον νεφέλῃσι φεφοικότες, ἅς τε Κρονίων
 ἡνεμῖης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν
 ἀτρέμας, ὅφρ' εὖδῃσι μένος Βορέας καὶ ἄλλων

495 δοῦρα

497 δ' ἐφελίχθησαν

521 ὑπεδέδρισαν

ζαχραέων ἀνέμων, οἳ τε νέφεα σκιοέοντα
πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες· 525

ὥς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδ' ἐφέβοντο.
'Ατρεΐδης δ' ἀν' ὄμιλον ἐφοίταε πολλὰ κελεύων·

“ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἔλεσθε,
ἀλλήλους τ' αἰδέσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. 530
αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σάοι ἢ πέφανται,
φευγόντων δ' οὔτ' ἄρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή.”

ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς, βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνεΐα' ἔταρον μεγαθύμοο, Δηικόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι 535
τίον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.

τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἦ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ φείσατο χαλκός,
νειαίρη δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστήῃρος ἔλασσε.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 540

ἔνθ' αὖτ' Αἰνεΐας Δαναῶν ἔλεν ἄνδρας ἀρίστους,
νῆε Διοκλέεος, Κρήθωνά τε Ὀρσίλοχόν τε,
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν εὐκτιμένη ἐνὶ Φηρῇ
ἀφνεῖδός βιότοιο, γένος δ' ἕεν ἐκ ποταμοῖο

'Αλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺν ῥέει Πυλίων διὰ γαίης· 545
ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἀνδρεσσι φάνακτα·
'Ορσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλέεα μεγάθυμον,
ἐκ δὲ Διοκλέεος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,

Κρήθων Ὀρσίλοχός τε, μάχης ἐν φειδότε πάσης.
τὼ μὲν ἄρ' ἠβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν 550
Γίλιον εἰς ἐϋπωλον ἅμ' Ἀργεῖοισιν ἐπέσθην
τιμὴν Ἀτρεΐδης', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,

ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
οἷω τῷ γε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν

525 ζαχρειῶν

531 σόοι

544 ἦν

528 ἐφοίτα

534 Αἰνεΐω—μεγαθύμου

547 Διοκλῆα

530 αἰδεῖσθε

542 Διοκλῆος

548 Διοκλῆος

ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
 τὼ μὲν ἄρ' ἀρπάζοντε βόας καὶ φίφια μῆλα
 σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτῷ
 ἀνδρῶν ἐν παλάμησι κατέκταθεν ὀξείῃ χαλκῷ·
 τοίῳ τὼ χεῖρεσσιν ὑπ' Αἰνεΐας δαμέντε
 καππεσέτην, ἐλάττησι φοικότε ὑψηλῇσι. 560

τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηίφιλος Μενέλαος,
 βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
 σείων ἐγχεΐην· τοῦ δ' ὥτρυνεν μένος Ἄρης,
 τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνεΐας δαμείη.
 τὸν δὲ φίδ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμοο Νέστορος υἱός,
 βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δφίε ποιμένι λαῶν,
 μή τι πάθοι, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
 τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
 ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην μεμαῶτε μάχεσθαι·
 Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
 Αἰνεΐας δ' οὐ μείνε θεός περ ἐὼν πολεμιστής,
 ὥς ἔφιδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς φέρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 τὼ μὲν ἄρα δφειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἐταίρων,
 αὐτῷ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρῶτοισι μαχέσθην. 575

ἔνθα Πυλαιμένεα ἐλέτην ἀτίλαντον Ἄρηι,
 ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων·
 τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης δουρὶ κλεῖτὸς Μενέλαος
 ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε κατὰ κληῖδα τυχήσας·
 Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ', ἡνίοχον θεράποντα,
 ἑσθλὸν Ἀτυμνιάδην, ὃ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,
 χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
 Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφε' ἤλασε κόρσην·
 αὐτὰρ ὃ γ' ἀσθμαίνων εὐφεργέος ἔκπεσε δίφρου
 κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὄμους. 585

δρηθὰ μάλ' ἐστήκει, τύχε γὰρ ἀμάθοιο βαθείης,
ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλλον ἐν κονίησι.
τοὺς ἴμας Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.

τοὺς δ' Ἐκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἶποντο φάλαγγες 591
καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ πότνι' Ἐννῶ,
ἥ μὲν ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηιοτήτος,
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃ πελώριον ἔγχος ἐνώμα,
φοίταε δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἐκτορος, ἄλλοτ' ὀπισθε.

τὸν δὲ ριδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης. 596
ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος ἰὼν πολέος πεδίοιο,
στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἄλαδε προρέοντι,
ἀφρῷ μορμύροντα ριδῶν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω,
ὥς τότε Τυδεΐδης ἀνεχάζετο, ρεῖπέ τε λαῷ· 600

“ὦ φίλοι, οἶον δὴ θαυμάζομεν Ἐκτορα δῖον
αἰχμητὴν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
τῷ δ' αἰεὶ πάροις εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
καὶ νῦν ῥοι πάρα κείνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ρεφοικῶς.
ἀλλὰ πρὸς Τρώας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω 605
ῥεῖκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαίνετε ρίφι μάχεσθαι.”

ὥς ἄρ' ἔφη, Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
ἐνθ' Ἐκτωρ δύο φῶτε κατέκτανε ρειδότε χάρμης,
εἰν ἐνὶ δίφρῳ εῶντε, Μενεσθῇ Ἀγχιάλόν τε.

τῷ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας· 610
στῇ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἀμφιον, Σελάγου υἱόν, ὃς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
ναῖε πολυκτῆμων πολυλήιος· ἀλλὰ ῥε μοῖρα
ἦγ' ἐπικουρήσουντα μετὰ Πριάμόν τε καὶ υἱας.
τόν ῥα κατὰ ζωστήρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας, 615
νειαίρη δ' ἐν γαστρὶ πάγῃ δολιχόσκιον ἔγχος,
δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας

τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
 ὀξέα παμφανάοντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
 αὐτὰρ ὁ λάξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος 620
 ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
 ὥμουιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι.
 δρεῖσε δ' ὃ γ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερῶχων,
 οἱ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες.
 οἷ' ῥε μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν 625
 ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.

ὥς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
 Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην, ἧῦν τε μέγαν τε,
 ὥρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδὸνι μοῖρα κραταιή.
 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντε, 630
 υἱὸς θ' υἱωνὸς τε Διὸς νεφεληγερέταο,
 τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔφειπε·

“Σαρπηῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
 πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
 ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸς γόνον αἰγιόχοιο 635
 εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
 οἱ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.
 ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληεῖην
 εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα·
 ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἔνεχ' ἵππων Λαομέδοντος 640
 ῥέξ οἷης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισι
 Φιλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς·
 σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμός, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
 οὐδέ τί σε Τρώεσσιν οἶομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι
 ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, 645
 ἀλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα πύλας Ἀφίδαο περήσειν.”

τὸν δ' αὖ Σαρπηδών, Λυκίων ἀγός, ἀντίον ἠΰδα·
 “Τληπόλεμ', ἦ τοι κείνος ἀπώλεσε Φίλιον ἱρήν
 ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,

ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῶ ἠνίπαπε μύθῳ, 650
οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῶ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντά
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄφιδι κλυτοπώλῳ."

ὥς φάτο Σαρπηδών, ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος 655
Τληπόλεμος. καὶ τῶν μὲν ἀμαρτῇ δούρατα μακρὰ
ἐκ χειρῶν ἦιξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδών, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινὴ·
τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶ ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψε.

Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῶ 660
βεβλήκειν, αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμάουσα,
ὅστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατήρ δ' ἔτι λαιγὸν ἄμυνεν.

οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἐταῖροι
ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
ἐλκόμενον. τὸ μὲν οὐ τις ἐπεφράσατ' οὐδ' ἐνόησε, 665
μηροῖ' ἐκφερύσαι δόρυ μείλινον, ὅφρ' ἐπιβαίῃ,
σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.

Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
τλήμονα θυμὸν ἔχων, μαίμησε δέ ῥοι φίλον ἦτορ· 670
μερμήριξε δ' ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἢ προτέρῳ Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἢ ὃ γε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῇ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξείῃ χαλκῶ· 675

τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἐνθ' ὃ γε Κοίρανον εἶλεν Ἀλάστορά τε Χρομίον τε
Ἄλκανδρόν θ' Ἀλιόν τε Νοήμονά τε Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ. 680
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῶ,

δρεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα ἔφοι προσιόντι
Σαρπηδών, Διὸς υἱός, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔφειπε·

“ Πριαμίδη, μὴ δὴ με ἔλωρ Δαναοῖσιν ἐάσης
κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον· ἔπειτά με καὶ λίποι αἶων 685
ἐν πόλιν ὑμετέρη, ἐπεὶ οὐκ ἄρα μέλλον ἐγὼ γε
νοστήσας φοῖκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.”

ὥς φάτο, τὸν δ' οὐ τι προσέφη κορυθαίολος Ἴκτωρ,
ἀλλὰ παρήϊξεν, λελημένος ὄφρα τάχιστα 690
ᾧσσι τ' Ἀργεῖους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἐταῖροι
εἶσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλεῖ φηγῶ·
ἐκ δ' ἄρα ἔφοι μηροῦ δόρυ μείλινον ὥσε θύραζε
ἴφθιμος Πελάγων, ὅς ἔφοι φίλος ἦεν ἐταῖρος. 695
τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς·
αὐτὶς δ' ἐμπνύθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέας
ζώγρε' ἐπιπνεῖουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.

Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἴκτωρι καὶ Ἴκτορι χαλκοκορυστῇ
οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν 700
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ, ἀλλ' αἶεν ὀπίσσω
χάζονθ', ὥς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἴκτωρα.

ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξαν
Ἴκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἴκτωρος ;
ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην, 705
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον Οἰνόμαόν τε,
Φοινοπίδην θ' Ἰφιδάμαν καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
ὅς ῥ' ἐν Ἰλῇ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώς,
λίμνη κεκλιμένος Κηφισίδι· παρ δὲ ἔφοι ἄλλοι
ναῖον Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες. 710

τούς δ' ὥς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργεῖους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
αὐτίκ' Ἀθηναίην φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
 ἦ ῥ' ἄλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ, 715
 Γίλιον ἐκπέρσαντ' ἐϋτειχέα ἀπονέεσθαι,
 εἰ οὔτῳ μαίνεσθαι ἐάσομεν οὔλον Ἄρηα.

ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.”

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 ἦ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους 720
 Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μέγαλοιο Κρόνιοι·
 Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,
 χάλκει' ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφί.

τῶν ἦ τοι χρυσέη φίτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὑπερθε
 χάλκε' ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα φιδέσθαι. 725

πλήμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθε.

δίφρος δὲ χρυσείοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμάσιν
 ἐντέταται, δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι.

τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
 δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα 730
 κάλ' ἔβαλε, χρύσει'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
 ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ αὐτῆς.

αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 πέπλον μὲν κατέχευεν ἐάνον πατρὸς ἐπ' οὐδῶ,
 ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν· 735

ἦ δὲ χιτῶν' ἐνδύσα Διὸς νεφεληγερέταο

τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.

ἀμφὶ δ' ἄρ' ὥμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,

δφεινήν, ἣν πέρι μὲν πάντη φόβος ἐστεφάνωται,

ἐν δ' Ἑρις, ἐν δ' Ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα Γιωκή, 740

ἐν δέ τε Γοργεΐη κεφαλὴ δφεινοῖο πελώρου,

δφεινή τε σμερδυνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.

κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον

χρυσείην, ἑκατὸν πολίων πρυλέεσσ' ἀραρυΐαν.

ἐς δ' ὄχρεα φλόγρεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος 745

βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
 ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.

Ἦρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
 αὐτόματα δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον ὦραι.

τῇσ' ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὐλύμπός τε
 ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἡδ' ἐπιθεῖναι.

τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.

εὖρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων
 ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.

ἐνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἦρη

Ζῆν' ὑπατον Κρονίδην ἐξείρετο καὶ προσέφειπε·

“Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζε' Ἦρη τάδε καρτερὰ φέργα,
 ὅσσάτιόν τε καὶ οἶον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν

μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐμοὶ δ' ἄχος; οἱ δὲ ῥέκηλοι
 τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων

ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὐ τινα φοῖδε θέμιστα.

Ζεῦ πάτερ, ἧ ῥά τί μοι κεχολώσεται, αἴ κεν Ἦρη
 λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;”

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

“ἄγρεε μάν ῥοι ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,

ἧ ῥε μάλιστ' εἴωθε κακῇσ' ὀδύνησι πελάζειν.”

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἦρη,
 μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἀφέκοντε πετέσθην

μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.

ὅσσον δ' ἡεροφειδὲς ἀνὴρ ἔφιδ' ὀφθαλμοῖσιν

ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ φοῖνοπα πόντον,

τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.

ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἴξον ποταμῷ τε ῥέοντε,

ἦχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἡδὲ Σκάμανδρος,

ἐνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἦρη

λύσασ' ἐξ ὀχέων, περὶ δ' ἡέρα πουλὺν ἔχευε·

τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.

τὼ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
 ἀνδράσιν Ἀργεῖοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον ὅθι πλείστοι καὶ ἄριστοι 780
 ἔστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἵπποδάμοιο
 φειλόμενοι, λίσσσι φοβικότες ὠμοφάγοισιν
 ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
 ἔνθα στᾶσ' ἥϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
 Στέντορι φεισαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ, 785
 ὃς τόσον αὐδήσασχ' ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·

“αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, φεῖδος ἀγητοί·
 ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
 οὐδέ ποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
 οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδέδφισαν ὄβριμον ἔγχος· 790
 νῦν δὲ ῥεκάς πόλιος κοῖλῃσ' ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.”

ὥς φειποῦσ' ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 Τυδεΐδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 εὔρε δὲ τὸν γε φάνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
 ἔλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰώ. 795
 ἰδρῶς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
 ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα,
 ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα κελαινεφὲς αἶμ' ἀπομόργνυ.
 ἵππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο φώνησέν τε·

“ἦ ὀλίγον ῥοῖ παῖδα φοβικότα γείνατο Τυδεύς. 800
 Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἓν δέμας, ἀλλὰ μαχητής,
 καὶ ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμιζέμεν οὐκ ἐάεσκον
 οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἥλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
 ἄγγελος ἐς Θήβας πολέας μετὰ Καδμείωνας·
 δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισι ῥέκηλον, 805
 αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ῥὸν καρτερόν, ὥς τὸ πάρος περ,
 κούρους Καδμείων προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα.

ῥηιδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα 808

782 λείουσιν

790 ἐδέιδισαν

801 ἔην

802 εἶασκον

σοὶ δ' ἢ τοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἴσταμαι ἡδὲ φυλάσσω,
καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι. 810
ἀλλὰ σέ' ἢ κάματος πολυαῖξ γυῖα δέδυκεν
ἢ νύ σέ που δφέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι δαΐφρονος Οἰνείδαο."

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
"γιγνώσκω σε, θεά, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο· 815
τῷ τοι προφρονέως φερέω φέπος οὐδ' ἐπικεύσω.
οὔτε τί με δφέος ἴσχει ἀκήριον οὔτε τις ὄκνος,
ἀλλ' ἔτι σέων μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
οὐ μ' ἔαες μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη 820
ἔλθῃς ἐς πόλεμον, τὴν γ' οὐτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ.
τοῦνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι ἡδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργεῖους ἐκέλευσα φαλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
γιγνώσκω γὰρ Ἀρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 825
"Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
μήτε σύ γ' Ἀρηα τό γε δέδριθι μήτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθός εἰμι.
ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἀρηι πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
τύψον δὲ σχεδὴν μηδ' ἄζεο θούρον Ἀρηα 830
τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακόν, ἄλλοπρόσαλλον.
ὃς πρῶην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἡρῇ στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργεῖοισιν ἀρήξειν,
νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται."

ὥς φαμένη Σθένεelon μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμᾶζε 835
χειρὶ πάλιν φερύσας· ὁ δ' ἄρ' ἐμπαπέως ἀπόρουσεν.
ἢ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παρὰ Διομήδεα δῖον
ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγιμος ἄξων
βριθοσύνη· δφεινὴν γὰρ ἄγεν θεόν, ἄνδρα δ' ἀρίστον
λάζετο δὲ μᾶστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη· 840

αὐτίκ' ἐπ' Ἀρηι πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
 ἦ τοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζεν,
 Αἰτωλῶν ὅχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἷον.—
 τὸν μὲν Ἀρης ἐνάριζε μισαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
 δύν' Ἀφιδος κυνέην, μή μιν φίδοι ὄβριμος Ἀρης. 845

ὥς δὲ φίδε βροτολοιγὸς Ἀρης Διομήδεα δῖον,
 ἦ τοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
 κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν,
 αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 850
 πρόσθεν Ἀρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων
 ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαῶς ἀπὸ θυμόν ἐλέσθαι·
 καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 ὦσεν ὑπέκ δίφροιο ἐτώσιον αἶχθῆναι.

δεύτερος αὖθ' ὠρμάτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης 855
 ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μήτρῃ·
 τῇ ῥά μιν οὔτα τυχών, διὰ δὲ χροά καλὸν ἔδαψεν,
 ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὐτίς. ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἀρης,
 ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπείαχον ἢ δεκάχιλοι 860
 ἄνδρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἀρης.
 τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἶλεν Ἀχαιοὺς τε Τρῳάς τε
 δρεῖσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἀρης ἄατος πολέμοιο.

οἷη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀῆρ
 καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσσαέος ὀρνυμένοιο, 865
 τοῖος Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἀρης
 φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
 καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἔδος, αἰπὺν Ὀλυμπον,
 παρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο θυμόν ἀχεύων,
 δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἶμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς, 870
 καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζε' ὁρῶν τάδε καρτερὰ φέργα;

αἰεὶ τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν
 ἀλλήλων ἰότητι, χάριν ἄνδρεσσι φέροντες.
 σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην, 875
 οὐλομένην, ἣ τ' αἰὲν ἀήσυλα φέργα μέμνηλεν.
 ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν Ὀλίμπῳ,
 σοὶ τ' ἐπιπείθονται καὶ δεδμήμεσθα ἑκάστος·
 ταύτην δ' οὔτ' ἔπει προτιβάλλεαι οὔτε τι φέργῃ,
 ἀλλ' ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀφρίδηλον· 880
 ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπερφίαλον Διομήδεα
 μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι φίσος·
 ἀλλὰ μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἣ τέ κε δηρὸν 885
 αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῆσιν νεκάδεσσιν.
 ἣ κε ζῶς ἀμεινυὸς ἔα χαλκοῖο τυπῆσι."

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 "μή τί μοι, ἄλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε.
 ἔχθιστος δέ μοι ἔσσι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν· 890
 αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
 μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀνάσχετον, οὐκ ἐπιφεικτὸν.
 Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημι πέπεσσι.
 τῷ σ' οἶω κείνης τάδε πασχέμεν ἐννεσίησιν.
 ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγέ' ἔχοντα· 895
 ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.
 εἰ δέ τέ' ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένε' ᾧδ' ἀφρίδηλος,
 καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιῶνων."

ὥς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγειν ἰήσασθαι·
 τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφата φάρμακα πῶσσειν. 900
 ὥς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν

ἠέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.

901

892 ἀσχετον

893 δάμνημ' ἐπέεσσι

894 τάσχει

897 τευ—γένειν

899 ἀνώγειν, ἀνώγει

ὑγρὸν ἐόν, μάλα δ' ὥκα περιτρέφεται κυκᾶοντι,
 ὥς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
 τὸν δ' Ἥβη λόεσεν, χαρίεντα δὲ ῥείματα ῥέσσε· 905
 παρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο κύδει γαίων.
 αἱ δ' αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μέγαλοιο νέοντο,
 Ἥρη τ' Ἀργεΐη καὶ Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη,
 παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρη' ἀνδροκτασιάων.

903 κυκᾶοντι

905 λούσεν

ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἵθυσε μάχη πεδίοιο
ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα
μεσσηγὺς ποταμοῖο Σκαμάνδρου καὶ στομαλίμνης.

Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἔρκος Ἀχαιῶν, 5
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φάος δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν,
ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρήκεσσι τέτυκτο,
υἷον Ἑϋσσώρου, Ἀκίμαντ' ἡῦν τε μέγαν τε.
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἵπποδασείης,
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω 10
αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὅσσ' ἐκάλυψε.

Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένη ἐν Ἀρίσβῃ
ἀφνεῖδός βιότοιο, φίλος δ' ἔεν ἀνθρώποισι· 15
πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῶ ἔπι φοικία ναίων.
ἀλλὰ ἔφοι οὐ τις τῶν γε τότε ἥρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον
πρόσθεν ὑπαντιάσας, ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὃς ῥα τότε ἵππων
ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.

Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε· 20
βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὓς ποτε νύμφῃ

νηὶς Ἀβαρβαρέῃ τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
 Βουκολίων δ' ἔεν υἱὸς ἀγανοῦ Λαομέδοντος
 πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ῥε γείνατο μήτηρ·
 ποιμαίνων δ' ἐπ' ὅεσσι μίγῃ φιλότῃτι καὶ εὐνῇ, 25
 ἢ δ' ὑποκουσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
 καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
 Μηκιστηιάδης καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.

Φαστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
 Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν 30
 ἔγχεϊ χαλκείῳ, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
 Ἀντίλοχος δ' Ἀβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
 Νεστορίδης, Ἐλατον δὲ φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρεῖταο παρ' ὄχθας
 Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἔλε Λήϊτος ἥρως 35
 φεύγοντ'. Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.

Ἀδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
 ζῶν ἐλ'. ἵππῳ γάρ ῥοι ἀτυζομένῳ πεδίῳιο
 ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἄρμα
 φάξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτῷ μὲν ἐβήτην 40
 πρὸς πόλιν, ἥ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο,
 αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
 πρηνὴς ἐν κούρῃσιν ἐπὶ στόμα. πὰρ δέ ῥοι ἔσται
 Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.

Ἀδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων· 45

“ζώγρεε, Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξε' ἄποινα·
 πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
 χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος·
 τῶν κέν τοι χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
 εἴ κεν ἐμὲ ζῶν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.” 50

ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε.
 καὶ δὴ μιν τάχ' ἐμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 δώσειν ῥῷ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων

ἀντίος ἦλθε θεῶν, καὶ ὁμοκλήσας φέπος ἡὔδα·

“ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
ἀνδρῶν; ἢ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ φοῖκον
πρὸς Τρώων· τῶν μὴ τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον
χειράς θ' ἡμετέρας, μηδ' ὄν τινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον εὐόντα φέροι, μηδ' ὅς φύγοι, ἀλλ' ἅμα πάντες
Φιλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.”

ὥς φειπὼν παρέπεισεν ἀδελφεόο φρένας ἥρως
αἴσιμα παρφειπών. ὁ δ' ἀπὸ 'φέθεν ὥσατο χειρὶ
ἥρῳ "Αδρηστον· τὸν δὲ κρεῖων Ἀγαμέμνων
οὔτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ', Ἀτρεΐδης δὲ
λάξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.

Νέστωρ δ' Ἀργεῖοισιν ἐκέκλετο μακρὸν αὖσας·
“ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἀρης,
μὴ τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθε
μιμνέτω, ὥς κε πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται,
ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ 'φέκηλοι
νεκροὺς ἅμ πεδίουν συλήσετε τεθνηῶτας.”

ὥς φειπὼν ὠτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
ἐνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Φίλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες,
εἰ μὴ ἄρ' Αἰνεΐα τε καὶ Ἐκτορι φεῖπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἐλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·

“Αἰνεΐα τε καὶ Ἐκτορ, ἐπεὶ πόνος ὕμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὔνεκ' ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
στήτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων
πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηίοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἀπάσας,
ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
καὶ μάλα τειρόμενοί περ, ἀναγκαίῃ γὰρ ἐπείγει·

Ἑκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, φειπὲ δ' ἔπειτα
μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλιν ἄκρη,
οἷξασα κληῖδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
πέπλον, ὃ ῥοι δοκέει χαριέστατος ἡδὲ μέγιστος 90
εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ καὶ ῥοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡῦκόμοιο,
καὶ ῥοι ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βούς ἐνὶ νηῷ
ἥνιδας ἡκέστας ἱερευσέμεν, αἶ κ' ἐλεήσῃ
φάστνυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,— 95
αἶ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχη Φιλίου ἱρῆς
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερόν μῆστωρα φόβοιο,
ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
οὐδ' Ἀχιλλῆά ποθ' ὥδε ἐδέδφμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
ὃν πέρ φασι θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λήν 100
μαίνεται· οὐ τίς ῥοι δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.”

ὥς ἔφαθ', Ἑκτωρ δ' οὐ τι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρε κατὰ στρατὸν ὥχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνῆν. 105
οἱ δ' ἐφελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνιοι,
φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὥς ἐφελίχθεν.
Ἑκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν αὔσας· 110

“Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοὶ τ' ἐπίκουροι,
ἄνερες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὄφρα κ' ἐγὼ βῆω προτὶ Φίλιον ἡδὲ γέρουσι
φείπω βουλευτῆσι καὶ ἡμετέρησ' ἀλόχοισι
δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἐκατόμβας.” 115

88 πόλει

99 ἐδείδιμεν

106 ἐφελίχθησαν

90 ὅς οἱ

101 οὐδέ τις

109 ἐλέλιχθεν

94 ἦνις

104 δοῦρα

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἴκτωρ·
 ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαιόν,
 ἄντυξ ἢ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.

Γλαῦκος δ', Ἴππολόχοιο πάϊς, καὶ Τυδέος υἱὸς
 ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι. 120
 οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντε,
 τὸν πρότερος προσέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

“τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
 οὐ μὲν γάρ ποτ' ὅπωπα μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
 τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἀπάντων 125
 σῶ θράσει, ὃ τ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
 δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῶ μένε' ἀντιάουσιν.
 εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
 οὐκ ἂν ἐγὼ γε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱός, κρατερὸς Λυκόφεργος, 130
 δρῆν ἔεν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν·
 ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
 σεῦε κατ' ἡγάθεον Νυσήιον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
 θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνου Λυκοφέργου
 θεινόμεναι βουπλήγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς 135
 δύσεθ' ἄλὸς κατὰ κῦμα, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
 δεδφιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὀμοκλή.
 τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ρεῖα ζῶντες,
 καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δρῆν
 ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν. 140
 οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
 εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν, οἷ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
 αἶσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἴκηαι.”

τὸν δ' αὖθ' Ἴππολόχοιο προσηύδαε φαίδιμος υἱός·
 “Τυδεΐδῃ μεγάλθυμε, τίη γενεὴν ἐρρεΐνεις; 145

126 θάρσει

127 μένει ἀντιόωσιν

130 Λυκόφωρος

131 ἦν

134 ἀνδροφόνιο Λυκούργου

137 δειδιότα

144 προσηύδα

οἷη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
 φύλλα τὰ μὲν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
 τηλεθάουσα φύει, φάρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
 ὥς ἀνδρῶν γενεὴ ἢ μὲν φύει, ἢ δ' ἀπολήγει.
 εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ φειδῆς, 150
 [ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν]
 ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῶ Ἀργεος ἵπποβότοιο,
 ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
 Σίσυφος Αἰολίδης· ὃ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν,
 αὐτὰρ Γλαῦκος τίκτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην· 155
 τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἡνορέην ἐρατεινὴν
 ὥπασαν. αὐτὰρ ἔφοι Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ,
 ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν.
 [Ἀργεῖων· Ζεὺς γάρ ῥοι ὑπὸ σκῆπτρῳ ἐδάμασσε]
 τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο, δῖ' Ἀντεια, 160
 κρυπταδίῃ φιλότῃτι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὐ τι
 πείθ' ἀγαθὰ φρονέοντα, δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
 ἢ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
 'τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
 ὅς μ' ἐθέλεν φιλότῃτι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ· 165
 ὥς φάτο, τὸν δὲ φάνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε·
 κτεῖναι μὲν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
 πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὃ γε σήματα λυγρά,
 γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά,
 δεῖξαι δ' ἡνώγει ῥῷ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο. 170
 αὐτὰρ ὃ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἶξε Ξάνθον τε ῥέοντα,
 προφρονέως μιν τίε φάναξ Λυκίης εὐρείης·
 ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βούς ἰέρευσεν·
 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς, 175
 καὶ τότε μιν ἐρέεινε καὶ ἦτεε σῆμα φιδέσθαι,
 ὅττι ῥά ῥοι γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
 πρῶτον μὲν ῥα Χίμαιραν αἰμαιμακέτην ἐκέλευσε
 πεφνέμεν. ἦ δ' ἄρ' ἔεν θεῖον γένος οὐ δ' ἀνθρώπων, 180
 πρόσθε λέων, ὅπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
 δφεινὸν ἀποπνείουςα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
 καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·
 καρτίστην δὴ τὴν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν. 185
 τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνε Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
 τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
 κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους
 εἶσε λόχον· τοὶ δ' οὐ τι πάλιν φοῖκόνδε νέοντο,
 πάντας γὰρ κατέπεφνε ἀμύμων Βελλεροφόντης. 190
 ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἦν ἑόντα,
 αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἔφην,
 δῶκε δὲ ἔφοι τιμῆς βασιληίδος ἥμισυ πάσης·
 καὶ μὲν ἔφοι Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
 καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὅφρα νέμοιτο. 195
 ἦ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφροσι Βελλεροφόντη,
 Γίσανδρόν τε καὶ Ἰππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν.
 Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεὺς,
 ἦ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν·—
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν, 200
 ἦ τοι ὁ καὶ πεδίον τὸ Ἀλήιον οἶος ἀλᾶτο
 ἔφον θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.
 Γίσανδρον δὲ ἔφοι υἱὸν Ἄρης ἄατος πολέμοιο
 μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι,
 τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήμιος Ἄρτεμις ἔκτα. 205
 Ἰππόλοχος δ' ἔμ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημι γενέσθαι·
 πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
 μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μὲν ἄριστοι

ἐν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ. 210
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι."

ὥς φάτο, γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐνὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὰρ ὁ μελιχίοισι προσηύδαε ποιμένα λαῶν.

"ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός. 215
Φοινεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
ξεῖνισ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐφείκοσιν ἥματ' ἐρύξας.
οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήια καλά.

Φοινεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον, 220
καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, ἐπεὶ μ' ἔτι τυτθὸν ἔοντα
κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
τῷ νυν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἀργεῖ μέσσω
εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἴκωμαι. 225

ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὀμίλου.
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλεῖτοί τ' ἐπίκουροι
κτείνειν, ὃν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχήω,
πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν, ὃν κε δύνηαι.
τεύχεα δ' ἀλλήλοισ' ἐπαμείψομεν, ὅφρα καὶ οἶδε 230
γνώσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι."

ὥς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων αἴξαντε,
χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην καὶ πιστώσαντο.
ἐνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ὃς πρὸς Τυδεΐδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε 235
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

"Ἐκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ πύργον ἵκανεν,
ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θεὸν ἠδὲ θύγατρες
εἰρόμεναι παῖδός τε κασιγνήτους τε φέτας τε
καὶ πόσιος· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖσ' εὐχέσθαι ἀνώγει 240

πάσας ἐξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.

ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,—

ξεστῆσ' αἰθούσῃσι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ

πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,

πλησίον ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες

245

κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῆσ' ἀλόχοισι·

κουράων δ' ἐτέρωθεν ἐναντίοι ἐνδοθεν αὐλῆς

δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,

πλησίον ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ

κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃσ' ἀλόχοισιν·—

250

ἔνθα ἔφοι ἠπιόδωρος ἐναντίῃ ἤλυθε μήτηρ

Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν φεῖδος ἀρίστην·

ἐν τ' ἄρα ἔφοι φῦ χειρὶ φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

“τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;

ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἱες Ἀχαιῶν

255

μαρνάμενοι περὶ φάστν· σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν

ἐλθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χειῖρας ἀνασχεῖν.

ἀλλὰ μὲν, ὄφρα κέ τοι μελιγηδέα φοῖνον ἐνεῖκω.

ὥς σπείσης Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι

πρῶτον, ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσῃαι, αἶ κε πῖῃσθα.

260

ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα φοῖνος ἀέξει,

ὥς τύνῃ κέκμηκας ἀμύνων σοῖσι φέτῃσι.”

τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·

“μή μοι φοῖνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,

μή μ' ἀπογυιώσης μένεος, ἀλκῆς τε λίσσασθαι.

265

χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὶ λειβέμεν αἶθοπα φοῖνον

ἄζομαι· οὐδέ πη ἔστι κελαινεφέϊ Κροίῳνι

αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάεσθαι.

ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελεύεις

ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·

270

πέπλον δ', ὅς τις τοι χαριέστατος ἢ δὲ μέγιστος

ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ καὶ τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ.

τὸν θεὸς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡϋκόμοιο,
καὶ ἔφοι ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βούς ἐνὶ νηῶ
ἡνιδας ἡκέστας ἱερευσέμεν, αἶ κ' ἐλεήσῃ 275
φάστῳ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα·
αἶ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχη Φιλίου ἱρής,
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστῳρα φόβοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχε· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὅφρα καλέσσω, 280
αἶ κ' ἐθέλῃ φειπόντος ἀκουέμεν. ὥς κέ ἔφοι αὖθι
γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρῳσὶ τε καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι τοῖό τε παισίν.
εἰ κεῖνόν γε ρίδοιμι κατελθόντ' Ἀφιδος εἴσω,
φαίην κε φρέν' ἀτερπέ' οὔζυος ἐκλελαθέσθαι." 285

ὥς ἔφαθ', ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ φάστῳ γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηῶεντα,
ἐνθα ἔ' ἔσαν πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοφειδῆς 290
ἤγαγε Σιδονίηθεν ἐπιπλῶς εὐρέα πόντον
τὴν ὁδόν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἔν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
ὃς κάλλιστος ἔεν ποικίλμασιν ἡδὲ μέγιστος,
ἀστὴρ δ' ὥς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νεΐατος ἄλλων. 295
βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.

αἶ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλιν ἄκρῃ,
τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηίς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἵπποδάμοιο·
τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἰέρειαν. 300
αἶ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
ἡ δ' ἄρα πέπλον ἐλούσα Θεανὼ καλλιπάρῃος

275 ἡνις

280 ἔρχε

281 ἐθέλῃσ'

285 ἀτέρπου etc.

289 ἐνθ' ἔσαν οἱ

294 ἔην

297 πόλει

θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἡϋκόμοιο,
εὐχομένη δ' ἡρᾶτο Διὸς κούρη μέγαλοιο·

“πότνι' Ἀθηναίη, ῥυσίπτολι, δῖα θεάων,
ῥᾶξον δὴ ἔγχος Διομήδεος ἡδὲ καὶ αὐτὸν
πρηνέα δὸς πεσέεν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βούς ἐνὶ νηῶ
ἡνιδας ἡκέστας ἱερεύσομεν, αἳ κ' ἐλεήσης
ῥάστῃ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.”

ὥς ἔφατ' εὐχομένη, ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.

ὥς αἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Διὸς κούρη μέγαλοιο,
Ἐκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
καλά, τὰ ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότε ἄριστοι
ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες,
οἳ ἔποιησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἐκτορος ἐν πόλιν ἄκρῃ.
ἐνθ' Ἐκτωρ εἰσῆλθε διίφιλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυν· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
αἶχμῃ χαλκείῃ, περὶ δὲ χρύσεος θεῆ πόρκης.
τὸν δ' εὖρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἔποντα,
ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφάοντα·
Ἀργεῖῃ δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν
ἦστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ φέργα κέλευε.
τὸν δ' Ἐκτωρ νείκεσσε ριδῶν αἰσχροῖσι φέπεσσι·

“δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ.
λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπὺ τε τεῖχος
μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' αὕτῃ τε πτόλεμός τε
ῥάστῃ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῃ,
ὅν τινά που μεθιέντα ρίδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ῥάστῃ πυρὸς δηίοιο θέρηται.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπεν Ἀλέξανδρος θεοφειδής·
“Ἐκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,

307 πεσέειν

309 ἦνις

317 πόλει

322 ἀφώοντα, ἀφώοντα

325 αἰσχροῖς ἐπέεσσι

τοῦνεκά τοι φερέω· σὺ δὲ σύνθεο καί με' ἄκουσον·
οὐ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι 335
ἤμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχρ' προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρφειποῦς' ἄλοχος μαλακοῖσι φέπεσσι
ὥρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὦδε καὶ αὐτῷ
λώιον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήια τεύχεα δύω· 340
ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' οἴω."

ὥς φάτο, τὸν δ' οὐ τι προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ·
τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδαε μελιχίοισι·
"δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου, κρυοέσσης,
ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ, 345
οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
εἰς ὄρος ἢ ἐς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
ἐνθα με κῦμ' ἀπόφερεσε, πάρος τάδε φέργα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὦδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνωνος εἶναι ἄκοιτις, 350
ὃς φεῖδει νέμεσιν τε καὶ αἵσχρα πόλλ' ἀνθρώπων.
τούτῳ δ' οὐτ' ἄρα νῦν φρένες ἔμπεδοι οὐτ' ἄρ' ὀπίσσω
ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι οἴω.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε καὶ ἔξεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
δᾶερ, ἐπεὶ σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν 355
εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς,
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὥς καὶ ὀπίσσω
ἀνθρώποισι πελώμεθ' αἰοίδιμοι ἐσσομένοισι."

τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἑκτωρ·
"μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις· 360
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὅφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός,
ὥς κεν ἔμ' ἐντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἔοντα.

334 μεν

337 μαλακοῖς ἐπέεσσιν

343 προσηύδα

344 κακομηχάνου ὁκρυοέσσης

351 ἦδει, ἦδη

352 ἄρ νῦν

καὶ γὰρ ἐγὼ φοῖκόνδε ἐλεύσομαι, ὅφρα ρίδωμαι
φοικῆας ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν. 365

οὐ γάρ φοῖδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἴξομαι αὖτις
ἢ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμάουσιν Ἀχαιῶν."

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἔκτωρ.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἴκανε δόμους ἐν ναιετάοντας, 370

οὐ δ' εὖρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.

ἀλλ' ἢ γε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ

πύργῳ ἐφειστήκει γοάουσά τε μυρομένη τε.

Ἔκτωρ δ' ὥς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,

ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰών, μετὰ δὲ δμῳῇσιν ἔφειπεν· 375

"εἰ δ' ἄγε μοι, δμῳαί, νημερτέα μυθήσασθε·

πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;

ἢ ἐπὶ πῇ ἐς γαλόων ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων

ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι

Τρῳαὶ εὐπλόκαμοι δφεινὴν θεὸν ἰλάσκονται;" 380

τὸν δ' αὖτ' ὀτρηνὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

"Ἔκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι.

οὔτε πῇ ἐς γαλόων οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων

οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι

Τρῳαὶ εὐπλόκαμοι δφεινὴν θεὸν ἰλάσκονται, 385

ἀλλ' ἐπὶ πύργῳ ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὔνεκ' ἄκουσε

τείρεσθαι Τρῳας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.

ἢ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπείγομένη ἀφικάνει,

μαινομένη ρεφικυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη."

ἢ ῥα γυνὴ ταμίη, ὃ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἔκτωρ 390

τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις εὐκτιμένας κατ' ἀγνιάς.

εὔτε πύλας ἴκανε διερχόμενος μέγα ράστῳ

Σκαιάς, τῇ ἄρ' ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,

ἐνθ' ἄλοχος πολὺδωρος ἐναντίῃ ἦλθε θέουσα

Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος, 395

Ἡετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσση,

Θήβη Ὑποπλακίη, Κιλίκεσσ' ἄνδρεςσι φανάσσω·
 τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἑκτορι χαλκοκορυστῇ.
 ἢ ῥοι ἔπειτ' ἦντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ
 παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὐτῶς, 400
 Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ,
 τόν ῥ' Ἑκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Φαστυφάνακτ'· οἷος γὰρ ἐρύετο Φίλιον Ἑκτωρ.
 ἦ τοι ὁ μὲν μείδησε φιδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ,
 Ἀνδρομάχῃ δέ ῥοι ἄγχι παρίστατο δάκρυ χέουσα· 405
 ἐν τ' ἄρα ῥοι φῦ χειρὶ φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

“δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
 παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἢ τάχα χήρῃ
 σεῖ' ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτενέουσιν Ἀχαιοὶ
 πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἶη 410
 σεῖ' ἀφαρματούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
 ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπης,
 ἀλλ' ἄχέ· οὐδέ μοί ἐστι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
 ἦ τοι γὰρ πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
 ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων ἐὺ ναιετάουσιν, 415
 Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἡετίωνα,
 οὐ δέ μιν ἐξενάριξε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
 ἀλλ' ἄρα μιν κατέκχε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
 ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
 Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο. 420
 οἱ δέ μοι ἐπὶ τὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
 οἱ μὲν πάντες ἰὼ κίον ἡματι Ἀφιδος εἴσω·
 πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς
 βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇσ' ὄϊεσσι.
 μητέρα δ', ἢ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσση, 425
 τὴν ἐπεὶ ἄρ' δεῦρ' ἦγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
 ἀψ' ὃ γε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα,
 πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα.

"Εκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ
 ἡδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης· 430
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε καὶ αὐτόο μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
 μὴ πάϊδ' ὀρφανικὸν θήῃς χήρην τε γυναῖκα·
 λαὸν δὲ στηῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
 ἀμβατός ἐστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τείχος.
 τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι 435
 ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἴδομενῆα
 ἡδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδας καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν,
 ἥ πού τις σφιν ἔνισπε θεοπροπίων ἐὺ φειδώς,
 ἥ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει."

τὴν δ' αὖτε προσέφειπε μέγας κορυθαίολος "Εκτωρ· 440
 "ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
 αἶ κε κακὸς ὥς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
 οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
 αἰεὶ καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι, 445
 ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἡδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
 εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε φοῖδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ἔσσεται ἡμαρ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Εἰλιος ἱρή
 καὶ Πριάμος καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.
 ἀλλ' οὐ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω, 450
 οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης οὔτε Πριάμοιο φάνακτος
 οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
 ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 ὅσσοι σείῃ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 δακρυόεσσαν ἄγῃται, ἐλεύθερον ἡμαρ ἀπούρας. 455
 καί κεν ἐν Ἀργεῖ εὐῶσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις.
 καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηίδος ἢ Ὑπερείης
 πόλλ' ἀφεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκη.
 καί ποτέ τις φείπησι φιδὼν κατὰ δάκρυ χέουσας·
 "Εκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι 460

Τρώων ἵπποδάμων, ὅτε Φίλιον ἀμφεμάχοντο.
ὥς ποτέ τις φερέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρός, ἀμύνειν δούλιον ἡμαρ.
ἀλλὰ με τεθνηῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
πρὶν γέ τι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.” 465

ὥς φειπὼν ῥοῦ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἑκτωρ.
ἄψ δ' ὁ παῖς πρὸς κόλπον εὐζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη φιφάχων πατρὸς φίλου ὅψιν ἀτυχθεῖς,
ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἵππιοχαίτην,
δφεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας. 470
ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ·
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο φαίδιμος Ἑκτωρ,
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανάουσαν·
αὐτὰρ ὁ ῥὸν φίλον υἷὸν ἐπεὶ κύσε πῆλὲ τε χερσί,
φείπε δ' ἐπευξάμενος Δίί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσι· 475

“Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμόν, ὥς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
ὦδε βίην τ' ἀγαθὸν καὶ Φιλίου ἱφι φανάσσειν·
καὶ ποτέ τις φείποι· πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων·
ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἕναρα βροτόεντα 480
κτεῖνας δήιον ἄνδρα, χαρεῖν δὲ φρένα μήτηρ.”

ὥς φειπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
παῖδ' ἐφόν· ἢ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ
δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νοήσας·
χειρὶ τέ μιν κατέρεξε φέπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε· 485
“δαιμονίη, μή μοί τι λῆν ἀκαχίζεο θυμῷ·
οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἴσαν ἀνὴρ Ἀφιδι προϊάψει·
μοῖραν δ' οὐ τίνα φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπεὶ τὰ πρῶτα γένηται.
ἀλλ' ἐς φοῖκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς φέργα κόμιζε, 490
ἱστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε

473 παμφανόωσαν

489 ἐπὴν

474 ὃ γ' ὄν

490 εἰς

φέργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεςσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ, τοὶ Φιλίῳ ἐγγεγάασιν."

ὥς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἴλετο φαίδιμος Ἴκτωρ
ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη φοικόνδε βεβήκει 495
ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους ἐν ναιετάοντας
Ἴκτορος ἀνδροφόνοιο, κιχήσατο δ' ἐνδοθι πολλὰς
ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσει.
αἶ μὲν ἔτι ζῶν γόον Ἴκτορα ἔφω ἐνὶ φοίκῳ· 500
οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.

οὐδὲ Πάρις δρήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
ἀλλ' ὃ γ', ἐπεὶ κατέδυν κλυτὰ τεύχεα, ποικίλα χαλκῷ,
σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ράστῳ ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς. 505
ὥς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτῃ,
δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίῳ κροαίνων,
εἰσθὼς λοέεσθαι εὐρρεῆος ποταμοῖο,
κυδιάων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ῥόμοισ' αἴσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐῃφι πεποιθώς, 510
ρίμφα ἔφε γούνα φέρει μετὰ ρήθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὥς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ' ἡλέκτωρ ἐβεβήκει
καγχαλάων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἶψα δ' ἔπειτα
Ἴκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε 515
στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ἔφη δάριζε γυναικί.
τὸν πρότερος προσέφειπεν Ἀλέξανδρος θεοφειδής·
"ἡθέϊ, ἧ μάλα δὴ σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω
δρηθύνων οὐδ' ἦλθον ἐναΐσιμον, ὥς ἐκέλευες."

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἴκτωρ· 520
"δαιμόνι, οὐκ ἂν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμος εἴη,

493 πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλῖω

508 λοέεσθαι εὐρρεῖος

509 κυδιάων

511 μετὰ τ'

514 καγχαλάων

φέργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι·
ἀλλὰ ῥεκὼν μεθίεις τε καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
ἄχνηται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σείω. 525
ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὀπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἳ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς· αἰεγενέτησι
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ἐκ Τροίης ἐλάσαντας εὐκνήμιδας Ἀχαιούς."

ΙΛΙΑΔΟΣ Η.

Ὡς φειπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἴκτωρ,
τῷ δ' ἄμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
ἀμφότεροι μέμασαν πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
ὥς δὲ θεὸς ναύτησιν ἐφελδομένοισιν ἔδωκεν
οὔρον, ἐπεὶ κε κάμωσιν εὐξέστησ' ἐλάτῃσι
πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται,
ὥς ἄρα τὼ Τρῶεσσιν ἐφελδομένοισι φανήτην.
ἔνθ' ἐλέτην ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηιθόοιο φάνακτος,
Ἄρνη ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
γείνατ' Ἀρηίθοος καὶ Φυλομέδουσα βοῶπις·
Ἴκτωρ δ' Ἱλιονῆα βάλ' ἔγχρῃ ὀξυόεντι
αὐχέν' ὑπὸ στεφάνῃς εὐχάλκοο, λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ', Ἴππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Φιφίνοον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Δεξιιάδην ἵππων ἐπιιάλμενον ὠκεϊάων
ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα.
τοὺς δ' ὥς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργεῖους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Φίλιον εἰς ἱερήν. τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων

Περγάμου ἐκκατιδών, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
ἀλλήλοισι δὲ τῷ γε συναντέσθην παρὰ φηγῶ.
τὴν πρότερος προσέφειπε φάναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·

“τίπτε σὺ δ’ αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μέγαλοιο,
ἦλθες ἀπ’ Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν ; 25
ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
δῶς ; ἐπεὶ οὐ τι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
ἀλλ’ εἰ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη.
νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηιοτήτα
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσονται, εἰς ὃ κε τέκμωρ 30
Φιλίου εὖρωσιν, ἐπεὶ ὥς φίλον ἔπλετο θυμῷ
ὑμῖν ἀθανάτησι, διαπραθέεν τόδε φάστν.”

τὸν δ’ αὖτε προσέφειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
“ὦδ’ ἔστω, ἑκάφεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
ἦλθον ἀπ’ Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς. 35
ἀλλ’ ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν ;”

τὴν δ’ αὖτε προσέφειπε φάναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
“Ἐκτορος ὄρωμεν κρατερὸν μένος ἵπποδάμοιο,
ἦν τινὰ που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτήτι, 40
οἱ δέ κ’ ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
οἶον ἐπόρσειαν πολεμιζέμεν Ἐκτορι δίῳ.”

ὥς ἔφατ’, οὐδ’ ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τῶν δ’ Ἑλένος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
βουλήν, ἥ ῥα θεοῖς ἐπιφάνδανε μητιάουσι· 45
στῇ δὲ παρ’ Ἐκτορ’ ἰὼν καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·
“Ἐκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο ; κασίγνητος δέ τοί εἰμι·
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος 50
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτήτι·

32 διαπραθέειν

42 πολεμίζειν

45 θεοῖσιν ἐφάνδανε μητιόωσι

οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ὥς γὰρ ἐγὼ φόπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετῶν."

ὥς ἔφαθ', "Εκτωρ δ' αὖτε χάρη μέγα μῦθον ἀκούσας,
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέφεργε φάλαγγας, 53
μέσσου δουρὸς ἐλών· οἱ δ' ἰδρύθησαν ἅπαντες.

καδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
καδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
ἐξέσθην ὄρνισι φεφοικότες αἰγυπιοῖσι
φηγῶ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο, 60

ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες ἦατο πυκναί,
ἰσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
οἴη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἐπὶ φρήξ
ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς
τοῖαι ἄρα στίχες ἦατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε 65
ἐν πεδίῳ· "Εκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔφειπε·

"κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ὄρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσειν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν, 70
εἰς ὃ κεν ἡ ὑμεῖς Τροῖην εὐπυργον ἔλητε
ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμήετε ποντοπόροισιν.
ὑμῖν δ' ἐν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν·
τῶν νυν ὅν τινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει.
δεῦρ' ἵτω ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι "Εκτορι δίῳ. 75
ὦδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
εἰ μὲν κεν ἔμ' ἐκεῖνος ἔλη ταναήκεϊ χαλκῷ,
τεύχεα συλήσας φερέτω κοῖλας ἐπὶ νῆας,
σῶμα δὲ φοίκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρὸς με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα. 80
εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἔλω, δώη δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
τεύχεα συλήσας οἴσω προτὶ Φίλιον ἱρήν

54 αἰτ' ἐχάρη

61, 65 εἶατο

72 δαμείετε

74 νῦν—ἀνώγει

καὶ κρεμάω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ῥεκάτοιο,
 τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας εὖσσέλμους ἀποδώσω,
 ὄφρα ῥε ταρχύσωσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοί, 85
 σῆμά τέ ῥοι χεύωσιν ἐπὶ πλατέῃ Ἑλλησπόντῳ·
 καὶ ποτέ τις φείπησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
 νηὶ πολυκλήιδι πλέων ἐπὶ φοίνοπα πόντον·
 ἄνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
 ὃν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἑκτωρ, 90
 ὥς ποτέ τις φερέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὐ ποτ' ὀλεῖται."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 αἶδεσθην μὲν ἀνήνασθαι, δρεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
 ὄψε δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο καὶ μετέφειπε
 νεῖκε' ὀνειδίζων, μέγα δὲ στεναχίζετο θυμῷ· 95
 "ὦ μοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιίδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·
 ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνώως,
 εἰ μὴ τις Δαναῶν νῦν Ἑκτορος ἀντίος εἴσιν.
 ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε
 ἡμενοὶ αὖθι ῥέκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεῆς αὐτως· 100
 τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὑπερθε
 νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν."

ὥς ἄρα φωνήσας κατεδύσετο τεύχεα καλά.
 ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτῇ
 Ἑκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν, 105
 εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἔλον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
 αὐτὸς τ' Ἀτρεΐδης, εὐρὺ κρεῖων Ἀγαμέμνων,
 δεξιτερὴν ἔλε χεῖρα ῥέπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

"ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές, οὐδέ τί σε χρῇ
 ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δὲ σχέο κηδόμενός περ 110
 μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σέ' ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
 Ἑκτορι Πριαμίδῃ, τὸν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
 καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ

ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὃ περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἴζε' ἰὼν μετὰ φέθνος ἐταίρων,
 115 τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
 εἴ περ ἀδειῆς τ' ἐστὶ καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
 φημί μιν ἀσπασίως γόνυ καμψέμεν, αἶ κε φύγησι
 δηίοι' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτήτος."

ὥς φειπὼν παρέπεισεν ἀδελφεόο φρένας ἥρως
 120 αἵσιμα παρφειπών· ὁ δ' ἐπείθετο. τοῦ μὲν ἔπειτα
 γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλουντο.
 Νέστωρ δ' Ἀργεῖοισιν ἀνίστατο καὶ μετέφειπεν·
 "ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἰκάνει·
 125 ἦ κε μέγ' οἰμῶξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
 ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουλευφόρος ἠδ' ἀγορητής,
 ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεε ῥῶ ἐνὶ βοίῳ,
 πάντων Ἀργεῖων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε.
 τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἑκτορι πάντα ἀκούσαι,
 130 πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας αἰείραι
 θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἀφιδος εἴσω.
 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλων,
 ἥβῳμ' ὥς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
 ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
 135 Φειᾶς παρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
 τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἴστατο, φισόθεος φῶς,
 τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηιθόοιο φάνακτος,
 δίου Ἀρηιθόου, τὸν ἐπὶ κλησιν κορυνήτην
 ἄνδρες κίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
 140 οὔνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ,
 ἀλλὰ σιδηρεῖη κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.
 τὸν Λυκόφεργος ἔπεφνε δόλῳ, οὐ τι κράτεῖ γε,
 στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνῃ ῥοι ὄλεθρον
 χραῖσμε σιδηρεῖη· πρὶν γὰρ Λυκόφεργος ὑποφθὰς

δουρὶ μέσον περόνησεν, ὁ δ' ὕπτιος οὐδέ' ἐρείσθη· 145
 τεύχεα δ' ἐξενάριξε, τά' ῥοι πόρε χάλκεος Ἄρης.
 καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτα φόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόφργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
 δῶκε δ' Ἐρευθαλίῳ, φίλῳ θεράποντι, φορῆναι·
 τοῦ ὅ γε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους. 150
 οἱ δὲ μάλ' ἐτρώμεον καὶ ἐδέδφισαν, οὐδέ τις ἔτλη.
 ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
 θάρσει ῥῶ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἀπάντων·
 καὶ μαχόμεν ῥοι ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα· 155
 πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήγορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
 εἴθ' ὥς ἡβίοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη·
 τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἑκτωρ.
 ὑμέων δ' οἷ περ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
 οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἑκτορος ἀντίον ἐλθεῖν." 160
 ὥς νεέκεσσ' ὁ γέρων, οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέστησαν.
 ὦρτο πολὺν πρῶτιστα φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
 τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιφειμένοι ἀλκῆν,
 τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος, 165
 Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀδριφόντῃ
 τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
 ἂν δὲ Θόας Ἀνδραϊμονίδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
 πάντες ἄρ' οἷ γ' ἔθελον πολεμιζέμεν Ἑκτορι δίῳ.
 τοῖς δ' αὖτις μετέφειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ· 170
 "κλήρῳ νῦν πεπάλεσθε διαμπερές, ὅς κε λάχῃσιν·
 οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 καὶ δ' αὐτὸς ῥὸν θυμὸν ὀνήσεται, αἶ' κε φύγησι
 δηῖοι' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτήτος."

145 οὐδὲι

148 Λυκόφργος

151 ἐδέλιδσαν

157 ἡβώοιμι

162 πρῶτος μὲν

166 ἀνδρεῖφόντῃ

169 πολεμίζειν

171 πεπάλασθε, πεπάλαχθε

174 δηίου

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ῥέκαστος, 175
 ἐν δ' ἔβαλον κυνέη Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
 λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
 ὦδε δέ τις φείπεσκε φιδῶν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·

"Ζεῦ πάτερ, ἦ Αἴαντα λαχεῖν ἦ Τυδέος υἱὸν
 ἦ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκλήνης." 180

ὥς ἄρ' ἔφαν, πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί,
 Αἴαντος· κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάντη
 δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
 οἱ δ' οὐ γιγνώσκοντες ἀπηνήναντο ῥέκαστος. 185

ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάντη,
 ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέη βάλε, φαίδιμος Αἴας,
 ἦ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ', ὃ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς,
 γυνῶ δὲ κλήρου σῆμα φιδῶν, γήθησε δὲ θυμῷ.
 τὸν μὲν παρ πόδ' ἐφὼν χαμάδις βάλε φώνησέν τε· 190

"ὦ φίλοι, ἦ τοι κλῆρος ἐμός, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
 θυμῷ, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν" Ἐκτορα δῖον.
 ἀλλ' ἄγετ', ὅφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήια τεύχεα δύνω,
 τόφρ' ὑμεῖς εὐχέσθε Διὶ Κρονίωνι ράνακτι
 σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῳῆς γε πύθωνται, 195
 ἦ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὐ τίνα δέδφιμεν ἔμπης·
 οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ῥεκῶν ἀφέκοντα δίηται,
 οὐδέ τι φιδριίῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήφιδά γ' οὕτως
 φέλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' εὐχοντο Διὶ Κρονίωνι ράνακτι· 200
 ὦδε δέ τις φείπεσκε φιδῶν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·

"Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
 δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
 εἰ δὲ καὶ Ἐκτορά περ φιλέεις καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
 φίσῃν ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὅπασσον." 205

ὥς ἄρ' ἔφαν, Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῖ ῥέσσατο τεύχεα,
 σεύατ' ἔπειθ' οἶός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
 ὅς τ' εἰσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὓς τε Κρονίων
 θυμοβόρου ἔριδος μένει ξυνέηκε μάχεσθαι. 210
 τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν,
 μειδιάων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
 ἦε μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
 τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μὲν ἐγήθεον εἰσοράοντες,
 Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ῥέκαστον, 215
 Ἐκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσε·
 ἀλλ' οὐ πῶς ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδύναι
 ἄψ λαῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμη.
 Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἥϋτε πύργον,
 χάλκεον ἑπταβόειον, ὃ ῥοι Τυχίος κάμε τεύχων, 220
 σκυτοτόμων ὃχ' ἄριστος, ὃ Τλη ἐνὶ φοῖκια ναίων·
 ὅς ῥοι ἐποίησεν σάκος αἰόλον ἑπταβόειον,
 ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
 τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
 στήῃ ῥα μάλ' Ἐκτορος ἐγγύς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα· 225
 "Ἐκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα φείσεαι οἰόθεν οἶος,
 οἶοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
 καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα θυμολέοντα.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσινι ποντοπόροισι
 κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν· 230
 ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
 καὶ πολέες. ἀλλ' ἄρχε μάχης ἡδὲ πτολέμοιο."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ·
 "Αἴαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
 μή τί μὲ ἥϋτε παιδὸς ἀφαιροῦ πειρήτιζε 235
 ἥε γυναικός, ἥ οὐ φοῖδεν πολεμήια φέργα.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐὺ φοῖδα μάχας τ' ἀνδροκτασίας τε·
 φοῖδ' ἐπὶ δεξιᾷ, φοῖδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν

ἄζαλέην, τό μοί ἐστι ταλαύρινον πολεμίζειν·
 φοῖδα δ' ἐπαῖξαι μόθον ἵππων ὠκεϊάων, 240
 φοῖδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηίῳ μέλπεσθαι Ἄρρη.
 ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέεν τοιοῦτον εὐντα
 λάθρη ὀπιπεύσας, ἀλλ' ἀμφαδόν, αἶ κε τύχωμι."

ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλεν Αἴαντος δφεινὸν σάκος ἐπταβόειον 245
 ἀκρότατον κατὰ χαλκόν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
 ἔφ' ἐξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής,
 ἐν τῇ δ' ἐβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. δεύτερος αὖτε
 Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε φίσιν. 250
 διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
 καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἡρήρειστο·
 ἀντικρὺ δὲ παρὰ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
 ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
 τῷ δ' ἐκσπασσαμένῳ δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω 255
 σὺν ῥ' ἔπεσον λίσσσι φοιρότερες ὠμοφάγοισιν
 ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
 Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί,
 οὐ δ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ ῥοι αἰχμή.
 Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διαπρὸ 260
 ἦλυθεν ἐγχεΐῃ, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα,
 τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε, μέλαν δ' ἀνεκήκειεν αἶμα.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἔκτωρ,
 ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἴλετο χειρὶ παχείῃ
 κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε· 265
 τῷ βάλεν Αἴαντος δφεινὸν σάκος ἐπταβόειον
 μέσσον ἐπομφάλιον· περιφήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
 δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν αἰείρας
 ἦκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ φῖν' ἀπέλεθρον,
 εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔφαξε βαλὼν μυλοφειδέϊ πέτρῳ, 270

βλάψε δέ 'φοι φίλα γούναθ'· ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη
 ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείς· τὸν δ' αἰψ' ὄρθωσεν Ἀπόλλων.
 καὶ νῦν κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
 εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, 275
 Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω·
 μέσσω δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
 κῆρυξ Ἰδαῖος, πεπνυμένα μήδεα φειδώς·

“μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον·
 ἀμφοτέρω γὰρ σφῶι φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς· 280
 ἄμφω δ' αἰχμητά· τό γε δὴ καὶ ρίδμεν ἅπαντες.
 νῦν δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
 “Ἰδαῖ, Ἐκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι·
 αὐτὸς γὰρ χάρμη προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους· 285
 ἀρχέτω· αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, ἥ περ ἂν οὔτος.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ·
 “Αἴαν, ἐπεὶ τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε
 καὶ πινυτήν, περὶ δ' ἔγχε' Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
 νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηιοτήτος 290
 σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰς ὃ κε δαίμων
 ἄμμε διακρίνη, δῶη δ' ἐτέροισί γε νίκην·

νῦν δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι,
 ὥς σύ τ' εὐφρήνης πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοῦς,
 σούς τε μάλιστα φέτας καὶ ἐταίρους, οἳ τοι ἔασιν· 295

αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ φάστνυ μέγα Πριάμοιο φάνακτος
 Τρῶας εὐφρανέω καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
 αἷ τε μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
 δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
 ὄφρα τις ὥς φείπησιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε· 300
 ἥ μὲν μαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
 ἦ δ' αὖτ' ἐν φιλότῃ διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.”

ὥς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
 σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ εὐκμήτῳ τελαμῶνι·
 Αἴας δὲ ζωστήρα δίδου φοίνικι φαεινόν. 305
 τῷ δὲ διακριθέντε ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
 ἦι, ὁ δ' ἐς Τρώων ὄμαδον κίε. τοῖ δ' ἐχάρησαν,
 ὥς ἔφιδον ζῶν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
 Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
 καί 'φ' ἦγον προτὶ φάστυ, ἀφελπτεύοντες σάον εἶναι. 310
 Αἴαντ' αὖθ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον, κεχαρηότα νίκη.

οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,
 τοῖσι δὲ βούν ἱέρευσε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 ἄρσενα πενταφέτηρον ὑπερμενείῃ Κρονίῳνι. 315
 τὸν δέρον ἀμφί θ' ἔπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
 μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
 ὥπτησάν τε περιφραδέως φερύσαντό τε πάντα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης. 320
 νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
 ἥρως Ἀτρεΐδης, εὐρὺ κρεῖων Ἀγαμέμνων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσ' ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνεμεν ἦρχετο μῆτιν,
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή· 325
 οἳ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν·

“Ἀτρεΐδῃ τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
 πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι κάρη κομύοντες Ἀχαιοί,
 τῶν νῦν αἶμα κελαινὸν εὐρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
 ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχὰι δ' Ἀφιδόσδε κατῆλθον· 330
 τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἄμ' ἡοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
 αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
 βουσι καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακίομεν αὐτοὺς
 τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν, ὥς κ' ὁστέα παισὶ 'φέκαστος

φοίκαδ' ἄγῃ, ὅτ' ἂν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαίαν. 335
 τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες
 ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
 πύργους ὑψηλοὺς, εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν,
 ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
 ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίῃ ὁδὸς εἴῃ· 340
 ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
 ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
 μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.
 Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένητ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ 345
 δφεινὸν τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι.
 τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·

“κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἦδ' ἐπίκουροι,
 ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 δεῦτ' ἄγετ', Ἀργεῖην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ 350
 δώομεν Ἀτρεΐδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
 ψευδάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὐ νύ τι κέρδιον ἡμῖν.”
 [ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.]

ἦ τοι ὅ γ' ὥς φειπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἡϋκόμοιο, 355
 ὅς μιν ἀμειβόμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Ἀντήνωρ, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
 φοῖσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
 εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
 ἐξ ἄρα δὴ τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί. 360
 αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἵπποδάμοισ' ἀγορεύσω·
 ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω,
 κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἀργεος ἡμέτερον δῶ,
 πάντ' ἐθέλω δόμεναι καὶ φοίκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.”

ἦ τοι ὅ γ' ὥς φειπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη 365

Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπε·

“κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἡδ’ ἐπίκουροι,
ὄφρ’ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δόρπον ἔλεσθε κατὰ πτόλιν, ὥς τὸ πάρος περ, 370
καὶ φυλακῆς μνήσασθε καὶ ἐγρήγορθε ἑκάστος·
ἡόοθεν δ’ Ἰδαῖος ἴτω κοῖλας ἐπὶ νῆας
φειπέμεν Ἀτρεΐδης, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
καὶ δὲ τόδ’ εἰπέμεναι πυκινὸν ρέπος, αἶ κ’ ἐθέλωσι 375
παύσασθαι πολέμου δυσφηχέος, εἰς ὃ κε νεκροὺς
κῆομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ’, εἰς ὃ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνη, δώη δ’ ἐτέροισί γε νίκην.”

ὥς ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύουν ἡδ’ ἐπύθοντο,
ἡόοθεν δ’ Ἰδαῖος ἔβη κοῖλας ἐπὶ νῆας. 381
τοὺς δ’ εὖρ’ εἰν ἀγορῇ Δαναούς, θεράποντας Ἄρης,
νῆι πάρα πρυμνῇ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι
στάς ἐν μέσσοισιν μετεφώνεεν ἡπύτα κῆρυξ·

“Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν, 385
ἦνωγε Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ
φειπεῖν, αἶ κέ περ ὕμμι φίλον καὶ ῥηδὺ γένοιτο,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
κτήματα μὲν, ὅς’ Ἀλέξανδρος κοῖλῃσ’ ἐνὶ νηυσὶν
ἡγάγετο Τροίηνδ’—ὥς πρὶν ὥφελλ’ ἀπολέσθαι— 390
πάντ’ ἐθέλει δόμεναι καὶ φοίκοθεν ἄλλ’ ἐπιθεῖναι·
κουριδίην δ’ ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
οὐ φησιν δώσειν· ἦ μὲν Τρῶές γε κέλονται.
καὶ δὲ τόδ’ ἦνωγον φειπεῖν ρέπος· αἶ κ’ ἐθέλητε
παύσασθαι πολέμου δυσφηχέος, εἰς ὃ κε νεκροὺς 395

δόρπον ἔπειθ’ εἶλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν 380

372, 381 ἡώθεν

391 καὶ ἔτ’ οἴκοθεν

376, 395 πολέμοιο

392 Μενελάου

386 ἠνώγει

394 ἠνώγειον

κῆομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰς ὃ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνη, δώη δ' ἑτέροισί γε νίκην."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
ὄψε δὲ δὴ μετέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

“μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω 400
μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δέ, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
ὥς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπείαχον νῆες Ἀχαιῶν,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἵπποδάμοιο.

καὶ τότε ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρεῖων Ἀγαμέμνων· 405

“Ἰδαῖ, ἦ τοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιφανδάνει οὕτως.
ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν—κατακαίμεν οὐ τι μεγαίρω·
οὐ γάρ τις φειδὼν νεκύων κατατεθνηώτων
γίγνεται, ἐπεὶ κε θάνωσι, πυρὸς μελίσσέμεν ὦκα. 410
ὄρκια δὲ Ζεὺς φίστω, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης."

ὥς φειπὼν τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν,
ἄψορρον δ' Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Φίλιον ἱρήν.

οἱ δ' ἔατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
πάντες ὀμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὀππότε ἄρ' ἔλθοι 415
Ἰδαῖος· ὃ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέφειπε
στάς ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ' ὠπλίζοντο μάλ' ὦκα,
ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
ὀτρύνοντο νέκυς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην. 420

ἥελιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας
ἐξ ἀκαλαρρεῖταο βαθυρρόου Ὀκεανοῖο

οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἦντεον ἀλλήλοισιν.

ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἔεν ἄνδρα ῥέκαστον·

ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἄπο βρότον αἵματόεντα, 425

δάκρυα θερμὰ χέοντες ἀμαξάων ἐπάειραν.

οὐ δ' ἔαε κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ

νεκρούς πυρκαϊῆς ἐπενήεον ἀχνύμενοι κῆρ,
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν προτὶ Φίλιον ἱρήν.

ὥς δ' αὐτως ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
νεκρούς πυρκαϊῆς ἐπενήεον ἀχνύμενοι κῆρ,
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας. 430

ἦμος δ' οὐτ' ἄρ πω ἡώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἤγρετο λαὸς Ἀχαιῶν,
τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου, ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
πύργους ὑψηλοὺς, εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἵππηλασίη ὁδὸς εἴη. 435

ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
εὐρέϊαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν. 440

ὥς οἱ μὲν πονέοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοί·
οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ
θηεῦντο μέγα φέργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων. 445

“Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τίς ἐστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
ὅς τις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
οὐχ ὀράεις, ὅτι δ' αὖτε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν, οὐ δὲ θεοῖσι δόσαν κλεῖτὰς ἐκατόμβας;
τοῦ δ' ἦ τοι κλέος ἔσται, ὅσῃν τ' ἐπικίδναται ἡώς·
τοῦ δ' ἐπιλήσονται, τὸ ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἥροϊ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.” 450

τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

“ὦ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔφειπες. 455
ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δφείσειε νόημα,
ὅς σέο πολλὸν ἀφαιρότερος χεῖράς τε μένος τε·
σὸν δ' ἦ τοι κλέος ἔσται, ὅσῃν τ' ἐπικίδναται ἡώς.

428, 431 ἐπενήεον

434 ἔγρετο

442 κομόωντες

448 ὀράας—κομόωντες

453 ἦρω

ἄγρεε μάν, ὅτ' ἂν αὖτε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαίαν, 460
τείχος ἀναρρήξας τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι,
αὗτις δ' ἠίονα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
ὥς κέν τοι μέγα τείχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν."

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
δύσετο δ' ἥελιος, τετέλεστο δὲ φέργον Ἀχαιῶν, 465
βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας καὶ δόρπον ἔλοντο.
νῆες δ' ἐκ Δήμνοιο παρέσταν φοῖνον ἄγουςαι
πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Ἐϋνηος,
τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσони, ποιμένι λαῶν.
χωρὶς δ' Ἀτρεΐδης, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ, 470
δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
ἔνθ' ἄρ' φοινίζοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοί,
ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἶθωνι σιδήρῳ,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσσιν,
ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν. 475
παννύχιοι μὲν ἔπειτα κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι·
παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς
σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δφέος ἦρει·
φοῖνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη 480
πρὶν πιέειν, πρὶν λείψαι ὑπερμενείῃ Κρονίῳνι.
κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὕπνοο δῶρον ἔλοντο.

459 ἄγρει—κομόωντες

481 πιέειν

467 παρέσταν

482 ὕπνου

472, 476 κομόωντες

ΙΛΙΑΔΟΣ Θ.

Ἦώς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον·

“ κέκλυτέ μεν, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι·
μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τό γε μήτε τις ἄρσην
πειραέτω διακέρσαι ἐμὸν φέπος, ἀλλ' ἅμα πάντες
αἰνέετ', ὅφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε φέργα.
ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσι,
πληγεῖς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε·
ἢ μιν ἐλὼν ρίψω ἐς Τάρταρον ἡρόεντα,
τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός,
τόσσον ἔνερθ' Ἀφίδα', ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
γνώσετ' ἔπειθ' ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἀπάντων.
εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε, θεοί, ἵνα φείδετε πάντες,
σειρὴν χρυσεῖην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες·
πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι·

ὅφρ' εἶπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

8 πειράτω

9 αἰνεῖτ'

16 Ἀίδεω

ἀλλ' οὐκ ἂν φερύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
 Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε.
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι φερύσσαι,
 αὐτῇ κεν γαίῃ φερύσαιμ' αὐτῇ τε θαλάσῃ·
 σειρὴν μὲν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο 25
 δησαίμην, τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.
 τόσσον ἐγὼ περὶ τ' εἰμὶ θεῶν περὶ τ' εἰμ' ἀνθρώπων."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ
 μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.
 ὁψὲ δὲ δὴ μετέφειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 30

"ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρεῖόντων,
 εὖ νυ καὶ ἡμεῖς φίδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιφεικτόν·
 ἀλλ' ἔμψης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
 οἳ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλονται.
 ἀλλ' ἦ τοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', ὥς σὺ κελεύεις· 35
 βουλήν δ' Ἀργεῖοισ' ὑποθησόμεθ', ἥ τις ὀνήσει,
 ὥς μὴ πάντες ὄλονται ὀδυσσαμένοιο τεεῖο."

τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 "θάρσее, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὐ νύ τι θυμῷ
 πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἡπίος εἶναι." 40

ὥς φειπὼν ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππῳ,
 ὠκυπέτα, χρυσέησιν ἐθείρησιν κομάοντε,
 χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροῖ, γέντο δ' ἰμάσθλην
 χρυσεῖην ἐϋτυκτον, ἐφοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου.
 μᾶστιξεν δ' ἐλάειν· τῷ δ' οὐκ ἀφέκοντε πετέσθην 45
 μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.

Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
 Γάργαρον· ἔνθα δέ ῥοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
 ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἡέρα πουλὺν ἔχευεν. 50
 αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίῳν,

εἰσοράων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.

οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἔλοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
ρίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσονται.

Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὀπλίζοντο, 55
παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὧς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
χρειό' ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
πᾶσαι δ' ὠίγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
πεζοὶ θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἓνα ξυνιόντες ἵκοντο, 60
σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μέν' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἐπληντ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔνθα δ' ἄμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα. 65

ὄφρα μὲν ἡὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
ἦμος δ' ἡέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο, 70
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
ἔλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ' αἵσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἐξέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
αὐτὸς δ' ἐξ Ἰδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ 75
ἦκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν. οἱ δὲ φιδόντες
θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δφέος εἶλεν.

ἔνθ' οὐτ' Ἰδομενεὺς τλῇ μιμνέμεν οὐτ' Ἀγαμέμνων,
οὐτε δὴ Λῆαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρης.
Νέστωρ οἷος ἔμιμνε Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν, 80
οὐ τι ῥεκῶν, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο, τὸν βάλεν ἰφί
δίος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,

52 εἰσοράων

53 κομάοντες

54 αὐτοῦ

57 χρειοῖ

78 μίμνειν

ἄκρην καὶ κορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
 κρανίῳ ἐμπεφυασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
 ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ, 85
 σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
 ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε
 φασγάνῳ αἵσσων, τόφρ' Ἑκτορος ὠκέες ἵπποι
 ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
 Ἑκτορα. καὶ νῦν κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσε, 90
 εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 σμερδαλέον δ' ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·

“διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 πῇ φεύγεις μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὥς ἐν ὀμίλῳ,
 μή τίς τοι φεύγουντι μεταφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξῃ; 95
 ἀλλὰ μὲν, ὅφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.”

ὥς ἔφατ', οὐ δ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἀλλὰ παρήϊξεν κοῖλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 Τυδεΐδης δ' αὐτὸς περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
 στῇ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληιάδαο γέροντος, 100
 καὶ μιν φωνήσας ῥέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὦ γέρον, ἧ μάλα δὴ σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
 σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάξει,
 ἠπεδανὸς δέ νῦν τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
 ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὅφρα ρίδηαι 105
 οἷοι Τρῳιοὶ ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
 κραιπνὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
 οὓς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἐλόμην, μήστωρε φόβοιο.
 τούτῳ μὲν θεράποντε κομείτων, τώδε δὲ νῶι
 Τρῳσὶν ἐφ' ἵπποδάμοισ' ἰθύνομεν, ὅφρα καὶ Ἑκτωρ 110
 ρεῖσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.”

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθῃσε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
 Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην,
 ἴφθιμος Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ.
 τῷ δ' εἰς ἀμφοτέρῳ Διομήδεος ἄρματα βήτην· 115

Νέστωρ δ' ἐν χεῖρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα,
 μάστιξεν δ' ἵππους· τάχα δ' Ἐκτορος ἄγχι γέγοντο.
 τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός.
 καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
 υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἴνιοπῆα, 120
 ἵππων ἡνί' ἔχοντα βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
 ἥριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ ῥοι ἵπποι
 ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
 Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
 τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε καὶ ἀχνύμενός περ ἐταίρου 125
 κεῖσθαι, ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν. οὐδ' ἄρ' ἔτι δρῆν
 ἵππῳ δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὖρε
 Φιφιδίην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὃν ῥα τόθ' ἵππων
 ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ ῥοι ἡνία χερσίν.

ἔνθα κε λοιγὸς ἕεν καὶ ἀμήχανα φέργα γέγοντο, 130
 καὶ νύ κε σήκασθεν κατὰ Φίλιον ἡὔτε φάρνες,
 εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 βροντήσας δ' ἄρ δφεινὸν ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν,
 καδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἦκε χαμάζε·
 δφεινὴ δὲ φλόξ ὦρτο θεεῖου καιομένοιο, 135
 τὼ δ' ἵππῳ δφείσαντε καταπτῆτην ὑπ' ὄχεσφι.
 Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
 δφείσε δ' ὁ γ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέφειπε·

“Τυδεΐδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
 ἦ οὐ γιγνώσκεις ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἔπετ' ἀλκή; 140
 νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει,
 σήμερον· ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
 δώσει· ἀνὴρ δὲ κεν οὐ τι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο.
 οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστι.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης· 145
 “ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔφειπες·
 ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·

Ἔκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων·
 'Τυδεΐδης ὑπ' ἐμεῖο φοβούμενος ἵκετο νῆας.'
 ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρέϊα χθών." 150

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 "ὦ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἶον ἔφειπες.
 εἴ περ γάρ σ' Ἔκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
 ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες
 καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων, 155
 τάων ἐν κονίησι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας."

ὥς ἄρα φωνήσας φύγαδε τράπε μώνυχας ἵππους
 αὐτὶς ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῳῆς τε καὶ Ἔκτωρ
 φηχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
 τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ· 160

"Τυδεΐδη, περὶ μὲν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
 ἔδρη τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοισι δέπασσι·
 νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
 φέρρε, κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐ φείξαντος ἐμεῖο
 πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεται οὐδὲ γυναῖκας 165
 ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω."

ὥς φάτο, Τυδεΐδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
 ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
 τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεὺς 170
 σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.

Ἔκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν αὔσας·

"Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
 ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
 γιγνώσκω δ' ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων 175
 νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα·
 νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανάοντο
 ἀβλήχρ' οὐδενόσσωρα· τὰ δ' οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει·
 ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτῇν.

ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι, 180
μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηίοιο γενέσθω,
ὥς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτούς."

ὥς φειπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο φώνησέν τε·
"[Ξάνθε τε καὶ σύ, Πόδαργε, καὶ Αἴθων Λάμπε τε δῖε,] 185
νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος,
ὕμῃν παρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκε
φοῖνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
ἢ ἐμοί, ὅς πέρ ῥοι θαλερὸς πόσις εὐχομαι εἶναι. 190
ἀλλ' ἐφορμαρτέετον καὶ σπεύδετον, ὅφρα λάβωμεν
ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
πᾶσαν χρυσεῖήν ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν,
αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἵπποδάμοιο
δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων. 195
εἰ τούτω γε λάβοιμεν, ἐφελποίμην κεν Ἀχαιοὺς
αὐτουυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκεϊᾶων."

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη,
σεῖσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὀλυμπον,
καὶ ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεόν, ἀντίον ἦ᾽δα· 200

"ὦ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οὐδέ νυ σοί περ
ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός.
οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
εἴ περ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἄρωγοί, 205
Τρῶας ἀπώσασθαι καὶ ἐρυκέμεν εὐρύφοπα Ζῆν,
αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἰδῇ."

τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων ἐνοσίχθων·
"Ἥρη ἀφεπτοφεπές, ποῖον τὸν μῦθον ἔφειπες;
οὐκ ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίῳ μάχεσθαι 210

Ἀργείους παρὰ νηυσὶν ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ. 183

ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ ἡ πολὺ φέρτερός ἐστιν.”

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τῶν δ', ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔφεργε,
πλήθην ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
φειλομένων· φείλει δὲ θεῷ ἀτάλαντος Ἄρηι

215

Ἐκτωρ Πριαμίδης, ὅτε ἔφοι Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.

καὶ νῦ κ' ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐφίσας,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη
αὐτῷ ποιπνύσαντι θεῷς ὀτρῦναι Ἀχαιοὺς.

βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,

220

πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ,

στῇ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,

ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε·

ἦῡσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνῶς·

227

“αἰδῶς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, φεῖδος ἀγητοί·

πῇ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι,

ἄς ὁπότ' ἐν Δήμνῳ κενεαυχέες ἡγοράεσθε,

230

ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,

πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας φοῖνοιο,

Τρώων ἄνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἑκάστος

στήσεσθ' ἐν πολέμῳ· νῦν δ' οὐδ' ἐνὸς ἄξιοί εἰμεν

Ἐκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.

235

Ζεῦ πάτερ, ἡ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλῆων

τῇδ' αἶτῃ ἄσας καὶ μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;

οὐ μὲν δὴ ποτέ φημι τεδὸν περικαλλέα βωμὸν

νηὶ πολυκλήιδι παρελθέμεν ἐνθάδε φέρρων·

ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκησας,

240

ἑνὶ Τροίῃν εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.

ἀλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήνηνον ἔφελδωρ·

ἡμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο

224

ἡδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας εἵσας

εἵρυσαν, ἡγορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.

αὐτοὺς δὴ περ ἕασον ὑπεκφυγέεν καὶ ἀλύξαι,
μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἕα δάμνασθαι Ἀχαιοὺς."

ὥς φάτο, τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δάκρυ χέοντα, 243
νεῦσε δέ ῥοι λαὸν σάον ἔμμεναι οὐδ' ἀπολέσθαι.

αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε, τελειότατον πετεηνῶν,
νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλεῖ κάββαλε νεβρόν,
ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί. 250

οἱ δ' ὥς οὖν ἐφίδουθ' ὅ τ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.

ἔνθ' οὐ τις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ εἰόντων,
εὗξατο Τυδεΐδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους
τάφρου τ' ἐξελάσαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι, 255

ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυστήν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον. ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους,
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὦμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσειν.

ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 260

τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος,

τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θούριν ἐπιφειμένοι ἀλκὴν,

τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος,

Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀδριφόντῃ,

τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός· 265

Τεῦκρος δ' ἔννατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων,

στῇ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.

ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος· αὐτὰρ ὁ γ' ἥρωι

παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' οἷστεύσας ἐν ὀμίλῳ

βεβλήκοι, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσειν, 270

αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰών, πάϊς ὥς ὑπὸ μητέρα, δύσκειν

εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύψασκε φαεινῷ.

ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἔλε Τεῦκρος ἀμύμων;

243 ὑπεκφυγέειν

246 σόον

264 ἀνδρεϊφόντῃ, ἀνδριφόντῃ

266 εἵνατος

272 κρύπτασκε

Ὅρσίλοχον μὲν πρῶτα καὶ Ὅρμενον ἤδ' Ὅφελέστην
 Δαίτορά τε Χρομίον τε καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην 275
 καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα καὶ Μελάνιππον.
 τὸν δὲ ριδῶν γήθησε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 τόξου ἄπο κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
 στή δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν καί μιν πρὸς μῦθον ἔφειπε· 280

“Τεῦκρε, φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
 βάλλ' οὕτως, αἶ κέν τι φάος Δαναοῖσι γένηαι
 πατρί τε σῶ Τελαμῶνι, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἔοντα
 καί σε νόθον περ ἔοντα κομίσσατο ἔφῳ ἐνὶ ροίκῳ·
 τὸν καὶ τηλόθ' ἔοντα εὐκλείης ἐπίβησον. 285
 σοὶ δ' ἐγὼ ἐκφερέω, ὥς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κέν μοι δώῃ Ζεὺς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
 Φιλίου ἐξαλαπάξαι εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 πρῶτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήιον ἐν χερὶ θήσω,
 ἢ τρίποδ' ἢ ἐκ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν 290
 ἢ ἐκ γυναιχ', ἢ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
 “Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
 ὀτρύνεις; οὐ μὲν τοι, ὅση δύναμὶς γε πάρεστι,
 παύομαι, ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Φίλιον ὥσάμεθ' αὐτούς, 295
 ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
 ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστούς,
 πάντες δ' ἐν χροῖ πῆχθεν ἀρηιθόων αἰζηῶν·
 τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητήρα.”

ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἱάλλεν 300
 Ἐκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ῥε ἔφίετο θυμός.
 καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ', ὃ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
 υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο, κατὰ στήθος βάλεν ἰῶ,
 τὸν ῥ' ἐξ Αἰσύμνηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,

πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πούλυβοτείρῃ 277

282 φῶως

286 ἐξερέω

299 βαλέειν

301 βαλέειν

καλὴ Καστιάνειρα, δέμας φεφυκυῖα θεῇσι. 305
 μήκων δ' ὥς ἐτέρωσε κάρη βάλεν, ἢ τ' ἐνὶ κήπῳ,
 καρπῷ βριθομένη νοτίησί τε φειαρινῇσιν.
 ὥς ἐτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυθέν.

Τεῦκρος δ' ἄλλον οἷστον ἀπὸ νευρῆφιν ἱάλλεν
 "Εκτορος ἀντικρύ, βαλέεν δέ 'φε 'ρίετο θυμός. 310
 ἀλλ' ὃ γε καὶ τόθ' ἄμαρτε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων.
 ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν "Εκτορος ἡνιοχῆα,
 'φιέμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
 ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ 'φοι ἵπποι
 ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχὴ τε μένος τε. 315
 "Εκτορα δ' αἶνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
 τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταῖρου,
 Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν ἐγγὺς εἶοντα
 ἵππων ἡνί' ἐλεῖν· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
 αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανάοντος 320
 σμερδαλέα φιδάχων· ὃ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί,
 βῆ δ' ἰθὺς Τεῦκρου, βαλέεν δέ 'φε θυμός ἀνώγει.
 ἦ τοι ὃ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν οἷστον,
 θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος "Εκτωρ
 ἀνφερύοντα παρ' ὦμον, ὅθι κληῖς ἀποφέργει 325
 αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
 τῇ ῥ' ἐπὶ 'φοῖ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκρίοντι,
 ῥῆξε δέ 'φοι νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ.
 στῇ δὲ γυνὺξ ἐριπών, τόξον δέ 'φοι ἔκπεσε χειρός.
 Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος, 330
 ἀλλὰ θεῶν περίβη καὶ 'φοι σάκος ἀμφεκάλυψε.
 τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι.
 Μηκιστεύς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
 νῆας ἔπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
 ἀψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὤρσεν· 335

310 βαλέειν

320 παμφανόωντος

322 βαλέειν

325 ἀνφερύοντα, etc.

οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὤσαν Ἀχαιοὺς·
 Ἔκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε σθένει βλεμεαίνων.
 ὥς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου ἢ λέοντος
 ἄπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι διώκων,
 ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλίσσόμενον τε δοκεύη, 340
 ὥς Ἔκτωρ ὥπαζε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς
 αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ διὰ τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
 φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσίν,
 οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες, 345
 ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι καὶ πᾶσι θεοῖσι
 χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ' εὐχετάοντο ἑκάστος·
 Ἔκτωρ δ' ἀμφιπεριστρόφαεν καλλίτριχας ἵππους
 Γοργόος ὄμματ' ἔχων ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
 τοὺς δὲ φιδούσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη, 350
 αἶψα δ' Ἀθηναίην φέπεα πτερόεντα προσηύδα·
 “ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶι
 ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ' ὑστάτιόν περ ;
 οἷ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωται
 ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς 355
 Ἔκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ φέφοργε.”
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 “καὶ λῆν οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε
 χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
 ἀλλὰ πατήρ ὁ ἐμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι, 360
 σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρός, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς·
 οὐδ' ἔτι τῶν μέμνηται, ὃ ἔφοι μάλα πολλάκις υἱὸν
 τειρόμενον σαόεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
 ἦ τοι ὁ μὲν κλαίεισκε πρὸς οὐρανόν, αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
 τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν. 365

340 δοκεύει

348 ἀμφιπεριστρώφα

362 οὐδέ τι

341 κομόωντας

349 Γοργοῦς

363 σώεσκον

347 εὐχετόωντο

360 οὐμὸς

εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε φεῖδέ' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμησιν,
 εὐτέ μιν εἰς Ἀφίδαο πυλάρταο προέπεμψεν
 ἐξ Ἑρέβους ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀφίδαο,
 οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
 νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς, 370
 ἥ ῥοι γούνατ' ἔκυσσε καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
 λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
 ἔσται μὰν ὅτ' ἂν αὐτε φίλην γλαυκώπιδα φείπῃ.
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶιν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
 ὅφρ' ἂν ἐγὼ καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο 375
 τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὅφρα φίδωμαι,
 εἰ νῶι Πριάμοιο πάϊς, κορυθαίολος Ἑκτωρ,
 γηθήσει προφανέντε ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
 ἥ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
 δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν." 380
 ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
 ἥ μὲν ἐποιοχόμενη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
 Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μέγαλοιο Κρόνοιο·
 αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὐδῷ, 385
 ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν,
 ἥ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο
 τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
 ἐς δ' ὄχρα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
 βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν 390
 ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
 Ἥρη δὲ μάλιστα θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
 αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὠραι.
 τῇσ' ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὐλυμπὸς τε
 ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι. 395
 τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.

Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἰδθθεν ἐπεὶ φίδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς,

Ἴριν δ' ὥτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελεύουσιν·

“βάσκ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε μηδ' ἑὰ ἄντην
 ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε. 400
 ὦδε γὰρ ἐκφερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 γυιώσω μὲν σφῶιν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους,
 αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω κατὰ θ' ἄρματα φάξω·
 οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
 ἔλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἃ κεν μάρπτησι κεραυνός· 405
 ὄφρα φίδη γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ῥῶ πατρὶ μάχεται.
 Ἥρη δ' οὐ τι τόσον νεμεσίζομαι οὐδὲ χολοῦμαι·
 αἰεὶ γάρ μ' εἶωθεν ἐνικλᾶν, ὅττι κε φείπω.”

ὥς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἴρις ἀελλόπος ἀγγελεύουσα,
 βῆ δ' ἐξ Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὀλύμπου. 410
 πρώτησιν δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
 ἀντομένη κατέρυκε, Διὸς δέ σφ' ἐννεπε μῦθον·

“πῇ μέματον; τί σφῶιν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
 οὐκ ἑάει Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργεῖοισιν.
 ὦδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάϊς, ἥ τελέει περ, 415
 γυιώσειν μὲν σφῶιν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους,
 αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν κατὰ θ' ἄρματα φάξειν·
 οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
 ἔλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἃ κεν μάρπτησι κεραυνός,
 ὄφρα φίδης, γλαυκῶπι, ὅτ' ἂν σῶ πατρὶ μάχαι. 420
 Ἥρη δ' οὐ τι τόσον νεμεσίζεται οὐδὲ χολοῦται·
 αἰεὶ γάρ ῥ' εἶωθεν ἐνικλᾶν, ὅττι κε φείπη.
 ἀλλὰ σύ γ', αἰνοτάτη, κύον ἀδφεές, εἰ ἐτεόν γε
 τολμήσεις Διὸς ἅντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.”

ἥ μὲν ἄρ' ὥς φειποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις, 425
 αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

“ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἐγὼ γε

399 ἑα

414 ἑαα

401 ἐξερέω

420 ὄφρ' εἰδῆς

425 ὠκέα

408 μοι ἔωθεν

422 οἱ ἔωθεν

νῶ' εἰώ Διὸς ἄντα βροτῶν ἔνεκα πτολεμίζειν.
 τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
 ὅς κε τύχῃ· κείνος δὲ τὰ ῥὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ 430
 Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιφεικές."

ὥς ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
 τῇσιν δ' ὦραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·
 καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίησι κάπησιν,
 ἄρματα δ' ἐκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανάοντα 435
 αὐταὶ δὲ χρυσεόισιν ἐπὶ κλισμοῖσι καθίζον
 μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.

Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἰδηθεν εὐτροχον ἄρμα καὶ ἵππους
 Οὐλυμπόνδε δίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
 τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς ἐννοσίγαιος, 440
 ἄρματα δ' ἄμ βωμοῖσι τίθει κατὰ λῖτα πετάσσας·
 αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύροπα Ζεὺς
 ἔζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὀλυμπος.
 αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ
 ἦσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο 445
 αὐτὰρ ὁ ἔγνω ῥῆσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·

"τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ;
 οὐ μὲν θην κάμετόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
 ὀλλῦσαι Τρώας, τοῖσιν κότον αἶνὸν ἔθεσθε.
 πάντως, οἶον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι, 450
 οὐκ ἂν με τρέψειαν ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν Ὀλύμπῳ.
 σφῶιν δὲ πρὶν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυνῖα,
 πρὶν πόλεμόν τε ριδεῖν πολέμοιό τε μέρμερα φέργα.
 ὦδε γὰρ ἐκφερέω, τὸ δὲ κεν τετελεσμένον ἦεν·
 οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ, 455
 ἀψ' εἰς Ὀλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἔδος ἐστίν."

ὥς ἔφαθ', αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ·
 πλησίαι αἶ γ' ἦσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην

428 νῶι vel νῶιν ἐῶ

435 παμφανόωντα

454 ἐξερέω

ἦ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἕεν οὐδέ τι φείπε,
 σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ἥρει· 460
 “Ἡρῇ δ’ οὐκ ἔχαδε στήθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·

“αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔφειπες;
 εὖ νυ καὶ ἡμεῖς φίδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
 ἀλλ’ ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ’ αἰχμητῶν,
 οἳ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλονται.” 465

τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 “ἦοὺς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα 470
 ὄψεαι, αἳ κ’ ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἡρῇ,
 ὀλλύντ’ Ἀργεῖων πουλὺν στρατὸν αἰχμητῶν·
 οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἑκτωρ,
 πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα
 ἥματι τῷ, ὅτ’ ἂν οἳ μὲν ἐπὶ πρύμνησι μάχωνται, 475
 στείνε’ ἐν αἰνοτάτῳ περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
 ὥς γὰρ θέσφατόν ἐστι· σέθεν δ’ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
 χωομένης, οὐδ’ εἴ κε τὰ νείατα πείραθ’ ἵκηαι
 γαίης καὶ πόντοιο, ἵν’ Ἰαπετός τε Κρόνος τε
 ἥμενοι οὔτ’ αὐγῇσ’ Ὑπερίονος Ἡελίοιο 480
 τέρποντ’ οὔτ’ ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς.
 οὐδ’ εἴ κ’ ἔνθ’ ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὐ σέ’ ἐγὼ γε
 σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.”

ὥς φάτο, τὸν δ’ οὐ τι προσέφη λευκώλενος Ἡρῇ.
 ἐν δ’ ἔπεσ’ Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο 485
 ἔλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
 Τρωσὶν μὲν ῥ’ ἀφέκουσιν ἔδν φάος, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
 ἀσπασίῃ τρίλλιστος ἐπήλυθε νύξ ἐρεβεννή.

Τρώων αὖτ’ ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἑκτωρ,
 νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήμεντι, 490

ἀλλ’ ἦ τοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ’, εἰ σὺ κελεύεις· 466
 βουλὴν δ’ Ἀργείοις ὑποθησόμεθ’, ἣ τις ὀνήσει,
 ὥς μὴ πάντες ὄλονται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.

ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χώρος.
 ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα μῦθον ἄκουον,
 τὸν ῥ' Ἑκτωρ ἀγόρευε δίφιλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
 ἔγχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυν· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
 αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης, 495
 τῷ ὃ γ' ἐρεϊσάμενος φέπεα Τρώεσσι μετηνύδα·

“κέκλυτέ μεν, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἡδ' ἐπίκουροι·
 νῦν ἐφάμην νῆας τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
 ἄψ' ἀπονοστήσειν προτὶ Φίλιον ἠνεμόεσσαν·
 ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα 500
 Ἀργεῖους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

ἄλλ' ἢ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
 δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· ἀτὰρ καλλίτριχας ἵππους
 λύσαθ' ὑπὲξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδῆν·
 ἐκ πόλιος δ' ἄξεσθε βόας καὶ φίφια μῆλα 505

καρπαλίμως, φοῖνον δὲ μελίφρονα φοινίξεσθε
 σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
 ὥς κεν παννύχιοι μέσφ' ἠόος ἠριγενείης

καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκη.
 μή πως καὶ διὰ νύκτα κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ 510
 φεύγειν ὀρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

μὴ μὰν ἀσπουδί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἔκηλοι,
 ἄλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ φοῖκοθι πέσσει,
 βλήμενος ἢ ἰῶ ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι

νηὸς ἐπιθρόσκων, ἵνα τις στυγέησι καὶ ἄλλος 515
 Τρωσὶν ἐφ' ἵπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἀρῆα
 κήρυκες δ' ἀνὰ φάστυ δίφιλοι ἀγγελλόντων

παῖδας πρωθήβας πολιοκροτάφους τε γέροντας
 λέξασθαι περὶ φάστυ θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
 θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισι ῥεκάστη 520

πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
 μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν λαῶν ἀπεόντων.

ᾧδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
 μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιής, φεφερημένος ἔστω,
 τὸν δ' ἡοῦς Τρώεσσι μεθ' ἵπποδάμοισ' ἀγορεύσω. 525
 φέλπομαι εὐχόμενος Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
 ἐξελάειν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
 οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
 ἀλλ' ἦ τοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς,
 πρῶι δ' ὑπηόιοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες 530
 νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὄξυν ἼΑρηα.
 φείσομαι εἴ κέ μ' ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης
 παρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἢ κεν ἐγὼ τὸν
 χαλκῷ δηιώσας ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
 αὔριον ἦν ἀρετὴν διαφείσεται, εἴ κ' ἐμὸν ἔγχος 535
 μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν, οἴω,
 κείσεται οὐτηθείς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
 ἡελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. εἰ γὰρ ἐγὼν ὥς
 εἶην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἥματα πάντα,
 τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων, 540
 ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργεῖοισιν."

ὥς Ἴεκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
 οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας,
 δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἄρμασι φοῖσι φέκαστος·
 ἐκ πόλιος δ' ἄξοντο βόας καὶ φίφια μῆλα 545
 καρπαλίμως, φοῖνον δὲ μελίφρονα φοινίζοντο
 σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο,
 κυίσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρουν οὐρανὸν εἴσω.

οἱ δὲ μέγα φρονέοντες ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας
 ἦατο παννύχιοι, πυρὰ δὲ σφισι καίετο πολλά.

ἔρδον δ' ἀθανάτοισι τεληέσσας ἐκατόμβας. 548

ἠδεῖαν· τῆς δ' οὐ τι θεοὶ μάκαρες δατέοντο 550

οὐδ' ἔθελον· μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρὴ
 καὶ Πριάμος καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.

ὥς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρο φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην 555
 φαίνεται ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἐπλετο νήνεμος αἰθήρ·
 ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρόωνες ἄκροι
 καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,
 πάντα δὲ φείδεται ἄστρο, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·
 τόσσα μεσηγὺ νεῶν ἡδὲ Ξάνθοιο ῥοάων 560
 Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνεται Φιλιόθι πρό.
 χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο, παρ δὲ ῥεκάστῳ
 ἦατο πεντήκοντα σέλαι πυρὸς αἰθομένοιο.
 ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
 ἐσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐϋθρονον ἡόα μίμνον. 565

563 εἶατο

565 ἡῶ

ΙΛΙΑΔΟΣ Ι.

Ὡς οἳ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη,
πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
ὥς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
κορθύεται, πολλὸν δὲ παρέξ ἄλα φῦκος ἔχευεν·
ὥς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.

Ἀτρεΐδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ
φοίταε κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων
κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλησκέμεν ἄνδρα ἑκάστον
μὴ δὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρῶτοισι πονεῖτο.
ἴζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἴστατο δάκρυ χέων ὥς τε κρήνη μελάνυδρος,
ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
ὥς ὁ βαρὺ στενάχων φέπε' Ἀργεῖοισι μετηύδα·

“ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἀάτῃ ἐνέδησε βαρείῃ
σχέτλιος, ὃς τότε μὲν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
Γίλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,

νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλευσατο, καί με κελεύει
 δυσκλῆε' Ἄργος ἰκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
 οὔτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενεί φίλον εἶναι,
 ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
 ἢδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον. 25
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φείπω, πειθώμεθα πάντες·
 φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν·
 οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἵρήσομεν εὐρυνάγυιαν."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 δρῆν δ' ἄνεω ἦσαν τετιηότες νῆες Ἀχαιῶν· 30
 ὄψε δὲ δὴ μετέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

"Ἀτρεΐδῃ, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
 ἢ θέμις ἐστί, φάναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῆς·
 ἀλκὴν μὲν μοι πρῶτον ὀνειδίσας ἐν Δαναοῖσι,
 φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα 35
 φίσας' Ἀργεῖων ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
 σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω·
 σκῆπτρῳ μὲν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,
 ἀλκὴν δ' οὐ τοι δῶκεν, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 δαιμόνι', οὔτω που μάλα φέλπεται νῆας Ἀχαιῶν 40
 ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὥς ἀγορεύεις·
 εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥς τε νέεσθαι,
 ἔρχεο· πάρ τοι ὁδός, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
 ἐστᾶσ', αἷ τοι ἔποντο Μυκῆνηθεν μάλα πολλάί.
 ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοί, 45
 εἰς ὃ κέ περ Τροίην διαπέρσομεν· εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ
 φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν·
 νῶι δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ', εἰς ὃ κε τέκμωρ
 Φιλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπείαχον νῆες Ἀχαιῶν, 50
 μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἵπποτα Νέστωρ·

“Τυδεΐδῃ, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
 καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλε’ ἄριστος·
 οὐ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοί, 55
 οὐδὲ πάλιν φερέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
 ἦ μὲν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης
 ὀπλότατος γενεῇφιν· ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις·
 [Αργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες].
 ἀλλ’ ἄγ’ ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος εὐχομαι εἶναι, 60
 ἐκφείπω καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
 μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
 ἀφρήτωρ ἀθέμιστος ἀφέστιός ἐστιν ἐκείνος,
 ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου κρυόεντος.
 ἀλλ’ ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ 65
 δόρπα τ’ ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ῥέκαστοι
 λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
 κούροισιν μὲν ταῦτ’ ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
 Ἀτρεΐδῃ, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
 δαίνυ δαῖτα γέρουσι· ῥέφοικέ τοι, οὐ τοι ἀφεικές· 70
 πλεῖαί τοι φοίνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
 ἡμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ’ εὐρέα πόντον ἄγουσι·
 πᾶσά τοι ἐσθ’ ὑποδεξίῃ, πολέσιν δὲ φανάσσεις.
 πολλῶν δ’ ἀγρομένων τῷ πείσεαι, ὃς κεν ἀρίστην
 βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς 75
 ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήιοι ἐγγύθι νηῶν
 καίουσιν πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
 νύξ δ’ ἥδ’ ἡὲ διαρραίσει στρατὸν ἡὲ σαώσει.”

ὥς ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἥδ’ ἐπίθοντο.
 ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο 80
 ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
 ἥδ’ ἀμφ’ Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, υἱὰς Ἄρῃος,
 ἀμφί τε Μηριόνην Ἀφαρῆά τε Δηίπυρόν τε

54 ἔπλεν

61 ἐξείπω

63 ἀνέστιος

64 ἐπιδημίου ὀκρυόεντος

73 πολέσιν γὰρ vel πολέεσσι δ’

ἦδ' ἀμφὶ Κρεΐοντος υἱόν, Λυκομήδεα δῖον.

ἔπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φύλάκων, ἑκατὸν δὲ ῥεκάστω 85

κούροι ἅμα στεῖχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·

καὶ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἴζον ἰόντες·

ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπα ῥεκάστοι.

Ἀτρεΐδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν

εἰς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοφεικέα δαῖτα. 90

οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

τοῖσ' ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαινέμεν ἤρχετο μῆτιν,

Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·

ὃ σφιν ἐν φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν· 95

“Ἀτρεΐδη κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,

ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι, οὔνεκα πολλῶν

λαῶν ἐσσὶ φάναξ, καὶ τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε

σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλευῆσθα.

τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ρέπος ἦδ' ἐπακοῦσαι, 100

κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅτ' ἂν τινα θυμὸς ἀνώγη

φειπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἔξεται ὅττι κεν ἄρχῃ.

αὐτὰρ ἐγὼ φερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.

οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,

οἶον ἐγὼ νοέω, ἡμὲν πάλαι ἦδ' ἔτι καὶ νῦν, 105

ἐξ ἔτι τοῦ, ὅτε, διογενές, Βρισηίδα κούρην

χωομένου Ἀχιλλῆος ἔβης κλισίῃθεν ἀπούρας

οὐ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον. μάλα γάρ τοι ἐγὼ γε

πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῶ μεγαλήτορι θυμῷ

φείξας ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν, 110

ἠτίμησας· ἐλὼν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν

φραζώμεσθ', ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθωμεν

δώροισιν τ' ἀγανοῖσι ρέπεσσί τε μιλιχίοισι.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

“ὦ γέρον, οὐ τι ψεῦδος ἐμὰς ἀάτας κατέλεξας. 115

ἰασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι. ἀντί νυ πολλῶν
 λαῶν ἐστὶν ἀνὴρ, ὃν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,
 ὥς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
 ἀλλ' ἐπεὶ ἰασάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
 ἄψ' ἐθέλω ἀρέσαι δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα. 120
 ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω·
 ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
 αἶθωνας δὲ λέβητας ἐφείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
 πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄρουντο.
 οὐ κεν ἀλῆιος εἶη ἀνὴρ, ὃ τόσσα γένοιτο, 125
 οὐδέ κεν ἀκτῆμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
 ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι·
 δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα φέργα ριδυίας,
 Λεσβίδας, ἅς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἔλεν αὐτός,
 ἐξελόμην, αἱ κάλλε' ἐνίκων φῦλα γυναικῶν. 130
 τὰς μὲν ἔφοι δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται ἡν τότ' ἀπηύρων,
 κούρη Βρισηὸς· ἐπὶ δὲ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι
 μή ποτε ἔφῃς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἡδὲ μιγῆναι,
 ἢ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἡδὲ γυναικῶν.
 ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε 135
 φάστνυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
 νῆα ἑάλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω
 εἰσελθῶν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί,
 Τρωιάδας δὲ γυναῖκας ἐφείκοσιν αὐτὸς ἐλέσθω,
 αἳ κε μετ' Ἀργεῖην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν. 140
 εἰ δέ κεν Ἄργος ἰκοίμεθ' Ἀχαικόν, οὐθαρ ἀρούρης,
 γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ ῥε φίλον Ὀρέστη,
 ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
 τρεῖς δέ μοι εἰσι θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ ἐϋπήκτῳ,
 Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Φιφιδάνασσα· 145
 τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην ἀνέφεδνον ἀγέσθω

128 ἔργ' εἰδυίας

137 χαλκοῦ

130 κάλλει

142 μιν ἴσον

133 τῆς

146 ἀνάεδνον

πρὸς φοῖκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω
 πολλὰ μάλ', ὅσ' οὐ πώ τις ἐφῆ ἐπέδωκε θυγατρί.
 ἐπτα δέ 'φοι δώσω ἐὺ ναιόμενα πτολίεθρα,
 Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἴρην ποιήεσσαι 150
 Φηράς τε Ζαθέας ἥδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον
 καλὴν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσιν.
 πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἀλός, νέαται Πύλου ἡμαθόεντος·
 ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβούται,
 οἳ κέ 'φε δωτίνησι θεὸν ὥς τιμήσουσι 155
 καὶ 'φοι ὑπὸ σκῆπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας
 ταῦτά κέ 'φοι τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 δμηθήτω—Ἀφίδης τοι ἀμείλιχος ἥδ' ἀδάμαστος·
 τοῦνεκα καὶ τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἀπάντων—
 καὶ μοι ὑποστήτω, ὅσπον βασιλεύτερός εἰμι 160
 ἥδ' ὅσπον γενεῇ προγενέστερος εὐχομαι εἶναι.”
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 “Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 δῶρα μὲν οὐκέτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ φάνακτι·
 ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἳ κε τάχιστα 165
 ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληιάδα' Ἀχιλῆος.
 εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἳ δὲ πιθέσθωι.
 Φοῖνιξ μὲν πρῶτιστα δίφιλος ἡγησάσθω,
 αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
 κηρύκων δ' Ὀδῖος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἐπέσθωι. 170
 φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
 ὄφρα Διὶ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἳ κ' ἐλεήσῃ.”
 ὥς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσι φεραδότα μῦθον ἔφειπεν.
 αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο, 175
 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τε πῖον θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
 ὥρμῳντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.

τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
 δεινδύλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῇ δὲ μάλιστα, 180
 πειρᾶν, ὥς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.

τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ
 ῥηιδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
 Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθην, 185
 τὸν δ' εὖρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
 καλῇ δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν.
 τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἡετίωνος ὀλέσσας.
 τῇ ὅ γε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέε' ἀνδρῶν.
 Πάτροκλος δέ 'φοι οἶος ἐναντίος ἦστο σιωπῇ, 190
 δέγμενος Αἰακίδην, ὅποτε λήξειεν αἰείδων.

τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
 στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
 αἰτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἔδος ἐνθα θάασσεν.
 ὥς δ' αὕτως Πάτροκλος, ἐπεὶ εἶδε φῶτας, ἀνέστη. 195
 τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“χαίρετον· ἦ φίλοι ἄνδρες ἰκάνετον—ἦ τι μάλα χρεώ—
 οἱ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φιλτάτῳ ἐστόν.”

ὥς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς·
 εἶσεν δ' ἐν κλισμοῖσι τάπησί τε πορφυρέοισιν· 200
 αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺς ἔοντα·
 “μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενoitίου υἱέ, καθίστα·
 ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἐντυνε 'φεκάστῳ·
 οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.”

ὥς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ. 205
 αὐτὰρ ὅ γε κρέϊον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος καὶ πίονος αἰγός,
 ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
 τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.
 καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε, 210

πῦρ δὲ Μενoitιάδης δαΐεν μέγα, ρισόθεος φῶς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλόξ ἐμαράνθη,
 ἀνθρακιὴν στορέσας ὀβελούς ἐφύπερθε τάνυσσε,
 πάσσε δ' ἄλὸς θεΐοιο, κρατευτάων ἀπαείρας.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὤπτησε καὶ εἰν ἑλεοῖσιν ἔχευε, 215
 Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
 καλοῖσ' ἐν κανέοισιν, ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν Ὀδυσσῆος θεΐοιο
 τοίχου τοῦ ἑτέροιο, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
 Πάτροκλον, ῥὸν ἐταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς. 220
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 νεῦσ' Αἴας Φοῖνικι. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
 πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλλῆα·

“χαῖρ’, Ἀχιλεῦ· δαιτὸς μὲν ἐρίσης οὐκ ἐπιδευὲς 225
 ἡμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 ἡδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοφεικέα πολλὰ
 δαίνυσθ’· ἀλλ’ οὐ δαιτὸς ἐπήρατα φέργα μέμηλεν,
 ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφές, εἰσοράοντες
 δέδριμεν· ἐν δοιῇ δὲ σαωθέμεν’ ἢ ἀπολέσθαι 230
 νῆας εὖσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκῇν.
 ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
 Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλεῖτοί τ’ ἐπίκουροι
 κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν, οὐδ’ ἔτι φασὶ
 σχήσεσθ’, ἀλλ’ ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι. 235
 Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
 ἀστράπτει· Ἐκτωρ δὲ μέγα σθένει βλεμεαίνων
 μαίνεται ἐκπάγλως πίσυνος Δίῃ, οὐδ’ ἔτι τίει
 ἀνέρας οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δὲ ῥε λύσσα δέδυκεν.
 ἀράεται δὲ τάχιστα φανήμεναι ἡῶα διάν· 240
 στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκοψέμεν ἄκρα κόρυμβα

225 ἐπιδευεῖς

228 ἐπήρατον

229 εἰσορόωντες

230 δείδιμεν—σαωσέμεν

238 οὐδέ τι

240 ἀράται—ἡῶ

241 ἀποκόψαν

αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 δηιώσειν παρὰ τῇσιν, ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ.
 ταῦτ' αἰνῶς δέδφοικα κατὰ φρένα, μή ῥοι ἀπειλὰς
 ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἶη 245
 φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ῥεκάς Ἄργεος ἵπποβότοιο.
 ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε καὶ ὀψέ περ νῆας Ἀχαιῶν
 τειρομένους ῥύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδ' ἔτι μῆχος
 ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὐρέμεν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν 250
 φράζε' ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἡμαρ.
 ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
 ἡματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
 'τέκνον ἐμόν, κάρτος μὲν Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ
 δώσουσ', αἶ κ' ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν 255
 ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
 ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
 τίωσ' Ἀργεῖων ἡμὲν νέοι ἡδὲ γέροντες·
 ὥς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεται. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
 παύε', ἕα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων 260
 ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 εἰ δέ, σὺ μὲν μέ' ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
 ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
 ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
 αἶθωνας δὲ λέβητας ἐφείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους 265
 πηγούς ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσσὶν ἄρουντο.
 οὐ κεν ἀλήιος εἶη ἀνὴρ, ὃ τόσσα γένοιτο,
 οὐδέ κεν ἀκτῆμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
 ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄρουντο.
 δώσει δ' ἐπτὰ γυναῖκας, ἀμύμονα φέργα φιδυίας, 270
 Λεσβίδας, ἅς, ὅτε Λέσβον εὐκτιμένην ἔλες αὐτός,
 ἐξέλεθ', αἱ τότε κάλλε' ἐνίκων φύλα γυναικῶν.

244 δειδοικα

248 ἐρύεσθαι

249 οὐδέ τι

250 εὐρεῖν

251 φράζειν

262 μεν

272 κάλλει

τὰς μὲν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται ἣν τότ' ἀπηύρα
 κούρη Βρισηὸς· ἐπὶ δὲ μέγαν ὄρκον ὁμεῖται
 μή ποτε ῥῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἡδὲ μιγῆναι, 275
 ἢ θέμις ἐστί, φάναξ, ἢ τ' ἀνδρῶν ἢ τε γυναικῶν.
 ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
 φάστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
 νῆα ῥάλις χρυσοῦ καὶ χαλκῆο νηήσασθαι
 εἰσελθῶν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί, 280
 Τρωιάδας δὲ γυναικάς ἐφείκοσιν αὐτὸς ἐλέσθαι,
 αἷ κε μετ' Ἀργεῖην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
 εἰ δέ κεν Ἄργος ἰκοίμεθ' Ἀχαικόν, οὐθαρ ἀρούρης,
 γαμβρός κέν ῥοι ἔοις· τίσει δέ σε ρῖσον Ὀρέστη,
 ὅς ῥοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ. 285
 τρεῖς δέ ῥοί εἰσι θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπῆκτω,
 Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Φιφιδάνασσα·
 τάων ἦν κ' ἐθέλησθα φίλην ἀνέφεδνον ἄγεσθαι
 πρὸς ροῖκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπὶ μείλια δώσει
 πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὐ πώ τις ἐφῆ ἐπέδωκε θυγατρί. 290
 ἐπτά δέ τοι δώσει ἐὺ ναιόμενα πτολίεθρα,
 Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἴρην ποιήεσσαν
 Φηράς τε Ζαθείας ἡδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον
 καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
 παῖσαι δ' ἐγγὺς ἁλός, νέαται Πύλου ἡμαθόεντος· 295
 ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται,
 οἳ κέ σε δωτίνησι θεὸν ὥς τιμήσουσι
 καὶ τοι ὑπὸ σκῆπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
 ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο·
 εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον, 300
 αὐτὸς καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς
 τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατόν, οἳ σε θεὸν ὥς
 τίσουσ'· ἢ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
 νῦν γάρ χ' Ἐκτορ' ἔλοισ, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι

λύσσαν ἔχων ὁλοήν, ἐπεὶ οὐ τίνα φησιν ὁμοῖον 305
 ῥοῖ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
 “ διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποφειπεῖν,
 ἧ περ δὴ κρανέω τε καὶ ὥς τετελεσμένον ἔσται, 310
 ὥς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
 ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Ἀφίδαο πύλῃσιν,
 ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ φείπη.
 αὐτὰρ ἐγὼ φερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
 οὔτ' ἐμέ γ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω 315
 οὔτ' ἄλλους Δαναούς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
 μάρνασθαι δηίοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμές αἰεὶ.
 φύσιν μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζῃ·
 ἐν δὲ ἱῇ τιμῇ ἡμὲν κακὸς ἡδὲ καὶ ἐσθλός.
 [κάτθαν' ὁμῶς ὁ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ ὅς τε πολλὰ ἐοργῶς.] 320
 οὐδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
 αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
 ὥς δ' ὄρνις ἀπτῇσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
 μάστακ', ἐπεὶ κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα ῥοὶ πέλει αὐτῇ,
 ὥς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν αὖπνους νύκτας ἴαυον, 325
 ἡμάτα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων
 ἀνδράσι μαρνάμενος ὁάρων ἔνεκα σφετεράων.
 δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
 πεζὸς δ' ἑνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
 τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ 330
 ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
 Ἀτρεΐδῃ· ὁ δ' ὅπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι
 δεξάμενος διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν·
 ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι.
 τοῖσι μὲν ἔμπεδα κείται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν 335
 εἴλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα· τῇ παριαύων

τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσιν
 Ἀργεῖους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
 Ἀτρεΐδης; ἢ οὐχ' Ἑλένης ἔνεκ' ἡϋκόμοιο;
 ἢ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων 340
 Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ὅς τις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
 ἦν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται, ὥς καὶ ἐγὼ τὴν
 ἐκ θυμοῦ φίλεον δουρικτητὴν περ εἴουσιν.
 νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἴλετο καὶ μ' ἀπάτησε,
 μή μεο πειραέτω ἐὺ φειδότος· οὐδέ με πεισει. 345
 ἀλλ', Ὀδυσσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεύσι
 φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆιον πῦρ.
 ἢ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμείο,
 καὶ δὴ τεῖχος ἔδριμε καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
 εὐρέϊαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν· 350
 ἀλλ' οὐδ' ὥς δύναται σθένος Ἑκτορος ἀνδροφόνοιο
 ἴσχειν. ὅφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
 οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τεύχεος ὀρνύμεν Ἑκτωρ,
 ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
 ἐνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ με' ἔκφυγεν ὀρμήν. 355
 νῦν δ', ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἑκτορι δίῳ,
 αὐριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
 νηήσας ἐὺ νῆας, ἐπεὶ χ' ἄλαδε προφερύσσω,
 ὄψαι, αἶ κ' ἐθέλησθα καὶ αἶ κέν τοι τὰ μεμήλη,
 ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεύσας 360
 νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας·
 εἰ δέ κ' εὐπλοῖήν δώῃ κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
 ἡματί κε τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἰκοίμην.
 ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε φέρρων·
 ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν 365
 ἠδὲ γυναῖκας εὐζώνους πολιόν τε σίδηρον
 ἄξομαι, ἅσ' ἔλαχόν γε· γέρας δέ μοι, ὅς περ ἔδωκεν,

342 τὴν αὐτοῦ

345 μεν πειράτω

355 μεν

358 ἐπὴν

362 κεν εὐπ.

αὐτὶς ἐφυβρίζων ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
 Ἀτρεΐδης. τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὥς ἐπιτέλλω,
 ἀμφαδόν, ὅφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί, 370
 εἴ τινα που Δαναῶν ἔτι φέλπεται ἔξαπατήσειν,
 αἰὲν ἀναιδείην ἐπιφειμένος· οὐδ' ἂν ἐμοί γε
 τετλαίη κύνεός περ ἐὼν εἰς ὧπα φιδέσθαι·
 οὐδέ τί ῥοι βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον·
 ἐκ γὰρ δὴ μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν· οὐδ' ἂν ἔτ' αὐτὶς 375
 ἔξαπάφοιτο φέπεσσι· ῥάλις δέ ῥοι. ἀλλὰ ῥέκηλος
 φερρέτω· ἐκ γάρ ῥοι φρένας εἴλετο μητίετα Ζεὺς.
 ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
 οὐδ' εἴ μοι δεκάκις καὶ φεικοσάκις τόσα δοίῃ,
 ὅσσα τέ ῥοι νῦν ἐστί, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο, 380
 ἢδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται, ἢδ' ὅσα Θήβας
 Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοισ' ἐν κτήματα κεῖται,
 αἷ θ' ἐκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἂν' ἐκάστας
 ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
 οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίῃ ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε, 385
 οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει' Ἀγαμέμνων,
 πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λῶβην.
 κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
 οὐδ' εἰ χρυσεῖη Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
 φέργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκῶπιδι φισοφαρίζοι· 390
 οὐδέ μιν ὧς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω,
 ὅς τις ῥοῖ τ' ἐπέοικε καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
 εἰ γάρ κέν με σαῶσι θεοὶ καὶ ροίκαδ' ἴκωμαι,
 Πηλεὺς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκά γε μάσσεται αὐτός·
 πολλαὶ Ἀχαιίδες εἰσὶν ἂν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε, 395
 κοῦραι ἀριστηῶν, οἳ τε πτολίεθρα ῥύονται·
 τάων ἦν κ' ἐθέλωμι, φίλῃν ποιήσομ' ἄκοιτιν.
 ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγῆνωρ
 γήμαντα μνηστὴν ἄλοχον, φεφικυῖαν ἄκοιτιν,

376 ἔξαπάφοιτ' ἐπέεσσι 379 τε καὶ 386 πείσει 393 ἦν γὰρ δὴ—σάωσι etc.

κτῆμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτῆσατο Πηλεύς· 400
οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον οὐδ' ὅσα φασὶ
Γίλιον ἐκτῆσθαι, ἐὺ ναιόμενον πτολίεθρον,
τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθέμεν νῆας Ἀχαιῶν,
οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐφέρει,
Φοῖβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἐνι πετρηέσση. 405
ληιστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ φίφια μῆλα,
κτητοὶ δὲ τρίποδες τε καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθέμεν οὔτε λειστή
οὔθ' ἐλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.
μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεά, Θέτις ἀργυρόπεζα, 410
διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ᾧλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
εἰ δέ κε φοίκαδ' ἴκωμαι ἐφὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ᾧλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δμηρόν δέ μοι αἰὼν 415
ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ᾧκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
φοίκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Γιλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ῥέθεν εὐρύβοπα Ζεὺς
χεῖρα ἐφὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί. 420
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
ἀγγελίην ἀπόφασθε—τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων—
ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
ἢ κέ σφιν νῆάς τε σαιοῖ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσ', ἐπεὶ οὐ σφισιν ἦδε γ' ἐτοίμη, 425
ἣν νῦν ἐφράσσαντο ἐμεῖ' ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω.
ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἔπηται
αὔριον, αἶ κ' ἐθέλησιν· ἀνάγκη δ' οὐ τί μιν ἄξω.”
ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ 430

403, 408 ἐλθεῖν

424 σόη etc.

414 ἴκωμαι vel ἴκωμι φίλην

426 ἐμεῦ

429 ἣν ἐθέλησιν

μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέφειπεν.
ὄψε δὲ δὴ μετέφειπε γέρων ἵππηλάτα Φοῖνιξ
δάκρυ ἀναπρήσας· περὶ γὰρ δφίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·

“εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ’ Ἀχιλλεῦ,
βάλλεαι, οὐδ’ ἔτι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι 435
πῦρ ἐθέλεις ἀφίδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ,
πῶς ἂν ἔπειτ’ ἀπὸ σείο, φίλον τέκος, αὖθι λιποῖμην
οἶος; σοὶ δέ μ’ ἔπεμπε γέρων ἵππηλάτα Πηλεὺς
ἥματι τῷ, ὅτε σ’ ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
νήπιον, οὐ πω φειδόθ’ ὁμοίου πτολέμοιο 440
οὐδ’ ἀγορέων, ἵνα τ’ ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.
τοῦνεκά με προέηκε διδασκόμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ῥητῆρ’ ἔμεναι πρηκτῆρά τε φέργων.
ὥς ἂν ἔπειτ’ ἀπὸ σείο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
λείπεσθ’, οὐδ’ εἴ κέν μοι ὑποσταίῃ θεὸς αὐτός, 445
γῆρας ἀποξύσας θήσειν νέον ἡβᾶοντα,
οἶον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
ὅς μοι παλλακίδος περιχώσατο καλλικόμοιο,
τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ’ ἄκοιτιν, 450
μητέρ’ ἐμήν· ἢ δ’ αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων
παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν’ ἐχθήρειε γέροντα.
τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ’ ἐμὸς αὐτίκ’ οἷσθεις
πολλὰ κατηράετο, στυγεράς δ’ ἐπεκέκλετ’ Ἐρινῦς,
μή ποτε γούνασι φοῖσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν 455
ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα—θεοὶ δ’ ἐτέλειον ἐπαράς,
Ζεὺς τε καταχθόνιος καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια—
[τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατακτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ·
ἀλλὰ τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον, ὅς μ’ ἐνὶ θυμῷ
δήμου θῆκε φάτιν καὶ ὀνειδέα πόλλ’ ἀνθρώπων, 460
ὥς μὴ πατροφόνος μετ’ Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.]

440 ὁμοίου πτολέμοιο

446 ἡβῶντα

454 κατηράτο

459 ὅς ῥ’, ὅς γ’

ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς
 πατρὸς χωομένοιο κατὰ μέγαρα στροφέεσθαι.
 ἦ μὲν πολλὰ ρέται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἔοντες
 αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι, 465
 πολλὰ δὲ ρίφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἑλίκας βούς
 ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
 εὐόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο,
 πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
 ἐννάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον · 470
 οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
 πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ ἑϋερκέος αὐλῆς,
 ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ μοι ἐπήλυθε νύξ ἐρεβεννή,
 καὶ τότε ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας 475
 ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἐρκίον αὐλῆς
 ῥεῖα, λαθὼν φύλακας τ' ἄνδρας δμῳάς τε γυναῖκας.
 φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
 Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
 ἐς Πηλῆα ράναχθ' · ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο, 480
 καί με φίλησ' ὥς εἴ τε πατὴρ ῥὸν παῖδα φιλήσῃ
 μῦνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι,
 καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὥπασε λαόν ·
 ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσι ρανάσσω.
 καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖσ' ἐπιφείκελ' Ἀχιλλεῦ, 485
 ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἄμ' ἄλλῳ
 οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
 πρίν γ' ὅτε δὴ σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας
 ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν καὶ ροῖνον ἐπισχών ·—
 πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα 490
 ροῖνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.—
 ὥς ἐπὶ σοὶ μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα,
 τὰ φρονέων, ὅ μοι οὐ τι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον

ἐξ ἐμέ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖσ' ἐπιφείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 ποιεύμεν, ἵνα μοί ποτ' ἀφεικέα λαιγὸν ἀμύνῃς. 495
 ἀλλ', Ἀχιλλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
 νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
 τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμὴ τε βίη τε,
 καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχολῆσ' ἀγανῆσι
 λαιβῇ τε κνίσῃ τε παρατροπάουσ' ἄνθρωποι 500
 λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῇ καὶ ἀμάρτη.
 καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κούραι μεγάλοιο,
 χωλαί τε ῥυσαί τε παραβλῶπές τ' ὀφθαλμῶ,
 αἳ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἀάτης ἀλέγουσι κιούσαι.
 ἡ δ' Ἀάτη σθεναρὴ τε καὶ ἀρτίπος, οὐνεκα πάσας 505
 πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
 βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἳ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
 ὃς μὲν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς ἄσσον ἰούσας,
 τὸν δὲ μέγ' ὤνησαν καὶ τ' ἔκλυον εὐχομένοιο·
 ὃς δέ κ' ἀνήνηται καὶ τε στερεῶς ἀποφείπη, 510
 λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιούσαι
 τῷ Ἀάτην ἅμ' ἔπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
 ἀλλ', Ἀχιλλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρησιν ἔπεσθαι
 τιμὴν, ἥ τ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
 εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὀπισθ' ὀνομάζοι 515
 Ἀτρεΐδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαῖνοι,
 οὐκ ἂν ἐγὼ γέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην
 Ἀργεῖοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπησ·
 νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὀπισθεν ὑπέστη,
 ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους 520
 κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαικόν, οἳ τε σοὶ αὐτῷ
 φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξης
 μηδὲ πόδας· πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
 οὔτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέε' ἀνδρῶν

494 ἐμεῦ

495 ποιεύμεν

500 παρατρωπῶσ'

504 Ἀτης

505 Ἀτη

512 Ἀτην

524 κλέα

ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἴκοι·
 525 δωρητοί τε πέλοντο παράρρητοί τε φέπεσσι.
 μέμνημαι τόδε φέργον ἐγὼ πάλαι, οὐ τι νέον γε,
 ὥς ἔεν· ἐν δ' ὑμῖν φερέω πάντεσσι φίλοισι.
 Κουρήτες τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
 530 ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον,
 Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς,
 Κουρήτες δὲ διαπραθέεν μεμαῶτες Ἄρηι.
 καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὤρσε
 χωσαμένη, ὃ ἔφοι οὐ τι θαλύσια γουνῶ ἀλωῆς
 535 Φοινεὺς ἔρξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἐκατόμβας,
 οἷη δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρη μέγαλοιο·
 ἢ λάθετ' ἢ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῶ.
 ἢ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα,
 ὤρσεν ἔπι χλούνην σὺν ἄγριον ἀργιόδοντα,
 540 ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκε φέθων Φοινῆος ἀλωήν·
 πολλὰ δ' ὃ γε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
 αὐτῇσιν ῥίζησι καὶ αὐτοῖς' ἄνθεσι μήλων.
 τὸν δ' υἱὸς Φοινῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
 πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας
 545 καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κε δάμη παύροισι βροτοῖσι·
 τόσσος ἔεν, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
 ἢ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ αὐτὴν,
 ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
 Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
 550 ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηίφιλος πολέμιζε,
 τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἔεν, οὐδὲ δύναντο
 τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν πολέες περ ἑόντες·
 ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυσ χόλος, ὃς τε καὶ ἄλλων
 οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
 555 ἦ τοι ὁ μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ

526 τ' ἐπέεσσι

528 ἦν

532 διαπραθέειν

537 ἢ οὐκ ἐνόησεν

546 ἔην

551 ἦν

κείτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
 κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης
 Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένητ' ἀνδρῶν
 τῶν τότε, καὶ ῥα φάνακτος ἐναντίον εἴλετο τόξον
 Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης. 560
 τὴν δὲ τότε ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὔνεκ' ἄρ' αὐτῆς
 μήτηρ ἀλκυόνης πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα
 κλαῖεν, ὃ μιν ἑκατέρωθεν ἀνῆρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
 τῇ ὃ γε παρκατέλεκτο χόλον θυμαλγέα πέσσω, 565
 ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι
 πόλλ' ἀχέουσ' ἡρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο,
 πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία
 κικλήσκουσ' Ἀφίδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
 πρόχην καθεζομένην, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι, 570
 παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἡεροφοῖτις Ἐρινὺς
 ἔκλυεν ἐξ Ἑρέβεσφιν ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα·
 τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὄμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει
 πύργων βαλλομένων· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
 Αἰτωλῶν, πέμπουν δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους, 575
 ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
 ὅπποθι πιότατον πεδῖον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
 ἔνθα μιν ἦνωγον τέμενος περικαλλὲς ἐλέσθαι
 πεντηκοντόγυον, τὸ μὲν ἥμισυ φοινοπέδοιο,
 ἥμισυ δὲ ψιλῆς, ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι. 580
 πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Φοινεὺς
 οὔδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
 σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
 πολλὰ δὲ τὸν γε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
 ἐλλίσσουσθ'· ὃ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι, 585
 οἳ ἔφοι κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἀπάντων·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
 πρὶν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων

βαῖνον Κουρήτες καὶ ἐνέπρηθον μέγα φάστν.
 καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐϋζωνος παράκοιτις 590
 λίσσεται ὀδυρομένη, καὶ ῥοι κατέλεξεν ἅπαντα
 κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει τῶν φάστν ῥαλώη·
 ἀνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
 τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους τε γυναῖκας.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ φέργα, 595
 βῆ δ' ἰέναι, χροὶ δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανάοντα.
 ὥς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἡμαρ
 φείξας ῥῶ θυμῶ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
 πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὐτως.
 ἀλλὰ σὺ μή τοι ταῦτα νόει φρεσί, μηδέ σε δαίμων 600
 ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· χαλεπὸν δέ κεν εἴη
 νηυσὶν καιομένησιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώρῳ
 ἔρχεο· φίσον γάρ σε θεῶ τίσουσιν Ἀχαιοί·
 εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύης,
 οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσσαι πόλεμόν περ ἀλαλκῶν." 605

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 "Φοῖνιξ, ἄττα γεραιέ, διοτρεφές, οὐ τί με ταύτης
 χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
 ἢ μ' ἔξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰς ὃ κ' αὐτμὴ 610
 ἐν στήθεσσι μένη καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη.
 ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.
 μή μοι σύγχχε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἀχεύων,
 Ἀτρεΐδῃ ἥρωι φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρή
 τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθῃαι φιλέοντι.
 καλὸν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κηδέμεν, ὅς κ' ἐμὲ κήδη. 615
 φίσον ἐμοὶ βασίλευε καὶ ἡμισυ μείρεο τιμῆς.
 οὔτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
 εὖνῃ ἐνὶ μαλακῇ· ἅμα δ' ἡοῖ φαινομένηφι
 φρασσόμεθ', ἢ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ' ἢ κε μένωμεν."

ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὃ γ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ 620

Φοῖνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὅφρα τάχιστα
ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔφειπε·

“διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μῦθοιο τελευτὴ 625
τῇδ' ἔτι ὁδῶ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθὸν περ εἶναι,
οἳ πού νῦν ἔσονται ποτιδέγμενοι. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν
σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἐταίρων 630
τῆς, ἣ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων,
νηλὴς· καὶ μὲν τίς τε κασιγνήτοιο φονῆος
ποινὴν ἢ ῥοῦ παιδὸς ἐδέξατο τεθνηῶτος·
καὶ ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτόο πολλ' ἀποτίσας,
τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ 635
ποινὴν δεξαμένῳ. σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν εἵνεκα κούρης
οἴης. νῦν δέ τοι ἐπτά παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας
ἄλλα τε πολλ' ἐπὶ τῇσι· σὺ δ' ἴλαον ἔνθεο θυμόν,
αἰδέσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπώροφιοι δέ τοι εἶμεν 640
πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
κῆδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσοι Ἀχαιοί.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
“Αἴαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐφείσαο μυθήσασθαι· 645
ἀλλὰ μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὅππότε ἐκείνων
μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔρεξεν
Ἀτρεΐδης, ὥς εἴ τιν' ἀτίμητον μετάναστην.
ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἵματόεντος, 650
πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθαι

κτείνοντ' Ἀργεῖους, κατὰ τε σμύξαι πυρὶ νῆας.

ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ

Ἔκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι οὔτω.”

655

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ ῥέκαστος ἐλὼν δέπας ἀμφικύπελλον
σπείσαντες παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.

Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν ἰδὲ δμῳῇσι κέλευσε

Φοῖνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα.

αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος ὥς ἐκέλευσε,

660

κώεά τε ῥῆγός τε λῖνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.

ἐνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ ἡῶα δῖαν ἔμιμνεν.

αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὖδε μυχῶ κλισίης εὐπήκτου·

τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,

Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρης.

665

Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἐλέξατο· παρ δ' ἄρα καὶ τῷ

Γῆφιδι ἐϋζωνος, τὴν ῥοι πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς

Σκῦρον ἐλὼν αἰπεΐαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.

οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,

τοὺς μὲν ἄρα χρυσεόισι κυπέλλοισ' υἷες Ἀχαιῶν

670

δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν ἔκ τ' ἐρέοντο·

πρῶτος δ' ἐξερέεινε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

“φείπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

ἦ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆιον πῦρ,

ἦ ἀπέφειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;”

675

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

“Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,

κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον

πιμπλάνεται μένεος, σὲ δ' ἀναίνεται ἡδὲ σὰ δῶρα.

αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργεῖοισιν ἄνωγει,

680

ὅππως κεν νῆάς τε σαοῖς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·

αὐτὸς δ' ἠπεύλησεν ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφι

νῆας εὖσσέλμους ἅλαδ' ἐλξέμεν ἀμφιφελίσσας.

καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι

φοίκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ 685

Φιλίου αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ῥέθεν εὐρύφοπα Ζεὺς

χεῖρα ἔφην ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.

ὥς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἶδε τάδ' εἰπέμεν, οἳ μοι ἔποντο,

Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.

Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὥς γὰρ ἀνώγει, 690

ὄφρα ῥοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἔπηται

αὐρίον, αἶ κ' ἐθέλῃσιν· ἀνάγκη δ' οὐ τί μιν ἄξει."

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ

μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.

δρὴν δ' ἄνεω ἦσαν τετιηότες υἱες Ἀχαιῶν·

ὄψε δὲ δὴ μετέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

"Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,

μηδ' ὄφελος λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα,

μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ' ἀγῆνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως.

νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.

ἀλλ' ἢ τοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἢ κεν ἴῃσιν

ἢ κε μένη· τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὅππότε κέν μιν

θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ καὶ θεὸς ὄρσῃ.

ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φείπω, πειθώμεθα πάντες·

νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ

σίτου καὶ φοίνιοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·

αὐτὰρ ἐπεὶ κε φανῇ καλὴ ροδοδάκτυλος ἠώς,

καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους

ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι."

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες,

μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἵπποδάμοιο.

καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ῥέκαστος,

ἔνθα δὲ κοιμήσαντο καὶ ὕπνοο δῶρον ἔλοντο.

ΙΛΙΑΔΟΣ Κ.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
εὖδον παννύχιοι, μαλακῶ δεδμημένοι ὕπνω·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ὕπνος ἔχε γλυκερὸς πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα.
ὥς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἡϋκόμοιο, 5
τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον ἢ χάλαζαν
ἢ νιφετόν, ὅτε πέρ τε χιῶν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
ἢ ποθὶ πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο,
ὥς πυκὶν' ἐν στήθεσσι νειοσθενάχιζ' Ἀγαμέμνων
νειόθεν ἐκ κραδίης, τρομέοντο δέ ῥοι φρένες ἐντός. 10
ἢ τοι ὅτ' ἐς πεδίου τὸ Τρωικὸν ἀθρήσειε,
θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Φιλιόθι πρό,
αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ὀμαδὸν τ' ἀνθρώπων.
αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε φίδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἔλκετο χαίτας 15
ὑψόθ' ἐόντι Δίῃ, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
ἦδε δέ ῥοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή.
Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
εἴ τινα ῥοι σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτῆναιτο,
ἢ τις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο. 20
ὀρθωθείς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα.

ποσσί δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἐφέσσατο δέρμα λέοντος,
 αἶθωνος μέγαλοιο ποδηνεκές· εἴλετο δ' ἔγχος.

ὥς δ' αὐτως Μενέλαον ἔχε τρόμος, οὐδὲ γὰρ αὐτῷ 25
 ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
 Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ῥέθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
 ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.
 παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
 ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῇφιν αἰέρας 30
 θήκατο χαλκείην, δόρυ δ' εἴλετο χειρὶ παχείῃ.
 βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ῥόν ἀδελφεόν, ὃς μέγα πάντων
 Ἀργεῖων ἐφάνασσε, θεὸς δ' ὥς τίετο δῆμῳ.

τὸν δ' εὖρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ
 νηὶ παρά πρυμνῇ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένητ' ἐλθών. 35
 τὸν πρότερος προσέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·

“τίφθ' οὕτως, ἡθεῖε, κορύσσεαι; ἢ τιν' ἐταίρων
 ὀτρυνέεις Τρώεσσιν ἐπὶ σκοπόν; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 δέδρφα, μὴ οὐ τίς τοι ὑπόσχηται τόδε φέργον,
 ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἷος ἐπελθὼν 40
 νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 “χρεὼ βουλῆς ἐμέ καὶ σέ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
 κερδαλέης, ἢ τις κεν ἐρύσσεται ἡδὲ σαώσει
 Ἀργεῖους καὶ νῆας, ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν. 45

Ἐκτορέοισ' ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
 οὐ γάρ πω φιδόμην οὐδὲ κλύον αὐδήσαντος,
 ἄνδρ' ἓνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἡματι μητίσασθαι,
 ὅσσ' Ἐκτωρ ἔρρεξε δίφιλος υἱᾶς Ἀχαιῶν,
 αὐτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος οὔτε θεοῖο. 50

φέργα δ' ἔρεξ' ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργεῖοισι
 δφρηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιοὺς.
 ἀλλ' ἴθι νῦν, Ἀἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον

ρίμφα θεῶν παρὰ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἳ κ' ἐθέλῃσιν 55
ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος ἢδ' ἐπιτεῖλαι.

κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
σημαίνει φυλάκεσσι καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων

Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος· 60
“πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι ἢδὲ κελεύεις;
αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰς ὃ κεν ἔλθῃς,
ἢ ἐθέω μετὰ σ' αὖτις, ἐπεὶ κ' ἐν τοῖς ἐπιτείλω;”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
“αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιν 65
ἐρχομένῳ· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατὸν εἰσι κέλευθοι.
φθέγγεο δ' ἢ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἑκάστον,
πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ,
ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμι 70
Ζεὺς ἐπὶ γιγνομένοισιν ἴει κακότητα βαρεῖαν.”

ὥς φειπὼν ἀπέπεμπεν ἀδελφεόν, εὖ ἐπιτείλας.
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο, 75
ἀσπίς καὶ δύο δοῦρε φαεινὴ τε τρυφάλεια.
παρ δὲ ζωστήρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο
λαὸν ἄγων, ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
ὀρθωθείς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας, 80
Ἀτρεΐδην προσέφειπε καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ·

“τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἷος
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι,
ἢ ἐτιν' οὐρήων διζήμενος ἢ τιν' ἐταίρων;

φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;" 85

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

“ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
γνώσεαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές, εἰς ὃ κ' αὐτμῇ
ἐν στήθεσσι μένη καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη. 90

πλάζομαι ὦδ', ἐπεὶ οὐ μοι ἐπ' ὄμμασι ῥήδυμος ὕπνος
ἰζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.

αἰνῶς γὰρ Δαναῶν περιδέδφια, οὐδέ μοι ἦτορ
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτῃμαι, κραδίη δέ μοι ἔξω
στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα· 95

ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνος ἰκάνει,
δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβήομεν, ὄφρα φίδωμεν,
μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδηκότες ἡδὲ καὶ ὕπνω

κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν ἦαται· οὐδέ τι φίδμεν· 100

μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

“Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
οὐ θῆν' Ἐκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
ἐκτελέει, ὅσα πού νυν ἐφέλπεται· ἀλλὰ ῥ' οἴω 105
κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.

σοὶ δὲ μάλ' ἔψομ' ἐγώ· ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
ἡμὲν Τυδεΐδην δουρὶ κλυτὸν ἡδ' Ὀδυσῆα
ἡδ' Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλῆος ἄλκιμον υἱόν. 110

ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα φάνακτα·
τῶν γὰρ νῆες ἔασι ῥεκαστάτῳ, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
ἀλλὰ φίλον περ εἶντα καὶ αἰδόϊον Μενέλαον
νεικέσω, εἴ περ μοι νεμεσήσῃαι, οὐδ' ἐπικεύσω, 115

ὥς εὔδει, σοὶ δ' οἷω ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.
 νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
 λισσόμενος· χρεῖω γὰρ ἰκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός."

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε φάναξ ἀνδρῶν· Ἀγαμέμνων·
 "ὦ γέρον, ἄλλοτε μὲν σε καὶ αἰτιάεσθαι ἄνωγα· 120
 πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
 οὔτ' ὄκνω φείκων οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
 ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσοράων καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὀρμήν.
 νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο καί μοι ἐπέστη·
 τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι οὓς σὺ μεταλλᾷς. 125
 ἀλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
 ἐν φυλάκεσσ', ἵνα γ' ἄρ σφιν ἐπέφραδον ἡγερέθεσθαι."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·
 "οὕτως οὐ τίς ῥοι νεμεσήσεται οὐδ' ἀπιθήσει
 Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ." 130

ὥς φειπὼν ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικέεσσαν
 διπλὴν ἐκταδίην, οὗλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ, 135
 βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,
 ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ
 φθεγξάμενος· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἦλυθ' ἰωή,
 ἐκ δ' ἦλθε κλισίης καὶ σφεας πρὸς μῦθον ἔφειπε· 140

"τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἷοι ἀλᾶσθε
 νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅ τι δὴ χρεῖω τόσον ἵκει;"

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιοῖς. 145
 ἀλλ' ἔπε', ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικε
 βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν ἢ μάχεσθαι."

120 αἰτιάεσθαι

123 εἰσοράων

127 γάρ

ὥς φάθ', ὁ δὲ κλισίηνδε κιῶν πολύμητις Ὀδυσσεὺς
 ποικίλον ἀμφ' ὥμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
 βὰν δ' ἐπὶ Τυδεΐδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον 150
 ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 εὖδον, ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
 ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο, τῇλε δὲ χαλκὸς
 λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός. αὐτὰρ ὃ γ' ἥρως
 εὖδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο, 155
 αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
 τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἵππότης Νέστωρ,
 λὰξ ποδὶ κινήσας, ὠτρυνέ τε νείκεσέ τ' ἄντην·

“ἔγρεο, Τυδέος υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
 οὐκ αἶεις, ὥς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο 160
 ἥται ἀγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;”

ὥς φάθ', ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
 καί μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὐ ποτε λήγεις.
 οὐ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἱες Ἀχαιῶν, 165
 οἳ κεν ἔπειτα ῥέκαστον ἐγείρειαν βασιλῆων
 πάντα ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε Γερήνιος ἵππότης Νέστωρ·
 “ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔφειπες.
 εἰσὶν μὲν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ 170
 καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν·
 ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρεὶν βεβίηκεν Ἀχαιοὺς·
 νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
 ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖσ' ἢ βιῶναι.
 ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλῆος υἱὸν 175
 ἄνστησον—σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος—εἴ μ' ἐλεαίρεις.”

ὥς φάθ', ὁ δ' ἀμφ' ὥμοισιν ἐφέσσατο δέρμα λέοντος
 αἰθωνος μεγάλιο ποδηνεκές, εἴλετο δ' ἔγχος.
 βῆ δ' ἰέναι, τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.

οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν. 180
οὐδὲ μὲν εὖδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὔρον,
ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν ἦατο πάντες.

ὥς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσωσιν ἐν αὐλῇ
θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
ἔρχεται δι' ὄρεσφι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ 185
ἀνδρῶν ἡδὲ κυνῶν· ἀπὸ τέ σφισιν ὕπνος ὀλώλει·
ὥς τῶν ῥήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει
νύκτα φυλασσομένοισι κακὴν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
τετράφαθ', ὅππότε ἐπὶ Τρώων αἴοιεν ἰόντων.

τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησε φιδὼν θάρσυνέ τε μύθῳ. 190

“οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
αἰρέέτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.”

ὥς φειπὼν τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο
Ἀργεῖων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν. 195

τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
ἦισαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάεσθαι.

τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν ἐδριάζοντο
ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
πεπτεότων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπेत' ὄβριμος Ἔκτωρ 200
ὄλλυς Ἀργεῖους, ὅτε δὴ περὶ νύξ ἐκάλυψεν.

ἔνθα καθεζόμενοι φέπε' ἀλλήλοισι πίφαισκον.

τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·

“ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἀνὴρ πεπίθοιτ' ἐφ' αὐτοῦ
θυμῷ τολμήεντι μετὰ Τρώας μεγαθύμους 205
ἐλθεῖν, εἴ τινά που δηίων ἔλοι ἐσχατάοντα,
ἢ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
ἄσσα τε μητιάουσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμιάσιν

καὶ σφας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

191

182 εἶατο

187 νήδυμος

193 αἰρέετω

197 συμμητιάεσθαι

198 ἐδριάζοντο

200 πιπτόντων

204 πεπίθοιθ' ἐφ'

206 ἐσχατόωντα

208 μητιώωσι

αὐθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἢ πόλινδε
 ἄψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιοὺς; 210
 ταῦτά τε πάντα πύθοιτο, καὶ ἄψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
 ἀσκηθῆς· μέγα κέν ῥοι ὑπουράνιον κλέος εἴη
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καὶ ῥοι δόσις ἔσσεται ἐσθλή·
 ὅσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 τῶν πάντων ῥοι ἕκαστος ὅϊν δώσουσι μέλαιναν, 215
 θῆλυν ὑπόρρηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
 αἰεὶ δ' ἐν δαίτησι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

“Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ 220
 ἀνδρῶν δυσμενέων δύναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντων,
 Τρώων· ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἔποιτο καὶ ἄλλος,
 μᾶλλον θαλπωρὴ καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
 σὺν τε δύ' ἐρχομένω, καὶ τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν,
 ὅππως κέρδος ἔη· μῦθος δ' εἴ πέρ τε νοήσῃ, 225
 ἀλλὰ τέ ῥοι βράσσων τε νόος, λεπτή δέ τε μῆτις.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἔπεσθαι.
 ἠθέλετ' Ἀἴαντε δύω, θεράποντες Ἴδης,
 ἠθέλε Μηνριόνης, μάλα δ' ἠθέλε Νέστορος υἱός,
 ἠθέλε δ' Ἀτρεΐδης δουρὶ κλειτὸς Μενέλαος, 230
 ἠθέλε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσσεὺς καταδύναι ὄμιλον
 Τρώων· αἰεὶ γάρ ῥοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

“Τυδεΐδῃ Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
 τὸν μὲν δὴ ἔταρόν γ' αἰρήσῃ, ὅν κ' ἐθέλῃσθα, 235
 φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
 μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῆσι φρεσὶ τὸν μὲν ἀρείω
 καλλεῖπειν, σὺ δὲ χεῖρον' ὀπάσσειν αἰδοῖ φείκων,
 εἰς γενεὴν ὀράων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.”

ὥς ἔφατ', ἔδφεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ. 240
 τοῖς δ' αὖτις μετέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

“εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε κελεύετε μ’ αὐτὸν ἐλέσθαι,
 πῶς ἂν ἔπειτ’ Ὀδυσῆος ἐγὼ θεῖοιο λαθοίμην,
 οὐ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ
 ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ‘φε Παλλὰς Ἀθήνη. 245
 τούτοό γε σπομένοιο καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
 ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ πέρι φοῖδε νοῆσαι.”

τὸν δ’ αὖτε προσέφειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 “Τυδεΐδη, μήτ’ ἄρ με μάλ’ αἶνεε μήτε τι νείκει·
 φειδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ’ Ἀργεῖοισ’ ἀγορεύεις. 250
 ἀλλ’ ἴομεν· μάλα γὰρ νύξ ἄνεται, ἐγγύθι δ’ ἡώς,
 ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παροίχωκεν δὲ πλέων νύξ
 τῶν δύο μοιράων, τριτάτῃ δ’ ἔτι μοῖρα λέλειπται.”

ὥς φειπόνθ’ ὅπλοισιν ἐνὶ δφεινοῖσιν ἐδύτην.
 Τυδεΐδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης 255
 φάσγανον ἄμφηκες—τὸ δ’ ἐφὸν παρὰ νηὶ λέλειπτο—
 καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ ‘φοι κυνέην κεφαλῇφιν ἔθηκε
 ταυρεῖην, ἄφαλόν τε καὶ ἄλλοφον, ἥ τε καταῖτυξ
 κέκληται, ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
 Μηριόνης δ’ Ὀδυσῇ δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην 260
 καὶ ξίφος· ἀμφὶ δέ ‘φοι κυνέην κεφαλῇφιν ἔθηκε,
 ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ’ ἐντοσθεν ἱμᾶσιν
 ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
 ἀργιόδοντος υἱὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα
 εὖ καὶ ἐπισταμένως· μέσση δ’ ἐνὶ πῖλος ἀρήρει. 265
 τήν ῥά ποτ’ ἐξ Ἑλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
 ἐξέλετ’ Λυτόλυκος πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
 Σκάνδειαν δ’ ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι·
 Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήιον εἶναι,
 αὐτὰρ ὁ Μηριόνη δῶκεν ‘φῶ παιδὶ φορῆναι. 270
 δὴ τότε Ὀδυσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.

τῷ δ’ ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δφεινοῖσιν ἐδύτην,
 βάν ῥ’ ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ’ αὐτόθι πάντας ἀρίστους.

τοῖσι δὲ δεξιὸν ἤκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
 Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐ φίδον ὀφθαλμοῖσι 275
 νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
 χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς, ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη·

“ κλυθὶ μέν, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥ τέ μοι αἰεὶ
 ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
 κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθήνη, 280
 δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας εὐκλεέας ἀφικέσθαι,
 ῥέξαντας μέγα φέργον, ὃ κε Τρώεσσι μελήσει.”

δεύτερος αὖτ' ἡρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 “ κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη·
 σπεῖό μοι, ὥς ὅτε πατρὶ ἄμ' ἔσπεο Τυδεΐ δῖω 285
 ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ἦι.

τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιοὺς,
 αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
 κεῖσ'· ἀτὰρ ἄψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μῆσατο φέργα
 σὺν σοί, δῖα θεά, ὃ τέ ἔφοι πρόφρασσα παρέστης. 290
 ὥς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίσταο καί με φύλασσε.
 σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἥνιδα εὐρυμέτωπον,
 ἀδμήτην, ἣν οὗ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνὴρ·
 τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.”

ὥς ἔφαν εὐχόμενοι, τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη. 295
 οἱ δ' ἐπεὶ ἡρήσαντο Διὸς κούρη μεγάλοιο,
 βάν ῥ' ἔμεν ὥς τελέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν
 ἄμ φόνον, ἃν νέκυας, διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἶμα.

οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρώας ἀγήνορας εἶαεν Ἑκτωρ
 εὔδειν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους, 300
 ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 τοὺς ὃ γε συγκαλέσας πυκινὴν ἡρτύνετο βουλήν·

“ τίς κέν μοι τόδε φέργον ὑποσχόμενος τελέσειε
 δώρῳ ἔπι μεγάλῳ; μισθὸς δέ ἔφοι ἄρκιος ἔσται.
 δώσω γὰρ δῖφρον τε δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους, 305

οἳ κεν ἄριστοι ἔωσι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
 ὅς τις κε τλαίῃ, ῥοῖ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
 νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι,
 ἢ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὥς τὸ πάρος περ,
 ἢ ἤδη χεῖρεσσιν ὑφ' ἡμετέρησι δαμέντες
 φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
 νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῶ.”

310

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Ἐϋμήδεος υἱός,
 κήρυκος θεῖοιο, πολύχρυσος πολύχαλκος·
 ὃς δὴ τοι φεῖδος μὲν ἔεν κακός, ἀλλὰ ποδώκης·
 αὐτὰρ ὁ μῶνος ἔεν μετὰ πέντε κασιγνήτησιν·
 ὃς ῥα τότε Τρωσὶν τε καὶ Ἑκτορι μῦθον ἔφειπεν·

315

“Ἑκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ
 νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι.
 ἀλλ' ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὅμοσον
 ἢ μὲν τοὺς ἵππους τε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ
 δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἄλιος σκοπὸς ἔσσομαι οὐδ' ἀπὸ δόξης·
 τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἴμι διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκωμαι
 νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
 βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν ἢ μάχεσθαι.”

320

326

ὥς φάθ', ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε καὶ ῥοι ὅμοσσε·
 “ρίστω νῦν Ζεὺς αὐτός, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
 μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
 Τρώων, ἀλλὰ σέ φημι διαμπερές ἀγλαΐεῖσθαι.”

330

ὥς φάτο καὶ ῥ' ἐπίορκον ἐπώμοσε, τὸν δ' ὀρόθυνε.
 αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα,
 ῥέσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
 κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην, ἔλε δ' ὀξὺν ἄκοντα,
 βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἄψ' Ἑκτορι μῦθον ἀποιόσειν.

335

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὄμιλον,
βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
διογενῆς Ὀδυσσεύς, Διομήδεα δὲ προσέφειπεν· 340

“οὗτός τις, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ,
οὐ φοῖδ' ἢ νήεσσιν ἔπι σκοπὸς ἡμετέρησιν
ἢ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων.
ἀλλὰ ῥ' ἐώμεν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἔλοιμεν 345
καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεςσιν,
αἰεὶ μιν ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιφειλεῖν
ἔγχε' ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ φάστυ ἀλύξῃ.”

ὥς ἄρα φωνήσαντε παρέξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίησιν. 350
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀπέεν ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται
ἡμιόνων—αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
ἐλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον—
τῷ μὲν ἐπιδραμέτην, ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας·
φέλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἐταίρους 355
ἐκ Τρώων ἵεναι, πάλιν Ἑκτορος ὀτρύναντος.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄπεςαν δουρηνεκὲς ἢ καὶ ἔλασσον,
γινῶ ῥ' ἀνδρας δηίους, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διωκέμεν ὀρμήθησαν.
ὥς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε, φειδότε θήρης, 360
ἢ κεμάδ' ἢ ἐλαγῶν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δὲ τε προθέησι μεμηκώς,
ὥς τὸν Τυδεΐδης ἠδὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
λαοῦ ἀποτμήξαντε διώκετον ἐμμενὲς αἰεὶ.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι 365
φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδεΐδῃ, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
φθαίῃ ἐπευξάμενος βαλέεν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.

342 ἐπίσκοπος

351 ἀπέην

344 ἀλλ' ἐωμέν μιν

359 διώκειν

348 ἔγχει, ἔγχεϊ

368 βαλέειν

δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

“ἥέ μὲν' ἥέ σε δουρὶ κιχήσομαι, οὐδέ σε φημι 370
δφρηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλυξέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.”

ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκε, ῥεκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός.

δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον εὖξου δουρὸς ἀκωκὴ
ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ' ἄρ' ἔστη τάρβησέν τε
βαμβαίνων, ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίγνεται ὀδόντων, 375

χλωρὸς ὑπὸ δφέος. τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην,

χειρῶν δ' ἀψάσθην· ὁ δὲ δακρύσας ῥέπος ἡὔδα·

“ζωγρέετ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος,
τῶν κ' ὑμῖν χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα, 380
εἴ κεν ἐμὲ ζῶν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

“θάρσее, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω·

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·

πῇ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος 385

νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὖδουσι βροτοὶ ἄλλοι;

ἢ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων;

ἦ σ' Ἐκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα

νῆας ἐπὶ γλαφυράς; ἦ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε;”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα· 390

“πολλῇσιν μ' αἵτησι παρέκ νόον ἤγαγεν Ἐκτωρ,

ὅς μοι Πηλεΐωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους

δωσέμεναι κατένευσε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ·

ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν

ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι, 395

ἥ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὥς τὸ πάρος περ,

ἦ ἤδη χεῖρεσσιν ὑφ' ἡμετέρησι δαμέντες

φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι

νύκτα φυλασσέμεναι καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῶ.”

371 ἀλύξειν

376 ὑπαὶ δέλους

378 ζωγρεῖτ'

383 θάρσει

391 αἵτησι

τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 400
 “ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
 ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
 ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἢδ' ὀχέεσθαι,
 ἄλλω γ' ἢ Ἀχιλῇι, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 405
 ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἑκτορα, ποιμένα λαῶν;
 ποῦ δέ ῥοι ἔντεα κεῖται ἀρήια, ποῦ δέ ῥοι ἵπποι;
 πῶς δ' αἶ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;
 ἄσσα τε μητιάουσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
 αὐθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἢ πόλινδε 410
 ἀψ' ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιοὺς.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε Δόλων, Ἑϋμήδεος υἱός·
 “τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Ἑκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουλευφόροι εἰσὶ,
 βουλὰς βουλεύει θεῖου παρὰ σήματι Γίλου, 415
 νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἅς εἴρεαι, ἥρως,
 οὐ τις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν οὐδὲ φυλάσσει.
 ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
 οἱ δ' ἐγρηγόρθασι φυλασσέμεναί τε κέλονται
 ἀλλήλοισ'. ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι 420
 εὔδουσι· Τρωσὶν γὰρ ἐπιτραπέουσιν φυλάσσειν·
 οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν ἦαται οὐδὲ γυναῖκες.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 “πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἵπποδάμοισιν
 εὔδουσ' ἢ ἀπάνευθε; δῖειπέ μοι, ὅφρα δαήω.” 425

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Ἑϋμήδεος υἱός·
 “τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 πρὸς μὲν ἄλός Κᾶρες καὶ Παῖονες ἀγκυλότοξοι
 καὶ Λέλεγες καὶ Καύκωνες δῖοί τε Πελασγοί.
 πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι Μυσοὶ τ' ἀγέρωχοι 430
 καὶ Φρύγες ἱππόμαχοι καὶ Μήονες ἱπποκορυσταί.

ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ῥέκαστα·
 εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδύναι ὄμιλον,
 Θρήικες οἶδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων·
 ἐν δέ σφι Ῥῆσος βασιλεύς, πάϊς Ἡιονῆος. 435
 τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ρίδον ἡδὲ μεγίστους·
 λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
 ἄρμα δέ ῥοι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἥσκηται·
 τεύχεα δὲ χρύσεια πελώρια, θαῦμα φιδέσθαι,
 ἥλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὗ τι καταθνητοῖσι φέροικεν 440
 ἀνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
 ἡέ με δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλεῖ δεσμῷ,
 ὄφρα κεν ἔλθητον καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
 ἡέ κατ' αἶσαν ἔφειπον ἐν ὑμῖν ἡέ καὶ οὐκί." 445

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 “μὴ δὴ μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
 ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἀμάς.
 εἰ μὲν γὰρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν ἡέ μεθῶμεν,
 ἦ τε καὶ ὕστερον εἴσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν 450
 ἡέ διοπτεύσων ἡ ἐναντίβιον πολεμίζων·
 εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμείς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσης,
 οὐκέτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργεῖοισιν.”

ἦ, καὶ ὁ μὲν μιν ἔμελλε γενεῖου χειρὶ παχείῃ
 ἀψάμενος λίσσεσθαι, ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε 455
 φασγάνῳ αἶξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
 φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῇφιν ἔλοντο
 καὶ λυκέην καὶ τόξα παλίντονα καὶ δόρυ μακρόν·
 καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληίτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς 460
 ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ καὶ εὐχόμενος ρέπος ἠΰδα·

“χαῖρε, θεά, τοῖσδεσσι· σέ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
 πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὐτὶς
 πέμψον ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.”

ὥς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ 'φέθεν ὑψόσ' αἰέρας 465
 θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
 συμμάρψας δόνακας μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
 μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
 τῷ δὲ βάτην προτέρω διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα,
 αἶψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἵξον ἰόντες. 470
 οἱ δ' εὖδον καμάτῳ ἀδηκότες, ἔντεα δέ σφι
 καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον,
 τριστοιχί· παρὰ δέ σφι 'φεκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
 'Ρῆσος δ' ἐν μέσῳ εὖδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι
 ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο. 475
 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς προπάροιθε φιδῶν Διομήδεϊ δείξεν·

“οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
 οὓς νῶιν πίφαισκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
 ἀλλ' ἄγε δὴ, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
 ἐστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λυ' ἵππους· 480
 ἢ ἐσὺ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.”

ὥς φάτο, τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀφεικῆς
 ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνεται δ' αἵματι γαῖα.
 ὥς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθών, 485
 αἴγεσιν ἢ οἷεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούση,
 ὥς μὲν Θρήικας ἄνδρας ἐπώχετο Τυδέος υἱός,
 ὄφρα δυνώδεκ' ἐπεφνεν. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὅν τινα Τυδεΐδης ἄορι πλήξειε παραστάς,
 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐκφερύσασκε, 490
 τὰ φρονέων κατὰ θυμόν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
 ῥεῖα διέλθοιεν μῆδὲ τρομεοῖατο θυμῷ
 νεκροῖς ἄμβαινοντες· ἀφήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱός,
 τὸν τρισκαιδέκατον μελιγηδέα θυμὸν ἀπηύρα 495
 ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῇφιν ἐπέστη.

[τὴν νύκτ', Οἰνείδαο πάϊς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.]
 τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσσεὺς λυέ μώνυχας ἵππους,
 σὺν δ' ἥειρεν ἱμάσι καὶ ἐξήλαυνεν ὀμίλου
 τόξῳ ἐπιπλήσσω, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν 500
 ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἐλέσθαι.
 ῥοίζησεν δ' ἄρα πιφάνσκων Διομήδεϊ δίῳ.

αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων ὃ τι κύντατον ἔρδοι,
 ἢ ὃ γε δίφρον ἐλών, ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
 ῥυμοῖ' ἐκφερύοι ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' αἰείρας, 505
 ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 ἦος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
 ἐγγύθεν ἵσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·

“νόστου δὴ μνήσαι, μεγαθύμοο Τυδέος υἱέ,
 νῆας ἔπι γλαφυράς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς· 510
 μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσιν θεὸς ἄλλος.”

ὥς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς φόπα φωνησάσης,
 καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσετο· κόψε δ' Ὀδυσσεὺς
 τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

οὐδ' ἀλαὸς σκοπιὴν εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων, 515
 ὥς φίδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἔπουσαν·
 τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὄμιλον,
 ὥρσεν δὲ Θρηκῶν βουληφόρον Ἴπποκόωντα,
 ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν· ὁ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
 ὥς φίδε χῶρον ἐρήμον, ὅθ' ἕστασαν ὠκέες ἵπποι 520
 ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
 ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα φίλον τ' ὀνόμηνεν ἐταῖρον.
 Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὥρτο κυδοιμὸς
 θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα φέργα,
 ὅσος ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας. 525

οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἔκτορος ἔκταν,
 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς μὲν ἔρυξε διίφιλος ὠκέας ἵππους,
 Τυδεΐδης δὲ χαμᾶζε θορῶν ἔναρα βροτόεντα

ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῇ τιθεί, ἐπεβήσετο δ' ἵππων.
 μᾶστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἀφέκοντε πετέσθην. 530
 Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε φώνησέν τε·

“ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 ψεύσομαι ἢ ἔτυμον φερέω ; κέλεται δέ με θυμός.
 ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει. 535
 αἱ γὰρ δὴ Ὀδυσσεύς τε καὶ ὁ κρᾶτερὸς Διομήδης
 ὦδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
 ἀλλ' αἰνῶς δέδφοικα μετὰ φρεσί, μή τι πάθωσιν
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.”

οὗ πω πᾶν φεφέρητο φέπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί. 540
 καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα, τοὶ δὲ χαρέντες
 δεξιῇ ἡσπάζοντο φέπεσσί τε μειλιχίοισι.
 πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ·

“φείπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 ὕππως τούσδ' ἵππους λάβετον· καταδύντες ὄμιλον 545
 Τρώων ; ἢ τίς σφωε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας ;
 αἰνῶς ἀκτίνεσσι φεφικότες ἡελίοιο.
 αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τί φημι
 μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ γέρων περ ἐὼν πολεμιστής·
 ἀλλ' οὗ πω τοίους ἵππους φίδον οὐδ' ἐνόησα. 550
 ἀλλὰ τιν' ὑμῖν οἶω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα·
 ἀμφοτέρω γὰρ σφῶι φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς
 κούρη τ' αἰγιόχοιο Διός, γλαυκῶπις Ἀθήνη.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 “ὦ Νέστωρ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, 555
 ῥεῖα θεὸς γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας ἡέ περ οἶδε
 ἵππους δωρήσαιτ', ἐπεὶ ἢ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
 ἵπποι δ' οἶδε, γεραιέ, νεήλυδες, οὓς ἐρεεῖνεις,
 Θρηῖκιοι· τὸν δέ σφι φάνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης

νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ. 531

ἔκτανε, παρ δ' ἐτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους. 560
 τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
 τὸν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
 "Ἐκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί."

ὥς φειπὼν τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους
 καγχαλάων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί. 565
 οἱ δ' ὅτε Τυδεΐδew κλισίην εὖτυκτον ἵκοντο,
 ἵππους μὲν κατέδησαν εὖτμήτοισιν ἱμάσι
 φάτνη ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
 ἔστασαν ὠκύποδες μελιγηδέα πυρὸν ἔδοντες.
 νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος 570
 θῆκ' Ὀδυσεύς, ὅφρ' ἱρὸν ἐτοιμασσαίατ' Ἀθήνη.
 αὐτοὶ δ' ἰδρῶα πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσση
 ἐσβάντες κνήμας τε ἰδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σφιν κῦμα θαλάσσης ἰδρῶα πολλὸν
 νίψεν ἀπὸ χρωτὸς καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ, 575
 ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λοέσαντο.
 τῷ δὲ λοεσσαμένῳ καὶ ἀλειψαμένῳ λίπ' ἐλαίῳ
 δείπνῳ ἐφιζανέτην, ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνη
 πλείου ἀφυσσόμενοι λείβον μελιγηδέα φοῖνον.

565 καγχαλάων

572 ἰδρῶ

574 ἰδρῶ

576 λούσαντο

ΙΛΙΑΔΟΣ Λ.

Ἦὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
ῶρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φάος φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺς δ' Ἑριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ἀργαλήην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
στῇ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακῆτεϊ νηὶ μελαίνῃ, 5
ἥ ῥ' ἐν μεσσήτῳ ἔσκε γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
ἡμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐφίσας
εἵρυσαν, ἡγορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε δφεινόν τε 10
ὄρθι, Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἐκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἢ ἐνέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἄτρεΐδης δ' ἐβόησεν ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν 15
Ἀργεῖους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκόν.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
τόν ποτέ ῥοι Κινύρης δῶκε ξεινήιον εἶναι. 20

πεύθετο γὰρ Κύπρουδε μέγα κλέος, οὔνεκ' Ἀχαιοὶ
 ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
 τοὔνεκά ῥοι τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆι.
 τοῦ δ' ἦ τοι δέκα οἴμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
 δώδεκα δὲ χρυσοῦ καὶ φείκοσι κασσιτέροιο· 25
 κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
 τρεῖς ῥεκάτερθ', ἱρισι φοικότες, ἅς τε Κρονίων
 ἐν νέφει ἐστήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὥμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ ῥοι ἦλοι
 χρύσειοι πάμφαινον, ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν 30
 ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
 ἀν δ' ἔλετ' ἀμφιβρότην πολυδαίδαλον ἀσπίδα θούριν,
 καλήν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
 ἐν δέ ῥοι ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐφείκοσι κασσιτέροιο
 λευκοῖ', ἐν δὲ μέσοισιν ἕεν μέλανος κυάνοιο. 35
 τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῶ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
 δφεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δφειμός τε Φόβος τε.
 τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμῶν ἕεν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῦ
 κυάνεος φερέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ ῥοι ἦσαν
 τρεῖς ἀμφιστρεφέες, ἐνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι. 40
 κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον
 ἵππουριν· δφεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
 εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῶ,
 ὀξέα· τῇλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
 λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη, 45
 τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκῆνης.

ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἐφῶ ἐπέτελλε ῥέκαστος
 ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὐθ' ἐπὶ τάφρῳ,
 αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 ῥῶοντ'· ἄσβεστος δὲ βοή γένητ' ἡόοθι πρό. 50
 φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες,

25 χρυσοῖο

38 ἦν

28 νέφει στήριξε, νέφει ἐστήριξε

39 ἐλέλικτο

35 λευκοί—ἐην

50 ἡῶθι

ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον. ἐν δὲ κυδοιμὸν
 ὤρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἦκεν ἐφέρας
 αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὔνεκ' ἔμελλε
 πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς Ἄφιδι προϊάψειν. 55

Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
 Ἑκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα
 Αἰνεΐαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὥς τίετο δῆμῳ,
 τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον καὶ Ἀγήνορα δῖον
 ἡίθεόν τ' Ἀκάμαντ', ἐπιφέρειλον ἀθανάτοισιν. 60

Ἑκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσε φίσην.
 οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὐλῖος ἀστήρ
 παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα,
 ὥς Ἑκτωρ ὅτε μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
 ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ 65
 λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.

οἱ δ', ὥς τ' ἀμνητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
 ὄγμον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν
 πυρῶν ἢ κριθέων· τὰ δὲ δάργματα ταρφέα πίπτει·
 ὥς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες 70
 δηίοον, οὐδ' ἕτεροι μνάοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·

φίσας δ' ὑσμίνῃ κεφαλὰς ἔχεν· οἱ δὲ λύκοι ὥς
 θῦνον. Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσοράουσα·
 οἷη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν,
 οἱ δ' ἄλλοι οὐ σφιν πάρεσαν θεοί, ἀλλὰ ῥέκηλοι 75
 σφοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο, ἦχι ῥεκάστω

δῶματα καλὰ τέτυκτο κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο.
 πάντες δ' ἠτιάοντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
 οὔνεκ' ἄρα Τρῶεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
 τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ νόσφι λιασθεῖς 80
 τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίῳν,
 εἰσοράων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν

69 κριθῶν—δράγματα

71 δηίοον—μνώοντ'

73 εἰσορόωσα

78 ἠτιόωντο

82 εἰσορόων

χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ' ὀλλυμένους τε.

ὄφρα μὲν ἡὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο, πίπτε δὲ λαός· 85
ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὠπλίσσατο δεῖπνον
οὔρεος ἐν βήσσησιν, ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
τάμνων δένδρεα μακρά, ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμόν,
σίτοό τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἰρεῖ,
τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας, 90
κεκλόμενοι ἐτάροισι κατὰ στίχας. ἐν δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ', ἔλε δ' ἄνδρα Βιάνορα, ποιμένα λαῶν,
αὐτόν, ἔπειτα δ' ἐταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
ἦ τοι ὅ γ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ 95
νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ ἔφοι σχέθε χαλκοβάρεια,
ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ †περίδυσσε χιτῶνας†· 100
αὐτὰρ ὁ βῆ Φῖσόν τε καὶ Ἀντιφον ἐξεναρίζων,
νῆε δὺω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
εἶν ἐνὶ δίφρῳ εἶντε· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἀντιφος αὖ παράβασκε περικλυτός· ὦ ποτ' Ἀχιλλεὺς
Ἰδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι, 105
ποιμαίνοντ' ἐπ' ὅεσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρεῖων Ἀγαμέμνων
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στήθος βάλε δουρί,
Ἀντιφον αὖ παρ' ὅας ἔλασε ξίφε', ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖν ἐσύλαε τεύχεα καλὰ 110
γιγνώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἰδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς.
ὥς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα

89 σίτου

109 παρὰ οὗς—ξίφει

104 παρέβασκε

110 ἐσύλα

ῥηιδίως συνέφαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὁδοῦσιν,
 ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἀπαλὸν τέ σφ' ἦτορ ἀπηῦρα· 115
 ἢ δ' εἴ περ τε τύχησι μάλα σχεδόν, οὐ δύναται σφι
 χραιομεῖν, αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἰκάνει·
 καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
 σπεύδουσ', ἰδρώουσα, κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὀρμῆς·
 ὥς ἄρα τοῖς οὐ τις δύνατο χραιομῆσαι ὄλεθρον 120
 Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργεῖοις φέβοντο.

αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἴππόλοχον μενεχάρμην,
 υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα
 χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
 οὐκ ἔαεσχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ,— 125
 τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων
 εἰν ἐνὶ δῖφρῳ εὐντε, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
 ἐκ γάρ σφεας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα,
 τῷ δὲ κυκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο λέων ὥς
 Ἀτρεΐδης· τῷ δ' αὖτ' ἐκ δῖφροο γουναζέσθην· 130

“ζώγρεε, Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξε' ἄποινα·
 πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
 χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος,
 τῶν κέν τοι χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
 εἰ νῶϊ ζωὴν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.” 135

ὥς τῷ γε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
 μελιχίοισι φέπεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὅπ' ἄκουσαν·

“εἰ μὲν δ' Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστόν,
 ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν
 ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ, 140
 αὖθι κατακτεῖναι μηδ' ἐξέμεν ἄψ ἔς Ἀχαιοὺς,
 νῦν μὲν δὴ φοῦ πατρὸς ἀφεικέα τίσετε λώβην.”

ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμᾶζε
 δουρὶ βαλὼν πρὸς στηῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὐδέ' ἐρείσθη.

125 εἶασχ'

130 δῖφρου

131 ζώγρει—δέξαι

137 μελιχίοις ἐπέεσσι

138 δὴ

144 οὐδὲ

Ἴππόλοχος δ' ἀπόρουσε·—τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε, 145
 χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ πλήξας ἀπὸ τ' αὐχένα κόψας,
 ὄλμον δ' ὥς ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὀμίλου.

τοὺς μὲν ἕασ'· ὁ δ' ὅθι πλείσται κλονέοντο φάλαγγες,
 τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί.
 πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκη, 150

ἱππῆες δ' ἱππῆας—ὑπὸ σφισι δ' ὤρτο κούρη
 ἐκ πεδίου, τὴν ὤρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων—
 χαλκῷ δηιόοντες. ἀτὰρ κρεῖων Ἀγαμέμνων
 αἰὲν ἀποκτείνων ἔπετ' Ἀργεῖοισι κελεύων.

ὥς δ' ὅτε πῦρ ἀφίδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ, 155
 πάντῃ φειλυφάων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
 πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὀρμῇ·
 ὥς ἄρ' ὑπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτε κάρηνα
 Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
 κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας, 160
 ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας. οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
 κείατο γύπεσσιν πολὺν φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν.

Ἐκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς ἐκ τε κούρης
 ἐκ τ' ἀνδροκτασίης ἐκ θ' αἵματος ἐκ τε κυδοιμοῦ·
 Ἀτρεΐδης δ' ἔπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων. 165

οἱ δέ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
 μέσσον καὶ πεδίων, παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο
 ῥιέμενοι πόλιος. ὁ δὲ κεκληγὼς ἔπετ' αἰεὶ
 Ἀτρεΐδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιίης τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο, 170
 ἔνθ' ἄρα δὴ ἴσταντο καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.

οἱ δ' ἔτι καὶ μέσσον πεδίων φοβέοντο βόες ὥς,
 ἅς τε λέων ἐφόβησε μολῶν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ
 πάσας· τῇ δέ τ' ἰὴ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
 τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔφαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὁδοῦσι 175
 πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἶμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει·

ὥς τοὺς Ἀτρεΐδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὑπτιοὶ ἔκπεσον ἵππων
Ἀτρεΐδα' ὑπὸ χερσὶ· περιπρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν. 180
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τείχος
ἵξεσθαι, τότε δὴ ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἰδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσεως
οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δ' ἀστεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἴριν δ' ὠτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσιν. 185
“βάσκ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα, τὸν Ἑκτορι μῦθον ἐνισπε·
ὄφρ' ἂν μὲν χ' ὀράῃ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ἀναχωρεέτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
μάρνασθαι δηίοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην. 190
αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἦ δουρὶ τυπεῖς ἢ βλήμενος ἰῶ
εἰς ἵππους ἄλεται, τότε ῥοι κράτος ἐγγυαλίζω
κτείνειν, εἰς ὃ κε νῆας εὖσσέλμους ἀφίκηται
δύη τ' ἡέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.”
ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθῃσε ποδῆνεμος ὠκέϊ' Ἴρις, 195
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς Φίλιον ἱρήν.
εὖρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἑκτορα δῖον,
ἑσταότ' ἐν θ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν·
ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις·
“Ἑκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε, 200
Ζεὺς με πατὴρ προέηκε τέιν τάδε μυθήσασθαι.
ὄφρ' ἂν μὲν χ' ὀράῃς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ὑπόφεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνωχθὶ
μάρνασθαι δηίοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην. 205
αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἦ δουρὶ τυπεῖς ἢ βλήμενος ἰῶ

180 Ἀτρεΐδεω

195 ὠκέα

187 κεν ὀρᾶ

196 εἰς

202 κεν ὀρᾶς

189 ἀναχωρεῖτω

199 ὠκέα

εἰς ἵππους ἄλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίζει
κτείνειν, εἰς ὃ κε νῆας εὖσσέλμους ἀφίκηται
δύη τ' ἡέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθη."

ἡ μὲν ἄρ' ὥς φειποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις, 210

Ἔκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρε κατὰ στρατὸν ὥχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνὴν.

οἱ δ' ἐφελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν,
Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας. 215

ἀρτύνθη δὲ μάχη, στὰν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ', ἔθελεν δὲ πολὺν προμάχεσθαι ἀπάντων.

ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσai,
ὅς τις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίον ἦλθεν
ἢ αὐτῶν Τρώων ἢ κλειτῶν ἐπικούρων. 220

Φιφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἡϋς τε μέγας τε,
ὃς τράφεν ἐν Θρήκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων·
Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοισ' ἐνι τυτθὸν εὐντα
μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανόα καλλιπάρηον·
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠβῆς ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον, 225

αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὃ γε θυγατέρα ῥήν·
γῆμας δ' ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν
σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἳ ῥοι ἔποντο.
τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐφίσας,
αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐς Φίλιον εἰληλούθει· 230

ὃς ῥα τότε Ἀτρεΐδα' Ἀγαμέμνονος ἀντίον ἦλθεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρεΐδης μὲν ἄμαρτε, παρὰ δέ ῥοι ἐτράπετ' ἔγχος,

Φιφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθε,
νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρεῖν χεὶρὶ πιθήσας· 235
οὐδ' ἔτορε ζωστήρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμῇ.

210 ὠκέα

214 ἐφελίχθησαν

222 τράφη

224 Θεανῶ

230 εἰς

231 Ἀτρεΐδῃ

καὶ τό γε χειρὶ λαβὼν εὐρὺ κρεΐων Ἀγαμέμνων
 ἔλκ' ἐπὶ ῥοί μεμαῶς ὥς τε λῖς, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πληῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα. 240
 ὥς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνου
 οἰκτρός, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, φαστοῖσιν ἀρήγων,
 κουριδῆς, ἧς οὐ τι χάριν φίδε πολλὰ δ' ἔδωκε·
 πρῶθ' ἑκατὸν βούς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη,
 αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄϊς, τὰ ῥοι ἄσπετα ποιμαίνοντο. 245
 δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε,
 βῆ δὲ φέρων ἀν' ὄμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.

τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε Κόων, ἀριδείκετός ἀνδρῶν,
 πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ῥε πένθος
 ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντος. 250
 στῆ δ' εὐράξ σὺν δουρί, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον,
 νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
 ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
 ῥίγησέν δ' ἄρ' ἔπειτα φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀπέληγε μάχης ἡδὲ πτολέμοιο, 255
 ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
 ἦ τοι ὁ Φιφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
 ἔλκε ποδὸς μεμαῶς, καὶ αὐτὲς πάντας ἀρίστους·
 τὸν δ' ἔλκοντ' ἀν' ὄμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
 οὔτησε ξυστῶ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα· 260
 τοῦ δ' ἐπὶ Φιφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
 ἐνθ' Ἀντήνορος νῆες ὑπ' Ἀτρεΐδῃ βασιλῇ
 πότμον ἀναπλήσαντες ἔδυν δόμον Ἄφιδος εἴσω.

αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλέετο στίχας ἀνδρῶν
 ἔγχεϊ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν, 265
 ὄφρα ῥοι αἶμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἔλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἶμα,
 ὀξείαι δ' ὀδύнай δύνον μένος Ἀτρεΐδαο.
 ὥς δ' ὅτ' ἀν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναιῖκα,

δριμύ, τό τε προΐεισι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι, 270
 Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσai,
 †ὥς ὀξεῖ ὀδύναι† δύνον μένος Ἀτρεΐδαο.
 ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
 νηυσὶν ἐπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
 ἥϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς· 275

“ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
 φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
 εἶασε Τρῶεσσι πανημέριον πολεμίζειν.”

ὥς ἔφαθ', ἡνιόχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους 280
 νῆας ἐπι γλαφυράς· τῷ δ' οὐκ ἀφέκοντε πετέσθην·
 ἄφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίη,
 τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντες.

Ἐκτωρ δ' ὥς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα, 285
 Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν αὖσας·

“Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
 ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
 οἴχετ' ἀνὴρ ὁ ἄριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
 Ζεὺς Κρονίδης. ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
 ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.” 290

ὥς φειπὼν ὠτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 ὥς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
 σεύη ἐπ' ἀγροτέρῳ συὶ καπρίῳ ἢ λέοντι,
 ὥς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
 Ἐκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ φῖσος Ἄρηι. 295

αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
 ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ ὑπεραεῖ φῖσος ἀέλλη,
 ἢ τε καθαλλομένη φοφειδέα πόντον ὀρίνει.

ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
 Ἐκτωρ Πριαμίδης, ὅτε ἔφοι Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν; 300
 Ἀσαῖον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ὀπίτην

καὶ Δόλοπα Κλυτίδην καὶ Ὀφέλτιον ἡδ' Ἀγέλαον
 Αἴσυμνόν τ' Ὠρόν τε καὶ Ἰππόνοον μενεχάρμην.
 τοὺς ἄρ' ὃ γ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἔλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
 πληθύν, ὥς ὁπότε νέφεα Ζέφυρος στυφελίξῃ 305
 ἀργεστᾶο Νότοιο, βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·
 πολλὸν δὲ τροφί κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
 σκίδνεται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ριωῆς.
 ὥς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἑκτορι δάμνατο λαῶν.

ἔνθα κε λαιγὸς ἔεν καὶ ἀμήχανα φέργα γένοντο, 310
 καὶ νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
 εἰ μὴ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·

“Τυδεΐδῃ, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵσταο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
 ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἔλῃ κορυθαίολος Ἑκτωρ.” 315

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 “ἦ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
 ἡμέων ἔσται ρῆδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Τρῶσιν δὴ βόλεται δοῦναι κράτος ἢ ἐπερ ἡμῖν.”

ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμᾶζε, 320
 δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ράνακτος.
 τοὺς μὲν ἔπειτ' εἶασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν·
 τῷ δ' ἀν' ὄμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὥς ὅτε κάπρω
 ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον· 325
 ὥς ὄλεκον Τρῶας πάλιν ὀρμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἑκτορα δῖον.

ἔνθ' ἐλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
 νῆε δ' ὧς Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
 ρεΐδее μαντοσύνας, οὐδὲ ροὺς παῖδας ἔασκε 330
 στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τῷ δὲ ροὶ οὐ τι
 πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.

310 ἔην

318 ἔσσεται

319 δοῦναι

330 ἦδεε—οὐδ' εἰς

τοὺς μὲν Τυδεΐδης δουρὶ κλειτὸς Διομήδης
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
 Ἴππόδαμον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν. 335

ἔνθα σφιν κατὰ ρῖσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων
 ἐξ Ἰδης καθορῶν· τοὶ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
 ἦ τοι Τυδέος υἱὸς Ἀγαστροφον οὔτασε δουρὶ
 Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐδὲ ῥοι ἵπποι
 ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ. 340

τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν, αὐτὰρ ὁ πεζὸς
 θύνε διὰ προμάχων, ἧος φίλον ὤλεσε θυμόν.

Ἐκτωρ δ' ὁξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
 κεκληγῶς· ἅμα δὲ Τρώων εἶποντο φάλαγγες.

τὸν δὲ ριδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης, 345
 αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς εὐντα·

“νῶιν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἐκτωρ·
 ἀλλ' ἄγε δὴ στέομεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.”

ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλεν οὐδ' ἀφάμαρτε, τιτυσκόμενος κεφαλῇφιν, 350
 ἄκρην κακὴν κόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός,
 οὐδ' ἵκετο χροῖα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
 τρίπτυχος αὐλῶπις, τήν ῥοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.

Ἐκτωρ δ' ὥκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μῖκτο δ' ὁμίλῳ,
 στήν δὲ γυνῆξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ 355
 γαίης· ἀμφὶ δέ ῥ' ὅσσε κελαινὴ νύξ ἐκάλυψεν.

ὄφρα δὲ Τυδεΐδης μετὰ δούρατος ὥχετ' ἐρωήν
 τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι ῥοι καταφείσατο γαίης,
 τόφρ' Ἐκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἄψ' ἐς δίφρον ὀρούσας
 ἐξέλασ' ἐς πληθὺν καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν. 360

δουρὶ δ' ἐπαῖσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

“ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦ τέ τοι ἄγχι
 ἦλθε κακόν· νῦν αὐτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 ᾧ μέλλεις εὐχέσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.

ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας, 365
εἴ πού τις καὶ ἐμοί γε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστι.
νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιφείσομαι, ὅν κε κιχήω."

ἦ, καὶ Παιονίδην δουρὶ κλυτὸν ἐξενάριζεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἡϋκόμοιο,
Τυδεΐδῃ ἐπὶ τόξα τιταίνετο, ποιμένι λαῶν, 370
στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ
Γίλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.

ἦ τοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον ἀσπίδα τ' ὦμων
καὶ κόρυθα βριαρὴν· ὁ δὲ τόξοο πῆχυν ἀνέλκε 375
καὶ βάλεν, οὐδ' ἄρα ἔφοι ἄλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερές ἰὸς
ἐν γαίῃ κατέπηκτο. ὁ δὲ μάλα ἔφηδ' ὑπελάσας
ἐκ λόχου ἀμπήδησε καὶ εὐχόμενος φέπος ἠΰδα·

"βέβλη', οὐδ' ἄλιον βέλος ἔκφυγεν· ὥς ὄφελόν τοι 380
νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν ἐκ θυμὸν ἐλέσθαι.
οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
οἳ τέ σε πεφρίκασι λέονθ' ὥς μηκάδες αἶγες."

τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
"τοξότα, λωβητὴρ, κέρα' ἀγλαέ, παρθενοπίπα, 385
εἰ μὲν δ' ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
οὐκ ἄν τοι χραίσμησι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·

νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὐχέαι αὐτῶς·
οὐκ ἀλέγω, ὥς εἴ με γυνὴ βάλοι ἢ πάϊς ἄφρων·
κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο· 390
ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρη,
ὁξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·

τοῦ δὲ γυναικὸς μὲν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαί,
παῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
πύθεται, οἶωνοὶ δὲ περὶ πλέες ἢ γυναιῖκες." 395

367 κιχείω

380 βέβληται

375 τόξου

385 κέρα

376 ἄρα μιν

386 δὴ

ὥς φάτο, τοῦ δ' Ὀδυσσεὺς δουρὶ κλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἔστη πρόσθ'. ὁ δ' ὀπισθε καθεζόμενος βέλος ὠκὺ
ἐκ ποδὸς ἔλκ', ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινὴ.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε

νηυσὶν ἐπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ. 400
οἰώθη δ' Ὀδυσσεὺς δουρὶ κλυτός, οὐδέ τις αὐτῷ.

Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας·
ὀχθήσας δ' ἄρα φεῖπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.

“ὦ μοι ἐγώ, τί πάθω; μέγα μὲν κακόν, αἶ κε φέβωμαι
πληθὺν тарβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἶ κε ἔφαλώω 405
μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;

φοῖδα γὰρ ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο.
ὅς δέ κ' ἀριστεύησι μάχῃ ἔνι, τὸν δὲ μάλα χρεὼ
ἐστάμεναι κρατερῶς, ἢ τ' ἔβλητ' ἢ τ' ἔβαλ' ἄλλον.” 410

ἦος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων,
φέλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
ὥς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροὶ τ' αἷζηοὶ
σεύωνται· ὁ δέ τ' εἴσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο 415

θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν,
ἀμφὶ δέ ῥ' αἴσσονται ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται, οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δφεινόν περ εόντα·

ὥς ῥα τότε ἀμφ' Ὀδυσῆα διίφιλον ἐσσεύοντο
Τρώες. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηιοπίτην 420

οὔτασεν ὦμον ὑπερθεν ἐπάλμενος ὀξείῃ δουρί,
αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἐννομον ἐξενάριξε.

Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων αἷξαντα
δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ. 425

τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' ἄρ' Ἴππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρί,

αὐτοκασίγνητον εὐηφενέος Σώκοιο.

τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίε, ρισόθεος φώς·

στήῃ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν καί μιν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

“ὦ Ὀδυσσεῦ πολύαινε, δόλων ἅατ' ἠδὲ πόνοιο, 430

σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξαι Ἰππασίδησι,

τοιῷδ' ἄνδρε κατακτείνας καὶ τεύχε' ἀπούρας,

ἢ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπείς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσης.”

ὥς φειπὼν οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ρίσην.

διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος 435

καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἡρήριστο,

πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χροῖα φέργαθεν, οὐ δέ 'ρ' ἔασε

Παλλὰς Ἀθηναίῃ μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.

γυνῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὃ 'ροι οὐ τι βέλος κατὰ καίριον ἦλθεν,

ἅψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔφειπεν· 440

“ἂ δφείλ', ἦ μάλα δὴ σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος.

ἦ τοι μὲν ἐμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·

σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν

ἡματι τῷδ' ἔσσεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα

εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἀφιδι κλυτοπώλῳ.” 445

ἦ, καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,

τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν

ὥμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.

δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·

“ὦ Σῶχ', Ἰππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο, 450

φθῇ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.

ἂ δφείλ', οὐ μὲν σοί γε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ

ὅσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἶωνοὶ

ὤμησταὶ φερούουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες.

αὐτὰρ ἐμ', εἴ κε θάνω, κτεριοῦσί γε δῖοι Ἀχαιοί.” 455

ὥς φειπὼν Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος

ἔξω τε χροὸς ἔλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·

427 εὐηγενέος

430 ἅτ'

437 οὐδέ τ'

455 vide praefationem

αἶμα δέ ῥοι σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
 Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ρίδον αἶμ' Ὀδυσῆος,
 κεκλόμενοι καθ' ὄμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν. 460
 αὐτὰρ ὃ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἐταίρους.
 τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,
 τρὶς δ' ἄϊεν ριφάχοντος ἀρηίφιλος Μενέλαος.
 αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς εὐντα·

“ Αἴαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν, 465
 ἀμφὶ μ' Ὀδυσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' αὐτή,
 τῷ ρικέλλη ὡς εἴ ῥε βιώατο μοῦνον εὐντα
 Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 ἀλλ' ἴομεν καθ' ὄμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
 δέδρφα μὴ τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεῖς, 470
 ἐσθλὸς εὐν, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.”

ὥς ρειπὼν ὃ μὲν ἦρχ', ὃ δ' ἄμ' ἔσπετο ρισόθεος φῶς.
 εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα διίφιλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
 Τρῶες ἔπον ὡς εἴ τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
 ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ 475
 ἰῶ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μὲν τ' ἦλυξε πόδεσσι
 ρεύγων, ὄφρ' αἶμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε δαμάσσεται ὦκὺς ὀϊστός,
 ὦμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν
 ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπὶ τε λῖν ἦγαγε δαίμων 480
 σίντην· θῶες μὲν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὃ δάπτει·
 ὥς ρα τότε ἀμφ' Ὀδυσῆα δαῖφρονα ποικιλομήτην
 Τρῶες ἔπον πολλοὶ τε καὶ ἄλκιμοι, αὐτὰρ ὃ γ' ἦρως
 αἰσσων ῥῶ ἔγχε' ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἡϋτε πύργον, 485
 στῇ δὲ παρέκ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
 ἦ τοι τὸν Μενέλαος ἀρήιος ἔξαγ' ὀμίλου
 χερὸς ἔχων, ἦος θεράπων σχεδὸν ἦλασεν ἵππους.

470 δειδω

472 ἔσπετο

474 ἔπονθ'

484 ἔγχει

486 παρέξ

488 εἴως

Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἶλε Δόρυκλον
 Πριαμίδην, νόθον υἱόν, ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὔτα, 490
 οὔτα δὲ Λύσανδρον καὶ Πύρασον ἡδὲ Πυλάρτην.
 ὥς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
 χειμάροος κατ' ὄρεσφιν, ὁπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
 πολλὰς δὲ δρύας ἄζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
 ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἄλα βάλλει, 495
 ὥς ἔφεπε κλονέων πεδίον κάτα φαίδιμος Αἴας
 δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας. οὐδέ πω Ἑκτωρ
 πεύθετ', ἐπεὶ ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
 ὄχθας παρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου, τῇ ῥα μάλιστα
 ἀνδρῶν πίπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει 500
 Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ Ἀρήιον Ἰδομενῆα.
 Ἑκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὀμίλει μέρμερα ῥέζων
 ἔγχεϊ θ' ἵπποσύνη τε, νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας·
 οὐδ' ἂν πω χάζοντο κελεύθου δίοι Ἀχαιοί,
 εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἡϋκόμοιο, 505
 παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
 ἰῶ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
 τῷ ῥα περίδφεισαν μένεα πνεύοντες Ἀχαιοί,
 μή πῶς μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἔλοιεν.
 αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον· 510
 “ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 ἄγρεε, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, παρ δὲ Μαχάων
 βαινέτω, ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
 ἱητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων
 ἰοὺς τ' ἐκτάμνειν ἐπὶ τ' ἥπια φάρμακα πάσσειν.” 515
 ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
 αὐτίκα ἔφων ὀχέων ἐπεβήσετο, παρ δὲ Μαχάων
 βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἱητῆρος·
 μᾶστιξεν δ' ἵππους, τῷ δ' οὐκ ἀφέκοντε πετέσθην

493 χειμάρρους

502 ὀμίλει

494 δρυς

512 ἄγρει

496 πεδίον τότε

νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ. 520

Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν
Ἕκτορι παρβεβαώς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

“Ἕκτορ, νῶι μὲν ἐνθάδ’ ὀμιλέομεν Δαναοῖσιν
ἐσχατιῇ πολέμου δυσφηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμίξ, ἵπποι τε καὶ αὐτοί. 525

Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνω·
εὐρὺ γὰρ ἄμφ’ ὤμοισιν ἔχει σάκος. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
κεῖσ’ ἵππους τε καὶ ἄρμ’ ἰθύνομεν, ἐνθα μάλιστα
ἱππῆες πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες
ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ’ ἄσβεστος ὄρωρεν.” 530

ὥς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ πληγῆς αἶοντες
ρίμφ’ ἔφερον θοὸν ἄρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς
στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ’ ἄξων
νέρθεν ἅπας πεπάλακτο καὶ ἄντυγες αἰὲν περὶ δίφρον, 535

ὡς ἄρ’ ἀφ’ ἱππείων ὀπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον
αἷ τ’ ἀπ’ ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἔφίετο δύναι ὄμιλον
ἀνδρόμεον ῥῆξαί τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
ἤκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.
αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλέετο στίχας ἀνδρῶν 540
ἔγχεῖ τ’ ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,

Αἴαντος δ’ ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.

Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ’ ὑψίζυγος ἐν φόβον ὥρσε·
στῇ δὲ ταφῶν, ὅπιθεν δὲ σάκος βάλεν ἐπταβόειον. 545
τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ’ ὀμίλου, θηρὶ φεφοικώς,
ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.

ὥς δ’ αἶθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
ἐσσεύαντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιώται,
οἳ τέ μιν οὐκ ἐάουσι βοῶν ἐκ πίᾱρ ἐλέσθαι 550

Ζεὺς γάρ οἱ νεμεσᾶθ’, ὅτ’ ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο 543

524 πολέμοιο

540 ἐπεπωλεῖτο

549 ἐσσεύοντο

550 εἰῶσι

πάννυχτοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρεάων ἐρατίζων
 ἰθύει, ἀλλ' οὐ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
 ἀντίον αἴσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
 καιόμεναί τε δεταί, τὰς τε τρέει ἐσσύμενός περ·
 ἡόοθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ· 555
 ὥς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
 ἦιε, πόλλ' ἀφέκων· περὶ γὰρ δφίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 ὥς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
 νωθῆς, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ρόπαλ' ἀμφὶς ἐφάγη,
 κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήιον· οἱ δέ τε παῖδες 560
 τύπτουσιν ροπάλοισι· βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν·
 σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
 ὥς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν,
 Τρῶες ὑπέρθυμοι πολυηγερέες τ' ἐπίκουροι
 νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος αἰὲν ἔποντο. 565
 Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς
 αὐτὶς ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
 Τρώων ἵπποδάμων, ὅτε δὲ τροπαέσκετο φεύγειν.
 πάντας δὲ προέφεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν,
 αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ 570
 ἰστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν ὄρμενα πρόσσω,
 πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ, πάρος χροῖα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
 ἐν γαίῃ ἴσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἄσαι.
 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησ' Ἐϋαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς 575
 Εὐρύπυλος πυκινόισι βιαζόμενον βελέεσσι,
 στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
 καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
 ἦπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
 Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε καὶ αἶνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων. 580
 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοφειδῆς

551 κρεῖων

555 ἡῶθεν

554 τρεῖ

568 τρωπάσκειτο

τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
ἔλκετ' ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν οἷστῳ
δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.

ἄψ δ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων, 585
ἥϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·

“ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
στήτε φελιχθέντες καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἡμάρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ 'φέ φημι 590
φεύξεσθ' ἐκ πολέμου δυσφηχέος. ἀλλὰ μάλ' ἄντην
ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.”

ὥς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὥμοισι κλίναντες,
δούρατ' ἀνασχόμενοι. τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας,
στή δὲ μεταστρεφθεῖς, ἐπεὶ ἴκετο φέθνος ἐταίρων. 595

ὥς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
ιδρώουσαι, ἄγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
τὸν δὲ ριδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
ἐστήκει γὰρ ἐπὶ πρυμνῇ μεγακήτεϊ νηί, 600
εἰσοράων πόνον αἰπὺν ἰῶκά τε δακρυόεσσαν.
αἶψα δ' ἐταῖρον ἐφὸν Πατροκλέεα προσέφειπε,
φθεγξάμενος παρὰ νηός· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας
ἐκμολε ρῖσος Ἄρηι, κακοῦ δ' ἄρα 'φοι πέλεν ἀρχή.
τὸν πρότερος προσέφειπε Μενoitίου ἄλκιμος υἱός· 605

“τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ; τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“δῖε Μενoitιάδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
νῦν οὔτω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
λίσσομένους· χρεῖῳ γὰρ ἰκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός. 610
ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε δῖφιλε, Νέστορ' ἐρεῖο,

585 εἰς 588 στήτ' ἐλελιχθέντες

598 ιδρώσαι, ἄγον

602 Πατροκλήα

590 πολέμοιο

601 εἰσορόων

611 ἔρειο

ὄν τινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο.

ἦ τοι μὲν τά γ' ὀπισθε Μαχάονι πάντα φέροικε

τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐ φίδον ὄμματα φωτός·

ἵπποι γάρ με παρήϊξαν πρόσσω μεμανῦναι.”

615

ὥς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ,

βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.

οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληιάδα' ἀφίκοντο,

αὐτοὶ μὲν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,

ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος

620

ἐξ ὀχέων· τοὶ δ' ἰδρὸ' ἀπεψύχοντο χιτώνων,

στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα

εἰς κλισίην ἐλθόντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθίζον.

τοῖσι δὲ τεύχε κυκείο' εὐπλόκαμος Ἑκαμήδῃ,

τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,

625

θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἣν ἔφοι Ἀχαιοὶ

ἔξελον, οὐνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἀπάντων·

ἢ σφωι πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν

καλὴν κυανόπεζαν, ἐϋξοον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῆς

χάλκειον κάνειον, ἐπὶ δὲ κρόμμυον, ποτῷ ὄψον,

630

ἠδὲ μέλι χλωρόν, παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτὴν,

παρ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ φοίκοθεν ἦγ' ὁ γεραιός,

χρυσείοισ' ἥλοισι πεπαρμένον· οὐατα δ' αὐτοῦ

τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶ ῥέκαστον

χρύσεια νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.

635

ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης

πλεῖον ἐόν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.

ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ φεικυῖα θεῇσι

φοίνῳ Πραμνεΐῳ, ἐπὶ δ' αἰγέϊον κνάε τυρὸν

κνήστι χαλκεΐῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ πάλυνε,

640

πινέμεναι δὲ κέλευσεν, ἐπεὶ ῥ' ὥπλισσε κυκειῷ.

τῷ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,

614 οὐκ

618 Νηληιάδεω

621 ἰδρῷ

624 κυκειῷ

639 κνή

640 κνήστι

μῦθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες,
 Πάτροκλος δὲ θύρησιν ἐφίστατο, ρισόθεος φῶς.
 τὸν δὲ ριδῶν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ, 645
 ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἐλῶν, κατὰ δ' ἐδριάεσθαι ἄνωγε.
 Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἀναίνετο ρεῖπέ τε μῦθον·

“οὐχ ἔδος ἐστί, γεραιὲ διοτρεφές, οὐδέ με πείσεις.
 αἰδόϊος νεμεσητὸς ὅ με προέηκε πυθέσθαι,
 ὅν τινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς 650
 γιγνώσκω, ὁράω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
 νῦν δὲ ρέπος ρερέων πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆι.
 εὖ δὲ σὺ ροῖσθα, γεραιὲ διοτρεφές, οἶος ἐκείνος·
 δραινὸς ἀνὴρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιάοιτο.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ· 655
 “τίπτε τ' ἄρ' ὦδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται νῆας Ἀχαιῶν,
 ὅσσοι δὴ βέλεσιν βεβλήαται; οὐδέ τι ροῖδε
 πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν· οἱ γὰρ ἄριστοι
 ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
 βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης, κρατερὸς Διομήδης, 660
 οὐτασται δ' Ὀδυσσεὺς δουρὶ κλυτὸς ἡδ' Ἀγαμέμνων·
 τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἡγαγον ἐκ πολέμοιο
 ἰῶ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 ἐσθλὸς ἐὼν Δαναῶν οὐ κήδεται οὐδ' ἐλεαίρει. 665
 ἦ μένει εἰς ὅ κε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
 Ἀργεῖων ἀφέκητι, πυρὸς δηίοιο θέρωνται,
 αὐτοὶ τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ρὶς
 ἔσθ' οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
 εἴθ' ὥς ἡβῶοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη, 670
 ὥς ὁπότε Ἥλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
 ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἴτυμονῆα,
 ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἥλιδι ναιετάεσκε,

βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν διστώ 662

646 ἐδριάεσθαι

651 ὁρώ

654 αἰτιόωτο

670 ἡβῶοιμι

673 ναιετάασκε

ῥύσι' ἐλαυνόμενος. ὁ δ' ἀμύνων φῆσι βόεσσιν
 ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι, 675
 καὶ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροῖωται.
 λήϊδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἥλιθα πολλήν,
 πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώε' οἴων,
 τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,
 ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, 680
 πάσας θηλείας, πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
 καὶ τὰ μὲν ἡλασάμεσθα Πύλον Νηλήιον εἴσω
 ἐννύχιοι προτὶ φάστν· γεγήθεε δὲ φρένα Νηλεύς,
 οὔνεκά μοι τύχε πολλὰ νέω πόλεμόνδε κίοντι.
 κήρυκες δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφι 685
 τοὺς ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἥλιδι δίῃ·
 οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
 δαίτρευν· πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὀφείλον,
 ὥς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
 ἐλθὼν γάρ 'φ' ἐκάκωσε βίῃ Ἡρακλεΐη 690
 τῶν προτέρων φετέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
 δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν·
 τῶν οἷος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
 ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
 ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανάοντο. 695
 ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶν οἴων
 εἴλετο, κρινάμενος τριηκόσι' ἡδὲ νομῆας.
 καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἥλιδι δίῃ,
 τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
 ἐλθόντες μετ' ἄεθλα. περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον 700
 θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι φάναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
 κάσχεθε, τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
 τῶν ὁ γέρων φεπέων κεχολωμένος ἡδὲ καὶ ἔργων
 ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά· τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε

678 πῶεα οἴων

683 γεγήθει

690 γὰρ ῥ' vel γὰρ

695 μηχανόωντο

696 πῶν μέγ' οἴων

δαιτρεύειν, μή τις ἴφοι ἀτεμβόμενος κίοι αἴσης. 705
 ἡμεῖς μὲν τὰ ἴεκάστα διείπομεν, ἀμφί τε φάστῳ
 ἔρδομεν ἰρὰ θεοῖσ'· οἱ δὲ τρίτῳ ἡματι πάντες
 ἦλθον ὁμῶς αὐτοὶ τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι,
 πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολιόνε θωρήσσοντο
 παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὐ πω μάλα φειδότε θούριδος ἀλκῆς. 710
 ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
 τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτῃ Πύλου ἡμαθόεντος·
 τὴν ἀμφεστρατόοντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.
 ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίου μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
 ἄγγελος ἦλθε θεοῦσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι 715
 ἔννυχος, οὐδ' ἀφέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,
 ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμιζέμεν. οὐδέ με Νηλεὺς
 εἶαε θωρήσσεσθαι, ἀπέκρυσεν δέ μοι ἵππους·
 οὐ γάρ πώ τί μ' ἔφη φίδμεν πολεμήια φέργα.
 ἀλλὰ καὶ ὥς ἵππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι, 720
 καὶ πεζὸς περ ἐών, ἐπεὶ ὥς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
 ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήιος εἰς ἄλλα βάλλων
 ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν ἡὸα δῖαν
 ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέρρεε φέθνεα πεζῶν.
 ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες 725
 ἔνδιοι ἰκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
 ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενέ' ἱερὰ καλά,
 ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
 αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην,
 δόρπον ἔπειθ' ἐλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι 730
 καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσι ἴφοισι ἴεκάστος
 ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
 ἀμφέσταν δὴ φάστῳ διαρραῖσαι μεμαῶτες.
 ἀλλὰ σφι προπάροιθε φάνη μέγα φέργον Ἀρης·

705 ἴσης

713 ἀμφεστρατόωντο

717 πολεμίζειν

718 εἶα

723 ἡῶ

727 ὑπερμενεῖ

733 ἀμφίσταντο δὴ

εὔτε γὰρ ἡέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης, 735
 συμφερόμεσθα μάχῃ Δίί τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
 πρῶτος ἐγὼν ἔλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
 Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἔεν Αὐγείαιο,
 πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην, 740
 ἢ τόσα φάρμακα φείδε', ὅσα τρέφει εὐρέϊα χθών.
 τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκῆρεϊ δουρί,
 ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας
 στήν ῥα μετὰ προμάχοισιν. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
 ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ φίδον ἄνδρα πεσόντα 745
 ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρουσα κελαυνῇ λαίλαπι φῖσος,
 πεντήκοντα δ' ἔλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶ ῥέκαστον
 φῶτες ὁδὰξ ἔλον οὔδας, ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
 καὶ νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίωνε παῖδ' ἀλάπαξα, 750
 εἰ μὴ σφωε πατὴρ εὐρὺν κρεῖων ἐνοσίχθων
 ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἡέρι πολλῇ.
 ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε·
 τόφρα γὰρ οὖν ἐπόμεσθα διὰ σπιδέος πεδίοιο,
 κτείνοντές τ' αὐτοὺς ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες, 755
 ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύροο βήσαμεν ἵππους
 πέτρης τ' Ὀλενίης, καὶ Ἀλισίου ἔνθα κολώνη
 κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
 ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 ἀψ' ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλουνδ' ἔχον ὠκέας ἵππους, 760
 πάντες δ' εὐχετάοντο θεῶν Διὶ Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
 ὥς ἔον, εἴ ποτ' ἔον γε, μετ' ἀνδράσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 οἶος ῥῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦ τέ ῥ' οἶω
 πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεὶ κ' ἀπὸ λαὸς ὀληται.
 ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενoitιος ὦδ' ἐπέτελλεν 765

739 ἦν

741 ἦδει, ἦδη

748 ἀμφὶς

756 πολυπύρου

761 εὐχετόωντο

763 τῆς—μιν οἶω

ἥματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε.
 νῶι δέ τ' ἔνδον εὐντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν ὥς ἐπέτελλε.
 Πηλῆος δ' ἰκόμεσθα δόμους ἐὺ ναιετάοντας
 λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιίδα πουλυβότειραν. 770
 ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὖρομεν ἔνδον
 ἠδὲ σέ, παρ δ' Ἀχιλῆα. γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
 πίοινα μῆρια καίε βοὸς Διὶ τερπικεραύνῳ
 αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλυσον,
 σπένδων αἶθοπα φοῖνον ἐπ' αἰθομένοισ' ἱεροῖσι. 775
 σφῶι μὲν ἀμφὶ βοὸς ἔπετον κρέα, νῶι δ' ἔπειτα
 στήμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
 ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἐλών, κατὰ δ' ἐδριάεσθαι ἄνωγε
 ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἃ τε ξείνοισι θέμις ἐστίν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος, 780
 ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὑμῖν ἅμ' ἔπεσθαι·
 σφῶ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τῷ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον.
 Πηλεὺς μὲν ἔφω παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆι
 αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
 σοὶ δ' αὖθ' ὦδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος, Ἄκτορος υἱός· 785
 'τέκνον ἐμόν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς,
 πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅ γε πολλὸν ἀμείνων.
 ἀλλ' εὖ ἔφοι φάσθαι πυκινὸν φέπος ἠδ' ὑποθέσθαι
 καὶ ἔφοι σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθὸν περ·
 ὥς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθου. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν 790
 ταῦτ' εἵποις Ἀχιλῆι δαΐφρονι, αἶ' κε πίθηται.
 τίς φοῖδ' εἴ κέν ἔφοι σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίναις
 παρφειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἐταίρου.
 εἰ δέ τινα φρεσὶ ἔῃσι θεοπροπίην ἀλεείνει
 καὶ τινὰ ἔφοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ, 795
 ἀλλὰ σέ περ προέτω, ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἐπέσθω

767 δὲ ἔνδον

778 ἐδριάεσθαι

782 σφῶ

792 δ' οἶδ'

Μυρμιδόνων, αἳ κέν τι φάος Δαναοῖσι γένηαι.
καί τοι τεύχεα καλὰ δότῳ πόλεμόνδε φέρεσθαι,
αἳ κέ σε τῷ φύσκοντες ἀπόσχονται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι νῆες Ἀχαιῶν 800
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
ρεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας αὐτῇ
ᾧσαισθε προτὶ φάστῳ νεῶν ἅπο καὶ κλισιάων."

ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θυρνε,
βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλλῆα. 805
ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θεῖοιο
ἶξε θεῶν Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
ἦεν, τῇ δὴ καὶ σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί,
ἔνθα ἔροι Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντεβόλησε,
διογενῆς Εὐαιμονίδης, κατὰ μηρὸν οἷστω, 810
σκάζων ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἰδρῶς
ᾧμων καὶ κεφαλῆς, ἀπὸ δ' ἔλκεος ἀργαλέοιο
αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δὲ φιδὼν ᾧκτιρε Μενoitίου ἄλκιμος υἱός,
καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα· 815

"ὦ δφειλοί, Δαναῶν ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
ὥς ἄρ' ἐμέλλετε τῇλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης
ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φειπέ, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
ἢ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἑκτορ' Ἀχαιοί, 820
ἢ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες."

τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντίον ἤύδα·
"οὐκέτι, διογενὲς Πατρόκλεες, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέονται.
οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι, 825
ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε
χερσὶν ὑπο Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
ἀλλ' ἐμέ μὲν σὺ σάωσον ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,

μηροῦ δ' ἕκταμ' οὔστόν, ἀπ' αὐτόο δ' αἷμα κελαινὸν
νίζ' ὕδατι λιαρῶ, ἐπὶ δ' ἥπια φάρμακα πάσσε 830
ἐσθλά, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδαέσθαι,
ὃν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιοτάτος Κενταύρων.

ἱητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων,
τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν οἶομαι ἕλκος ἔχοντα,
χρηρίζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἱητῆρος, 835
κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὄξυν "Ἀρηα."

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε Μενoitίου ἄλκιμος υἱός·
" πῶς τ' ἄρ' ἔη τάδε φέργα; τί ρέξομεν, Εὐρύπυλ' ἥρως;
ἔρχομαι, ὅφρ' Ἀχιλλῇ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερῆνιος, οὗρος Ἀχαιῶν· 840
ἀλλ' οὐδ' ὥς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο."

ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
εἰς κλισίην· θεράπων δὲ φιδὼν ὑπέχευε βοείας.
ἔνθα μιν ἐκτανύσας ἐκ μηρόο τάμνε μαχαίρῃ
ὄξυν βέλος περιπευκές, ἀπ' αὐτόο δ' αἷμα κελαινὸν 845
νίζ' ὕδατι λιαρῶ, ἐπὶ δὲ ρίζαν βάλε πικρὴν
χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ ἔροι ὑπάσας
ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

829 αὐτοῦ

831 δεδάσθαι, δεδιδάχθαι

838 ἔοι, ἔην

844 μηροῦ

845 αὐτοῦ

ΙΛΙΑΔΟΣ Μ.

Ὡς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενoitίου ἄλκιμος υἱὸς
ἰάετ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δὲ μάχοντο
'Αργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδόν. οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὑπερθευ
εὐρύ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὑπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν· οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλεῖτὰς ἑκατόμβας,
ὄφρα σφιν νῆας τε θοὰς καὶ ληίδα πολλήν
ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀφέκητι τέτυκτο
ἀθανάτων· τὸ καὶ οὐ τι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
ὄφρα μὲν Ἑκτωρ ζωὸς ἔεν καὶ μῆνι' Ἀχιλλεὺς
καὶ Πριάμοιο φάνακτος ἀπόρθητος πόλις ἦεν,
τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
πολλοὶ δ' Ἀργείων οἱ μὲν δάμεν, οἱ δὲ λίποντο,
πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
'Αργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
δὴ τότε μητιάοντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
τεῖχος ἀμαλδύναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,
ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἄλαδε προρέουσι,
'Ρῆσός θ' Ἑπτάπορος τε Κάρησός τε Ῥοδῖός τε

Γρήνικός τε καὶ Αἴσηπος δῖός τε Σκάμανδρος
καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλεια
κάππεσον ἐν κονίησι καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.
τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὕε δ' ἄρα Ζεὺς 25
συνεχές, ὅφρα κε θᾶσσον ἀλίπλοα τείχεα θείη.
αὐτὸς δ' ἐννοσίγαιος ἔχων χεῖρεςσι τρίαῖναν
ἡγέετ', ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμεῖλια κύμασι πέμπε
φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί,
λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον, 30
αὗτις δ' ἡίονα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμούς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
καὶ ῥόον, ἧ περ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.

ὥς ἄρ' ἐμελλον ὀπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχῃ ἐνοπή τε δεδήει 35
τεῖχος ἐϋδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
βαλλόμεν'· Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μᾶστιγι δαμέντες
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσι φεφελμένοι ἰσχανάοντο,
Ἕκτορα δεδφιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
αὐτὰρ ὃ γ', ὥς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο φίσος ἀέλλη. 40
ὥς δ' ὁπότε ἐν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι
κάπριος ἢ ἐλέων στρέφεται σθένει βλεμεαίνων·
οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες
ἀντίον ἵστανται καὶ ἀκοντίζουσι θαμείας
αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὐ ποτε κυδάλιμον κῆρ 45
ταρβέει οὐδὲ φοβεῖται, ἀγνηγορίῃ δέ μιν ἔκτα·
ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
ὅππῃ τ' ἰθύσῃ, τῇ φείκουσι στίχες ἀνδρῶν·
ὥς Ἕκτωρ ἀν' ὄμιλον ἰὼν ἐφελίσσεθ' ἐταίρων,
τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν. οὐ δέ ῥοι ἵπποι 50

28 ἡγείτ'

38 ἰσχανόωντο

39 δειδιότες

41 ὥς δ' ὅτ' ἂν

46 ταρβεῖ

48 τῇ τ'

49 εἰλίσσεθ', ἐλλίσσεθ' et ἐταίρους

τόλμαον ὠκύποδες, μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
 χεῖλε' ἐφεσταότες· ἀπὸ γὰρ δεδφίσσετο τάφρος
 εὐρέϊ', οὐτ' ἄρ' ὑπερθορέεν σχεδὸν οὔτε περῆσαι
 ῥηιδίῃ· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
 ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν, ὑπερθεν δὲ σκολόπεσσιν 55
 ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἵστασαν νῆες Ἀχαιῶν
 πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
 ἔνθ' οὐ κεν ῥεῖ' ἵππος εὐτροχὸν ἄρμα τιταίνων
 ἐσβαίῃ, πεζοὶ δὲ μενοίναον, εἰ τελέοιεν.
 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἑκτορα φεῖπε παραστάς· 60
 “Ἑκτορ τ' ἡδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἡδ' ἐπικούρων,
 ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους.
 ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέῃ περάειν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
 ὀξέες ἐστᾶσι, προτὶ δ' αὐτοὺς τείχος Ἀχαιῶν.
 ἔνθ' οὐ πῶς ἔστιν καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι 65
 ἵππεῦσι· στείνος γάρ, ὅθι τρώσεσθαι οἶω.
 εἰ μὲν γὰρ τοὺς πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάξει
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ ῥίετ' ἀρήγειν,
 ἦ τ' ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
 νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἀργεὸς ἐνθάδ' Ἀχαιοὺς· 70
 εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
 ἐκ νηῶν καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
 οὐκέτ' ἔπειτ' οἶω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
 ἄψορρον προτὶ φάστυ φελιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φείπω, πειθώμεθα πάντες. 75
 ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
 αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 Ἑκτορι πάντες ἐπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 οὐ μενέουσ', εἰ δὴ σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφήπται.”
 ὣς φάτο Πουλυδάμας, ῥάδε δ' Ἑκτορι μῦθος ἀπήμων, 80

51 τόλμων

52 χεῖλει—δειδίσσετο

53 ὑπερθορέειν

56 ἕστασαν

58 ῥέα

59 μενοίνεον εἰ τελέουσι

63 περάαν

αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.
οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
ἀλλ' ἀπὸ πάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ρίδον Ἑκτορα δῖον.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἐφῶ ἐπέτελλε ῥέκαστος
ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ. 85
οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
πένταχα κοσμηθέντες ἅμ' ἠγεμόνεσσιν ἔποντο.

οἱ μὲν ἅμ' Ἑκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τείχος ῥηξάμενοι κοίλῃσ' ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι. 90
καὶ σφιν Κεβριόνης τρίτος εἶπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
ἄλλον Κεβρίοναο χερεῖονα κάλλιπεν Ἑκτωρ.
τῶν δ' ἐτέρων Πάρις ἦρχε καὶ Ἀλκάθοος καὶ Ἀγήνωρ,
τῶν δὲ τρίτων Ἑλενος καὶ Δηίφοβος θεοφειδής,
υἱε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἔεν Ἀσιος ἥρως, 95
Ἀσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπο Σελλήεντος.
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν εὖς πάϊς Ἀγχίσαιο,
Αἰνεΐας, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἱε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης ἐὺ φειδότε πάσης. 100
Σαρπηδὼν δ' ἠγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
πρὸς δ' ἔλετο Γλαῦκον καὶ ἀρήιον Ἀστεροπαῖον·
οἱ γάρ ῥοι φείσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
τῶν ἄλλων μετὰ γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῆσι βόεσσι, 105
βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λεληημένοι, οὐδ' ἔτ' ἔφαντο
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι.

ἐνθ' ἄλλοι Τρῶες τηλεκλειτοὶ τ' ἐπίκουροι
βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἀσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 110
αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνιόχον θεράποντα,
ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι,

νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας
 ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
 ἄψ ἀπονοστήσειν προτὶ Εἰλίον ἠνεμόεσσαν· 115
 πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
 ἔγχεϊ Ἰδομενῆος, ἀγαυοῦ Δευκαλίδας.
 φείσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
 ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
 τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἄρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλησιν 120
 εὖρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
 ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἐταίρων
 ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
 τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε, τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο
 ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς 125
 σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι,
 νήπιοι, ἐν δὲ πύλῃσι δὺ' ἀνέρας εὖρον ἀρίστους,
 υἷας ὑπερθύμους Λαπιθῶν αἰχμητῶν,
 τὸν μὲν Πειριθόου υἷα, κρατερὸν Πολυποίτην,
 τὸν δὲ Λεοντήα, βροτολοιγῶ φίλον Ἄρηι. 130
 τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλῶν
 ἕστασαν ὥς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
 αἳ τ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἥματα πάντα,
 ῥίξῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
 ὥς ἄρα τὼ χεῖρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίῃφι 135
 μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον οὐδὲ φέβοντο.
 οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐϋδμητον, βόας αὔας
 ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ
 Ἄσιον ἀμφὶ φάνακτα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην
 Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα Θόωνά τε Φοινόμαόν τε. 140
 οἱ δ' ἦ τοι τῆος μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 ὄρνυον ἔνδον ἑόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
 Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο φεισάχῃ τε φόβος τε,

ἐκ δὲ τῷ ἀΐξαντε πυλάων πρόσθε μαχέσθην, 145
 ἀγροτέροισι σύεσσι φοικότε, τῷ τ' ἐν ὄρεσσι
 ἀνδρῶν ἡδὲ κυνῶν δέχεται κολοσυρτὸν ἰόντα,
 δοχμῷ τ' αἵσσοντε περὶ σφίσι φάγνυτον ὕλην,
 πρυμνήν ἐκτάμνουτε, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
 γίγνεται, εἷς ὃ κε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔληται · 150
 ὥς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς
 αὐτὴν βαλλομένων · μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο.
 λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες ἡδὲ βίηφιν.
 οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν εὐδμήτων ἀπὸ πύργων
 βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων 155
 νηῶν τ' ὠκυπόρων. νιφάδες δ' ὥς πῖπτον ἔραζε,
 ἅς τ' ἄνεμος ζαῆς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
 ταρφεΐας κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ ·
 ὥς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον ἡμὲν Ἀχαιῶν
 ἡδὲ καὶ ἐκ Τρώων · κόρυθες δ' ἀμφ' αὖτον αὐτευν 160
 βαλλόμεναι μυλάκεσσι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
 δὴ ῥα τότε ὤμωξεν καὶ ῥῶ πεπλήγετο μηρῷ
 Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας φέπος ἠΐδα ·

“Ζεῦ πάτερ, ἡ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
 πάγχυ μάλ' · οὐ γὰρ ἐγὼ γε φάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς 165
 σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους.
 οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἢ μέλισσαι
 φοικία ποιήσονται ὁδῷ ἐπι παιπαλοέσση,
 οὐδ' ἀπολείπουσιν κόϊλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
 ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων, 170
 ὥς οἳ γ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων καὶ δὺ' εἶντε
 χάσασθαι, πρίν γ' ἢ κατακτάμεν ἢ ἐφαλῶναι.”

ὥς ἔφατ', οὐ δὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων ·
 Ἔκτορι γάρ ῥοι θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.

ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλησι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν, 175
 ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὥς πάντ' ἀγορεύσαι.

πάντη γὰρ περὶ τείχος ὀρώρει θεσπιδαῆς πῦρ
 λάϊνον· Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκη
 νηῶν ἡμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχῆατο θυμὸν
 πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν. 180
 σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηιοτῆτα.

ἔνθ' αὖ Πειριθόου νιός, κρατερὸς Πολυποίτης,
 δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
 οὐδ' ἄρα χαλκείῃ κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διαπρὸ
 αἰχμῇ 'φιεμένη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ 185
 ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
 αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὀρμενον ἐξενάριξεν.
 υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεύς, ὅζος Ἄρης,
 Ἰππόμαχον βάλε δουρί, κατὰ ζωστήρα τυχήσας.
 αὐτὶς δ' ἐκ κολεοῖο φερυσσάμενος ξίφος ὅξυν 190
 Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὀμίλου,
 πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὑπτίος οὐδ' ἐρείσθη.
 αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην
 πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα, 195
 τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἑκτορι κοῦροι ἔποντο,
 οἱ πλείστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
 τείχος τε ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας,
 οἱ ῥ' ἔτι μερμήριζον ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ.
 ὄρνις γὰρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν, 200
 αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐφέργων,
 φοινήμεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
 ζῶον, ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὐ πω λήθετο χάρμης.
 κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στήθος παρὰ δειρὴν
 ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ 'φέθεν ἦκε χαμᾶζε 205
 ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὀμίλῳ,
 αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇσ' ἀνέμοιο.
 Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ἐπεὶ ρίδον αἰόλον ὄφιν

κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιοόχοιο·
 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἑκτορα φεῖπε παραστάς· 210

“Ἑκτορ, αἰὲν μὲν πῶς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορήσιν
 ἐσθλὰ φραζομένῳ, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ φέροικε
 δῆμον ἔοντα παρὲξ ἀγορευόμεν, οὔτ’ ἐνὶ βουλῇ
 οὔτε ποτ’ ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν·
 νῦν αὖτ’ ἐκφερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. 215

μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
 ὦδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὁῖομαι, εἰ ἐτεὸν γε
 Τρῳσὶν ὅδ’ ὄρνις ἦλθε περησέμεναι μεμαῶσι,
 φοινήμεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον 220
 ζῶον· ἄφαρ δ’ ἀφέηκε, πάρος φίλα φοικί’ ἰκέσθαι,
 οὐδ’ ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἐφοῖσιν.
 ὥς ἡμεῖς, εἴ πέρ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ῥηξόμεθα σθένει μεγάλῳ, φείξωσι δ’ Ἀχαιοί,
 οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ’ αὐτὰ κέλευθα· 225
 πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὓς κεν Ἀχαιοὶ
 χαλκῷ δηιώσωσιν, ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
 ὦδέ χ’ ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
 φειδεῖη τεράων καὶ ῥοι πειθοίατο λαοί.”

τὸν δ’ ἄρ’ ὑπόδρα φιδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ· 230
 “Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ’ ἐμοὶ φίλα ταῦτ’ ἀγορεύεις·
 φοῖσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι·
 εἰ δ’ ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
 ἐξ ἄρα δὴ τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὥλεσαν αὐτοί,
 ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι 235
 βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
 τύνη δ’ οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
 πείθεσθαι, τῶν οὔ τι μετατρέπομ’ οὐδ’ ἀλεγίζω.
 εἴ τ’ ἐπὶ δεξι’ ἴωσι πρὸς ἠόα τ’ ἠέλιόν τε,
 εἴ τ’ ἐπ’ ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἡρόεντα. 240

αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ’ ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων 219

215 ἐξερέω

239 ἡῶ

ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
 ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανάσσει.
 εἷς οἶωνός ᾿ριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
 τίπτε σὺ δέδφοικας πόλεμον καὶ δηιοτῆτα ;
 εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε περὶ κτεινόμεθα πάντες 245
 νηυσὶν ἐπ' Ἀργεῖων, σοὶ δ' οὐ δφέος ἔστ' ἀπολέσθαι.
 οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήιος οὐδὲ μαχήμων.
 εἰ δὲ σὺ δηιοτῆτος ἀφέξεται ἢέ τιν' ἄλλον
 παρφάμενος ρεπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
 αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεῖς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις." 250

ὥς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο
 ρηχῇ θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 ὤρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
 ἣ ῥ' ἰθὺς νηῶν κόνιν φέρειν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
 θέλγε νόον, Τρῳσὶν δὲ καὶ Ἑκτορι κῦδος ὄπαζε. 255
 τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιοθότες ἠδὲ βίῃφι
 ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
 κρόσσας μὲν πύργων φέρουν καὶ ἔρειπον ἐπάλξις
 στήλας τε προβλήτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
 πρῶτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων. 260
 τὰς οἳ γ' ἀνφέρουν, φέλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ῥήξειν. οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
 ἀλλ' οἳ γε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξις
 βάλλον ἀπ' αὐτάων δηίους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.

ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιάοντ' ἐπὶ πύργων 265
 πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.
 ἄλλον μειλιχίοισ', ἄλλον στερεοῖσι ρέπεσσι
 νείκεον, ὃν τινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ρίδοιεν·

“ὦ φίλοι, Ἀργεῖων ὅς τ' ἔξοχος ὅς τε μεσῆεις 270
 ὅς τε χερειότερος, ἐπεὶ οὐ πω πάντες ὁμοῖοι
 ἄνδρες ἐν πολέμῳ, νῦν ἔπλετο ρέργον ἅπασι·

244 δεῖδοικας

258, 263 ἐπάλξεις

261 αὐέρουν

265 κελευτιόωντ'

267 στερεοῖς ἐπέεσσι

καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γιγνώσκετε. μή τις ὀπίσσω
 τετράφθω ποτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούσας,
 ἀλλὰ πρόσω ῥίεσθε καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
 αἶ κε Ζεὺς δώῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς
 νεῖκος ἀπωσαμένους δηῖους προτὶ φάστυ δῖεσθαι.” 275

ὥς τῷ γε προβάοντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
 τῶν δ', ὥς τε νιφάδες χιόνος πίπτωσι θαμεῖαι
 ἥματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὥρετο μητίετα Ζεὺς
 νιφέμεν, ἀνθρώποισι πιφασκόμενος τὰ ῥὰ κῆλα · 280
 κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὅφρα καλύψῃ
 ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρόονας ἄκρους
 καὶ πεδία λωτεῦντα καὶ ἀνδρῶν πίονα φέργα,
 καὶ τ' ἐφ' ἀλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκτῇ,
 κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται · ἄλλα δὲ πάντα 285
 εἴλυται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος ·

ὥς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι ποτάοντο θαμεῖαι,
 αἶ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἶ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς,
 βαλλομένων · τὸ δὲ τεῖχος ὑπὲρ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.

οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἑκτωρ 290
 τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
 εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἐφὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
 ὤρσεν ἐπ' Ἀργεῖοισι, λέονθ' ὥς βουσι ῥέλιξιν.
 αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε ρίσην,
 καλὴν χαλκείην ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺς 295
 ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμείας
 χρυσεῖης ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον ·
 τὴν ἄρ' ὅ γε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων,
 βῆ ῥ' ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, ὅς τ' ἐπιδευῆς
 δφηρὸν ἔη κρεάων, κέλεται δὲ ῥε θυμὸς ἀγῆνωρ 300
 μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν ·
 εἴ περ γάρ χ' εὕρησι παρ' αὐτόθι βώτορας ἄνδρας

σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
οὐ ρά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,
ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος ἢ καὶ αὐτὸς 305
ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι.
ὥς ρα τότε ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
τείχος ἐπαῖξαι διὰ τε ῥήξασθαι ἐπάλξις.
αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ' Ἴππολόχοιο.

“Γλαῦκε, τίη δὴ νῶι τετιμήμεσθα μάλιστα 310
ἔδρη τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοισι δέπασσιν
ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ θεοὺς ὥς εἰσοράουσι;
καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο.
τῷ νυν χρὴ Λυκίοισι μέτα πρώτοισιν ἐόντας 315
ἐστάμεν ἢ δὲ μάχης καυστείρης ἀντιβολῆσαι,
ὄφρα τις ὥς φείπη Λυκίων πύκα θωρηκτῶν.
‘οὐ μὰν ἀκλεέες Λυκίην κάτα κοιρανέουσιν
ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πῖονα μῆλα
φοῖνόν τ' ἔξαιτον μελιφηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ρῖς 320
ἐσθλή, ἐπεὶ Λυκίοισι μέτα πρώτοισι μάχονται.
ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες
αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγηράω ἀθανάτῳ τε
ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην
οὔτε κε σὲ στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν· 325
νῦν δ'—ἔμπηγας γὰρ κῆρες ἐφeskτᾶσιν θανάτοιο
μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδ' ὑπαλύξαι—
ἴομεν, ἢ ἐ τῷ εὖχος ὀρέξομεν ἢ ἐ τις ἡμῖν.”

ὥς ἔφατ', οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ' οὐδ' ἀπίθησε·
τῷ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα φέθνος ἄγοντες. 330

τοὺς δὲ ριδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο

308 ἐπάλξεις

311 πλείοις δεπάσσειν

312 εἰσορόωσι

315 νῦν

317 ὦδ'

323 ἀγήρω

ἡγεμόνων, ὅς τις ἔφοι ἀρὴν ἐτάροισιν ἀμύναι·
 ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω, πολέμου ἀκορήτω, 335
 ἐσταότας, Τεῦκρόν τε, νέον κλισίηθεν ἰόντα,
 ἐγγύθεν· ἀλλ' οὐ πῶς ἔφοι ἔεν βώσαντι γεγωνεῖν·
 τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν, αὕτῃ δ' οὐρανὸν ἴκε
 βαλλομένων σακέων τε καὶ ἵπποκόμων τρυφαλειῶν
 καὶ πυλέων· πάσας γὰρ ἐπώχετο, τοὶ δὲ κατ' αὐτάς 340
 ἰστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
 αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντε προΐει κήρυκα Θοώτην·

“ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
 ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὅ γ' ἄρ κ' ὅχ' ἄριστον ἀπάντων
 εἶη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύχεται αἰπὺς ὄλεθρος. 345
 ὦδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἱ τὸ πάρος περ
 ζαχρεέες τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
 εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
 ἀλλὰ περ οἷος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
 καὶ ἔφοι Τεῦκρος ἅμα σπέσθω τόξων ἐὺ φειδῶς.” 350

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἄρα ἔφοι κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
 βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἴθαρ δὲ προσηύδα·

“Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
 ἡνώγει Πετewο διοτρεφέος φίλος υἱὸς 355
 κεῖσ' ἴμεν, ὅφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον,
 ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὅ γ' ἄρ κ' ὅχ' ἄριστον ἀπάντων
 εἶη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύχεται αἰπὺς ὄλεθρος·
 ὦδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἱ τὸ πάρος περ
 ζαχρεέες τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας. 360
 εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
 ἀλλὰ περ οἷος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
 καὶ ἔφοι Τεῦκρος ἅμα σπέσθω τόξων ἐὺ φειδῶς.”

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.

337 ἔην

344 γάρ

347 ζαχρηεῖς

357 γάρ

360 ζαχρηεῖς

αὐτίκ' Ὀϊλιάδην φέπεα πτερόεντα προσηύδα · 365

“ Αἴαν, σφῶι μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἱφί μάχεσθαι ·

αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιῶ πολέμοιο.

αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπεὶ κ' ἐὺ τοῖς' ἐπαμύνω.”

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας, 370

καὶ ῥοι Τεῦκρος ἅμ' ἧε κασίγνητος καὶ ὄπατρος ·

τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.

εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμοο πύργον ἵκοντο

τείχεος ἐντὸς ἰόντες—ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο—

οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξις βαῖνον ἐρεμνῇ λαίλαπι φίσοι, 375

ἱφθιμοὶ Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες ·

σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' αὐτή.

Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα,

Σαρπήδοντος ἐταῖρον, Ἐπικλέεα μεγάθυμον,

μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλὼν, ὃ ῥα τείχεος ἐντὸς 380

κεῖτο μέγας παρ' ἐπαλξιν ὑπέρτατος · οὐδέ κέ μιν ῥέα

χείρεσσ' ἀμφοτέρησ' ἔχοι ἀνὴρ, οὐδέ μάλ' ἠβῶν,

οἶοι νῦν βροτοὶ εἰς · ὃ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' αἰείρας,

θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὅστέ' ἄραξε

πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς. ὃ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι φοβικῶς 385

κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὅστέα θυμός.

Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἴππολόχοιο,

ἰῶ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,

ἧ φίδε γυμνωθέντα βραχίονα, παῦσε δὲ χάρμης.

ἀψ δ' ἀπὸ τείχεος ἄλτο λαθὼν, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν 390

βλήμενον ἀθρήσειε καὶ εὐχετάοιτο φέπεσσι.

Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο Γλαύκου ἀπιόντος,

αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν · ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης,

ἀλλ' ὃ γε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας

368 ἀντιῶ

369 ἐπὴν εὖ

373 μεγαθύμου

375 ἐπάλξεις

379 Ἐπικλῆα

389 ἧ ῥ' ἴδε

391 εὐχετόωτο.

νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δὲ σπόμενος πέσε δουρὶ 395
 πρηηνῆς, ἀμφὶ δέ 'φοι βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῶ.
 Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν
 ἔλχ'· ἢ δ' ἔσπετο πᾶσα διαμπερές, αὐτὰρ ὕπερθε
 τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.

τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ἀμαρτήσανθ' ὁ μὲν ἰὼ 400
 βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
 ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
 παιδὸς ἐφ' οὗ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρυμνῆσι δαμείη.
 Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος, οὐ δὲ διαπρὸ
 ἦλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα. 405
 χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος· οὐ δ' ὅ γε πάμπαν
 χάζετ', ἐπεὶ 'φοι θυμὸς ἐφέλδετο κῦδος ἀρέσθαι.
 κέκλετο δ' ἀντιθέοισι 'φελιξάμενος Λυκίοισιν·

“ὦ Λύκιοι, τί τ' ἄρ' ὦδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
 ἀργαλέον δέ μοί ἐστι, καὶ ἰφθίμῳ περ ἔόντι, 410
 μούνῳ ῥηξαμένῳ θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
 ἀλλ' ἐφ' αμαρτέετε· πλεόνων δέ τε φέργον ἄμεινον.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ φάνακτος ὑποδφείσαντες ὁμοκλήν
 μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ φάνακτα.
 Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας 415
 τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνεται φέργον·
 οὔτε γὰρ ἰφθιμοὶ Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
 τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον,
 οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
 τείχεος ἄψ ὥσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν. 420
 ἀλλ' ὥς τ' ἀμφ' οὔροισι δὺ' ἀνέρε δηριάεσθον,
 μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
 ὦ τ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ φύσης,
 ὥς ἄρα τοὺς διέφεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
 δηίοον ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας, 425

395 δ' ἐσπόμενος

398 ἔσπετο

400 ἀμαρτήσανθ'

412 ἐφ' αμαρτέετε (vel ἐφομ.)—δέ τοι

421 δηριάεσθον

425 δηίουν

ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήϊά τε πτερόεντα.
 πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χροῶα νηλεῖ χαλκῷ,
 ἡμὲν ὅτεω στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
 μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
 πάντα δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξεις αἵματι φωτῶν 430
 ἑρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν,
 ἀλλ' ἔχον ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθής,
 ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἶριον ἀμφὶς ἀνέλκει
 ρισάζουσ', ἵνα παισὶν ἀφεικέα μισθὸν ἄρῃται· 435
 ὥς μὲν τῶν ἐπὶ ρῖσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε,
 πρὶν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἑκτορι δῶκε
 Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.
 ἥϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·

“ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος 440
 Ἀργεῖων καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπίδαες πῦρ.”

ὥς φάτ' ἐποτρύνων, οἱ δ' οὐασι πάντες ἄκουον,
 ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες. οἱ μὲν ἔπειτα
 κροσσάων ἐπέβαινον ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες,
 Ἑκτωρ δ' ἀρπάξας λᾶαν φέρει, ὃς ῥα πυλάων 445
 ἐστήκει πρόσθε, πρυμνὸς παχύς, αὐτὰρ ὑπερθευ
 ὀξύς ἔεν· τὸν δ' οὐ κε δὺ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
 ῥηιδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
 οἷοι νῦν βροτοὶ εἰς· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
 [τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.] 450
 ὥς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἶος
 χειρὶ λαβὼν ἐτέρῃ, ὀλίγον τέ μιν ἄχθος ἐπείγει,
 ὥς Ἑκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν αἰείρας,
 αἶ ῥα πύλας εἵρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
 δικλίδας ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἐντοσθεν ὀχῆες 455
 εἶχον ἐπημοιβοί, μία δὲ κληὶς ἐπαρήρει.
 στῇ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,

εὖ διαβάς, ἵνα μὴ ῥοι ἀφαιρότερον βέλος εἴη,
 ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω
 βριθοσύνη, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον, οὐδ' ἄρ' ὀχῆες 460
 ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
 λαὸς ὑπὸ ῥιπῆς. ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἴκτωρ
 νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ
 σμερδαλέω, τὸν ἔφεστο περὶ χροῖ, δοιὰ δὲ χερσὶ
 δοῦρ' ἔχεν. οὐ κέν τις μιν ἐρύκακεν ἀντιβολήσας 465
 νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὅσσε δεδήει.
 κέκλετο δὲ Τρώεσσι ῥελιζάμενος καθ' ὄμιλον
 τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο·
 αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
 ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας. Δαναοὶ δὲ φόβηθεν 470
 νῆας ἀνὰ γλαφυράς, ὅμαδος δ' ἀλίσστος ἐτύχθη.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ν.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῳάς τε καὶ Ἴκτορα νηυσὶ πέλασσε,
τοὺς μὲν ἕα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἷζυν
νωλεμέως, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὅσσε φαεινῷ,
νόσφιν ἐφ' ἵπποπόλων Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημολγῶν 5
γλακτοφάγων Ἀβίων τε δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
εἰς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὅσσε φαεινῷ·
οὐ γὰρ ὅ γ' ἀθανάτων τιν' ἐφέλπετο ἔρον κατὰ θυμὸν
ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηξέμεν ἢ Δαναοῖσιν.

οὐδ' ἀλαδὸς σκοπιὴν εἶχε κρεῖων ἐνοσίχθων· 10
καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἦστο πτόλεμόν τε μάχην τε
ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
Θρηκίης· ἔνθεν γὰρ φαίνεται πᾶσα μὲν Ἰδη,
φαίνεται δὲ Πριάμοιο πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
ἐνθ' ἄρ' ὅ γ' ἐξ ἁλὸς ἔζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς 15
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.

αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσετο παιπαλόεντος
κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ, 20
Αἰγιάς, ἔνθα δέ ῥοι κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης

χρύσεα μαρμαίροντα τετεύχεται, ἄφθιτα αἰεὶ.
 ἔνθ' ἐλθὼν ὑπ' ὅχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
 ὠκυπέτα, χρυσέησιν ἐθείρησιν κομάοντε.
 χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροῖ· γέντο δ' ἰμάσθλην 25
 χρυσεῖην εὖτυκτον, ἐφοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου·
 βῆ δ' ἐλάειν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
 πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησε φάνακτα·
 γηθοσύνη δὲ θάλασσα διίστατο. τοὶ δ' ἐπέτοντο
 ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων· 30
 τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας εὐσκαρθμοὶ φέρον ἵπποι.

ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
 μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἰμβροο παιπαλοέσσης·
 ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ 35
 ἔδμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
 ἀρρήκτους ἀλύτους, ὅφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
 νοστήσαντα φάνακτα· ὁ δ' ἐς στρατὸν ὥχετ' Ἀχαιῶν.

Τρῶες δὲ φλογὶ φῖσοι ἀολλέες ἠὲ θυέλλῃ
 Ἐκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἔποντο, 40
 ἄβρομοι ἀφίφαχοι· φέλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
 αἰρήσειν, κτενέειν δὲ παρ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.

ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἐνοσίγαιος
 Ἀργεῖους ὥτρυνε, βαθείης ἐξ ἀλὸς ἐλθὼν,
 φεισάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν· 45
 Αἴαντε πρῶτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτῷ·

“ Αἴαντε, σφὼ μὲν τε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν
 ἀλκῆς μνησαμένω μὴ δὲ κρυεροῖο φόβοιο.
 ἄλλη μὲν γὰρ ἐγὼ γ' οὐ δέδφια χεῖρας ἀάπτους
 Τρώων, οἱ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ· 50
 ἔξουσιν γὰρ πάντας εὐκνήμιδες Ἀχαιοί·
 τῇ δὲ δὴ αἰνότατον περιδέδφια μὴ τι πάθωμεν.

24 κομόωντε

27 ἐλάαν

33 Ἰμβρου

41 αἰφάχοι

47 σφὼ

49 δεῖδια

52 περιδεῖδια

ἦ ῥ' ὅ γ' ὁ λυσσώδης φλογὶ φείκελος ἡγεμονεύει,
 "Εκτωρ, ὃς Διὸς εὐχετ' ἐρισθενέος πάϊς εἶναι.
 σφῶιν δ' ὦδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσκειν, 55
 αὐτῷ θ' ἐστάμεναι κρατερῶς καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους·
 τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρώησαιτ' ἀπὸ νηῶν
 ὠκυπόρων, εἰ καὶ μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρει."

ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
 ἀμφοτέρῳ κεκοπῶς πληῆσεν μένεος κρατεροῖο, 60
 γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.
 αὐτὸς δ', ὥς τ' ἱρηξ ὠκύπτερος ὦρτο πέτεσθαι,
 ὃς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθεῖς
 ὀρμήσῃ πεδίοιο διωκέμεν ὄρνεον ἄλλο,
 ὥς ἀπὸ τῶν ἦιξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων. 65
 τοῖν δ' ἔγνω πρόσθεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
 αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν·

"Αἴαν, ἐπεὶ τις νῶι θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι,
 μάντι φειδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι.—
 οὐδ' ὅ γε Κάλχας ἐστὶ, θεοπρόπος οἰωνιστής· 70
 ἵχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημᾶων
 ῥεῖ' ἔγνω ἀπιόντος· ἀρίγνωτοι δὲ θεοὶ περ·
 καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 μᾶλλον ἐφορμάεται πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι,
 μαιμάουσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὑπερθε." 75

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
 "οὔτῳ νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
 μαιμῶσιν, καὶ μοι μένος ὥρορε, νέρθε δὲ ποσσὶν
 ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι· μενοινάω δὲ καὶ οἶος
 "Εκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι." 80

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
 χάρμῃ γηθόσυνοι, τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ·
 τόφρα δὲ τοὺς ὀπιθεν γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιοὺς,

64 διώκειν

69 μάντεϊ, μάντι

74 ἐφορμάται πολεμίζειν

75 μαιμῶσι

79 μενοινῶ

οἱ παρὰ νηυσὶ βοῇσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ.
 τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο, 85
 καὶ σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίγνετο δερκομένοισι
 Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὀμίλῳ.
 τοὺς οἷ γ' εἰσοράοντες ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβον·
 οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπέκ κακοῦ. ἀλλ' ἐνοσίχθων
 ῥεῖα μετεισάμενος κρατερὰς ὥτρυνε φάλαγγας. 90
 Τεῦκρον ἔπι πρῶτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων
 Πηνέλεών θ' ἥρωα Θόαντά τε Δηίπυρόν τε
 Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας αὐτῆς·
 τοὺς ὅ γ' ἐποτρύνων φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“αἰδώς, Ἀργεῖοι, κοῦροι νέοι· ὕμιν ἐγὼ γε 95
 μαρναμένοισι πέποιθα σωσέμεναι νέας ἀμᾶς·
 εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
 νῦν δὴ φεῖδεται ἡμᾶρ ὑπὸ Τρῶεσσι δαμῆναι.
 ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι,
 δφεινόν, ὃ οὐ ποτ' ἐγὼ γε τελευτήσεσθαι ἔφασκον, 100
 Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἰέναι νέας, οἱ τὸ πάρος περ
 φυζακινῆσ' ἐλάφοισι φεοίκεσαν, αἷ τε καθ' ὕλην
 θῶων παρδαλίων τε λύκων τ' ἦια πέλονται
 αὐτῶς ἡλάσκουσαι ἀνάλκιδες, οὐδ' ἔπι χάρμη·
 ὥς Τρῶες τὸ πρὶν γε μένος καὶ χείρας Ἀχαιῶν 105
 μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐναντίον, οὐδ' ἡβαιόν.
 νῦν δὲ ῥεκάς πόλιος κοῖλῃσ' ἐπὶ νηυσὶ μάχονται
 ἡγεμόνος κακότητι μεθημοσύνησί τε λαῶν,
 οἱ κείνῳ ἐρίσαντες ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι
 νηῶν ὠκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς. 110
 ἀλλ' εἰ δὴ καὶ πάμπαν ἐτήτυμον αἵτιός ἐστιν
 ἥρως Ἀτρεΐδης, εὐρὺ κρεῖων Ἀγαμέμνων,
 οὐνεκ' ἄρ' ἠτίμησε ποδώκεα Πηλεΐωνα,
 ἡμέας γ' οὐ πῶς ἔστι μεθιέμεναι πολέμοιο.
 ἀλλ' ἀκεῶμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν. 115

ὑμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεθίετε θούριδος ἀλκῆς
 πάντες ἄριστοι ἔόντες ἀνὰ στρατόν. οὐδ' ἂν ἐγὼ γε
 ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, ὅς τις πολέμοιο μεθείη
 λυγρὸς ἐών· ὑμῖν δὲ νεμεσσάομαι περὶ κῆρι.
 ὦ πέπονες, τάχα δὴ τι κακὸν ποιήσετε μείζον 120
 τῇδε μεθημοσύνη· ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἑκάστος
 αἰδῶα καὶ νέμεσιν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
 Ἐκτωρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴν ἀγαθὸς πολεμίζει
 καρτερός, ἔρρηξεν δὲ πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα."
 ὥς ῥα κελευτιάων γαιήοχος ὤρσεν Ἀχαιοὺς. 125
 ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἴσταντο φάλαγγες
 καρτεραί, ἃς οὔτ' ἂν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθὼν
 οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος. οἱ γὰρ ἄριστοι
 κρινθέντες Τρῳᾶς τε καὶ Ἑκτορα δῖον ἔμιμνον,
 φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκεϊ προθελύμνω· 130
 ἀσπίς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυιν, ἀνέρα δ' ἀνὴρ·
 ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
 νευόντων· ὥς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
 ἔγχεα δὲ πτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 σειόμεν'· οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι. 135
 Τρῶες δὲ προέτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἐκτωρ
 ἀντικρὺ μεμαῶς, ὀλοοίτροχος ὥς ἀπὸ πέτρης,
 ὅν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὥση,
 ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης·
 ὕψι δ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ 140
 ὕλη· ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ἧος ἵκηται
 ρισόπεδον, τότε δ' οὐ τι κυλίνδεται ἐσσύμενός περ·
 ὥς Ἐκτωρ τῆος μὲν ἀπείλεε μέχρι θαλάσσης
 ῥέα διελεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
 κτείνων· ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῇσ' ἐνέκυρσε φάλαγξι, 145
 στῇ ῥα μάλ' ἐγχριμφθείς. οἱ δ' ἀντίοι νῆες Ἀχαιῶν

119 νεμεσσῶμαι

136 προύτυψαν

122 αἰδῶ

141 ἕως, εἰως, ὅφρ' ἂν

125 κελευτιάων

143 εἰως—ἀπείλει

νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν
ὥσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμήχθη.
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·

“Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
παρμένετ’· οὐ τοι δφηρὸν ἐμὲ σχήσουσιν Ἀχαιοί,
καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
ἀλλ’, οἶώ, χασσονται ὑπ’ ἔγχεος, εἰ ἐτεόν με
ὦρσε θεῶν ὁ ἄριστος, ἐρίγδουπος πόσις Ἡρῆς.”

ὥς φειπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 155

Δηίφοβος δ’ ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Πριαμίδης, πρόσθεν δ’ ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε φίσῃν,
κούφα ποσὶ προβιβὰς καὶ ὑπασπίδια προποδίζων.

Μηριόνης δ’ αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,

καὶ βάλεν, οὐδ’ ἀφάμαρτε, κατ’ ἀσπίδα πάντοσε φίσῃν 160

ταυρείην· τῆς δ’ οὐ τι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρὶν

ἐν καυλῷ ἐφάγη δολιχὸν δόρυ· Δηίφοβος δὲ

ἀσπίδα ταυρείην σχέθ’ ἀπὸ ῥέο, δεῖσε δὲ θυμῷ

ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος· αὐτὰρ ὃ γ’ ἥρως

ἄψ ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο, χώσατο δ’ αἰνῶς 165

ἀμφότερον, νίκης τε καὶ ἔγχεος, ὃ ξυνέφαξε.

βῆ δ’ ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν

οἰσόμενος δόρυ μακρόν, ὃ ῥοι κλισίῃφι λέλειπτο.

οἱ δ’ ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ’ ἄσβεστος ὀρώρει.

Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα, 170

Ἴμβριον αἰχμητήν, πολυῖπποο Μέντορος υἱόν.

ναῖε δὲ Πήδαιον, πρὶν ἐλθέμεν νῆας Ἀχαιῶν,

κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε, Μηδεσικάστην·

αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἦλυθον ἀμφιφέλισσαι,

ἄψ ἐς Φίλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι, 175

ναῖε δὲ παρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίε φίσα τέκεσσι.

τόν ῥ’ υἱὸς Τελαμῶνος ὑπ’ οὔατος ἔγχεϊ μακρῷ

νύξ’, ἐκ δ’ ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ’ αὖτ’ ἔπεσεν μελίῃ ὥς.

154 ὦριστος

165 εἰς

171 πολυῖππου

172 ἐλθεῖν

ἢ τ' ὄρεος κορυφῇ ῥέκαθεν περιφαινομένοιο
 χαλκῷ ταμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσση· 180
 ὥς πέσεν, ἀμφὶ δέ ῥοι βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
 Τεῦκρος δ' ὠρμήθη μεμαῶς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι·
 Ἔκτωρ δ' ὀρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα φιδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
 τυτθόν· ὁ δ' Ἀμφίμαχον, Κτεάτου υἱ' Ἀκτορίωνος, 185
 νισσόμενον πόλεμόνδε κατὰ στήθος βάλε δουρί.
 δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Ἔκτωρ δ' ὠρμήθη κόρυθα κροτάφοισ' ἀραρυῖαν
 κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγαλήτορος Ἀμφιμάχοιο·
 Αἴας δ' ὀρμηθέντος ὀρέξατο δουρὶ φαεινῷ 190
 Ἔκτορος· ἀλλ' οὐ πη χρῶς φείσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
 σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπίδος ὀμφαλὸν οὔτα,
 ὧσε δέ μιν σθένει μεγάλῳ· ὁ δὲ χάσσατ' ὀπίσσω
 νεκρῶν ἀμφοτέρων, τοὺς δ' ἐξεφέρυσσαν Ἀχαιοί·
 Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στιχίος δῖός τε Μενεσθεύς, 195
 ἀρχοὶ Ἀθηναίων, κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Ἴμβριον αὖτ' Αἴαντε, μεμαότε θούριδος ἀλκῆς.
 ὥς τε δύο αἶγα λέοντε κυνῶν ὑπο καρχαροδόντων
 ἀρπάξαντε φέρητον ἀνὰ ῥωπήια πυκνά,
 ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῆσιν ἔχοντε, 200
 ὥς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δύο Αἴαντε κορυστὰ
 τεύχεα συλήτην· κεφαλὴν δ' ἀπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
 κόψεν Οἰλιάδης, κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο,
 ἦκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἐλιξάμενος δι' ὀμίλου.
 Ἔκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν ἐν κονίησι. 205
 καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη
 υἱωνοῖο πεσόντος ἐν αἰνῇ δηιοτήτι,
 βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
 ὀτρυνέων Δαναούς, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἔτευχεν.
 Ἰδομενεὺς δ' ἄρα ῥοι δουρὶ κλυτὸς ἀντεβόλησεν, 210

ἐρχόμενος παρ' ἐταίρου, ὃ ἔφοι νέον ἐκ πολέμοιο
 ἦλθε κατ' ἰγνύην βεβλημένος ὀξείῃ χαλκῷ.
 τὸν μὲν ἐταῖροι ἐνείκαν, ὁ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας
 ἦεν ἐς κλισίην· ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα
 ἀντιάειν. τὸν δὲ προσέφη κρεῖτων ἐνοσίχθων, 215
 φειδάμενος φθογγὴν Ἀνδραίμονος υἱὶ Θόαντι,
 ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι
 Αἰτωλοῖσι φάνασσε, θεὸς δ' ὥς τίετο δῆμῳ.

“Ἰδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
 οἷχονται, τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν;” 220

τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ἦν·
 “ὦ Θόαν, οὐ τις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος, ὅσσον ἐγὼ γε
 γιγνώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν.
 οὔτε τινὰ δφέος ἴσχει ἀκήριον οὔτε τις ὄκνω
 φείκων ἀνδύεται πόλεμον κακόν· ἀλλὰ που οὕτως 225
 μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενείῃ Κρονίῳνι,
 νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἀργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
 ἀλλὰ, Θόαν, καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήιος ἦσθα,
 ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, ὅθι μεθιέντα ρίδηαι·
 τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε κέλευέ τε φωτὶ ῥεκάστω.” 230

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 “Ἰδομενεῦ, μὴ κείνός ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν
 ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
 ὅς τις ἐπ' ἡματι τῷδε ῥεκῶν μεθήησι μάχεσθαι.
 ἀλλ' ἄγε τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι· ταῦτα δ' ἅμα χρή 235
 σπεύδειν, αἶ κ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δῦ' εἶντε.
 συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν·
 νῶϊ δὲ καὶ κ' ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι.”

ὥς φειπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἅμ' πόνον ἀνδρῶν·
 Ἰδομενεύς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὖτυκτον ἵκανε, 240
 δύσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροῖ, γέντο δὲ δοῦρε,
 βῆ δ' ἵμεν ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος, ἦν τε Κρονίῳν

χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν· ἀρίζηλοι δέ ῥοι αὐγαί·
 ὥς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θεόντος. 245
 Μηριόνης δ' ἄρα ῥοι θεράπων εὖς ἀντεβόλησεν
 ἐγγὺς ἔτι κλισίης· μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ἦεν
 οἰσόμενος· τὸν δὲ προσέφη σθένης Ἰδομενῆος·

“Μηριόνη, Μόλου υἱὲ πόδας ταχύ, φίλταθ' ἐταίρων,
 τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηιοτῆτα; 250
 ἢ τί βέβληται, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκή,
 ἢ τί τιν' ἀγγελίην μετ' ἔμ' ἦλυθες; οὐδέ τοι αὐτὸς
 ἦσθαι ἐνὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι.”

τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα·
 “ἔρχομαι, εἴ τί τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίῃσι λέλειπται, 256
 οἰσόμενος· τό νυ γὰρ κατεφάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον,
 ἀσπίδα Δηιφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος.”

τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ἦῤδα·
 “δούρατα δ', αἶ κ' ἐθέλησθα, καὶ ἐν καὶ φείκοσι δῆεις 260
 ἔσταότ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανάοντα,
 Τρώια, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι. οὐ γὰρ οἴω
 ἀνδρῶν δυσμενέων ῥεκάς ἰστάμενος πολεμίζειν.
 τῷ μοι δούρατά τ' ἔστι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
 καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανάοντες.” 265

τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα·
 “καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
 πόλλ' ἔναρα Τρώων· ἀλλ' οὐ σχεδὸν ἐστὶν ἐλέσθαι.
 οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς,
 ἀλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν 270
 ἵσταμαι, ὅππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
 ἄλλον πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ φίδμεναι αὐτὸν οἴω.”

Ἰδομενεῦ, Κρητῶν βουλευφόρε χαλκοχιτώνων 255

247 ἦει

252 τευ ἀγγελίης

261 παμφανώοντα

265 γανόοντες

τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ἤδα·

“φοῖδ' ἀρετὴν οἶός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι; 275
εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
ἐς λόχον, ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαφείδεται ἀνδρῶν,
ἔνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος, ἐξεφαίνθη·
τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρῶς ἄλλυδις ἄλλη,
οὐδέ ῥοι ἀτρέμας ἦσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός, 280
ἀλλὰ μετοκλάζει καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει,
ἐν δέ τέ ῥοι κραδίη μεγάλη στέρνοισι πατάσσει
κῆρας ὀιομένῳ, πάταγος δέ τε γίγνεται ὀδόντων·
τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἄρ' τρέπεται χρῶς οὔτε τι λήην
ταρβεῖ, ἐπεὶ δὴ πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν, 285
ἀράεται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῖ λυγρῇ·
οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο.
εἴ περ γὰρ κε βλῆο πονεύμενος ἢ τυπείης,
οὐκ ἂν ἐν αὐχέν' ὀπισθε πέσοι βέλος οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
ἀλλὰ κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειε 290
πρόσσω ῥιεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα νηπύτιοι ὥς
ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ·
ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κιὼν ἔλε' ὄβριμον ἔγχος.”

ὥς φάτο, Μηριόνης δὲ θεῶ ἀτάλαντος Ἄρηι 295
καρπαλίμως κλισίηθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος,
βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
οἶος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι,
τῷ δὲ Φόβος φίλος υἱὸς ἅμα κρατερός καὶ ἀταρβής
ἔσπετο, ὅς τ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν·— 300
τῷ μὲν ἄρ' ἐκ Θρήκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον,
ἢ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τῷ γε
ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·—
τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεύς, ἀγοὶ ἀνδρῶν,

285 ἐπειδὴν

286 ἀρᾶται

294 ἔλεν

300 ἔσπετο

ἦσαν ἐς πόλεμον κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ. 305
τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔφειπε·

“ Δευκαλίδη, πῇ τ’ ἄρ μέμονας καταδύναι ὄμιλον;
ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσσους,
ἢ ἐπ’ ἀριστερόφιν; ἐπεὶ οὐ ποθι φέλομαι οὕτω
δεύεσθαι πολέμοιο κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς.” 310

τὸν δ’ αὖτ’ Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον ἤυδα·
“ νηυσὶ μὲν ἐν μέσσησιν ἀμυνέμεν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δὺω Τεῦκρός θ’, ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν
τοξοσύνη, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
οἳ μιν ἄδην ἐλάουσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο. 315

αἰπὺ ῥοι ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
νῆας ἐνιπρήσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
ἐμβάλοι αἰθόμενον δαελὸν νήεσσι θοῇσιν. 320

ἀνδρὶ δέ κ’ οὐ φείξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ὃς θνητός τ’ εἴη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτὴν,
χαλκῷ τε ῥηκτὸς μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν.
οὐδ’ ἂν Ἀχιλλῇ ρήξήνορι χωρήσειεν
ἐν γ’ αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ’ οὐ πῶς ἔστιν ἐρίζειν. 325

νῶιν δ’ ὦδ’ ἐπ’ ἀριστερ’ ἔχε στρατοῦ, ὅφρα τάχιστα
φείδομεν ἢ ἐτῶ εὖχος ὀρέξομεν, ἢ ἐτις ἡμῖν.”

ὥς φάτο, Μηριόνης δὲ θοῶ ἀτάλαντος Ἄρηι
ἦρχ’ ἵμεν, ὅφρ’ ἀφίκοντο κατὰ στρατόν, ἥ μιν ἀνώγει.

οἳ δ’ ὥς Ἰδομενῆα φίδον φλογὶ φείκελον ἀλκὴν, 330
αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
κεκλόμενοι καθ’ ὄμιλον ἐπ’ αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
τῶν δ’ ὁμὸν ἴστατο νεῖκος ἐπὶ πρυμνῇσι νέεσσιν.
ὥς δ’ ὅθ’ ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι
ἡματι τῷ, ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους, 335
οἳ τ’ ἄμυδις κονίης μεγάλην ἰστᾶσιν ὁμίχλην,

Ἐκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν 316

ὥς ἄρα τῶν ὁμός' ἦλθε μάχη, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ
ἀλλήλους καθ' ὄμιλον ἐναιρέμεν ὀξείῃ χαλκῷ.

ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείησι
μακρῇσ', ἃς εἶχον ταμεσίχροας· ὅσσε δ' ἄμερδεν 340
αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἄπο λαμπομενάων
θωρήκων τε νεοσμήκτων σακέων τε φαεινῶν
ἐρχομένων ἄμυδις. μάλα κε θρασυκάρδιος εἶη,
ὅς τότε γηθήσειε φιδῶν πόνον οὐδ' ἀκάχοιτο.

τὼ δ' ἀμφὶς φρονέοντε δύω Κρόνου υἱε κραταιῳ 345
ἀνδράσιν ἡρώεσσιν ἐτεύχετον ἄλγεα λυγρά.
Ζεὺς μὲν ῥα Τρώεσσι καὶ Ἑκτορι βούλετο νίκην,
κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· οὐδέ τι πάμπαν
ἤθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαικὸν Ἰλιόθι πρό,
ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ νιέα καρτερόθυμον. 350

Ἀργεῖους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθών,
λάθρη ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἀλός· ἤχθετο γάρ ῥα
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος ἦδ' ἴα πάτρη,
ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα φείδει. 355

τῷ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινε,
λάθρη δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατόν, ἀνδρὶ φοικῶς.
τοῖ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοίου πτολέμοιο
πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,
ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν. 360

ἔνθα, μεσαιπόλιός περ ἐών, Δαναοῖσι κελεύσας
Ἰδομενεὺς Τρώεσσι μετάλμενος ἐν φόβον ὤρσε.
πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα Καβησόθεν ἔνδον εὐντα,
ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει,
ἦτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν φεῖδος ἀρίστην, 365
Κασσάνδρην ἀνέφεδνον, ὑπέσχετο δὲ μέγα φέργον,
ἐκ Τροίης ἀφέκοντας ἀπωσέμεν υἱας Ἀχαιῶν.

τῷ δ' ὁ γέρων Πρίαμος ὑπὸ τ' ἔσχετο καὶ κατένευσε

δωσέμεναι· ὁ δὲ μάρναθ', ὑποσχασίησι πιθήσας.
 Ἴδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ, 370
 καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
 χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέση δ' ἐν γαστέρι πῆξε.
 δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο φώνησέν τε·

“Ὅθρυονεῦ, περὶ δὴ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων,
 εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις ὅσ' ὑπέστης 375
 Δαρδανίδῃ Πριάμῳ· ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ῥήν.
 καὶ κέ τοι ἡμεῖς ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν,
 δοῖμεν δ' Ἀτρεΐδαο θυγατρῶν φειδὸς ἀρίστην
 Ἄργεος ἐξαγαγόντες ὀπιέμεν, εἴ κε σὺν ἄμμι
 Φιλίου ἐκπέρσης ἐὺ ναιόμενον πτολίεθρον. 380
 ἀλλ' ἔπε', ὅφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
 ἀμφὶ γάμῳ, ἐπεὶ οὗ τοι ἐφεδνωταὶ κακοὶ εἰμεν.”

ὥς φειπὼν ποδὸς ἔλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
 ἥρως Ἴδομενεύς. τῷ δ' Ἀσιος ἦλθ' ἐπαμύντωρ
 πεζὸς πρόσθ' ἵππων· τὼ δὲ πνεῖοντε κατ' ὤμων 385
 αἰὲν ἔχ' ἡνίοχος θεράπων· ὁ δὲ ῥίετο θυμῷ
 Ἴδομενῆα βαλεῖν· ὁ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ
 λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
 ἤριπε δ' ὥς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν ἢ ἀχερωὶς
 ἢ ἐπίτυς βλωθρῇ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες 390
 ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήιον εἶναι.

ὥς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρῳ κεῖτο τανυσθεὶς,
 βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αἵματοέσσης.
 ἐκ δέ ῥοι ἡνίοχος πλήγη φρένας ἅς πάρος εἶχεν·
 οὐδ' ὅ γ' ἐτόλμησεν δηίων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας 395
 ἄψ' ἵππους στρέψαι, τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
 δουρὶ μέσον περόνησε τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
 χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέση δ' ἐν γαστέρι πῆξεν.
 αὐτὰρ ὁ ἀσθμαίνων εὐφεργέος ἔκπεσε δίφρου,
 ἵππους δ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμοο Νέστορος υἱός, 400

ἔξέλασε Τρώων μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.

Δηίφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενῆος,

Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.

ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα φιδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος

Ἰδομενεύς· κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσε φίσῃ, 405

τὴν ἄρ' ὃ γε ῥινοῖσι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ

δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν·

τῇ ὑπο πᾶς ἐφάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,

καρφαλέον δέ ῥοι ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋσεν

ἔγχεος· οὐ δ' ἄλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν, 410

ἀλλ' ἔβαλ' Ἰππασίδην Ὑψήνορα, ποιμένα λαῶν,

ἦπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.

Δηίφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν αὔσας·

“οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἀσιος, ἀλλὰ ῥέ φημι

εἰς Ἀφιδὸς περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο 415

γηθήσειν κατὰ θυμόν, ἐπεὶ ῥά ῥοι ὥπασα πομπόν.”

ὥς ἔφατ', Ἀργεῖοισι δ' ἄχος γένετ' εὖξαμένοιο,

Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·

ἀλλ' οὐδ' ἀχνύμενός περ ἐφοῦ ἀμέλησεν ἐταίρου,

ἀλλὰ θέων περίβη καὶ ῥοι σάκος ἀμφεκάλυψε. 420

τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἐταῖροι,

Μηκιστεύς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,

νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.

Ἰδομενεύς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα, ῥίετο δ' αἰεὶ

ἢ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι, 425

ἢ αὐτὸς δουπῆσαι ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.

ἔνθ' Αἰσυνήταο διοτρεφέος φίλον υἷόν,

ἦρῳ Ἀλκάθοον—γαμβρὸς δ' ἔεν Ἀγχίσαιο·

πρεσβυτάτην δ' ὥπυιε θυγατρῶν, Ἰπποδάμειαν,

τὴν περὶ κῆρι φίλησε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ 430

ἐν μεγάρῳ· πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο

κάλλει καὶ φέργοισιν ἰδὲ φρεσί· τοῦνεκα καὶ μιν

γῆμεν ἀνὴρ ὁ ἄριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ·—
 τὸν τόθ' ὑπ' Ἰδομενῆι Ποσειδάων ἐδάμασσε
 θέλξας ὅσσε φαεινά, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα· 435
 οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέεν δύνατ' οὔτ' ἀλέασθαι,
 ἀλλ' ὥς τε στήλην ἢ δένδρεον ὑψιπέτηλον
 ἀτρέμας ἐσταότα στήθος μέσον οὔτασε δουρὶ
 ἥρως Ἰδομενεύς, ῥῆξεν δέ ῥοι ἀμφὶ χιτῶνα
 χάλκεον, ὅς ῥοι πρόσθεν ἀπὸ χροὸς ἤρκε' ὄλεθρον· 440
 δὴ τότε γ' αὔον αὔσεν ἐρεικόμενος περὶ δουρί.
 δούπησεν δὲ πεσών, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,
 ἢ ῥά ῥοι ἀσπαίρουσα καὶ οὐρίαχόν πελέμιζεν
 ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
 Ἰδομενεύς δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρὸν αὔσας· 445

“Δηίφοβ', ἢ ἄρα δὴ τι φερίσκομεν ἄξιον εἶναι
 τρεῖς ἐνὸς ἀντὶ πεφάσθαι; ἐπεὶ σύ περ εὐχέαι οὕτως·
 δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίον ἴστασ' ἐμεῖο,
 ὄφρα φίδῃ οἶος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ' ἰκάνω,
 ὃς πρῶτον Μίνωα τέκε Κρήτῃ ἐπίουρον· 450
 Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα,
 Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε πολέσσ' ἀνδρεσσι φάνακτα
 Κρήτῃ ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνειακ
 σοί τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.”

ὥς φάτο, Δηίφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν, 455
 ἢ τινά που Τρώων ἐταρίσσαιτο μεγαθύμων
 ἀψ' ἀναχωρήσας ἢ πειρήσαιο καὶ οἶος.
 ὦδε δέ ῥοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 βῆναι ἐπ' Αἰνεΐαν· τὸν δ' ὕστατον εὖρεν ὀμίλου
 ἐσταότ'· αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ, 460
 οὔνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν εἶντα μετ' ἀνδράσιν οὔ τι τίεσκεν.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Αἰνεΐα, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
 γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴ πέρ τί σε κῆδος ἰκάνει.

ἀλλ' ἔπε', Ἀλκαθόῳ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος γε 465
 γαμβρὸς ἐὼν ἔθρεψε δόμοισ' ἐνι τυτθὸν ἐόντα·
 τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρὶ κλυτὸς ἐξενάριξεν."

ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρινε,
 βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
 ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε τηλύγετον ὥς, 470
 ἀλλ' ἔμεν' ὥς ὅτε τις σὺς οὔρεσιν ἀλκὴ πεποιθώς,
 ὅς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
 χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὑπερθεν·
 ὀφθαλμῷ δ' ἄρα ἔφοι πυρὶ λάμπετον· αὐτὰρ ὀδόντας
 θήγει ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας· 475
 ὥς μένευ Ἰδομενεὺς δουρὶ κλυτός, οὐδ' ὑπεχώρει,
 Αἰνεΐαν ἐπιόντα βοηθόον· αὖτε δ' ἐταίρους,
 Ἀσκάλαφόν τ' ἐσορῶν Ἀφαρῆά τε Δηίπυρόν τε
 Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας αὐτῆς·
 τοὺς ὃ γ' ἐποτρύνων φέπεα πτερόεντα προσηύδα· 480

"δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἶω ἀμύνετε· δέδρφα δ' αἰνῶς
 Αἰνεΐαν ἐπιόντα πόδας ταχύν, ὅς μοι ἔπεισιν,
 ὅς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἐνὶ φῶτας ἐναίρειν·
 καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὃ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 εἰ γὰρ ὀμηλική γε γενοίμεθα τῷδ' ἐπὶ θυμῷ, 485
 αἰψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος ἠὲ φεροίμην."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἓνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες
 πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὥμοισι κλίναντες.
 Αἰνεΐας δ' ἐτέρωθεν ἐκέκλετο ἔφοισ' ἐτάροισι,
 Δηίφοβόν τε Πάριν τ' ἐσορῶν καὶ Ἀγήνορα δῖον, 490
 οἱ ἔφοι ἅμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 λαοὶ ἔπονθ', ὥς εἴ τε μετὰ κτίλον ἔσπετο μῆλα
 πιόμεν' ἐκ βοτάνης· γάννυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν·
 ὥς Αἰνεΐα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγῆθει,
 ὥς φίδε λαῶν φέθνος ἐπισπόμενον ἔφοι αὐτῷ. 495

οἱ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόῳ αὐτοσχεδὸν ὠρμήθησαν

μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
 σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὄμιλον
 ἀλλήλων· δύο δ' ἄνδρες ἀρήιοι ἔξοχον ἄλλων,
 Αἰνεΐας τε καὶ Ἴδομενεύς, ἀτάλαντοι ἼΑρηι, 500
 ἔφιντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλεΐ χαλκῷ.
 Αἰνεΐας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἴδομενῆος·
 ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα φιδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,
 αἶχμῃ δ' Αἰνεΐας κραδαινομένη κατὰ γαίης
 ὄχετ', ἐπεὶ ῥ' ἄλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν. 505
 Ἴδομενεύς δ' ἄρα Φοινόμαον βάλε γαστέρα μέσσην,
 ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
 ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ.
 Ἴδομενεύς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος
 ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ 510
 ὥμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
 οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἔεν ὀρμηθέντι,
 οὐτ' ἄρ' ἐπαῖξαι μετ' ἐφὸν βέλος οὐτ' ἀλέασθαι.
 τῷ ῥα καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,
 τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμφα πόδες φέρουν ἐκ πολέμοιο. 515
 τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
 Δηίφοβος· δὴ γάρ ῥοι ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεὶ.
 ἀλλ' ὅ γε καὶ τόθ' ἁμαρτεν, ὁ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρί,
 υἱὸν Ἐνναλίοιο· δι' ὥμοο δ' ὄβριμον ἔγχος
 ἔσχευ· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ. 520
 οὐδ' ἄρα πῶ τι πέπυστο βριήπυος ὄβριμος ἼΑρης
 υἱὸς ἐφοῖο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
 ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν
 ἦστο, Διὸς βουλῇσι φεφελμένος, ἔνθα περ ἄλλοι
 ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐφεργόμενοι πολέμοιο. 525
 οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὥρμήθησαν·
 Δηίφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πήληκα φαεινὴν

501 ταμέειν

512 ἦν

513 μεθ' ἐδὸν

519 ὥμου

ἥρπασε, Μηριόνης δὲ θεῶ Ἀτάλαντος Ἄρηι
 δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα. 530

Μηριόνης δ' ἐξαὐτίς ἐπάλμενος, αἰγυπιὸς ὥς,
 ἐκφέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχος,
 ἅψ δ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο. τὸν δὲ Πολίτης
 αὐτοκασίγνητος, περὶ μέσσω χεῖρε τιτήνας,
 ἐξῆγεν πολέμου δυσφηχέος, ὅφρ' ἴκεθ' ἵππους 535
 ὠκέας, οἳ ἔφοι ὀπισθε μάχης ἡδὲ πτολέμοιο
 ἔστασαν ἡνίοχόν τε καὶ ἄρματα ποικίλ' ἔχοντες·
 οἳ τὸν γε προτὶ φάστυ φέρον βαρέα στενάχοντα,
 τειρόμενον· κατὰ δ' αἶμα νεουτάτου ἔρρεε χειρός.

οἳ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοή δ' ἄσβεστος ὀρώρει. 540

Αἰνεΐας δ' Ἀφαρῆα Καλητορίδην ἐπορούσας
 λαιμὸν τύψ', ἐπὶ ἔφοι τετραμμένον, ὀξείῃ δουρί·
 ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπίς ἐάφθη
 καὶ κόρυς· ἀμφὶ δέ ἔφοι θάνατος χύτο θυμοραϊστής.

Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας 545
 οὔτας ἐπαΐξας, ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
 ἥ τ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς αὐχέν' ἰκάνει·
 τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
 κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἐτάροισι πετάσσας.

Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἶνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων 550
 παπταίνων· Τρῶες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος
 οὔταζον σάκος εὐρὺ παναίολον, οὐ δὲ δύναντο
 εἶσω ἐπιγράψαι τέρενα χροῶ νηλεῖ χαλκῷ

Ἀντιλόχου· πέρι γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Νέστορος υἱὸν ἔρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν. 555

οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηίων ἔεν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
 ἐστρέφετ'· οὐδέ ἔφοι ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 σειόμενον φερέλικτο· τιτύσκετο δὲ φρεσὶ ῥῆσιν

532 ἐξέρυσε

533 εἰς

535 πτολέμοιο

556 ἦν

557 στρωφᾶτ'

558 ἐλέλικτο

ἢ τέ' ἀκοντίσσαι ἢ ἐσχεδὸν ὀρμηθῆναι.

ἀλλ' οὐ λήθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὄμιλον 560

Ἀσιάδην, ὃ ἔφοι οὔτα μέσον σάκος ὀξείῃ χαλκῷ

ἐγγύθεν ὀρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ ἔφοι αἰχμὴν

κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγέρας.

καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν' ὥς τε σκῶλος πυρίκαυστος,

ἐν σάκε' Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης· 565

ἄψ δ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων·

Μηριόνης δ' ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουρὶ

αἰδοῖων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ, ἔνθα μάλιστα

γίγνεται Ἄρης ἀλεγεινὸς οἰζυροῖσι βροτοῖσιν.

ἐνθα ἔφοι ἔγχος ἔπηξεν· ὁ δὲ σπόμενος περὶ δουρὶ 570

ἥσπαιρ' ὥς ὅτε βούς, τὸν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες

ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν·

ὥς ὁ τυπεῖς ἥσπαιρε μίνυνθά περ, οὐ τι μάλα δφῆν,

ὄφρα ἔφοι ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνеспάσατ' ἐγγύθεν ἐλθὼν

ἥρως Μηριόνης· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψε. 575

Δηίπυρον δ' Ἐλενος ξίφεϊ σχεδὸν ἤλασε κόρσην

Θρηκίῳ μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.

ἢ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα χαμαὶ πέσε, καί τις Ἀχαιῶν

μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε·

τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῷ ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψε. 580

Ἀτρεΐδην δ' ἄχος εἶλε, βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·

βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἐλένῳ ἥρῳι φάνακτι,

ὀξὺ δόρυ κραδάων· ὁ δὲ τόξοο πῆχυν ἀνελκε.

τὼ δ' ἄρ' ἀμαρτήδην ὁ μὲν ἔγχει ὀξυόεντι

ῥίετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δ' ἀπὸ νευρῆφιν οἰστώ. 585

Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰῶ

θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς οἰστός.

ὥς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλφὴν

θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι

559 τευ

561 ὅς οἱ

565 σάκει

566 εἰς

580 ὀφθαλμῶν

583 τόξου

584 ὀμαρτήδην, ὀμαρτήτην

πνοιῇ ὑπο λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ, 590
ὥς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο

πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς ῥεκάς ἔπτατο πικρὸς οὔστός.

Ἀτρεΐδης δ' ἄρα χεῖρα, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
τὴν βάλεν ἥ ῥ' ἔχε τόξον ἐϋξοον· ἐν δ' ἄρα τόξῳ
ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος. 595

ἄψ δ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
χεῖρα παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος.

καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς φέρυσεν μέγαθυμος Ἀγήνωρ,
αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρεφέ' οἶος Ἀώτῳ,
σφενδόνῃ, ἣν ἄρα ῥοι θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν. 600

Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο
ἦιε· τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλοςδε,
σοί, Μενέλαε, δαμῆναι ἐν αἰνῇ δηιοτήτι.

οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρεΐδης μὲν ἄμαρτε, παρὰ δέ ῥοι ἐτράπετ' ἔγχος, 605

Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔτασεν, οὐ δὲ διαπρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλίσσαι·

ἔσχεθε γὰρ σάκος εὐρύ, κατεκλίσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
ἔγχος· ὁ δὲ φρεσὶ ῥῆσι χάρη καὶ ἐφέλπετο νίκην.

Ἀτρεΐδης δὲ φερυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον 610

ἄλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ· ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἴλετο καλὴν

ἀξίνην ἐϋχαλκον, ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ,

μακρῷ ἐϋξέστῳ· ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.

ἥ τοι ὁ μὲν κόρυθος φάλλον ἤλασεν ἵπποδασείης
ἄκρον ὑπὸ λόφον αὐτόν, ὁ δὲ προσιόντα μέτωπον 615

ῥινὸς ὑπὲρ πυμάτης· λάκε δ' ὅστέα, τὼ δέ ῥοι ὅσσε

παρ ποσὶν αἱματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν,

ιδνώθη δὲ πεσών· ὁ δὲ λάξ ἐν στήθεσι βαίνων

τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος φέπος ἠϋδα·

“λείψετε θην οὔτῳ γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων, 620

Τρῶες ὑπερφίαλοι, δφεινῆς ἀκόρητοι αὐτῆς.

ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευές,
 ἣν ἐμὲ λωβήσασθε, κακαὶ κύνες, οὐδέ τι θυμῷ
 Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδφείσατε μῆνιν
 ξεινίου, ὅς τέ ποτ' ὕμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν. 625
 οἷ μεο κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ
 μὰψ οἷχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῇ·
 νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισι
 πῦρ ὅλοον βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαιοὺς·
 ἀλλὰ ποθι σχήσεσθε, καὶ ἐσσύμενοί περ, Ἄρηος. 630
 Ζεῦ πάτερ, ἧ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων,
 ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν· σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
 οἶον δὴ ἄνδρεςσι χαρίζεαι ὑβριστῇσι,
 Τρωσίν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
 φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοίου πτολέμοιο. 635
 πάντων μὲν κόρος ἐστί, καὶ ὕπνοο καὶ φιλότητος
 μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο,
 τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐφέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι
 ἢ πολέμου· Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν."
 ὥς φειπὼν τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἵματόεντα 640
 συλήσας ἐτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων,
 αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαὐτίς ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
 ἔνθα ῥοι υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος,
 Ἄρπαλίῳ, ὃ ῥα πατρὶ φίλῳ ἔπετο πτολεμίζων
 ἐς Τροίην, οὐ δ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαίαν· 645
 ὅς ῥα τότε Ἄτρεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
 ἐγγύθεν, οὐ δὲ διαπρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι,
 ἀψ δ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
 πάντοσε παπταίνων, μή τις χροῖα χαλκῷ ἐπαύροι.
 Μεριόνης δ' ἀπιόντος ἴει χαλκήρε' ὀϊστὸν 650
 καί ῥ' ἔβαλε γλουτὸν κάτα δεξιόν· αὐτὰρ ὀϊστὸς
 ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἐξεπέρησεν.

622 ἐπιδευεῖς

624 ἐδδείσατε

626 μεν

629 βαλέειν

635 ὁμοίου

636 ὕπνου

644 πτολεμίζων

648 εἰς

649 ἐπαύρη

ἐζόμενος δὲ κατ' αὖθι, φίλων ἐν χερσὶν ἑταίρων
 θυμὸν ἀποπνεύων, ὥς τε σκώληξ ἐπὶ γαίῃ
 κέϊτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν. 655
 τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
 ἐς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Φίλιον ἱρὴν
 ἀχνύμενοι· μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων,
 ποινὴ δ' οὐ τις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνηῶτος.

τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη· 660
 ξεῖνος γάρ ῥοι ἕεν πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσι·
 τοῦ ὃ γε χωόμενος προΐει χαλκήρε' οἷστόν.
 ἦν δέ τις Εὐχύνωρ, Πολυφίδου μάντιος υἱός,
 ἀφνειός τ' ἀγαθός τε, Κορινθόθι φοικία ναίων,
 ὅς ῥ' ἐν φειδῶς κῆρ' ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε. 665
 πολλάκι γάρ ῥοι ἔφειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύφιδος
 νούσῳ ὕπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι ῥοῖς ἐν μεγάροισιν
 ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι·
 τῷ ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν
 νοῦσόν τε στυγερήν, ἵνα μὴ πάθοι ἄλγεα θυμῷ. 670
 τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
 ὥχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἶλεν.

ὥς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
 Ἐκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο διίφιλος, οὐδέ τι φείδει
 ὅττι ῥά ῥοι νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηιόοντο 675
 λαοὶ ὑπ' Ἀργείων· τάχα δ' ἂν καὶ κῦδος Ἀχαιῶν
 ἔπλετο· τοῖος γὰρ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
 ὥτρυν' Ἀργεῖους, πρὸς δὲ σθένέ' αὐτὸς ἄμυνεν·
 ἀλλ' ἔχεν ἢ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο,
 ῥηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων, 680
 ἔνθ' ἔσαν Λῆαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου
 θῖν' ἔφ' ἄλὸς πολιῆς φεφευμέναι· αὐτὰρ ὕπερθε
 τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἔνθα μάλιστα

659 τεθνηῶτος

661 ἔην

663 Πολυίδου

674 ἦδει, ἦδη

675 δηιόωντο

678 σθένει

682 εἰρυμέναι

ζαχρεές γίγνοντο μάχῃ αὐτοί τε καὶ ἵπποι.

ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ἰάονες ἐλκεχίτωνες 685
 Λοκροὶ καὶ Φθῖοι καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοὶ
 σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον, οὐ δὲ δύναντο
 ὤσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ φείκελον Ἴκτορα δῖον·
 οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
 ἦρχ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς, οἱ δ' ἅμ' ἔποντο 690
 Φεΐδας τε Στιχίος τε Βίας τ' εὖς· αὐτὰρ Ἐπειῶν
 Φυλεΐδης τε Μέγης Ἀμφίων τε Δρακίος τε,
 πρὸ Φθίων δὲ Μέδων τε μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης.
 ἦ τοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Οἰλῆος θεῖοιο
 ἔσκε, Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν 695
 ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς,
 γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Οἰλεύς·
 αὐτὰρ ὁ Φιφίκλοιο πάϊς τοῦ Φυλακίδαο·
 οἱ μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες,
 ναῦφιν ἀμυνόμενοι, μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο. 700

Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν, Οἰλῆος ταχὺς υἱός,
 ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου, οὐδ' ἠβαιόν,
 ἀλλ' ὥς τ' ἐν νειῷ βόε φοίνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
 ρῖσον θυμὸν ἔχοντε, τιταίνετον· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι
 πρυμνοῖσιν κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει ἰδρώς· 705
 τὼ μὲν τε ζυγὸν οἶον εὖξοον ἀμφὶς ἐφέργει
 ῥιεμένω κατὰ ὦλκα ταμεῖν ἐπὶ τέλσον ἀρούρης·
 ὥς τὼ παρβεβαῶτε μάλ' ἔστασαν ἀλλήλοιν.
 ἀλλ' ἦ τοι Τελαμωνιάδῃ πολλοὶ τε καὶ ἐσθλοὶ
 ἄλλοι ἔπονθ' ἔταροι, οἳ ῥοι σάκος ἐξεδέχοντο, 710
 ὅπποτε μιν κάματός τε καὶ ἰδρὼς γούναθ' ἵκοιτο.
 οὐ δ' ἄρ' Οἰλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἔποντο·
 οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ·
 οὐ γὰρ ἔχον κόρυθας χαλκήρεας ἵπποδασείας,
 οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εὐκύκλους καὶ μείλινα δοῦρα, 715

ἀλλ' ἄρα τόξοισιν καὶ εὖστρεφέ' οἷος ἀώτῳ
 Γίλιον εἰς ἅμ' ἔποντο πεποιθότες, οἷσιν ἔπειτα
 ταρφέα βάλλοντες Τρώων ῥήγνυντο φάλαγγας.
 δὴ ῥα τόθ' οἱ μὲν πρόσθε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι
 μάρναντο Τρωσὶν τε καὶ Ἑκτορι χαλκοκορυστῇ, 720
 οἱ δ' ὀπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον· οὐδέ τι χάρμης
 Τρῶες μιμνήσκοντο· συνεκλόνεον γὰρ οἷστοί.

ἔνθα κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων
 Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Γίλιον ἠνεμόεσσαν,
 εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἑκτορα φεῖπε παραστάς· 725

“Ἑκτορ, ἀμήχανός ἐσσι παραρρητοῖσι πιθέσθαι.
 οὐνέκά τοι περὶ δῶκε θεὸς πολεμήια φέργα,
 τοῦνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις περιφίδμεναι ἄλλων.
 ἀλλ' οὐ πῶς ἅμα πάντα δυνήσεται αὐτὸς ἐλέσθαι.
 ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήια φέργα, 730
 ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύφοπα Ζεὺς
 ἐσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι,
 καὶ τε πολέας ἐσάωσε, μάλιστα δὲ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.
 αὐτὰρ ἐγὼ φερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. 735
 πάντῃ γάρ σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηκε,
 Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
 οἱ μὲν ἀφροσῶσιν σὺν τεύχεσιν, οἱ δὲ μάχονται
 παυρότεροι πλεόνεσσι, κεδασθέντες κατὰ νῆας.
 ἀλλ' ἀναχασσάμενος κάλε' ἐνθάδε πάντας ἀρίστους· 740
 ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν,
 ἥ κεν ἐνὶ νῆεσσι πολυκλήισι πέσωμεν,
 αἶ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος, ἥ κεν ἔπειτα
 παρ νηῶν ἔλθωμεν ἀπήμονες. ἥ γὰρ ἐγὼ γε
 δέδρφα μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ 745
 χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἄατος πολέμοιο

ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν, ἐτέρῳ κίθαριν καὶ αἰοιδήν, 731

716 εὖστρεφεῖ, εὖστρόφῳ

740 κάλει

745 δεῖδω

746 ἄτος

μῖμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι οἶω.”

ὥς φάτο Πουλυδάμας, ῥάδε δ' Ἑκτορι μῦθος ἀπήμων,
καί μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα· 750

“Πουλυδάμα, σὺ μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίστους·
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιάω πολέμοιο·
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὐτῖς, ἐπεὶ κ' ἐὺ τοῖς ἐπιτείλω.”

ἦ ῥα, καὶ ὠρμήθη ὄρεϊ νιφόεντι φοικῶς,
κεκληγῶς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ' ἡδ' ἐπικούρων. 755

οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα
πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ Ἑκτορος ἔκλυον αὐδὴν.
αὐτὰρ ὁ Δηίφοβόν τε βίην θ' Ἑλένοιο φάνακτος
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα καὶ Ἀσιον Ὑρτάκου υἱὸν
φοίτα' ἀνὰ προμάχους διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι. 760

τοὺς δ' εὖρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας οὐδ' ἀνολέθρους·
ἀλλ' οἱ μὲν δὴ νηυσὶν ἐπι πρυμνῇσιν Ἀχαιῶν
χερσὶν ὑπ' Ἀργεῖων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες,
οἱ δ' ἐν τείχε' ἔσαν βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
τὸν δὲ τάχ' εὖρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυόεσσης 765
δῖον Ἀλέξανδρον, Ἑλένης πόσιν ἡϋκόμοιο,
θαρσύνονθ' ἐτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη αἰσχροῖσι φέπεσσι·

“Δύσπαρι, φεῖδος ἄριστε, γυναιμανές, ἡπεροπευτά,
ποῦ τοι Δηίφοβός τε βίη θ' Ἑλένοιο φάνακτος 770
Ἀσιάδης τ' Ἀδάμας ἡδ' Ἀσιος Ὑρτάκου υἱός;
ποῦ δέ τοι Ὀθρυονεύς; νῦν ὦλετο πᾶσα κατ' ἄκρης
Γίλιος αἰπεινή· νῦν τοι σάος αἰπὺς ὄλεθρος.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπεν Ἀλέξανδρος θεοφειδής·
“Ἑκτορ, ἐπεὶ τοι θυμὸς ἀναίτιον αἰτιάεσθαι, 775
ἄλλοτε δὴ ποτε μᾶλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο

αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε, 749

752 ἀντιόω

753 ἐπὴν εὔ

760 φοίτα

764 τείχει

768 αἰσχροῖς ἐπέεσσι

773 σῶς

775 αἰτιάσθαι

μέλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ.
 ἔξ οὗ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας ἐταίρων,
 ἐκ τοῦ δ' ἐνθάδ' ἔοντες ὀμιλέομεν Δαναοῖσι
 νωλεμέως· ἔταροι δὲ κατέκταθεν, οὓς σὺ μεταλλάῃς. 780
 οἷω Δηίφοβός τε βίη θ' Ἑλένοιο φάνακτος
 οἴχεσθον, μακρῇσι τετυμμένω ἐγχεΐησιν
 ἀμφοτέρω κατὰ χεῖρα· φόνον δ' ἤμυνε Κρονίων.
 νῦν δ' ἄρχ', ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
 ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', οὐδέ τί φημι 785
 ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμις γε πάρεστι.
 παρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν."

ὥς φειπὼν παρέπεισεν ἀδελφεόο φρένας ἥρως.
 βὰν δ' ἴμεν, ἔνθα μάλιστα μάχη καὶ φύλοπις ἦεν,
 ἀμφὶ τε Κεβριόνην καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα, 790
 Φάλκην Ὀρθαῖόν τε καὶ ἀντίθεον Πολυφήτην
 Πάλμυν τ' Ἀσκανιόν τε Μόρυν θ', υἱ' Ἰπποτίωνος,
 οἳ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ
 ἠοῖ τῇ προτέρῃ· τότε δὲ Ζεὺς ὤρσε μάχεσθαι.
 οἳ δ' ἴσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλη, 795
 ἢ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς πατρὸς Διὸς εἴσι πέδονδε,
 θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ ἀλὶ μίσγεται, ἐν δέ τε πολλὰ
 κύματα παφλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 κυρτὰ φαληριάοντα, πρὸ μὲν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα·
 ὥς Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι, 800
 χαλκῷ μαρμαίροντες ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἔποντο.
 Ἐκτωρ δ' ἡγέετο βροτολοιγῷ φίσος Ἄρηι,
 Πριαμίδης· πρὸ ῥέθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε φίσῃν,
 ῥινοῖσιν πυκινὴν, πολλὸς δ' ἐπελήλατο χαλκός·
 ἀμφὶ δέ ῥοι κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ. 805
 πάντα δ' ἀμφὶ φάλαγγας ἐπειράετο προποδίζων,
 εἴ πῶς ῥοι φείξειαν ὑπασπίδια προβιβάντι·

788 ἀδελφειοῦ

806 ἐπειράτο

799 φαληριῶντα

807 προβιβῶντι

802 ἡγείτο

ἀλλ' οὐ σύγχεε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσσατο, μακρὰ βιβιάσθων·

“δαιμόνιε, σχεδὸν ἔλθέ· τίη δεδφίσσεται αὐτως 810
Ἀργεῖους; οὐ τοι τι μάχης ἀδαήμονές εἰμεν,
ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.
ἦ θήν πού τοι θυμὸς ἐφέλπεται ἐξαλαπάξειν
νῆας· ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμυνέμεν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.
ἦ κε πολὺν φθαίῃ ἐὺ ναιομένη πόλις ὑμῇ 815
χερσὶν ὕφ' ἡμετέρησι ῥαλοῦσά τε περθομένη τε.
σοὶ δ' αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι, ὅππότε φεύγων
ἀρήσῃ Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
θάσσονας ἱρήκων ἔμεναι καλλίτριχας ἵππους,
οἷ σε πόλινδ' οἴσουσι κονίοντες πεδίοιο.” 820

ὥς ἄρα ῥοι φειπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
αἰετὸς ὑψιπέτης· ἐπὶ δ' εἶαχε λαὸς Ἀχαιῶν
θάρσυνος οἶωνῷ· ὁ δ' ἀμείβετο φαίδιμος Ἑκτωρ·

“Αἴαν ἀμαρτοφεπές, βουγάϊε, ποῖον ἔφειπες·
εἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάϊς αἰγιόχοιο 825
εἶην ἡματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἥρη,
τιοίμην δ' ὥς τίετ' Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπόλλων,
ὥς νῦν ἡμέρη ἦδε κακὸν φέρει Ἀργεῖοισι
πᾶσι μάλ', ἐν δὲ σὺ τοῖσι πεφῆσσαι, αἶ κε ταλάσσης
μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρόν, ὃ τοι χρόα λειριόεντα 830
δάψει· ἀτὰρ Τρώων κορέεις κύνας ἠδ' οἶωνοὺς
δημῷ καὶ σάρκεσσι πεσῶν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.”

ὥς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο
ῥηχῇ θεσπείῃ, ἐπὶ δ' εἶαχε λαὸς ὀπίσθην.
Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐπείαχον, οὐδ' ἐλάθοντο 835
ἀλκῆς, ἀλλ' ἔμενον Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους.
ῥηχὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' αἰθέρα καὶ Διὸς αὐγὰς.

808 σύγχει

822 ἴαχε

810 δειδίσσεται

834 ἴαχε

814 ἀμύνειν

835 ἐπίαχον

ΙΛΙΑΔΟΣ Ξ.

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ριφαχὴ πίνοντά περ ἔμπης,
ἀλλ' Ἀσκληπιάδην φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“φράζεο, δῖε Μαχᾶον, ὅπως ἔσται τάδε φέργα·
μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοή θαλερῶν αἰζηῶν.

ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἶθοπα φοῖνον,
εἰς ὃ κε θερμὰ λοετρὰ εὐπλόκαμος Ἑκαμήδη
θερμήνῃ λοέσῃ τε ἄπο βρότον αἱματόεντα·
αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα φείσομαι ἐς περιωπὴν.”

ὥς φειπὼν σάκος εἶλε τετυγμένον υἱὸς ἑφοῖο,
κείμενον ἐν κλισίῃ, Θρασυμήδεος ἵπποδάμοιο,
χαλκῷ παμφαῖνον· ὃ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑφοῖο.
εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ,
στῇ δ' ἐκτὸς κλισίης, τάχα δ' ἔσφιδε φέργον ἀφεικές,
τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὀπισθε.
Τρῶας ὑπερθύμους· ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν.
ὥς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ
ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψήρᾳ κέλευθα
αὕτως, οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδετέρωσε,
πρὶν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὐρον.
ὥς ὁ γέρων ὥρμαινε δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν

διχθάδι', ἥ μεθ' ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων
 ἥε μετ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν.
 ὧδε δέ ῥοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 βῆναι ἐπ' Ἀτρεΐδην. οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον
 μαρνάμενοι· λάκε δέ σφι περὶ χροῖ χαλκὸς ἀτειρῆς 25
 νυσσομένων ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.

Νέστορι δὲ ξύμβληντο διοτρεφέες βασιλῆες
 παρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ,
 Τυδεΐδης Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων.
 πολλὸν γάρ ῥ' ἀπάνευθε μάχης φεφερύατο νῆες 30
 θῖν' ἔφ' ἀλὸς πολιῆς· τὰς γὰρ πρῶτας πεδίονδε
 εἵρυσαν, αὐτὰρ τεῖχος ἐπὶ πρύμνησιν ἔδειμαν.
 οὐδὲ γὰρ οὐδ' εὐρύς περ ἐὼν ἐδυνήσατο πάσας
 αἰγιαλὸς νῆας χαδέεν, στείνοντο δὲ λαοί·
 τῷ ῥα προκρόσσας φέρυσαν, καὶ πλήσαν ἀπάσης 35
 ἡϊόνος στόμα μακρόν, ὅσον συνεφέργαθον ἄκραι.
 τῷ ῥ' οἳ γ' ὀψείοντες αὐτῆς καὶ πολέμοιο,
 ἔγχε' ἐρειδόμενοι, κίον ἀθρόοι· ἄχυντο δέ σφι
 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι. ὁ δὲ ξύμβλητο γεραιός,
 Νέστωρ, πτῆξε δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι νῆαυ.
 τὸν καὶ φωνήσας προσέφη κρεῖων Ἀγαμέμνων· 40

“ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 τίπτε λιπὼν πόλεμον φθισήνορα δεῦρ' ἀφικάνεις;
 δέδφια, μὴ δὴ μοι τελέση φέπος ὄβριμος Ἐκτωρ,
 ὥς ποτ' ἐπηπείλησεν ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων, 45
 μὴ πρὶν παρ νηῶν προτὶ Φίλιον ἀπονέεσθαι,
 πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρῆσαι, κτείνειν δὲ καὶ αὐτούς.
 κείνος τῶς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 ὦ πόποι, ἥ ῥα καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, ὥς περ Ἀχιλλεύς, 50
 οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρυμνῆσι νέεσσι.”

30 εἰρύατο

34 χαδέειν

38 ἔγχει

44 δαίδια, δαίδω

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 “ἢ δὴ ταῦτά γ' ἐτοῖμα τετεύχεται, οὐδέ κεν ἄλλως
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτῆναιτο.

τείχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, ᾧ ἐπέπιθμεν 55
 ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσσεσθαι·
 οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαςτον ἔχουσι
 νωλεμές· οὐδ' ἂν ἔτι γνοίης μάλα περ σκοπιάζων,
 ὅπποτέρωθεν Ἀχαιοὶ ὀρινόμενοι κλονέονται,
 ὥς ἐπιμῖξ κτείνονται, αὕτῃ δ' οὐρανὸν ἵκει. 60
 ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε φέργα,
 εἴ τι νόος ῥέξει· πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω
 δύμεναι· οὐ γάρ πως βεβλημένον ἔστι μάχεσθαι.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 “Νέστορ, ἐπεὶ δὴ νηυσὶν ἐπὶ πρυμνῇσι μάχονται, 65
 τεῖχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον οὐδέ τι τάφρος,
 οἷσ' ἐπὶ πολλὰ πάθον Δαναοί, φέλποντο δὲ θυμῷ
 ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσσεσθαι,
 οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενεί φίλον εἶναι·
 φεῖδεα μὲν γὰρ ὅτε πρόφρων Δαναοῖσιν ἄμυνε, 71
 φοῖδα δὲ νῦν ὅτε τοὺς μὲν ὁμῶς μακάρεσσι θεοῖσι
 κυδάνει, ἡμέτερον δὲ μένος καὶ χεῖρας ἔδησεν.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φεῖπω, πειθώμεθα πάντες.
 νῆες ὅσαι πρῶται φεφερύαται ἄγχι θαλάσσης, 75
 ἔλκωμεν, πάσας δὲ φερύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν,
 ὕψι δ' ἐπ' εὐνάων ὀρμίσσομεν, εἰς ὃ κεν ἔλθῃ
 νῦξ ἀβρότη, αἶ κεν τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο
 Ἴτρῶες· ἔπειτα δέ κεν φερυσαίμεθα νῆας ἀπάσας.
 οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέεν κακόν, οὐδ' ἀνὰ ρύκτα. 80
 βέλτερον ὅς φεύγων προφύγῃ κακὸν ἢ ἐ' φαλώῃ.”

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

νωγύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἀργεος ἐνθάδ' Ἀχαιοῖς. 70

71 ἦδεα

75 εἰρύεται

78 ἦν καὶ

80 φυγέειν

“Ἀτρεΐδῃ, ποῖόν σε φέπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
 οὐλόμεν’, αἶθ’ ὥφελλες ἀφεικελίου στρατοῦ ἄλλου
 σημαίνειν, μηδ’ ἄμμι φανασσέμεν, οἷσιν ἄρα Ζεὺς 85
 ἐκ νεότητος ἔδωκε καὶ ἐς γῆρας τολυπεύειν
 ἀργαλέους πολέμους, ὅφρα φθιόμεσθα ἑκάστος.
 οὕτω δὴ μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν
 καλλείψειν, ἧς εἶνεκ’ οἷζύομεν κακὰ πολλά;
 σίγαε, μή τίς τ’ ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ 90
 μῦθον, ὃν οὐ κεν ἀνὴρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο,
 ὅς τις ἐπίσταιτο ἑῇσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν
 σκηπτοῦχος τ’ εἴη, καὶ ῥοι πειθοίατο λαοὶ
 τοσσοῖδ’, ὅσσοισιν σὺ μετ’ Ἀργεῖοισι φανάσσεις·
 νῦν δέ σε ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔφειπες· 95
 ὃς κέλεαι πολέμοιο συνεσταότος καὶ αὐτῆς
 νῆας εὖσσέλμους ἅλαδ’ ἐλκέμεν, ὅφρ’ ἔτι μάλλον
 Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται ἐπικρατέουσὶ περ ἔμπης,
 ἡμῖν δ’ αἰπὺς ὄλεθρος ἐπιρρέπη. οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ
 σχήσουσιν πόλεμον νηῶν ἅλαδ’ ἐλκομενάων, 100
 ἀλλ’ ἀποπαπτανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης.
 ἔνθα κε σὴ βουλὴ δηλήσεται, ὄρχαμε λαῶν.”

τὸν δ’ ἡμείβετ’ ἔπειτα φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 “ὦ Ὀδυσσεῦ, μάλα πῶς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
 ἀργαλή· ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼν ἀφέκοντας ἄνωγα 105
 νῆας εὖσσέλμους ἅλαδ’ ἐλκέμεν νῆας Ἀχαιῶν.
 νῦν δ’ εἴη ὃς τῆσδέ γ’ ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
 ἢ νέος ἢ παλαιός· ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη.”

τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 “ἐγγὺς ἀνὴρ—οὐ δφρηθὰ ματεύσομεν—αἶ κ’ ἐθέλητε 110
 πείθεσθαι, καὶ μή τι κότῳ ἀγάσῃσθε ἑκάστος,
 οὐνεκα δὴ γενεῇφι νεώτατός εἰμι μεθ’ ὑμῖν·
 πατὴρ δ’ ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὖχομαι εἶναι,
 Τυδέος, ὃν Θήβησι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε.

Πορθέει γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο, 115
 φοῖκεον δ' ἐν Πλευρώνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
 Ἄγριος ἡδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἔεν ἱππότα Φοινεῖς,
 πατὴρ δ' ἐμοῖο πατήρ· ἀρετῇ δ' ἔεν ἔξοχος αὐτῶν.
 ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μέινει, πατήρ δ' ἐμὸς Ἀργεῖ νάσθη
 πλαγχθεῖς· ὥς γάρ που Ζεὺς ἠθέλε καὶ θεοὶ ἄλλοι. 120
 Ἀδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
 ἀφνειὸν βιότοιο, ἴαλις δὲ ἴφοι ἦσαν ἄρουραι
 πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν ἔσαν ὄρχατοι ἀμφίς,
 πολλὰ δὲ ἴφοι πρόβατ' ἔσκε· κέκαστο δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
 ἐγχεῖν· τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν, εἰ ἐτεόν περ. 125
 τῷ οὐκ ἂν με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες
 μῦθον ἀτιμήσαιτε πεφασμένον, ὃν κ' ἐὺ φείπω.
 δεῦτ' ἴομεν πόλεμόνδε, καὶ οὐτάμενοί περ, ἀνάγκη·
 ἔνθα δ' ἔπειτ' αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα δηιοτήτος
 ἐκ βελέων, μή πού τις ἐφ' ἔλκεϊ ἔλκος ἄρηται, 130
 ἄλλους δ' ὀτρύνοντες ἐνήσομεν, οἳ τὸ πάρος περ
 θυμῷ φῆρα φέροντες ἀφεστᾶσ' οὐδὲ μάχονται."

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἡδὲ πίθοντο·
 βὰν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφι φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

οὐδ' ἀλαδὸς σκοπιῆν εἶχε κλυτὸς ἐννοσίγαιος, 135
 ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε παλαιῷ φωτὶ φοβικῶς,
 δεξιτερὴν δ' ἔλε χεῖρ' Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
 καί μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"Ἀτρεΐδῃ, νῦν δὴ που Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
 γηθέει ἐν στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν 140
 δερκομένῳ, ἐπεὶ οὐ ἴφοι ἐνὶ φρένες οὐδ' ἠβαιαί.
 ἀλλ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλοιτο, θεὸς δὲ ἴφει σιφλώσειε·
 σοὶ δ' οὐ πῶ μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν,
 ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 εὐρὺ κονίσουσιν πεδίον, σὺ δ' ἐπόψαι αὐτὸς 145
 φεύγοντας προτὶ φάστν νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων."

ὥς φειπὼν μέγ' αὔσεν, ἐπεσσύμενος πεδίοιο.
 ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπείαχον ἢ δεκάχιλοι
 ἄνδρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος,
 τόσσην ἐκ στήθεσφι φόπα κρείων ἐνοσίχθων 150
 ἤκεν· Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἐκάστω
 καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.

Ἦρῃ δ' εἰσέφιδε χρυσόθρονος ὀφθαλμοῖσι
 σταᾶσ' ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ρίου· αὐτίκα δ' ἔγνω
 τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἄνα κυδιάνειραν, 155
 αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ·

Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης
 ἤμενον εἰσέφιδε, στυγερός δέ ῥοι ἔπλετο θυμῷ.

μερμήριξε δ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἦρῃ
 ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον αἰγιόχοιο. 160

ἦδε δέ ῥοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή,
 ἐλθεῖν εἰς Ἴδην ἐὺ ἐντύνασαν ἔφ' αὐτήν,

εἴ πως ἰμείραιτο παραδραθέεν φιλότῃτι
 ῥῆ χροῖῃ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιάρὸν τε
 χεύειε βλεφάροισιν ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμησι. 165

βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, τὸν ῥοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν,
 Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε
 κληῖδι κρυπτῇ, τὴν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνοίγειν.
 ἔνθ' ἢ γ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς.

ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος 170
 λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ
 ἀμβροσίῳ ῥεδανῶ, τό ῥά ῥοι τεθυωμένον ἦεν·
 τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς κατὰ χαλκοβατὲς δῶ
 ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' αὐτμή.

τῷ ῥ' ἢ γε χροά καλὸν ἀλειψαμένη ἰδὲ χαίτας 175
 πεξαμένη χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινοὺς
 καλοὺς ἀμβροσίους ἐκ κράατος ἀθανάτοιο.

148 ἐπίαχον

152 πολεμίζειν

162 εἰ αὐτήν etc.

163 παραδραθέειν

165 χεύει ἐπὶ

ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἔφανόν ῥέσαθ', ὃν ῥοι Ἀθήνη
ἔξυσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά·

χρυσείης δ' ἐνετῆσι κατὰ στηθος περονᾶτο. 180

ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν,

ἐν δ' ἄρα ἔρμαθ' ἔηκεν εὐτρήτοισι λοβοῖσι

τρίγληνα μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.

κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων

καλῶ νηγατέῳ· λευκὸν δ' ἔεν ἡέλιος ὥς. 185

ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῖ θήκατο κόσμον,

βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, καλεσσαμένη δ' Ἀφροδίτην

τῶν ἄλλων ἀπάνευθε θεῶν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

“ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, φίλον τέκος, ὅττι κε φείπω, 190

ἢ κεν ἀρνήσαιο, κοτεσσαμένη τό γε θυμῷ,

οὔνεκ' ἐγὼ Δαναοῖσι, σὺ δὲ Τρώεσσιν ἀρήγεις;”

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·

“Ἥρη, πρέσβα θεά, θύγατερ μέγαλοιο Κρόνοιο,

αὔδα' ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν, 195

εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.”

τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδαε πότνια Ἥρη·

“δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἥμερον, ᾧ τε σὺ πάντας

δάμνασαι ἀθανάτους ἠδὲ θνητοὺς ἀνθρώπους·

εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβοο πείρατα γαίης, 200

Ὀκεανὸν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν,

οἳ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐὺ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον,

δεξάμενοι Ῥείης, ὅτε τε Κρόνον εὐρύφοπα Ζεὺς

γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.

τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω· 205

ἤδη γὰρ δμηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται

εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.

εἰ κείνῳ γε φέπεσσι παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ

185 ἦν

195 αὔδα

197 προσηύδα

198 δὸς νῦν

199 δαμνᾶ etc.

200 πολυφόρβου

208 γ' ἐπέεσσι

εἰς εὐνὴν ἀνέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότῃτι,
αἰεὶ κέ σφι φίλῃ τε καὶ αἰδοῖῃ καλεοίμην.” 210

τὴν δ’ αὖτε προσέφειπε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ·
“οὐκ ἔστ’ οὐδὲ φέροικε τεὸν φέπος ἀρνήσασθαι·
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις.”

ἦ, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα
ποικίλον, ἔνθα τέ ῥοι θελκτήρια πάντα τέτυκτο· 215
ἐνθ’ ἐνὶ μὲν φιλότῃς, ἐν δ’ ἴμερος, ἐν δ’ ὀαριστὺς
πάρφασις, ἥ τ’ ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων.
τόν ῥά ῥοι ἔμβαλε χερσί, φέπος τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζε·

“τῇ νυν, τοῦτον ἱμάντα τεῶ ἑγκάτθεο κόλπῳ
ποικίλον, ᾧ ἐνὶ πάντα τετεύχεται· οὐδέ σέ φημι 220
ἄπρηκτόν γε νέεσθαι, ὅ τι φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.”

ὥς φάτο, μείδησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
μειδήσασα δ’ ἔπειτα ἐφῶ ἑγκάτθετο κόλπῳ.

ἦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτῃ,
Ἥρη δ’ αἶξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο, 225

Πιερίην δ’ ἐπιβᾶσα καὶ Ἥμαθίην ἐρατεινὴν
σεύατ’ ἐφ’ ἵπποπόλων Θρηκῶν ὄρεα νιφόεντα,
ἀκροτάτας κορυφάς· οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖν·
ἐξ Ἀθόω δ’ ἐπὶ πόντον ἐβήσετο κυμαίνοντα,
Λῆμνον δ’ εἰσαφίκανε, πόλιν θεϊοιο Θόαντος. 230

ἐνθ’ Ὑπνῷ ξύμβλητο, κασιγνήτῳ Θανάτοιο,
ἐν τ’ ἄρα ῥοι φῦ χειρί, φέπος τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζεν·

“Ὑπνε, φάναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ’ ἀνθρώπων,
ἡμὲν δὴ ποτ’ ἐμὸν φέπος ἔκλυες ἡδ’ ἔτι καὶ νῦν
πείθε’· ἐγὼ δέ κέ τοι φιδέω χάριν ἡματα πάντα. 235

κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ’ ὀφρύσιν ὅσσε φαεινῷ,
αὐτίκ’ ἐπεὶ κεν ἐγὼ παραλέξομαι ἐν φιλότῃτι.
δῶρα δέ τοι δώσω καλὸν θρόνον, ἄφθιτον αἰεὶ,
χρύσεον· Ἥφαιστος δέ κ’ ἐμὸς πάϊς ἀμφιγυήεις
τεύξει ἀσκήσας, ὑπὸ δὲ θρήνυν ποσὶν ἥσει, 240

τῷ κεν ἐπισχοίης λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.”

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε ῥήδυμος Ὕπνος·

“Ἥρη, πρέσβα θεά, θύγατερ μέγαλοιο Κρόνοιο,

ἄλλον μὲν κεν ἐγὼ γε θεῶν αἰειγενετάων

ῥεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα

245

Ὀκεανοῦ, ὅς περ γένεσις πάντεσσι τέτυκται·

Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἐγὼ γε Κρονίουκος ἄσسون ἰκοίμην.

οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι.

ἤδη γάρ με καὶ †ἄλλο τεῖ ἐπίνυσσεν ἐφετμή,†

ἥματι τῷ, ὅτε κείνος ὑπέρθυμος Διὸς υἱὸς

250

ἔπλεε Φιλιόθεν, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας.

ἦ τοι ἐγὼ μὲν ἔλεξα Διὸς νόον αἰγιόχοιο

ῥήδυμος ἀμφιχυθείς· σὺ δέ ῥοι κακὰ μήσαο θυμῷ,

ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἐπὶ πόντον αἴητας,

καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὐ ναιομένην ἀπένεικας,

255

νόσφι φίλων πάντων. ὁ δ' ἐπεγρόμενος χαλέπαινε,

ρίπτάζων κατὰ δῶμα θεοῦς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων

ζήτεε· καὶ κέ μ' ἄφιστον ἀπ' αἰθέρος ἔμβαλε πόντῳ,

εἰ μὴ Νύξ δμῆτειρα θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν·

τὴν ἰκόμην φεύγων, ὁ δ' ἐπαύσατο χωόμενός περ.

260

ἄζετο γὰρ μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια φέρδοι.

νῦν αὖ τοῦτό μ' ἀνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι.”

τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη·

“Ὕπνε, τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς;

ἦ φῆς ὥς Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εὐρύροπα Ζῆν

265

ὥς Ἡρακλέεος περιχάσατο, παῖδὸς ἐφοῖο;

ἀλλ' ἴθ', ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὀπλοτεράων

δώσω ὀπυιέμεναι καὶ σὴν κεκλήσθαι ἄκοιτιν.”

ὥς φάτο, χήρατο δ' Ὕπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσήδα·

“ἄγρεέ νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ·

271

Ἰασιθέην, ἧς αἰὲν ἐέλδεαι ἥματα πάντα

269

χειρὶ δὲ τῇ ἐτέρῃ μὲν ἔλε χθόνα πουλυβότειραν,
 τῇ δ' ἐτέρῃ ἄλα μαρμαρέην, ἵνα νῶιν ἅπαντες
 μάρτυροι ὦσ' οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἑόντες,
 ἧ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὀπλοτεράων, 275
 Πασιθέην, ἧς τ' αὐτὸς ἐφέλδομαι ἥματα πάντα."

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 ὦμνυε δ' ὥς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας
 τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον, 280
 τὼ βήτην Λήμνου τε καὶ Ἴμβροο φάστνυ λιπόντε,
 ἡέρα ἔφασσά μιν, ῥίμφα πρήσσετε κέλευθον.

Ἴδην δ' ἰκέσθην πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
 Λεκτόν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἄλα· τὼ δ' ἐπὶ χέρσου
 βήτην, ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὑπο σείετο ὕλη. 285

ἔνθ' ὕπνος μὲν ἔμεινε πάρος Διὸς ὅσσε φιδέσθαι,
 εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἧ τότ' ἐν Ἴδῃ
 μακροτάτη πεφυυῖα δι' ἡέρος αἰθέρ' ἵκανε·
 ἔνθ' ἦστ' ὄζοισιν πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
 ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἦν τ' ἐν ὄρεσσι 290
 χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.

Ἥρη δὲ κραιπνῶς προσεβήσετο Γάργαρον ἄκρον
 Ἴδης ὑψηλῆς· φίδε δὲ νεφεληγερέτα Ζεὺς.
 ὥς δὲ φίδ', ὥς μιν ἔρος πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν,
 οἶον ὅτε πρῶτόν περ ἐμισγέσθην φιλότῃτι, 295
 εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας.

στῇ δ' αὐτῆς προπάροιθε, φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

"Ἥρη, πῇ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἰκάνεις;
 ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἄρματα, τῶν κ' ἐπιβαίης."

τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδαε πότνια Ἥρη· 300
 "ἔρχομαι ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
 Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν,

οἳ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐὺ τρέφον ἢ δ' ἀτίταλλον·
 τοὺς εἰμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
 ἦδη γὰρ δμηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται 305
 εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
 ἵπποι δ' ἐν πρυμνωρείῃ πολυπίδακος Ἰδης
 ἐστᾶσ', οἳ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν.
 νῦν δὲ σέ' εἵνεκα δεῦρο κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνω,
 μή πῶς μοι μετέπειτα χολώσεται, αἶ κε σιωπῇ 310
 οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυρρόου Ὀκεανοῖο."

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 "Ἥρη, κεῖσε μὲν ἔστι καὶ ὕστερον ὀρμηθῆναι,
 νῶι δ' ἄγ' ἐν φιλότητι τραπήομεν εὐνηθέντε.
 οὐ γὰρ πῶ ποτέ μ' ὦδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικὸς 315
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσειν,
 οὐδ' ὁπότε ἡρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο,
 ἢ τέκε Πειρίθοον θεόφιν μήστωρ' ἀτάλαντον·
 οὐδ' ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου Ἀκρισιῶνης,
 ἢ τέκε Περσῆα, πάντων ἀριδείκετον ἀνδρῶν· 320
 οὐδ' ὅτε Φοῖνικος κούρης τηλεκλεῖτοιο,
 ἢ τέκε μοι Μίνων τε καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν·
 οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ,
 ἢ ῥ' Ἡρακλέα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
 ἢ δὲ Διώνυσον Σεμέλη τέκε, χάρμα βροτοῖσιν· 325
 οὐδ' ὅτε Δήμητρος καλλιπλοκάμοιο φανάσσης,
 οὐδ' ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σέ' αὐτῆς,
 ὥς σέο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺς ἴμερος αἱρεῖ."

τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδαε πότνια Ἥρη·
 "αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔφειπες ; 330
 εἰ νῦν ἐν φιλότητι λιλαίεαι εὐνηθῆναι
 Ἰδης ἐν κορυφῇσι, τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα,
 πῶς κ' ἔοι, εἴ τις νῶι θεῶν αἰειγενετᾶων

309 σεῦ

314 τραπέομεν

324 Ἡρακλῆα

327 σεῦ

329 προσηύδα

εὐδοντ' ἀθρήσειε, θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθὼν
 πεφράδοι; οὐκ ἂν ἐγὼ γε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην 335
 ἐξ εὐνῆς ἀνστᾶσα, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.

ἀλλ' εἰ δὴ ῥ' ἐθέλεις καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 ἔστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν
 "Ἡφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν·
 ἔνθ' ἴομεν κείμεντες, ἐπεὶ νύ τοι ἔφαδεν εὐνή." 340

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 "Ἥρη, μήτε θεῶν τό γε δέδριθι μήτε τιν' ἀνδρῶν
 ὄψεσθαι· τοῖόν τοι ἐγὼ νέφος ἀμφικαλύψω
 χρύσειον· οὐδ' ἂν νῶι διαδράκοι Ἥελιός περ,
 οὗ τε καὶ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράεσθαι." 345

ἧ ῥα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἔρην παράκοιτιν·
 τοῖσι δ' ὑπὸ χθῶν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην,
 λωτὸν ἐφερσήμεντα ἰδὲ κρόκον ἠδ' ὑάκινθον
 πυκνὸν καὶ μαλακόν, ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔφεργε.
 τῷ ἔνι λεξάσθην, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἔφessαντο 350
 καλὴν χρυσεῖην· στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἔφερσαι.

ὥς ὁ μὲν ἀτρέμας εὐδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ
 ὕπνῳ καὶ φιλότῃτι δαμείς, ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν·
 βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἔρηνδυμος Ὕπνος
 ἀγγελίην φερέων γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ. 355
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"πρόφρων νῦν Δαναοῖσι, Ποσειδάων, ἐπάμυνε,
 καὶ σφιν κῦδος ὅπαζε μίνυνθά περ, ὅφρ' ἔτι εὐδῇ
 Ζεὺς, ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψα·
 "Ἥρη δ' ἐν φιλότῃτι παρήπαφεν εὐνήθηται." 360

ὥς φειπὼν ὁ μὲν ὥχετ' ἐπὶ κλυτὰ φύλ' ἀνθρώπων,
 τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
 αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορὼν ἐκέλευσεν·

"Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἑκτορι νίκην

340 εὔαδεν

342 δειδῖθι

345 εἰσοράασθαι

348 θ' ἐρσήμεντα etc.

354 νήδυμος

Πριαμίδη, ἵνα νῆας ἔλῃ καὶ κῦδος ἄρῃται; 365
 ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ καὶ εὐχεται, οὔνεκ' Ἀχιλλεὺς
 νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσι μένει κεχολωμένος ἦτορ·
 κείνου δ' οὐ τι λήην ποθὴ ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
 ἡμεῖς ὀτρυνώμεθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.

ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φείπω, πειθώμεθα πάντες. 370
 ἀσπίδες ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἡδὲ μέγισται.

ῥεσσάμενοι, κεφαλὰς δὲ παναίθησιν κορύθεοσι
 κρύψαντες, χερσὶν δὲ τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἐλόντες,
 ἴομεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδ' ἔτι φημί

"Εκτορα Πριαμίδην μενέειν μάλα περ μεμαῶτα. 375

ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχῃ δ' ὀλίγον σάκος ὦμφ,
 χείροني φωτὶ δότῳ, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μέλζονι δύτῳ."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἡδ' ἐπίθοντο·
 τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον οὐτάμενοί περ,

Τυδεΐδης Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων. 380

οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας ἀρήια τεύχε' ἄμειβον.

ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρηϊ δὲ χείρονα δόσκει.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥεσσάντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,

βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων

δφεινὸν ἄορ ταυύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ 385

φείκελον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι

ἐν δαὶ λευγαλέῃ, ἀλλὰ δφείος ἰσχάνει ἄνδρας.

Τρῶας δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐκόσμεε φαίδιμος Ἔκτωρ.

δὴ ῥα τότε αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν

κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος Ἔκτωρ, 390

ἢ τοι ὁ μὲν Τρώεσσιν, ὁ δ' Ἀργεΐοισιν ἀρήγων.

ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε

Ἀργεΐων· οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.

οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάει ποτὶ χέρσον,

ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῇ βορέα' ἀλεγεινῇ· 395

οὔτε πυρὸς τόσσος γε πέλει βρόμος αἰθομένοιο

οὔρεος ἐν βήσσησ', ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην·
 οὔτ' ἄνεμος τόσσον γε περὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
 ἠπύει, ὅς τε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων,
 ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνή 400
 δφεινὸν ἀϋσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.

Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἴκτωρ
 ἔγχε', ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύν, οὐδ' ἀφάμαρτε,
 τῇ ῥα δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην,
 ἦ τοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροήλου· 405
 τῷ ῥοι ῥυσάσθην τέρενα χροῖα. χῶσατο δ' Ἴκτωρ,
 ὅττι ῥά ῥοι βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός,
 ἀψ δ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
 τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας
 χερμαδίῳ, τὰ ῥα πολλά, θοάων ἔχματα νηῶν, 410
 παρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο—τῶν ἐν αἵρας
 στήθος βεβλήκει ὑπὲρ ἄντυγος, ἀγχόθι δειρῆς,
 στρόμβον δ' ὥς ἔσσευε βαλῶν, περὶ δ' ἔδραμε πάντη.
 ὥς δ' ὅθ' ὑπὸ πληγῆς πατρὸς Διὸς ἐξερύπη δρυὺς
 πρόρριζος, δφεινὴ δὲ θεείου γίγνεται ὁδμὴ 415
 ἐξ αὐτῆς· τὸν δ' οὐ περ ἔχει θράσος ὅς κε φίδηται
 ἐγγυὺς ἑών, χαλεπὸς δὲ Διὸς μέγαλοιο κεραυνός·
 ὥς ἔπες' Ἴκτορος ὦκα χαμαὶ μένος ἐν κονίησι.
 χειρὸς δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπίς ἐάφθη
 καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ ῥοι βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ. 420
 οἱ δὲ μέγα φιδάχοντες ἐπέδραμον νῆες Ἀχαιῶν,
 φελπόμενοι φερύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμείας
 αἰχμᾶς· ἀλλ' οὐ τις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
 οὐτάσαι οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
 Πουλυδάμας τε καὶ Αἰνεΐας καὶ δῖος Ἀγένωρ 425
 Σαρπηδῶν τ' ἀρχὸς Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων.
 τῶν δ' ἄλλων οὐ τίς ῥε ἀκήδεσεν, ἀλλὰ πάροιθεν
 ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτόο· τὸν δ' ἄρ' ἐταῖροι

χερσὶν αἰείραντες φέρουν ἐκ πόνου, ὅφρ' ἵκεθ' ἵππους
 ὠκέας, οἳ ἔφοι ὀπισθε μάχης ἡδὲ πτολέμοιο 430
 ἔστασαν ἡνίοχόν τε καὶ ἄρματα ποικίλ' ἔχοντες·
 οἱ τὸν γε προτὶ φάστυ φέρουν βαρέα στενάχοντα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἴξον εὐρρεέος ποταμοῖο,
 Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
 ἔνθα μιν ἐξ ἵππων πέλασαν χθονί, καὶ δέ ἔφοι ὕδωρ 435
 χεῦαν· ὁ δ' ἐμπνύθη καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 ἐξόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα κελαινεφές αἶμ' ἀπέμεσσε.
 αὐτὶς δ' ἐξοπίσω πλήτο χθονί, τῷ δέ ἔφοι ὅσσε
 νύξ ἐκάλυψε μέλαινα· βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.

Ἀργεῖοι δ' ὥς οὖν φίδον Ἴκτορα νόσφι κίοντα, 440
 μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
 ἔνθα πολὺν πρῶτιστος Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
 Σάτνιον οὔτασε δουρὶ μετάλμενος ὀξυόεντι
 Γηνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε νηὶς ἀμύμων
 Γήνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος. 445
 τὸν μὲν Ὀϊλιάδης δουρὶ κλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
 οὔτασε καλὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνεντράπετ', ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
 Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὕσμίνην.
 τῷ δ' ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχέσπαλος ἦλθεν ἀμύντωρ
 Πανθοΐδης, βάλε δὲ Προθοήνορα δεξιὸν ὦμον, 450
 υἱὸν Ἀρηιλύκοιο· δι' ὦμοο δ' ὄβριμον ἔγχος
 ἔσχευεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ.
 Πουλυδάμας δ' ἐκπαγλὸν ἐπεύξατο μακρὸν αὔσας·

“οὐ μὰν αὐτ' οἴω μεγαθύμοο Πανθοΐδαο
 χειρὸς ἄπο στιβαρῆς ἄλιον πηδῆσαι ἄκοντα, 455
 ἀλλὰ τις Ἀργεῖων κόμισε χροῖ', καί μιν οἴω
 αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἀφιδος εἴσω.”
 ὥς ἔφατ', Ἀργεῖοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξάμενοιο·
 Λῆαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε,

433 εὐρρεῖος

436 ἀμπνύνθη

447 καλλαπάρην

451 ὦμου

454 μεγαθύμου

τῷ Τελαμωνιάδῃ· τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα. 460
 καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
 Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν
 λικριφῖς αἵξας, κόμισεν δ' Ἀντήνορος υἱὸς
 Ἀρχέλοχος· τῷ γάρ ῥα θεοὶ βούλευσαν ὄλεθρον.
 τὸν ῥ' ἔβαλεν κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνοχμῷ, 465
 νείατον ἀστράγαλον, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
 τοῦ δὲ πολὺ προτέρη κεφαλὴ στόμα τε ῥῖνές τε
 οὔδεϊ πλήντ' ἢ περ κνῆμαι καὶ γούνα πεσόντος.
 Αἶας δ' αὖτ' ἐγέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι·

“φράξο, Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἐνισπε, 470
 ἦ ῥ' οὐχ οὗτος ἀνὴρ Προθοήνορος ἀντὶ πεφάσθαι
 ἄξιος; οὐ μὲν μοι κακὸς εἶδεται οὐδὲ κακῶν ἐξ,
 ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἵπποδάμοιο
 ἦ πάϊς· αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα φεοῖκει.”

ἦ ῥ' ἐν γιγνώσκων, Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν. 475
 ἔνθ' Ἀκάμας Πρόμαχον Βοιώτιον οὔτασε δουρὶ
 ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαῶς· ὁ δ' ὑφελκε ποδοῖν.
 τῷ δ' Ἀκάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο μακρὸν αὔσας·

“Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι,
 οὐ θην οἴοισίν γε πόνος τ' ἔσεται καὶ οἷζυς 480
 ἡμῖν, ἀλλὰ ποθ' ὧδε κατακτενέεσθε καὶ ὕμμες.
 φράζεσθ', ὥς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὔδει
 ἔγχε' ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτιό γε ποινὴ
 δφρηρὸν ἄτιτος ἔη. τῷ καὶ τίς τ' εὔχεται ἀνὴρ
 γνωτὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἀρῇ ἄλκτῆρα λιπέσθαι.” 485

ὥς ἔφατ', Ἀργεῖοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
 Πηνέλεω δὲ μάλιστα δαΐφροني θυμόν ὄρινεν·
 ὠρμήθη δ' Ἀκάμαντος· ὁ δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν
 Πηνελέω φάνακτος· ὁ δ' οὔτασε Φιλιονῆα,
 υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλοο, τὸν ῥα μάλιστα 490

474 ἐώκει

481 κατακτανέεσθε

483 ἔγχει

484 καὶ τέ (vel κέ) τις

485 Ἄρεω, ἄρεως, ἀρῆς

490 πολυμήλου

Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὅπασσε·
 τῷ δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μῶνον τέκε Φιλιονῆα·
 τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὔτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα,
 ἐκ δ' ὥσε γλήνην· δόρυ δ' ὀφθαλμοῖο διαπρὸ
 καὶ διὰ ρινίου ἦλθεν, ὃ δ' ἔξετο χεῖρε πετάσσας 495
 ἄμφω. Πηνέλεως δὲ φερυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
 αὐχένα μέσσον ἔλασσε, ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε
 αὐτῇ σὺν πῆληκι κάρη· ἔτι δ' ὄβριμον ἔγχος
 ἦεν ἐν ὀφθαλμῷ· ὃ δὲ φῆ κώδειαν ἀνασχὼν
 πέφραδέ τε Τρώεσσι καὶ εὐχόμενος ρέπος ἤυδα· 500

“φειπέμεναί μοι, Τρῶες, ἀγανοῦ Φιλιονῆος
 πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ γοήμεναι ἐν μεγάροισιν·
 οὐδὲ γὰρ ἢ Προμάχοιο δάμαρ Ἀλεγηνορίδαο
 ἀνδρὶ φίλῳ ἐλθόντι γανύσσεται, ὅππότε κεν δὴ
 ἐκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κοῦροι Ἀχαιῶν.” 505

ὥς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυνί,
 πάπτηνεν δὲ ῥέκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.

ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσai,
 ὅς τις δὴ πρῶτος βροτόεντ' ἀνδράγρι' Ἀχαιῶν
 ἦρετ', ἐπεὶ ῥ' ἐκλινε μάχην κλυτὸς ἐννοσίγαιος. 510
 Αἴας ῥα πρῶτος Τελαμώνιος Ὕρτιον οὔτα
 Γυρτιάδην, Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων·
 Φάλκην δ' Ἀντίλοχος καὶ Μέρμερον ἐξενάριξε·
 Μηριόνης δὲ Μόρυν τε καὶ Ἰπποτίωνα κατέκτα,
 Τεῦκρος δὲ Προθόωνά τ' ἐνήρατο καὶ Περιφήτην· 515
 Ἀτρεΐδης δ' ἄρ' ἔπειθ' Ὑπερήνορα ποιμένα λαῶν
 οὔτασε καλὴ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσε
 δηιώσας· ψυχὴ δὲ κατ' οὔταμένην ὠτειλὴν
 ἔσσυτ' ἐπείγομένη, τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψε.
 πλείστους δ' Αἴας εἶλεν, Ὀϊλῆος ταχὺς υἱός· 520
 οὐ γάρ ῥοί τις ὁμοῖος ἐπισπένσθαι ποσὶν ἦεν
 ἀνδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρση.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διὰ τε σκόλοπας καὶ τάφρου ἐβησαν
φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσίν,
οἳ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
χλωροὶ ὑπὸ δφέεος, πεφοβημένοι· ἔγρετο δὲ Ζεὺς
Ἰδης ἐν κορυφῇσι παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης. 5
στῇ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ρίδε δὲ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὀπισθεν
Ἀργεῖους, μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ράνακτα.
Ἔκτορα δ' ἐν πεδίῳ ρίδε κείμενον, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
ἦαθ'· ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι κῆρ ἀπινύσσων, 10
αἶμ' ἐμέων, ἐπεὶ οὐ μιν ἀφαιρότατος βάλ' Ἀχαιῶν.
τὸν δὲ ριδῶν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
δφεινὰ δ' ὑπόδρα ριδῶν Ἥρην πρὸς μῦθον ἔφειπεν·
“ἦ μάλα δὴ κακότεχνος, ἀμήχανε, σὸς δόλος, Ἥρη,
Ἔκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαοὺς. 15
οὐ μὰν ροῖδ', εἰ αὐτε κακορραφίης ἀλεγεινῆς
πρώτη ἐπαύρηαι καί σε πληγῇσιν ἱμάσσω.
οὐ μέμνη', ὅτε τε κρέμα' ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖν
ἄκμονας ἦκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἱηλα
χρύσειον ἄρρηκτον; σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν 20

ἐκρέμα· ἡλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν "Ολυμπον,
 λῦσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι,
 ῥίψασκον τεταγὼν ἀπὸ βηλόο, ὅφρ' ἂν ἴκοιτο
 γῆν ὀλιγηπελέων· ἐμὲ δ' οὐδ' ὥς θυμὸν ἀνίει
 ἄζηχῆς ὀδύνη Ἡρακλέεος θεϊοιο, 25
 τὸν σὺ ξὺν Βορέῃ ἀνέμῳ πεπιθοῦσα θυέλλας
 πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον κακὰ μητιάουσα
 καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' ἐν ναιομένην ἀπένεικας.
 τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην καὶ ἀνήγαγον αὖτις
 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα. 30
 τῶν σ' αὖτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξεῃς ἀπατάων,
 ὅφρα φίδῃ, εἴ τοι χραίσμη φιλότης τε καὶ εὐνή,
 ἣν ἐμίγῃς ἐλθοῦσα θεῶν ἀπο καί μ' ἀπάτησας."

ὥς φάτο, ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
 καί μιν φωνήσασα φέπεα πτερόεντα προσηύδα· 35

"ῥίστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθε
 καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
 ὄρκος δφεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
 σὴ θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νώτερον λέχος αὐτῶν
 κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ ποτε μὰψ ὁμόσαιμι· 40
 μὴ δὲ ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 πημαίνει Τρῳάς τε καὶ Ἑκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει,
 ἀλλὰ που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
 τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶ φιδῶν ἐλέησεν Ἀχαιοὺς.
 αὐτάρ τοι καὶ κείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην 45
 τῇ ἴμεν, ἥ κεν δὴ σύ, κελαινεφές, ἡγεμονεύῃς."

ὥς φάτο, μείδῃσεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 καί μιν ἀμειβόμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα, βοῶπι πότνια Ἥρη,
 ρῖσόν ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις, 50
 τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλη,

21 ἐκρέμω

23 ῥίπτασκον—βηλοῦ—ἴκηται

25 Ἡρακλῆος

27 μητιώουσα

32 ἴδῃ etc. ἦν τοι

35 φωνήσας' ἔπεα

αἶψα μεταστρέψειε νόον μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ.
 ἀλλ' εἰ δὴ ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,
 ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
 Ἴρίν τ' ἐλθέμεναι καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον, 55
 ὄφρ' ἢ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἔλθῃ, καὶ φείπησι Ποσειδάωνι φάνακτι
 παυσάμενον πολέμοιο τὰ ῥὰ πρὸς δῶμαθ' ἰκέσθαι,
 Ἔκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς Φοῖβος Ἀπόλλων,
 αὐτὶς δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνάων, 60
 αἰ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 αὐτὶς ἀποστρέψῃσιν ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας,
 φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήισι πέσωσι
 Πηλεΐδα' Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἀνστήσει ῥὸν ἐταῖρον
 Πάτροκλον· τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχρῃ φαίδιμος Ἔκτωρ 65
 Φιλίοο προπάροιθε, πολέας ὀλέσαντ' αἰζηνοὺς
 τοὺς ἄλλους, μετὰ δ' υἱὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον.
 τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἔκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
 ἐκ τοῦ δ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν
 αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερές, εἰς ὃ κ' Ἀχαιοὶ 70
 Φίλιον αἰπὺν ἔλωσιν Ἀθηναίης διὰ βουλὰς.
 τὸ πρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύω χόλον οὔτε τιν' ἄλλον
 ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
 πρὶν γε τὸ Πηλεΐδαο τελευτηθῆναι ἐφέλδωρ,
 ὥς ῥοι ὑπέστην πρῶτον, ἐμῶ δ' ἐπένευσα κάρητι, 75
 ἥματι τῷ, ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἤψατο γούνων
 λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον."
 ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 βῆ δ' ἐξ Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὀλυμπον.
 ὥς δ' ὅτ' ἄν αἴξῃ νόος ἀνέρος, ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν 80
 γαῖαν ἐληλουθῶς φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσῃ
 "ἐνθ' εἶην ἢ ἐνθα," μενοινάησί τε πολλά,
 ὥς κραιπνῶς μεμανῖα διέπτατο πότνια Ἥρη·

ἵκετο δ' αἰπὺν Ὀλυμπον, ὀμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ· οἱ δὲ φιδόντες 83
πάντες ἀνήξαν καὶ δεικανόοντο δέπασσιν.

ἥ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρήφ
δέκτο δέπας· πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θεούσα,
καί μιν φωνήσασα φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Ἥρη, τίπτε βέβηκας; ἀτυζομένη δὲ φέροικας· 90
ἦ μάλα δὴ σε φόβησε Κρόνου πάϊς, ὅς τοι ἀκοίτης.”

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
“μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα διείρεο· φοῖσθα καὶ αὐτή,
οἷος κείνου θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.

ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοισ' ἐνὶ δαιτὸς ἐρίσης· 95
ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσσαι ἀθανάτοισιν,
οἷα Ζεὺς κακὰ φέργα πιφαύσκεται· οὐδέ τί φημι
πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὔτε βροτοῖσιν
οὔτε θεοῖς, εἴ πέρ τις ἔτι νῦν δαίνυτ' εὐφρων.”

ἥ μὲν ἄρ' ὥς φειπούσα καθέζετο πότνια Ἥρη, 100
ᾧχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί· ἥ δὲ γέλασσε
χείλεσιν, οὐ δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέησιν
ἰάνθη· πᾶσιν δὲ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα·

“νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες.
ἦ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσον ἰόντες 105
ἦ φέπε' ἠὲ βίη· ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει
οὐδ' ὀθεται· φησὶν γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
κάρτεϊ τε σθένει τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.

τῷ ἔχεθ', ὅττι κεν ὕμμι κακὸν πέμπησι φεκάστω.
ἦδη γὰρ νῦν φέλπομ' Ἀρηί γε πῆμα τετύχθαι· 110
υἱὸς γάρ ῥοι ὄλωλε μάχῃ ἐνὶ, φίλτατος ἀνδρῶν,
'Ἀσκάλαφος, τόν φησι ῥὸν ἔμμεναι ὄβριμος Ἀρης.”

ὥς ἔφατ', αὐτὰρ Ἀρης θαλερῶ πεπλήγετο μηρῷ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·

86 δεικανόωντο

89 φωνήσασ' ἔπεα

99 δαίνυται εὐφρων

106 ἔπει

“μὴ νῦν μοι νεμεσήσεται, Ὀλύμπια δώματ’ ἔχοντες, 115
τίσασθαι φόνον υἱὸς ἰόντ’ ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
εἴ πέρ μοι καὶ μοῖρα Διὸς πληγέντι κεραυνῷ
κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ’ αἵματι καὶ κονίησιν.”

ὥς φάτο, καί ῥ’ ἵππους κέλετο Δφειμόν τε Φόβον τε 120
ζευγνύμεν, αὐτὸς δ’ ἔντε’ ἐδύσετο παμφανάοντα.
ἔνθα κ’ ἔτι μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος
πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη,
εἰ μὴ Ἀθήνη πᾶσι περιδφείσασα θεοῖσιν
ᾠρτο δι’ ἐκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον, ἔνθα θάασσε·
τοῦ δ’ ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ’ εἴλετο καὶ σάκος ᾠμων, 125
ἔγχος δ’ ἔστησε στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ἐλοῦσα
χάλκεον· ἡ δὲ φέπεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα·

“μαινόμενε, φρένας ἡλέ, διέφθορας. ἡ νύ τοι αὐτως 130
οὔατ’ ἀκούμεν ἐστί, νόος δ’ ἀπόλωλε καὶ αἰδώς.
οὐκ αἶεις ἅ τέ φησι θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἡ δὴ νῦν πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰλήλουθεν;
ἡ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ
ἄψ ἵμεν Οὔλυμπόνδε καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκη,
αὐτὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι;
αὐτίκα γὰρ Τρῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς 135
λείψει, ὁ δ’ ἡμέας εἴσι κυδοιμήσων ἐς Ὀλυμπον,
μάρψει δ’ ἐξείης ὅς τ’ αἴτιος ὅς τε καὶ οὐκί.
τῷ σ’ αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον υἱὸς ἑφοῖο·
ἡδὴ γάρ τις τοῦ γε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων
ἡ πέφατ’ ἡ καὶ ἔπειτα πεφήσεται· ἀργαλέον δὲ 140
πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν τε τόκον τε.”

ὥς φειποῦς ἵδρυσε θρόνῳ ἐνὶ θοῦρον Ἄρηα.
Ἥρη δ’ Ἀπόλλωνα καλέσσατο δώματος ἐκτὸς
Ἰρίν θ’, ἡ τε θεοῖσι μετάγγελος ἀθανάτοισι·
καὶ σφεας φωνήσασα φέπεα πτερόεντα προσηύδα· 145

“Ζεὺς σφῶ’ εἰς Ἰδην κέλετ’ ἐλθέμεν ὅττι τάχιστα·

αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἔλθητε Διὸς τ' εἰς ὦπα φίδησθε,
ἔρδειν ὅττι κε κείνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ."

ἡ μὲν ἄρ' ὥς φειποῦσα πάλιν κίε πότνια Ἥρη,
ἔξετο δ' εἰνὶ θρόνῳ· τὼ δ' αἶξαντε πετέσθην. 150

Ἰδην δ' ἴκανον πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
εὖρον δ' εὐρύφοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ
ἤμενον· ἀμφὶ δέ μιν θυόεν νέφος ἐστεφάνωτο.

τὼ δὲ πάροιθ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέταο
στήτην· οὐδέ σφωε φιδὼν ἐχολώσατο θυμῷ, 155

ὅττι ῥοι ὦκα φέπεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην.

Ἴριν δὲ προτέρην φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“βάσκ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ράνακτι
πάντα τάδ' ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι.
παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ἡδὲ πτολέμοιο 160
ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν ἢ εἰς ἅλα δῖαν.

εἰ δέ μοι οὐ ρεπέεσσ' ἐπιπείσεται, ἀλλ' ἀλογήσει,
φραζέσθω δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
μή μ' οὐδὲ κρατερός περ ἐὼν ἐπιόντα ταλάσση
μεῖναι, ἐπεὶ ῥέο φημὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι 165
καὶ γενεῇ πρότερος· τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
φῖσον ἐμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι."

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέϊ' Ἴρις.
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς Φίλιον ἱρήν.

ὥς δ' ὅτ' ἂν ἐκ νεφέων πτήται νιφὰς ἢ χάλαζα
ψυχρὴ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέας, 170
ὥς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο ὠκέϊ' Ἴρις.

ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη κλυτὸν ἐννοσίγαιον·

“ἀγγελίην τινά τοι, γαιήοχε κυανοχαῖτα,
ἦλθον δεῦρο φέρουσα παραὶ Διὸς αἰγιόχοιο. 175

παυσάμενόν σ' ἐκέλευσε μάχης ἡδὲ πτολέμοιο
ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν ἢ εἰς ἅλα δῖαν.

147 ἐπὴν ἔλθητε

155 σφωιν

156 ὦκ' ἐπέεσσι

162 οὐκ

168 ὠκέα

169 εἰς

172 ὠκέα

εἰ δέ 'φοι οὐ φεπέεσσ' ἐπιπείσσαι, ἀλλ' ἀλογήσεις,
 ἡπείλεις καὶ κείνος ἐναντίβιον πολεμίζων
 ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι· σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἀνώγει 180
 χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίη πολὺ φέρτερος εἶναι
 καὶ γενεῇ πρότερος· σὸν δ' οὐκ ὅθεται φίλον ἦτορ
 φίσόν 'φοι φάσθαι, τὸν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι."

τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς ἐννοσίγαιος·
 "ὦ πόποι, ἦ ῥ' ἀγαθὸς περ ἐὼν ὑπέροπλον ἔφειπεν, 185
 εἰ μ' ὁμότιμον ἔοντα βίη ἀφέκοντα καθέξει.
 τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοί, οὓς τέκε 'Ρεῖη,
 Ζεὺς καὶ ἐγώ, τρίτατος δ' Ἀφίδης, ἐνέροισι φανάσσω.
 τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
 ἦ τοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἄλα ναιέμεν αἰεὶ 190
 παλλομένων, Ἀφίδης δὲ λάχε ζόφον ἡρόεντα,
 Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι·
 γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὀλυμπος.
 τῷ ῥα καὶ οὐ τι Διὸς βέομαι φρεσίν, ἀλλὰ 'ρέκηλος,
 καὶ κρατερός περ ἐὼν, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ. 195
 χερσὶ δὲ μή τί με πάγχυ κακὸν ὥς δεδφισσέσθω·
 θυγατέρεσσιν γάρ 'φε καὶ νιάσι βέλτερον εἶη
 ἐκπάγλοισι φέπεσσιν ἐνισσέμεν, οὓς τέκεν αὐτός,
 οἳ 'φεθεν ὀτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκη."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδὴνεμος ὠκέϊ' Ἴρις· 200
 "οὕτω γὰρ δὴ τοι, γαιήοχε κυανοχαῖτα,
 τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε,
 ἦ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μὲν τε φρένες ἐσθλῶν.
 φοῖσθ' ὥς πρεσβυτέροισιν ἐρινύες αἰὲν ἔπονται."

τὴν δ' αὖτε προσέφειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων· 205
 "Ἴρι θεά, μάλα τοῦτο φέπος κατὰ μοῖραν ἔφειπες·
 ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἵσιμα φειδῇ.
 ἀλλὰ τόδ' αἶνόν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει,

178 οὐκ

196 δειδισσέσθω

197 γάρ τε

198 ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν

200 ὠκέα

ὁππότε ρισόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἶσῃ
νυικεῖν ἐθέλῃσι χολωτοῖσιν ρεπέεσσιν.

210

ἀλλ' ἢ τοι νῦν μὲν γε νεμεσσηθεὶς ὑποφείξω·
ἄλλο δέ τοι φερέω, καὶ ἀπειλήσω τό γε θυμῷ.
αἶ κεν ἄνευ ἐμέθεν καὶ Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥρης Ἡφαίστου τε καὶ Ἑρμείαο φάνακτος,
Φιλίου αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ' ἐθελήσει
ἐκπέρσαι, δοέναι δὲ μέγα κράτος Ἀργεῖοισι,
ρίστω τοῦθ', ὅτι νῶιν ἀνήκεστος χόλος ἔσται."

215

ὥς φειπὼν λίπε λαὸν Ἀχαιικὸν ἐννοσίγαιος,
δῦνε δὲ πόντον ἰών, πόθεσαν δ' ἥρωες Ἀχαιοί.

καὶ τότε Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

220

"ἔρχεο νῦν, φίλε Φοῖβε, μεθ' Ἑκτορα χαλκοκορυστήν·
ἤδη μὲν γάρ τοι γαιήοχος ἐννοσίγαιος

οἴχεται εἰς ἄλα δῖαν, ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν
ἡμέτερον· μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι,
οἳ περ νέρτεροί εἰσι θεοί, Κρόνον ἀμφὶς ἑόντες.

225

ἀλλὰ τόδ' ἡμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον ἡδέ ῥοι αὐτῷ
ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπόφειξε
χεῖρας ἐμάς, ἐπεὶ οὐ κεν ἀνιδρωτί γ' ἐτελέσθη.

ἀλλὰ σύ γ' ἐν χεῖρεσσι λάβ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
τῇ μάλ' ἐπισσείων φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς·

230

σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, ῥεκατηβόλε, φαίδιμος Ἑκτωρ·

τόφρα γὰρ οὖν ῥοι ἔγειρε μένος μέγα, ὅφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλάσποντον ἴκωνται.

κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι φέργον τε ρέπος τε.

ὥς κε καὶ αὖτις Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πύονιο."

235

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων,
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἶρηκι ρεφοικῶς

ὠκέϊ φασσοφόνῳ, ὅς τ' ὠκιστος πετεηνῶν.

εὖρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἑκτορα δῖον,

ἤμενον, οὐδ' ἔτι κεῖτο, νέον δ' ἐσαγείρετο θυμόν.

240

ἀμφὶ ῥέ γιγνώσκων ἐτάρους, ἀτὰρ ἄσθμα καὶ ἰδρὼς
παύετ', ἐπεὶ μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.

ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη ῥεκάφεργος Ἀπόλλων·

“Ἐκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων
ἦσ' ὀλιγηπελέων; ἢ πού τί σε κῆδος ἰκάνει;” 245

τὸν δ' ὀλιγοδραπέων προσέφη κορυθαίολος Ἐκτωρ·

“τίς δὲ σὺ ἐσσι, φέριστε θεῶν, ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;
οὐκ αἶεις, ὃ με νηυσὶν ἔπι πρυμνήσιν Ἀχαιῶν
ῥοὺς ἐτάρους ὀλέκοντα βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς; 250
καὶ δὴ ἐγὼ γ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Ἀφίδαο
ἥματι τῷδ' ἴξεσθαι, ἐπεὶ φίλον αἶϊον ἦτορ.”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε φάναξ ῥεκάφεργος Ἀπόλλων·

“θάρσее νῦν· τοῖόν τοι ἀοσσητήρα Κρονίων
ἐξ Ἰδης προέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν, 255
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὅς σε πάρος γε
ῥύομ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπεινὸν πτολίεθρον.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἱππεῦσιν ἐπὶ ὀτρυνον πολέεσσι
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους·
αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιῶν ἵπποισι κέλευθον 260
πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιοὺς.”

ὥς φειπὼν ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
ὥς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίῳ κροαίνων,
εἰωθὼς λοέεσθαι εὐρρεῆος ποταμοῖο, 265
κυδιάων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ῶμοισ' αἵσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐῃφι πεποιθώς,
ῥίμφα ῥε γούνα φέρει μετὰ ρήθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὥς Ἐκτωρ λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα
ὀτρύνων ἱππῆας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδὴν. 270
οἱ δ' ὥς τ' ἢ ἔλαφον κεραδὸν ἢ ἄγριον αἶγα

254 θάρσει

265 λούεσθαι εὐρρεῖος

266 κυδιῶν

268 μετὰ τ'

ἔσσεύαντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιώται.—
 τὸν μὲν τ' ἡλίβατος πέτρη καὶ δάσκιος ὕλη
 εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον ἦεν.
 τῶν δέ θ' ὑπὸ ριπαχῆς ἐφάνη λῖς ἡϋγένειος 275
 εἰς ὁδόν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας.
 ὥς Δαναοὶ τῆος μὲν ὀμιλαδὸν αἰὲν ἔποντο,
 νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμβιγύοισιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ φίδον Ἑκτορ' ἐποικχόμενον στίχας ἀνδρῶν,
 τάρβησαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός. 280

τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας Ἀνδραίμονος υἱός,
 Αἰτωλῶν ὅχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι,
 ἐσθλὸς δ' ἐν σταδίῃ· ἀγορῇ δέ 'φε παῦροι Ἀχαιῶν
 νίκαον, ὁππότε κοῦροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων.
 ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν. 285

“ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
 οἶον δ' αὖτ' ἐξαυτὶς ἀνέστη, κῆρας ἀλύξας,
 Ἑκτωρ· ἦ θήν μιν μάλα φέλπετο θυμὸς ἐκίστου
 χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέεν Τελαμωνιάδαο.
 ἀλλὰ τις αὖτε θεῶν ἐρρύσατο καὶ ἐσάωσειν 290
 Ἑκτορ'· ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
 ὥς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὀῖομαι· οὐ γὰρ ἄτερ γε
 Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἴσταται ὧδε μενοινῶν.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φείπω, πειθώμεθα πάντες.
 πληθὺν μὲν ποτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπορέεσθαι. 295
 αὐτοὶ δ', ὅσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι,
 στήομεν, εἴ κε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,
 δούρατ' ἀνασχόμενοι· τὸν δ'ὲ καὶ μεμαῶτα
 θυμῷ δφείσεσθαι Δαναῶν καταδύναϊ ὄμιλον.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπὶθοντο. 300
 οἱ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ράγκατα,
 Τεῦκρον Μηριόνην τε Μέγην τ' ἀτάλαντον Ἄρην,

277. εἴως, τείως

284 νίκων

289 θανέειν, θανέμεν

297 στελόμεν

298 τὸν δ' οἶω, τὸν δ' ὀίω

ὕσμινην ἤρτυνον, ἀριστῆας καλέσαντες,
 Ἕκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
 ἢ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο. 305

Τρῶες δὲ προέτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
 μακρὰ βιβάς· πρόσθεν δὲ κί' αὐτόο Φοῖβος Ἀπόλλων
 ῥειμένος ὤμοιιν νεφέλην, ἔχε δ' αἰγίδα θούριν,
 δφεινὴν ἀμφιδάσειαν ἀριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
 Ἕφαιστος Διὶ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν· 310
 τὴν ἄρ' ὃ γ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων ἠγήσατο λαῶν.

Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, ὦρτο δ' αὕτῃ
 ὄξεί' ἀμφοτέρωθεν, ἀπὸ νευρῆφι δ' οἴστοι
 θρῶσκον· πολλὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 ἄλλα μὲν ἐν χροῖ πῆγνυτ' ἀρηιθίων αἰζηῶν, 315
 πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ, πάρος χροῖα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
 ἐν γαίῃ ἴσταντο, λιλαιόμενα χροὸς αἶσαι.

ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ' ἀτρέμα Φοῖβος Ἀπόλλων,
 τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατενῶπα ριδῶν Δαναῶν ταχυπώλων 320
 σείσ', ἐπὶ δ' αὐτὸς αὔσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν
 ἐν στήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.

οἱ δ', ὥς τ' ἠὲ βοῶν ἀγέλην ἢ πῶν οἴων
 θῆρε δύω κλονέωσι μελαίνης νυκτὸς ἀμολγῶ,
 ἐλθόντ' ἐξαπίνης σημάντορος οὐ παρεόντος, 325
 ὥς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ἀνάλκιδες· ἐν γὰρ Ἀπόλλων
 ἦκε φόβον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὅπαζεν.

ἔνθα δ' ἀνὴρ ἔλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὕσμινης.
 Ἕκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεφνε,
 τὸν μὲν Βοιωτῶν ἠγήτορα χαλκοχιτώνων, 330
 τὸν δὲ Μενεσθῆος μεγαθύμοο πιστὸν ἐταῖρον·
 Αἰνεΐας δὲ Μέδοντα καὶ Ἰασον ἐξενάριξεν·
 ἦ τοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Οἰλῆος θεῖοιο

306 προύτυψαν

307 αὐτοῦ

323 πῶν μέγ' οἴων

331 μεγαθύμου

ἔσκε Μέδων, Λῆαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
 ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτάς, 335
 γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς·

Ἴασος αὐτ' ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο.

υἱὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο.

Μηκιστῆα δὲ Πουλυδάμας, Ἐχίον δὲ Πολίτης
 πρώτη ἐν ὑσμίνῃ, Κλονίου δ' ἔλε δῖος Ἀγήνωρ. 340

Δηίοχον δὲ Πάρις βάλε νείατον ὦμον ὕπισθε
 φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσειν.

ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοὶ
 τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ
 ἔνθα καὶ ἔνθα φέβοντο, δύνοντο δὲ τεῖχος ἀνάγκῃ. 345

Ἐκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν αὖσας·

“νηυσὶν ἐπισσεύεσθ', ἐάειν δ' ἔναρα βροτόεντα·
 ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐτέρωθι νοήσω,
 αὐτοῦ ῥοι θάνατον μητίσομαι, οὐδέ νυ τὸν γε
 γνωτοί τε γνωταί τε πυρὸς λελάχωσι θανόντα, 350
 ἀλλὰ κύνες φερύουσι πρὸ φάστεος ἡμετέροιο.”

ὥς φειπὼν μάστιγι κατωμαδὸν ἤλασεν ἵππους,
 κεκλόμενος Τρώεσσι κατὰ στίχας. οἱ δὲ σὺν αὐτῷ
 πάντες ὁμοκλήσαντες ἔχον φερυσάρματας ἵππους
 φηχῇ θεσπεσίῃ· προπάρουθε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων 355
 ῥεῖ' ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσὶν ἐρείπων

ἐς μέσσον κατέβαλλε, γεφύρωσεν δὲ κέλευθον
 μακρὴν ἢ δ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή
 γίγνεται, ὅππότε ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ᾗσι.

τῇ ῥ' οἷ γε προχέοντο φαλαγγηδόν, πρὸ δ' Ἀπόλλων. 360

αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον· ἔρειπε δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ῥεῖα μάλ', ὥς ὅτε τις ψάμαθον πάϊς ἄγχι θαλάσσης,
 ὅς τ' ἐπεὶ οὖν ποιήσῃ ἀθύρματα νηπιέῃσιν,

ἄψ αὐτίς συνέχευε ποσσὶν καὶ χερσὶν ἀθύρων.

ὥς ῥα σύ, ἦιε Φοῖβε, πολὺν κάματον καὶ οἷζυν 365

339 Μηκιστῇ δ' ἔλε, etc.

347 ἐπισσεύεσθαι ἔαν

353 ἐπὶ στίχας

σύγχεας Ἀργεῖων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.

ὥς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι καὶ πᾶσι θεοῖσι
χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ' εὐχετάοντο ῥέκαστος·
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὗρος Ἀχαιῶν, 370
εὐχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·

“Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτέ τίς τοι ἐν Ἀργεῖ περ πολυπύρῳ
ἢ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρία καίων
εὐχετο νοστήσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας,
τῶν μνῆσαι, καὶ ἄμυνον, Ὀλύμπιε, νηλεὲς ἦμαρ, 375
μηδ' οὐτῶ Τρῶεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιοὺς.”

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεὺς
ἀράων αἴων Νηληιάδαο γέροντος.

Τρῶες δ' ὥς ἐπύθοντο Διὸς κτύπον ἀγιόχοιο,
μᾶλλον ἐπ' Ἀργεῖοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης. 380
οἱ δ', ὥς τε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότε' ἐπείγῃ
εἰς ἀνέμου· ἢ γάρ τε μάλιστά γε κύματ' ὀφέλλει·
ὥς Τρῶες μεγάλη φεφαγῇ κατὰ τεῖχος ἔβαινον,
ἵππους δ' εἰσελάσαντες ἐπὶ πρύμνησι μάχοντο 385
ἔγχεσιν ἀμφιγύοισ' αὐτοσχεδόν, οἱ μὲν ἀφ' ἵππων,
οἱ δ' ἀπὸ νηῶν ὕψι μελαινάων ἐπιβάντες
μακροῖσι ξυστοῖσι, τὰ ῥά σφ' ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο
ναύμαχα κολλήεντα, κατὰ στόμα ῥειμένα χαλκῷ.

Πάτροκλος δ', ἦος μὲν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε 390
τείχεος ἀμφεμάχοντο θοάων ἔκτοθι νηῶν,
τόφρ' ὃ γ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο
ἦστό τε καὶ τὸν ἕτερπε λόγοισ', ἐπὶ δ' ἔλκεϊ λυγρῷ
φάρμακ' ἀκέσματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε 395
Τρῶας, αὐτὰρ Δαναῶν γένετο φεφαγὴ τε φόβος τε,
ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὦ πεπλήγετο μηρῶ

χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·

“Εὐρύπυλ', οὐκέτι τοι δύναμαι χατέοντί περ ἔμπης
 ἐνθάδε παρμενέμεν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν· 400
 ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω, αὐτὰρ ἐγὼ γε
 σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν' ὀτρύνω πολεμίζειν.
 τίς φοῖδ', εἴ κέν ῥοι σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίνω
 παρφειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστίν ἐταίρου.”

τὸν μὲν ἄρ' ὥς φειπόντα πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ 405
 Τρῶας ἐπερχομένους μένον ἔμπεδον, οὐ δὲ δύναντο
 παυροτέρους περ εὐντας ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν·
 οὐδέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
 ῥηξάμενοι κλισίῃσι μυγήμεναι ἡδὲ νέεσσιν.
 ἀλλ' ὥς τε στάθμη δόρυ νήιον ἐξιθύνει 410
 τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
 εὖ φειδῇ σοφίης ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὥς μὲν τῶν ἐπὶ φῖσα μάχῃ τέτατο πτόλεμός τε·
 ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλησι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν.

“Ἐκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἐφείσατο κυδαλίμοιο. 415
 τῷ δὲ μιῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδὲ δύναντο
 οὔθ' ὁ τὸν ἐξελάσαι καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆα,
 οὔθ' ὁ τὸν ἀψ ὥσασθαι, ἐπεὶ ῥ' ἐπέλασσε γε δαίμων.
 ἐνθ' υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας,
 πῦρ ἐς νῆα φέροντα, κατὰ στήθος βάλε δουρί· 420
 δούπησεν δὲ πεσών, δαελὸς δέ ῥοι ἔκπεσε χειρός.

“Ἐκτωρ δ' ὥς ἐνόησεν ἀνεψιὸν ὀφθαλμοῖσιν
 ἐν κονίῃσι πεσόντα νεὸς προπάροιθε μελαίνης,
 Τρωσὶ τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν αὔσας·

“Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί, 425
 μὴ δὴ πω χάζεσθε μάχης ἐν στείρει τῷδε,
 ἀλλ' υἷα Κλυτίοιο σιώσατε, μή μιν Ἀχαιοὶ
 τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.”

ὥς φειπὼν Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαιειῷ.

τοῦ μὲν ἄμαρθ', ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα, Μάστορος υἱόν, 430
 Αἴαντος θεράποντα Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αὐτῷ
 ναῖ', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισι,
 τὸν ῥ' ἔβαλεν κεφαλὴν ὑπὲρ οὐατος ὀξέϊ χαλκῷ,
 ἑσταότ' ἄγχ' Αἴαντος· ὁ δ' ὑπτιος ἐν κονίησι
 νηὸς ἄπο πρυμνῆς χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα. 435
 Αἴας δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·

“Τεῦκρε πέπον, δὴ νῶιν ἀπέκτατο πιστὸς ἐταῖρος
 Μαστορίδης, ὃν νῶι Κυθηρόθεν ἔνδον ἑόντα
 ρῖσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν ἐν μεγάροισι·
 τὸν δ' Ἔκτωρ μέγαθυμος ἀπέκτανε. ποῦ νύ τοι ἱοὶ 440
 ὠκύμοροι καὶ τόξον, ὃ τοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;”

ὥς φάθ', ὁ δὲ ξυνέηκε, θεῶν δέ ῥοι ἄγχι παρέστη
 τόξον ἔχων ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
 ἰοδόκον· μάλα δ' ὦκα βέλεα Τρώεσσιν ἐφίει.
 καὶ ῥ' ἔβαλε Κλέϊτον, Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱόν, 445
 Πουλυδάμαντος ἐταῖρον ἀγανοῦ Πανθοῖδαο,
 ἠνία χερσὶν ἔχοντα· ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἵππους·
 τῇ γὰρ ἔχ', ἧ ῥα πολὺ πλείσται κλονέοντο φάλαγγες,
 Ἔκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
 ἦλθε κακόν, τό ῥοι οὐ τις ἐρύκακε ῥιμένων περ. 450
 αὐχένι γὰρ ῥοι ὀπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός·
 ἥριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ ῥοι ἵππω
 κείν' ὄχρα κροτέοντε. ράναξ δ' ἐνόησε τάχιστα
 Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐναντίος ἦλυθεν ἵππων.
 τοὺς μὲν ὁ Φαστυνόῳ Προτιάονος υἱεῖ δῶκε, 455
 πολλὰ δ' ἐπώτρυνε σχεδὸν ἰσχέμεν εἰσοράοντα
 ἵππους· αὐτὸς δ' αὖτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.

Τεῦκρος δ' ἄλλον οἷστὸν ἐφ' Ἔκτορι χαλκοκορυστῇ
 αἶνυτο, καὶ κεν ἔπαυσε μάχης ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 [εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν.] 460

452 ἵπποι

453 κροτέοντες

455 ὃ γ'

456 ἴσχειν εἰσορόωντα

ἀλλ' οὐ λήθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ῥ' ἐφύλασσε
 Ἑκτορ', ἀτὰρ Τεύκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα,
 ὅς ῥοι εὖστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ
 ῥῆξ' ἐπὶ τῷ φερύοντι· παρεπλάγχθη δέ ῥοι ἄλλη
 ἰὸς χαλκοβαρῆς, τόξον δέ ῥοι ἔκπεσε χειρός.
 Τεύκρος δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·

465

“ὦ πόποι, ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μῆδεα κείρει
 δαίμων ἡμετέρης, ὃ τέ μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός,
 νευρὴν δ' ἐξέρρηξε νεόστροφον, ἣν ἐνέδησα
 πρῶιον, ὃφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας οἷστούς.”

470

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
 “ὦ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰοὺς
 κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευε θεὸς Δαναοῖσι μεγῆρας·
 αὐτὰρ χερσὶν ἐλὼν δολιχὸν δόρυ καὶ σάκος ὄμφῃ
 μάρναό τε Τρώεσσι καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
 μὴ μὰν ἀσπουδί γε δαμασσάμενοί περ ἔλοιεν
 νῆας εὖσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.”

475

ὥς φάθ', ὃ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν,
 αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
 κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὖτυκτον ἔθηκεν,
 εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ,
 βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὦκα θεῶν Αἴαντι παρέστη.

480

Ἑκτωρ δ' ὥς ἔφιδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα,
 Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν αὔσας·

485

“Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
 ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς
 νῆας ἀνὰ γλαφυράς· δὴ γὰρ φίδον ὀφθαλμοῖσιν
 ἀνδρὸς ἀριστῆος Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα.
 ρεῖα δ' ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίγνεται ἀλκή,
 ἡμὲν ὅτέοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ,
 ἢ δ' ὅτινας μινύθῃ τε καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν,
 ὥς νῦν Ἀργεῖων μινύθει μένος, ἅμμι δ' ἀρήγει.

490

ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν

481

ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες· ὃς δέ κεν ὑμέων
βλήμενος ἢ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ, 495
τεθνάτω· οὐ ῥοι ἀφεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
τεθνάμεν· ἀλλ' ἄλοχός τε σάῃ καὶ παῖδες ὀπίσσω,
καὶ φοῖκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν."

ὥς φειπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 500
Αἴας δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐκέκλετο ῥοῖσ' ἐτάροισιν·

"αἰδώς, Ἀργεῖοι· νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι
ἢ σαωθῆναι καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν.
ἢ φέλπεσθ', εἰ νῆας ἔλῃ κορυθαίολος Ἑκτωρ,
ἐμβαδὸν ἵξεσθαι ῥῆν πατρίδα γαῖαν ἕκαστος ; 505
ἢ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα
Ἑκτορος, ὃς δὴ νῆας ἐνιπρήσαι μενεαίνει ;
οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
ἡμῖν δ' οὐ τις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
ἢ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε. 510
βέλτερον ἢ ἀπολέσθαι ἓνα χρόνον ἢ βιῶναι,
ἢ δρηθὰ στρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δημοτῇτι
ὦδ' αὕτως παρὰ νηυσὶν ὑπ' ἀνδράσι χειροτέροισιν."

ὥς φειπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
ἐνθ' Ἑκτωρ μὲν ἔλε Σχεδίου, Περιμήδεος υἱόν, 515
ἀρχὸν Φωκῶν, Αἴας δ' ἔλε Λαοδάμαντα
ἡγεμόνα πρυλέων, Ἀντήνορος ἀγλαὸν υἱόν·
Πουλυδάμας δ' ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξε,
Φυλείδα' ἔταρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἑπειῶν.
τῷ δὲ Μέγης ἐπόρουσε φιδών· ὁ δ' ὑπαιθα λιάσθη 520
Πουλυδάμας. καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν· οὐ γὰρ Ἀπόλλων
εἶαε Πανθόου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι·
αὐτὰρ ὃ γε Κροῖσμον στηῆθος μέσον οὔτασε δουρί.
δούπησεν δὲ πεσών, ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.

τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ, αἰχμῆς ἐν̄ φειδῶς, 535
 Λαμπετίδης, ὃν Λάμπος ἐγείνατο φέρτατον υἱόν,
 Λαομεδοντιάδης, ἐν̄ φειδότα θούριδος ἀλκῆς·
 ὃς τότε Φυλεῖδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
 ἐγγύθεν ὀρμηθεῖς· πυκινὸς δὲ ἔφοι ἤρκεσε θώρηξ,
 τὸν ῥ' ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα· τὸν ποτε Φυλεὺς 540
 ἤγαγεν ἐξ' Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπο Σελλήεντος.
 ξείνος γάρ ἔφοι ἔδωκε φάναξ ἀνδρῶν Ἐυφήτης
 ἐς πόλεμον φορέειν δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν·
 ὃς ἔφοι καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροὸς ἤρκεσ' ὄλεθρον.
 τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἵπποδασείης 545
 κύμβαχον ἀκρότατον νύξ' ἐγχεῖ ὀξυόεντι,
 ῥῆξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτόο· πᾶς δὲ χαμᾶζε
 κάππεσεν ἐν κονίησι, νέον φοίνικι φαεινός.
 ἦος ὁ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἔλπετο νίκην,
 τόφρα δὲ ἔφοι Μενέλαος ἀρήιος ἦλθεν ἀμύντωρ, 550
 στῆ δ' εὐράξ σὺν δουρὶ λαθῶν, βάλε δ' ὦμον ὀπισθεν
 αἰχμὴ δὲ στέρνοιο διέσσυτο μαιμάουσα,
 πρόσσω ἑριμένη· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη.
 τὼ μὲν φεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
 συλήσειν· Ἐκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευσε 555
 πᾶσι μάλα, πρῶτον δ' Ἰκεταονίδην ἐνένιπεν
 ἰφθιμον Μελάνιππον, ὃ τόφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
 βόσκ' ἐν Περκώτῃ, δηίων ἀπονόσφιν ἐόντων·
 αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιφέλισσαι.
 ἀψ' ἐς Εἰλίον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι, 560
 ναῖε δὲ παρ Πριάμῳ, ὃ δέ μιν τίε ρῖσα τέκεσσι·
 τὸν ῥ' Ἐκτωρ ἐνένιπε, ρέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 “οὔτω δὴ, Μελάνιππε, μεθήσομεν· οὐδὲ νῦ σοί περ
 ἐντρέπεται φίλον ἦτορ ἀνεψιόο κταμένοιο·

537 αὐτοῦ

539 ἔως

542 μαιμῶσα

544 εἰσάσθην

547 δ' ὄφρα

550 εἰς

554 ἀνεψιοῦ

οὐχ ὁράεις, οἷον Δόλοπος περὶ τεύχε' ἔπουν· 555
 ἀλλ' ἔπε'· οὐ γὰρ ἔτ' ἔστιν ἀποσταδὸν Ἀργεῖοισι
 μάρνασθαι, πρίν γ' ἢ κατακτάμεν ἢ κατ' ἄκρης
 Φίλιον αἰπεινὴν ἐλέεν κτάσθαι τε πολίτας."

ὥς φειπὼν ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἔσπετο φισόθεος φῶς.
 Ἀργεῖους δ' ὥτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας· 560

"ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε καὶ αἰδῶα θέσθ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
 αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σάοι ἢ πέφανται·
 φευγόντων δ' οὔτ' ἄρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή."

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον, 565
 ἐν θυμῷ δ' ἐβάλοντο φέπος, φράξαντο δὲ νῆας
 ἔρκεϊ χαλκείῳ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν.
 Ἀντίλοχον δ' ὥτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·

"Ἀντίλοχ', οὐ τις σείο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν
 οὔτε ποσὶν θάσσω· οὔτ' ἄλκιμος ὥς σὺ μάχεσθαι· 570
 εἴ τινα πού Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλοισθα."

ὥς φειπὼν ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, τὸν δ' ὀρόθυνεν·
 ἐκ δ' ἔθορε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
 ἀμφὶ ῥέ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
 ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἄλιον βέλος ἦκεν, 575
 ἀλλ' Ἰκετάονος υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππον
 νισσόμενον πόλεμόνδε βάλε στήθος παρὰ μαζόν.
 δούπησεν δὲ πεσών, τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν.
 Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε κύων ὥς, ὅς τ' ἐπὶ νεβρῷ
 βλημένῳ αἶξῃ, τόν τ' ἐξ εὐνῇφι θορόντα 580
 θηρητῆρ ἐτύχησε βαλὼν, ὑπέλυσεν δὲ γυῖα·
 ὥς ἐπὶ σοί, Μελάνιππε, θόρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
 τεύχεα συλήσων. ἀλλ' οὐ λάθεν Ἑκτορα δῖον,
 ὅς ῥα ῥοι ἀντίος ἦλθε θεῶν ἀνὰ δημοτῆτα.
 Ἀντίλοχος δ' οὐ μείνει θοός περ ἐὼν πολεμιστῆς, 585

555 ὁράας

556 ἔπει

558 ἐλέειν

559 ἔσπετο

561 αἰδῶ

563 σόοι

ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' ἔτρεσε θηρὶ κακὸν ῥέξαντι φοικῶς,
 ὅς τε κύνα κτείνας ἢ βουκόλον ἀμφὶ βόεσσι
 φεύγει, πρὶν περ ὄμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν·
 ὥς τρέσε Νεστορίδης, ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἔκτωρ
 φηχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο·
 στῇ δὲ μεταστρεφθεῖς, ἐπεὶ ἵκετο φέθνος ἐταίρων.

590

Τρῶες δὲ λῖεσσι φοικότες ὠμοφάγοισι
 νηυσὶν ἐπεσσεύοντο, Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμᾶς·
 ὃ σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
 Ἀργείων καὶ κῦδος ἀπαίνυντο, τοὺς δ' ὀρόθυεν.

595

Ἔκτορι γάρ ῥοι θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
 Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαῖς πῦρ
 ἐμβάλοι ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν
 πᾶσαν ἐπικρήνει· τὸ γὰρ μένε μητίετα Ζεὺς,
 νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσι φιδέσθαι.

600

ἐκ γὰρ δὴ τοῦ μέλλε παλίωξιν παρὰ νηῶν
 θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξειν.
 τὰ φρονέων νήεσσιν ἔπι γλαφυρῇσιν ἔγειρειν

Ἔκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν.
 μαίνεται δ' ὥς ὅτ' Ἀρης ἐγχέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ
 οὔρεσι μαίνεται βαθέης ἐν τάρφεσιν ὕλης·

605

ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνεται, τῷ δέ ῥοι ὅσσε
 λαμπέσθην βλοσυρῇσιν ὑπ' ὀφρύσιν, ἀμφὶ δὲ πῆληξ
 σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο

Ἔκτορος· αὐτὸς γάρ ῥοι ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
 Ζεὺς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μῶνον εἶντα
 τίμαε καὶ κύδαινε· μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
 ἔσσεσθ'· ἤδη γάρ ῥοι ἐπώρνευε μόρσιμον ἡμᾶρ
 Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλεΐδαο βίῃφι.

610

καί ῥ' ἔθελε ῥῆξαι στίχας ἀνδρῶν, πειρητίζων
 ἢ δὴ πλεῖστον ὄμιλον ὄρα καὶ τεύχε' ἀριστα·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς δύνατο ῥῆξαι μάλα περ μενεαίων.

615

ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἥντε πέτρη
 ἡλίβατος μεγάλη, πολιῆς ἀλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα,
 ἥ τε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα 620
 κύματά τε τροφόμεντα, τὰ τε προσερεύγεται αὐτήν·
 ὥς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδὲ φέβοντο.
 αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἔνθορ' ὁμίλῳ,
 ἐν δ' ἔπεσ', ὥς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηὶ πέσῃσι
 λάβρον ὑπὸ νεφέων ἀνεμοτρεφές· ἥ δέ τε πᾶσα 625
 ἄχνη ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς αἴτη
 ἰστίῳ ἐμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
 δεδφιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται·
 ὥς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
 αὐτὰρ ὁ γ' ὥς τε λέων ὀλοόφρων βουστὶν ἐπελθὼν, 630
 αἶ ῥά τ' ἐν εἵαμενῇ ἔλεος μεγάλοιο νέμονται
 μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεὺς οὐ πω σάφα φειδῶς
 θηρὶ μαχέσσασθαι ἔφελικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν·
 ἥ τοι ὁ μὲν πρῶτησι καὶ ὑστατίησι βόεσσιν
 αἰὲν ὁμοῦ στιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσησιν ὀρούσας 635
 βοῦν ἔδει, αἶ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὥς τότε Ἀχαιοὶ
 θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἑκτορι καὶ Διὶ πατρὶ
 πάντες, ὁ δ' οἶον ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην,
 Κοπρῆος φίλον υἱόν, ὃς Εὐρυσθῆος ἀέθλων
 ἀγγελίας οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληεῖη· 640
 τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων
 παντοῖας ἀρετάς, ἡμὲν πόδας ἡδὲ μάχεσθαι,
 καὶ νόον ἐν πρῶτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο·
 ὃς ῥα τότε Ἑκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε.
 στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο, 645
 τὴν αὐτὸς φορέεσκε ποδηγεκέ', ἔρκος ἀκόντων·
 τῇ ὁ γ' ἐνὶ βλαφθεὶς πέσεν ὑπτίος, ἀμφὶ δὲ πῆληξ
 σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος.
 Ἑκτωρ δ' ὁξὺ νόησε, θεῶν δέ ῥοι ἄγχι παρέστη,

στήθεϊ δ' ἐν δόρυ πῆξε, φίλων δέ μιν ἐγγὺς ἑταίρων
κτεῖν· οἱ δ' οὐκ ἐδύναντο, καὶ ἀχνύμενοί περ ἑταίρου,
χραιομεῖν· αὐτοὶ γὰρ μάλα δέδφισαν Ἑκτορα δῖον.

εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν, περὶ δ' ἔσχεθον ἄκραι
νῆες, ὅσαι πρῶται φεφερύατο· τοὶ δ' ἐπέχυντο.

Ἀργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκη
τῶν πρωτέων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίῃσιν ἔμειναν
ἄθρόοι, οὐδ' ἐκέδασθεν ἀνὰ στρατόν· ἴσχε γὰρ αἰδῶς
καὶ δφέος· ἀζηχὲς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισι.

Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἑκάστον·

“ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ αἰδῶα θέσθ' ἐνὶ θυμῷ
ἄλλων ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἑκάστος
παίδων ἢ δ' ἀλόχων καὶ κτήσιος ἢ δὲ τοκήων,
ἡμὲν ὅτεω ζῶουσιν καὶ ὧ κατατεθνήκασιν·

τῶν ὑπὲρ ἐνθάδ' ἐγὼ γουνάζομαι οὐ παρεόντων
ἐστάμεναι κρατερῶς· μὴ δὲ τροπάεσθε φόβονδε.”

ὥς φειπὼν ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.

τοῖσι δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὥσεν Ἀθήνη
θεσπέσιον· μάλα δέ σφι φάος γέρετ' ἀμφοτέρωθεν,
ἡμὲν πρὸς νηῶν καὶ ὁμοίου πτολέμοιο.

Ἑκτορα δ' ἐφράσσαντο βοὴν ἀγαθὸν καὶ ἑταίρους,
ἡμὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν οὐδ' ἐμάχοντο,
ἢ δ' ὅσοι παρὰ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῇσιν.

οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἦνδανε θυμῷ
ἐστάμεν, ἐνθα περ ἄλλοι ἀφέστασαν νῆες Ἀχαιῶν·

ἀλλ' ὃ γε νηῶν ἱκρί' ἐπώχετο μακρὰ βιβάσθων,
νώμας δὲ ξυστὸν μέγα ναῦμαχον ἐν παλάμῃσι,

κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιφεικοσίπηχυν.

ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν ἐὺ φειδῶς,

ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναείρεται ἵππους,

652 δελδισαν

654 εἰρύατο

661 αἰδῶ

666 τρωπᾶσθε, τροπάσθε

669 φῶως

670 ὁμοίου

674 ἦνδανε

677 νόμα

σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ φάστν δίηται
 λαοφόρον καθ' ὁδόν· πολέες τέ 'φ' ἐθήσαντο
 ἄνδρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ
 θρώσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέτονται·
 ὥς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἱκρια νηῶν 685
 φοίταε μακρὰ βιβάς, φωνὴ δέ 'φοι αἰθέρ' ἵκανεν.
 αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοάων Δαναοῖσι κέλευε
 νηυσὶ τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν. οὐδὲ μὲν Ἑκτωρ
 μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων·
 ἀλλ' ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν αἰετὸς αἶθων 690
 φέθνος ἐφορμάεται, ποταμὸν πάρα βοσκομενάων,
 χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδεύρων,
 ὥς Ἑκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρώροιο
 ἀντίος αἰέξας· τὸν δὲ Ζεὺς ὦσεν ὀπισθε
 χειρὶ μάλα μεγάλη, ὥτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αὐτῷ. 695
 αὐτὶς δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶν ἐτύχθη.
 φαίης κ' ἀκμήτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
 ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ, ὥς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.
 τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος· ἦ τοι Ἀχαιοὶ
 οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπὲκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλέεσθαι, 700
 Τρωσὶ δὲ φέλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι 'φεκάστου
 νῆας ἐνιπρήσειν κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς.
 οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
 Ἑκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ἤψατο ποντοπόροιο,
 καλῆς ὠκυάλου, ἣ Πρωτεσίλαον ἔνεικεν 705
 εἰς Τροίην, οὐ δ' αὐτὶς ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν.
 τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοὶ τε Τρώες τε
 δηίοον ἀλλήλους αὐτοσχεδόν· οὐδ' ἄρα τοί γε
 τόξων ἀϊκάς ἀμφὶς μένον οὐδέ τ' ἀκόντων,
 ἀλλ' οἳ γ' ἐγγύθεν ἰστάμενοι, ἓνα θυμὸν ἔχοντες, 710
 ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνησι μάχοντο

682 ἐ ἐθήσαντο, etc.

691 ἐφορμάται

686 φοίτα

701 Τρωσὶν δ'

687 βοῶων

708 δηίου

καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα κωπήεντα
ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὤμων
ἀνδρῶν μαρναμένων· ῥέε δ' αἷματι γαῖα μέλαινα. 715

Ἐκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐ ἔφε μεθίει,
ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων, Τρῶσιν δὲ κέλευεν·

“οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ' αὐτήν·
νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἡμᾶρ ἔδωκε,
νῆας ἐλείν, αἰ δὲυρο θεῶν ἀρέκῃτι μολοῦσαι 720
ἡμῖν πῆματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων,
οἳ μ' ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρυμνῇσι νέεσσιν
αὐτόν τ' ἰσχανάεσκον ἐρητύοντό τε λαόν.

ἀλλ' εἰ δὴ ῥα τότε βλάπτε φρένας εὐρύβοπα Ζεὺς
ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.” 725

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργεῖοισιν ὄρουσαν.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσιν·
ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθόν, οἰόμενος θανέεσθαι,
θρῆνυν ἔφ' ἐπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς ἐρίσης.
ἔνθ' ἄρ' ὃ γ' ἐστήκει δεδοκῃμένος, ἔγχεϊ δ' αἰεὶ 730
Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅς τις φέροι ἀκάματον πῦρ·
αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοάων Δαναοῖσι κέλευεν·

“ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἀρης,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
ἢ τίνας φαμεν εἶναι ἀοσσητῆρας ὀπίσσω, 735
ἢ τί τεῖχος ἄρειον, ὃ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι;
οὐ μὲν τι σχεδὸν ἐστὶ πόλις πύργοισ' ἄραρυῖα.
ἢ κ' ἀπαμυναίμεσθ' ἑτεραλκέα δῆμον ἔχοντες·
ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων,
πόντῳ κεκλιμένοι, ἔφεκας ἡμεθα πατρίδος αἴης· 740
τῷ ἐν χερσὶ φάος, οὐ μείλιχίη πολέμοιο.”

716 οὐχὶ νελ οὐ τι μεθλει, οὐκ ἐμεθλει

732 βοάων

723 ἰσχανάεσκον

741 φάως

ἦ; καὶ μαιμάων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
ὅς τις δὲ Τρώων κοῖλῃσ' ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο
σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριν Ἑκτορος ὀτρύναντος,
τὸν δ' Αἴας οὔτασκε δεδεγμένος ἔγχεϊ μακρῷ·
δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὔτα.

745

742 μαιμών

ΙΛΙΑΔΟΣ Π.

Ὡς οἱ μὲν περὶ νηὸς εὖσσέλμοιο μάχοντο·
 Πάτροκλος δ' Ἀχιλῇι παρίστατο, ποιμένι λαῶν,
 δάκρυα θερμὰ χέων ὥς τε κρήνη μελάνυδρος,
 ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
 τὸν δὲ φιδὼν ὦκτιρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
 καί μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεες, ἧῦτε κούρη
 νηπίη, ἥ θ' ἅμα μητρὶ θεοῦσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει,
 ῥειανοῦ ἀπτομένη, καί τ' ἐσσυμένην κατερύκει,
 δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέσκεται, ὅφρ' ἀνέληται;
 τῇ φίκελος, Πάτροκλε, τέρεν κατὰ δάκρυον εἵβεις.
 ἥέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἦ ἐμοὶ αὐτῶ;
 ἥέ τιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξ ἔκλυες οἶος;
 ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον, Ἀκτορος υἱόν,
 ζώει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
 τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνηώτων.
 ἥε σύ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὥς ὀλέκονται
 νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ὑπερβασίης ἔνεκα σφῆς;
 ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα φείδομεν ἄμφω.”

τὸν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη, Πατρόκλεες ἱππεῦ·

5 ὦκτιρε

7 Πατρόκλεις

20 Πατρόκλεις

“ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱέ, μέγα φέρτατ’ Ἀχαιῶν,
 μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιοῦς.
 οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
 ἐν νηυσὶν κέεται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
 βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης, 25
 οὔτασται δ’ Ὀδυσσεὺς δουρὶ κλυτὸς ἦδ’ Ἀγαμέμνων,
 βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν οὔστῳ.
 τοὺς μὲν τ’ ἱητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται,
 ἔλκε’ ἀκείόμενοι· σὺ δ’ ἀμήχανος ἔπλε’, Ἀχιλλεῦ.
 μὴ ἐμέ γ’ οὖν οὗτός γε λάβοι χόλος, ὃν σὺ φυλάσσεις, 30
 αἶναρέτη. τί σε’ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
 αἶ κε μὴ Ἀργεῖοισιν ἀφεικέα λαιγὸν ἀμύνης;
 νηλεές, οὐκ ἄρα σοί γε πατήρ ἔεν ἱππότα Πηλεὺς,
 οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα
 πέτραι τ’ ἡλίβατοι, ὃ τέ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής. 35
 εἰ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις
 καὶ τινά τοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
 ἀλλ’ ἐμέ περ πρόες ὦχ’, ἅμα δ’ ἄλλον λαὸν ὅπασσον
 Μυρμιδόνων, αἶ κεν τι φάος Δαναοῖσι γένωμαι.
 δὸς δέ μοι ὥμοιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι, 40
 αἶ κ’ ἐμὲ σοὶ φίσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
 Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ’ ἀρήιοι νῆες Ἀχαιῶν
 τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ’ ἀνάπνευσις πολέμοιο.
 ῥεῖα δέ κ’ ἀκμήτες κεκμηότας ἄνδρας αὐτῇ
 ὥσαιμεν προτὶ φάστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.” 45

ὥς φάτο λισσόμενος μέγα νήπιος· ἥ γὰρ ἔμελλε
 ῥοῖ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
 τὸν δὲ μέγ’ ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“ὦ μοι, διογενὲς Πατρόκλεες, οἶον ἔφειπες·
 οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, εἴ τινα φοῖδα, 50
 οὔτε τί μοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·

29 ἔπλεν

31 σευ

33 ἦν

39 ἦν πού τι φόως

49 Πατρόκλεις

ἀλλὰ τόδ' αἶνόν ᾗχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
 ὅππότε τις τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλησιν ἀμέρσαι
 καὶ γέρας ἄψ ἀφελέσθαι, ὃ τε κράτεϊ προβεβήκη·
 αἶνόν ᾗχος τό μοί ἐστιν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ. 55
 κούρην ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἱες Ἀχαιῶν,
 δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας,
 τήν μ' ἄψ ἐκ χειρῶν ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
 Ἀτρεΐδης ὥς εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι εἴσομεν· οὐδ' ἄρα πως ἦν 60
 ἀσπερχές κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν· ἦ τοι ἔφην γε
 οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὅπότ' ἂν δὴ
 νῆας ἐμὰς ἀφίκηται αὕτῃ τε πτόλεμός τε.
 τύνη δ' ὥμοιιν μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
 ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι, 65
 εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκε
 νηυσὶν ἐπικρατέως, οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
 κεκλίσσεται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες.
 Ἀργεῖοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκε
 θάρσυνος. οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον 70
 ἐγγύθι λαμπομένης· τάχα κεν φεύγοντες ἐναύλους
 πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων
 ἦπια φειδείη· νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.
 οὐ γὰρ Τυδεΐδew Διομήδεος ἐν παλάμῃσι
 μαίνεται ἐγχείη Δαναῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμύναι· 75
 οὐδέ πω Ἀτρεΐδew φόπος ἔκλυον αὐδήσαντος
 ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς· ἀλλ' Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο
 Τρῶσιν κελεύοντος περιφάγνυται, οἱ δ' ἀλαλητῷ
 πᾶν πεδίου κατέχουσιν, μάχῃ νικῶντες Ἀχαιοὺς·
 ἀλλὰ καὶ ὧς, Πάτροκλε, νεῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμύνων 80
 ἔμπεσ' ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
 νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστον ἔλονται.
 πείθεο δ' ὧς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θήω.

ὥς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄρῃαι
 πρὸς πάντων Δαναῶν, ἀτὰρ οἱ περικαλλέα κούρην 85
 ἄψ' ἀπονάσσωσιν, ποτὶ δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν.
 ἐκ νηῶν ἐλάσας ἰέναι πάλιν· εἰ δέ κεν αὖ τοι
 δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἕρῃς,
 μὴ σύ γ' ἀνευθεν ἐμείο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
 Τρῳσὶ φιλοπτολέμοισιν· ἀτιμότερον δέ με θήσεις. 90
 μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηιοτήτι,
 Τρῶας ἐναιρόμενος, προτὶ Φίλιον ἡγεμονεύειν,
 μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
 ἐμβήῃ· μάλα τοὺς γε φιλεῖ ῥεκάφεργος Ἀπόλλων·
 ἀλλὰ πάλιν τροπάεσθαι, ἐπεὶ φάος ἐν νήεσσι 95
 θήῃς, τοὺς δ' ἐάειν πεδίου κάτα δηριάεσθαι.
 αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλῶνι,
 μήτε τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι, ὅσσοι ἔασι,
 μήτε τις Ἀργεῖων, νῶι δ' ἐκδυῖμεν ὄλεθρον,
 ὅφρ' οἷοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύωμεν." 100

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσι·
 δάμνα μιν Ζηνὸς τε νόος καὶ Τρῶες ἀγαυοὶ
 βάλλοντες· δφεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴν
 πῆληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε, βάλλετο δ' αἰεὶ 105
 καπ φάλαρ' εὐποίηθ'· ὁ δ' ἀριστερόν ὦμον ἔκαμνεν
 ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον· οὐ δὲ δύναντο
 ἀμφ' αὐτῷ πελεμίσσαι ἐρείδοντες βελέεσσιν.
 αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι, καδ δέ ῥοι ἰδρῶς
 πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδέ πη εἶχεν 110
 ἀμπνεῦσαι· πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.

ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν,
 ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Ἐκτῶρ Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστάς

95 τρωπᾶσθαι, τροπάασθαι, ἐπὴν

96 δὲ τ' ἐὰν etc.—δηριάσθαι

99 ἐκδυῖμεν, ἐκδύμεν

πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὀπισθεν, 115
 ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε· τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
 πῆλ' αὐτῶς ἐν χειρὶ κόλον δόρυ· τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
 αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.

γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ῥίγησέν τε,
 ῥέργα θεῶν, ὃ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μῆδεα κεῖρε 120
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην·

χάζετο δ' ἐκ βελέων. τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
 νηὶ θοῇ· τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
 ὥς τὴν μὲν πρυμνὴν πῦρ ἄμφεπεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 μηρῷ πληζάμενος Πατροκλέεα προσέφειπεν· 125

“ὄρσεο, διογενὲς Πατρόκλεες, ἵπποκέλευθε·
 λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηίοιο ριπὴν·
 μὴ δὴ νῆας ἔλωσι καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλονται·
 δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.”

ὥς φάτο, Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ. 130
 κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε

καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίας·

δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε
 ποικίλον ἀστερόεντα, κακῶν βελέων ἀλεωρήν.

ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον 135

χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·

κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν

ἵππουριν· δφεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.

εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τὰ ἔφοι παλάμηφιν ἀρήρει.

ἔγχος δ' οὐχ ἔλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο, 140

βριθὺ μέγα στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν

πάλλειν, ἀλλὰ μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεὺς.

Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων

Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἠρώεσσιν.

ἵππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνύμεν ἄνωγε, 145

τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τίε μάλιστα,

πιστότατος δέ ῥοι ἔσκε μάχῃ ἐνὶ μείναι ὁμοκλήν.
 τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,
 Ξάνθον καὶ Βαλίον, τῷ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην,
 τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ ἀρέπνια Ποδάργη 150
 βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον Ὀκεανοῖο.
 ἐν δὲ παρηορίησιν ἀμύμονα Πήδασον ἴει,
 τὸν ῥά ποτ' Ἡετίωνος ἐλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς,
 ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἔπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.

Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεύς 155
 πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν· οἱ δὲ λύκοι ὥς
 ὠμοφάγοι, τοῖσιν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή,
 οἷ τ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δηιώσαντες
 δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήιον αἵματι φοινόν·
 καὶ τ' ἀγεληδὸν ἴασιν, ἀπὸ κρήνης μελανύδρου 160
 λάψοντες γλώσσησι ἔφραιῃσιν μέλαν ὕδωρ
 ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος· ἐν δέ τε θυμὸς
 στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
 τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο 165
 ῥῶοντ'. ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήιος ἵστατ' Ἀχιλλεύς
 ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

πεντήκοντ' ἦσαν νῆες θοαί, ἥσιν Ἀχιλλεύς
 εἰς Τροίην ἡγεῖτο διίφιλος· ἐν δὲ ἑκάστη
 πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῖσιν ἐταῖροι· 170
 πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς ἐπεποίθει,
 σημαίνειν· αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ἐφάνασσε.
 τῆς μὲν ἰῆς στιχὸς ἦρχε Μενέσθιος αἰολοθώρηξ,
 υἱὸς Σπερχειοῖο, διυπετέος ποταμοῖο·
 ὃν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ, καλὴ Πολυδώρη, 175
 Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα,
 αὐτὰρ ἐπὶ κλησιν Βώρῳ, Περιήρεος υἱί,
 ὃς ῥ' ἀναφανδὸν ὄπυιε, πορῶν ἀπερείσια ἔφενε.

τῆς δ' ἐτέρης Ἐὐδωρος ἀρήιος ἡγεμόνευε,
 παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῶ καλῇ Πολυμήλῃ, 180
 Φύλαντος θυγάτηρ· τῆς δὲ κρατὺς Ἀργεῖφόντης
 ἠράσατ', ὀφθαλμοῖσι φιδὼν μετὰ μελπομένησιν
 ἐν χορῶ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς.
 αὐτίκα δ' εἰς ὑπερῶ ἀναβὰς παρελέξατο λάθρῃ
 Ἑρμείας ἀκάκητα, πόρεν δέ ῥοι ἀγλαὸν υἱὸν 185
 Εὐδωρον, πέρι μὲν θείειν ταχὺν ἡδὲ μαχητήν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε μογοστόκος Εἰλείθυια
 ἐξάγαγε πρὸ φάοσδε καὶ ἡελίου φίδεν αὐγὰς,
 τὴν μὲν Ἐχεκλέεος κρατερὸν μένος Ἀκτορίδαο
 ἠγάγετο πρὸς δώματ', ἐπεὶ πόρε μυρία ῥέδνα· 190
 τὸν δ' ὁ γέρων Φύλας ἐὺ ἔτρεφεν ἡδ' ἀτίταλλεν,
 ἀμφαγαπαζόμενος ὥς εἴ τ' ἐφὸν υἱὸν ἐόντα.
 τῆς δὲ τρίτης Πείσανδρος ἀρήιος ἡγεμόνευε
 Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν
 ἔγχεϊ μάρνασθαι μετὰ Πηλεΐωνος ἐταῖρον. 195
 τῆς δὲ τετάρτης ἦρχε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
 πέμπτης δ' Ἀλκιμέδων, Λαέρκεος υἱὸς ἀμύμων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντας ἅμ' ἡγεμόνεσσιν Ἀχιλλεὺς
 στήσεν ἐὺ κρίνας, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
 “Μυρμιδόνες, μή τίς μοι ἀπειλάων λελαθέσθω, 200
 ἅς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἀπειλέετε Τρῶεσσι
 πάνθ' ὑπὸ μνηιθμόν, καί μ' ἠτιάεσθε ῥέκαστος·
 ‘σχέτλιε Πηλέος υἱέ, χόλῳ ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ
 νηλεές, ὃς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀφέκοντας ἐταίρους·
 φοίκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποιντοπόροισιν 205
 αὐτῖς, ἐπεὶ ῥά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
 ταῦτά μ' ἀγειρόμενοι θαμὰ βάζετε· νῦν δὲ πέφανται
 φυλόπιδος μέγα φέργον, ἔης τὸ πρὶν γ' ἐράεσθε.
 ἔνθα τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρῶεσσι μαχίσθω.”

189 Ἐχεκλῆος

192 θ' ἐδν

201 ἀπειλάετε

202 ἠτιάασθε

208 ἐράασθε

ὥς φειπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 210
 μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
 ὥς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρη πυκινοῖσι λίθοισι
 δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων,
 ὥς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
 ἀσπὶς ἄρ' ἀσπὶδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνὴρ· 215
 ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλιοισι
 νευόντων, ὥς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισι.
 πάντων δὲ προπάροιθε δὺ ἀνέρε θωρήσσοντο,
 Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἓνα θυμὸν ἔχοντες,
 πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 220
 βῆ ῥ' ἵμεν ἐς κλισίην, χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέοιγε
 καλῆς δαιδαλέης, τήν ῥοι Θέτις ἀργυρόπεζα
 θῆκε ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι ἐν πλῆσασα χιτῶνων
 χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων οὐλῶν τε ταπήτων.
 ἔνθα δέ ῥοι δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος 225
 οὔτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἶθοπα φοῖνον,
 οὔτε τεφρὸν σπένδεσκε θεῶν, ὅτι μὴ Διὶ πατρί.
 τό ῥα τότε ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεεῖφ
 πρῶτον, ἔπειτα δὲ νίψ' ὕδατος καλῇσι ῥοῇσι,
 νίψατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἶθοπα φοῖνον. 230
 εὐχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἔρκεϊ, λείβε δὲ φοῖνον
 οὐρανὸν εἰσανιδῶν· Δία δ' οὐ λάθε τερπικέραυνον·
 “Ζεῦ φάνα, Δωδωναίε, Πελασγικέ, τηλόθι ναίων,
 Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
 σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι. 235
 ἡμὲν δὴ ποτ' ἐμὸν φέπος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
 τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἱψαο λαὸν Ἀχαιῶν,
 ἡδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνηνον ἐφέλδωρ·
 αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
 ἀλλ' ἔταρον πέμπω πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσι 240
 μάρνασθαι· τῷ κῦδος ἅμα πρόες, εὐρύφοπα Ζεῦ,

θάρσυνον δέ 'φοι ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, ὄφρα καὶ "Εκτωρ
 φείσεται ἢ ῥα καὶ οἶος ἐπίστηται πολεμίζειν
 ἡμέτερος θεράπων, ἢ 'φοι τότε χεῖρες ἄαπτοι
 μαίνονθ', ὅππότε ἔγώ περ ἴω μετὰ μῶλον "Αρῆος. 245
 αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
 ἀσκηθῆς μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο
 τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοισ' ἐτάροισιν."

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς.
 τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατήρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε· 250
 νηῶν μὲν 'φοι ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
 δῶκε, σάον δ' ἀνένευσε μάχης ἐξ ἀπονέεσθαι.
 ἦ τοι ὁ μὲν σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διὶ πατρὶ
 ἄψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῷ,
 στῇ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης, ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ 255
 ἐσφιδέεν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνῆν.

οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
 ἔστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
 αὐτίκα δὲ σφήκεσσι φεφοικότες ἐξεχέοντο
 εἰνοδίοισ', οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσι φέθοντες, 260
 αἰεὶ κερτομέοντες, ὁδῷ ἔπι φοικί' ἔχοντας,
 νηπίαχοι· ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσι.
 τοὺς δ' εἴ περ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὀδίτης
 κινήσῃ ἀφέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες
 πρόσσω πᾶς πέτεται καὶ ἀμύνει 'φοῖσι τέκεσσι. 265
 τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες
 ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοῇ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.

Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν ἐκέκλετο μακρὸν αὖσας·

"Μυρμιδόνες, ἔταροι Πηληιάδα' Ἀχιλῆος,
 ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς, 270
 ὥς ἂν Πηλεΐδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος
 Ἀργεῖων παρὰ νηυσὶ καὶ ἀγχεμάχοι θεράποντες,
 γυνῷ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρεῖτων Ἀγαμέμνων

ῥῆν ἀάτην, ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.”

ὥς φειπὼν ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 275
 ἐν δ' ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες· ἀμφὶ δὲ νῆες
 σμερδαλέον κονάβησαν αὖσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
 Τρῶες δ' ὡς ἐφίδοντο Μενoitίου ἄλκιμον υἱόν,
 αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
 πᾶσιν ὀρίνθη θυμός, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες, 280
 φελπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα
 μνηιθμὸν μὲν ἀπορρῖψαι, φιλότητα δ' ἐλέσθαι·
 πάπτηνεν δὲ ῥέκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
 Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
 ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, ὅθι πλείστοι κλονέοντο, 285
 νηὶ παρά πρυμνῇ μεγαθύμοο Πρωτεσιλάου,
 καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παίονας ἵπποκορυστὰς
 ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ρέοντος·
 τὸν βάλε δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
 κάππεσεν οἰμῶξας, ἔταροι δέ μιν ἀμφὶ φόβηθεν 290
 Παίονες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἦκεν ἅπασιν
 ἡγεμόνα κτείνας, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
 ἐκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
 ἡμιδαῆς δ' ἄρα νηὺς λίπετ' αὐτόθι· τοὶ δὲ φόβηθεν
 Τρῶες θεσπεσίῳ ὁμάδῳ· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο 295
 νῆας ἄνα γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαςτος ἐτύχθη.
 ὥς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μέγαλοιο
 κινήσῃ πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεὺς,
 ἐκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρόωνες ἄκροι
 καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ, 300
 ὥς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήιον πῦρ
 τυτθὸν ἀνέπνευσαν, πολέμου δ' οὐ γίγνεται ἔρωή.
 οὐ γάρ πώ τι Τρῶες ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
 προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
 ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόφεικον ἀνάγκη. 305

ἔνθα δ' ἀνὴρ ἔλεν ἄνδρα κεῖσθ' ὑσμίνης
 ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ Μενoitίου ἄλκιμος υἱὸς
 αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος Ἀρηιλύκου βάλε μῆρον
 ἔγχρ' ὀξύεντι, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
 ῥῆξεν δ' ὀστέον ἔγχος, ὃ δὲ πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ 310
 κάππεσ'. ἀτὰρ Μενέλαος ἀρήιος οὔτα Θόαντα
 στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα.
 Φυλεΐδης δ' Ἀμφικλον ἐφορμηθέντα δοκεύσας
 ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος
 μυὼν ἀνθρώπου πέλεται· περὶ δ' ἔγχους αἰχμῇ 315
 νεῦρα διεσχίσθη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
 Νεστορίδαι δ' ὁ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον ὀξείῃ δουρὶ
 Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ διήλασε χάλκεον ἔγχος·
 ἥριπε δὲ προπάροιθε. Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρὶ
 Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε κασιγνήτοιο χολωθείς, 320
 στὰς πρόσθεν νέκυσ· τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης
 ἔφθη ὀρεξάμενος πρὶν οὐτάσαι, οὐδ' ἀφάμαρτεν,
 ὦμον ἄφαρ· πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκὴ
 δρύψ' ἀπὸ μυῶνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρ' ἄραξε.
 δούπησεν δὲ πεσών, κατὰ δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν. 325
 ὥς τῷ μὲν δοιοῖσι κασιγνήτοισι δαμέντε
 βήτην εἰς Ἑρεβος, Σαρπηδόνης ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
 υἱὲς ἀκοντισταὶ Ἀμισωδάρου, ὅς ῥα Χίμαιραν
 θρέψεν ἀμαιμακέτην, πολέσιν κακὸν ἀνθρώποισιν.
 Λῆας δὲ Κλεόβουλον Ὀϊλιάδης ἐπορούσας 330
 ζῶν ἔλε, βλαφθέντα κατὰ κλόνον· ἀλλὰ ἔφοι αὐθι
 λῦσε μένος, πλήξας ξίφε' αὐχένα κωπήεντι.
 πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
 ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
 Πηνέλεως δὲ Λύκων τε συνέδραμον· ἔγχρ' ἄρα γάρ 335
 ἡμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἡκόντισαν ἄμφω·
 τῷ δ' αὐτὶς ξιφείσσι συνέδραμον. ἔνθα Λύκων μὲν

ἵπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν, ἀμφὶ δέ καυλὸν
φάσγανον ἐρραίσθη· ὁ δ' ὑπ' οὔατος αὐχένα θείνε
Πηνέλεως, πᾶν δ' εἴσω ἔδν ξίφος, ἔσχεθε δ' οἶον 340
δέρμα, παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα.

Μηριόνης δ' Ἀκάμαντα κιχεῖς ποσὶ καρπαλίμοισι
νίξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς.
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλεῖ χαλκῷ 345
νύξε· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε
νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλαιο, κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά·
ἐκ δ' ἐτίναχθεν ὀδόντες, ἐνέπλησθεν δέ ῥοι ἄμφω
αἵματος ὀφθαλμοί· τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥίνας
πρήσε χανών· θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν. 350

οὔτοι ἄρ' ἠγεμόνες Δαναῶν ἔλον ἄνδρα ῥέκαστος.
ὥς δὲ λύκοι φάρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισι
σίνται, ὑπέκ μῆλων αἰρεύμενοι, αἶ τ' ἐν ὄρεσσι
ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν· οἱ δὲ φιδόντες
αἶψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας· 355
ὥς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον· οἱ δὲ φόβοιο
δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.

Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἑκτορι χαλκοκορυστῇ
ῥίετ' ἀκοντίσσαι· ὁ δὲ φιδριῖη πολέμοιο,
ἀσπίδι ταυρεῖῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὦμους, 360
σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.
ἦ μὲν δὴ γίγνωσκε μάχης ἑτεραλκέα νίκην·
ἀλλὰ καὶ ὧς ἀνέμιμνε, σάου δ' ἐρίηρας ἐταίρους.

ὥς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω
αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ, 365
ὥς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ριφαχὴ τε φόβος τε,
οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν. Ἑκτορα δ' ἵπποι
ἐκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι, λείπε δὲ λαὸν
Τρωικόν, οὐς ἀφέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε.

πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ φερυσάρματες ὠκέες ἵπποι
 370 φάξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ λίπον ἄρμα φανάκτων.

Πάτροκλος δ' ἔπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,
 Τρῶσιν κακὰ φρονέων· οἱ δὲ ριφαχῇ τε φόβῳ τε
 πάσας πλήσαν ὁδοὺς, ἐπεὶ ἄρ τμάγεν· ὕψι δ' ἄελλα
 σκίδναθ' ὑπὸ νεφέων, ταυύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι
 375 ἄψορρον προτὶ φάστν νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.

Πάτροκλος δ' ἦ πλεῖστον ὀρινόμενον ρίδε λαόν,
 τῇ ῥ' ἔχ' ὁμοκλήσας· ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον
 πρηνέες ἐξ ὀχέων, δίφροι δ' ἀνακυμβαλίαζον.

ἀντικρὺ δ' ἄρα τάφρον ὑπέρθορον ὠκέες ἵπποι
 380 πρόσσω 'φιέμενοι· ἐπὶ δ' Ἑκτορι κέκλετο θυμός·

'φίετο γὰρ βαλέεν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.
 ὥς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινῇ βέβριθε χθών
 ἡματ' ὀπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
 385 Ζεὺς, ὅτε δὴ ἄνδρεςσι κοτεσσάμενος χαλεπήνη,

οἱ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιάς κρίνωσι θέμιστας,
 ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὅπιν οὐκ ἀλέγοντες·
 τοῦ δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,

πολλὰς δὲ κλιτῦς τότε ἀποτμήγουσι χαράδραι,
 390 εἰς δ' ἄλα πορφυρέην μεγάλη στενάχουσι ῥέουσαι

ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ, μινύθει δέ τε φέργ' ἀνθρώπων·
 ὥς ἵπποι Τρῶαί μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.

Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρῶτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
 395 ἄψ ἐπὶ νῆας ἔφεργε παλιμπετές, οὐδὲ πόληος

εἶαε 'φιεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὺ

νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο

κτεῖνε μεταῖσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποιμήν.

ἔνθ' ἦ τοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαιειῷ,

στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα·
 400

ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆι θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα,

381

371 ἄρματ'

374 ἀέλλη

383 βαλέειν

384 κελαινή

389 τῶν

396 εἶα

δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δὲ Θέστορα, Φήνοπος υἱόν,
 δεύτερον ὀρμηθεῖς.—ὁ μὲν εὐξέστω ἐνὶ δίφρῳ
 ἦστο φαλῆς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 ἠνία ἠίχθησαν· ὁ δ' ἔγχεϊ νύξε παραστὰς
 γναθμὸν δεξιτερόν, διὰ δ' αὐτόο πείρειν ὀδόντων, 405
 ἔλκε δὲ δουρὸς ἐλὼν ὑπὲρ ἄντυγος, ὥς ὅτε τις φῶς
 πέτρῃ ἐπὶ προβλήτι καθήμενος ἱερὸν ἰχθύν
 ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ φήνοπι χαλκῷ·
 ὥς ἔλκε ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ,
 καὶ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ἔωσε· πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός. 410
 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἑρύλαον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
 μέσσην κακὴν κεφαλὴν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
 ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
 κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἑρύμαντα καὶ Ἀμφοτερόν καὶ Ἐπάλτην 415
 Τληπόλεμόν τε Δαμαστορίδην Ἐχίον τε Πύριν τε
 Φιφέα τ' Εὐπιππὸν τε καὶ Ἀργεάδην Πολύμηλον
 πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

Σαρπηδὼν δ' ὥς οὖν φίδ' ἀμιτροχίτωνας ἐταίρους
 χέρσ' ὑπο Πατρόκλοιῳ Μενoitιάδαο δαμέντας, 420
 κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν·
 “αἰδώς, ὦ Λύκιοι, πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἔστε.
 ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὅφρα δαήω
 ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ φέροργε
 Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.” 425

ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.
 Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν, ἐπεὶ φίδεν, ἔκθορε δίφρου.
 οἱ δ', ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
 πέτρῃ ἔφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχωνται,
 ὥς οἱ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν. 430
 τοὺς δὲ φιδὼν ἐλέησε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
 “Ἥρην δὲ προσέφειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·

“ὦ μοι ἐγών, ὃ τέ μοι Σαρπηδόνα, φίλτατον ἀνδρῶν,
μοῖρ’ ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο δαμῆναι.

διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὀρμαίνοντι, 435
ἢ μιν ζῶν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυόεσσης
θήω ἀναρπάξας Λυκίης ἐν πίοιι δῆμῳ,
ἢ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενoitιάδαο δαμάσσω.”

τὸν δ’ ἡμείβετ’ ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη· 440
“αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔφειπες.

ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
ἄψ’ ἐθέλεις θανάτου δυσφηχέος ἐξαναλῦσαι;

ἔρδ’· ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ’ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

αἶ κε ζῶν πέμψῃς Σαρπηδόνα ἔφονδε δόμονδε, 445
φράζεο μή τις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος

πέμπειν ἔφον φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης·

πολλοὶ γὰρ περὶ φάστῳ μέγα Πριάμοιο μάχονται
υἱέες ἀθανάτων, τοῖσιν κότον αἶνὸν ἐνήσεις.

ἀλλ’ εἴ τοι φίλος ἐστί, τεὸν δ’ ὀλοφύρεται ἦτορ, 450
ἢ τοι μὲν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ

χέρσ’ ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο δαμῆναι·

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε λίπη ψυχὴ τε καὶ αἰὼν,
πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν καὶ ῥήδυμον Ὕπνιον,

εἰς ὃ κε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἴκωνται, 455
ἔνθα ῥε ταρχύσουσι κασίγνητοί τε φέται τε

τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.”

ὥς ἔφατ’, οὐδ’ ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

αἵματοέσσας δὲ ψιᾶδας κατέχευεν ἔραζε

παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν ῥοι Πάτροκλος ἔμελλε 460
φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.

οἱ δ’ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ’ ἀλλήλοισιν ἰοντες,

ἔνθ’ ἢ τοι Πάτροκλος ἀγακλειῖτὸν Θρασύμηνον,

ὅς ῥ’ ἠὺς θεράπων Σαρπηδόνοσ’ ἦεν ἄνακτος,

τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα, λῦσε δὲ γυῖα. 465
 Σαρπηδὼν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ
 δεύτερος ὀρμηθεὶς, ὃ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
 ἔγχεϊ δεξιὸν ὦμον· ὃ δ' ἔβραχε θυμὸν αἵσθων.
 καδ δ' ἔπες' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 τὼ δὲ διαστήτην, κρίκε δὲ ζυγόν, ἡνία δέ σφι 470
 σύγχυτ', ἐπεὶ δὴ κεῖτο παρήορος ἐν κονίησι.
 τοῖο μὲν Αὐτομέδων δουρὶ κλυτὸς εὔρετο τέκμωρ·
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 αἶξας ἀπέκοψε παρήορον οὐδ' ἐμάτησε·
 τὼ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ρυτῆρσι τάνυσθεν. 475
 τὼ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.

ἐνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
 Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
 ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὃ δ' ὕστερος ὥρνυτο χαλκῷ
 Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐχ ἄλιον βέλος ἔκφυγε χειρός, 480
 ἀλλ' ἔβαλ', ἐνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ.
 ἤριπε δ' ὥς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν ἢ ἀχερωὶς
 ἢ ἐ πίτυς βλωθρῇ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
 ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήιον εἶναι·
 ὥς ὃ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφροο κεῖτο τανυσθεὶς, 485
 βεβρυχώς, κόνιος δεδραγμένος αἵματοέσσης.
 ἦν τε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθών,
 αἶθωνα μεγάθυμον, ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν,
 ὥλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῇσι λέοντος,
 ὥς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων 490
 κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἐταῖρον·

“Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε μάλα χρὴ
 αἰχμητὴν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν·
 νῦν τοι ἐφελδέσθω πόλεμος κακός, εἰ θεός ἐσσι.
 πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας, 495
 πάντα ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνοσ' ἀμφιμάχεσθαι·

αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι μάρναο χαλκῷ.
 σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος
 ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερές, εἴ κέ μ' Ἀχαιοὶ
 τεύχεα συλήσωσι νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα. 500
 ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὅτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα."

ὥς ἄρα μιν φειπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν
 ὀφθαλμοὺς ῥῖνās θ'. ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων
 ἐκ χροὸς ἔλκε δέρνυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἔποντο.
 τοῖο δ' ἅμα ψυχὴν τε καὶ ἔγχεος ἐκφέρυσ' αἰχμὴν. 505
 Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιάοντας,
 ῥιεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπον ἄρματ' ἀνιάκτων.

Γλαῦκῳ δ' αἶνὸν ἄχος γένετο φθογγῆς αἶοντι.
 ὠρίνθη δέ ῥοι ἦτορ, ὅ τ' οὐ δύνατο προσαμῦναι.
 χειρὶ δ' ἐλὼν ἐπίεξε βραχίονα· τεῖρε γὰρ αὐτὸν 510
 ἔλκος, ὃ δὴ μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῶ
 τείχεος ὑψηλοῖο, ἀρὴν ἐτάροισιν ἀμύνων.
 εὐχόμενος δ' ἄρα φεῖπε ῥεκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·

"κλῦθι, φάναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πῖονι δῆμῳ
 ἔσσ' ἢ ἐνὶ Τροίῃ· δύνασαι δὲ σὺ πάντοσ' ἀκούειν 515
 ἀνέρι κηδομένῳ, ὥς νῦν ἐμὲ κῆδος ἰκάνει.
 ἔλκος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερόν, ἀμφὶ δέ μοι χεῖρ
 ὀξεῖησ' ὀδύνησιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἶμα
 τερσῆναι δύναται, βαρύθει δέ μοι ὤμος ὑπ' αἵτου.
 ἔγχος δ' οὐ δύναμαι σχέεν ἔμπεδον, οὐδέ μάχεσθαι 520
 ἐλθὼν δυσμενέεσσιν. ἀνὴρ δ' ὁ ἄριστος ὄλωλε,
 Σαρπηδῶν, Διὸς υἱός· ὁ δ' οὐ ῥοῦ παιδὸς ἀμύνει.
 ἀλλὰ σύ πέρ με, φάναξ, τόδε καρτερόν ἔλκος ἄκεσσαι.
 κοίμησον δ' ὀδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὅφρ' ἐτάροισι
 κεκλόμενος Λυκίοισιν ἐποτρύνῳ πολεμίζειν 525
 αὐτός τ' ἀμφὶ νέκυι κατατεθνηῶτι μάχωμαι."

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.

505 ἐξέρυσ'

506 φυσιδώντας

515 εἰς

520 σχεῖν

521 ὄριστος

522 οὐδ'

523 μοι

αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἔλκεος ἀργαλέοιο
 αἶμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ 'φοι ἔμβαλε θυμῷ.
 Γλαῦκος δ' ἔγνω 'φῆσιν ἐνὶ φρεσὶ, γήθησέν τε, 530
 ὅττι 'φοι ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο.
 πρῶτα μὲν ὄτρυνεν Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας
 πάντη ἐποιχόμενος Σαρπηδόνος ἀμφιμάχεσθαι·
 αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρῶας κίε μακρὰ βιβάσθων,
 Πουλυδάμαντ' ἐπὶ Πανθοΐδην καὶ Ἀγήνορα δῖον, 535
 βῆ δὲ μετ' Αἰνεΐαν τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Ἕκτορ, νῦν δὴ πάγχυ λελασμένος ἔσσ' ἐπικούρων,
 οἷ σέθεν εἵνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 θυμὸν ἀποφθινύθουσι· σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν. 540
 κεῖται Σαρπηδών, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
 ὃς Λυκίην εἵρυτο δίκησί τε καὶ σθένει 'φῶ·
 τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχεϊ χάλκεος Ἀρης.
 ἀλλά, φίλοι, πάρστητε, νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ,
 μή 'φ' ἀπὸ τεύχε' ἔλωνται, ἀφεικίσσωσι δὲ νεκρὸν 545
 Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι ὅσσοι ὄλοντο,
 τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνομεν ἐγχεΐησιν.”

ὥς ἔφατο, Τρῶας δὲ κατὰ κρήθεν λάβε πένθος
 ἄσχετον, οὐκ ἐπιφεικτόν, ἐπεὶ σφισιν ἔρμα πόλῃος
 ἔσκε καὶ ἀλλοδαπὸς περ ἐών· πολέες γὰρ ἄμ' αὐτῷ 550
 λαοὶ ἔποντ', ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
 βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λεληημένοι· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
 Ἕκτωρ χωόμενος Σαρπηδόνος. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 ὤρσε Μενoitιάδεω Πατροκλέεος λάσιον κῆρ·
 Αἴαντε πρῶτῳ προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτῷ· 555

“Αἴαντε, νῦν σφῶιν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω,
 οἰοί περ πάρος ἦτε μετ' ἀνδράσιν, ἥ καὶ ἀρείους.
 κεῖται ἀνὴρ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν,
 Σαρπηδών. ἀλλ' εἴ μιν ἀφεικισσαίμεθ' ἐλόντες,

τεύχεά τ' ὥμοιιν ἀφελοίμεθα, καί τιν' ἑταίρων 560
αὐτοῦ ἀμυνομένων δαμασαίμεθα νηλεῖ χαλκῷ."

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοί,
σύμβalon ἀμφὶ νέκυι κατατεθνηῶτι μάχεσθαι 565
δφεινὸν αὖσαντες· μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.
Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὅλοην τάνυσσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
ὄφρα φίλῳ περὶ παιδὶ μάχης ὀλοὸς πόνος εἴη.

ᾧσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ῥελίκωπας Ἀχαιοὺς·
βλήητο γὰρ οὐ τι κάκιστος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 570
υἱὸς Ἀγακλέους μεγαθύμοο, δῖος Ἐπειγεύς,
ὅς ῥ' ἐν Βουδείῳ ἐὺ ναιομένῳ ἐφάνασσε
τὸ πρίν· ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίζας
εἰς Πηλῇ ἰκέτευσε καὶ εἰς Θέτιν ἀργυρόπεζαν·
οἱ δ' ἅμ' Ἀχιλλῇ ρήξήνορι πέμπον ἔπεσθαι 575
Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
τόν ῥα τόθ' ἀπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος Ἴκτωρ
χερμαδίῳ κεφαλῇ· ἡ δ' ἀνδιχα πᾶσα κεάσθη
ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ
κίππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής. 580
Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένου ἐτάριοιο.
ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων ἴρηκι φοβικῶς
ὠκέϊ, ὅς τ' ἐφόβησε κολοιούς τε ψῆράς τε·
ὥς ἰθὺς Λυκίων, Πατρόκλεες ἵπποκέλευθε,
ἔσσυο καὶ Τρώων, κεχόλωσο δὲ κῆρ ἐτάριοιο. 585
καί ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον, Ἰθαιμένεος φίλον υἱόν,
αὐχένα χερμαδίῳ, ῥῆξεν δ' ἀπὸ τοῖο τένοντας.
χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἴκτωρ.
ὄσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται,
ἦν ῥά τ' ἀνὴρ ἀφείη πειρώμενος ἢ ἐν ἀέθλῳ 590
ἢ καὶ ἐν πολέμῳ, δηίων ὑπὸ θυμοραϊστέων,

571 Ἀγακλῆος μεγαθύμον

572 ἦνασσε

584 Πατρόκλειος

τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, ὥσαντο δ' Ἀχαιοί.
 Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
 ἐτράπετ', ἐκτεινεν δὲ Βαθυκλέεα μεγάθυμον,
 Χάλκωνος φίλον υἱόν, ὃς Ἑλλάδι φοικία ναίων 595
 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσι.
 τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος στήθος μέσον οὔτασε δουρί,
 στρεφθεὶς ἐξαπίνης, ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων·
 δούπησεν δὲ πεσών· πυκινὸν δ' ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιοῦς,
 ὥς ἔπες' ἐσθλὸς ἀνὴρ· μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο, 600
 στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες· οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
 ἀλκῆς ἐξελάθοντο, μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν.
 ἐνθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυστήν,
 Λαόγονον, θρασὺν υἱὸν Ὀνήτορος, ὃς Διὸς ἱρεὺς
 Ἰδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὥς τίετο δήμῳ· 605
 τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
 ὥχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἶλεν.
 Αἰνεΐας δ' ἐπὶ Μηριόνη δόρυ χάλκεον ἦκε·
 φέλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβάντος.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα φιδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος· 610
 πρόσσω γὰρ κατέκνυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
 οὔδ' ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
 ἔγχεος· ἐνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὀβριμος Ἀρης.
 Αἰνεΐας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο φώνησέν τε· 616
 “Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ εἶντα
 ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερές, εἴ σ' ἔβαλόν περ.”
 τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρὶ κλυτὸς ἀντίον ἠΰδα·
 “Αἰνεΐα, χαλεπὸν σε καὶ ἰφθιμὸν περ εἶντα 620
 πάντων ἀνθρώπων σβέσσαι μένος, ὃς κέ σέ' ἄντα
 ἔλθῃ ἀμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.

αἰχμὴ δ' Αἰνείας κραδαινομένη κατὰ γαίης 614
 ὥχετ', ἐπεὶ ῥ' ἄλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.

594 Βαθυκλήα

609 προβιβάντος

612 οὔδει

621 σευ

εἰ καὶ ἐγὼ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον ὀξείῃ χαλκῷ,
αἰψά κε καὶ κρατερός περ ἐὼν καὶ χερσὶ πεποιθὼς
εὖχος ἐμοὶ δοίης, ψυχὴν δ' Ἀφιδι κλυτοπώλῳ." 625

ὥς φάτο, τὸν δ' ἐνέειπε Μενoitίου ἄλκιμος υἱός·
“Μηριόνη, τί σὺ ταῦτα καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις;
ὦ πέπον, οὐ τοι Τρῶες ὀνειδείοισι φέπεςσι
νεκροῦ χωρήσουσι· πάρος τινὰ γαῖα καθέξει.
ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, φεπέων δ' ἐνὶ βουλῇ· 630
τῷ οὐ τι χρὴ μῦθον ὀφειλλέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.”

ὥς φειπὼν ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' αἶμ' ἔσπετο φισόθεος φῶς.
τῶν δ', ὥς τε δρυτόμων ἀνδρῶν ὀρυμαγδὸς ὀρώρη
οὐρεος ἐν βήσση· ἔφεκαθεν δέ τε γίγνεται ἀκουή·
ὥς τῶν ὄρνυτο δοῦπος ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης 635
χαλκοῦ τε ῥινοῦ τε βοῶν τ' ἐν ποιητάων,
νυσσομένων ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
οὐδ' ἂν ἔτι φράδμων περ ἀνὴρ Σαρπηδόνα διῶν
ἔγνω, ἐπεὶ βελέεσσι καὶ αἵματι καὶ κονίησιν
ἐκ κεφαλῆς φεφέλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους. 640
οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ὀμίλεον, ὥς ὅτε μυῖαι
σταθμῷ ἐνὶ βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας
ὤρη φειαρινῇ, ὅτε τε γλῆγος ἀγγεα δεύει·
ὥς ἄρα τοὶ περὶ νεκρὸν ὀμίλεον, οὐδέ ποτε Ζεὺς
τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὅσσε φαεινῷ, 645
ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὄρα, καὶ φράζετο θυμῷ
πολλὰ μάλ' ἀμφὶ φόνῳ Πατρόκλοο μερμηρίζων,
ἢ ἥδη καὶ κείνον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
αὐτοῦ ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι φαίδιμος Ἴκτωρ
χαλκῷ δηιώσει, ἀπὸ τ' ὤμων τεύχε' ἔλοιτο, 650
ἢ ἔτι καὶ πλεόνεσσιν ὀφέλλειεν πόνον αἰπύν.
ᾧδε δέ ῥοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,

628 ὀνειδείοις ἐπέεσσι

631 ὀφέλλειν

632 ἔσπετο

633 ὀρώρει, ὀρωρεν

640 εἴλυτο

643 ὤρη ἐν εἰαρινῇ

647 Πατρόκλου

650 δηιώσει εἰς.—ἔληται

ὄφρ' ἥϋς θεράπων Πηληιάδα' Ἀχιλῆος
 ἐξαῦτις Τρῳάς τε καὶ Ἑκτορα χαλκοκορυστὴν
 ὥσαιτο προτὶ φάστυ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο. 655
 Ἑκτορι δὲ πρωτίστῳ ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῆκεν·
 ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους
 Τρῳας φευγέμεναι· γνῶ γὰρ Διὸς ἰρὰ τάλαντα.
 ἐνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλὰ φόβηθεν
 πάντες, ἐπεὶ βασιλῆα φίδον βεβλαμμένον ἦτορ, 660
 κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρι· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ
 κάππεσον, εὖτ' ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων.
 οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὥμοιιν Σαρπηδόνοσ ἐντέ' ἔλοντο
 χάλκεα μαρμαίροντα, τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας
 δῶκε φέρειν ἐτάροισι Μενoitίου ἄλκιμος υἱός. 665
 καὶ τότε Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

“εἰ δ' ἄγε νῦν, φίλε Φοῖβε, κελαινεφές αἶμα κάθηρον
 ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα
 πολλὸν ἀποπρὸ φέρων λόεσον ποταμοῖο ῥοῇσι
 χρῖσόν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα ῥείματα ῥέσσον· 670
 πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
 Ὑπνῷ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἳ ῥά μιν ὦκα
 θήσουσ' ἐν Λυκίης εὐρείης πῖονι δήμῳ,
 ἐνθα ῥε ταρχύσουσι κασίγνητοί τε ρέται τε
 τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.” 675

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἄρα πατρὺς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων.
 βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς φύλοπιν αἰνὴν,
 αὐτίκα δ' ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον αἶρας,
 πολλὸν ἀποπρὸ φέρων, λόεσεν ποταμοῖο ῥοῇσι
 χρῖσέν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα ῥείματα ῥέσσε· 680
 πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
 Ὑπνῷ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἳ ῥά μιν ὦκα
 κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πῖονι δήμῳ.

Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας

Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' αἰάσθη
 νήπιος· εἰ δὲ φέπος Πηληϊάδαο φύλαξεν,
 ἦ τ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλαιος θανάτοιο.
 ἀλλ' αἰεὶ τε Διὸς κρείσσων νόος ἤέ περ ἀνδρῶν,
 ὅς 'φοι καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν. 691

ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας,
 Πατρόκλεις, ὅτε δὴ σε θεοὶ θάνατόνδ' ἐκάλεσσαν;
 "Αδρηστον μὲν πρῶτα καὶ Λυτόνοον καὶ Ἑχεκλον
 καὶ Πέριμον Μεγάδην καὶ Ἐπίστορα καὶ Μελάνιππον, 695
 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἑλασον καὶ Μούλιον ἠδὲ Πυλάρτην·
 τοὺς ἔλεν· οἱ δ' ἄλλοι φύγαδε μνῖοντο ῥέκαστος.

ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἔλον υἷες Ἀχαιῶν
 Πατρόκλου ὑπὸ χερσὶ· περιπρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν·
 εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος εὐδμήτου ἐπὶ πύργου 700
 ἔστη, τῷ ὅλοα φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων.
 τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
 Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
 χεῖρεσσ' ἀθανάτησι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ρῖσος, 705
 δφεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ῥεκάφεργος Ἀπόλλων·

“χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεες· οὐ νύ πω αἶσα
 σῶ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
 οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅς περ σέο πολλὸν ἀμείνων.”

ὥς φάτο, Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω 710
 μῆνιν ἀλευάμενος ῥεκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

Ἐκτωρ δ' ἐν Σκαιῇσι πύλῃσ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
 δίξε γὰρ ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὐτὶς ἐλάσσας,
 ἦ λαοὺς ἐς τείχος ὁμοκλήσειε φαλῆναι.
 ταῦτ' ἄρα ῥοι φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων 715
 ἀνέρι φεισάμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε,

ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην 689
 ρηιδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνῃσι μάχεσθαι.

Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἔεν Ἑκτορος ἵπποδάμοιο,
αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
ὃς Φρυγίῃ ναίεσκε ῥοῆσ' ἐπὶ Σαγαρίοιο·

τῷ μιν ἐφεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων· 720

“Ἑκτορ, τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τι σὲ χρή.
αἶθ', ὅσον ἦσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἶην·

τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσεις.

ἀλλ' ἄγε, Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
αἷ κέν πῶς μιν ἔλῃς, δῶη δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων.” 725

ὣς φειπὼν ὁ μὲν αὐτὶς ἔβη θεὸς ἅμ πόνον ἀνδρῶν,

Κεβριόνη δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἑκτωρ
ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν. αὐτὰρ Ἀπόλλων

δύσεθ' ὄμιλον ἰών, ἐν δὲ κλόνον Ἀργεῖοισιν

ἦκε κακόν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἑκτορι κῦδος ὄπαζεν. 730

Ἑκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα' οὐδ' ἐνάριζεν·

αὐτὰρ ὁ Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους.

Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἄλτο χαμᾶζε
σκαίῃ ἐγχος ἔχων· ἐτέρηφι δὲ λάζετο πέτρον

μάρμαρον ὀκριόενθ', ὃν ἔφοι περὶ χεῖρ ἐκάλυψεν· 735

ἦκε δ' ἐρεισάμενος, οὐδὲ δφῆν ἄζετο φωτός,

οὐδ' ἀλίωσε βέλος, βάλε δ' Ἑκτορος ἡνιοχῆα,

Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλέεος Πριάμοιο,

ἵππων ἡνί' ἔχοντα, μετώπιον ὀξείῃ λαῖ.

ἀμφοτέρας δ' ὀφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ ἔφοι ἔσχεν 740

ὀστέον, ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν

αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῇρι φεφοικῶς
κάππεσ' ἀπ' εὐφεργέος δίφρου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.

τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφησ, Πατρόκλεες ἵππευ·

“ὦ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ, ὥς ρεῖα κυβιστᾷ. 745

εἰ δὴ που καὶ πόντῳ ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,

πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν,

717 ἦν

738 ἀγακλήος

735 ὀκριόεντα τὸν οἱ

744 Πατρόκλεις

νηὸς ἀποθρώσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη,
ὥς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ρεῖα κυβιστᾶ.

ἦ ῥα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασιν.”

750

ὥς φειπὼν ἐπὶ Κεβριόνη ἥρωι βεβήκει
οἶμα λέοντος ἔχων, ὅς τε σταθμοὺς κεραῖζων
ἔβλητο πρὸς στήθος, ἐφῆ τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή·
ὥς ἐπὶ Κεβριόνη, Πατρόκλεες, ἄλσο μεμαῶς.

Ἐκτωρ δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἄλτο χαμᾶζε.

755

τὼ περὶ Κεβριόναο λέονθ' ὥς δηρινθήτην,
ὥ τ' ὄρεος κορυφῇσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον·

ὥς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες αὐτῆς,

Πάτροκλός τε Μενoitιιάδης καὶ φαίδιμος Ἐκτωρ,
ῥέντ' ἀλλήλων ταμέειν χροῖα νηλεῖ χαλκῷ.

760

Ἐκτωρ μὲν κεφαλῇφιν ἐπεὶ λάβειν, οὐ ῥε μεθίει,

Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἔχεν ποδός· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.

ὥς δ' Εὐρύς τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοισιν

765

οὔρεος ἐν βήσσησι βαθὺν πελεμιζέμεν ὕλην,

φηγόν τε μελίην τε τανύφλοιόν τε κρίνειαν,

αἶ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήκεας ὄζους

φηχῇ θεσπεσίῃ, πάταγος δέ τε φαγνυμενάων,

ὥς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες

770

δηίοον, οὐδ' ἕτεροι μνάοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.

πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρα πεπήγει

ιοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρήφι θορόντες,

πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξαν

μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν· ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης

775

κεῖτο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων.

ὄφρα μὲν ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,

τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο, πίπτε δὲ λαός·

754 Πατρόκλεις

761 ταμέειν

762 οὐ τι vel οὐχί μεθίει, οὐκ ἐμεθίει

766 βήσσης βαθύν

771 δηίοον—μνώοντ'

ἥμος δ' ἥελιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
 καὶ τότε δὴ ῥ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν. 780
 ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα φέρυσσαν
 Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλουντο,
 Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσε.
 τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε θοῶ ἀτάλαντος Ἄρηι,
 σμερδαλέα φιφάχων, τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν. 785
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι φῖσος,
 ἔνθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότοιο τελευτή.
 ἦντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 δφεινός· ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν,
 ἥερι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησε· 790
 στή δ' ὅπιθε, πληῆξεν δὲ μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω
 χειρὶ καταπρηνεῖ, στρεφεδίνηθεν δέ ῥοι ὅσσε.
 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
 ἡ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὕφ' ἵππων
 αὐλῶπις τρυφάλεια, μιάνθησαν δὲ φέθειραι 795
 αἵματι καὶ κονίησι. πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν
 ἵππόκομον πῆληκα μαιίνεσθαι κονίησιν,
 ἀλλ' ἀνδρὸς θεῖοιο κάρη χαρίεν τε μέτωπον
 ῥύετ', Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς Ἑκτορι δῶκε
 ῥῆ κεφαλῇ φορέειν, σχεδόθεν δέ ῥοι ἦεν ὄλεθρος. 800
 πᾶν δέ ῥοι ἐν χείρεσσι φάγῃ δολιχόσκιον ἔγχος,
 βριθὺ μέγα στιβαρὸν κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
 ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα.
 λῦσε δέ ῥοι θώρηκα φάναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
 τὸν δ' ἀάτῃ φρένας εἶλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα, 805
 στή δὲ ταφών· ὅπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξείῃ δουρὶ
 ὤμων μεσσηγὺ σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνὴρ,
 Πανθοΐδης Εὐφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο
 ἔγχεῖ θ' ἵπποσύνῃ τε πόδεσσί τε καρπαλίμοισι·
 καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἐφείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων, 810

πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι, διδασκόμενος πολέμοιο·
 ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος, Πατρόκλεες ἵππευ,
 οὐδ' ἐδάμασσ'· ὁ μὲν αὖτις ἀνέδραμε, μῖκτο δ' ὁμίλῳ,
 ἐκ χροὸς ἀρπάξας δόρυ μείλινον, οὐδ' ὑπέμεινε
 Πάτροκλον γυμνόν περ ἑόντ' ἐν δημοτῇτι. 812

Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς
 ἄψ' ἐτάρων ἐς φέθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.

Ἔκτωρ δ' ὡς ἔφιδεν Πατροκλέεα μεγάθυμον
 ἄψ' ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξεῖ χαλκῷ,
 ἀγχίμολόν ῥά ῥοι ἦλθε κατὰ στίχας, οὐτα δὲ δουρὶ 815
 νείατον ἐς κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.

δούπησεν δὲ πεσών, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.

ὥς δ' ὅτε σὺν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμη,

ὥ τ' ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον

πίδακος ἀμφ' ὀλίγης· ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω· 817

πολλὰ δέ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφιν·

ὥς πολέας πεφνόντα Μενoitίου ἄλκιμον υἱὸν

Ἔκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχεϊ θυμὸν ἀπηύρα,
 καὶ ῥοι ἐπευχόμενος φέπεια πτερόεντα προσηύδα·

“Πάτροκλ', ἡ που ἔφησθα πόλιν κεραϊζέμεν ἀμῆν, 820

Τρωιάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἡμᾶρ ἀπούρας,

ἄξιεν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,

νήπιε· τάων δὲ πρόσθ' Ἔκτορος ὠκέες ἵπποι

ποσσὶν ὀρωρέχεται πολεμιζέμεν· ἔγχεϊ δ' αὐτὸς

Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὃ σφιν ἀμύνω 825

ἡμᾶρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.

ἂ δφείλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεύς.

ὅς πού τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι·

‘μή μοι πρὶν ἰέναι, Πατρόκλεες ἵπποκέλευθε,

νῆας ἔπι γλαφυράς, πρὶν Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο 830

αἵματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαίξαι.’

812 Πατρόκλεις

817 eis

818 Πατροκλέα

830 κεραϊζέμεν

839 Πατρόκλεις

ὥς πού σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφροني πεῖθε·”

τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης, Πατρόκλεες ἵππευ·

“ ἤδη νῦν, Ἴκτορ, μεγάλ' εὐχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκε
νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἳ μ' ἐδάμασσαν 845
ῥηιδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλουντο.

τοιούτοι δ' εἴ πέρ μοι ἐφείκοσιν ἀντεβόλησαν,
πάντες κ' αὐτόθ' ὄλουντο ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.

ἀλλὰ με μοῖρ' ὀλοή καὶ Λητόος ἔκτανεν υἱός,
ἀνδρῶν δ' Εὐφορβος· σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις· 850

ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

οὐ θην οὐδ' αὐτὸς δμηρὸν βέε', ἀλλὰ τοι ἤδη

ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,

χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.”

ὥς ἄρα μιν φειπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε· 855

ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἀφιδόσδε βεβήκει,

ῥὸν πότμον γοάουσα, λιποῦσ' ἀδροτήτα καὶ ἥβην.

τὸν καὶ τεθνηῶτα προσηύδαε φαίδιμος Ἴκτωρ·

“ Πατρόκλεις, τί νῦ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;

τίς φοῖδ', εἴ κ' Ἀχιλεὺς, Θέτιδος παῖς ἡὔκόμοιο, 860

φθῆῃ ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ τυπείς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;”

ὥς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
εἵρυσσε, λάξ προσβάς, τὸν δ' ὕπτιον ὥς ἀπὸ δουρός.

αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει,

ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο· 865

ῥίετο γὰρ βαλέεν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι

ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.

843 Πατρόκλεις

857 γοόωσα

849 Λητοῦς

860 τίς δ' οἶδ'

852 βέη

866 βαλέειν

ΙΛΙΑΔΟΣ Ρ.

Οὐδ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱόν, ἀρηίφιλον Μενέλαον,
Πάτροκλος Τρώεσσι δαμείς ἐν δηιοτῇτι.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν' ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ
πρωτοτόκος κινυρή, οὐ πρὶν φειδυῖα τόκοιο. 5
ὥς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος.
πρόσθε δέ 'φοι δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσε φίσην.
τὸν κτάμεναι μεμαώς, ὅς τις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι.
οὐδ' ἄρα Πανθόου υἱὸς εὐμμελὴς ἀμέλησε
Πατρόκλοιο πεσόντος ἀμύμονος· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ 10
ἔστη, καὶ προσέφειπεν ἀρηίφιλον Μενέλαον·

“Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
χάζεο, λεῖπε δὲ νεκρόν, ἕα δ' ἔναρα βροτόεντα·
οὐ γάρ τις πρότερος Τρώων κλεῖτῶν τ' ἐπικούρων
Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην· 15
τῷ μ' ἔαε κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι,
μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιγηδέα θυμὸν ἔλωμαι.”

τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
“Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάεσθαι.
οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσσον μένος οὔτε λέοντος 20
οὔτε συὸς κίπρου ὀλοόφρονος, οὔτε μέγιστος

θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένει βλεμεαίνει,
 ὅσπον Πανθόου νῆες εὐμμελῖαι φρονέουσιν.
 οὐδὲ μὲν οὐδὲ βίη Ὑπερήνορος ἵπποδάμοιο
 ῥῆς ἥβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὄνατο καί μ' ὑπέμεινε 25
 καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν
 ἔμμεναι· οὐδέ ῥέ φημι πόδεσσί γε ῥοῖσι κιόντα
 εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην κεδνούς τε τοκῆας.
 ὥς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κέ με' ἄντα
 στήης· ἀλλὰ σ' ἐγὼ γ' ἀναχωρήσαντα κελεύω 30
 ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἴστασ' ἐμείω,
 πρίν τι κακὸν παθέεν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.”

ὥς φάτο, τὸν δ' οὐ πείθεν· ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
 “νῦν μὲν δῆ, Μενέλαε διοτρεφές, ἧ μάλα τίσεις
 γνωτὸν ἐμόν, τὸν ἔπεφνες, ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις, 35
 χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῶ θαλάμοιο νέοιο,
 ἄρρητον δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας.
 ἧ κέ σφι δφειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην,
 εἴ κεν ἐγὼ κεφαλὴν τε τεῖν καὶ τεύχε' ἐνείκας
 Πανθῶ ἐν χεῖρεσσι βάλῳ καὶ Φρόντιδι δῖῃ. 40
 ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται
 οὐδ' ἔτ' ἀδῆριτος ἢ τ' ἀλκῆς ἢ τε φόβοιο.”

ὥς φειπὼν οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε φίσην·
 οὐ δ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ ῥοι αἰχμὴ
 ἀσπὶδ' ἐνὶ κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῶ 45
 Ἀτρεΐδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·
 ἄψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
 νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρεῖν χειρὶ πιθήσας·
 ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκῇ.
 δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶ. 50
 αἵματί ῥοι δέοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι
 πλοχμοί θ', οἱ χρυσῶ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.

οἶον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
 χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὃ ἑτάλις ἀναβέβροχεν ὕδωρ,
 καλὸν τηλεθάον· τὸ δέ τε πνοιαί δονέουσι 55
 παντοίων ἀνέμων, καί τε βρῦει ἄνθει λευκῷ·
 ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ
 βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίῃ·
 τοῖον Πανθόου υἱὸν εὐμμελίην Ἐὐφορβον
 Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα. 60

ὥς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς,
 βοσκομένης ἀγέλης βοῦν ἀρπάσῃ, ἥ τις ἀρίστη·
 τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔφαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὁδοῦσι
 πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἶμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει 65
 δηιῶν· ἀμφὶ δὲ τὸν γε κύνες τ' ἄνδρες τε νομῆες
 πολλὰ μάλ' ἰύζουσιν ἀπόπροθεν οὐδ' ἐθέλουσιν
 ἀντίον ἐλθέμεναι· μάλα γὰρ χλωρὸν δφέος αἰρεῖ·
 ὥς τῶν οὐ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα
 ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάου κυδαλίμοιο.
 ἔνθα κε ρεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοῖδαο 70
 Ἀτρεΐδης, εἰ μὴ ἔφοι ἀγάσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 ὅς ῥά ἔφοι Ἑκτορ' ἐπῶρσε θεῶ ἀτάλαντον Ἄρηι,
 ἀνέρι φεισάμενος, Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ·
 καὶ μιν φωνήσας φέρεα πτερόεντα προσηύδα·

“Ἑκτορ, νῦν σὺ μὲν ὧδε θέεις, ἀκίχητα διώκων, 75
 ἵππους Λιακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
 ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἢδ' ὀχέεσθαι,
 ἄλλω γ' ἢ Ἀχιλῇ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
 τόφρα δέ τοι Μενέλαος, ἀρήιος Ἀτρέος υἱός,
 Πατρόκλῳ περιβὰς Ἑρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνε, 80
 Πανθοῖδην Ἐὐφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.”

ὥς φειπὼν ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἅμ πόνον ἀνδρῶν,
 Ἑκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας·
 πάπτηνεν δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας, αὐτίκα δ' ἔγνω

τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ' ἐπὶ γαίῃ 85
 κείμενον· ἔρρεε δ' αἶμα κατ' οὔταμένην ὠτειλήν.

βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ,
 ὀξέα κεκληγώς, φλογὶ φείκελος Ἡφαίστοιο
 ἀσβέστω· οὐδ' υἷα λάθ' Ἀτρείος ὀξὺ βοήσας·
 ὀχθήσας δ' ἄρα φεῖπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν· 90

“ὦ μοι ἐγών, εἰ μὲν κε λίπω κάτα τεύχεα καλὰ
 Πάτροκλόν θ', ὃς κείται ἐμῆς ἔνεκ' ἐνθάδε τιμῆς,
 μή τίς μοι Δαναῶν νεμεσήσεται, ἕς κε φίδηται.

εἰ δέ κεν Ἑκτορι μούνος ἐὼν καὶ Τρωσὶ μάχωμαι
 αἰδεσθείς, μή πῶς με περιστήωσ' ἓνα πολλοί· 95

Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος Ἑκτωρ.
 ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;

ὅππότε ἄνῃρ ἐθέλη πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι,
 ὃν κε θεὸς τιμᾶ, τάχα ἔφοι μέγα πῆμ' ἐκυλίσθη.

τῷ μ' οὐ τις Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κε φίδηται 100
 Ἑκτορι χωρήσαντ', ἐπεὶ ἐκ θεόφιν πολεμίζει.

εἰ δέ που Αἴαντός γε βοὴν ἀγαθοῖο πυθοίμην,
 ἄμφω κ' αὖτις ἰόντε ἐπιμνησάμεθα χάρμης

καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως φερυσαίμεθα νεκρὸν
 Πηλεΐδῃ Ἀχιλῇ· κακῶν δέ κε φέρτατον εἶη.” 105

ἦος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον· ἦρχε δ' ἄρ' Ἑκτωρ.

αὐτὰρ ὃ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λείπε δὲ νεκρόν,
 ἐντροπαλιζόμενος ὥς τε λῖς ἡϋγένειος,

ὃν ῥα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται 110
 ἔγχεσι καὶ φωνῇ· τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ

παχνύεται, ἀφέκων δέ τ' ἔβη ἀπὸ μεσσαύλοιο·
 ὥς ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος.

στῇ δὲ μεταστρεφθείς, ἐπεὶ ἴκετο φέθνος ἐταίρων,
 παπταίνων Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν· 115

τὸν δὲ μάλ' αἰψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
 θαρσύνουθ' ἐτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
 θεσπέσιον γάρ σφιν φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
 βῆ δὲ θέειν, εἴθαρ δὲ παριστάμενος ρέπος ἠΐδα·

“Αἴαν, δεῦρο, πέπον, περὶ Πατρόκλοιο θανόντος 120
 σπεύσομεν, αἶ' κε νέκυν περ Ἀχιλλῇ προφέρωμεν
 γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἔκτωρ.”

ὥς ἔφατ', Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε.
 βῆ δὲ διὰ προμάχων, ἅμα δὲ ξανθὸς Μενέλαος.

Ἔκτωρ μὲν Πάτροκλον, ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα, 125
 ἔλχ', ἵν' ἀπ' ὤμοιιν κεφαλὴν τάμοι ὀξεῖ χαλκῷ,
 τὸν δὲ νέκυν Τρωῇσι φερυσσάμενος κυσὶ δοίη.

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἡϋτε πύργον.

Ἔκτωρ δ' αἶψ' ἐς ὄμιλον ἰὼν ἀνεχίζεθ' ἐταίρων,
 ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε· δίδου δ' ὃ γε τεύχεα καλὰ 130
 Τρωσὶ φέρειν προτὶ ράστῃ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ.

Αἴας δ' ἀμφὶ Μενoitιιάδῃ σάκος εὐρὺ καλύψας
 ἐστήκει ὥς τις τε λέων περὶ ῥοῖσι τέκεσσιν,

ὧ ρά τε νῆπι' ἄγοντι συναντήσωνται ἐν ὕλῃ
 ἄνδρες ἐπακτῆρες· ὁ δέ τε σθένει βλεμεαίνει· 135

πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἔλκεται ὅσσε καλύπτων·
 ὥς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἥρωι βεβήκει.

Ἀτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
 ἐστήκει, μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων.

Γλαῦκος δ', Ἴππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν, 140
 Ἔκτορ' ὑπόδρα ριδῶν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·

“Ἔκτορ, ρεῖδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο.
 ἦ σ' αὐτῶς κλέος ἐσθλὸν ἔχει φύξηλιν ἐόντα.

φράζεο νῦν, ὅππως κε πόλιν καὶ ράστῃ σαώσεις
 οἶος σὺν λαοῖς, οἳ Γιλίῳ ἐγγεγάασιν· 145

οὐ γάρ τις Λυκίων γε μαχησόμενος Δαναοῖσιν
 εἴσι περὶ πτόλιος, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν

145 λαοῖσι τοι

μάρνασθαι δηίοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμές αἰεί.
 πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσεας μεθ' ὄμιλον,
 σχέτλι', ἐπεὶ Σαρπηδόν', ἅμα ξεῖνον καὶ ἐταῖρον, 150
 κάλλιπες Ἀργεῖοισιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
 ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο, πτόλει' τε καὶ αὐτῷ,
 ζῶος ἐών· νῦν δ' οὐ' ἔφοι ἀλαλκόμεναι κύνας ἔτλης.
 τῷ νυν εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν,
 φοίκαδ' ἵμεν, Τροίῃ δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὄλεθρος. 155
 εἰ γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσές ἐνείη,
 ἄτρομον, οἶόν τ' ἀνδρας ἐσέρχεται, οἷ περὶ πάτρης
 ἀνδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο,
 αἰψά κε Πάτροκλον φερυσαίμεθα Φίλιον εἴσω.
 εἰ δ' οὗτος προτὶ φάστυ μέγα Πριάμοιο φάνακτος 160
 ἔλθοι τεθνηὼς καὶ μιν φερυσαίμεθα χάρμης,
 αἰψά κεν Ἀργεῖοι Σαρπηδόνοσ ἐντεα καλὰ
 λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα Φίλιον εἴσω·
 τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος, ὃς μέγ' ἄριστος
 Ἀργεῖων παρὰ νηυσὶ καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες. 165
 ἀλλὰ σύ γ' Αἴαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας
 στήμεναι ἄντα, κατ' ὅσσε φιδὼν δηίων ἐν αὐτῇ,
 οὐδ' ἰθὺς μαχέσασθαι, ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστι."

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ·
 "Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔφειπες; 170
 ὦ πόποι, ἦ τ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
 τῶν, ὅσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσι·
 νῦν δέ σε' ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἶον ἔφειπες,
 ὅς τέ με φῆς Αἴαντα πελώριον οὐχ ὑπομείναι.
 οὐ' τοι ἐγὼν ἔρριγα μάχην οὐδὲ κτύπον ἵππων· 175
 ἀλλ' αἰεὶ τε Διὸς κρείσσων νόος αἰγιόχοιο,
 ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ καὶ ἀφείλετο νίκην
 ῥηιδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο καὶ ρίψε φέργον,

ἢ πανημέριος κακὸς ἔσσομαι, ὥς ἀγορεύεις, 180
 ἢ τινα καὶ Δαναῶν, ἀλκῆς μάλα περ μεμαῶτα,
 σχήσω ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος."

ὥς φειπὼν Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν αὔσας·
 "Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
 ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς, 185
 ὄφρ' ἂν ἐγὼν Ἀχιλλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω
 καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς."

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἔκτωρ
 δηϊοὶ ἐκ πολέμοιο· θεῶν δ' ἐκίχανεν ἐταίρους
 ὦκα μάλ', οὐ πω τῆλε, ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών, 190
 οἱ προτὶ φάστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλεΐδαο.
 στὰς δ' ἀπάνευθε μάχης πολυδάκρυος ἔντε' ἄμειβεν·
 ἦ τοι ὁ μὲν τὰ ἔφα δῶκε φέρειν προτὶ φίλιον ἱρὴν
 Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν, ὁ δ' ἄμβροτα τεύχεα δῦνε
 Πηλεΐδα' Ἀχιλλῆος, ἃ ἔφοι θεοὶ Οὐρανίωνες 195
 πατρὶ φίλῳ ἔπορον· ὁ δ' ἄρα ἔφω παιδὶ ὅπασσε
 γηράς· ἀλλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.

τὸν δ' ὥς οὖν ἀπάνευθε ξίδεν νεφεληγερέτα Ζεὺς
 τεύχεσι Πηλεΐδαο κορυσσόμενον θεΐοιο,
 κινήσας ῥα κάρη προτὶ ἔφον μυθήσατο θυμόν· 200

"ἂ δρεῖλ', οὐδέ τί τοι θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
 ὅς δὴ τοι σχεδὸν εἰσι· σὺ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύνεις
 ἀνδρὸς ἀριστῆος, τὸν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι.
 τοῦ δὴ ἐταῖρον ἔπεφνες ἐνὶ ἡέα τε κρατερόν τε,
 τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων 205
 εἴλε'· ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω,
 τῶν ποινήν, ὅ τοι οὐ τι μάχης ἐκ νοστήσαντι
 δέξεται Ἀνδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλεΐωνος."

ἦ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὄφρ' ὕσι νεῦσε Κροτίων.
 Ἔκτορι δ' ἤρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροῖ, δῦ δέ μιν Ἄρης 210

189 δηϊου

192 πολυδακρύου, πολυδακρύτου

195 Πηλεΐδew

206 εἴλεν

δφεινὸς ἐνυάλιος, πληῖσθεν δ' ἄρα ῥοι μέλε' ἐντὸς
ἀλκῆς καὶ σθένεος. μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους
βῆ ῥα μέγα φιδάχων· φινδάλλετο δὲ σφισι πᾶσι
τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμοο Πηλεΐωνος.

ῶτρυνεν δὲ ῥέκαστον ἐποιχόμενος φεπέεσσι, 215
Μέσθλην τε Γλαῦκόν τε Μέδοντά τε Θερσίλοχόν τε
Ἀστεροπαῖόν τε Δφεισήνορά θ' Ἰππόθοόν τε
Φόρκυν τε Χρομίον τε καὶ Ἐννομον οἰωνιστήν·
τοὺς ὃ γ' ἐποτρύνων φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“κέκλυτε, μυρία φῦλα περικτιόνων ἐπικούρων· 220
οὐ γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος οὐδὲ χατίζων
ἐνθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἡγείρα ῥέκαστον,
ἀλλ' ἵνα μοι Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα
προφρονέως ῥύοισθε φιλοπτολέμων ὑπ' Ἀχαιῶν.
τὰ φρονέων δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ 225
λαοὺς, ὑμέτερον δὲ ῥεκάστου θυμὸν ἀέξω.
τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος ἢ ἀπολέσθω
ἢ σαωθήτω· ἢ γὰρ πολέμου ὀαριστὺς.

ὃς δέ κε Πάτροκλον καὶ τεθνηῶτά περ ἔμπησ
Τρῶας ἐς ἵπποδάμους φερύσῃ, φείξῃ δὲ ῥοι Αἴας, 230
ἡμισυ τῷ ἐνάρων ἀποδάσσομαι, ἡμισυ δ' αὐτὸς
ἔξω ἐγώ· τὸ δὲ ῥοι κλέος ἔσσεται ὅσον ἐμοί περ.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες ἔβησαν
δούρατ' ἀνασχόμενοι· μάλα δὲ σφισι φέλπετο θυμὸς
νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος φερύειν Τελαμωνιάδαο· 235
νήπιοι· ἢ τε πολέσσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.
καὶ τότε ἄρ' Αἴας φεῖπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·

“ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε διοτρεφές, οὐκέτι νῶι
φέλπομαι αὐτῷ περ νοστησέμεν ἐκ πολέμοιο.
οὐ τι τόσον νέκυος περιδέδφια Πατρόκλοιο, 240
ὃς κε τάχα Τρώων κορέει κύνας ἢδ' οἰωνούς,
ὅσον ἐμῇ κεφαλῇ περιδέδφια, μή τι πάθῃσι,

καὶ σῆ, ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει,
Ἔκτωρ, ἡμῖν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.

ἀλλ' ἄγ' ἀριστῆας Δαναῶν κἀλέ, εἴ τις ἀκοίση." 245

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ἥϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς.

“ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
οἳ τε παρ' Ἀτρεΐδῃσ' Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
δήμια πίνουσιν καὶ σημαίνουσι ἑκάστος 250
λαοῖς· ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.

ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ διασκοπιῖσθαι ἕκαστον
ἡγεμόνων· τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδθεν.

ἀλλὰ τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ
Πάτροκλον Τρωῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι." 255

ὥς ἔφατ'· ὁξὺ δ' ἄκουσεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·

πρῶτος δ' ἀντίος ἦλθε θεῶν ἀνὰ δηιοτῆτα,

τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος,

Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνναλίῳ ἀδριφόντῃ.

τῶν δ' ἄλλων τίς κεν ἔῃσι φρεσὶν οὔνομα φείποι, 260

ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἡγείραν Ἀχαιῶν;

Τρῶες δὲ προέτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἔκτωρ.

ὥς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διυπετέος ποταμοῖο

βέβρυχε μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι

ἡιόνες βοάουσιν ἐρευγομένης ἀλὸς ἔξω, 265

τόσση ἄρα Τρῶες φεαχῇ ἴσαν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

ἔστασαν ἀμφὶ Μενoitιάδῃ ἓνα θυμὸν ἔχοντες,

φραχθέντες σάκεσιν χαλκήρεσιν. ἀμφὶ δ' ἄρα σφι

λαμπρῇσιν κορύθεσσι Κρονίων ἡέρα πολλὴν

χεῦ', ἐπεὶ οὐδὲ Μενoitιάδην ἔχθαιρε πάρος γε, 270

ὄφρα ζῶς ἐὼν θεράπων ἔεν Λιακίδαο·

μίσησεν δ' ἄρα μιν δηίων κυσὶ κύρμα γενέσθαι

Τρωῇσιν· τῷ καὶ ἔροι ἀμυνέμεν ὥρσεν ἑταίρους.

245 κἀλει ἦν

262 προύτυψαν

259 ἀνδριφόντῃ, ἀνδρεϊφόντῃ

265 βοάωσιν

260 οὔνοματ'

271 ἦν

ὥσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ῥελίκωπας Ἀχαιοὺς·
 νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν, οὐδέ τιν' αὐτῶν 275
 Τρῶες ὑπέρθυμοι ἔλον ἔγχεσι ῥιέμενοί περ,
 ἀλλὰ νέκυν φερούοντο· μίνυνθα δὲ καὶ τότε Ἀχαιοὶ
 μέλλον ἀπέσσεσθαι· μάλα γάρ σφεας ὦκ' ἐφέλιξεν
 Αἴας, ὃς περὶ μὲν ρεῖδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 280
 ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων συτὶ ρεῖκελος ἀλκὴν
 καπρίῳ, ὅς τ' ἐν ὄρεσσι κύνας θαλερούς τ' αἰζηοὺς
 ῥηιδίως ἐκέδασσε ῥελιζάμενος διὰ βήσσας·
 ὥς υἱὸς Τελαμῶνος ἀγανοῦ, φαίδιμος Αἴας,
 ρεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας, 285
 οἱ περὶ Πατρόκλῳ βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα
 ράστῳ πότι σφέτερον φερούειν καὶ κῦδος ἀρέσθαι.

ἦ τοι τὸν Λήθιοιο Πελασγοῦ φαίδιμος υἱός,
 Ἰππόθοος, ποδὸς ἔλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
 δησάμενος τελαμῶνι παρὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντε, 290
 Ἐκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
 ἦλθε κακόν, τό ῥοι οὐ τις ἐρύκακε ῥιέμένων περ.
 τὸν δ' υἱὸς Τελαμῶνος, ἐπαΐξας δι' ὀμίλου,
 πλῆξ' αὐτοσχεδίην κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
 ἦρικε δ' ἵπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ, 295
 πληγεῖς ἔγχεϊ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ,
 ἐγκέφαλος δὲ παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς
 αἱματόεις· τοῦ δ' αὖθι λύθη μένος, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἦκε χαμᾶζε
 κεῖσθαι· ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο πέσε πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ, 300
 τῇλ' ἀπὸ Λαρίσης ἐριβώλακος, οὐδὲ τοκεῦσι
 θρέπτρα φίλοισ' ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δὲ ῥοι αἰῶν
 ἐπλεθ' ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμοο δουρὶ δαμέντι.
 Ἐκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
 ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ριδῶν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος 305

τυτθόν· ὁ δὲ Σχεδίον, μεγαθύμοο Φιφίτου υἱόν,
 Φωκῶν ὅχ' ἄριστον, ὃς ἐν κλειτῷ Πανοπῇ
 φοικία ναιετάεσκε πολέσσ' ἄνδρεςσι φανάσσων,
 τὸν βάλ' ὑπὸ κληίδα μέσσην· διὰ δ' ἀμπερὲς ἄκρη
 αἰχμὴ χαλκείη παρὰ νείατον ὦμον ἀνέσχε.
 310 δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Λῖας δ' αὖ Φόρκυνα, δαΐφρονα Φαίνοπος υἱόν,
 Ἴπποθόῳ περιβάντα μέσσην κατὰ γαστέρα τύψε·
 ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
 ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίησι πεσών ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ.
 315 χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἴκτωρ·
 Ἀργεῖοι δὲ μέγα φίλαχον, φερύσαντο δὲ νεκρούς,
 Φόρκυν θ' Ἴππόθοόν τε, λύνοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων.

ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
 Φίλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείησι δαμέντες·
 320 Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἔλον καὶ ὑπὲρ Διὸς αἴσαν
 κάρτεϊ καὶ σθένει σφετέρῳ· ἀλλ' αὐτὸς Ἀπόλλων
 Λινεΐαν ὥτρυνε, δέμας Περίφαντι φοικίως,
 κήρυκ' Ἡπυτίδῃ, ὃς ἔφοι παρὰ πατρὶ γέροντι
 κηρύσσων γήρασκε, φίλα φρεσὶ μήδεα φειδῶς·
 325 τῷ μιν ἐφεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·

“Αἰνεῖτα, πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσσαισθε
 Φίλιον αἰπεινήν; ὥς δὴ φίδον ἀνέρας ἄλλους
 κάρτεϊ τε σθένει τε πεποιθότας ἡνορέῃ τε
 πλήθει τε σφετέρῳ, καὶ ὑπὲρ Δία δῆμον ἔχοντας.
 330 ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται ἢ Δαναοῖσι
 νίκην· ἀλλ' αὐτοὶ τρέετ' ἄσπετον οὐδὲ μάχεσθε.”

ὥς ἔφατ', Αἰνεῖτας δὲ ἑκκηβόλον Ἀπόλλωνα
 ἔγνω ἐσάντα φιδών, μέγα δ' Ἴκτορα φεῖπε βοήσας.

“Ἴκτορ τ' ἡδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἡδ' ἐπικούρων,
 335 αἰδῶς μὲν νῦν ἦδε γ', ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν

306 μεγαθύμου

330 ὑπερδέα

317 μέγ' ἴαχον

332 τρέιτ'

324 κήρυκι

333 δ' ἐκκηβόλον

Γίλιον εἰσαναβῆναι ἀναλκεῖησι δαμέντας.
 ἀλλ' ἔτι γάρ τίς φησι θεῶν, ἐμοὶ ἄγχι παραστάς,
 Ζῆν', ὕπατον μῆστωρα, μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι.
 τῷ ῥ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μηδ' οἳ γε ῥέκηλοι 340
 Πάτροκλον νηυσὶν πελασαίατο τεθνηῶτα."

ὥς φάτο, καὶ ῥα πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη·
 οἱ δ' ἐφελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
 ἔνθ' αὖτ' Αἰνεΐας Ληόκριτον οὔτασε δουρί,
 υἱὸν Ἀρίσβαντος, Λυκομήδεος ἐσθλὸν ἑταῖρον. 345
 τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηίφιλος Λυκομήδης,
 στῇ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
 καὶ βάλεν Ἰππασίδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
 ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἴθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
 ὅς ῥ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλακος εἰληλούθει, 350
 καὶ δὲ μετ' Ἀστεροπαῖον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
 τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρήιος Ἀστεροπαῖος,
 ἵθυσεν δὲ καὶ ὁ πρόφρων Δάναοῖσι μάχεσθαι.
 ἀλλ' οὐ πῶς ἔτι φέικε· σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντῃ
 ἑσταότες περὶ Πατρόκλῳ, πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο. 355
 Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπώχετο πολλὰ κελεύων·
 οὔτε τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει
 οὔτε τινὰ προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἑξοχὸν ἄλλων,
 ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.
 ὥς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος, αἵματι δὲ χθῶν 360
 δεύετο πορφυρέῳ, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον
 νεκροὶ ὁμοῦ Τρώων καὶ ὑπερμενέων ἐπικούρων
 καὶ Δαναῶν· οὐδ' οἳ γὰρ ἀναιμωτοί γε μάχοντο,
 παυρότεροι δὲ πολὺ φθίνυθον· μέμνηντο γὰρ αἰεὶ
 ἀλλήλοισι καθ' ὅμιλον ἀλεξέμεναι φόνον αἰπύν. 365

ὥς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός, οὐδέ κε φαίης
 οὔτε ποτ' ἠέλιον σάον ἔμμεναι οὔτε σελήνην.

343 ἐφελίχθησαν

344 Λειώκριτον

354 εἶχε

367 σόν, σῶν

ἥερι γὰρ κατέχοντο μάχη ἐνὶ ὅσσοι ἄριστοι
 ἔστασαν ἀμφὶ Μενoitιιάδῃ κατατεθνηῶτι.
 οἱ δ' ἄλλοι Τρῶες καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ 370
 εὐκῆλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι, πέπτατο δ' αὐγὴ
 ἡελίου ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνεται πάσης
 γαίης οὐδ' ὀρέων· μεταπαυόμενοι δ' ἐμάχοντο,
 ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα,
 πολλὸν ἀφεσταότες. τοὶ δ' ἐν μέσῳ ἄλγε' ἔπασχον 375
 ἥερι καὶ πολέμῳ, τείροντο δὲ νηλεῖ χαλκῷ
 ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν. δύο δ' οὐ πω φῶτε πεπύσθην,
 ἀνέρε κυδαλίμῳ, Θρασυμήδῃς Ἀντίλοχός τε,
 Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο
 ζῶν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρῳέεσσι μάχεσθαι. 380
 τὼ δ' ἐπιοσσομένῳ θάνατον καὶ φύζαν ἐταίρων
 νόσφιν μαρνάσθην, ἐπεὶ ὥς ἐπετέλλετο Νέστωρ
 ὀτρύνων πόλεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν
 τοῖς δὲ πανημερίοις ἔριδος μέγα νεῖκος ὀρώρει
 ἀργαλέης· καμάτῳ δὲ καὶ ἰδρώϊ νωλεμεῖς αἰεὶ 385
 γούνατά τε κνήμαί τε πόδες θ' ὑπένερθε ῥεκάστου
 χεῖρές τ' ὀφθαλμοὶ τε παλάσσετο μαρναμένοισιν
 ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Λιακίδαο.
 ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μέγαλοιο βοεῖην
 λαοῖσιν δώῃ τανύειν, μεθύουσιν ἀλοιφῇ· 390
 δεξάμενοι δ' ἄρα τοί γε διαστάντες τανύουσι
 κυκλός, ἄφαρ δ' ἐξ ἱκμάς ἔβη δύνει δέ τ' ἀλοιφῇ
 πολλῶν ἐλκόντων, τάννται δέ τε πᾶσα διαπρό·
 ὥς οἳ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ὀλίγη ἐνὶ χώρῃ
 ἔλκεον ἀμφότεροι· μάλα δὲ σφισι φέλπετο θυμός, 395
 Τρῳσὶν μὲν φερέειν προτὶ Εἰλίον, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
 νῆας ἔπι γλαφυράς· περὶ δ' αὐτόο μῶλος ὀρώρει
 ἄγριος· οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος οὐδέ κ' Ἀθήνη

382 ἐμαρνάσθην

392 δέ τε vel δέ τ' ἱκμάς

385 ἰδρῶ

397 αἰτοῦ

τόν γε φιδούσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι.

τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων 400
ἥματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον. οὐδ' ἄρα πῶ τι
φείδεε Πάτροκλον τεθνηότα δῖος Ἀχιλλεύς.

πολλὸν γάρ ἀπάνευθε νεῶν μάρναντο θοάων,
τείχε' ὑπο Τρώων· τό μιν οὐ ποτε φέλπετο θυμῷ
τεθνάμεν, ἀλλὰ ζῶν, ἐνιχριμφθέντα πύλῃσιν, 405

ἄψ' ἀπονοστήσειν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ φέλπετο πάμπαν,
ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ ἑθέων, οὐδὲ σὺν αὐτῷ·
πολλάκι γὰρ τό γε μητρὸς ἐπεύθετο νόσφιν ἀκούων,
ἢ ἔφοι ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα·

δὴ τότε γ' οὐ ἔφοι ἔφειπε κακὸν τόσον, ὅσσον ἐτύχθη, 410
μήτηρ, ὅττι ῥά ἔφοι πολὺ φίλτατος ὦλεθ' ἐταῖρος.

οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες
νωλεμές ἐγχρίμπτοντο καὶ ἀλλήλους ἐνᾶριζον·

ὧδε δέ τις φείπεσκεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων· 415
“ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἡμῖν εὐκλεὲς ἀπονέεσθαι

νῆας ἔπι γλαφυράς, ἀλλ' αὐτόο γαῖα μέλαινα
πᾶσι χάνοι—τό κεν ἡμῖν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἶη—

εἰ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἵπποδάμοισι
φάστνυ πότι σφέτερον φερύσαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.”

ὥς δέ τις αὖ Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν· 420

“ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
πάντας ὁμῶς, μή πῶ τις ἐρωέετω πολέμοιο.”

ὥς ἄρα τις φείπεσκε, μένος δ' ὄρσασκε ἑκαάστου.

ὥς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἵκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο· 425

ἵπποι δ' Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες
κλαῖον, ἐπεὶ δὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
ἐν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνοιο.

ἡ μὰν Αὐτομέδων, Διώρεος ἄλκιμος υἱός,

πολλὰ μὲν ἄρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων, 430
 πολλὰ δὲ μελιχίοισι προσηύδαε, πολλὰ δ' ἄρειῃ·
 τὼ δ' οὐτ' ἄψ' ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον
 ἠθέλέτην ἰέναι οὐτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιοὺς,
 ἀλλ' ὥς τε στήλη μένει ἔμπεδον, ἥ τ' ἐπὶ τύμβῳ
 ἀνέρος ἐστήκη τεθνηότος ἢ γυναικός, 435
 ὥς μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον ἔχοντε.
 οὐδὲ' ἐνισκίμψαντε καρήατα· δάκρυα δέ σφι
 θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοιιν
 ἡνιόχοιο πόθῳ· θαλερὴ δ' ἐμιαίνετο χαίτη
 ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέρωθε. 440
 μυρομένῳ δ' ἄρα τῷ γε ριδῶν ἐλέησε Κρονίων,
 κινήσας δὲ κάρη προτὶ ῥὸν μυθήσατο θυμόν·

“ ἂ δφειλῶ, τί σφῶι δόμεν Πηλῆι ράνακτι
 θνητῷ, ὑμεῖς δ' ἐστὸν ἀγηράῳ ἀθανάτῳ τε.
 ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσιν ἄλγε' ἔχητον; 445
 οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν οἷζυρώτερον ἀνδρὸς
 πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπι πνείει τε καὶ ἔρπει.
 ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἄρμασι δαιδαλέοισιν
 Ἐκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
 οὐ ῥά τις ὥς καὶ τεύχε' ἔχει καὶ ἐπεύχεται αὐτῶς; 450
 σφῶιν δ' ἐν γούνεσσι βάλω μένος ἢ δ' ἐνὶ θυμῷ,
 ὄφρα καὶ Λῦτομέδοντα σαώσετον ἐκ πολέμοιο
 νῆας ἔπι γλαφυράς· ἔτι γάρ σφισι κῦδος ὀρέξω,
 κτείνειν, εἰς ὃ κε νῆας εὖσσέλμους ἀφίκωνται
 δύη τ' ἠέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.” 455

ὥς ρειπὼν ἵπποισιν ἐνέπνευσεν μένος ἠΰ.
 τὼ δ' ἀπὸ χαιτάων κονίην οὐδάσδε βαλόντε
 ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς.
 τοῖσι δ' ἐπ' Λῦτομέδων μάχετ' ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
 ἵπποισ' αἰῶσων ὥς τ' αἰγυπιὸς μετὰ χῆνας· 460

431 προσηύδα

435 ἐστήκει

437 οὐδε

444 ἀγήρω τ'

450 ἢ οὐχ ἄλλῃ

ῥέα μὲν γὰρ φεύγεσκειν ὑπὲκ Τρώων ὀρυμαγδοῦ,
 ῥεῖα δ' ἐπαίξασκε πολὺν καθ' ὄμιλον ὀπάζων.
 ἀλλ' οὐχ ἦρεε φῶτας, ὅτε σεύαιτο διώκειν·
 οὐ γάρ πως ἔεν οἶον εὐνθ' ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ
 ἔγχε' ἐφορμᾶσθαι καὶ ἐπισχέμεν ὠκέας ἵππους. 465
 ὧψέ δὲ δὴ μιν ἑταῖρος ἀνὴρ φίδεν ὀφθαλμοῖσιν
 Ἀλκιμέδων, υἱὸς Λαέρκεος Αἰμονίδαο·

στῇ δ' ὀπιθεν δίφροιο, καὶ Αὐτομέδοντα προσηύδα·
 “Αὐτόμεδον, τίς τοί νυ θεῶν νηκερδέα βουλήν
 ἐν στήθεσσι νῆθηκε, καὶ ἐξέλετο φρένας ἐσθλὰς ; 470
 οἶον πρὸς Τρώας μάχαι πρῶτῳ ἐν ὀμίλῳ
 μῦνος· ἀτὰρ τοι ἑταῖρος ἀπέκτατο, τεύχεα δ' Ἐκτωρ
 αὐτὸς ἔχων ὥμοισιν ἀγάλλεται Αἰακίδαο.”

τὸν δ' αὖτ' Αὐτομέδων προσέφη, Διώρεος υἱός·
 “Ἀλκίμεδον, τίς γάρ τοι Ἀχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος 475
 ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσιν τε μένος τε,
 εἰ μὴ Πάτροκλος, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος,
 ζῶς ἐών ; νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
 ἀλλὰ σὺ μὲν μᾶστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
 δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.” 480

ὥς ἔφατ', Ἀλκιμέδων δὲ βοηθόον ἄρμ' ἐπορούσας
 καρπαλίμως μᾶστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,
 Αὐτομέδων δ' ἀπόρουσε. νόησε δὲ φαίδιμος Ἐκτωρ,
 αὐτίκα δ' Αἰνεΐαν προσεφώνεεν ἐγγὺς εὐντα·

“Αἰνεΐα, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων, 485
 ἵππῳ τῷδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο
 εἰς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσι.
 τῷ κεν ἐφελποίμην αἰρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ
 σῷ ἐθέλεις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐφορμηθέντε γε νῶι
 τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι Ἀρηι.” 490

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν εὐς πάϊς Ἀγχίσαιο.
 τῷ δ' ἰθὺς βήτην βοέης φεφελυμένῳ ὦμος

αὔησι στερεῇσι· πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός.
 τοῖσι δ' ἅμα Χρομῖος τε καὶ Ἄρητος θεοφειδῆς
 ἦϊσαν ἀμφότεροι· μάλα δέ σφισι φέλπετο θυμὸς 495
 αὐτῷ τε κτενέειν ἐλάειν τ' ἐριαύχενας ἵππους·
 νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτί γε νέεσθαι
 αὐτὶς ἀπ' Αὐτομέδοντος. ὁ δ' εὐξάμενος Διὶ πατρὶ
 ἀλκῆς καὶ σθένεος πλήτο φρένας ἀμφὶ μελαίνας.
 αὐτίκα δ' Ἀλκιμέδοντα προσηύδαε, πιστὸν ἑταῖρον· 500

“Ἀλκίμεδον, μὴ δὴ μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππῳ,
 ἀλλὰ μάλ' ἐμπνεῖοντε μεταφρένῳ· οὐ γὰρ ἐγὼ γε
 Ἐκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι οἶω,
 πρίν γ' ἐπ' Ἀχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππῳ
 νῶι κατακτείναντα, φοβῆσαί τε στίχας ἀνδρῶν 505
 Ἀργεῖων, ἥ κ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι ἔφαλῶη.”

ὥς φειπὼν Αἴαντε καλέσσατο καὶ Μενέλαον·
 “Αἴαντ', Ἀργεῖων ἡγήτορε, καὶ Μενέλαε,
 ἦ τοι μὲν τὸν νεκρὸν ἐπιτράπεθ' ὅσσοι ἄριστοι
 ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν καὶ ἀμύνεσθαι στίχας ἀνδρῶν, 510
 νῶιν δὲ ζωοῖσιν ἀμύνετε νηλεῆς ἡμαρ·
 τῇδε γὰρ ἔβρισαν πόλεμον κάτα δακρυόεντα
 Ἐκτωρ Αἰνεΐας θ', οἱ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι.
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
 ἦσω γὰρ καὶ ἐγώ, τὰ δέ κεν Διὶ πάντα μελήσει.” 515

ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλεν Ἀρήτοιο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ρίσην·
 ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ φείσατο χαλκός,
 νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστήρος ἔλασσειν.
 ὥς δ' ὅτ' ἂν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν αἰζήμιος ἀνὴρ 520
 κόψας ἐξόπιθεν κεράων βοὸς ἀγραύλοιο
 ρῖνα τάμῃ διὰ πᾶσαν, ὁ δὲ προθορῶν ἐρίπησιν.
 ὥς ἄρ' ὁ γε προθορῶν πέσεν ὕπτιος· ἐν δὲ ἔροι ἔγχος
 νηδυίοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον λύε γυνῖα.

Ἐκτωρ δ' Αὐτομέδοντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ· 525
 ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα φιδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
 πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
 οὔδ' ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
 ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
 καὶ νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὀρμηθήτην, 530
 εἰ μὴ σφῶ' Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε,
 οἳ ῥ' ἦλθον καθ' ὅμιλον ἐταίρου κικλήσκοντος.
 τοὺς ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις
 Ἐκτωρ Αἰνεΐας τε ἰδὲ Χρομῖος θεοφειδής,
 Ἄρητον δὲ κατ' αὖθι λίπον δεδαῖγμένον ἦτορ, 535
 κείμενον· Αὐτομέδων δὲ θοῶ ἀτάλαντος Ἄρηι
 τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος φέπος ἠΐδα·
 “ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε Μενoitιάδαο θανόντος
 κῆρ ἄχεος μεθέηκα χερεῖονά περ καταπεφνών.”
 ὥς φειπὼν ἐς δίφρον ἔλων ἕναρα βροτόεντα 540
 θῆκ', ἀνὰ δ' αὐτὸς ἔβαινε, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν
 αἱματόεις, ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.
 ἄψ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη
 ἀργαλήη πολύδακρυς, ἔγειρε δὲ νεῖκος Ἀθήνη
 οὐρανόθεν καταβᾶσα· προῆκε γὰρ εὐρύφοπα Ζεὺς 545
 ὀρνύμεναι Δαναούς· δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.
 ἦν τε πορφυρέην ἱριν θνητοῖσι τανύσση
 Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο
 ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος, ὅς ῥά τε φέργων 550
 ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονί, μῆλα δὲ κήδει,
 ὥς ἢ πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασα ἔφ' αὐτὴν
 δύσεται Ἀχαιῶν φέθνος, ἔγειρε δὲ φῶτα ἔφεκαστον.
 πρῶτον δ' Ἀτρέος υἱὸν ἐποτρύνουσα προσηύδα,
 ἴφθιμον Μενέλαον—ὁ γάρ ῥά ῥοι ἐγγύθεν ἦεν—
 φεισαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν· 555
 “σοὶ μὲν δὴ, Μενέλαε, κατηφεῖη καὶ ὄνειδος

ἔσσεται, εἴ κ' Ἀχιλλῆος ἀγανοῦ πιστὸν ἑταῖρον
τείχε' ὑπο Τρώων ταχέες κύνες ἐλκήσουσιν.
ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα."

τὴν δ' αὖτε προσέφειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. 560
"Φοῖνιξ, ἅττα γεραιὲ παλαιγενές, εἰ γὰρ Ἀθήνη
δοίη κάρτος ἐμοί, βελέων δ' ἀπερύκοι ἐρωήν·
τῷ κεν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
Πατρόκλῳ· μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν.
ἀλλ' Ἔκτωρ πυρὸς αἶνὸν ἔχει μένος, οὐδ' ἀπολήγει 565
χαλκῷ δηιόων· τῷ γὰρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει."

ὥς φάτο, γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὅττι ῥά ῥοι πάμπρωτα θεῶν ἡρήσατο πάντων.
ἐν δὲ βίην ὤμοισι καὶ ἐν γούνεσσιν ἔθηκε,
καὶ ῥοι μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνήκεν, 570
ἣ καὶ φεργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο
ἰσχανάει δακέεν, λαερὸν δέ ῥοι αἶμ' ἀνθρώπου·
τοίου μιν θράσεος πλήσε φρένας ἀμφὶ μελαίνας.
βῆ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
ἔσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς, υἱὸς Ἡετίωνος, 575
ἀφνεϊὸς τ' ἀγαθός τε· μάλιστα δέ μιν τίεν Ἔκτωρ
δήμου, ἐπεὶ ῥοι ἑταῖρος ἔεν φίλος εἰλαπιναστῆς·
τόν ῥα κατὰ ζωστήρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος
αἶξαντα φόβονδε, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
δούπησεν δὲ πεσών. ἀτὰρ Ἀτρεΐδης Μενέλαος 580
νεκρὸν ὑπὲκ Τρώων φέρυσεν μετὰ φέθνος ἑταίρων.

Ἔκτορα δ' ἐγγύθεν ἰστάμενος ὥτρυνεν Ἀπόλλων,
Φαίνοπι Ἀσιάδῃ ἐναλίγκιος, ὅς ῥοι ἀπάντων
ξείνων φίλτατος ἔσκεν, Ἀβυδόθι φοικία ναίων·

"Ἔκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος Ἀχαιῶν ταρβήσειεν; 585
οἶον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας, ὃς τὸ πάρος γε

τῷ μιν εἰσάμενος προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων 585

558 τείχει

571 ἢ τε καὶ

572 ἰσχανάα δακέειν λαερὸν

573 θάρσευς

577 ἔην

μαλθακὸς αἰχμητῆς· νῦν δ' οἴχεται οἶος αἰείρας
νεκρὸν ὑπέκ Τρώων, σὸν δ' ἔκτανε πιστὸν ἑταῖρον,
ἔσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Ποδῆν υἱὸν Ἡετίωνος.” 590

ὥς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα,
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.
καὶ τότε ἄρα Κρονίδης ἔλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν
μαρμαρέην, Ἴδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν,
ἀστράψας δὲ μάλα μεγάλ' ἔκτυπε, τὴν δ' ἐτίναξε· 595
νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' Ἀχαιοὺς.

πρῶτος Πηνέλεως Βοιώτιος ἦρχε φόβοιο.
βλῆτο γὰρ ὦμον δουρί, πρόσω τετραμμένος αἰεὶ,
ἄκρον ἐπιλίγδην· γράψεν δέ ῥοι ὀστέον ἄχρις
αἰχμὴ Πουλυδάμαντος· ὁ γάρ ῥ' ἔβαλε σχεδὸν ἐλθών. 600
Λήιτον αὖθ' Ἐκτωρ σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
υἱὸν Ἀλεκτρυόνης μεγαθύμοο, παῦσε δὲ χάρμης·
τρέσσε δὲ παπτήνας, ἐπεὶ οὐκέτι φέλπετο θυμῷ
ἔγχος ἔχων ἐν χειρὶ μαχήσεσθαι Τρώεσσιν.

Ἐκτορα δ' Ἰδομενεὺς μετὰ Λήιτον ὀρμηθέντα 605
βεβλήκει θώρηκα κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν·
ἐν καυλῷ δ' ἐφάγη δολιχὸν δόρυ, τοὶ δ' ἐβόησαν
Τρώες. ὁ δ' Ἰδομενῆος ἀκόντισε Δευκαλίδας
δίφρῳ ἐφισταότος· τοῦ μὲν ῥ' ἀπὸ τυτθὸν ἄμαρτεν·
αὐτὰρ ὁ Μηριόνας ὀπάονά θ' ἠνίοχόν τε, 610
Κοίρανον, ὅς ῥ' ἐκ Λύκτου εὐκτιμένης ἔπετ' αὐτῷ,—
πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα λιπὼν νέας ἀμφιφελίσσας
ἤλυθε, καὶ κε Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν,
εἰ μὴ Κοίρανος ὦκα ποδώκεας ἤλασεν ἵππους·
καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ, 615
αὐτὸς δ' ὤλεσε θυμὸν ὑφ' Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο.—
τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας
ὥσε δόρυ πρυμνοὺς, διὰ δὲ γλῶσσαν τάμε μέσσην.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠνία χεῦεν ἔραζε.

600 γάρ ῥ' ἔβαλε, γὰρ ἔβαλε

602 μεγαθύμου

618 πρυμνόν

καὶ τὰ γε Μηριόνης ἔλαβεν χεῖρεςσι φίλῃσι 620
κύψας ἐκ πεδίοιο, καὶ Ἰδομενῆα προσηύδα·

“ μᾶστιε νῦν, ἦός κε θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκηαι·
γιγνώσκεις δὲ καὶ αὐτὸς ὃ τ’ οὐκέτι κάρτος Ἀχαιῶν.”

ὥς ἔφατ’, Ἰδομενεὺς δ’ ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἔπι γλαφυράς· δὴ γὰρ δφέος ἔμπεσε θυμῷ. 625

οὐδ’ ἔλαθ’ Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεὺς, ὃ τε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
“ ὦ πόποι, ἦδη μὲν κε, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστι,
γνοίῃ ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς αὐτὸς ἀρήγει. 630

τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε’ ἄπτεται, ὅς τις ἀφήῃ
ἢ κακὸς ἢ ἀγαθός· Ζεὺς δ’ ἔμπης πάντ’ ἰθύνει·
ἡμῖν δ’ αὐτως πᾶσιν ἐτώσια πίπτει ἔραζε.

ἀλλ’ ἄγετ’, αὐτοὶ περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
ἡμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ 635
χάρμα φίλοισ’ ἐτάροισι γενώμεθα νοστήσαντες,
οἳ που δεῦρ’ ὀράοντες ἀκηχέδατ’, οὐδ’ ἔτι φασὶν
Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
σχήσεσθ’, ἀλλ’ ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.

εἶη δ’ ὅς τις ἐταῖρος ἀπαγγεῖλειε τάχιστα 640

Πηλεΐδῃ, ἐπεὶ οὐ μιν οἶομαι οὐδὲ πεπύσθαι
λυγρῆς ἀγγελίης, ὅτι ἔφοι φίλος ὦλεθ’ ἐταῖρος.

ἀλλ’ οὐ πῃ δύναμαι φιδέειν τοιοῦτον Ἀχαιῶν·
ἡέρι γὰρ κατέχονται ὁμῶς αὐτοὶ τε καὶ ἵπποι.

Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ’ ἡέρος νῆας Ἀχαιῶν, 645
ποίησον δ’ αἶθρην, δὸς δ’ ὀφθαλμοῖσι φιδέσθαι·

ἐν φάει καὶ ὄλεσσον, ἐπεὶ νῦν τοι ἔραθεν οὕτως.”

ὥς φάτο, τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δάκρυ χέοντα·
αὐτίκα δ’ ἡέρα μὲν σκέδασεν καὶ ἀπῶσεν ὁμίχλην,
ἥελιος δ’ ἐπέλαμψε, μάχῃ δ’ ἐπὶ πᾶσα φαάνθη. 650

622 εἶως

627 ὅτε

631 ἀφείη etc.

637 ὀρώωντες

643 ἰδέειν

647 ἐν δὲ φάει—εἶαθεν

καὶ τότε ἄρ' Αἴας φεῖπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·

“ σκέπτεο νῦν, Μενέλαε διοτρεφές, αἶ κε ρίδηαι
ζωὸν ἔτ' Ἀντίλοχον, μεγαθύμοο Νέστορος υἱόν,
ὄτρυνον δ' Ἀχιλλῇ δαΐφρονι θᾶσσον ἰόντα
φειπεῖν ὅττι ῥά ῥοι πολὺ φίλτατος ὦλεθ' ἐταῖρος.” 655

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
βῆ δ' ἰέναι ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο,
ὅς τ' ἐπεὶ ἄρ' κεκάμησι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
οἷ τέ μιν οὐκ ἔαουσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἐλέσθαι
πάννυχτοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρεάων ἐρατίζων 660
ἰθύει, ἀλλ' οὐ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίον αἵσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταί, τὰς τε τρέει ἐσσύμενός περ·
ἠόοθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
ὥς ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος 665
ἦιε πόλλ' ἀφέκων· περὶ γὰρ δφίε μή μιν Ἀχαιοὶ
ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἔλωρ δηίοισι λίποισιν.
πολλὰ δὲ Μηριόνη τε καὶ Αἰάντεσσ' ἐπέτελλεν·

“ Αἴαντ', Ἀργεῖων ἡγήτορε, Μηριόνη τε,
νῦν τις ἐνηεῖης Πατροκλέεος δφειλοῖο 670
μνησάσθω· πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι
ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.”

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,
πάντοσε παπταίνων ὥς τ' αἰετός, ὃν ῥά τέ φασιν
ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν, 675
ὃν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτώξ
θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος, ἀλλὰ τ' ἐπ' αὐτῷ
ἔσσυτο καὶ τέ μιν ὦκα λαβὼν ἐξείλετο θυμόν.
ὥς τότε σοί, Μενέλαε διοτρεφές, ὅσσε φαεινῶ
πάντοσε δινείσθην πολέων κατὰ φέθνος ἐταίρων, 680
εἴ που Νέστορος υἱὸν ἔτι ζῶοντα ρίδοιτο.

653 μεγαθύμου

663 τρεῖ

659 εἰῶσι

664 ἠῶθεν

660 κρειῶν

670 Πατροκλῆος

τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
 θαρσύνονθ' ἐτάρους καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

“ Ἀντίλοχ', εἰ δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφές, ὄφρα πύθῃαι
 λυγρῆς ἀγγελίης, ἣ μὴ ὥφελλε γενέσθαι. 686

ἤδη μὲν σὲ καὶ αὐτὸν ὄϊομαι εἰσοράοντα
 γιγνώσκειν ὅτι πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει,
 νίκη δὲ Τρώων· πέφαται δ' ὁ ἄριστος Ἀχαιῶν,
 Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται. 687
 ἀλλὰ σύ γ' αἶψ' Ἀχιλῇι, θεῶν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 φειπεῖν, αἶ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
 γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἔκτωρ.”

ὥς ἔφατ', Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε μῦθον ἀκούσας.
 δρῆν δέ μιν ἀφασίῃ ρεπέων λάβε, τὼ δέ ῥοι ὅσσε 688
 δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δέ ῥοι ἔσχετο φωνή.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησε,
 βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε' ἀμύμονι δῶκεν ἐταίρω,
 Λαοδόκῳ, ὅς ῥοι σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους.

τὸν μὲν δάκρυ χέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο, 700
 Πηλεΐδῃ Ἀχιλῇι κακὸν ρέπος ἀγγελέοντα.
 οὐδ' ἄρα σοί, Μενέλαε διοτρεφές, ἥθελε θυμὸς
 τειρομένοις ἐτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
 Ἀντίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη·
 ἀλλ' ὅ γε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν, 703
 αὐτὸς δ' αὖτ' ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωι βεβήκει,
 στῇ δὲ παρ' Αἰάντεσσι θεῶν, εἴθαρ δὲ προσηύδα·

“ κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα βοῇσιν,
 ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· οὐδέ ῥ' ὁἶω
 νῦν ἰέναι, μάλα περ κεχολωμένον Ἔκτορι δίφ· 710
 οὐ γάρ πως ἂν γυμνὸς ἔων Τρώεσσι μάχοιτο·
 ἡμεῖς δ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
 ἡμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ

Τρώων ἐξ ἐνοπῆς θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας· 715

"πάντα κατ' αἶσαν ἔφειπες, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε·
ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης ὑποδύντε μάλ' ὤκα
νεκρὸν αἰείραντες φέρετ' ἐκ πόνου· αὐτὰρ ὅπισθε
νῶι μαχησόμεθα Τρωσὶν τε καὶ Ἑκτορι δίῳ,
φῖσον θυμὸν ἔχοντες, ὁμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ 720
μίννομεν ὄξυν Ἀρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες."

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο
ὑψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δ' εἶαχε λαὸς ὅπισθε
Τρωικός, ὥς ἐφίδοντο νέκυν αἶροντας Ἀχαιοὺς.
ἴθυσαν δὲ κύνεσσι φοβικότες, οἳ τ' ἐπὶ κάπρῳ 725
βλημένῳ αἵξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων·

τῆος γάρ τε θέουσι διαρραῖσαι μεμαῶτες,
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐν τοῖσι φελίζεται ἀλκὴ πεποιθώς,
ἄψ τ' ἀνεχώρησαν διὰ τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
ὥς Τρῶες τῆος μὲν ὀμιλαδὸν αἰὲν ἔποντο, 730
νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτοὺς
σταίησαν, τῶν δὲ τράπετο χρώς, οὐδέ τις ἔτλη
πρόσσω αἵξας περὶ νεκροῦ δηριάεσθαι.

ὥς οἳ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο 735
νῆας ἔπι γλαφυράς· ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν
ἄγριος ἡὔτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον πόλιν ἀνδρῶν
ὄρμενον ἐξαίφνης φλεγέθει, μινύθουσι δὲ φοῖκοι
ἐν σέλαϊ μεγάλῳ· τὸ δ' ἐπιβρέμει ἰς ἀνέμοιο.
ὥς μὲν τοῖς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων 740
ἄζηχῆς ὀρυμαγδὸς ἐπήιεν ἐρχομένοισιν·

οἳ δ', ὥς θ' ἡμίονοι κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες
ἔλκωσ' ἐξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπὸν
ἢ δοκὸν ἢ δόρυ μέγα νήιον· ἐν δέ τε θυμὸς

723 ἴαχε

730 εἴως, τέως.

727 ἔως μὲν γάρ

734 νεκροῦ δηριάεσθαι

τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἰδροῖ σπευδόντεσσιν· 745
 ὥς οἱ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον. αὐτὰρ ὅπισθεν
 Αἴαντ' ἰσχανέτην, ὥς τε πρῶν ἰσχάνει ὕδωρ
 ὑλήεις, πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς,
 ὅς τε καὶ ἰφθίμων ποταμῶν ἀλεγεινὰ ῥέεθρα
 ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίονδε τίθησι 750
 πλάζων· οὐδέ τέ μιν σθένει ῥηγνῦσι ῥέοντες·
 ὥς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέφεργον ὀπίσσω
 Τρώων· οἱ δ' ἅμ' ἔποντο, δύω δ' ἐν τοῖσι μάλιστα.
 Αἰνεΐας τ' Ἀγχισιάδης καὶ φαίδιμος Ἴκτωρ.
 τῶν δ', ὥς τε ψηρῶν νέφος ἔρχεται ἠὲ κολοιῶν, 755
 οὐλον κεκλήγοντες, ὅτε προφίδωσιν ἰόντα
 κίρκον, ὃ τε σμικρῇσι φόνον φέρει ὀρνίθεσσιν,
 ὥς ἄρ' ὑπ' Αἰνεΐα τε καὶ Ἴκτορι κοῦροι Ἀχαιῶν
 οὐλον κεκλήγοντες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάρμης.
 πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περί τ' ἀμφί τε τάφρον 760
 φευγόντων Δαναῶν· πολέμου δ' οὐ γίγνεται ἔρωή.

ΙΛΙΑΔΟΣ Σ.

ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλλῇι πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθε.
τὸν δ' εὗρε προπάραιθε νεῶν ὀρθοκραιράων
τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμόν, ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν·
ὀχθήσας δ' ἄρα φεῖπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

5

“ὦ μοι ἐγώ, τί τ' ἄρ' αὖτε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
νηυσὶν ἔπι κλονέονται ἀτυζόμενοι πεδίοιο;
μὴ δὴ μοι τελέσῃσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,
ὥς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε καί μοι ἔφειπε
Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον ἔτι ζώντος ἐμεῖο
χερσὶν ὑπὸ Τρώων λείψειν φάος ἡελίοιο.
ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μεινοιτίου ἄλκιμος υἱός,
σχέτλιος· ἦ τ' ἐκέλευον ἀπώσάμενον δήιον πῦρ
ἄψ' ἐπὶ νῆας ἵμεν, μὴ δ' Ἑκτορι ρῖφι μάχεσθαι.”

10

ἦος ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα ἔφοι ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱὸς
δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν·
“ὦ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς
πεύσεαι ἀγγελίης, ἢ μὴ ὥφελλε γενέσθαι.

15

κεῖται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται

20

γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἑκτωρ."

ὥς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.

ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν

χεύατο καὶ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ἦσχυνε πρόσωπον·

νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη.

25

αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστί ταυυσθεὶς

κεῖτο, φίλησι δὲ χερσὶ κόμην ἦσχυνε δαΐζων.

δμῳαὶ δ', ἃς Ἀχιλεὺς ληίσσατο Πάτροκλός τε

θυμὸν ἀκηχέμεναι μεγάλ' εἶαχον, ἐκ δὲ θύραζε

ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα, χερσὶ δὲ πᾶσαι

30

στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ῥεκάστης.

Ἀντίλοχος δ' ἐτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυα λείβων,

χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·

δέδριε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀπαμήσειε σιδήρῳ.

σμερδαλέον δ' ὥμωξεν· ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ

35

ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι

κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δὲ μιν ἀμφαγέροντο,

πᾶσαι ὅσαι κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηίδες ἦσαν.

ἔνθ' ἄρ' ἔεν Γλαύκη τε Θάλειά τε Κυμοδόκη τε

Νησαίη Σπееώ τε Θόη θ' Ἀλήη τε βοῶπις

40

Κυμοθόη τε καὶ Ἀκταίη καὶ Λιμνώρεια

καὶ Μελίτη καὶ Ἰαῖρα καὶ Ἀμφιθόη καὶ Ἀγανὴ

Δωτώ τε Πρωτώ τε Φέρουσά τε Δυναμένη τε

Δεξαμένη τε καὶ Ἀμφινόμη καὶ Καλλιάνειρα

Δωρὶς καὶ Πανόπη καὶ ἀγακλεῖτῃ Γαλάτεια

45

Νημερτής τε καὶ Ἀψευδής καὶ Καλλιφάνασσα·

ἔνθα δ' ἔεν Κλυμένη Ἰάνειρά τε καὶ Ἰφάνασσα.

Μαῖρα καὶ Ὠρεΐθυια εὐπλόκαμός τ' Ἀμάθυια,

ἄλλαι θ' αἱ κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηίδες ἦσαν.

τῶν δὲ καὶ ἀργύφειον πλῆτο σπείος· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι

50

στήθεα πεπλήγοντο, Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο·

29 ἴαχον

34 δαΐδιε

39 ἔην

40 Σπείώ

47 ἔην

“ κλῦτε, κασίγνηται Νηρηίδες, ὅφρ’ ἐὺ πᾶσαι
 φείδεται ἀκούουσαι ὅσ’ ἐμῶ ἐνὶ κήδεα θυμῶ.
 ὦ μοι ἐγὼ δφειλή, ὦ μοι δυσαριστοτόκεια,
 ἢ τ’ ἐπεὶ ἄρ τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε, 55
 ἕξοχον ἡρώων· ὁ δ’ ἀνέδραμεν ἔρνεϊ φίσος·
 τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα, φυτὸν ὥς γουνῶ ἀλῶῃς,
 νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσι Φίλιον εἴσω
 Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ’ οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
 φοίκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήιον εἴσω. 60
 ὅφρα δέ μοι ζώει καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο,
 ἄχνηται, οὐδέ τί ῥοι δύναιμι χραιομῆσαι ἰοῦσα.
 ἀλλ’ εἴμ’, ὅφρα φίδωμι φίλον τέκος, ἥδ’ ἐπακούσω
 ὅττι μιν ἵκετο πένθος ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.”

ὥς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αἱ δὲ σὺν αὐτῇ 65
 δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης
 ῥήγνυτο. ταὶ δ’ ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο,
 ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερώ, ἔνθα θαμειαὶ
 Μυρμιδόνων φεφέρυντο νέες ταχὺν ἀμφ’ Ἀχιλλῆα.
 τῷ δὲ βαρὺ στενάχοντι παρίστατο πύτνια μήτηρ, 70
 ὅξυν δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑφοῖο,
 καὶ ῥ’ ὀλοφυρομένη φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
 ἑξαύδα, μὴ κεῦθε· τὰ μὲν δὴ τοι τετέλεσται
 ἐκ Διός, ὥς ἄρα δὴ πρίν γ’ εὐχεο χεῖρας ἀνασχών, 75
 πάντα ἐπὶ πρύμνησι φαλήμεναι υἱας Ἀχαιῶν
 σεῖ’ ἐπιδευομένους, παθέεν τ’ ἀφεκῆλια φέργα.”

τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 “ μήτηρ ἐμή, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσεν·
 ἀλλὰ τί μοι τῶν φῆδος, ἐπεὶ φίλος ὤλεθ’ ἐταῖρος, 80
 Πάτροκλος, τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῶν ἐταίρων,
 φίσον ἐμῇ κεφαλῇ· τὸν ἀπώλεσα, τεύχεα δ’ Ἔκτωρ
 δηιώσας ἀπέδυσσε πελώρια, θαῦμα φιδέσθαι,

καλά· τὰ μὲν Πηλῇ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
 ἥματι τῷ ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῇ.
 αἶθ' ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτησ' ἀλίσσι
 ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.
 νῦν δ', ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη
 παιδὸς ἀποφθιμένοιο, τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις
 φοίκαδε νοστήσαντ', ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγε
 ζῶειν οὐδ' ἄνδρεςσι μετέμμεναι, αἶ κε μὴ Ἑκτωρ
 πρῶτον ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεῖς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσση,
 Πατρόκλοιο δ' ἔλωρα Μενoitιάδα' ἀποτίσῃ."

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·

“ὠκύμορος δὴ μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἷ' ἀγορεύεις·
 αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἑκτορα πότμος ἐτοῖμος.”

τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἐταίρῳ
 κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
 ἔφθιτ', ἐμεῖο δὲ δεῦσεν ἀρή' ἀλκτῆρα γενέσθαι.

νῦν δ', ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμεν φάος οὐδ' ἐτάροισι

τοῖσ' ἄλλοισ', οἷ δὴ πολέες δάμεν Ἑκτορι δίῳ,

ἀλλ' ἡμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,

τοῖος ἐὼν οἷος οὐ τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων

ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.

ὥς ἔρις ἐκ τε θεῶν ἐκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο,

καὶ χόλος, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι,

ὅς τε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο

ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν αἴζεται ἥντε καπνός·

ὥς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ,

θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκη.

νῦν δ' εἴμ', ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχίῳ

92 πρῶτος

100 δῆσεν ἀρῆς vel ἄρεω

93 Μενoitιάδew, Μενoitιάδew

114 κιχίῳ

"Ἐκτορα· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὅππότε κεν δὴ 115
 Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι ἢ δ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίῃ Ἡρακλέεος φύγε κῆρα,
 ὅς περ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίῳνι φάνακτι·
 ἀλλὰ ἔφε μοῖρα δάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἡρης.
 ὥς καὶ ἐγών, εἰ δὴ μοι ὁμοίῃ μοῖρα τέτυκται, 120
 κείσομ', ἐπεὶ κε θάνω· νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην
 καὶ τινα Τρωιάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων
 ἀμφοτέρησιν χερσὶ παρειάων ἀπαλάων
 δάκρυ' ὁμορξαμένην, ἀδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην·
 γνοῖεν δ' ὥς δὴ δφρηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι. 125
 μὴ δέ μ' ἔρυκε μάχης φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις."
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
 "ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον, ἐτήτυμα· οὐ κακὸν ἐστὶ
 τειρομένοις ἐτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον·
 ἀλλὰ τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται, 130
 χάλκεα μαρμαίροντα· τὰ μὲν κορυθαίολος Ἐκτωρ
 αὐτὸς ἔχων ὥμοισιν ἀγάλλεται· οὐ δέ φέ φημι
 δφρηρὸν ἐπαγλαῖεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ·
 ἀλλὰ σὺ μὲν μή πω καταδύσεο μῶλον Ἄρης,
 πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσι φίδηαι· 135
 ἡόοθεν γὰρ νεῦμαι, ἅμ' ἡελίῳ ἀνιόντι,
 τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο φάνακτος."
 ὥς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υἱὸς ἔφοιο,
 καὶ στρεφθεῖς ἀλίησι κασιγνήτησι μετηύδα·
 "ὕμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον 140
 ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἄλιον καὶ δώματα πατρός,
 καὶ ῥοι πάντ' ἀγορεύσατ'· ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὀλυμπον
 εἶμι παρ' Ἡφαιστον κλυτοτέχνην, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
 υἱέ' ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόοντα."
 ὥς ἔφαθ', αἱ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν· 145

ἢ δ' αὖτ' Οὐλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
ἦεν, ὄφρα φίλῳ παῖδι κλυτὰ τεύχε' ἐνείκαι.

τὴν μὲν ἄρ' Οὐλυμπόνδε πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνοιο
φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.
οὐδέ κε Πάτροκλόν περ εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐκ βελέων φερύσαντο νέκυν, θεράποντ' Ἀχιλλῆος·
αὐτὶς γὰρ δὴ τὸν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι
Ἑκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, φλογὶ φείκελος ἀλκίην.
τρεῖς μὲν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβει φαίδιμος Ἑκτωρ
ἐλκόμεναι μεμαώς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα·
τρεῖς δὲ δὺ Ἀἴαντες, θούριν ἐπιφειμένοι ἀλκίην,
νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν· ὁ δ' ἔμπεδον, ἀλκὴ πεποιθώς,
ἄλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὖτε
στάσκει μέγα ριφάχων· ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν.
ὥς δ' ἀπὸ σώματος οὐ τι λέοντ' αἶθωνα δύνανται
ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινιόοντα δῖεσθαι,
ὥς ῥα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ
Ἑκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δεδγίξασθαι.
καὶ νῦ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρετο κῦδος,
εἰ μὴ Πηλεΐωνι ποδὴνέμος ὠκέϊ Ἴρις
ἄγγελος ἦλθε θεοῦσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι,
κρύβδα Διὸς ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γὰρ ἦκέ μιν Ἥρη.
ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη φέπεια πτερόεντα προσηύδα·

“ὄρσεο, Πηλεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·
Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
ἔστηκε πρὸ νεῶν, οἱ δ' ἀλλήλους ὀλέκουσιν,
οἱ μὲν ἀμυνόμενοι νέκυσ περὶ τεθνηῶτος,
οἱ δὲ φερύσσασθαι ποτὶ φίλιον ἠνεμόεσσαν
Τρῶες ἐπιθύουσι· μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἑκτωρ
ἐλκόμεναι μέμονεν· κεφαλὴν δέ ῥε θυμὸς ἀνώγει
πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ' ἀπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.

ἀλλ' ἄνα, μηδ' ἔτι κείσο· σέβας δέ σε θυμὸν ἰκέσθω
Πάτροκλον Τρωῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι·
σοὶ λώβη, αἶ' κέν τι νέκυς ἡσχυμμένος ἔλθῃ.”

180

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
“Ἴρι θεά, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἦκε;”
τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέϊ' Ἴρις·

“Ἦρῃ με προέηκε, Διὸς κυδρὴ παράκοιτις·
οὐδ' οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος οὐδέ τις ἄλλος
ἀθανάτων, οἷ' Ὀλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.”

185

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“πῶς τ' ἄρ' ἴω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχε' ἐκείνοι·
μήτηρ δ' οὐ με φίλη πρίν γ' εἶαε θωρήσσεσθαι,
πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσι φίδωμαι·
στεῦτο γὰρ Ἠφαίστοιο παροισέμεν ἔντεα καλά.
ἄλλου δ' οὐ τεο φοῖδα, τέ' ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω,
εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο.

190

ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ, φέλπομ', ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ,
ἔγχεϊ δηϊῶν περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.”

195

τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέϊ' Ἴρις·

“εὖ νυ καὶ ἡμεῖς φίδμεν ὅ τοι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται·
ἀλλ' αὐτὼς ἐπὶ τάφρον ἰὼν Τρώεσσι φάνηθι,
αἶ' κέ σ' ὑποδφείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρώες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι νῆες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.”

200

ἡ μὲν ἄρ' ὥς φειποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις,
= αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ὦρτο διίφιλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
ὦμοισ' ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
ἀμφὶ δέ ῥοι κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανάουσαν.
ὥς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐκ φάστεος αἰθέρ' ἵκηται,
τηλόθεν ἐκ νήσου, τὴν δῆλοι ἀμφιμάχωνται·

205

183 ὠκέα

189 εἶα

192 τευ—τεῦ

194 ὅ γ'

196 ὠκέα

202 ὠκέα

206 παμφανόωσαν

207 ἐξ

οἱ δὲ πανημέριοι στυγερῶ κρίνονται Ἄρηι
 φάστεος ἐκ σφετέρου· ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι 210
 πυρσοὶ τε φλεγέθουσιν ἐπήτριμοι, ὑψόσε δ' αὐγὴ
 γίγνεται αἴσσουσα, περικτιόνεσσι φιδέσθαι,
 αἶ κέν πως σὺν νηυσὶν ἀρῇ ἄλκτῆρες ἵκωνται
 ὥς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανε.
 στῇ δ' ἐπὶ τάφρον ἰὼν ἀπὸ τείχεος, οὐ δ' ἐς Ἀχαιοὺς 215
 μίσγετο· μητρὸς γὰρ πυκινὴν ὠπίζετ' ἐφετμήν.
 ἔνθα στάς ἡὔσ', ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 φθέγγεατ'· ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὤρσε κυδοιμόν.
 ὥς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνή, ὅτε τ' εἶαχε σάλπιγξ
 φάστνυ περιπλομένων δηίων ὑπο θυμοραϊστέων, 220
 ὥς τότ' ἀριζήλη φωνὴ γένετ' Αἰακίδαο.
 οἱ δ' ὥς οὖν αἶον φόπα χάλκεον Αἰακίδαο,
 πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
 ἄψ ὄχεα τρόπαον· ὅσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.
 ἡνίοχοι δ' ἐκπληγεν, ἐπεὶ φίδον ἀκάματον πῦρ 225
 δφεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμοο Πηλεΐωνος
 δαιόμενον· τὸ δὲ δαΐε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' εἶαχε δῖος Ἀχιλλεύς,
 τρὶς δὲ κυκλήθησαν Τρῶες κλεῖτοί τ' ἐπίκουροι.
 ἔνθα δὲ καὶ τότ' ὄλοντο δυνώδεκα φῶτες ἄριστοι 230
 ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 αἰσπασίως Πάτροκλον ὑπέκ βελέων φερούσαντες
 κάτθεσαν ἐν λεχέεσσι· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
 μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι ποδῶκης εἶπετ' Ἀχιλλεὺς
 δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ ἔσφιδε πιστὸν ἑταῖρον 235
 κείμενον ἐν φέρτρῳ, δεδαῖγμένον ὀξείῃ χαλκῷ.
 τὸν ῥ' ἦ τοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
 ἐς πόλεμον, οὐ δ' αὖτις ἰδέξατο νοστήσαντα.
 ἡέλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη

209 οἱ τε

226 μεγαθύμου

213 Ἄρεω etc.

228 ἱαχε

219 ἱαχε

235 εἰσίδε

224 τρόποι

πέμψεν ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥοὰς ἀφέκοντα νέεσθαι· 240
 ἡέλιος μὲν ἔδν, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
 φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοίου πτολέμοιο.

Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
 χωρήσαντες ἔλυσαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους,
 ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο, πάρος δόρποιο μέδεσθαι. 245
 ὀρθῶν δ' ἐσταότων ἀγορὴ γένητ', οὐδέ τις ἔτλη
 ἔξεσθαι· πάντα γὰρ ἔχε τρόμος, οὐνεκ' Ἀχιλλεὺς
 ἐξεφάνη, δφρηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
 τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
 Πανθοΐδης· ὁ γὰρ οἶος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω. 250
 Ἔκτορι δ' ἦεν ἐταῖρος, ἱὴ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο·
 ἀλλ' ὁ μὲν ἄρ' μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα·
 ὃ σφιν εὖ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέφειπεν·

“ ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἐγὼ γε
 φάστυδε νῦν ἰέναι, μὴ μιμνέμεν Ἡῶα δῖαν 255
 ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσί· ἔφεκας δ' ἀπὸ τείχεός εἰμεν.
 ὄφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δῖω,
 τόφρα δὲ ῥήτεροι πολεμιζέμεν ἦσαν Ἀχαιοί·
 χαίρεσκον γὰρ ἐγὼ γε θοῆς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
 φελπόμενος νῆας αἵρησέμεν ἀμφιφελίσσας. 260
 νῦν δ' αἰνῶς δέδφοικα ποδῶκεα Πηλεΐωνα·
 οἶος κείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
 μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ
 ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἄρηος दाτέονται,
 ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται ἡδὲ γυναικῶν. 265
 ἀλλ' ἴομεν προτὶ φάστυ, πίθεσθέ μοι· ὦδε γὰρ ἔσται.
 νῦν μὲν νῦξ ἀπέπαυσε ποδῶκεα Πηλεΐωνα
 ἀμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' εὐντας
 αὔριον ὀρμηθεῖς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
 γνώσεται· ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἴλιον ἱρὴν 270
 ὅς κε φύγη, πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται

Τρώων· αἶ γὰρ δὴ μοι ἀπ' οὐατος ὧδε γένοιτο.
 εἰ δ' ἂν ἐμοῖσι φέπεσσι πιθώμεθα κηδόμενοι περ,
 νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἔξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι
 ὑψηλαί τε πύλαι σανίδες τ' ἐπὶ τῇσ' ἀραρυῖαι 273
 μακραὶ ἐϋξεστοὶ ἐξευγμένοι εἰρύσσονται.
 πρῶι δ' ὑπηόιοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 στησόμεθ' ἅμ πύργους. τῷ δ' ἄλγιον, αἶ κ' ἐθέλησιν
 ἐλθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἅμμι μάχεσθαι.
 ἀψ' πάλιν εἰς' ἐπὶ νῆας, ἐπεὶ κ' ἐριαύχενας ἵππους 280
 παντοῖου δρόμου ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἡλασκάζων.
 εἴσω δ' οὐ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἐάσει,
 οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει· πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται."

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα φιδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ·
 "Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις, 285
 ὃς κέλεαι κατὰ φάστυ φαλήμεναι αὐτὶς ἰόντας.
 ἦ οὐ πω κεκόρησθε φεφελμένοι ἔνδοθι πύργων;
 πρίν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι
 πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον πολύχαλκον·
 νῦν δὲ δὴ ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά, 290
 πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μηονίην ἐρατεινὴν
 κτήματα περνάμεν' ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεὺς.
 νῦν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω
 κῦδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσὶ καὶ ἀμφ' ἅλα φέλσαι Ἀχαιοὺς,
 νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ἐνὶ δῆμῳ. 295
 οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται· οὐ γὰρ εἴσω.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ φείπω, πειθώμεθα πάντες·
 νῦν μὲν δόρπον ἔλεσθε κατὰ στρατὸν ἐν τελείεσσι,
 καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἑκάστος·
 Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιῖζει, 300
 συλλέξας λαοῖσι δότῳ καταδημοβορῆσαι·
 τῶν τινὰ βέλτερόν ἐστιν ἐπαυρέμεν ἢ περ Ἀχαιοὺς.
 πρῶι δ' ὑπηόιοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες

νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὄξυν Ἄρηα.
 εἰ δ' ἑτέον παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεύς, 305
 ἄλγιον, αἶ κ' ἐθέλῃσι, τῷ ἔσσεται. οὐ μιν ἐγὼ γε
 φεύξομαι ἐκ πολέμου δυσφηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
 στήσομαι, ἥ κε φέρῃσι μέγα κράτος ἥ κε φεροίμην.
 ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτενέοντα κατέκτα."

ὥς Ἐκτωρ ἀγόρευ', ἐπὶ δὲ Τρώες κελάδησαν 310
 νήπιοι· ἐκ γάρ σφρων φρένας εἴλετο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Ἐκτορι μὲν γὰρ ἐπήνησαν κακὰ μητιάοντι,
 Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὐ τις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
 δόρπον ἔπειθ' εἴλοντο κατὰ στρατόν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστέναχον γοάοντες. 315
 τοῖσι δὲ Πηλεΐδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
 χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἐταίρου,
 πυκνὰ μάλα στενάχων ὥς τε λῖς ἡϋγένειος,
 ᾧ ῥά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἀρπάσῃ ἀνὴρ
 ὕλης ἐκ πυκινῆς· ὁ δέ τ' ἄχνηται ὕστερος ἐλθὼν, 320
 πολλὰ δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἵχνι' ἐρευνῶν,
 εἴ ποθεν ἐξεύροι· μάλα γὰρ δριμύς χόλος αἰρεῖ·
 ὥς ὁ βαρὺ στενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν·

“ὦ πόποι, ἦ ῥ' ἄλιον ρέπος ἔκβαλον ἥματι κείνῳ,
 θαρσύνων ἥρωα Μεινοίτιον ἐν μεγάροισι· 325
 φῆν δέ 'φοι εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν
 Φίλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληίδος αἶσαν.
 ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἀνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ·
 ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι
 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νοστήσαντα 330
 δέξεται ἐν μεγάροισι γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
 οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτόο γαῖα καθέξει.
 νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε, σέ' ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
 οὐ σε πρὶν κτεριῶ, πρὶν γ' Ἐκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι

307 πολέμοιο

309 κτανέοντα

312 μητιόωντι

315 ἀνεστενάχοντο γοῶντες

332 αὐτοῦ

333 σεῦ

τεύχεα καὶ κεφαλὴν, μεγαθύμοο σείο φονῆος·
 δώδεκα δὲ προπάρειθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
 Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
 τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν κείσεαι αὐτως,
 ἀμφὶ δὲ σὲ Τρῳαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι
 κλαύσονται νύκτας τε καὶ ἡμέματα δάκρυ χέουσαι,
 τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ,
 πιείρας πέρθοντε πόλιν μερόπων ἀνθρώπων.”

ὥς φειπὼν ἐτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεὺς
 ἀμφὶ πυρὶ στηῆσαι τρίποδα μέγαν, ὅφρα τάχιστα
 Πάτροκλον λοέσειαν ἀπο βρότον αἱματόεντα.
 οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἴστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
 ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεον, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλόντες·
 γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θερμετο δ' ὕδωρ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσειεν ὕδωρ ἐνὶ φήρῳπι χαλκῷ,
 καὶ τότε δὴ λόεσάν τε καὶ ἡλείψαν λίπ' ἐλαίῳ,
 ἐν δ' ὠτειλὰς πλήσαν ἀλείφατος ἐννεώροιο·
 ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες ἐανῶ λιτὶ κάλυψαν
 ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, καθύπερθε δὲ φάρεϊ λευκῷ.

παννύχιοι μὲν ἔπειτα πόδας ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλλῆα
 Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστέναχον γοῶντες.
 Ζεὺς δ' Ἥρην προσέφειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
 “ἐπρηξας καὶ ἔπειτα, βοῶπι πότνια Ἥρη,
 ἀνστήσας Ἀχιλλῆα πόδας ταχύν· ἡ γὰρ νῦν σείο
 ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοί.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
 “αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔφειπες;
 καὶ μὲν δὴ πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
 ὅς περ θνητὸς τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μῆδεα φοῖδε·
 πῶς δὴ ἐγὼ γ', ἣ φημι θεάων ἔμμεν ἀρίστη,
 ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὔνεκα σὴ παράκοιτις

335 μεγαθύμου

342 πόλεις

345 λούσειαν

347 ἔχεαν

350 λούσαν

355 ἀνεστενάχοντο γοῶντες

359 κομάοντες

κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι φανάσσεις,
οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι;"

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
ἄφθιτον ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισι, 370
χάλκεον, ὃν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο κυλλοποδίῳ.
τὸν δ' εὖρ' ἰδρώοντα ἑλίσσόμενον περὶ φύσας,
σπεύδοντα· τρίποδας γὰρ ἐφείκοσι πάντας ἔτευχεν
ἐστάμεναι περὶ τοῖχον εὖσταθέος μεγάροιο,
χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστω πυθμένι θῆκεν, 375
ὄφρα ῥοι αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα
ἦδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα φιδέσθαι.

οἱ δ' ἦ τοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὐατα δ' οὐ πω
δαιδάλεα προσέκειτο· τὰ ῥ' ἤρτυε, κόπτε δὲ δεσμούς.
ὄφρ' ὅ γε ταῦτ' ἐπονείτο φιδυίησι πραπίδεσσι, 380
τὴν δὲ φίδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος
καλή, τὴν ὥπυιε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·

ἐν τ' ἄρα ῥοι φῦ χειρὶ φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

“τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ 385
αἰδοῖή τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὐ τι θαμίζεις.
ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι παρ ξείνια θήω.”

ὥς ἄρα φωνήσασα πρόσω ἄγε δῖα θεάων.

τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρήνυς ποσὶν ἦεν· 390
κέκλετο δ' Ἡφαιστον κλυτοτέχνην φεῖπέ τε μῦθον·

“Ἡφαιστε, πρόμολ' ὦδε· Θέτις νύ τι σείο χατίζει.”

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
“ἦ ῥά νύ μοι δφεινή τε καὶ αἰδοῖή θεὸς ἔνδον,
ἦ μ' ἐσάωσ', ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα 395
μητρὸς ἐμῆς ἰότητι κυνώπιδος, ἦ μ' ἐθέλησε
κρύψαι χολὸν ἑόντα· τότε ἂν πάθον ἄλγεα θυμῷ,
εἰ μὴ μ' Εὐρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,

τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα 381

Εὐρυνόμη, θυγάτηρ Ἀψορρόου Ὀκεανοῖο.
 τῇσι παρ' ἐννάφετες χάλκεον δαίδαλα πολλά, 400
 πόρπας τε γναμπτάς θ' ἑλικας κάλυκας τε καὶ ὕρμους
 ἐν σπέεϊ γλαφυρῶ· περὶ δὲ ῥόος Ὀκεανοῖο
 ἀφρῶ μορμύρων ῥέειν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
 φεΐδεν οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
 ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη φίσαν αἵ μ' ἐσάωσαν. 401
 ἢ νῦν ἡμέτερον δόμον ἵκει· τῷ με μάλα χρεῶ
 πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίτειν.
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔροι παράθες ξεινήια καλά,
 ὅφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθήομαι ὅπλα τε πάντα."

ἦ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἶητον ἀνέστη 410
 χωλεύων· ὑπὸ δὲ κνήμαι ῥῶοντο Ἰφαιτιά.
 φύσας μὲν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρός, ὅπλα τε πάντα
 λάρνακ' ἐς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖς' ἐπονείτο·
 σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ
 αὐχένα τε στιβαρὸν καὶ στήθεα λαχνηέιντα, 415
 δῦ δὲ χιτῶν', ἔλε δὲ σκῆπτρον παχύ, βῆ δὲ θύραζε
 χωλεύων· ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥῶοντο Ἰφαιτιά
 χρύσειαι, ζωῇσι νεήνισσιν φερικυῖαι.

τῇσ' ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, ἐν δὲ καὶ αὐδὴ
 καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἅπο φέργα φίσασιν. 420
 αἱ μὲν ὑπαιθα Ἰφαιτιάτος ἐποίπνυν· αὐτὰρ ὁ φέρρων
 πλησίον, ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου Ἰζε φαινοῦ.
 ἐν τ' ἄρα ἔροι φῦ χεῖρὶ φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

"τίπτε, Θέτι ταυῦπεπλε, ἰκάνεις ἡμέτερον δῶ
 αἰδοῖή τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις. 425
 αὐδα' ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
 εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
 "Ἡφαιστ', ἦ ἄρα δὴ τις, ὅσαι θεαὶ εἰς' ἐν Ὀλύμπῳ,

400 εἰνάφες

402 σπῆι

404 ἦδεν

409 ἀποθείομαι

418 νεήνισσιν εἰοικυῖαι εἰς.

426 αὐδα

τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶ ῥῆσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρά, 430
 ὅσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν;
 ἐκ μὲν μ' ἀλλάων ἀλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
 Αἰακίδῃ Πηλῇ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνὴν
 πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα. ὁ μὲν δὲ γήραϊ λυγρῷ
 κεῖται ἐνὶ μεγάροισ' ἀρημένος, ἄλλα δέ μοι νῦν· 435
 υἱὸν ἐπεὶ μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε,
 ἔξοχον ἡρώων· ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ρῖσος·
 τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὥς γουνῷ ἀλωῆς,
 νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Φίλιον εἴσω
 Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις 440
 φοίκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήιον εἴσω.
 ὄφρα δέ μοι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο,
 ἄχνηται, οὐδέ τί ῥοι δύναμαι χραιομῆσαι ἰοῦσα.
 κούρην ἣν ἄρα ῥοι γέρας ἔξελον υἱες Ἀχαιῶν,
 τήν ῥ' ἄψ ἐκ χειρῶν ἔλετο κρεῖων Ἀγαμέμνων. 445
 ἦ τοι ὁ τῆς ἀχέων φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 Τρῶες ἐπὶ πρύμνησιν ἐφείλεον, οὐδὲ θύραζε
 εἶαον ἐξιέναι. τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
 Ἀργεῖων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
 ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠναίνετο λοιγὸν ἀμῦναι, 450
 αὐτὰρ ὁ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ ῥὰ τεύχεα ῥέσσε,
 πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὅπασσε.
 πᾶν δ' ἡμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσι·
 καί νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων
 πολλὰ κακὰ ῥέξαντα Μενoitίου ἄλκιμον υἱὸν 455
 ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἑκτορι κῦδος ἔδωκε.
 τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθα
 υἱ' ἐμῷ ὠκυμόρῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν
 καὶ καλὰς κνημίδας, ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίας,
 καὶ θώρηχ'. ὁ γὰρ ἦν ῥοι, ἀπώλεσε πιστὸς ἐταῖρος 460
 Τρωσὶ δαμείς· ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων."

τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυῖς·
 "θάρσσε· μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 αἶ γάρ μιν θανάτου δυσφηχέος ὥδε δυναίμην
 νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἰκάνοι.
 ὥς ἔφοι τεύχεα καλὰ παρέσσεται, οἷά τις αὐτὲ
 ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται, ὅς κε ρίδηται."

ὥς φειπὼν τὴν μὲν λίπεν αὐτόο, βῆ δ' ἐπὶ φύσας.
 τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε κέλευσέ τε φεργάζεσθαι.
 φύσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐφείκοσι πᾶσαι ἐφύσων
 παντοίην ἐϋπρηστον αὐτμὴν ἐξανιεῖσαι,
 ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὐτε,
 ὅππως Ἥφαιστός τ' ἐθέλοι καὶ φέργον ἄνοιτο.
 χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα κασσίτερόν τε,
 χρυσὸν τιμήεντα καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
 θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, γέντο δὲ χειρὶ
 ῥαιστῆρα κρατερόν, ἐτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.

ποίηε δὲ πρῶτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
 πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαιειήν
 τρίπλακα μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.
 πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 ποίεε δαίδαλα πολλὰ ριδυίῃσι πραπίδεςσιν.

ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν δὲ θάλασσαν.
 ἠελιὸν τ' ἀκάμαντα σελήνην τε πλήθουσας,
 ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τὰ τ' οὐρανόσ ἐστεφάνωται,
 Πληιάδας θ' Ὑάδας τε τό τε σθένος Ὀρίωνος
 Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησὶν καλέουσιν,
 ἢ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὀρίωνα δοκεύει.
 οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὀκεανοῖο.

ἐν δὲ δύο ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων
 καλὰς. ἐν τῇ μὲν ῥα γάμοι τ' ἔσαν εἰλαπῖναι τε.

463 θάρσει

464 θανάτοιο

468 αὐτοῦ

475 καὶ χρυσὸν τιμήεντα vel τιμήεντα

478, 481 ποίει

486 Ὀρίωνος

488 Ὀρίωνα

490 πόλεις

νύμφας δ' ἐκ θαλάμων δαΐδων ὑπο λαμπομενάων
 ἡγίνεον ἀνὰ φάστν, πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει·
 κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
 αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον· αἱ δὲ γυναῖκες 495
 ἰστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισι ῥεκάστη.
 λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι· ἔνθα δὲ νεῖκος
 ὠρώρει, δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινηῆς
 ἀνδρὸς ἀποκταμένου· ὁ μὲν εὐχέτο πάντ' ἀποδοῦναι,
 δῆμῳ πιφαύσκων, ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἐλέσθαι· 500
 ἄμφω δ' ἰέσθην ἐπὶ ρίστορι πεῖραρ ἐλέσθαι.
 λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυνον, ἀμφὶς ἀρωγοί·
 κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον· οἱ δὲ γέροντες
 ἦατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισ' ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ,
 σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἡεροφώνων· 505
 τοῖσιν ἔπειτ' ἤισσον, ἀμοιβηδὶς δὲ δικάζον.
 κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύο χρυσοῖο τάλαντα,
 τῷ δόμεν, ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα φείποι.
 τὴν δ' ἐτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ ἦατο λαῶν
 τεύχεσι λαμπόμενοι. δίχα δὲ σφισι ῥάνδανε βουλὴ 510
 ἢ ἐδιαπραθέεν ἢ ἀνδιχα πάντα δάσασθαι,
 κτῆσιν ὅσῃν πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἔφεργεν·
 οἱ δ' οὐ πω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
 τεῖχος μὲν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
 ῥύατ' ἐφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες, οὓς ἔχε γῆρας· 515
 οἱ δ' ἴσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
 ἄμφω χρυσείῳ, χρύσεια δὲ ῥεῖματα ῥέσθην,
 καλῶ καὶ μεγάλῳ, σὺν τεύχεσιν, ὥς τε θεῶ περ,
 ἀμφὶς ἀριζήλῳ· λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν.
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον ὅθι σφίσι ρεῖκε λοχῆσαι, 520
 ἐν ποταμῷ, ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔεν πάντεσσι βοτοῖσιν,
 ἐνθ' ἄρα τοί γ' ἴζον ρεφελυμένοι αἰθοπι χαλκῷ.

504 εἶατ'

509 εἶατο

510 ἦνδανε

511 διαπραθέειν

521 ἔην

522 ἴζοντ' εἰλυμένοι

τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ ἦατο λαῶν
 δέγμενοι, ὅππότε μῆλα ριδοίατο καὶ ῥέλικας βοῦς.
 οἱ δὲ τάχα προγέγοντο, δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες 315
 τερπόμενοι σύριγξι· δόλον δ' οὐ τι προνόησαν.
 οἱ μὲν τὰ προριδόντες ἐπέδραμον, ὦκα δ' ἔπειτα
 τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πῶεα καλὰ
 ἀργεννέων ὄϊων, κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
 οἱ δ' ὥς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσίην 330
 εἰράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
 βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον, αἶψα δ' ἵκοντο.
 στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας.
 βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχεῖησιν.
 ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὀμίλεον, ἐν δ' ὀλοή Κῆρ 335
 ἄλλον ζῶν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,
 ἄλλον τεθνηῶτα κατὰ μόθον ἔλκε ποδοῖν·
 ῥεῖμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὥμοισι δαφεινῶν αἵματι φωτῶν.
 ὀμίλεον δ' ὥς τε ζωοὶ βροτοὶ ἠδ' ἐμάχοντο,
 νεκρούς τ' ἀλλήλων φέρυον κατατεθνηῶτας. 340
 ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακὴν, πείειραν ἄρουραν,
 εὐρέϊαν τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
 ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 οἱ δ' ὅππότε στρέψαντες ἰκοίατο τέλσον ἀρούρης,
 τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιγηδέος οἶνον 345
 δόσκειν ἀνὴρ ἐπιών· τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὄγμους
 ῥιέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἰκέσθαι.
 ἡ δὲ μελαίνεται ὄπισθεν, ἀρηρομένη δὲ ρεφοίκει
 χρυσεῖη περ εὐῶσα· τὸ δὲ περὶ θαῦμα τέτυκτο.
 ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βασιλήιον· ἔνθα δ' ἔειθον 350
 ἥμαον ὀξεΐας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον ἐπήτριμα πίπτον ἱεραζε,
 ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο.

τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετήρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὅπισθε
 παῖδες δραγμαεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες, 555
 ἀσπερχές παρέχον· βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
 σκῆπτρον ἔχων ἐστήκει ἐπ' ὄγμοο γηθόσυνος κῆρ.
 κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυὶ δαῖτα πένοντο,
 βούν δ' ἱερεύσαντες μέγαν ἄμφεπον· αἱ δὲ γυναῖκες
 δεῖπνον ἐρίθοισιν λεύκ' ἄλφιστα πολλὰ πάλυνον. 560

ἐν δ' ἐτίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν
 καλὴν χρυσεῖην· μέλανεσ δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν,
 ἐστήκει δὲ κάμαξι διαμπερές ἀργυρέησιν.
 ἀμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἔρκος ἔλασσε
 κασσιτέρου· μία δ' οἷη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτήν, 565
 τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγάοιεν ἀλωήν.
 παρθενικαὶ δὲ καὶ ἡίθεοι ἀταλὰ φρονέοντες
 πλεκτοῖσ' ἐν ταλάροισι φέρον μελιγηδέα καρπὸν.
 τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάϊς φόρμιγγι λιγείῃ
 ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε 570
 λεπταλέῃ φωνῇ· τοὶ δὲ ῥήσσοντες ἀμαρτῇ
 μολπῇ τ' ἰνυγμῷ τε ποσὶ σκαίροντες ἔποντο.

ἐν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων·
 αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε,
 μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε 575
 παρ ποταμὸν κελάδοντα, παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα.
 χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχάοντο βόεσσι
 τέσσαρες, ἐννέα δὲ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσι
 ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην· ὁ δὲ μακρὰ μεμυκῶς 580
 ἔλκετο· τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἡδ' αἰζηοί.
 τὼ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μέγαλοιο βοεῖην
 ἔγκατα καὶ μέλαν αἶμα λαφύσσετον· οἱ δὲ νομῆες
 αὐτῶς ἐνδίσαν ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
 οἱ δ' ἦ τοι δακέειν μὲν ἀπετροπάοντο λεόντων, 585

ἰστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον ἔκ τ' ἀλίσουντο.

ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
ἐν καλῇ βήσση, μέγαν οἰῶν ἀργεννάων,
σταθμούς τε κλισίας τε κατηρεφέας ἰδὲ σηκοὺς.

ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις, 590
τῷ φίκελον, οἶόν ποτ' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ
Δαίδαλος ἥσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.

ἔνθα μὲν ἡίθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεισίβοιαι
ὠρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.
τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας 595
'φείατ' εὐννήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ·

καὶ ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.

οἱ δ' ὅτε μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσι
ρεῖα μάλ', ὥς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν 600
ἐζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἱ κε θέησιν·

ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισι.
πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὄμιλος
τερπόμενοι· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς 605
μολπῆς ἐξάρχοντε ἐδίνεον κατὰ μέσσους.

ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο
ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεύξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
τεύξ' ἄρα ἔφοι θώρηκα φαινότερον πυρὸς αὐγῆς, 610
τεύξε δέ ἔφοι κόρυθα βριαρὴν κροτάφοισ' ἀραρυῖαν,
καλὴν δαιδαλέην, ἐπὶ δὲ χρύσειον λόφον ἤκε,
τεύξε δέ ἔφοι κνημίδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.

αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς ἀμφιγυήεις,
μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν αἰέρας. 615
ἦ δ' ἴρηξ ὥς ἄλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος,
τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.

μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς 604
φορμίζων· 605

ΙΛΙΑΔΟΣ Τ.

Ἦώς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' Ὀκεανοῖο ῥοάων
ᾤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φάος φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
ἢ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.
εὔρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὄν φίλον υἷον
κλαίοντα λιγέως· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
μύρουθ'. ἢ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
ἐν τ' ἄρα ἔφοι φῦ χειρὶ φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

“ τέκνον ἐμόν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ
κεῖσθαι, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη·
τύνη δ' Ἠφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο
καλὰ μάλ', οἳ οὐ πώ τις ἀνὴρ ὥμοισι φόρησεν.”

ὥς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκε
πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἔλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
ἄντην ἐσφιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ὥς ἔφιδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος, ἐν δέ ἔφοι ὅσσε
δφεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὥς εἰ σέλας ἐξεφάανθεν·
τέρπετο δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶ ἔφησι τετάρπετο δαίδαλα λεύσσων,
αὐτίκα μητέρα ἔφη φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ὄπλα θεὸς πόρεν οἷ’ ἐπιφεικίς
 φέργ’ ἔμεν ἀθανάτων, μὴ δὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι.
 νῦν δ’ ἦ τοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ’ αἰνῶς
 δέδφια, μή μοι τόφρα Μενoitίου ἄλκιμον υἱὸν
 μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλᾶς
 εὐλᾶς ἐγγείνωνται, ἀφεικίσσωσι δὲ νεκρόν—
 ἐκ δ’ αἰὼν πέφαται—κατὰ δὲ χροῖα πάντα σαπήνῃ.”

τὸν δ’ ἡμείβετ’ ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
 “τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκέμεν ἄγρια φύλα,
 μυίας, αἳ ῥά τε φῶτας ἀρηιφάτους κατέδουσιν·
 εἴ περ γὰρ κέεταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
 αἰεὶ τῷ γ’ ἔσται χροῖς ἔμπεδος ἢ καὶ ἀρείων.
 ἀλλὰ σύ γ’ εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
 μῆνιν ἀποφειπὼν Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 αἴψα μάλ’ ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ’ ἀλκὴν.”

ὥς ἄρα φωνήσασα μένος πολυθαρσὲς ἐνήκε,
 Πατρόκλῳ δ’ αὖτ’ ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
 στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα ῥοι χροῖς ἔμπεδος εἴη.

αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δίος Ἀχιλλεύς
 σμερδαλέα φιφάχων, ὥρσεν δ’ ἥρωας Ἀχαιοὺς.
 καί ῥ’ οἳ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,
 οἳ τε κυβερνῆται καὶ ἔχον οἰήια νηῶν
 καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες,
 καὶ μὲν οἳ τότε γ’ εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὔτεκ’ Ἀχιλλεύς
 ἐξεφάνη, δφρηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ’ ἀλεγεινῆς.
 τῷ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
 Τυδεΐδης τε μενεπτόλεμος καὶ δίος Ὀδυσσεύς,
 ἔγχε’ ἐρειδομένῳ· ἔτι γὰρ ἔχον ἔλκεα λυγρά·
 καὶ δὲ μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἴζοντο κίοντες.
 αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 ἔλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ

οὐτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοί,
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 55

“Ἀτρεΐδῃ, ἣ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
 ἔπλετο, σοὶ καὶ ἐμοί, ὃ τε νῶϊ περ ἀχνύμένῳ κῆρ
 θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν εἵνεκα κούρης.
 τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῶ,
 ἥματι τῷ ὅτ' ἐγὼν ἐλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας· 60
 τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὁδὰξ ἔλον ἄσπετον οὐδας
 δυσμενέων ὑπὸ χερσίν, ἐμεῖ' ἀπομηνίσαντος.

Ἐκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 δφρηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι οἴω.
 ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ, 65
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκη.
 νῦν δ' ἣ τοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρῆ
 ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
 ὄτρυνον πόλεμόνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς,
 ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίον ἐλθών, 70
 αἶ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαυέμεν· ἀλλὰ τιν' οἴω
 ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ καμψέμεν, ὅς κε φύγησι
 δηῖοι' ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.”

ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἐχάρησαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμοο Πηλεΐωνος. 75
 τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 αὐτόθεν ἐξ ἔδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς·

“ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
 ἐσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ φέοικεν
 ὑββάλλειν· χαλεπὸν γὰρ ἐπισταμένῳ περ εἶναι. 80
 ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι
 ἢ φεῖποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
 Πηλεΐδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

62 ἐμεῦ

69 κομόωντας

71 ἰαύειν

72 κάμψειν

73 δηίου

75 μεγαθύμου

σύνθεσθ' Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἑκάστος.
 πολλάκι δὴ μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔφειπον,
 καὶ τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἰτιός εἰμι,
 ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἡεροφοῖτις Ἑρινὺς,
 οἳ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην
 ἤματι τῷ, ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
 ἀλλὰ τί κε ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.
 πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἀάτη, ἣ πάντας αἰᾶται,
 οὐλομένη· τῇ μὲν θ' ἀπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδαι
 πίνυται, ἀλλ' ἄρα ἥ γε κατ' ἀνδρῶν κράτα βαίνει
 βλάπτουσ' ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γ' ἐπέδησε.
 καὶ γὰρ δὴ νύ ποτε Ζῆν' ἄσατο, τὸν περ ἄριστον
 ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασ' ἔμμεναι· ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
 Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα δολοφροσύνησ' ἀπάτησεν
 ἤματι τῷ, ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληεῖην
 Ἀλκμήνη τέξεσθαι ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
 ἦ τοι ὅ γ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσι·
 'κέκλυτέ μεν, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
 ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νύχγει.
 σήμερον ἄνδρα φάοςδε μογοστόκος Εἰλείθυια
 ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσι φανάξει,
 τῶν ἀνδρῶν γενεῆς, οἳ θ' αἵματος ἐξ ἐμέ' εἰσί·
 τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδαε πότνια Ἥρη·
 'ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
 εἰ δ' ἄγε νῦν μοι ὅμοσον, Ὀλύμπιε, καρτερὸν ὄρκον.
 ἦ μὲν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσι φανάξειν,
 ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
 τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματος εἰσι γενέθλης·
 ὥς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὐ τι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
 ἀλλ' ὅμοσεν μέγαν ὄρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη.
 Ἥρη δ' αἶξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,

καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαικόν, ἐνθ' ἄρα φείδει 115
 ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηιάδαο.
 ἥ δ' ἐκύει φίλον υἷον, ὃ δ' ἔβδομος ἐστήκει μείς·
 ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φάοςδε καὶ ἡλιτόμηνον εἶοντα,
 Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' Εἰλειθυίας.
 αὐτὴ δ' ἀγγέλλουσα Δία Κρονίωνα προσηύδα· 120
 'Ζεῦ πάτερ, ἀργικέραυνε, φέπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω.
 ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλός, ὃς Ἀργεῖοισι φανάξει,
 Εὐρυσθεύς, Σθενέλοιο παῖς Περσηιάδαο,
 σὸν γένος· οὐ' φοι ἀφεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργεῖοισιν·
 ὥς φάτο, τὸν δ' ἄχος ὄξυ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν. 125
 αὐτίκα δ' εἶλ' Ἀάτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο
 χωόμενος φρεσὶ ῥῆσι, καὶ ὤμοσε καρτερόν ὄρκον
 μή ποτ' ἐς Οὐλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
 αὐτὶς ἐλεύσεσθαι Ἀάτην, ἢ πάντας ἀᾶται.
 ὥς φειπὼν ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος 130
 χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο φέργ' ἀνθρώπων.
 τὴν αἰεὶ στενάχεσχ', ὅτ' ἐφὸν φίλον υἷον ὀρῶτο
 φέργον ἀφεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
 ὥς καὶ ἐγὼν, ὅτε δ' αὐτε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ
 Ἀργεῖους ὀλέκεσκεν ἐπὶ πρυμνῇσι νέεσσιν, 135
 οὐ δυνάμην λελαθέσθ' ἀάτης, ἧ πρῶτον ἀάσθην.
 ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην καί με φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
 ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
 ἀλλ' ὄρσο πτόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὀρνυθι λαούς·
 δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχέμεν, ὅσσα τοι ἐλθὼν 140
 χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
 δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐλόντες
 οἴσουσ', ὅφρα φίδηαι ὅ τοι μενοφεικέα δώσω."

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

115 ἦδει, ἦδη

118 φώσδε

120 ἀγγελέουσα·

126 Ἀτην

129 Ἀτην

132 ὅθ' ἐδν

136 ἄτης

139 ὄρσειν πόλ.

“ Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον, 146
 δῶρα μὲν, αἶ κ' ἐθέλησθα, παρασχέμεν, ὥς ἐπιφεικές.
 ἢ τ' ἐχέμεν· πάρα σοί. νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
 αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπενέμεν ἐνθάδ' ἔοντας
 οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα φέργον ἄρεκτον· 150
 ὥς κέ τις αὐτ' Ἀχιλλῆα μετὰ πρῶτοισι φίδηται
 ἔγχεϊ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
 ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 “ μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν, θεοφείκελ' Ἀχιλλεῦ, 155
 νήστιας ὄτρυνε προτὶ Φίλιον υἱας Ἀχαιῶν
 Τρωσὶ μαχησομένους, ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
 φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
 ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν.
 ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῇσ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς 160
 σίτου καὶ φοίνιοι· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
 οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἡμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
 ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἅντα μάχεσθαι·
 εἴ περ γὰρ θυμῷ γε μενοινάει πολεμίζειν,
 ἀλλὰ τε λάθρη γυῖα βαρύνεται, ἡδὲ κιχάνει 165
 δίψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
 ὃς δέ κ' ἀνὴρ φοίνιοι κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς
 ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
 θαρσαλέον νύ 'φοι ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, οὐδέ τι γυῖα
 πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο. 170
 ἀλλ' ἄγε λαὸν μὲν σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
 ὀπλεῖσθαι· τὰ δὲ δῶρα φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορὴν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
 ὀφθαλμοῖσι φίδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς.
 ὁμννέτω δέ τοι ὄρκον, ἐν Ἀργείοισιν ἀναστάς, 175
 μή ποτε 'φῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἡδὲ μιγῆναι·

ἢ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἢ τ' ἀνδρῶν ἢ τε γυναικῶν 177

καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶν ἴλαος ἔστω.
αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃσ' ἀρεσάσθω
πιεῖρη, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα. 180
Ἄτρεΐδῃ, σὺ δ' ἔπειτα δικαιοτέρος καὶ ἐπ' ἄλλῳ
ἔσσεαι· οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆα
ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ."
τὸν δ' αὖτε προσέφειπε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
"χαίρω σεῦ, Λαερτιάδῃ, τὸν μῦθον ἀκούσας· 185
ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας.
ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὁμόσαι, κέλεται δέ με θυμός,
οὐδ' ἐπιorkήσω πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
μιμνέτω αὐτόθι τῆος ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὅφρα κε δῶρα 190
ἐκ κλισίης ἔλθῃσι καὶ ὄρκια πιστὰ τάμωμεν.
σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι ἡδὲ κελεύω·
κρινάμενος κούρητας ἀριστῆας Παναχαιῶν
δῶρα ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνείκεμεν, ὅσσ' Ἀχιλλῇ
χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναῖκας. 195
Ταλθύβιος δέ μοι ὦκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
κάπρον ἐτοιμασάτω, ταμέειν Δίί τ' Ἡελίῳ τε."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
"Ἄτρεΐδῃ κύδιστε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι, 200
ὅππότε τις μεταπαυσωλὴ πολέμοιο γένηται
καὶ μένος οὐτόσον ᾗσιν ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσι.
νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαῖγμένοι, οὓς ἐδάμασσευ
Ἑκτωρ Πριαμίδης, ὅτε ἔφοι Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν,
ὕμεῖς δ' ἐς βρωτὺν ὀτρύνετε. ἦ τ' ἂν ἐγὼ γε 205
νῦν μὲν ἀνώγοιμι πτολεμιζέμεν νῆας Ἀχαιῶν
νήστιας ἀκμήνους, ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι
τεύξασθαι μέγα δόρπον, ἐπεὶ τισώμεθα λῶβην.

189 αὐθι τέως, αὐθι τέως περ, etc.

205 ὀτρύνετον

206 πτολεμίζειν

197 ταμέειν

208 ἐπὴν τισαίμεθα

πρὶν δ' οὐ πῶς ἂν ἐμοί γε φίλον κατὰ λαιμὸν ἰεῖη
 οὐ πόσις οὐδὲ βρῶσις ἐταῖρου τεθνηῶτος, 210
 ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαϊγμένος ὀξείῃ χαλκῷ
 κείται, ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 μύρονται· τό μοι οὐ τι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν,
 ἀλλὰ φόνος τε καὶ αἷμα καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν."

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν, 216
 κρείσσων ἔσσ' ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
 ἔγχε', ἐγὼ δέ κε σείῃ νοήματί γε προβαλοίμην
 πολλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα φοῖδα.
 τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν. 220
 αἰψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
 ἧς τε πλείστην μὲν καλῆμην χθονὶ χαλκὸς ἔχενεν,
 ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπεὶ κλίνῃσι τάλαντα
 Ζεὺς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
 γαστέρι δ' οὐ πῶς ἔστι νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιοῦς· 225
 λῆν γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἥματα πάντα
 πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
 ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθαπτέμεν, ὅς κε θάνῃσι.
 νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἥματι δακρύσαντας·
 ὅσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λῖπωνται, 230
 μεμνήσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον
 ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμεὲς αἰεὶ,
 ἔφessάμενοι χροῖ χαλκὸν ἀτειρέα. μηδέ τις ἄλλην
 λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναέσθω,
 ἥδε γὰρ ὀτρυντὺς· κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται 235
 νηυσὶν ἔπ' Ἀργείων· ἀλλ' ἀθρόοι ὀρμηθέντες
 Τρῶσιν ἔφ' ἵπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὄξυν Ἀρηα."
 ἦ, καὶ Νέστορος υἱὰς ὀπάσσατο κυδαλίμοιο,
 Φυλεΐδην τε Μέγητα Θόαντά τε Μηριόνην τε

216 Πηλέος, Πηλέως

217 εἰς

218 ἔγχε

223 ἐπὶν

228 καταθάπτειν

234 ἰσχαναέσθω

καὶ Κρείοντιάδην Λυκομήδεα καὶ Μελάνιππον. 240
 βὰν δ' ἵμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔεν τετέλεστό τε φέργον·
 ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρουν, οὓς ἔφοι ὑπέστη,
 αἰθωνας δὲ λέβητας ἐφείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
 ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονα φέργα ριδυίας 245
 ἑπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην Βρισηίδα καλλιπάρηον.
 χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσσεὺς δέκα πάντα τάλαντα
 ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρουν κούρητες Ἀχαιῶν·
 καὶ τὰ μὲν ἐν μέσση ἀγορῇ θέσαν, ἂν δ' Ἀγαμέμνων
 ἵστατο· Ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν 250
 κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο ποιμένι λαῶν.
 Ἀτρεΐδης δὲ φερυσσάμενος χεῖρεσσι μάχαιραν,
 ἧ ἔφοι παρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
 κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διὶ χεῖρας ἀνασχὼν
 εὐχετο· τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόθι ἦατο σιγῇ 255
 Ἀργεῖοι κατὰ μοῖραν ἀκούοντες βασιλῆος.
 εὐξάμενος δ' ἄρα φεῖπε ριδῶν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
 “ρίστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὑπάτος καὶ ἄριστος,
 Γῇ τε καὶ Ἡέλιος καὶ Ἑρινύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
 ἀνθρώπους τίνυνται, ὃ τίς κ' ἐπίορκον ὁμόσση, 260
 μὴ μὲν ἐγὼ κούρη Βρισηίδι χεῖρ' ἐπένεικα,
 οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος οὔτε τέ ἄλλου·
 ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίησιν ἐμῇσιν.
 εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
 πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν ὃ τίς σφ' ἀλίτῃται ὁμόσσας.”
 ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλεῖ χαλκῷ· 266
 τὸν μὲν Ταλθύβιος πολίης ἀλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
 ῥίψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 ἀνστάς Ἀργεῖοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
 “Ζεῦ πάτερ, ἦ μεγάλας ἀάτας ἄνδρεςσι διδοῖσθα. 270

242 ἔην—δὲ

245 ἔργ' εἰδυίας

255 αὐτόφιν· εἶατο

262 τευ

270 ἄτας

οὐκ ἂν δὴ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
 Ἄτρεΐδης ὥρινε διαμπερές, οὐδέ κε κούρην
 ἦγεν ἐμεῖ' ἀρέκοντος ἀμήχανος· ἀλλὰ ποθι Ζεὺς
 ἤθελ' Ἀχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
 νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα." 273

ὥς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐφὴν ἐπὶ νῆα ἑκάστος,
 δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
 βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θεῖοιο·
 καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας, 280
 ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.

Βρισηὶς δ' ἄρ' ἔπειτ', ἰκέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
 ὥς φίδε Πάτροκλον δεδαῖγμένον ὀξείῃ χαλκῷ,
 ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε
 στήθεά τ' ἠδ' ἀπαλὴν δειρὴν ἰδὲ καλὰ πρόσωπα. 285
 φεῖπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ φεφικυῖα θεῇσι·

“Πάτροκλε δφειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
 ζῶον μὲν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίῃθην ἰοῦσα,
 νῦν δέ σε τεθνηῶτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,
 ἄψ ἀνιοῦσ'· ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεὶ. 290
 ἄνδρα μὲν, ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαῖγμένον ὀξείῃ χαλκῷ,
 τρεῖς τε κασιγνήτους, τοὺς μοι μία γείνατο μήτηρ,
 κηδεῖους, οἳ πάντες ὀλέθριον ἡμᾶρ ἐπέσπον.
 οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὤκυσ Ἀχιλλεὺς
 ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θεῖοιο Μύνητος, 295
 κλαίειν, ἀλλὰ μ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θεῖοιο
 κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
 εἰς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.
 τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνηῶτα μείλιχον αἰεῖ.” 300

ὥς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
 Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτέων κήδε' ἐκάστη.

αὐτὸν δ' ἄμφι γέροντες Ἀχαιῶν ἡγέρεθοντο
 λισσόμενοι δειπνήσαι· ὁ δ' ἡρνέετο στεναχίζων·

“λίσσομαι, εἴ τις ἐμοί γε φίλων ἐπιπείθεθ' ἐταίρων, 305
 μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος
 ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεὶ μ' ἄχος αἶνὸν ἰκάνει.
 δύντα δ' ἐς ἥλιον μενέω καὶ τλήσομαι ἔμπης.”

ὥς φειπὼν ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας,
 δοιῶ δ' Ἀτρεΐδα μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεύς, 310
 Νέστωρ Ἰδομενεύς τε γέρων θ' ἵππηλάτα Φοῖνιξ
 τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον· οὐδέ τι θυμῷ
 τέρπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος.
 μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο φώνησέν τε·

“ἦ ῥά νύ μοί ποτε καὶ σύ, δυσάμμορε, φίλταθ' ἐταίρων,
 αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαερὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας 316
 αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὅποτε σπερχοίατ' Ἀχαιοὶ
 Τρωσὶν ἐφ' ἵπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα.
 νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαῖγμένος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων, 320
 σῇ ποθῇ. οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
 οὐδ' εἴ κεν ῥοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
 ὅς που νῦν Φθίῃφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει
 χήτεϊ τοιοῦδ' υἱός· ὁ δ' ἄλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
 εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶν πολεμίζω· 325
 ἦε τὸν ὃς Σκύρῳ μοι ἐνὶ τρέφεται φίλος υἱός,
 εἴ που ἔτι ζώει γε Νεοπτόλεμος θεοφειδής.
 πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φερόλπει
 οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἀργεος ἵπποβότοιο
 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίῃνδε νέεσθαι. 330
 ὥς ἄν μοι τὸν παῖδα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ
 Σκυρόθεν ἐξαγάγοις καὶ ῥοι δείξειας ἕκαστα,
 κτῆσιν ἐμὴν δμῶάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.

ἤδη γὰρ Πηληϊά γ' οἶομαι ἢ κατὰ πάμπαν
 τεθνάμεν, ἢ που τυτθὸν ἔτι ζῶντ' ἀκάχησθαι 335
 γήραϊ τε στυγερῷ, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
 λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθεται."

ὥς ἔφατο κλαίων, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες.
 μνησάμενοι τὰ ῥέκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπε.
 μυρομένους δ' ἄρα τοὺς γε ριδῶν ἐλέησε Κρονίων, 340
 αἶψα δ' Ἀθηναίην φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"τέκνον ἐμόν, δὴ πάμπαν ἀποίχεται ἀνδρὸς ἐῆος.
 ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
 κείνος ὃ γε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων
 ἦσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι 345
 οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὃ δ' ἄκμηнос καὶ ἄπαστος.
 ἀλλ' ἴθι ῥοι νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
 στάξον ἐνὶ στήθεσσ', ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἴκηται."

ὥς φειπὼν ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
 ἦ δ' ἄρπη φερικυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ, 350
 οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἦ δ' Ἀχιλλεὺς
 νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
 στάξ', ἵνα μὴ μιν λιμὸς ἀτερπῆς γούναθ' ἴκοιτο.
 αὐτὴ δὲ πρὸς πατρός ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ 355
 ᾤχετο. τοῖ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
 ὥς δ' ὅτε ταρφεῖαι νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται,
 ψυχραί, ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος βορέας,
 ὥς τότε ταρφεῖαι κόρυθες λαμπρὸν γανῶνσαι 360
 νηῶν ἐκφορέοντο καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
 θώρηκές τε κραταιγύαλοι καὶ μείλινα δοῦρα.
 αἶγλη δ' οὐρανὸν ἴκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθῶν
 χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὄρνυτο ποσσὶν
 ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
 τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε· τῷ δὲ ῥοι ὅσσε 365

λαμπέσθην ὥς εἴ τε πυρὸς σέλας, ἐν δέ 'φοι ἦτορ
 δύν' ἄχος ἄτλητον· ὁ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων
 δύσετο δῶρα θεοῦ, τά 'φοι Ἕφαιστος κάμε τεύχων.
 κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
 καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοισ' ἀραρυίας· 370
 δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσι ἐδυνεν·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
 χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
 εἴλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένητ' ἡὔτε μήνης.
 ὥς δ' ὅτ' ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτησι φανήη 375
 καιομένοιο πυρός· τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφι
 σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
 ὥς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανε
 καλοῦ δαιδαλέου. περὶ δὲ τρυφάλειαν αἰείρας 380
 κρατὶ θέτο βριαρὴν· ἡ δ' ἀστὴρ ὥς ἀπέλαμπεν
 ἵππουρις τρυφάλεια, περισσεύοντο δ' ἔθειραι
 χρύσσαι, ἃς Ἕφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμείας.
 πειρήθη δ' ἐφέ' αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεύς,
 εἰ 'φοῖ ἐφαρμόσσειε καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα· 385
 τῷ δ' εὔτε πτερὰ γίγνεται, ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.
 ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώιον ἐσπάσατ' ἔγχος,
 βριθὺ μέγα στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
 πάλλειν, ἀλλὰ μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
 Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων 390
 Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἠρώεσσιν.
 ἵππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἀλκιμος ἀμφιέποντες
 ζεύγνυνον· ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν, ἐν δὲ χαλινοὺς
 γαμφηλῆσ' ἔβαλον, κατὰ δ' ἡνία τείναν ὀπίσσω
 κολλητὸν ποτὶ δίφρον. ὁ δὲ μᾶστιγα φαεινὴν 395
 χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν ἐφ' ἵπποιιν ἀνόρουσεν,
 Αὐτομέδων· ὀπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεύς,

τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ' ἠλέκτωρ Ὑπερίων.
σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατὴρ ἐφοῖο.

“Ξάνθε τε καὶ Βαλῖε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης, 400
ἄλλως δὴ φράζεσθε σωσέμεν ἡνιοχῆα
ἄψ Δαναῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ χ' ἔομεν πολέμοιο
μὴ δ' ὥς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνηῶτα.”

τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφιν προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι· πᾶσα δὲ χαίτη 405
ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν οὐδας ἵκανε·
αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.

“καὶ λῆν σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
ἀλλὰ τοι ἐγγύθεν ἤμαρ ὀλέθριον· οὐδέ τοι ἡμεῖς
αἵτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιή. 410
οὐδὲ γὰρ ἡμετέρη βραδυτήτι τε νωχελίῃ τε
Τρῶες ἀπ' ὤμοιιν Πατρόκλοο τεύχε' ἔλοντο·
ἀλλὰ θεῶν ὁ ἄριστος, ὃν ἡὔκομος τέκε Λητώ,
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι καὶ Ἑκτορι κῦδος ἔδωκε.
νῶϊ δὲ καὶ κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν, 415
ἣν περ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
μόρσιμόν ἐστι θεῶ τε καὶ ἀνέρι ρίφι δαμῆναι.”

ὥς ἄρα φωνήσαντος Ἑρινύες ἔσχεθον αὐδὴν.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·

“Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε χολή. 420
εὖ νυ τὸ φοῖδα καὶ αὐτός, ὃ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
νόσφι φίλου πατὴρ καὶ μητέρας· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.”

ἣ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ριφάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

ΙΛΙΑΔΟΣ Υ.

Ὡς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν θωρήσσοντο
ἀμφὶ σέ, Πηλέος υἱέ, μάχης ἀκόρητον Ἀχαιοί,
Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.

Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι
κρατὸς ἀπ' Οὐλύμποιο πολυπτύχου· ἢ δ' ἄρα πάντα 5
φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι.

οὔτε τις οὖν ποταμῶν ἄπειν, νόσφ' Ὀκεανοῖο,
οὔτ' ἄρα νυμφάων, αἷ τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσσα ποιήεντα.

ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο 10
ξεστῆσ' αἰθούσῃσιν ἐνίζανον, ἃς Διὶ πατρὶ

Ἥφαιστος ποίησε ριδυίῃσι πραπίδεσσιν.

ὥς οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ'· οὐδ' ἐνοσίχθων
νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε μετ' αὐτούς,
ἶξε δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν· 15

“τίπτ' αὖτ', ἀργικέραυνε, θεοὺς ἀγορήνδε κάλεσσας;
ἦ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις;
τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη πόλεμός τε δέδηε.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

“ἔγνωσ, ἐννοσίγαιε, ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλήν, 20

ὦν ἔνεκα ξυνίγειρα· μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ.
 ἀλλ' ἢ τοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο
 ἥμενος, ἐνθ' ὁράων φρένα τέρψομαι· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 ἔρχεσθ', ὄφρ' ἂν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς.
 ἀμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ', ὅπη νόος ἐστὶ ῥεκάστου. 25
 εἰ γὰρ Ἀχιλλεὺς οἷος ἐπὶ Τρώεσσι μάχεται.
 οὐδὲ μίνυνθ' ἔξουσι ποδώκεα Πηλεΐωνα.
 καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὀρῶντες·
 νῦν δ', ὅτε δὴ καὶ θυμὸν ἐταίρου χῶεται αἰνῶς,
 δέδφια μὴ καὶ τείχος ὑπὲρ μόρον ἐξαλαπάξῃ." 30

ὥς ἔφατο Κρονίδης, πόλεμον δ' ἀλίσστον ἔγειρε.
 βὰν δ' ἵμεναι πόλεμόνδε θεοί, δίχα θυμὸν ἔχοντες·
 Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 ἠδὲ Ποσειδάων γαιήοχος ἠδ' ἐριούνης
 Ἑρμείας, ὃς ἐπὶ φρεσὶ πευκαλίμησι κέκασται· 35
 Ἥφαιστος δ' ἅμα τοῖσι κίε σθένει βλεμεαίνων
 χωλεύων, ὑπὸ δὲ κινήμῃ ῥῶοντο ῥαριαί.
 ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος, αὐτὰρ ἅμ' αὐτῷ
 Φοῖβος ἀκερσεκόμης ἠδ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
 Λητώ τε Ξάνθος τε φιλομμειδῆς τ' Ἀφροδίτη. 40

ἦος μὲν ῥ' ἀπάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ἀνδρῶν,
 τῆος Ἀχαιοὶ μὲν μέγα κύδανον, οὔνεκ' Ἀχιλλεὺς
 ἐξεφάνη, δφρηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς·
 Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ῥεκάστων,
 δεδφιώτας, ὅθ' ὀρῶντο ποδώκεα Πηλεΐωνα 45
 τεύχεσι λαμπόμενον, βροτολοιγῷ ρῖσον Ἄρηι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον Ὀλύμπιοι ἦλυθον ἀνδρῶν,
 ὦρτο δ' Ἔρις κρατερὴ λαοσσόος, αὖτε δ' Ἀθήνη,
 στᾶσ' ὅτε μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
 ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν αὐτεῖ. 50
 αὖτε δ' Ἄρης ἐτέρωθεν ἐρεμνῇ λαίλαπι ρῖσος,

23 ὀρῶν

30 δαίδω

41 εἰως, ζως

42 τείως, τέως, τέως δ'

45 δειδιώτας

ὁξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελεύων,
ἄλλοτε παρ Σιμόεντι θεῶν ἐπὶ Καλλικολώνῃ.

ὥς τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύναντες
σύμβαλον, ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν. 55

δφεινὸν δὲ βρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
ὑψόθεν· αὐτὰρ νέρθε Ποσειδάων ἐτίναξε
γαῖαν ἀπειρεσίην ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
πάντες δ' ἐσσεύοντο πόδες πολυπίδακος Ἰδης
καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν. 60

ἔδφεισεν δ' ὑπένερθε φάναξ ἐνέρων Ἀφιδωνεύς,
δφείσας δ' ἐκ θρόνου ἄλτο καὶ εἶαχε, μή ῥοι ὕπερθε
γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

φοικία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη
σμερδαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσιν θεοὶ περ. 65

τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.

ἦ τοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
ἴστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος ἔχων ἰὰ πτερόεντα,
ἄντα δ' Ἐνναλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Ἥρη δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος κελαδαινῇ 70

Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτῃ ῥεκάτοιο·

Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς,
ἄντα δ' ἄρ' Ἠφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

ὥς οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 75

Ἑκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δύναι ὄμιλον
Πριαμίδεω· τοῦ γάρ ῥα μάλιστά ῥε θυμὸς ἀνώγει
αἵματος ἄσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.

Αἰνεΐαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὤρσεν Ἀπόλλων
ἀντία Πηλεΐωνος, ἐνῆκε δέ ῥοι μένος ἡϋ· 80

υἱέϊ δὲ Πριάμῳ Λυκάονι φείσατο φωνήν·

τῷ μιν ἐφεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·

“ Αἰνεΐα, Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαί,

ἄς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπίσχεο φοινοποτάζων.

Πηλεΐδα' Ἀχιλλῆος ἐναντίβιον πολεμίζειν; 85

τὸν δ' αὖτ' Αἰνεΐας ἀπαμειβόμενος προσέφηπε·
“Πριαμίδη, τί με ταῦτα καὶ οὐκ ἐθέλοντα κελεύεις
ἀντία Πηλεΐωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι;

οὐ μὲν γὰρ νῦν πρῶτα ποδώκεος ἄντ' Ἀχιλλῆος
στήσομαι, ἀλλ' ἤδη με καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησεν 90
ἐξ Ἰδης, ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρησι.

πέρσε δὲ Λυρνησὸν καὶ Πήδασον· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς

εἰρύσαθ', ὅς μοι ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γούνα

ἧ κ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλῆος καὶ Ἀθήνης,

ἧ ῥοι πρόσθεν ἰούσα τίθει φάος ἡδ' ἐκέλευεν 95

ἔγχεϊ χαλκείῳ Λέλεγας καὶ Τρῶας ἐναίρειν.

τῷ οὐκ ἔστ' Ἀχιλλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι·

αἰεὶ γὰρ πάροι εἰς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει

καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει 100

πρὶν χροὸς ἀνδρομέοιο διελθέμεν. εἰ δὲ θεὸς περ

φῖσον τείνειεν πολέμου τέλος, οὐ κε μάλα ρέα

νικήσει, οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὖχεται εἶναι.”

τὸν δ' αὖτε προσέφηπε ράναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·

“ἦρως, ἀλλ' ἄγε καὶ σὺ θεοῖσ' αἰειγενέτησιν

εὖχεο· καὶ δὲ σέ φασι Διὸς κούρης Ἀφροδίτης 105

ἐκγεγάμεν, κείνος δὲ χερείονος ἐκ θεοῦ ἐστίν.

ἡ μὲν γὰρ Διὸς ἐσθ', ἡ δ' ἐξ ἀλίοιο γέροντος.

ἀλλ' ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν

λευγαλέοισι φέπεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.”

ὥς φειπὼν ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν, 110

βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ

οὐδ' ἔλαθ' Ἀγχίσαιο πάϊς λευκώλερον Ἥρην

ἀντία Πηλεΐωνος ἰὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·

ἡ δ' ἄμυδις στήσασα θεοὺς μετὰ μῦθον ἔφειπε·

85 Πηλεΐδew—πολεμίζειν

98 πάρα

102 νικήσει

109 λευγαλέοις ἐπέεσσιν

“φράζεσθον δὴ σφῶι, Ποσειδάον καὶ Ἀθήνη, 115
ἐν φρεσὶν ὑμετέρησιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

Αἰνεΐας ὅδ’ ἔβη κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
ἀντία Πηλεΐωνος, ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων·
ἀλλ’ ἄγεθ’, ἡμεῖς πέρ μιν ἀποτροπάωμεν ὀπίσσω
αὐτόθεν· ἢ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων Ἀχιλῆι 120
παρσταίῃ, δοίῃ δὲ κράτος μέγα, μηδέ τι θυμοῦ
δευέσθω, ἵνα φειδῇ ὃ μιν φιλέουσιν ἄριστοι
ἀθανάτων, οἳ δ’ αὖτ’ ἀνεμῶλιοι, οἳ τὸ πάρος περ
Τρῶσιν ἀμύνουσιν πόλεμον καὶ δηιοτήτα.

πάντες δ’ Οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιάοντες 125
τῇσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθῃσι
σήμερον· ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται, ἄσσα ἔφοι Αἴσα
γιγνομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

εἰ δ’ Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκ πεύσεται ὁμφῆς,
δφείσεται ἔπειθ’, ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθῃ 130
ἐν πολέμῳ· χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργές.”

τὴν δ’ ἡμείβετ’ ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
“Ἥρη, μὴ χαλέπαινε παρὲκ νόον· οὐδέ τί σε χρή.
οὐκ ἂν ἐγὼ γ’ ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι,
ἀλλ’ ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες 136
ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν, πόλεμος δ’ ἄνδρεσσι μελήσει.
εἰ δέ κ’ Ἄρης ἄρχωσι μάχης ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἢ Ἀχιλῆς ἰσχωσι καὶ οὐκ ἐάωσι μάχεσθαι,
αὐτίκ’ ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ’ αὐτόθι νεῖκος ὀρεῖται 140
φυλόπιδος· μάλα δ’ ὦκα διακριθέντας ὁῖω
ἅψ’ ἵμεν Οὐλυμπόνδε, θεῶν μεθ’ ὁμήγυριν ἄλλων,
ἡμετέρησ’ ὑπὸ χερσὶν ἀναγκαίῃφι δαμέντας.”

ὥς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο κυανοχαίτης
τείχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλέεος θεῖοιο, 145

ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ ἡ πολὺ φέρτεροί εἰμεν 135

119 ἀποτρῶπῶμεν, ἀποτροπόωμεν

121 θυμῷ

125 ἀντιόωντες

128 γεινομένῳ

131 ἐναργεῖς

139 εἰῶσι

145 Ἡρακλῆος

ὑψηλόν, τό ῥά ῥοι Ἵρῳες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 ποίεον, ὅφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγῶν ἀλέαιτο,
 ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἡϊόνος πεδίουδε.

ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἔζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι,
 ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὥμοισι ῥέσαντο·
 οἱ δ' ἐτέρωσε καθίζον ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης
 ἀμφὶ σέ, ἦιε Φοῖβε, καὶ Ἄρηα πτολίπορθον.

ὥς οἱ μὲν ῥεκάτερθε καθήατο μητιῶντες
 βουλὰς· ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο
 ὤκνεον ἀμφότεροι, Ζεὺς δ' ἥμενος ὕψι κέλευε.

τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον, καὶ λάμπετο χαλκῷ,
 ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων· κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν
 ὀρνυμένων ἄμυδις. δύο δ' ἀνέρες ἔξοχ' ἄριστοι
 ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
 Αἰνεΐας τ' Ἀγχισιάδης καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

Αἰνεΐας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει,
 νευστάζων κόρυθι βριαρῇ· ἀτὰρ ἀσπίδα θούριν
 πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος.

Πηλεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐναντίον ὤρτο, λέων ὥς
 σίντης, ὃν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμῖασιν
 ἀγρόμενοι, πᾶς δῆμος· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀτίζων
 ἔρχεται, ἀλλ' ὅτε κέν τις ἀρηιθόων αἰζηῶν

δουρὶ βάλη, ἐφάλη τε χανῶν, περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας
 γίγνεται, ἐν δέ τέ ῥοι κραδίῃ στένει ἄλκιμον ἦτορ,

οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
 μαστίεται, ἐφὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι,

γλαυκιάων δ' ἰθὺς φέρεται μένε', εἴ τινα πέφυκ
 ἀνδρῶν ἢ αὐτὸς φθίεται πρῶτῳ ἐν ὀμίλῳ·

ὥς Ἀχιλῇ ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
 ἀντίον ἐλθέμεναι μεγαλήτορος Αἰνεΐας.

οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 τὸν πρότερος προσέφειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

“Αἰνεΐα, τί σὺ τόσσον ὀμίλου πολλὸν ἐπελθὼν
 ἔστης; ἢ σέ γε θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει
 φελπόμενον Τρώεσσι φαναξέμεν ἵπποδάμοισι 180
 τιμῆς τῆς Πριάμου; ἀτὰρ εἴ κεν ἔμ’ ἐξεναρίξης,
 οὐ τοι τοῦνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει·
 εἰσὶν γάρ ‘φοι παῖδες, ὁ δ’ ἐμπεδος οὐδ’ ἀεσίφρων.
 ἢ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
 καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμῃαι, 185
 αἶ κεν ἐμὲ κτείνῃς; χαλεπῶς σὲ φέρολπα τὸ ῥέξειν.
 ἦδη μὲν σέ γε φημι καὶ ἄλλοτε δουρὶ φοβῆσαι.
 οὐ μέμνη’, ὅτε πέρ σε βοῶν ἀπο μῦνον ἐόντα
 σεῦα κατ’ Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι
 καρπαλίμως; τότε δ’ οὐ τι μετατροπαλίζεο φεύγων. 190
 ἔνθεν δ’ ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αὐτὰρ ἐγὼ τὴν
 πέρσα μεθορμηθεὶς σὺν Ἀθήνῃ καὶ Διὶ πατρί,
 ληιάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἡμᾶρ ἀπούρας,
 ἦγον· ἀτὰρ σὲ Ζεὺς ἐρρύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
 ἀλλ’ οὐ νῦν ἐρύεσθαι ὀϊομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ 195
 βάλλεαι· ἀλλὰ σ’ ἐγὼ γ’ ἀναχωρήσαντα κελεύω
 ἐς πληθὺν ἰέναι, μῆδ’ ἀντίος ἴστασ’ ἐμεῖο,
 πρὶν τι κακὸν παθέεν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.”

τὸν δ’ αὖτ’ Αἰνεΐας ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 “Πηλεΐδη, μὴ δὴ με φέπεσσί γε νηπύτιον ὥς 200
 φέλπεο δεδφίξεσθαι, ἐπεὶ σάφα φοῖδα καὶ αὐτὸς
 ἡμὲν κερτομίας ἦδ’ αἴσυλα μυθήσασθαι.
 φίδμεν δ’ ἀλλήλων γενεήν, φίδμεν δὲ τοκῆας,
 πρόκλυτ’ ἀκούοντες φέπεα θνητῶν ἀνθρώπων·
 ὄψι δ’ οὐτ’ ἄρ πω σὺ ἐμοὺς φίδες οὐτ’ ἄρ’ ἐγὼ σούς· 205
 φασὶ σὲ μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκγονον εἶναι,
 μητρὸς δ’ ἐκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου ἀλοσύδνης·
 αὐτὰρ ἐγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαιο

180 ἀνάξειν

186 δέ σ’ ἔολπα

188 ἢ οὐ μέμνη

198 παθέειν

200 μ’ ἐπέεσσί

201 δειδίξεσθαι

205 ὄψει

εὐχομαι ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοί ἐστ' Ἀφροδίτη·
 τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται 110
 σήμερον· οὐ γάρ φημι φέπεσσί γε νηπυτίοισιν
 ὦδε διακρινθέντε μάχης ἐξ ἀπονέεσθαι.
 εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' ἐν φειδῆς
 ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
 Δάρδανον ἄρ' πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεὺς, 115
 κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὐ πῶ Φίλιος ἱρή
 ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,
 ἀλλ' ἔθ' ὑπωρεῖας φοίκεον πολυπίδακος Ἴδης.
 Δάρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἐριχθόνιον βασιλῆα,
 ὃς δ' ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων· 120
 τοῦ τρισχίλιαί ἵπποι ἔλος κάτα βουκολέοντο
 θηλέϊαι, πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῆσι.
 τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων,
 ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτη·
 αἰ δ' ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους. 125
 αἰ δ' ὅτε μὲν σκιρτῶεν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν,
 ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θεὸν οὐδὲ κατέκλων·
 ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῶεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
 ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνα ἀλὸς πολιοῖο θέεσκον.
 Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος τέκετο Τρώεσσι φάνακτα· 130
 Τρώος δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
 Φίλος τ' Ἀσσάρακός τε καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης,
 ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
 τὸν καὶ ἀνηρέψαντο θεοὶ Διὶ φοινοχοεύειν
 κάλλεος εἵνεκα ῥοῖο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη. 135
 Φίλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λαομέδοντα,
 Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο Πριάμῳ τε
 Λάμπῳ τε Κλυτίῳ θ' Ἰκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος.
 Ἀσσάρακος δὲ Κάπυν, ὃ δ' ἄρ' Ἀγχισίην τέκε παῖδα·

211 φημ' ἐπέεσσι

229 ῥηγμῖνος

218 ὄκεον

234 ἀνηρέψαντο

220 δὴ

αὐτὰρ ἔμ' Ἀγχίσης, Πρίαμος δ' ἔτεχ' Ἑκτορα δῖον. 240
 ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι.
 Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἀνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε,
 ὅππως κεν ἐθέλῃσιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἀπάντων.
 ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα νηπύτιοι ὥς,
 ἔσταότ' ἐν μέσση ὑσμίνῃ δηιοτήτος. 245
 ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι
 πολλὰ μάλ'· οὐδ' ἂν νηὺς ἐκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο.
 στρεπτή δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἐνὶ μῦθοι
 παντόιοι, φεπέων δὲ πολὺς νομὸς ἐνθα καὶ ἐνθα.
 ὅπποῖον φείπησθα φέπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαιο. 250
 ἀλλὰ τίη ἔριδας καὶ νείκεα νῶιν ἀνάγκη
 νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον, ὥς τε γυναῖκας,
 αἷ τε χολωσάμεναι ἔριδος πέρι θυμοβόροιο
 νεικεῦσ' ἀλλήλησι μέσσην ἐς ἄγυιαν ἰοῦσαι,
 πόλλ' ἔτεά τε καὶ οὐκί· χόλος δέ τε καὶ τὰ κελεύει. 255
 ἀλκῆς δ' οὐ με φέπεσσιν ἀποτρέψεις μεμαῶτα
 πρὶν χαλκῷ μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
 γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχεῖνσιν."

ἦ ῥα, καὶ ἐν δφεινῷ σάκεϊ ἔλασ' ὄβριμον ἔγχος
 σμερδαλέῳ· μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δουρὸς ἀκωκῇ. 260
 Πηλεΐδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ῥέο χειρὶ παχείῃ
 ἔσχετο ταρβήσας· φάτο γὰρ δολιχόσκιον ἔγχος
 ῥέα διελεύσεσθαι μεγαλήτορος Αἰνεΐαο,
 νήπιος, οὐδ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ὥς οὐ ῥήιδι' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα 265
 ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι οὐδ' ὑποφείκειν.
 οὐδὲ τότε Αἰνεΐαο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
 ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
 ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς
 ἦσαν, ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε κυλλοποδίων, 270
 τὰς δύο χαλκείας, δύο δ' ἐνδοθι κασσιτέροιο,

τὴν δὲ μίαν χρυσέην· τῇ ῥ' ἔσχετο μείλινον ἔγχος.

δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Λινεΐας κατ' ἀσπίδα πάντοσε ρίσην,
ἄντυγ' ὑπο πρῶτην, ἣ λεπτότατος θεὸς χαλκός, 275
λεπτοτάτῃ δ' ἔπειεν ῥινὸς βοός· ἡ δὲ διαπρὸ
Πηλιᾶς ἤϊξεν μελίη, λάκε δ' ἀσπίς ὑπ' αὐτῆς.
Λινεΐας δ' ἐφάλῃ καὶ ἀπὸ ῥέθεν ἀσπίδ' ἀνέσχε
δφείσας· ἐγχεΐη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
ἔστη ριεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρους ἔλε κύκλους 280
ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρὸν
ἔστη, καδ δέ ῥ' ἄχος χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖν,
ταρβήσας ὃ ῥοι ἄγχι πάγῃ βέλος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἐμμεμαῶς ἐπόρουσε, φερυσσάμενος ξίφος ὀξύ,
σμερδαλέα ριφάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ 285
Λινεΐας, μέγα φέργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοὶ εἰς· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἷος.
ἔνθα κεν Λινεΐας μὲν ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ
ἣ κόρυθ' ἥε σάκος, τό ῥοι ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
τὸν δέ κε Πηλεΐδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα, 290
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔφειπεν·

“ὦ πόποι, ἣ μοι ἄχος μεγαλήτορος Λινεΐας,
ὃς τάχα Πηλεΐωνι δαμείς Ἀφιδόσδε κάτεισι,
πειθόμενος μύθοισιν Ἀπόλλωνος ῥεκάτοιο, 295
νήπιος, οὐδέ τί ῥοι χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον.
ἀλλὰ τίη νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει,
μὰ ψ' ἔνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, κεχαρισμένα δ' αἰεὶ
δῶρα θεοῖσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς πέρ μιν ὑπὲκ θανάτου ἀγάγωμεν, 300
μή πως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἶ κεν Ἀχιλλεὺς
τόνδε κατακτείνῃ· μόριμον δέ ῥοί ἐστ' ἀλῆασθαι,
ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὀληται

276 ἐπέην

282 καδ δ' ἄχος οἱ—ὀφθαλμοῖσι

Δαρδάνου, ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο παίδων
οἱ ἔθεν ἐξεγένοντο γυναικῶν τε θνητάων. 305

ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων·
νῦν δὲ δὴ Αἰνεΐας βίη Τρώεσσι φανάξει
καὶ παῖδων παῖδες, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.”

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
“ἐννοσίγαι', αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῆσι νόησον 310
Αἰνεΐαν, ἥ κέν μιν ἐρύσσειαι ἥ κεν ἐάσης.

ἦ τοι μὲν γὰρ νῶι πολέας ὠμόσσαμεν ὄρκους
πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
μή ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσῃν κακὸν ἡμαρ, 315
μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίῃ μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
δαιομένη, δαίωσι δ' ἀρήιοι υἱες Ἀχαιῶν.”

αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
βῆ ῥ' ἵμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχεΐάων,
ἶξε δ' ὅθ' Αἰνεΐας ἠδὲ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεύς. 320

αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλὺν,
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ· ὁ δὲ μελίην εὐχαλκον
ἀσπίδος ἐκφέρυσεν μεγαλήτορος Αἰνεΐας·

καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλλῆος ἔθηκεν,
Αἰνεΐαν δ' ἔσσευεν ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' αἰέρας. 325

πολλὰς δὲ στίχας ἡρώων, πολλὰς δὲ καὶ ἵππων
Αἰνεΐας ὑπερᾶλτο θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας,
ἶξε δ' ἐπ' ἐσχατιὴν πολυαῖκος πολέμοιο,

ἔνθα τε Καύκωνες πόλεμον μέτα θωρήσσοντο.
τῷ δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων, 330
καὶ μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“Αἰνεΐα, τίς σ' ὦδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει
ἀντία Πηλεΐωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι,
ὃς σέ' ἅμα κρείσσων καὶ φίλτερος ἀθανάτοισιν;
ἀλλ' ἀναχωρῆσαι, ὅτε κεν συμβλήῃαι αὐτῷ, 335

Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ δαμήμεναι ἐσθλὸν ἐόντα. 312

313 πολεῖς

323 ἐξέρυσεν

334 σεῦ

335 συμβλήσῃαι etc.

μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄφιδος εἰσαφίκηαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κ' Ἀχιλεὺς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
 θαρσήσας δὴ ἔπειτα μετὰ πρῶτοισι μάχεσθαι.
 οὐ μὲν γάρ τις σ' ἄλλος Ἀχαιῶν ἐξεναρίξει."

ὥς φειπὼν λῖπεν αὐτόθ', ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα. 340
 αἶψα δ' ἔπειτ' Ἀχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν
 θεσπεσίην· ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἔκφιδεν ὀφθαλμοῖσιν,
 ὀχθήσας δ' ἄρα φεῖπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

"ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
 ἔγχος μὲν τόδε κείται ἐπὶ χθονός, οὐδέ τι φῶτα 345
 λεύσσω, τῷ ἐφέηκα κατακτάμεναι μενεαίνων.

ἦ ῥα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 ἦεν· ἀτὰρ μιν ἔφην μὰ ψαῦτως εὐχετάεσθαι.
 φερρέτω· οὐ ῥοι θυμὸς ἐμεῖ' ἔτι πειρηθῆναι
 ἔσσεται, ὅς καὶ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο. 350
 ἀλλ' ἄγε δὴ Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας
 τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἔλθῶν."

ἦ, καὶ ἐπὶ στίχας ἄλτο, κέλευε δὲ φωτὶ ῥεκάστω·
 "μηκέτι νῦν Τρώων ῥέκας ἔστατε, δῖοι Ἀχαιοί,
 ἀλλ' ἄγ' ἀνὴρ ἄντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι· 355
 ἀργαλέον δέ μοι ἐστί καὶ ἰφθίμῳ περ ἔοντι
 τοσσούσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν καὶ πᾶσι μάχεσθαι·
 οὐδέ κ' Ἄρης, ὅς περ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Ἀθήνη
 τοσσῆσδ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα καὶ πονέοιτο·
 ἀλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσὶν τε ποσὶν τε 360
 καὶ σθένε', οὐ μέ τί φημι μεθησέμεν, οὐδ' ἠβαιόν,
 ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἼμι διαμπερές, οὐδέ τιν' οἶω
 Τρώων χαιρήσειν, ὅς τις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ."

ὥς φάτ' ἐποτρύνων· Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Ἔκτωρ
 κέκλεθ' ὁμοκλήσας, φάτο δ' ἵμεναι ἄντ' Ἀχιλῆος· 365
 "Τρῶες ὑπέρθυμοι, μὴ δέδριτε Πηλεΐωνα.

338 δ' ἦπειτα etc.

342 ἐξιδεν

348 εὐχετάεσθαι

349 ἐμεῦ

359 τόσσης δ', τόσσης

361 σθένει

366 δειδίκε

καί κεν ἐγὼ φεπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην·
 ἔγχεϊ δ' ἀργαλέον, ἐπεὶ ἡ πολὺν φέρτεροί εἰσιν.
 οὐδ' Ἀχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοισ' ἐπιθήσει,
 ἀλλὰ τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺν κολούει. 370
 τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἰμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρε φέροικεν,
 εἰ πυρὶ χεῖρε φέροικε, μένος δ' αἶθωνι σιδήρῳ."

ὥς φάτ' ἐποτρύνων, οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν
 Τρῶες· τῶν δ' ἄμυδις μίχθη μένος, ὦρτο δ' αὐτή.
 καὶ τότε ἄρ' Ἑκτορα φεῖπε παραστάς Φοῖβος Ἀπόλλων·
 "Ἑκτορ, μηκέτι πάμπαν Ἀχιλλῇι προμάχιζε, 376
 ἀλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο,
 μή πὼς σ' ἡὲ βάλη ἡὲ σχεδὸν ἄορι τύψῃ."

ὥς ἔφαθ', Ἑκτωρ δ' αὖτις ἐδύσετο οὐλαμὸν ἀνδρῶν
 ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ φόπα φωνήσαντος. 380
 ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρῶεσσι θόρε, φρεσὶ φειμένος ἀλκῆν,
 σμερδαλέα φιδάχων· πρῶτον δ' ἔλε Φιφιτίωνα,
 ἐσθλὸν Ὀτρυντεΐδην, πολέων ἡγήτορα λαῶν,
 ὃν νύμφη τέκε νηῖς Ὀτρυντῇι πτολιπόρθῳ
 Τμῶλῳ ὑπο νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίοιι δῆμῳ· 385
 τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεὺς
 μέσσην κακὴν κεφαλὴν· ἡ δ' ἀνδιχα πᾶσα κεάσθη.
 δούπησεν δὲ πεσών, ὃ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·

"κεῖσαι, Ὀτρυντεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·
 ἐνθάδε τοι θάνατος, γενεὴ δέ τοί ἐστ' ἐπὶ λίμνῃ 390
 Γυγαίῃ, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊόν ἐστιν,
 Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι καὶ Ἑρμῷ δινῇεντι."

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψε.
 τὸν μὲν Ἀχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο
 πρώτη ἐν ὕσμινῃ· ὃ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα 395
 ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης, Ἀντήνορος υἱόν,
 νύξε κατὰ κρόταφον, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου.
 οὐδ' ἄρα χαλκείῃ κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς

αἶχμῃ 'φιεμένη ρῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
 ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα. 400
 Ἴπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων αἶξαντα.
 πρόσθε 'ρέθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρί.
 αὐτὰρ ὁ θυμὸν αἶσθε καὶ ἥρυγεν, ὥς ὅτε ταῦρος
 ἥρυγεν ἐλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ράνακτα
 κούρων ἐλκόντων· γάννυται δέ τε τοῖς' ἐνοσίχθων· 405
 ὥς ἄρα τὸν γ' ἐρυγόντα λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ·
 αὐτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον
 Πριαμίδην. τὸν δ' οὐ τι πατήρ ἐάεσκε μίχεσθαι.
 οὔνεκά 'φοι μετὰ παισὶ νεώτατος ἔσκε γόνοιο,
 καὶ 'φοι φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα· 410
 δὴ τότε νηπιέησι, ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνων,
 θῦνε διὰ προμάχων, ἧος φίλον ὤλεσε θυμόν.
 τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
 νῶτα παραῖσσοντος, ὅθι ζωστήρος ὀχῆες
 χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἦντετο θώρηξ· 415
 ἀντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἶχμῃ,
 γυνῆξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψε
 κυανέη, προτὶ 'φοῖ δὲ λάβ' ἔντερα χερσὶ λιασθεῖς.

"Ἐκτωρ δ' ὥς ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον
 ἔντερα χερσὶν ἔχοντα, λιαζόμενον ποτὶ γαίῃ, 420
 κάρ ῥά 'φοι ὀφθαλμῶν κέχυτο χλόος· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
 δρηθὰ 'ρεκὰς στροφάεσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλλῆι
 ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ φείκελος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 ὥς ἔφιδ', ὥς ἀνέπαλτο, καὶ εὐχόμενος ρέπος ἤῤυδα·
 "ἐγγὺς ἀνὴρ ὃς ἐμόν γε μάλιστα ἐσεμάσσατο θυμόν, 425
 ὃς μοι ἐταῖρον ἔπεφνε τετιμένον· οὐδ' ἂν ἔτι δρῆν
 ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας."

ἦ, καὶ ὑπόδρα ριδὼν προσεφώνεεν Ἐκτορα δῖον·
 "ἄσπον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι."

τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κορυθαίολος Ἐκτωρ· 430

“Πηλείδῃ, μὴ δὴ με φέπεσσί γε νηπύτιον ὥς
 féλπεο δεδφίξεσθαι, ἐπεὶ σάφα φοῖδα καὶ αὐτὸς
 ἡμὲν κερτομίας ἢδ’ αἴσυλα μυθήσασθαι.
 φοῖδα δ’ ὅτι σὺ μὲν ἐσθλός, ἐγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων.
 ἀλλ’ ἢ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, 435
 αἶ κέ σε χειρότερός περ ἐὼν ἀπὸ θυμὸν ἔλωμαι
 δουρὶ βαλὼν, ἐπεὶ ἢ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξὺ πάροιθεν.”

ἢ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προῖει δόρυ· καὶ τό γ’ Ἀθήνη
 πνοιῇ Ἀχιλλῆος πάλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο,
 ἦκα μάλα ψύξασα· τὸ δ’ ἄψ ἵκεθ’ Ἑκτορα δῖον, 440
 αὐτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 ἐμμεμαῶς ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
 σμερδαλέα φιφάχων· τὸν δ’ ἐξήρπαξεν Ἀπόλλων
 ρεῖα μάλ’ ὥς τε θεός, ἐκάλυψε δ’ ἄρ’ ἠέρι πολλῇ.
 τρὶς μὲν ἔπειτ’ ἐπόρουσε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς 445
 ἔγχεϊ χαλκείῳ, τρὶς δ’ ἠέρα τύψε βαθείαν,
 δφεινὰ δ’ ὁμοκλήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ἐξ αὖ νῦν ἐφυγες θάνατον, κύον· ἢ τέ τοι ἄγχι
 ἦλθε κακόν· νῦν αὐτέ σ’ ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων, 450
 ᾧ μέλλεις εὐχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
 ἢ θήν σ’ ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
 εἴ πού τις καὶ ἐμοί γε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστι.
 νῦν δ’ ἄλλους Τρώων ἐπιφείσομαι, ὃν κε κιχήω.”

ὥς φειπὼν Δρύοπ’ οὔτα κατ’ αὐχένα μέσσον ἄκοντι· 455
 ἤριπε δὲ προπάροιθε ποδῶν. ὁ δὲ τὸν μὲν ἔασε,
 Δημοόχον δὲ Φιλητορίδην ἡῦν τε μέγαν τε
 καὶ γόνυ δουρὶ βαλὼν ἠρύκακε· τὸν μὲν ἔπειτα
 οὐτάζων ξίφεϊ μεγάλῳ ἐξαίνυτο θυμόν.
 αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον, υἱε Βίαντος, 460
 ἄμφω ἐφορμηθεὶς ἐξ ἵππων ὥσε χαμᾶζε,

ἀλλ’ ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἴσος 447

431 μ’ ἐπέεσσί

432 δειδίξεσθαι

454 κιχείω

457 Δημοῦχον

τὸν μὲν δουρὶ βαλὼν, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας.
 Τρῶα δ' Ἀλαστορίδην—ὁ μὲν ἀντίος ἦλυθε γούνων,
 εἴ πῶς ἔφεν πεφίδοιτο λαβὼν καὶ ζῶν ἀφείη
 μηδὲ κατακτείνειεν ὀμηλικίην ἐλεήσας, 465
 νήπιος, οὐδὲ τὸ φείδε', ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν·
 οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἔεν οὐδ' ἀγανόφρων,
 ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς. ὁ μὲν ἤπτετο χεῖρεσι γούνων
 ῥιέμενος λίσσεσθ', ὁ δὲ φασγάνῳ οὔτα καθ' ἡπαρ·
 ἐκ δέ ῥοι ἡπαρ ὄλισθεν, ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ 470
 κόλπον ἐνέπλησεν· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε
 θυμοῦ δευόμενον. ὁ δὲ Μούλιον οὔτα παραστάς
 δουρὶ κατ' οὔας· ἄφαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἐτέροιο
 αἰχμὴ χαλκείη. ὁ δ' Ἀγήνορος υἱὸν Ἐχεκλον
 μέσσην κακὴν κεφαλὴν ξίφε' ἤλασε κωπήεντι, 475
 πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
 ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
 Δευκαλίωνα δ' ἔπειθ', ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες
 ἀγκῶνος, τῇ τὸν γε φίλης διὰ χειρὸς ἔπειρεν
 αἰχμῇ χαλκείῃ· ὁ δὲ μιν μένε χεῖρα βαρυνθεὶς, 480
 πρόσθ' ὁράων θάνατον· ὁ δὲ φασγάνῳ αὐχένα θείας
 τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε· μυελὸς αὐτε
 σφονδυλίων ἔκπαλθ', ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθεὶς.
 αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετ' ἀμύμονα Πειρόου υἱόν,
 Ῥίγμον, ὃς ἐκ Θρήκης ἐριβόλακος εἰληλούθει· 485
 τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι, πάγη δ' ἐν νηδυί χαλκός,
 ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων. ὁ δ' Ἀρηίθοον θεράποντα,
 ἄψ ἵππους στρέψαντα, μετάφρενον ὀξείῳ δουρὶ
 νύξ', ἀπὸ δ' ἄρματος ὤσε· κυκλήθησαν δέ ῥοι ἵπποι.
 ὥς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαῖς πῦρ 490
 οὔρεος ἀζαλέοιο, βαθεῖα δὲ καίεται ὕλη,
 πάντῃ τε κλονέων ἄνεμος φλόγα φειλυφάζει,

466 ἦδη

467 ἦν

473 οὔς· εἴθαρ

475 ξίφει

481 ὁράων

484 Πείρω

ὥς ὃ γε πάντα θῦνε σὺν ἔγχεϊ, daίμονι φίσος,
 κτεινομένους ἐφέπων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
 ὥς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους 495
 τριβέμεναι κρῖ λευκὸν εὐκτιμένην ἐν ἄλῳῃ,
 ῥίμφα τε λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων,
 ὥς ὑπ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμοο μώνυχες ἵπποι
 στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
 νέρθεν ἅπας πεπάλακτο καὶ ἄντυγες αἰὲν περὶ δίφρον, 500
 ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὀπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον
 αἷ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἔφιετο κῦδος ἀρέσθαι
 Πηλεΐδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.

498 μεγαθύμου.

ΙΛΙΑΔΟΣ Φ.

Ἄλλ' ὅτε δὴ πόρον Ἴξον εὐρρεέος ποταμοῖο,
 Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
 ἔνθα διατμήξας τοὺς μὲν πεδίονδε δίωκε
 πρὸς πόλιν, ἣ περ Ἀχαιοὶ ἀτυζόμενοι φοβέοντο
 ἡματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἔκτωρ·
 τῇ ῥ' οἷ γε προχέοντο πεφυζότες, ἡέρα δ' Ἥρη
 πίτνα πρόσθε βαθεῖαν ἐρυκέμεν· ἡμίσεες δὲ
 εἰς ποταμὸν φειλεῦντο βαθύρροον ἀργυροδίην,
 ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα,
 ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' εἶαχον· οἱ δ' ἀλαλητῷ
 ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα, ῥελισσόμενοι περὶ δίνας.
 ὥς δ' ὅθ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
 φευγέμεναι ποταμόνδε· τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ
 ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ·
 ὥς ὑπ' Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδινήεντος
 πλήτο ῥόος κελάδων ἐπιμίξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν.

αὐτὰρ ὁ διογενὴς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὄχθῃ
 κεκλιμένον μυρίκησιν, ὁ δ' ἔσθορε δαίμονι φίσος,
 φάσγανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μῆδετο φέργα,
 τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀφεικίης

ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ.
 ὥς δ' ὑπὸ δελφίνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
 φεύγοντες πιμπλάσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου,
 δεδφιότες· μάλα γάρ τε κατεσθίει ὄν κε λάβησιν·
 ὥς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δφεινοῖο ῥέεθρα 25
 πτώσσουν ὑπὸ κρημνοῦς. ὁ δ' ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
 ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
 ποινήν Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο θανόντος.
 τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας ἡὔτε νεβρούς,
 δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας ἐϋτμήτοισιν ἱμάσι, 30
 τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσι,
 δῶκε δ' ἐταίροισιν κατάγειν κοῖλας ἐπὶ νῆας.
 αὐτὰρ ὁ ἄψ' ἐπόρουσε δαϊζέμεναι μενεαίνων.

ἔνθ' υἱὶ Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο
 ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι Λυκάονι, τὸν ῥά ποτ' αὐτὸς 35
 ἦγε λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλφῆς οὐκ ἐθέλοντα,
 ἐννύχιος προμολών· ὁ δ' ἐρινεὸν ὀξείῃ χαλκῷ
 τάμνε νέους ὄρπηκας, ἵν' ἄρματος ἄντυγες εἶεν·
 τῷ δ' ἄρ' ἀνώιστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς.
 καὶ τότε μὲν μιν Λῆμνον εὐκτιμένην ἐπέρασσε 40
 νηυσὶν ἄγων, ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκε·
 κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δ' ἔδωκεν,
 Ἴμβριος Ἡετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖαν Ἀρίσβην·
 ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν πατρώιον ἵκετο δῶμα.
 ἔνδεκα δ' ἡμέατα θυμὸν ἐτέρπετο ἰοῖσι φίλοισιν 45
 ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο· δυωδεκάτῃ δέ μιν αὖτις
 χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλε
 πέμψειν εἰς Ἀφίδαο καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.
 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς—
 γυμνόν, ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος, 50
 ἀλλὰ τὰ μὲν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τείρε γὰρ ἰδρὼς
 φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα.—

ὀχθήσας δ' ἄρα φεῖπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

“ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες, οὓς περ ἔπεφνον, 55
αὐτὶς ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἡερόεντος,
οἶον δὴ καὶ ὄδ' ἦλθε φυγὼν ὑπο νηλεὲς ἡμαρ.
Λῆμνον ἐς ἡγαθέην πεπερημένος· οὐδέ μιν ἔσχε
πόντος ἄλως πολιῆς, ὃ πολέας ἀφέκοντας ἐρύκει.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο 60
γεύσεται, ὅφρα φίδωμαι ἐνὶ φρεσὶν ἡδὲ δαήῳ
ἢ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἢ μιν ἐρύξει
γαῖα φυσίζωος, ἢ τε κρατερόν περ ἐρύκει.”

ὥς ὥρμαινε μένων· ὃ δέ 'φοι σχεδὸν ἦλθε τεθηπῶς,
γούνων ἄψασθαι μεμαῶς, περὶ δ' ἤθελε θυμῷ 65
ἐκφυγέεν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν.
ἦ τοι ὃ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς
οὐτάμεναι μεμαῶς, ὃ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
κύψας· ἐγχεῖη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
ἔστη, 'φιεμένη χροὸς ἄμεναι ἀνδρομέοιο. 70
αὐτὰρ ὃ τῇ ἐτέρῃ μὲν ἐλὼν ἐλλίσσετο γούνων,
τῇ δ' ἐτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον οὐδὲ μεθίει·
καὶ μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“γουνόομαί σ', Ἀχιλεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο καὶ μ' ἐλέησον·
ἀντί τοί εἰμ' ἰκέταο, διοτρεφές, αἰδοῖοιο. 75
πὰρ γὰρ σοὶ πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτὴν
ἤματι τῷ, ὅτε μ' εἶλες εὐκτιμένην ἐν ἀλφῇ,
καὶ μ' ἐπέρασσας ἄνευθεν ἄγων πατρός τε φίλων τε
Λῆμνον ἐς ἡγαθέην, ἐκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον.
νῦν δὲ λύμην τρὶς τόσσα πορών· ἡὼς δέ μοί ἐστιν 80
ἥδε δυωδεκάτη, ὅτε Φίλιον εἰλήλουθα
πολλὰ παθών· νῦν αὖ με τεῆσ' ἐν χερσὶν ἔθηκε
μοῖρ' ὀλοή· μέλλω που ἀπεχθέσθαι Διὶ πατρί.

59 πολεῖς

66 ἐκφυγέειν

61 δαείω

74 γουνούμαι

63 γῇ

81 ὅτ' ἐς

ὅς μ' ἐσσι αὖτις δῶκε· μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
 γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος, 85
 Ἄλτα', ὅς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισι φανάσσει,
 Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατυιόεντι.
 τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας·
 τῆς δὲ δύ' ἐκγενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις.
 ἦ τοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας, 90
 ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξείῃ δουρί·
 νῦν δὲ δὴ ἐνθάδ' ἐμοὶ κακὸν ἔσσεται· οὐ γὰρ οἴω
 σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεὶ ῥ' ἐπέλασσε γε δαίμων.
 ἄλλο δέ τοι φερέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
 μή με κτεῖν', ἐπεὶ οὐχ ὁμογαστριος Ἐκτορός εἰμι, 95
 ὅς τοι ἐταῖρον ἔπεφνεν ἐνὴέα τε κρατερόν τε."

ὥς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδαε φαίδιμος υἱὸς
 λισσόμενος φεπέεσιν, ἀμείλικτον δ' ὅπ' ἄκουσε·

“νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκειο μηδ' ἀγόρευε·
 πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπέμεν αἴσιμον ἦμαρ, 100
 τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον ἦεν
 Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἔλον ἡδ' ἐπέρασσα·
 νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅς τις θάνατον φύγῃ, ὃν κε θεός γε
 Φιλίοο προπάροιθεν ἐμῆσ' ἐν χερσὶ βάλλῃσι,
 καὶ πάντων Τρώων, πέρι δ' αὖ Πριάμοιό γε παίδων. 105
 ἀλλὰ, φίλος, θάνε καὶ σὺ· τίη ὀλοφύρεαι οὕτως;
 κάθθανε καὶ Πάτροκλος, ὃ περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
 οὐχ ὀράεις οἷος καὶ ἐγὼ καλὸς τε μέγας τε;
 πατὴρ δ' εἴμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ με γείνατο μήτηρ·
 ἀλλ' ἐπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή. 110
 ἔσσεται ἢ ἡὼς ἢ δαίλη ἢ μέσον ἦμαρ,
 ὅππότε τις καὶ ἐμεῖο Ἄρη' ἐκ θυμὸν ἔλῃται,
 ἢ ὃ γε δουρὶ βαλὼν ἢ ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῶ."

ὥς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·

86 Ἄλτεω

89 δύω γενόμεσθα

97 προσηύδα

100 ἐπισπεῖν

104 Ἰλίου

108 ὀράεις

112 Ἄρη, Ἄρει

ἔγχος μὲν ῥ' ἀφέηκεν, ὁ δ' ἔξετο χεῖρε πετάσσας 115
 ἀμφοτέρας. Ἀχιλεὺς δὲ φερυσσάμενος ξίφος ὄξυ
 τύψε κατὰ κληῖδα παρ' αὐχένα, πᾶν δέ ῥοι εἴσω
 δὺ ξίφος ἄμφηκες· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
 κεῖτο ταθείς, ἐκ δ' αἶμα μέλαν ῥέε, δεῦτε δὲ γαῖαν.
 τὸν δ' Ἀχιλεὺς ποταμόνδε λαβὼν ποδὸς ἤκε φέρεσθαι, 120
 καὶ ῥοι ἐπευχόμενος φέπεα πτερόεντ' ἀγόμευεν·

“ἐνταυθοῖ νῦν κείσο μετ' ἰχθύσιν, οἳ σ' ὠτειλὴν
 αἶμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέα· οὐδέ σε μήτηρ
 ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
 οἴσει δινῆεις εἴσω ἄλὸς εὐρέα κόλπον. 125

θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρίχ' ὑπαῖξει
 ἰχθύς, ὅς κε φάγησι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.
 φθείρεσθ', εἰς ὃ κε φάστυ κιχήετε Φιλίου ἱρῆς,
 ὑμεῖς μὲν φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων.
 οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ εὐρροὸς ἀργυροδίνης 130
 ἀρκέσει, ᾧ δὴ δρηθὰ πολέας ἱερεύετε ταύρους,
 ζωὸς δ' ἐν δίνῃσι καθίετε μώνυχας ἵππους.
 ἀλλὰ καὶ ὥς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰς ὃ κε πάντες
 τίσετε Πατρόκλοιο φόνον καὶ λαιγὸν Ἀχαιῶν,
 οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνετε νόσφιν ἐμεῖο.” 135

ὥς ἄρ' ἔφη, ποταμός δὲ χολώσατο κηρύθι μᾶλλον,
 ὥρμηεν δ' ἀνὰ θυμόν, ὅπως παύσειε πόνοιο
 δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λαιγὸν ἀλάλκοι.
 τόφρα δὲ Πηλέος υἱός, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος,
 Ἀστεροπαίῳ ἐπᾶλτο κατακτάμεναι μενεαίνων, 140
 υἱεῖ Πηλεγόνοιο· τὸν δ' Ἀξιὸς εὐρυρέεθρος
 γείνατο καὶ Περιβοία, Ἀκессαμενοῖο θυγατρῶν
 πρεσβυτάτη· τῇ γάρ ῥα μίγῃ ποταμός βαθυδίνης.
 τῷ ῥ' Ἀχιλεὺς ἐπόρουσεν, ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
 ἔστη ἔχων δύο δοῦρε· μένος δέ ῥοι ἐν φρεσὶ θῆκε 145
 Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαὶ κταμένων αἰζηῶν,

τοὺς Ἀχιλεὺς ἐδάϊζε κατὰ ῥόον οὐδ' ἐλέαιρεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέφειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

“τίς πόθεν ἔσσ' ἀνδρῶν, ὃ μὲ ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν; 150
δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένέ' ἀντιάουσι.”

τὸν δ' αὖ Πηλεγόνοσ προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
“Πηλεΐδῃ μεγάλθυμε, τίη γενεὴν ἐρεεῖνεις;
εἴμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλοο, τηλόθ' εἰούσης,
ΠΑΪΟΝΑΣ ἄνδρας ἄγων δολιχεγχεάς· ἥδε δέ μοι νῦν 155
ἥως ἐνδεκάτῃ, ὅτε Φίλιον εἰλήλουθα.

αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
ὃς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχει· τὸν δ' ἐμέ φασι
γείνασθαι· νῦν αὖτε μαχώμεθα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ.” 160

ὥς φάτ' ἀπειλήσας, ὃ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεύς
Πηλιάδα μελίην· ὃ δ' ἀμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς
ἦρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦεν·
καί ῥ' ἐτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐ δὲ διαπρὸ
ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο· 165

τῷ δ' ἐτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς
δεξιτερῆς, σύτο δ' αἶμα κελαινεφές· ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
γαίῃ ἐνεστήρικτο, λιλαιομένη χροὸς ἄσαι.

δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα
Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε κατακτάμεναι μενεαίνων. 170

καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὃ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην,
μεσσοπαγὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος.

Πηλεΐδης δ' ἄορ ὀξὺν φερυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἄλτ' ἐπὶ ῥοι μεμαώς· ὃ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος
οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο φερύσσαι χειρὶ παχείῃ. 175

τρὶς μὲν μιν πελέμιξε φερύσσασθαι μενεαίνων,
τρὶς δὲ μεθῆκε βίης· τὸ δὲ τέτρατον ἤθελε θυμῷ

Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν, 158

150 εἰς—μεν

151 μένει ἀντιώωσι

154 ἐριβώλου

156 ὅτ' ἐς Ἴλιον

ρᾶξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Λίακίδαο,
 ἀλλὰ πρὶν Ἀχιλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα.
 γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν, ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι 180
 χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν
 ἀσθμαίνοντ'. Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσι νύκτας
 τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος φέπος ἠὔδα·

“κεῖσ' οὕτως· χαλεπὸν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
 παισὶν ἐριζέμεναι, ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι. 185
 φῆσθα σὺ μὲν ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρὺν ῥέοντος,
 αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὐχομαι εἶναι.
 τίκτε μ' ἀνὴρ πολλοῖσι φανάσσω Μυρμιδόνεσσι,
 Πηλεὺς Λίακίδης· ὁ δ' ἄρ' Λιακὸς ἐκ Διὸς ἦεν.
 τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς ποταμῶν ἀλιμυρήντων, 190
 κρείσσων αὖτε Διὸς γενεῇ ποταμοῖο τέτυκται.
 καὶ γὰρ σοὶ ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύνатаί τι
 χραισμεῖν· ἀλλ' οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίῳ μάχεσθαι,
 τῷ οὔτε κρεῖων Ἀχελώιος ἰσοφαρίζει,
 οὔτε βαθυρρεῖται μέγα σθένος Ὠκεανοῖο, 195
 ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
 καὶ πᾶσαι κρήναι καὶ φρεῖατα μακρὰ νάουσιν·
 ἀλλὰ καὶ ὃς δέδδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν
 δφεινὴν τε βροντὴν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ.”

ἦ ῥα, καὶ ἐκ κρημνοῖο φερύσσατο χάλκεον ἔγχος, 200
 τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λείπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
 κείμενον ἐν ψαμάθοισι, δίαίνε δέ μιν μέλαν ὕδωρ.
 τὸν μὲν ἄρ' ἐγχέλυες τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοιντο,
 δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες·
 αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἵπποκορυστάς, 205
 οἳ ῥ' ἔτι παρ ποταμὸν πεφοβήατο διγήμεντα,
 ὥς ἔφιδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 χέρσ' ὑπὸ Πηλεΐδαο καὶ ἄορι ρίφι δαμέντα.
 ἔνθ' ἔλε Θερσίλοχόν τε Μύδωνά τε Φαστύπυλόν τε

Μνησόν τε Θρασίον τε καὶ Αἴνιον ἥδ' Ὀφελέστην· 210
καὶ νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης,
ἀνέρι φεισάμενος, βαθέης δ' ἐκ φθέγξατο δίνης·

“ὦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατέεις, περὶ δ' αἷσυλα ῥέξεις
ἀνδρῶν· αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσιν θεοὶ αὐτοί. 215

εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας πεδίου κατὰ μέρμερα ῥέξε·
πλήθει γὰρ δὴ μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
οὐδέ τί πη δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἄλα δῖαν
στεινόμενος νεκύεσσι, σὺ δὲ κτείνεις ἀφιδήλως. 220

ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἕασον· ἄγη μ' ἔχει, ὄρχαμε λαῶν.”

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“ἔσται ταῦτα, Σκάμανδρε διοτρεφές, ὥς σὺ κελεύεις.

Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων,
πρὶν φέλσαι κατὰ φάστνυ καὶ Ἔκτορι πειρηθῆναι 225
ἀντιβίην, ἥ κέν με δαμάσσεται, ἥ κεν ἐγὼ τόν.”

ὥς φειπὼν Τρώεσσιν ἐπέσσυτο, δαίμονι φῖσος.

καὶ τότε Ἀπόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης·

“ὦ πόποι, ἀργυρότοξε, Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
εἰρύσαο Κρονίωνος, ὃ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε 230

Τρῶσιν παρεστάμεναι καὶ ἀμυνέμεν, εἰς ὃ κεν ἔλθῃ
δείελος ὄψ' ἐδύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν.”

ἦ, καὶ Ἀχιλλεύς μὲν δουρὶ κλυτὸς ἔνθορε μέσσω

κρημνοῦ ἀπαΐξας· ὃ δ' ἐπέσσυτο οἷδματι θύων,
πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος, ὥσε δὲ νεκροὺς 235

πολλοὺς, οἳ ῥα κατ' αὐτὸν ἔσαν ἑτάλεις, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·

τοὺς ἐκβαλλε θύραζε, μεμνκῶς ἥντε ταῦρος,

χέρσουδε· ζωοὺς δὲ σάου κατὰ καλὰ ῥέεθρα,

κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείῃσιν μεγάλῃσι.

δφεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἴστατο κῦμα, 240

ὥθεε δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος· οὐδέ πόδεσσιν

εἶχε στηρίξασθαι. ὁ δὲ πτελέην ἔλε χερσὶ
 εὐφυνέα μεγάλην· ἡ δ' ἐκ ῥιζέων ἐριποῦσα,
 κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα
 ὄζοισιν πυκινοῖσι, γεφύρωσεν δέ μιν αὐτὸν 245
 εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ'. ὁ δ' ἄρ' ἐκ δίνης ἀνορούσας
 ἤϊξεν πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι,
 δφείσας. οὐδ' ἔτ' ἔληγε θεὸς μέγας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτῷ
 ἀκροκελαινιάων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο
 δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λαιγὸν ἀλάλκοι. 250
 Πηλεΐδης δ' ἀπόρουσεν ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή,
 αἶετοῦ οἶματ' ἔχων μέλανος τοῦ θηρητῆρος.
 ὅς θ' ἴμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν·
 τῷ φεφικῶς ἤϊξεν, ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
 σμερδαλέον κονάβιζεν· ὕπαιθα δὲ τοῖο λιασθεὶς 255
 φεῦγ', ὁ δ' ὄπισθε ῥέων ἔπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.
 ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
 ἅμ φυτὰ καὶ κήπους ὕδατι ῥόον ἡγεμονεῖη,
 χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων·
 τοῦ μέν τε προρέοντος ὑπὸ ψηφίδες ἅπασαι 260
 ὀχλεῦνται· τὸ δέ τ' ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει
 χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα·
 ὥς αἰεὶ Ἀχιλλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο
 καὶ λαιψηρὸν ἐόντα· θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρῶν.
 ὅσσάκι δ' ὀρμήσειε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς 265
 στήναι ἐναντίβιον, καὶ γινώμεναι εἴ μιν ἅπαντες
 ἀθάνατοι φοβέουσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
 τοσσάκι μιν μέγα κῦμα διυπετέος ποταμοῖο
 πλάζ' ὥμους καθύπερθεν· ὁ δ' ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδου
 θυμῷ ἀνιάζων· ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα 270
 λάβρος ὕπαιθα ῥέων, κοίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖν
 Πηλεΐδης δ' ὤμωξε φιδῶν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·

“Ζεῦ πάτερ, ὥς οὐ τίς με θεῶν ἔλαεινόν ὑπέστη

248 οὐδέ τ'

ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι· ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.
 ἄλλος δ' οὐ τίς μοι τόσον αἴτιος Οὐρανίωνων, 275
 ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἣ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν·
 ἣ μ' ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχεϊ θωρηκτάων
 λαιψηροῖς' ὀλέεσθαι Ἀπόλλωνος βελέεσσιν.
 ὥς μ' ὄφελ' Ἐκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε γ' ἔτραφ' ἄριστος·
 τῷ κ' ἀγαθὸς μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸν δέ κεν ἐξενάριξε. 280
 νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἴμαρτο ἔφαλῶναι
 ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὥς παῖδα συφορβόν,
 ὃν ῥά τ' ἑναυλος ἀποφέρσῃ χειμῶνι περῶντα."

ὥς φάτο, τῷ δὲ μάλ' ὦκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
 στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἀνδρεσσι φερίκτην, 285
 χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντο φέπεσσι.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 "Πηλεΐδη, μήτ' ἄρ τι λῆν τρέε μήτε τι τάρβει·
 τοίῳ γάρ τοι νῶι θεῶν ἐπιταρρόθω εἰμὲν
 Ζηνὸς ἐπαινέσαντος, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη· 290
 ὥς οὐ τοι ποταμῷ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν·
 ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ φείσεαι αὐτός·
 αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', αἶ κε πίθῃαι·
 μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοίοιο πτολέμοιο,
 πρὶν κατὰ Φιλίοο κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐφέλσαι 295
 Τρωικόν, ὃς κε φύγησι. σὺ δ' Ἐκτορι θυμὸν ἀπούρας
 ἄψ' ἐπὶ νῆας ἵμεν· δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι."

τὼ μὲν ἄρ' ὥς φειπόντε μετ' ἀθανάτους ἀποβήτην,
 αὐτὰρ ὁ βῆ—μέγα γάρ ῥα θεῶν ὥτρυνεν ἐφετμή—
 εἰς πεδῖον· τὸ δὲ πᾶν πλήθ' ὕδατος ἐκχυμένοιοι, 300
 πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαῖ κταμένων αἰζηῶν
 πλῶον καὶ νέκυες. τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
 πρὸς ῥόον αἴσσοντος ἀν' ἰθύν, οὐδέ μιν ἴσχεν
 εὐρὺν ῥέων ποταμός· μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη.
 οὐδὲ Σκάμανδρος ἔλῃγε τὸ ἔρον μένος, ἀλλ' ἔτι μάλλον 305

χώετο Πηλεΐωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο
 ὑψόσ' ἀειρόμενος, Σιμόεντι δὲ κέκλετ' αὔσας·

“φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
 σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα φάστυ μέγα Πριάμοιο φάνακτος
 ἐκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν. 310

ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
 ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους.

ἴστη δὲ μέγα κῦμα, πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε
 φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα,
 ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὃ γε φίσα θεοῖσι. 315

φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν οὔτε τι φειδός
 οὔτε τὰ τεύχεα καλὰ, τὰ που μάλα νειόθι λίμνης
 κείσεθ' ὑπ' ἱλῦος κεκαλυμμένα· καὶ δέ μιν αὐτὸν

εἰλύσω ψαμάθοισι, ἑάλις χέραδος περιχεύας,
 μυρίον, οὔδέ ῥοι ὅστέ' ἐπιστήσονται Ἀχαιοὶ 320

ἀνλέξαι· τόσσην ῥοι ἄσιν καθύπερθε καλύψω.

αὐτοῦ ῥοι καὶ σῆμα τετεύξεται, οὔδέ τί μιν χρεῶ
 ἔσται τυμβοχόης, ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί.”

ἦ, καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῇι κυκώμενος, ὑψόσε θύων,
 μορμύρων ἀφρῶ τε καὶ αἵματι καὶ ρεκύεσσι. 325

πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διπτετέος ποταμοῖο

ἴστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ἥρεε Πηλεΐωνα.

Ἦρῃ δὲ μέγ' αὔσε περιδφείσας Ἀχιλῇι,

μή μιν ἀποφέρσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης.

αὐτίκα δ' Ἦφαιστον προσεφώνεε, ῥὸν φίλον υἱόν· 330

“ὄρσεο, κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος· ἄντα σέθεν γὰρ

Ξάνθον δινήεντα μάχῃ ἐφεφίσκομεν εἶναι·

ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκειο δὲ φλόγα πολλήν.

αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργεστᾶο Νότοιο

φείσομαι ἐξ ἀλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν. 335

ἦ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κῆαι,

φλέγμα κακὸν φορέουσα. σὺ δὲ Ξάνθοιο πυρ' ὄχθας

δένδρεα καί, ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί· μηδέ σε πάμπαν
 μειλιχίοισι φέπεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ·
 μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος, ἀλλ' ὁπότε' ἂν δὴ 340
 φθέγξομ' ἐγὼ φισταχούσα, τότε σχέμεν ἀκάματον πῦρ."

ὥς ἔφαθ', "Ἡφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαῆς πῦρ.
 πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καίε δὲ νεκροὺς
 πολλούς, οἳ ῥα κατ' αὐτόθ' ἔσαν ἑάλις, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς.
 πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίου, σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ. 345
 ὥς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς βορέης νεοαρδέ' ἀλωήν
 αἶψ' ἀνξηράνη· χαίρει δέ μιν ὅς τις ἐθείρη·
 ὥς ἐξηράνθη πεδίου πᾶν, καὶ δ' ἄρα νεκροὺς
 κῆεν· ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανάουσαν.
 καίοντο πτελέαι καὶ φιτέαι ἠδὲ μυρῖκαι, 350
 καίετο δὲ λωτός τε ἰδὲ θρύον ἠδὲ κύπειρον,
 τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἑάλις ποταμοῖο πεφύκει·
 τείρουτ' ἐγχέλυες τε καὶ ἰχθύες οἱ κατὰ δίνας,
 οἱ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίσταον ἔνθα καὶ ἔνθα
 πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαίστοιο. 355
 καίετο δ' ἰς ποταμοῖο, φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

"Ἡφαιστ', οὐ τις σοί γε θεῶν δύνατ' ἀντιφερίζειν,
 οὐδ' ἂν ἐγὼ σοί γ' ὦδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην.
 λῆγ' ἔριδος, Τρῶας δὲ καὶ αὐτίκα διὸς Ἀχιλλεύς
 φάστεος ἐξελάσειε· τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς;" 360

φῆ πυρὶ καιόμενος, ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα.
 ὥς δὲ λέβης ζέει ἔνδον, ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
 κνίσην μελδόμενος ἀπαλοτρεφέος σιάλοιο,
 πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται,
 ὥς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέει δ' ὕδωρ· 365
 οὐδ' ἔθελε προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο· τείρε δ' αὐτμὴ
 Ἡφαίστοιο βίηφι πολύφρονος. αὐτὰρ ὁ γ' "Ἡρην
 πολλὰ λισσόμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

339 μειλιχίοις ἐπέεσσιν

349 παμφανόωσαν

341 σχεῖν

354 κυβίστων

344 ἄλις ἔσαν

362 ζεῖ

“Ἥρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν
 ἐξ ἄλλων; οὐ μὲν τοι ἐγὼ τόσον αἵτιός εἰμι, 370
 ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἄρωγοί.
 ἀλλ’ ἦ τοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι, εἰ σὺ κέλεύεις,
 πανέσθω δὲ καὶ οὗτος. ἐγὼ δ’ ἐπὶ καὶ τόδ’ ὁμοῦμαι,
 μή ποτ’ ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσιν κακὸν ἡμαρ,
 μηδ’ ὁπότ’ ἂν Τροίῃ μαλερῶ πυρὶ πᾶσα δάηται 375
 καιομένη, καίωσι δ’ ἀρήιοι υἱες Ἀχαιῶν.”

αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ’ ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 αὐτίκ’ ἄρ’ Ἥφαιστον προσεφώνεε, ἕρὸν φίλον υἱόν·
 “Ἥφαιστε, σχέο, τέκνον ἀγακλεές· οὐδὲ φέροικεν 380
 ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἔνεκα στυφελίζειν.”

ὥς ἔφαθ’, Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδάες πῦρ,
 ἄψορρον δ’ ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.

αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
 παυσάσθην· Ἥρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ.
 ἐν δ’ ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα 385
 ἀργαλήη, δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο·
 σὺν δ’ ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ, βράχε δ’ εὐρέϊα χθών,
 ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός. αἶε δὲ Ζεὺς
 ἤμενος Οὐλύμπῳ· ἐγέλασσε δέ ῥοι φίλον ἦτορ
 γηθοσύνη, ὃ θ’ ὀράτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας. 390
 ἐνθ’ οἷ γ’ οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
 ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσε
 χάλκεον ἔγχος ἔχων, καὶ ὀνειδέϊον φάτο μῦθον·

“τίπτ’ αὐτ’, ὦ κυνάμυια, θεοὺς ἔριδι ξυνελαύρεις
 θάρσος ἄητον ἔχουσα, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν; 395
 οὐ μέμνη’, ὅτε Τυδεΐδην Διομήδε’ ἀνῆκας
 οὐτάμεναι, αὐτὴ δὲ παρόψιον ἔγχος ἔλοῦσα
 ἰθὺς ἐμεῖ’ ὤσας, διὰ δὲ χροῖα καλὸν ἰδαψας;
 τῷ σ’ αὖ νῦν οἴω ἀποτισέμεν ὅσσα φέροργας.”

379 οὐ γὰρ

390 380

396 ἦ οὐ μέμνη

398 ἐμεῖ

ὥς φειπὼν οὔτησε κατ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν 400
 σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός·
 τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μαιφόνος ἔγχει μακρῶ,
 ἣ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἴλετο χειρὶ παχείῃ
 κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε,
 τὸν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὔρον ἀρούρης· 405
 τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
 ἐπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσών, ἐκόνισε δὲ χαίτας,
 τεύχεα δ' ἀμφαράβησε· γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
 καὶ ῥοι ἐπευχομένη φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ ὑηπύτι, οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσα' ὅσσον ἀρείων 410
 εὐχομ' ἐγὼν ἔμμεναι, ὅτι μοι μένος ἰσοφαρίζεις.
 οὔτω κεν ῥῆς μητρὸς ἐρινύας ἐξαποτίνους,
 ἣ τοι χωομένη κακὰ μῆδεται, οὔνεκ' Ἀχαιοὺς
 κάλλιπες, αὐτὰρ Τρῶσιν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις.”

ὥς ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπεν ὅσσε φαεινῶ. 415
 τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἐλουῖσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγισ δ' ἐσαγείρετο θυμόν.
 τὴν δ' ὥς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 αὐτίκ' Ἀθηναίην φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη, 420
 καὶ δ' αὖθ' ἣ κυνάμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα
 δηίοι' ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον· ἀλλὰ μέτελθε.”

ὥς φάτ', Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
 καὶ ῥ' ἐπιφεισαμένη πρὸς στήθεα χειρὶ παχείῃ
 ἤλασε· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ. 425
 τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κείατ' ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
 ἣ δ' ἄρ' ἐπευχομένη φέπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·

“ τοιοῦτοί νῦν πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί,
 εἶεν, ὅτ' Ἀργεῖοισι μαχοίατο θωρηκτῆσιν,
 ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὥς Ἀφροδίτη 430
 ἦλθεν Ἄρη' ἐπίκουρος, ἐμῷ μένέ' ἀντιάουσα·

τῷ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο,
 Φιλίου ἐκπέρσαντες εὐκτίμενον πτολίεθρον."

αὐτὰρ Ἀπόλλωνα προσέφη κρείων ἐνοσίχθων 435

"Φοῖβε, τίη δὴ νῶι διέσταμεν; οὐδὲ φέροικεν
 ἄρξάντων ἑτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον, αἶ κ' ἀμαχητὶ
 ἴομεν Οὐλυμπόνδε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.

ἄρχε· σὺ γὰρ γενεῇφι νεώτερος· οὐ γὰρ ἐμοὶ γε 440
 καλόν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην καὶ πλείονα φοῖδα.

νηπύτι, ὥς ἄνοον κραδίην ἔχες· οὐδέ νυ τῶν περ
 μέμνηαι, ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Φίλιον ἀμφὶ
 μῦνοι νῶι θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι

παρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν 445
 μισθῷ ἔπι ῥητῷ· ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν.

ἦ τοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν πέρι τεῖχος ἔδειμα
 εὐρύ τε καὶ μάλα καλόν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη·
 Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἑλίκας βούς βουκολέεσκες

Ἰδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὑλῆέσσης.

ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθῆες ὦραι 450

ἐξέφερον, τότε νῶι βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
 Λαομέδων ἐκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπε.

σὺν μὲν ὃ γ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθε
 δῆσειν, καὶ περάειν νήσων ἔπι τηλιδαπάρων·

στεῦτο δ' ὃ γ' ἀμφοτέρων ἀπολεψέμεν οὔατα χαλκῷ. 455

νῶι δέ τ' ἄψόρροι κίομεν κεκοτηότι θυμῷ,

μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε.

τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν, οὐδὲ μεθ' ἡμέωι

πειράε', ὥς κε Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται

πρόχυν κακῶς σὺν παισὶ καὶ αἰδοίησ' ἀλόχοισι." 460

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε φάναξ ἑκατέργος Ἀπόλλων·

"ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο

ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζω

ὥς φάτο, μέδῃσεν δὲ θεὰ Λευκώλειος Ἥρη

δφειλῶν, οὐ φύλλοισι φοϊκότες ἄλλοτε μὲν τε
 ζαφλεγέες τελέθουσιν, ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες, 465
 ἄλλοτε δὲ φθινύθουσιν ἀκήριοι. ἀλλὰ τάχιστα
 πανώμεσθα μάχης· οἱ δ' αὐτοὶ δηριαέσθων.”

ὥς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ'· αἶδετο γάρ ῥα
 πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσι.
 τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε, πότνια θηρῶν, 470
 Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὄνειδέϊον φάτο μῦθον·

“φεύγεις δὴ, ῥεκάφεργε, Ποσειδάωνι δὲ νίκην
 πᾶσαν ἐπέτρεψας, μέλεον δέ ῥοι εὖχος ἔδωκας·
 νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὐτῶς;
 μή σεο νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω 475
 εὐχομένου, ὥς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 ἅντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.”

ὥς φάτο, τὴν δ' οὐ τι προσέφη ῥεκάφεργος Ἀπόλλων,
 ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοῖη παράκοιτις·
 “πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας, κύον ἀδφεές, ἀντί' ἐμεῖο 481
 στήσεσθαι; χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι
 τοξοφόρῳ περ εἰσῆ, ἐπεὶ σε λέοντα γυναιξὶ
 Ζεὺς θῆκεν καὶ ἔδωκε κατακτάμεν ἥν κ' ἐθέλησθα.
 ἦ τοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θήρας ἐναίρειν 485
 ἀγροτέρας τ' ἐλάφους ἢ κρείσσοσι φίφι μάχεσθαι.
 εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι, ὄφρ' εὐ φειδῆς,
 ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις.”

ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε
 σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἶνυτο τόξα, 490
 αὐτοῖσιν δ' ἄρ' ἔθεινε πᾶρ' οὐατα μειδιάουσα
 ἐντροπαλιζομένην· ταχέες δ' ἐκπιπτον οἷστοί.
 δακρυόεσσα δ' ὑπαιθα θεὰ φύγεν ὥς τε πέλεια,
 ἥ ῥά θ' ὑπ' ἱρηκος κοῖλῃν εἰσέπτατο πέτρην,

νείκεσεν ἰοχέαιραν ὄνειδείοις ἐπέεσσιν 480

467 δηριαάσθων

475 σευ

481 ἀδδεές

491 μειδιόωσα

χηραμόν· οὐδ' ἄρα τῇ γε ἑταλόμεναι αἰσιμον ἦεν· 495
ὥς ἡ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα.

Λητόα δὲ προσέφειπε διάκτορος Ἀργεϊφόντης·

“Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὐ τι μαχήσομαι· ἀργαλίον γὰρ 500
πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο·
ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
εὐχέσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῇφι βίηφιν.”

ὥς ἄρ' ἔφη, Λητώ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα 505
πεπτεότ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κοινίῃς.
ἡ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἑῆς·
ἡ δ' ἄρ' Ὀλυμπον ἵκανε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ, 510
δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἑσπερὸς τρέμε· τὴν δὲ ποτὶ ἑοῖ
εἶλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνείρετο ἑῆδ' ὑπελάσας·

“τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιῶνων;”

τὸν δ' αὖτε προσέφειπεν εὐστέφανος κελαδευή· 515

“σὴ μ' ἄλοχος στυφέλιξε, πάτερ, λευκώλενος Ἴηρ,
ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκε' ἐφήπται.”

ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον, 520
αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Φίλιον ἱρήν·

μέμβλετο γάρ ἑοῖ τεῖχος εὐδμήτοιο πόλης,
μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἡματι κείνῳ.

οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὀλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἔδοντες,
οἱ μὲν χωόμενοι, οἱ δὲ μέγα κυδιάοντες·

καὶ δ' ἴζον παρὰ πατρὶ κελαϊνεφέ· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς 525
Τρῶας ὁμῶς αὐτοὺς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους.

ὥς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἵκηται
φαίστεος αἰθομένοιο, θεῶν δὲ ἑξέ μῆνις ἀνῆκε,

πᾶσι δ' ἔθηκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφήκεν,
ὥς Ἀχιλλεὺς Τρῶεσσι πόνον καὶ κήδε' ἔθηκεν. 530

μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν βέζουσιν ἐνωπῇ 540

497 Λητώ

507 ποτὶ

519 κυδιῶντες

520 κελαϊνεφεῖ

ἐστήκει δ' ὁ γέρων Πρίαμος θεῖου ἐπὶ πύργου,
 ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλλῆα πελώριον· αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
 Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκὴ
 γίγνεθ'· ὁ δ' οἰμῶξας, ἀπὸ πύργοο βαῖνε χαμᾶζε,
 ὀτρύνων παρὰ τείχος ἀγακλείτους πυλαωρούς· 530

“ πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰς ὃ κε λαοὶ
 ἔλθωσι προτὶ φάστυ πεφυζότες· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
 ἐγγὺς ὅδε κλονέων· νῦν οἷω λοίγι' ἔσεσθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἐς τείχος ἀναπνεύσωσι φαλέντες,
 αὐτὶς ἐπανθέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας· 535
 δέδφια γὰρ μὴ οὐλος ἀνὴρ ἐς τείχος ἄληται.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·
 αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεύξαν φάος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 ἀντίος ἐξέθορε, Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀμύναι.
 οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο, 540
 δίψῃ καρχαλέοι, κεκουιμένοι ἐκ πεδίοιο
 φεύγον· ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχει· λύσσα δέ 'φοι κῆρ
 αἰὲν ἔχε κρατερή, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.

ἐνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἔλον υἴες Ἀχαιῶν,
 εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκε, 545
 φῶτ' Ἀντήνορος υἷον ἀμύμονά τε κρατερόν τε.
 ἐν μὲν 'φοι κραδίῃ θάρσος βάλε, παρ δέ 'φοι αὐτὸς
 ἔστη, ὅπως θανάτοιο βαρείας κῆρας ἀλάλκοι,
 φηγῶ κεκλιμένος· κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
 αὐτὰρ ὃ γ' ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον, 550
 ἔστη, πολλὰ δέ 'φοι κραδίῃ πόρφυρε μένοντι·
 ὀχθήσας δ' ἄρα φεῖπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

“ ὦ μοι ἐγών· εἰ μὲν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλλῆος
 φεύγω, τῇ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι κλονέονται,
 αἵρήσει με καὶ ὧς καὶ ἀνάλκιδα δειροτομήσει. 555
 εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω
 Πηλεΐδῃ Ἀχιλλῇι, ποσὶν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλη

φεύγω πρὸς πεδίον Φιλίῳ, ὅφρ' ἂν ἴκωμαι
 Ἴδης τε κνημοὺς κατὰ τε ῥωπήια δύω.
 ῥεσπέριος δ' ἂν ἔπειτα λουσάμενος ποταμοῖο, 565
 ἰδρὸ' ἀποψυχθεὶς προτὶ Φίλιον ἀπονεοίμην.
 ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός·
 μή μ' ἀπαιρόμενον πόλιος πεδίουδε κοήσῃ
 καὶ με μεταίξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν.
 οὐκέτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι· 568
 λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
 εἰ δέ κέ 'φοι προπάροιθε πόλιος κατεναντίον ἔλθω.—
 καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρῶς ὀξεῖ χαλκῷ.
 ἐν δέ 'φ' ἴα ψυχὴ, θνητὸν δέ 'φέ φασ' ἀνθρώποι
 ἔμμεναι· αὐτὰρ 'φοι Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάξει." 570
 ὥς φειπὼν Ἀχιλλῆα φαλὲῖς μένει, ἐν δέ 'φοι ἦτορ
 ἄλκιμον ὠρμάετο πτολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
 ἥντε πάρδαλις εἴσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
 ἀνδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῷ
 ταρβέει οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεὶ κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ· 573
 εἴ περ γὰρ φθάμενός 'φ' ἦ οὐτάσῃ ἢ βάλῃσιν,
 ἀλλὰ τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει
 ἀλκῆς, πρίν γ' ἢ ξυμβλήμεναι ἢ δαμῆναι.
 ὥς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ, δῖος Ἀγήνωρ,
 οὐκ ἔθελεν φεύγειν, πρίν πειρήσασθαι Ἀχιλλῆος, 580
 ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε φίσῃν,
 ἐγχεῖν δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' αὖτει·
 "ἦ δὴ που μάλα φέλπε' ἐνὶ φρεσὶ, φαίδιμί Ἀχιλλεῦ,
 ἥματι τῷδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων,
 νηπύτι· ἦ τ' ἔτι πολλὰ τετεύχεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῇ. 583
 ἐν γάρ 'φοι πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμέν,
 οἳ καὶ πρόσθε φίλων τοκέων ἀλόχων τε καὶ υἱῶν
 Φίλιον εἰρυνόμεσθα· σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις,

561 ἰδρῶ

569 δὲ ἴα

572 ὠρμάετο πτολεμιζέμεν

575 ταρβεῖ

576 μιν ἢ vel τις ἢ

583 μάλ' ἔολπαι

ὦδ' ἔκπαγλος ἐὼν καὶ θαρσαλέος πολεμιστής.”

ἦ ῥα, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκε, 590
καί ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος οὐδ' ἀφάμαρτεν.

ἀμφὶ δέ ῥοι κνημὶς νεοτεύκτοο κασσιτέροιο
σμερδαλέον κονάβησε· πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσε
βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε, θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.

Πηλεΐδης δ' ὠρμήσατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο 595

δεύτερος· οὐδέ ῥ' ἔασεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι,
ἀλλὰ μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι.

αὐτὰρ ὁ Πηλεΐωνα δόλῳ ἀποφέργαθε λαοῦ·

αὐτῷ γὰρ ῥεκάφεργος Ἀγήνορι πάντα φοικῶς 600

ἔστη πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.

ἦος ὁ τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο,

τρέψας παρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον,

τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα·—δόλῳ δ' ἄρα θέλγεν Ἀπόλλων,

ὥς αἰεὶ φέλποιτο κιχήσεσθαι ποσσὶ ῥοῖσι—, 605

τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὁμίλῳ

ἀσπάσιοι προτὶ φάστυ, πόλις δ' ἐμπλητο φαλέντων.

οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτὸς

μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους, καὶ γινώμεναι ὅς τε πεφεύγει

ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ· ἀλλ' ἐσσυμένως ἐσέχυντο 610

ἐς πόλιν, ὃν τινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σαώσαι.

Ἔκτορα δεῦρ' ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὦμὰ δάσασθαι,
 δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν
 Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς."

ἦ ῥα, καὶ Ἔκτορα δῖον ἀφεικέα μῆδετο φέργα,
 πρηνέα πὰρ λεχέεσσι Μενoitιάδαο τανύσσας
 ἐν κονίῃσ'. οἱ δ' ἔντε' ἀφωπλίζοντο ἑκάστος
 χάλκεα μαρμαίροντα, λύον δ' ὑψηχίας ἵππους.
 καὶ δ' Ἴξον παρὰ νηὶ ποδώκεος Αἰακίδαο

25

μυρίοι· αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοφεικέα δαίνυ.
 πολλοὶ μὲν βόες ἀργοὶ ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ
 σφαζόμενοι, πολλοὶ δ' ὄϊες καὶ μηκάδες αἰγες·
 πολλοὶ δ' ἀργιόδοντες ὕες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
 εὐόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
 πάντῃ δ' ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἶμα.

30

αὐτὰρ τὸν γε φάνακτα ποδώκεα Πηλεΐωνα
 εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
 σπουδῇ παρπεπιθόντες ἐταίρου χωόμενον κῆρ.
 οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἴξον ἰόντες,
 αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσαν
 ἀμφὶ πυρὶ στηῆσαι τρίποδα μέγαν, εἰ πεπίθοιεν
 Πηλεΐδην λοέσασθαι ἄπο βρότον αἱματόεντα.

35

40

αὐτὰρ ὃ γ' ἡρνέετο στερεῶς, ἐπὶ δ' ὄρκον ὅμοσσεν·

"οὐ μὰ Ζῆν', ὅς τ' ἐστὶ θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
 οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καρήατος ἄσπον ἰκέσθαι,
 πρίν γ' ἐνὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ σῆμά τε χεῖραι
 κείρασθαί τε κόμην, ἐπεὶ οὐ μ' ἔτι δεύτερον ὦδε
 ἴξετ' ἄχος κραδίην, ὄφρα ζωοῖσι μετείω.

45

ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί·
 ἡόοθεν δ' ὄτρυνε, φάναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,

ὕλην τ' ἀξέμεναι παρά τε σχέμεν ὅσσ' ἐπιφεικὲς
 νέκρῳ ἔχοντα νέεσθαι ὑπὸ ζόφῳ ἡερόεντα.

50

41 λούσασθαι

42 ἡρνεῖτο

43 ὅς τίς τε

49 ἡώθεν δ' ὄτρυνον

50 σχεῖν

ὄφρ' ἢ τοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγῃ ἀκάματον πῦρ
θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν, λαοὶ δ' ἐπὶ φέργα τράπωνται."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύουν ἡδ' ἐπίθοντο.
ἔσσυμένως δ' ἄρα δόρπον ἐφοπλίσσαντες ἕκαστοι 55

δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

οἱ μὲν κακκείμενοι ἔβαν κλισίῃνδε ἑκάστος,

Πηλεΐδης δ' ἐπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης

κεῖτο βαρὺ στενάχων, πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 60

ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἡϊόνος κλύζεσκον·

εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,

ῥήδυμος ἀμφιχυθείς—μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυνῖα

Ἑκτορ' ἐπαΐσσων προτὶ Φίλιον ἡνεμόεσσαν—

ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλέεος δφειλοῖο, 65

πάντ' αὐτῷ μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ' ἐῖκυῖα

καὶ φωνήν, καὶ τοῖα περὶ χροῖ' φείματα ῥέστο·

στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

“εὔδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλε', Ἀχιλλεῦ.

οὐ μὲν μεν ζώνοντος ἀκήδεες, ἀλλὰ θανόντος· 70

θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀφίδαο περήσω.

τῆλέ μ' ἐφέργουσι ψυχαί, φείδωλα καμόντων,

οὐδέ μέ πω μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖ' ἐάουσιν,

ἀλλ' αὐτῶς ἀλάλημαι ἂν' εὐρυπυλὲς Ἀφιδος δῶ.

καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι· οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις 75

νίσσομαι ἐξ Ἀφίδαο, ἐπεὶ με πυρὸς λελάχητε.

οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἐταίρων

βουλὰς ἐζόμενοι βουλεύσομεν, ἀλλ' ἐμὲ μὲν κῆρ

ἀμφέχανε στυγερή, ἢ περ λάχε γιγνόμενόν περ·

καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιφείκελ' Ἀχιλλεῦ, 80

τείχε' ὑπο Τρώων εὐηφενέων ἀπολέσθαι.

63 νήδυμος

65 Πατροκλήος

69 ἔπλεν

70 ἀκήδεις

72 με εἵργουσι

73 ποταμοῖο ἐῶσιν

79 γεινόμενον

ἄλλο δέ τοι φερέω καὶ ἐφήσομαι, αἶ κε πίθηαι.
 μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὅστέ· Ἀχιλλεύ,
 ἀλλ' ὁμοῦ, ὥς τράφομέν περ ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
 εὖτέ με τυτθὸν ἔοντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος
 ἤγαγεν ὑμέτερόνδ' ἀνδροκτασίης ὑπο λυγρῆς
 ἡματι τῷ, ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος,
 νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς·
 ἔνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς
 ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν·
 ὥς δὲ καὶ ὅστέα νῶιν ὁμῇ σορὸς ἀμφικαλύπτοι
 [χρύσεος ἀμφιφορεὺς, τὸν τοι πόρε πότνια μήτηρ.]

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 “τίπτε μοι, ἡθείη κεφαλὴ, δεῦρ' εἰλήλουθας
 καί μοι ταῦτα ἑκάστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 πάντα μάλ' ἐκτελέω καὶ πείσομαι ὥς σὺ κελεύεις.
 ἀλλὰ μοι ἄσσον στῆθι· μίνυθά περ ἀμφιβαλόντε
 ἀλλήλους ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.”

ὥς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλησιν
 οὐ δ' ἔλαβε· ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἤϊτε καπνὸς
 ὥχετο τετριγυῖα. ταφῶν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς
 χερσὶ τε συμπλατάγησε, ξέπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔφειπεν·
 “ὦ πόποι, ἦ ῥά τίς ἐστι καὶ εἰν Ἀφίδαο δόμοισι
 ψυχὴ καὶ φείδωλον, αὐτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν.
 παννυχίη γάρ μοι Πατροκλέεος ὄφειλοῖο
 ψυχὴν ἐφεστήκει γοάουσά τε μυρομένη τε,
 καί μοι ἑκάστ' ἐπέτελλε, ξέρικτο δὲ θέσκελον αὐτῷ.”

ὥς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἥμερον ᾤρσε γόοιο·
 μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως
 ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν. αὐτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
 οὐρῆάς τ' ὥτρυνε καὶ ἀνέρας ἀξέμεν ὕλην
 πάντοθεν ἐκ κλισιέων· ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς Ὀδῶρει
 Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.

οἱ δ' ἴσαν ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες
 σειράς τ' εὐπλέκτους· πρὸ δ' ἄρ' οὐρήες κίον αὐτῶν· 115
 πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον.
 ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακος Ἰδης,
 αὐτίκ' ἄρα δρύας ὑψικόμους ταναήκεϊ χαλκῷ
 τάμνον ἐπειγόμενοι· ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσai
 πίπτον· τὰς μὲν ἔπειτα διαπλήσσουντες Ἀχαιοὶ 120
 ἔκδεον ἡμιόνων· ταὶ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεῦντο
 φελδόμεναι πεδίῳ διὰ ῥωπήϊα πυκνά. *

πάντες δ' ὑλοτόμοι φιτροὺς φέρον· ὥς γὰρ ἀνώγει
 Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
 καὶ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερώ, ἔνθ' ἄρ' Ἀχιλλεὺς
 φράσσατο Πατρόκλῳ μέγα φηρίον ἠδὲ ῥοῖ αὐτῷ. 126

αὐτὰρ ἐπεὶ πάντα παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,
 ἦατ' ἄρ' αὐθι μένοντες ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσε
 χαλκὸν ζώννυσθαι, ζευξαι δ' ὑπ' ὄχεσφι ῥέκαστον 130
 ἵππους· οἱ δ' ὥρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον,
 ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραιβάται ἡνίοχοί τε.
 πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἶπετο πεζῶν,
 μυρίοι· ἐν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον ἑταῖροι.
 θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταφείνυσαν, ἃς ἐπέβαλλον 135
 κειρόμενοι· ὅπιθεν δὲ κάρη ἔχε δῖος Ἀχιλλεὺς
 ἀχνύμενος· ἕταρον γὰρ ἀμύμονά πέμπ' Ἀφιδόσδε.

οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκοντο ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεύς,
 κάτθεσαν, αἶψα δέ ῥοι μενοφεικέα νήεον ὕλην.
 ἔνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς· 140
 στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαίτην,
 τήν ῥα Σπερχεῖῳ ποταμῷ τρέφε τηλεθάουσαν·
 ὀχθήσας δ' ἄρα φεῖπε φιδῶν ἐπὶ φοῖνοπα πόντον·

“Σπερχεῖ”, ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεὺς,
 κείσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 145

σοί τε κόμην κερέειν ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην,
 πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν
 ἐς πηγάς, ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
 ὥς ἡρᾶθ' ὁ γέρων, σὺ δέ 'φοι νόον οὐκ ἐτέλεσσας.
 νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαίαν, 150
 Πατρόκλῳ ἥρωι κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι."

ὥς φειπὼν ἐν χερσὶ κόμην ἐτάροιο φίλοιον
 θῆκεν, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἱμερον ὤρσε γόοιο.
 καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδν φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αἰψ' Ἀγαμέμνονι φεῖπε παραστάς· 155
 "Ἀτρεΐδῃ, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς Ἀχαιῶν
 πείσονται μύθοισι, γόοιο μὲν ἔστι καὶ ἄσαι,
 νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
 ὀπλεῖσθαι· τάδε δ' ἀμφὶ ποιησόμεθ' οἷσι μάλιστα
 κήδεός ἐστι νέκυς· παρὰ δ' οἷ τ' ἀγοὶ ἄμμι μερόντων." 160

αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 αὐτίκα λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας ἐφίσας,
 κηδεμόνες δὲ παρ' αὐθι μένον καὶ νήεον ὕλην,
 ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ. 165
 πολλὰ δὲ φίφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἑλίκας βοῦς
 πρόσθε πυρῆς ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον· ἐκ δ' ἄρα πάντων
 δημόν ἐλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάλθυμος Ἀχιλλεὺς
 ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει·
 ἐν δὲ τίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας, 170
 πρὸς λέχεα κλίνων· πίσυρας δ' ἐριαύχενας ἵππους
 ἐσσυμένως ἐνέβαλλε πυρῇ μεγάλη στεραχίζων.
 ἐννέα τῷ γε φάνακτι τραπεζῆς κύνες ἦσαν·
 καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας.
 δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἷας ἐσθλοὺς 175
 χαλκῷ δηιόων· κακὰ δὲ φρεσὶ μῆδετο εἶργα·
 ἐν δὲ πυρὸς μένος ἦκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο.

ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·

“χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀφίδαο δόμοισι·

πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην. 180

δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων νύεας ἐσθλούς,

τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει· Ἑκτορα δ' οὐ τι

δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν.”

ὥς φάτ' ἀπειλήσας· τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο,

ἀλλὰ κύνας μὲν ἀλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη 185

ἤματα καὶ νύκτας, ῥοδόεντι δὲ χρίεν ἐλαίῳ

ἀμβροσίῳ, ἵνα μὴ μιν ἀποδρύφοι ἐλκυστάζων.

τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων

οὐρανόθεν πεδίονδε, κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα,

ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἡελίοιο

190

σκεῖλει' ἀμφὶ περὶ χροῶα φίνεσιν ἡδὲ μέλεσσιν.

οὐ δὲ πυρὴ Πατρόκλου ἐκαίετο τεθνηῶτος.

ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

στάς ἀπάνευθε πυρῆς δοιοῖς' ἡρᾶτ' ἀνέμοισι,

Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ, καὶ ὑπίσχετο ἱερὰ καλά· 195

πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ λιτάνευεν

ἐλθέμεν, ὅφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοῖατο νεκροί,

ὔλη τε σεύαιτο καήμεναι. ὠκέα δ' Ἴρις

ἀράων αἴουσα μετάγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν.

οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον

200

εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δὲ Ἴρις ἐπέστη

βηλῷ ἔπι λιθέῳ. τοὶ δ' ὥς φίδον ὀφθαλμοῖσι,

πάντες ἀνήξαν κάλεόν τέ μιν ἐς ἑξέκαστος·

ἡ δ' αὖθ' ἔξεσθαι μὲν ἀνήνατο, φεῖπε δὲ μῦθον·

“οὐχ ἔδος· εἴμι γὰρ αὖτις ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥέεθρα, 205

Αἰθιόπων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἐκατόμβας

ἀθανάτοισ', ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν.

ἀλλ' Ἀχιλεὺς Βορέην ἡδὲ Ζέφυρον κελαδεινὸν

ἐλθεῖν ἀράεται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλά,

ὄφρα πυρὴν ὄρσητε καήμεναι, ἣ ἔνι κείται 210

Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν ᾿Αχαιοί·

ἡ μὲν ἄρ' ὥς φειπούς' ἀπεβήσето, τοὶ δ' ὀρέοντο
 ρηχῇ θεσπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν.

αἶψα δὲ πόντον ἵκανον ἀήμεναι, ὦρτο δὲ κῦμα
 πνοιῇ ὑπο λιγυρῇ· Τροίην δ' ἐρίβωλον ἰκίσθη, 215

ἐν δὲ πυρῇ πεσέτην, μέγα δ' εἶαχε θεσπιδαὲς πῦρ.

παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον
 φυσῶντες λιγέως· ὁ δὲ πάννυχος ὠκὺς ᾿Αχιλλεὺς

χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἐλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
 φοῖνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν, 220

ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλέεος δφειλοῖο.

ὥς δὲ πατὴρ ᾿φοῦ παιδὸς ὀδύρεται ὅστέα καίων.

νυμφίου, ὅς τε θανὼν δφειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας,

ὥς ᾿Αχιλεὺς ἐτάριοιο ὀδύρετο ὅστέα καίων,

ἐρπύζων παρὰ πυρκαϊήν, ἀδινὰ στεναχίζων. 225

εὖτ' ἠοσφόρος εἴσι φάος φερέων ἐπὶ γαῖαν,

ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπεῖρ ἄλλα κίδναται ἠώς,

τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνεται, παύσατο δὲ φλόξ.

οἱ δ' ἄνεμοι πάλιν αὐτὶς ἔβαν φοῖκόνδε νέεσθαι

Θρηίκιον κατὰ πόντον· ὁ δ' ἔσπερεν οἴδματι θύων. 230

Πηλεΐδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἐτέρωσε λιασθεὶς

κλίνθη κεκμηώς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.

οἱ δ' ἀμφ' ᾿Ατρεΐωνα ἀολλέες ἠγερέθοντο·

τῶν μιν ἐπερχομένων ὄμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν,

ἔξετο δ' ὀρθωθείς καὶ σφεας πρὸς μῦθον ἔφειπεν· 235

“ ᾿Ατρεΐδῃ τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παραχαιῶν,

πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊήν σβέσατ' αἶθοπι φοῖνον

πᾶσαν, ὅπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα

ὅστέα Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο λέγωμεν

εὖ διαγιγνώσκοντες· ἀριφραδέα δὲ τέτυκται· 240

ἐν μέσση γὰρ ἔκειτο πυρῇ, τοὶ δ' ἄλλοι ἀνενθεν

ἐσχατιῇ καίοντ' ἐπιμίξ, ἵπποι τε καὶ ἄνδρες.
καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῶ
θήομεν, εἰς ὃ κεν αὐτὸς ἐγὼν Ἀφιδι κεύθωμαι.
τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ πονέεσθαι ἄνωγα, 245
ἀλλ' ἐπιφεικέα τοῖον· ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοὶ
εὐρύν θ' ὑψηλὸν τε τιθήμεναι, οἳ κεν ἐμεῖο
δεύτεροι ἐν νήεσσι πολυκλήισι λίπησθε."

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλεΐωνι.
πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊῇν σβέσαν αἴθοπι φοίνῳ, 250
ὅσσον ἐπὶ φλόξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρῃ·
κλαίοντες δ' ἐτάριοιο ἐννέος ὀστέα λευκὰ
ἄλλεγον ἐς χρυσέην φιάλην καὶ δίπλακα δημόν,
ἐν κλισίῃ δ' ἐνθέντες ἐανῶ λιτὶ κάλυψαν·
τορνώσαντο δὲ σῆμα θεμεΐλιά τε προβάλοντο 255
ἀμφὶ πυρήν· εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν.
χεύαντες δὲ τὸ σῆμα πάλιν κίον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
αὐτοῦ λαὸν ἔρυκε καὶ ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα,
νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα, λέβητάς τε τρίποδάς τε,
ἵππους θ' ἡμίονους τε βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα, 260
ἦδὲ γυναῖκας εὐζώνους πολίων τε σίδηρον.

ἵππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλὰ ἄεθλα
θῆκε γυναῖκ' ἀγαγέσθαι ἀμύμονα φέργα ριδυῖαν
καὶ τρίποδ' οὐατόευντα δυωκαιφεικοσίμετρον,
τῷ πρώτῳ· αὐτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκε 265
ῥεξφετέ' ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον κνέουσιν·
αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα
καλόν, τέσσαρα μέτρα κεχονδότα, λευκὸν ἔτ' αὐτῶς·
τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύω χρυσοῖο τάλαντα,
πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε. 270
στῇ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔφειπεν·

“Ἀτρεΐδῃ τε καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,

244 θείομεν

263 γυναῖκα ἄγεσθαι—ἔργ' εἰδυῖαν

264 ὠτῶεντα

268 κεχονδότα

ἵππῃας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι
 εἰ μὲν νῦν ἐπὶ ἄλλῳ ἀεθλεύοιμεν Ἀχαιοί,
 ἢ τ' ἂν ἐγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην. 275
 εἰσθε γὰρ ὅσσον ἐμοὶ ἀρετῇ περιβάλλετον ἵπποι·
 ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι, Ποσειδάων δ' ἔπορ' αὐτοὺς
 πατρὶ ἐμῷ Πηλῇ, ὁ δ' αὖτ' ἐμοὶ ἐγγυάλιξεν.
 ἀλλ' ἢ τοι μὲν ἐγὼ μενέω καὶ μῶρυχες ἵπποι·
 τοίου γὰρ κλέος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο, 280
 ἡπίου, ὃ σφωιν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον
 χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ.
 τὸν τῷ γ' ἐσταότες πενθείετον, οὔδεϊ δέ σφι
 χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἔστατον ἀχινυμένῳ κῆρ.
 ἄλλοι δὲ στέλλεσθε κατὰ στρατόν, ὅς τις Ἀχαιῶν 285
 ἵπποισὶν τε πέποιθε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν."

ὥς φάτο Πηλεΐδης, ταχέες δ' ἵππῃες ἔγερθεν.
 ὦρτο πολὺ πρῶτιστα φάναξ ἀνδρῶν Εὐμήλος,
 Ἀδμήτου φίλος υἱός, ὃς ἵπποσύνη ἐκέκαστο·
 τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο κρατερός Διομήδης. 290
 ἵππους δὲ Τρωοὺς ὕπαγε ζυγόν, οὓς ποτ' ἀπηύρα
 Λινεΐαν, ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων.
 τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδης ὦρτο ξανθὸς Μενέλαος
 διογενής, ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ὠκέας ἵππους.
 Αἶθην τὴν Ἀγαμεμνονέην τὸν ἐφόν τε Πόδαργον· 295
 τὴν Ἀγαμέμνονι δῶκε Ἀγχισιᾶδης Ἐχέπωλος
 δῶρ', ἵνα μὴ ῥοι ἔποιθ' ὑπὸ Φίλιον ἠνεμόεσσαν,
 ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων· μέγα γὰρ ῥοι ἔδωκε
 Ζεὺς ἄφενος, ναῖεν δ' ὃ γ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι·
 τὴν ὃ γ' ὑπὸ ζυγὸν ἤγε, μέγα δρόμου ἱχανάουσαν. 300
 Ἀντίλοχος δὲ τέταρτος εὐτρίχας ὠπλίσσας ἵππους,
 Νέστορος ἀγλαὸς υἱός, ὑπερθύμοιο φάρακτος,
 τοῦ Νηληιάδαο· Πυλουργενέες δὲ ῥοι ἵπποι
 ὠκύποδες φέρον ἄρμα. πατήρ δὲ ῥοι ἄγχι παραστάς

μυθέετ' εἰς ἀγαθὰ φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ. 305
 “Ἀντίλοχ’, ἥ τοι μὲν σε νέον περ εὐντ’ ἐφίλησαν
 Ζεὺς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἵπποσύνας ἐδίδαξαν
 παντοίας· τῷ καὶ σε διδασκέμεν οὐ τι μάλα χρεώ·
 φοῖσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμα ἑλυσσέμεν· ἀλλὰ τοι ἵπποι
 βάρδιστοι θείειν· τῷ οἶω λοίγι’ ἔσεσθαι. 310
 τῶν δ’ ἵπποι μὲν ἔασιν ἀφάρτεροι, οὐ δὲ μὲν αὐτοὶ
 πλείονα φίσασιν σέθεν αὐτόο μητίσασθαι.
 ἀλλ’ ἄγε δὴ σύ, φίλος, μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ
 παντοίην, ἵνα μή σε παρεκπροφύγῃσιν ἄεθλα.
 μήτιί τοι δρυτόμος μέγ’ ἀμείνων ἢ βίηφι· 315
 μήτι δ’ αὖτε κυβερνήτης ἐνὶ φοῖνοπι πόντῳ
 νῆα θοὴν ἰθύνει ἐρεχθομένην ἀνέμοισι·
 μήτι δ’ ἡνίοχος περιγίγνεται ἡνιόχοιο.
 ἄλλος μὲν θ’ ἵπποισι καὶ ἄρμασι φοῖσι πεποιθὼς
 ἀφραδέως ἐπὶ πολλὸν ἐλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα, 320
 ἵπποι δὲ πλανᾶνται ἀνὰ δρόμον, οὐδὲ κατίσχει·
 ὃς δέ κε κέρδεα φειδῇ ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους,
 αἰεὶ τέρμ’ ὀράων στρέφει ἐγγύθεν, οὐδέ ῥε λήθει,
 ὅππως τὸ πρῶτον τανύσῃ βοέοισιν ἱμᾶσιν,
 ἀλλ’ ἔχει ἀσφαλέως καὶ τὸν προέχοντα δοκεύει. 325
 σῆμα δέ τοι φερέω μάλ’ ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει.
 ἔστηκε ξύλον αὖον, ὅσον τ’ ὀρόγυι’, ὑπὲρ αἴης,
 ἢ δρυὸς ἢ πεύκης· τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ·
 λᾶε δὲ τοῦ ῥεκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκῶ
 ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ, λείος δ’ ἵππόδρομος ἀμφίς· 330
 ἢ τεο σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνηῶτος,
 ἢ τό γε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων,
 καὶ νῦν τέρματ’ ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
 τῷ σὺ μάλ’ ἐγχρίμψας ἐλάειν σχεδὸν ἄρμα καὶ ἵππους,

305 μυθεῖτ’

309 τέρμαθ’

310 τῷ τ’ (κ’, γ,) οἶω

312 αὐτοῦ

315, 316, 318 μήτι

321 πλανῶνται 323 ὀρόων

325 προέχοντα

327 ὄργυι’

331 τευ

334 ἐλάαν

αὐτὸς δὲ κλινθῆναι εὐπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ
 ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖον· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
 κένσαι ὁμοκλήσας, ρεῖξαί τε ἔροι ἡνία χερσίν.
 ἐν νύσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμψθήτω,
 ὥς ἂν τοι πλήμνη γε δοῖσεται ἄκρον ἰκέσθαι
 κύκλου ποιητοῖο· λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν,
 μή πως ἵππους τε τρώσῃς κατὰ θ' ἄρματα ράξης·
 χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχεῖν δὲ σοὶ αὐτῷ
 ἔσσεται· ἀλλὰ, φίλος, φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι.
 εἰ γάρ κ' ἐν νύσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,
 οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἔλῃσι μετάλμενος οὐδὲ παρέλθῃ.
 οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρίονα δῖον ἐλαύνῃ,
 Ἀδρήστου ταχὺν ἵππον, ὃς ἐκ θεόφιν γένος ἦεν,
 ἢ τοὺς Λαομέδοντος, οἳ ἐνθάδε γ' ἔτραφον ἐσθλοί·"

ὥς φειπὼν Νέστωρ Νηληῖος ἄψ' ἐνὶ χώρῃ
 ἔζετ', ἐπεὶ ἔφῳ παιδὶ ἑκάστου πείρατ' ἔφειπε.

Μηριόνης δ' ἄρα πέμπτος εὐτρίχας ὠπλίσαθ' ἵππους.
 ἂν δ' ἔβαν ἐς δίφρους, ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο·
 πάλλ' Ἀχιλεὺς, ἐκ δὲ κλήρος θόρε Νεστορίδῃο
 Ἀντιλόχου· μετὰ τὸν δὲ λάχε κρείων Εὐμήλος·
 τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδης, δουρὶ κλειτὸς Μενέλαος·
 τῷ δ' ἐπὶ Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν· ὕστατος αὐτὲ
 Τυδεΐδης, ὃχ' ἄριστος ἑὼν, λάχ' ἐλαυνέμεν ἵππους.
 στὰν δὲ μεταστοιχί, σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεὺς
 τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ· παρὰ δὲ σκοπὸν εἶσεν
 ἀντίθεον Φοῖνικα, ὅπῃονα πατρὸς ἔφοῖο,
 ὥς μεμνέφτο δρόμους καὶ ἀληθείην ἀποφείποι.

οἱ δ' ἅμα πάντες ἐφ' ἵπποιιν μᾶστιγας ἄειραν,
 πέπληγόν θ' ἱμῶσιν, ὁμοκλήσαν τε ρέπεσσαν
 ἐσσυμένως· οἱ δ' ὦκα διέπρησσαν πεδίῳ,
 νόσφι νεῶν, ταχέως· ὑπὸ δὲ στέρνοισι κορή

336 τοῖον

348 ἔτραφον

340 κύκλου

363 τ' ἐπέσσαν

345 παρέλθοι

ἴστατ' αἰερομένη ὥς τε νέφος ἢ θύελλα,
 χαῖται δ' ἑρρώοντο μετὰ πνοιῇσ' ἀνέμοιο.
 ἄρματα δ' ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίνυατο πουλυβοτείρῃ,
 ἄλλοτε δ' αἵξασκε μετήορα. τοὶ δ' ἐλατῆρες
 ἕστασαν ἐν δίφροισι, πάτασσε δὲ θυμὸς ἐκάστου 370
 νίκης ῥιζμένων· κέκλοντο δὲ ῥοῖσι ῥεκάστος
 ἵπποις, οἱ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο.

ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ὠκέες ἵπποι
 ἄψ' ἐφ' ἀλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετὴ γε ῥεκάστου
 φαίνεται, ἄφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα 375
 αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι.
 τὰς δὲ μετ' ἐξέφερον Διομήδεος ἄρσενες ἵπποι,
 Τρῳῆοι, οὐδέ τι πολλὸν ἀνευθ' ἔσαν, ἀλλὰ μάλ' ἐγγύς·
 αἰεὶ γὰρ δίφρου ἐπιβησομένοισι ρερίκτην,
 πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον εὐρέε τ' ὦμω 380
 θέρμετ'· ἐπ' αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην.
 καὶ νῦ κεν ἢ παρέλασσ' ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν,
 εἰ μὴ Τυδέος νῆι κοτέσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 ὅς ῥά ῥοι ἐκ χειρῶν ἔβαλεν μᾶστιγα φαεινὴν.
 τοῖο δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο, 385
 οὐνεκα τὰς μὲν ὄρα' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἰούσας,
 οἱ δ' ἐφοὶ ἐβλάφθησαν ἄνευ κέντροιο θέοντες.
 οὐδ' ἄρ' Ἀθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων
 Τυδεΐδην, μάλα δ' ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν,
 δῶκε δὲ ῥοι μᾶστιγα, μένος δ' ἵπποισιν ἐνήκεν. 390
 ἢ δὲ μετ' Ἀδμήτου νῖον κοτέουσα βεβήκει,
 ἵππειον δὲ ῥ' ἔφαξε θεὰ ζυγόν· αἱ δὲ ῥοι ἵπποι
 ἀμφὶς ὁδοῦ δραμέτην, ῥυμὸς δ' ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη.
 αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
 ἀγκῶνάς τε περιδρύφθη στόμα τε ῥῖνάς τε, 395
 θρυλίχθη δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι· τῷ δὲ ῥοι ὅσσε
 δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δὲ ῥοι ἔσχετο φωνή.

Τυδεΐδης δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους.
πολλὸν τῶν ἄλλων ἐξάλμενος· ἐν γὰρ Ἀθήνῃ
ἵπποις ἦκε μένος καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκε. 400

τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχος δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἐφοῖο·

“ἐμβητον καὶ σφῶι· τιταίνετον ὅττι τάχιστα
ἢ τοι μὲν κείνοισιν ἐρίζεμεν οὐ τι κελεύω,
Τυδεΐδα' ἵπποισι δαΐφρονος, οἷσιν Ἀθήνῃ 405
νῦν ὥρεξε τάχος καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκεν.
ἵππους δ' Ἀτρεΐδαο κιχάνετε, μηδὲ λίπησθον,
καρπαλίμως, μὴ σφῶιν ἐλεγχεῖν καταχεύῃ
Αἶθῃ θήλυς ἐοῦσα· τίη λείπεσθε, φέριστοι;
ὦδε γὰρ ἐκφερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται· 410
οὐ σφῶιν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν
ἔσσεται, αὐτίκα δ' ὕμμε κατακτενεῖ ὀξείῃ χαλκῷ,
αἱ κ' ἀποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον ἄεθλον.
ἀλλ' ἐφαμαρτέετον καὶ σπεύδετον ὅττι τάχιστα.
ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι ἡδὲ νοήσω, 415
στεινωπῷ ἐν ὁδῷ παραδύμεναι, οὐδέ με λήσει.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ φάνακτος ὑποδφείσαντες ὁμοκλήν
μᾶλλον ἐπιδραμέτην ὀλίγον χρόνον· αἶψα δ' ἔπειτα
στεῖνος ὁδοῦ κοίλης ριδεν Ἀντίλοχος μενεχάρμης.
ῥωχμὸς ἔεν γαίης, ἥ χειμέριον φαλὲν ὕδωρ 420
ἐξέρρηξεν ὁδοῖο, βάθυνε δὲ χῶρον ἅπαντα·
τῇ ῥ' εἶχεν Μενέλαος ἀματροχιάς ἀλεείνων.
Ἀντίλοχος δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους
ἐκτὸς ὁδοῦ, ὀλίγον δὲ παρακλίνας ἐδίωκεν.

Ἀτρεΐδης δ' ἔδφεισε καὶ Ἀντιλόχῳ ἐγεγώνει· 425

“Ἀντίλοχ', ἀφραδέως ἱππάζεαι· ἀλλ' ἄνεχ' ἵππους·—
στεινωπὸς γὰρ ὁδός, τάχα δ' εὐρυτέρῃ παρελάσσαι·—
μή πως ἀμφοτέρους δηλήσσαι ἄρματι κύρσας.”

405 Τυδεΐδew

410 ἐξερέw

414 ἐφαμαρτεῖτον, ἐφομαρτεῖτον

420 ἐην

425 ἐδδεισε

ὥς ἔφατ', Ἀντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺν μᾶλλον ἔλαυνε
κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὥς οὐκ αἰῶντι φοικῶς. 430

ὅσσα δὲ δίσκοι' οὐρα κατωμαδίῳ πελονται,
ὅν τ' αἰζήσας ἀφῆκεν ἀνὴρ πειρώμενος ἥβης,
τόσσον ἐπιδραμέτην· αἱ δ' ἠρώησαν ὀπίσσω
Ἀτρεΐδα· αὐτὸς δὲ ῥεκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν,
μή πως συγκύρσειαν ὁδῷ ἐνὶ μώνυχες ἵπποι, 435
δίφρους τ' ἀνστρέψειαν ἐϋπλεκέας, κατὰ δ' αὐτοὶ
ἐν κονίησι πέσοιεν ἐπειγόμενοι περὶ νίκης.
τὸν καὶ νεικείων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

“Ἀντίλοχ', οὐ τις σείῳ βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
φέρρ', ἐπεὶ οὐ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνῦσθαι Ἀχαιοί. 440
ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὥς ἄτερ ὅρκου οἷσε' ἄεθλον.”

ὥς φειπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο φώνησέν τε·
“μή μοι ἐρύκεσθον μῆδ' ἔστατον ἀχυνμένῳ κῆρ.
φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γούνα καμόντα
ἢ ὑμῖν· ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος.” 445

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ φάνακτος ὑποδφείσαντες ὁμοκλήν
μᾶλλον ἐπιδραμέτην, τάχα δέ σφισιν ἄγχι γέγοντο.

Ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσοράοντο
ἵππους· οἱ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίῳ.
πρῶτος δ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἐφράσαθ' ἵππους· 450
ἦστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ,
τοῖο δ' ἀνευθεν ἐόντος ὁμοκλητῆρος ἀκούσας
ἔγνω· φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προέχοντα,
ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἔεν, ἐν δὲ μετώπῳ
λευκὸν σῆμα τέτυκτο περίτροχον ἡϋτε μήνη. 455
στῇ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔφειπεν·

“ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
οἷος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι ἢ καὶ ὑμεῖς;
ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι,

431 δίσκου

434 Ἀτρεΐδew—γὰρ ἐκὼν

441 ὅρκου οἷση etc.

448 εἰσορόωντο

453 προύχοντα

454 ἦν

ἄλλος δ' ἡνίοχος φινδάλλεται· αἱ δέ που αὐτοῦ
ἔβλαβεν ἐν πεδίῳ, αἶ κείσέ γε φέρτεραι ἦσαν. 460

ἦ τοι γὰρ τὰς πρῶτα φίδον περὶ τέρμα βαλούσας,
νῦν δ' οὐ πω δύναμαι φιδέειν· πάντη δέ μοι ὅσσοι
Τρωικὸν ἄμ πεδίου παπταίνεται εἰσοράοντι.

ἦ ἐ τὸν ἡνίοχον φύγον ἡνία, οὐδὲ δυνάσθη
εὖ σχεθέειν περὶ τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησε ἔφιλιξας· 465
ἐνθα μιν ἐκπεσέειν ὁίω σύν θ' ἄρματα φάξαι.

αἱ δ' ἐξηρώησαν, ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν.
ἀλλὰ φιδέσθε καὶ ὑμμες ἀνασταδόν· οὐ γὰρ ἐγὼ γε
εὖ διαγιγνώσκω· δοκέει δέ μοι ἔμμεναι ἀνὴρ 470
Αἰτωλὸς γενεήν, μετὰ δ' Ἀργεῖοισι φανάσσει,
Τυδέος ἵπποδάμου υἱός, κρατερός Διομήδης."

τὸν δ' αἰσχροῶς ἐνένιπεν Ὀϊλῆος ταχύς Λῆας·
"Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι; αἱ δ' ἔτ' ἀνευθεν
ἵπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται. 475

οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ' Ἀργεῖοισι τοσοῦτον
οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκδέρκεται ὅσσοι·
ἀλλ' αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι. οὐδέ τί σε χρή
λαβραγόρην ἔμμεναι· πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι,
ἵπποι δ' αὐταὶ ἔασι παροίτεραι, αἶ τὸ πάρος περ. 480
Εὐμήλου, ἐν δ' αὐτὸς ἔχων εὖληρα βέβηκε."

τὸν δὲ χολωσάμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ἠΐδα·
"Λῆαν, νεῖκος ἄριστε, κακοφραδὲς, ἀλλὰ τε πάντα
δεύεαι Ἀργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.

δεῦρό νυν, ἦ τρίποδος περιδώμεθα ἠὲ λέβητος· 485
φίστορα δ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα θήομεν ἀμφῶ,
ὀππότεραι πρόσθ' ἵπποι, ἵνα γνώης ἀποτίνων."

ὥς ἔφατ', ὥρυντο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχύς Λῆας
χωόμενος χαλεποῖσιν ἀμείψασθαι φεπέεσσι.
καί νύ κε δὴ προτέρῳ ἔτ' ἔρις γένητ' ἀμφοτέρωσιν. 490

463 ἰδέειν

464 εἰσοράωντι

466 σχεθέειν

467 ἐκπεσέειν

486 θέλομεν

εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο καὶ φάτο μῦθον·

“μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀμείβεσθον φεπέεσσιν,
Αἴας Ἰδομενεὺς τε, κακοῖς, ἐπεὶ οὐδὲ φέροικε.

καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσᾶτον, ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζη.

ἀλλ' ὑμεῖς ἐν ἁγῶνι καθήμενοι εἰσοράεσθε

495

ἵππους· οἱ δὲ τάχ' αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης

ἐνθάδ' ἐλεύσονται· τότε δὲ γνώσεσθε ῥέκαστος

ἵππους Ἀργεῖων, οἱ δὲ δεύτεροι οἱ τε πάροιθεν.”

ὥς φάτο, Τυδεΐδης δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθε διώκων,

μάστι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν· οἱ δὲ ῥοι ἵπποι

500

ὑψόσ' ἀειρέσθην ῥίμφα πρήσσουντε κέλευθον.

αἰεὶ δ' ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,

ἄρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε

ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον· οὐδέ τι πολλή

γίγνεται ἐπισσώτρων ἄρματροχιῇ κατόπισθεν

505

ἐν λεπτῇ κονίῃ· τῷ δὲ σπεύδοντε πετέσθην.

στῇ δὲ μέσῳ ἐν ἁγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκειν ἰδρῶς

ἵππων ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμαῖζε.

αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανάοντος,

κλῖνε δ' ἄρα μᾶστιγα ποτὶ ζυγόν· οὐδὲ μάτησεν

510

ἴφθιμος Σθένηςλος, ἀλλ' ἔσσυμένως λάβ' ἄεθλον,

δῶκε δ' ἄγειν ἐτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα

καὶ τρίποδ' οὐατόεντα φέρειν· ὁ δὲ λῦεν ὑφ' ἵππους.

τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀντίλοχος Νηλήϊος ἦλασεν ἵππους,

κέρδεσιν, οὐ τάχει γέ, παραφθάμενος Μενέλαον·

515

ἀλλὰ καὶ ὥς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους.

ὅσσον δὲ τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ὅς ῥα φάνακτα

ἔλκησιν πεδίοιο τιταινόμενος σὺν ὄχεσφι·

τοῦ μὲν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι

οὐραῖαι· ὁ δὲ τ' ἄγχι μάλα τρέχει, οὐδέ τι πολλή

520

χώρη μεσσηγύς, πολέος πεδίοιο θέοντος·

493 Αἴαν Ἰδομενεῦ τε

509 παμφανόωντος

495 εἰσοράασθε

513 ὠτώεντα

500 μᾶστι

515 οὐ τι τάχει γε

τόσσον δὴ Μενέλαος ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
 λείπετ'· ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λείλειπτο,
 ἀλλὰ μιν αἶψα κίχανεν· ὀφέλλετο γὰρ μένος ἠὲ
 ἵππου τῆς Ἀγαμεμνονέης, καλλίτριχος Λῖθης. 511
 εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω γένητο δρόμος ἀμφοτέροισι,
 τῷ κέν μιν παρέλασσ' οὐδ' ἀμφήριστον ἔθηκεν.
 αὐτὰρ Μηριόνης, θεράπων ἐὺς Ἰδομενῆος,
 λείπετ' ἀγακλέεος Μενελάου δουρὸς ἐρωήν·
 βάρδιστοι μὲν γάρ ῥοι ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι, 520
 ἥκιστος δ' ἔεν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἄρμ' ἐν ἀγῶνι.
 υἱὸς δ' Ἀδμήτοιο πανύστατος ἦλυθεν ἄλλων,
 ἔλκων ἄρματα καλά, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους.
 τὸν δὲ φιδὼν ᾤκτιρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
 στὰς δ' ἄρ' ἐν Ἀργεῖοισι φέπεα πτερόεντ' ἀγόρευε· 525
 “λοῖσθος ἀνὴρ ὁ ἄριστος ἐλαύνειν μώνυχας ἵππους.
 ἀλλ' ἄγε δὴ ῥοι δῶμεν ἀέθλια, ὥς ἐπιφεικές,
 δεύτερ'· ἀτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός.”
 ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ὥς ἐκέλευε.
 καὶ νύ κέ ῥοι πόρεν ἵππον—ἐπήνησαν γὰρ Ἀχαιοί— 530
 εἰ μὴ ἄρ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμοο Νέστορος υἱός,
 Πηλεΐδην Ἀχιλλῆα δίκη ἡμεΐψατ' ἀναστὰς·
 “ὦ Ἀχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἱ κε τελέσσης
 τοῦτο φέπος· μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον,
 τὰ φρονέων ὅτι ῥοι βλάβεν ἄρματα καὶ ταχέ' ἵππω 535
 αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών. ἀλλ' ὄφελεν ἀθανάτοισιν
 εὐχεσθαι· τῷ κ' οὐ τι πανύστατος ἦλθε διώκων.
 εἰ δέ μιν οἰκτίρεις καὶ τοι φίλος ἔπλετο θυμῷ,
 ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσὸς πολὺς, ἔστι δὲ χαλκὸς
 καὶ πρόβατ', εἰσὶ δέ τοι δμῶαί καὶ μώνυχες ἵπποι. 540
 τῶν ῥοι ἔπειτ' ἀνελὼν δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον,
 ἥε καὶ αὐτίκα νῦν, ἵνα σ' αἰνήσωσιν Ἀχαιοί.

529 ἀγακλῆος Μενελάου 531 ἦν 534 ᾤκτιρε 536 ὠριστος ἐλαύνει

537 ἀέθλιον 541 μεγαθύμου 547 τῷ κεν, τό κεν 548 οἰκτεῖρεις

τὴν δ' ἐγὼ οὐ δώσω· περὶ δ' αὐτῆς πειρηθήτω
ἀνδρῶν ὅς κ' ἐθέλησιν ἐμοὶ χεῖρεσσι μάχεσθαι."

ὥς φάτο, μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς 555
χαίρων Ἀντιλόχῳ, ὅτι ἔφοι φίλος ἦεν ἑταῖρος·
καί μιν ἀμειβόμενος φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"Ἀντίλοχ', εἰ μὲν δὴ με κελεύεις φοίκοθεν ἄλλο
Εὐμήλῳ ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δέ κε καὶ τὸ τελέσω.
δώσω ἔφοι θώρηκα, τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων, 560
χάλκεον, ᾧ πέρι χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο
ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ ἔφοι ἄξιός ἐσται."

ἣ ῥα, καὶ Αὐτομέδοντι φίλῳ ἐκέλευσεν ἑταίρῳ
οἰσέμεναι κλισίῃθεν· ὁ δ' ὥχετο καὶ ἔφοι ἔνεικε.

τοῖσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο θυμὸν ἀχεύων, 566
Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος· ἐν δ' ἄρα κῆρυξ
χειρὶ σκῆπτρον ἔθηκε, σιωπῆσαί τ' ἐκέλευσεν
Ἀργεῖους· ὁ δ' ἔπειτα μετηύδαε φισόθεος φῶς·

"Ἀντίλοχε, πρόσθεν πεπνυμένε, ποῖον ἔρεξας. 570
ἦσχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, βλάβας δέ μοι ἵππους,
τοὺς σοὺς πρόσθε βαλὼν, οἳ τοι πολὺ χεῖρονες ἦσαν.
ἀλλ' ἄγετ', Ἀργεῖων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσσετε, μὴ δ' ἐπ' ἀρωγῇ,
μή ποτέ τις φείπησιν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων· 575

Ἐντρίλοχον ψεύδεσσι βιησάμενος Μενέλαος
οἴχεται ἵππον ἄγων, ὅτι ἔφοι πολὺ χεῖρονες ἦσαν
ἵπποι, αὐτὸς δὲ κρείσσων ἀρετῇ τε βίῃ τε.
εἰ δ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, καί μ' οὐ τινά φημι
ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἰθεῖα γὰρ ἔσται. 580

Ἀντίλοχ', εἰ δ' ἄγε δεῦρο, διοτρεφές, ἢ θέμις ἐστί,
στάς ἵππων προπάροιθε καὶ ἄρματος, αὐτὰρ ἰμάσθλην
χερσὶν ἔχε ῥαδινήν, ἣ περ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες,
ἵππων ἀψάμενος γαιήοχον ἐννοσίγαιον

Εὐμήλῳ δ' ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων 565

ὄμνυθι μὴ μὲν ἐκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἄρμα πεδῆσαι." 585

τὸν δ' αὖτ' Ἀντίλοχος πεπνυμένος ἀντίον ἤϊδα·
 "ἄνσχεο νῦν· πολλὸν γὰρ ἐγὼ γε νεώτερός εἰμι
 σείῳ, φάναξ Μενέλαε, σὺ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων.
 φοῖσθ' οἶαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι·
 κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτή δέ τε μῆτις. 590

τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη· ἵππον δέ τοι αὐτὸς
 δώσω, τὴν ἀρόμην. εἰ καὶ νῦ κε φοίκοθεν ἄλλο
 μεῖζον ἐπαιτήσεας, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
 βουλοίμην ἢ σοί γε, διοτρεφές, ἥματα πάντα
 ἐκ θυμοῦ πεσέεν καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός." 595

ἦ ῥα, καὶ ἵππον ἄγων μεγαθύμοο Νέστορος υἱὸς
 ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου. τοῖο δὲ θυμὸς
 ἰάνθη, ὥς εἴ τε περὶ σταχύνεσσιν ἐφέρση
 ληίου ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσωσιν ἄρουραι·
 ὥς ἄρα σοί, Μενέλαε, μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. 600
 καὶ μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"Ἀντίλοχε, νῦν μὲν τοι ἐγὼν ὑποφείξομαι αὐτὸς
 χωόμενος, ἐπεὶ οὐ τι παρήγορος οὐδ' ἀεσίφρων
 ἦσθα πάρος· νῦν αὖτε νόον νίκησε νεοίη.
 δεύτερον αὖτ' ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν. 605
 οὐ γάρ κέν με τάχ' ἄλλος ἀνὴρ παρέπεισεν Ἀχαιῶν·
 ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πολλὰ πάθες καὶ πολλὰ μόγησας
 σὸς τε πατὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀδελφεὸς εἵνεκ' ἐμεῖο·
 τῷ τοι λισσομένῳ ἐπιπείσομαι, ἥδὲ καὶ ἵππον
 δώσω ἐμήν περ εὐούσαν, ἵνα γνῶωσι καὶ οἶδε, 610
 ὥς ἐμὸς οὐ ποτε θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής."

ἦ ῥα, καὶ Ἀντιλόχοιο Νοήμονι δῶκεν ἑταῖρῳ
 ἵππον ἄγειν· ὁ δ' ἔπειτα λέβηθ' ἔλε παμφανόοντα.
 Μηριόνης δ' ἀνάειρε δύω χρυσοῖο τάλαντα
 τέτρατος, ὥς ἔλασεν. πέμπτον δ' ὑπελείπεται αἶθλον, 615

595 πεσέειν

596 μεγαθύμου

597 Μενελάου

598 ἐέρση

613 παμφανόοντα

ἀμφίθετος φιάλη· τὴν Νέστορι δῶκεν Ἀχιλλεὺς
Ἀργεῖων ἀν' ἀγῶνα φέρων καὶ ἔφειπε παραστάς·

“τῇ νυν, καὶ σοὶ τοῦτο, γέρον, κειμήλιον ἔστω,
Πατρόκλοιο τάφου μνήμ' ἔμμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτὸν
ὄψε' ἐν Ἀργεῖοισι· δίδωμι δέ τοι τόδ' ἄεθλον 620
αὐτῶς· οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεται, οὐδὲ παλαίσεις,
οὐδ' ἔτ' ἀκοντιστὺν ἐσδύσει, οὐδὲ πόδεσσι
θεύσει· ἤδη γὰρ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει.”

ὥς φειπὼν ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων,
καί μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα· 625

“ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔφειπες·
οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες, οὐδ' ἔτι χεῖρες
ὦμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαῖσσονται ἐλαφραί.

εἴθ' ὥς ἡβάοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὥς ὁπότε κρεῖοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοὶ 630

Βουπρασίῳ, παῖδες δὲ θέσαν βασιλῆος ἄεθλα·
ἐνθ' οὐ τίς μοι ὁμοῖος ἀνὴρ γένητ', οὔτ' ἄρ' Ἐπειῶν
οὔτ' αὐτῶν Πυλίων οὔτ' Αἰτωλῶν μεγαθύμων.

πύξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα, Γήνοπος υἱόν,
Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ Πλευρώνιον, ὅς μοι ἀνέστη· 635

Γίφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον ἐσθλὸν ἔοντα,
δουρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆά τε καὶ Πολύδωρον.

οἷοισίν μ' ἵπποισι παρήλασαν Ἀκτορίωνε,
πλήθει πρόσθε βαλόντε, ἀγασσαμένω περὶ νίκης,

οὔνεκα δὴ τὰ μέγιστα παρ' αὐτόθι λείπετ' ἄεθλα. 640
οἱ δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι· ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,
ἔμπεδον ἡνιόχευ', ὁ δ' ἄρα μάστιγι κέλευεν.

ὥς ποτ' ἔον· νῦν αὖτε νεώτεροι ἀντιαόντων
φέργων τοιούτων· ἐμὲ δὲ χρὴ γήραϊ λυγρῷ

πείθεσθαι, τότε δ' αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν. 645
ἀλλ' ἴθι, καὶ σὸν ἐταῖρον ἀέθλοισι κτερέϊζε.

τοῦτο δ' ἐγὼ πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ἦτορ,
ὥς μὲ' αἰεὶ μέμνησαι ἐνηέος, οὐδέ σε λήθω
τιμῆς, ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς.
σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν."

650

ὥς φάτο, Πηλεΐδης δὲ πολὺν καθ' ὅμιλον Ἀχαιῶν
ᾤχετ', ἐπεὶ πάντ' αἶνον ἐπέκλυε Νηλεΐδαο.
αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα·
ἡμίονον ταλαφεργὸν ἄγων κατέδησ' ἐν ἀγῶνι
'φεξφετέ' ἀδμήτην, ἥ τ' ἀλγίστη δαμάσασθαι.
τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον.
στή δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργεΐοισιν ἔφαπεν·

655

"Ἀτρεΐδῃ τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὧ περ ἀρίστω,
πύξ μάλ' ἀνασχομένῳ πεπληγέμεν. ᾧ δέ κ' Ἀπόλλων
δώῃ καμμόνιην, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί,
ἡμίονον ταλαφεργὸν ἄγων κλισίηνδε νείσθω·
αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον."

ὥς ἔφατ', ὄρνυτο δ' αὐτίκ' ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε
φειδῶς πυγμαχίης, υἱὸς Πανοπῆος Ἑπειός·
ἄψατο δ' ἡμιόνου ταλαφεργόο φώνησέν τε·

665

"ἄσσον ἵτω, ὅς τις δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον·
ἡμίονον δ' οὐ φημί τιν' ἀξέμεν ἄλλον Ἀχαιῶν
πυγμῇ νικήσαντ', ἐπεὶ εὐχομαι εἶναι ἄριστος.
οὐ' ἴαμι ὅττι μάχης ἐπιδεύομαι; οὐδ' ἄρα πῶς ἦν
ἐν πᾶσιν φέργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι.
ὧδε γὰρ ἐκφερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεισμένον ἔσται·
ἀντικρὺ χροῖα τε ῥήξω σὺν τ' ὅστέ' ἀράξω.
κηδεμόνες δέ 'φοι ἐνθάδ' ἀολλίες αὖθι μετόπισθε,
οἳ κέ μιν ἐξοίσουσιν ἐμῆσ' ὑπὸ χερσὶ δαμνέτα."

675

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Εὐρύαλος δέ 'φοι οἷος ἀνίστατο, φισόθεος φῶς,

648 μεν

666 ταλαεργού

670 ἢ οἷχ αἶμι

671 πάντεσσ'

672 ἐξερέω

Μηκιστῆος υἱὸς Ταλαϊονίδαο φάνακτος,
 ὅς ποτε Θήβασδ' ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
 ἐς τάφον· ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκαε Καδμεΐωνας. 680
 τὸν μὲν Τυδεΐδης δουρὶ κλυτὸς ἀμφεπονεῖτο
 θαρσύνων φέπεσιν, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην.
 ζῶμα δέ ῥοι πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
 δῶκεν ἱμάντας ἐϋτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο.
 τῷ δὲ ζωσαμένῳ βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα, 685
 ἅντα δ' ἀνασχομένῳ χερσὶ στιβαρῇσιν ἅμ' ἅμφω
 σὺν ῥ' ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν.
 δφεινὸς δὲ χρομάδος γενύων γένετ', ἔρρεε δ' ἰδρὼς
 πάντοθεν ἐκ μελέων· ἐπὶ δ' ὄρνυτο δῖος Ἐπειός,
 κόψε δὲ παπτήναντα παρήιον· οὐδ' ἄρ' ἔτι δφην 690
 ἐστήκειν· αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυνῖα.
 ὥς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικτὸς Βορέα' ἀναπάλλεται ἰχθὺς
 θίν' ἐν φυκίοεντι, μέλαν δέ ῥε κῦμ' ἐκάλυψεν,
 ὥς πληγεῖς ἀνέπαλτο· ἀτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς
 χερσὶ λαβὼν ὄρθωσε· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἐταῖροι, 695
 οἳ μιν ἄγον δι' ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν,
 αἶμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ' ἐτέρωσε·
 καὶ δ' ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἶσαν ἄγοντες,
 αὐτοὶ δ' οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.

Πηλεΐδης δ' αἰψ' ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα, 700
 δεικνύμενος Δαναοῖσι, παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς,
 τῷ μὲν νικήσαντι μέγαν τρίποδ' ἐμπυριβήτην,
 τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσιν τιόν Ἀχαιοί·
 ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναικ' ἐς μέσσον ἔθηκε,
 πολλὰ δ' ἐπίστατο φέργα, τίον δέ ῥε τεσσαράβοιον. 705
 στή δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔφειπεν·
 “ὄρνυσθ' οἱ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθον.”

ὥς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
 ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις ἀνίστατο, κέρδεα φειδῶς.

ζωσαμένῳ δ' ἄρα τῷ γε βάτην ἐς μέσσον ἀγῶνα, 710
 ἀγκὰς δ' ἀλλήλων λαβέτην χερσὶ στιβαρῆσιν
 ὥς ὅτ' ἀμείβοντες, τοὺς τε κλυτὸς ἦραρε τέκτων,
 δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων.

τετρίγει δ' ἄρα νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 ἐλκόμενα στερεῶς· κατὰ δὲ νότιος ῥίεν ἰδρώς· 715
 πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλευράς τε καὶ ὤμους
 αἵματι φοινικέεσσαι ἀνέδραμον· οἱ δὲ μάλ' αἰεὶ
 νίκης ἑξέσθην τρίποδος πέρι ποιητοῖο.

οὐτ' Ὀδυσσεὺς δύνατο σφήλας οὐδ' αἶσδε πελάσσαι,
 οὐτ' Λῆας δύνατο, κρατερὴ δ' ἔχε φῖς Ὀδυσῆος. 720

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζον εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς,
 δὴ τότε μιν προσέφειπε μέγας Τελαμώνιος Λῆας·

“διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἦ μ' ἀνάειρ' ἦ ἐγὼ σέ· τὰ δ' αὖ Διὶ πάντα μελήσει.”

ὥς φειπὼν ἀνάειρε· δόλου δ' οὐ λήθετ' Ὀδυσσεύς· 725
 κόψ' ὅπιθεν κώληπα τυχών, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
 καὶ δ' ἔπес' ἐξοπίσω· ἐπὶ δὲ στήθεσσιν Ὀδυσσεὺς
 κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θεῶντό τε θάμβησάν τε.

δεύτερος αὐτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 κίνησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ χθονός, οὐ δέ ῥ' ἄειρεν, 730
 ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν· ἐπὶ δὲ χθονὶ κάππεσον ἄμφω
 πλησίοι ἀλλήλοισι, μίανθησαν δὲ κονίη.

καὶ νῦ κε τὸ τρίτον αὐτὶς ἀναΐξαντε πάλαιον,
 εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο καὶ κατέρυκε·
 “μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσι· 735
 νίκη δ' ἀμφοτέροισιν· ἄεθλα δὲ φῖς' ἀνελόντες
 ἔρχεσθ', ὅφρα καὶ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν Ἀχαιοί.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο,
 καὶ ῥ' ἀπομορξαμένῳ κονίην δύσαντο χιτῶνας.

Πηλεΐδης δ' αἰψ' ἄλλα τίθει ταχυτήτος ἄεθλα, 740
 ἀργύρεον κρητῆρα, τετυγμένον· ἐξ δ' ἄρα μέτρα

719 σφήλαι οὐδὲι τε 730 οὐδέ τ' 736 ἀέθλια δ' ἰσ' 739 δύναντο

χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλε' ἐνίκαε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
 πολλόν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν,
 Φοίνικες δ' ἄγον ἄνδρες ἐπ' ἡεροφειδέα πόντον,
 στῆσαν δ' ἐν λιμένεσσι, Θόαντι δὲ δῶρον ἔδωκαν· 745
 υἱὸς δὲ Πριάμοιο Λυκάονος ὦνον ἔδωκε
 Πατρόκλῳ ἥρωι Ἰησονίδης Εὖνης.
 καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλια ῥοῦ ἐτάριοιο,
 ὅς τις ἐλαφρότατος ποσσὶ κραιπνοῖσι πέλοιτο·
 δευτέρῳ αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημῷ, 750
 ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λαισθήϊ' ἔθηκε.
 στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔφειπεν·
 “ὄρνησθ' οἱ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.”

ὥς ἔφατ', ὥρνητο δ' αὐτίκ' Οἰλῆος ταχὺς Αἴας,
 ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱός, 755
 Ἀντίλοχος· ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσσὶ πάντας ἐνίκα.
 στὰν δὲ μεταστοιχί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς.
 τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα
 ἔκφερ' Οἰλιάδης, ἐπὶ δ' ὥρνητο δίος Ὀδυσσεὺς
 ἄγχι μάλ', ὥς ὅτε τίς τε γυναικὸς εὖζώνοιο 760
 στήθεός ἐστι κανών, ὃν τ' εὖ μάλα χερσὶ τανύσση
 πηνίον ἐξέλκουσα παρέκ μίτον, ἀγχόθι δ' ἴσχει
 στήθεος· ὥς Ὀδυσσεὺς θέεν ἐγγύθεν, αὐτὰρ ὀπισθεν
 ἵχνια τύπτε πόδεσσι πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι·
 καδ δ' ἄρα ῥοι κεφαλῆς χέ' αὐτμένα δίος Ὀδυσσεὺς 765
 αἰεὶ ῥίμφα θέων· φίλαχον δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοὶ
 νίκης ῥιεμένῳ, μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον.
 ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον, αὐτίκ' Ὀδυσσεὺς
 εὐχετ' Ἀθηναίῃ γλαυκῶπιδι ῥὸν κατὰ θυμόν·
 “κλῦθι, θεά, ἀγαθή μ' ἐπιτάρροθος ἐλθὲ ποδοῖν.” 770
 ὥς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
 γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαῖξεσθαι ἄεθλον,

ἔνθ' Αἴας μὲν ὀλισθε θέων—βλάψεν γὰρ Ἀθήνη—
τῇ ῥα βοῶν κέχυτ' ὄνθος ἀποκταμένων ἐριμύκων, 775
οὓς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς.
ἐν δ' ὄνθου βοέου πλήτο στόμα τε ῥῖνάς τε.

κρητῆρ' αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ὥς ἦλθε φθάμενος· ὁ δὲ βοῦν ἔλε φαίδιμος Αἴας.
στῇ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων βοὸς ἀγραύλοιο, 780
ὄνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' Ἀργεῖοισιν ἔφειπεν·

“ὦ πόποι, ἦ μ' ἔβλαψε θεὰ πόδας, ἦ τὸ πάρος περ
μήτηρ ὥς Ὀδυσῇ παρίσταται ἠδ' ἐπαρήγει.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ῥηδὺ γέλασαν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρα δὴ λαισθήιον ἔκφερ' ἄεθλον 785
μειδιάων, καὶ μῦθον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔφειπε·

“φειδόσιν ὕμμ' ἐρέω πᾶσιν, φίλοι, ὥς ἔτι καὶ νῦν
ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιότερους ἀνθρώπους.

Αἴας μὲν γὰρ ἐμεῖ' ὀλίγον προγενέστερός ἐστιν,
οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς προτέρων τ' ἀνθρώπων· 790
ὠμογέροντα δέ μιν φασ' ἔμμεναι· ἀργαλέον δὲ
ποσσὶν ἐριδῆσασθαι Ἀχαιοῖς, εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ.”

ὥς φάτο, κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλεΐωνα.
τὸν δ' Ἀχιλλεύς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέφειπεν·

“Ἀντίλοχ', οὐ μὲν τοι μέλεος φεφερήσεται αἶνος, 795
ἀλλὰ τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω.”

ὥς φειπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δὲ δέξατο χαίρων.

αὐτὰρ Πηλεΐδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, κατὰ δ' ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
τεύχεα Σαρπήδοντος, ἃ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα. 800
στῇ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔφειπεν·

“ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὦ περ ἀρίστῳ,
τεύχεα ῥεσσαμένῳ, ταμεσίχροα χαλκὸν ἐλόντε,
ἀλλήλων προπάροιθεν ὀμίλου πειρηθῆναι.
ὀππότερός κε φθῇ ὀρεξάμενος χροῖα καλόν, 805

ψαύσῃ δ' ἐνδύνων διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἶμα,
τῷ μὲν ἐγὼ δώσω τόδε φάσγανον ἀργυρόηλον,
καλὸν Θρηίκιον, τὸ μὲν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων·
τεύχεα δ' ἀμφοτέροι ξυνήια ταῦτα φερέσθων,
καὶ σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομεν ἐν κλισίῃσιν.” 810

ὥς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ἂν δ' ἄρα Τυδεΐδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ῥεκάτερθεν ὀμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσον ἀμφοτέρω συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
δφεινὸν δερκομένῳ· θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιοὺς. 815
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τρὶς μὲν ἐπήϊξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὠρμήθησαν.

ἐνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσε φίσῃν
νύξ', οὐ δὲ χρό' ἵκανε· ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ.
Τυδεΐδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μέγαλοιο 820
αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῇ.

καὶ τότε δὴ ῥ' Αἴαντι περιδφείσαντες Ἀχαιοὶ
παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια φίσ' ἀνελέσθαι.
αὐτὰρ Τυδεΐδῃ δῶκεν μέγα φάσγανον ἥρως
σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι. 825

αὐτὰρ Πηλεΐδης θῆκεν σόλον αὐτοχόωνον,
ὃν πρὶν μὲν ῥίψασκε μέγα σθένος Ἡετίωνος·
ἀλλ' ἦ τοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσι.
στῇ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργεῖοισιν ἔφειπεν· 830

“ὄρνυσθ' οἷ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε·
εἴ ῥοι καὶ μάλα πολλοὶ ἀπόπροθι πίνονες ἀγροί,
ἔξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ἐνιαυτοὺς
χρεώμενος· οὐ μὲν γάρ ῥοι ἀτεμβόμενός γε σιδήρου
ποιμὴν οὐδ' ἀροτὴρ εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει.” 835

ὥς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο,

ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης καὶ δῖος Ἑπειός.
 ἐξείης δ' ἴσταντο, σόλον δ' ἔλε δῖος Ἑπειός.
 ἦκε δὲ δινήσας· γέλασαν δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί.
 δεύτερος αὖτ' ἀφέηκε Λεοντεύς, ὄζος Ἄρῃος·
 τὸ τρίτον αὖτ' ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
 χειρὸς ἄπο στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντων.
 ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἶλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
 ὅσσον τίς τ' ἔρριψε καλαύροπα βουκόλος ἀνὴρ·
 ἢ δὲ ἑλίσσομένη πέτεται διὰ βούς ἀγελαίας·
 τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε· τοὶ δ' ἐβόησαν.
 ἀνστάντες δ' ἔταροι Πολυποίταο κρατεροῖο
 νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἔφερον βασιλῆος ἄεθλον.

αὐτὰρ ὁ τοξευτῇσι τίθει φέοντα σίδηρον,
 καδ δ' ἐτίθει δέκα μὲν πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα,
 ἰστὸν δ' ἔστησεν νηὸς κυανοπρῶροιο
 τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθοισ', ἐκ δὲ τρήρωνα πέλειαν
 λεπτῇ μηρίνθῳ δῆσεν ποδός, ἣς ἄρ' ἀνώγει
 τοξεύειν. "ὅς μὲν κε βάλη τρήρωνα πέλειαν,
 πάντας ἀειράμενος πελέκεας φοῖκόνδε φερέσθω·
 ὃς δέ κε μηρίνθοιο τύχη, ὄρνιθος ἁμαρτῶν—
 ἦσσων γὰρ δὴ κεῖνος—ὁ δ' οἴσεται ἡμιπέλεκκα."

ὥς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα βίη Τεύκροιο φάνακτος,
 ἂν δ' ἄρα Μηριόνης θεράπων εἴς Ἴδομενῆος.
 κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πᾶλλον ἐλόντες,
 Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λείπει. αὐτίκα δ' ἰὼν
 ἦκεν ἐπικρατέως, οὐ δ' ἠπείλησε φάνακτι.
 ὄρνιθος μὲν ἁμαρτε· μέγῃρε δὲ ἔφοι τὸ γ' Ἀπόλλων·
 αὐτὰρ ὁ μήρινθον βάλε παρ πόδα, τῇ δίδετ' ὄρνις·
 ἀντικρὺ δ' ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς οἷστος.
 ἢ μὲν ἔπειτ' ἦμιξε πρὸς οὐρανόν, ἢ δὲ παρείθη
 μήρινθος ποτὶ γαῖαν· αὐτὰρ κελάδησαν Ἀχαιοί.

ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξαι κλειτὴν ἐλατόμβην.

865 μέγῃρε γὰρ οἱ

σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε χεῖρὸς 870
 τόξον· ἀτὰρ δὴ οἷστον ἔχεν πάλαι, ὥς ἴθυνεν.
 αὐτίκα δ' ἠπείλησε ῥεκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
 ἄρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
 ὕψι δ' ὑπὸ νεφέων ἔφιδε τρήρωνα πέλειαν·
 τῇ ῥ' ὅ γε δινεύουσαν ὑπὸ πτέρυγος βάλε μέσσην, 875
 ἀντικρὺ δὲ διήλθε βέλος· τὸ μὲν ἄψ ἐπὶ γαίῃ
 πρόσθεν Μηριόναο πάγῃ ποδός· αὐτὰρ ἡ ὄρνις
 ἰστῷ ἐφεζομένη νηὸς κυανοπρώροιο
 αὐχέν' ἀπεκρέμασεν, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασεν,
 ὠκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῇλε δ' ἀπ' αὐτοῦ 880
 κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε.
 ἂν δ' ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρε,
 Τεῦκρος δ' ἡμιπέλεκκα φέρειν κοῖλας ἐπὶ νῆας.

αὐτὰρ Πηλεΐδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
 καδ δὲ λέβητ' ἄπυρον, βοὸς ἄξιον, ἀνθεμόεντα 885
 θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων· καί ῥ' ἥμονες ἄνδρες ἀνέστην·
 ἂν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρεῖων Ἀγαμέμνων,
 ἂν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἐὺς Ἰδομενῆος.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέφειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

“Ἀτρεΐδῃ· φίδμεν γάρ, ὅσον προβέβηκας ἀπάντων 890
 ἡδ' ὅσσον δυνάμι τε καὶ ἡμασιν ἔπλε' ἄριστος·
 ἀλλὰ σὺ μὲν τόδ' ἄεθλον ἔχων κοῖλας ἐπὶ νῆας
 ἔρχε', ἀτὰρ δόρυ Μηριόνη ἥρῳι πόρωμεν,
 εἰ σύ γε σῶ θυμῷ ἐθέλοισ· κέλομαι γὰρ ἐγὼ γε.”

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φάναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων. 895
 δῶκε δὲ Μηριόνη δόρυ χάλκεον· αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
 Ταλθυβίῳ κήρυκι δίδου περικαλλὲς ἄεθλον.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ω.

Λῦτο δ' ἀγών, λαοὶ δὲ ἐφὴν ἐπὶ νῆα ἑκάστος
ἐσκίδναντ' ἰέναι. τοὶ μὲν δόρποιο μέδοντο
ὕπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
κλαῖε φίλου ἐτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ὕπνος
ἦρεε πανδαμάτωρ, ἀλλ' ἐστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα, 5
Πατρόκλου ποθέων ἀδροτήτά τε καὶ μένος ἠὲ
ἠδ' ὅποσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ καὶ πάθεν ἄλγεα,
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
τῶν μιμνησκόμενος θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν,
ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ' αὖτε 10
ὕπτιος, ἄλλοτε δὲ πρηνής· τοτὲ δ' ὀρθὸς ἀναστὰς
δινεύεσκ' ἀλύων παρὰ θῖν' ἀλός. οὐδέ μιν ἦϊος
φαινομένη λήθεσκεν ὑπεῖρ ἄλα τ' ἠϊόνας τε,
ἀλλ' ὃ γ' ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἔκτορα δ' ἔλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὀπισθε· 15
τρὶς δ' ἐρύσας περὶ σῆμα Μενoitιῶδαο θανόντος
αὐτὶς ἐνὶ κλισίῃ παυέσκετο, τὸν δ' ἐάεσκεν
ἐν κόνι' ἐκτανύσας προπρηνέα. τοῖο δ' Ἀπόλλων
πᾶσαν ἀφεικεῖν ἄπεχε χροῖ, φῶτ' ἐλαΐρων,
καὶ τεθνηότα περ· περὶ δ' αἰγίδι πάντα κάλυπτε 20

χρυσείῃ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἐλκυστάζων.

ὥς ὁ μὲν Ἕκτορα δῖον ἀφείκιζεν μενεαίνων·

τὸν δ' ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσοράοντες,
κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐϋσκοπον Ἀργεῖφόντην.

ἔνθ' ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἐφάνδανε, οὐδέ ποθ' Ἥρῃ 25
οὐδὲ Ποσειδάων' οὐδὲ γλαυκώπιδι κούρῃ,

ἀλλ' ἔχον ὥς σφι πρῶτον ἀπήχθετο Φίλιος ἱρὴ
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς,

ὃς νείκεσσε θεάς, ὅτε ἔφοι μέσσαυλον ἵκοντο,

τὴν δ' ἤνησ', ἥ ἔφοι πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν. 30

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτῃ γένητ' ἡώς,

καὶ τότε ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδαε Φοῖβος Ἀπόλλων·

“σχέτλιοί ἐστε, θεοί, δηλήμονες· οὐ νύ ποθ' ὑμῖν
Ἕκτωρ μηρί' ἔκκε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;

τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε νέκυν περ ἔοντα σαῶσαι, 35

ἔφῃ τ' ἀλόχῳ φιδέειν καὶ μητέρι καὶ τέκεϊ ἔφῳ

καὶ πατέρι Πριάμῳ λαοῖσί τε, τοί κέ μιν ὦκα

ἐν πυρὶ κήειαν καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειαν.

ἀλλ' ὀλοῶ Ἀχιλῆι, θεοί, βούλεσθ' ἐπαρήγειν,

ὧ οὔτε φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὔτε νόημα 40

γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι, λέων δ' ὥς ἄγρια φοῖδεν,

ὃς τ' ἐπεὶ ἄρ' μεγάλη τε βίη καὶ ἀγήνορι θυμῷ

φείξας εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ἵνα δαῖτα λάβησιν·

ὥς Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ ἔφοι αἰδώς.

[γίγνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἢ δ' ὀνίνησι.] 45

μέλλει μὲν πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,

ἢ κασίγνητον ὁμογάστριον ἢ καὶ υἷόν·

ἀλλ' ἦ τοι κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθέηκε·

τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.

αὐτὰρ ὃ γ' Ἕκτορα δῖον, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα, 50

ἵππων ἐξάπτων περὶ σῆμ' ἐτάριοιο φίλοιο

23 εἰσοράοντες

36 ἰδέειν

25 ἐφάνδανε etc.

38 κήαιεν

32 μετηύδα

ἔλκει· οὐ μὴν ἔροι τό γε κάλλιον οὐδ' ἔτ' ἄμεινον.
μή ῥ' ἀγαθῷ περ εἴοντι νεμεσσηθήμεν ἡμεῖς,
κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀφεικίζει μενεαίνων."

τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη· 55
"εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ξέπος, ἀργυρότοξε,
εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἑκτορι θήσετε τιμὴν.

"Εκτωρ μὲν θνητός τε γυναικά τε θήσατο μαζόν·
αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτῇ
θρέψα τε καὶ ἀτίτηλα καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν, 60
Πηλῇ, ὃς περὶ κῆρι φίλος γένητ' ἀθανάτοισι.
πάντες δ' ἀντιάεσθε, θεοί, γάμου· ἐν δὲ σὺ τοῖσι
δαίνυ' ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἔταρ', αἰὲν ἄπιστε."

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς· 65
"Ἥρη, μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοῖσιν·

οὐ μὲν γὰρ τιμὴ γε μί' ἔσσεται· ἀλλὰ καὶ Ἑκτωρ
φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν, οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσὶν·
ὥς γὰρ ἐμοί γ', ἐπεὶ οὐ τι φίλων ἡμάρτανε δῶρων,
οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐφίσης,
λοιβῆς τε κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς. 70
ἀλλ' ἢ τοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν,—οὐδέ πη ἔστι
λάθρῃ Ἀχιλλῆος,—θρασὺν Ἑκτορα· ἢ τέ ῥοι αἰεὶ
μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμάρ,
ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἄσσον ἐμεῖο,
ὄφρα τί ῥοι φείπω πυκινὸν ξέπος, ὥς κεν Ἀχιλλεύς 75
δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ ἀπὸ θ' Ἑκτορα λύσῃ."

ὥς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἴρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε καὶ Ἰμβροο παιπαλοέσσης
ἐνθόρε μείλανι πόντῳ· ἐπεστονάχησέ δι' Ἀίμην,
ἢ δὲ μολυβδαίνῃ φικίλῃ ἐς βυσσὸν ὄρουσεν, 80
ἢ τε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα
ἔρχεται ὠμηστήσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα.

53 μὴ ἀγαθῷ—νεμεσσηθῆμεν (vel -ώμεν) οἱ

62 ἀντιάασθε

72 ἢ γάρ οἱ

61 Πηλεΐ

78 Ἰμβρου

εὔρε δ' ἐνὶ σπείεϊ γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δέ 'ρ' ἄλλαι
 ἦαθ' ὀμηγερέες ἄλλαι θεαί· ἡ δ' ἐνὶ μέσσης
 κλαῖε μόρον 'φοῦ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς 'φοι ἔμελλε 85
 φθίσεσθ' ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.
 ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις·
 "ὄρσο, Θέτι· καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα φειδῶς."
 τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
 "τίπτε με κείνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δέ 90
 μίσγεσθ' ἀθανάτοισιν, ἔχω δ' ἄχ' ἄκριτα θυμῷ.
 εἶμι μὲν, οὐδ' ἄλιον φέπος ἔσσεται, ὅττι κε φείπη."
 ὥς ἄρα φωνήσασα κάλυμμ' ἔλε δῖα θεάων
 κυάνεον, τοῦ δ' οὐ τι μελάντερον ἔπλετο φέσθος.
 βῆ δ' ἰέναι, πρόσθεν δὲ ποδὴνέμος ὠκέϊ' Ἴρις 95
 ἡγέετ'· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.
 ἀκτὴν δ' ἐξαναβᾶσαι ἐς οὐρανὸν ἀΐχθήτην·
 εὔρον δ' εὐρύφοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες
 ἦαθ' ὀμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἑόντες.
 ἡ δ' ἄρα παρ Διὶ πατρὶ καθέζετο, φείξε δ' Ἀθήνη. 100
 "Ἥρη δὲ χρύσειον καλὸν δέπας ἐν χερὶ θῆκε
 καί 'ρ' εὐφρηνε φέπεσσι· Θέτις δ' ὥρεξε πιοῦσα.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 "ἦλυθες Οὐλυμπόνδε, θεὰ Θέτι, κηδομένη περ,
 πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσὶ· φοῖδα καὶ αὐτός·
 ἀλλὰ καὶ ὥς φερέω, τοῦ σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα. 106
 ἐννήμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν
 "Ἑκτορος ἀμφὶ νέκυι καὶ Ἀχιλλῇ πτολιπόρθῳ·
 κλέψαι δ' ὀτρύνουσιν εὐσκοπον Ἀργεῖφόντην·
 αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος Ἀχιλλῇ προτιάπτω, 110
 αἰδῶα καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσω.
 αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἔλθ' καὶ νιέει σῶ ἐπίτειλον.
 σκύζεσθαί 'φοι φειπὲ θεούς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων

83 σπῆι—ἀμφὶ δέ τ', etc.

84 εἶαθ'

87, 95 ὠκέα

96 ἡγείτ'

99 εἶαθ'

102 καὶ ῥ' εὐφρην' ἐπέεσσι

111 αἰδῶ

ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένησιν
 Ἑκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν οὐδ' ἀπέλυσεν, 115
 αἷ κέν πως ἐμέ τε δφείσῃ ἀπό θ' Ἑκτορα λύσῃ.
 αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμφω μεγαλήτορι Ἴριν ἐφήσω
 λύσασθαι φίλον υἱὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 δῶρα δ' Ἀχιλλῇι φερέμεν, τὰ κε θυμὸν ἰήνῃ."

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθῃσε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα, 120
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἶξασα.
 ἴξεν δ' ἐς κλισίην ἑοῦ υἱέος· ἔνθ' ἄρα τὸν γε
 εὖρ' ἀδινὰ στενάχοντα· φίλοι δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
 ἐσσυμένως ἐπένοντο καὶ ἐντύνοντ' ἀέριστον.
 τοῖσι δ' οἷς λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἰέρευτο. 125

ἡ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ.
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε, φέπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·

"τέκνον ἐμόν, τέσ μέχρῃς ὀδυρόμενος καὶ ἀχρείων
 σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὔτε τι σίτου
 οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότῃ 130
 μίσγεσθ'· οὐ γάρ μοι δφηρὸν βέε', ἀλλὰ τοι ἤδη
 ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
 ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.
 σκύζεσθαί σοί φησι θεοὺς, ἐφ' ὃ δ' ἔξοχα πάντων
 ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένησιν 135

Ἑκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν οὐδ' ἀπέλυσας.
 ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα."

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 "τῇδ' εἴη· ὃς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
 εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει." 140

ὥς οἱ γ' ἐν νηῶν ἀγύρι μήτηρ τε καὶ υἱὸς
 πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ῥέπτα πτερόεντ' ἀγόρευον.

Ἴριν δ' ὥτρυνε Κρονίδης ἐς Φίλιον ἱρήν·

"βάσκ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα· λιποῦς' ἔδος Οὐλύμποιο
 ἄγγειλον Πριάμφω μεγαλήτορι Φίλιον εἶσω 145

λύσασθαι φίλον υἷον ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 δῶρα δ' Ἀχιλλῇ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνη,
 οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνὴρ.
 κῆρύξ τίς ῥοι ἔποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
 ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐϋτροχον, ἡδὲ καὶ αὖτις 150
 νεκρὸν ἄγοι προτὶ φάστν, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
 μηδέ τί ῥοι θάνατος μελέτω φρεσί, μηδέ τι τάρβος·
 τοῖον γάρ ῥοι πομπὸν ὀπάσσομεν Ἀργεῖφόντην,
 ὅς ῥ' ἄξει, ἧός κεν ἄγων Ἀχιλλῇ πελάσση.

αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἀγάγησιν ἔσω κλισίην Ἀχιλλῆος, 155
 οὔτ' αὐτὸς κτενέει ἀπὸ τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·
 οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων οὔτ' ἄσκοπος οὔτ' ἀλιτήμων,
 ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἰκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός."

ὥς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἴρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
 ἴξεν δ' ἐς Πριάμοιο, κίχεν δ' ἐνοπὴν τε γόον τε. 160
 παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἐνδοθεν αὐλῆς
 δάκρυσι φείματ' ἔφυρον, ὁ δ' ἐν μέσσοισι γεραιὸς
 ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος· ἀμφὶ δὲ πολλὴ
 κόπρος ἔεν κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,
 τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἐφῆσι. 165
 θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ' ἰδὲ νυοὶ ὠδύροντο,
 τῶν μιμνησκόμεναι, οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
 χερσὶν ὑπ' Ἀργεῖων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.
 στῇ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἀγγελος, ἡδὲ προσηύδα
 τυτθὸν φθεγξαμένη· τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα· 170

"θάρσее, Δαρδανίδη Πρίαμε, φρεσί, μηδέ τι τάρβει·
 οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἰκάνω,
 ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα· Διὸς δέ τοι ἀγγελὸς εἰμι,
 ὃς σέ' ἀνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἡδ' ἐλεαίρει.
 λύσασθαί σ' ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἑκτορα δῖον, 175
 δῶρα δ' Ἀχιλλῇ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνη,

154 ὃς ἄξει εἶως

155 ἐπὴν

164 ἔην

171 θάρσει

174 σεῦ

οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνὴρ.
 κῆρύξ τίς τοι ἔποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
 ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν εὐτροχον, ἠδὲ καὶ αὐτὶς
 νεκρὸν ἄγοι προτὶ φάστν, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς. 182
 μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσὶ μηδέ τι τάρβος
 τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἔψεται Ἀργεΐφοντης,
 ὅς σ' ἄξει, ἧός κεν ἄγων Ἀχιλῆι πελάσση.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ἀγάγησιν ἔσω κλισίην Ἀχιλλῆος,
 οὔτ' αὐτὸς κτενέει ἀπὸ τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει 185
 οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων οὔτ' ἄσκοπος οὔτ' ἀλιτήμων,
 ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἰκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρὸς."

ἡ μὲν ἄρ' ὥς φειποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέϊ' Ἴρις
 αὐτὰρ ὃ γ' υἱας ἅμαξαν εὐτροχον ἡμιονεΐην
 ὀπλίσαι ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς. 190
 αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηῶεντα
 κέδρινον ὑψόροφον, ὅς γλήνεα πολλὰ κεχόνδει
 ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο φώνησέν τε

"δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθε
 λύσασθαι φίλον υἱὸν ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν, 195
 δῶρα δ' Ἀχιλλῆι φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φειπέ, τί τοι φρεσὶ φεῖδεται εἶναι;
 αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἀνωγε
 κείῳ ἰέναι ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν."

ὥς φάτο, κώκυσεν δὲ γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ 200
 "ὦ μοι, πῇ δὴ τοι φρένες οἴχονθ', ἧς τὸ πάρος περ
 ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους ἠδ' οἷσι φανάσσεις;
 πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος.
 ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἰσθλοὺς
 υἱέας ἐξενάριξε; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ. 205
 εἰ γάρ σ' αἰρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσι—
 ὠμηστῆς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὃ γε, οὐ σ' ἐλεήσει,
 οὐδέ τί σ' αἰδέσεται. νῦν δὲ κλαίωμεν ἀνευθεν

183 εἴως

184 ἐπὶν

188 ὠκέϊ

ἤμενοι ἐν μεγάρῳ. τῷ δ' ὥς ποθι Μοῖρα κραταιὴ
 γιγνομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτῇ, 210
 ἀργίποδας κύνας ἄσαι, ἐφῶν ἀπάνευθε τοκῆων,
 ἀνδρὶ πάρα κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἦπαρ ἔχοιμι
 ἐσθέμεναι προσφῦσα· τότ' ἀντιτα φέργα γένοιτο
 παιδὸς ἐμοῦ, ἐπεὶ οὐ ἔφε κακιζόμενόν γε κατέκτα,
 ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωιάδων βαθυκόλπων 215
 ἐσταότ', οὔτε φόβου μεμνημένον οὔτ' ἀλεωρῆς."

τὴν δ' αὖτε προσέφειπε γέρων Πρίαμος θεοφειδής·
 "μή μ' ἐθέλонт' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτῇ
 ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλε· οὐδέ με πείσεις.
 εἰ μὲν γάρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν, 220
 ἢ οἱ μάντιές εἰσι θυοσκόοι, ἢ ἱερεῖες,
 ψεῦδός κεν φαίμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
 νῦν δ', αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον αὐτην,
 εἶμι, καὶ οὐχ ἄλιον φέπος ἔσσεται. εἰ δέ μοι αἶσα
 τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, 225
 βούλομαι· αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεὺς
 ἀγκὰς ἐλόντ' ἐμὸν υἱόν, ἐπεὶ γόου ἐξ ἔρον εἶην."

ἦ, καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνέοιγεν,
 ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους,
 δώδεκα δ' ἀπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας, 230
 τόσσα δὲ φάρεα λευκά, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
 χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα,
 ἐκ δὲ δὺ αἶθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
 ἐκ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ ἔφοι Θρῆκες πόρον ἄνδρες
 ἐξεσίην ἐλθόντι, μέγα κτέρας· οὐδέ νυ τοῦ περ 235
 φείσατ' ἐνὶ μεγάροισ' ὁ γέρων, περὶ δ' ἠθέλε θυμῷ
 λύσασθαι φίλον υἱόν. ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἅπαντας
 αἰθούσης ἀπέφεργε φέπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων·

"φέρρετε, λωβητῆρες, ἐλέγχεα· οὐ νυ καὶ ὑμῖν
 φοῖκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντας; 240

ἦ ὤνησθ' ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκε,
 παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον; ἀτὰρ γινώσεσθε καὶ ὑμεῖς
 ῥηίτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε
 κείνου τεθνηῶτος ἐναιρέμεν. αὐτὰρ ἐγὼ γε,
 πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν κεραϊζομένην τε
 ὀφθαλμοῖσι ριδεῖν, βαίην δόμον Ἀφιδος εἴσω." 243

ἦ, καὶ σκηπανίῳ δῖεπ' ἀνέρας· οἱ δ' ἴσαν ἔξω
 σπερχομένοιο γέροντος. ὁ δ' υἷάσι φοῖσιν ὁμόκλα,
 νεικείων Ἑλενὸν τε Πάριν τ' Ἀγάθωνά τε δῖον
 Πάμμονά τ' Ἀντίφονόν τε βοὴν ἀγαθὸν τε Πολίτην 245
 Δηίφοβόν τε καὶ Ἰππόθοον καὶ Δῖον ἀγανόν·
 ἐννέα τοῖς ὁ γεραίὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευε·

"σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόρες. αἰθ' ἅμα πάντες
 Ἑκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ θοῆς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι·
 ὦ μοι ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους 247
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὐ τίνα φημι λελείφθαι,
 Μῆστορά τ' ἀντίθεον καὶ Τρώϊλον ἵππιοχάρμην
 Ἑκτορά θ', ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν οὐδὲ φοοίκει
 ἀνδρὸς γε θνητοῦ πάϊς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο·
 τοὺς μὲν ἀπώλεσ' Ἀρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λείλειπται,
 ψεύσταί τ' ὀρχησταί τε, χοροῖτυπῆσιν ἄριστοι. 249
 ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἀρπακτῆρες.

οὐκ ἂν δὴ μοι ἅμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα,
 ταῦτά τε πάντ' ἐπιθεῖτε, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο;"

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πατρὸς ὑποδφείσαντες ὁμοκλήν 251
 ἐκ μὲν ἅμαξαν ἄειραν εὐτροχον ἡμιονεῖην
 καλὴν πρωτοπαγέα, πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς,
 καὶ δ' ἀπὸ πασσαλόφει ζυγὸν ἤρεον ἡμιόνειον
 πύξινον ὁμφαλόεν, ἐν οἰήκεσσιν ἀρηρός·
 ἐκ δ' ἔφερον ζυγόδεσμον ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ. 253
 καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν εὐξέστω ἐπὶ ῥυμῷ,
 πέζην ἔπι πρώτην, ἐπὶ δὲ κρίκον ἔστορι βάλλον,

τρὶς δ' ἐκάτερθεν ἔδησαν ἐπ' ὀμφαλόν, αὐτὰρ ἔπειτα
 ἐξείης κατέδησαν, ὑπὸ γλωχίνα δ' ἔκαμψαν.
 ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες εὐξέστης ἐπ' ἀπήνης
 νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα,
 ζευξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας ἐντεσιφεργούς,
 τοὺς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.
 ἵππους δὲ Πριάμῳ ὑπαγον ζυγόν, οὓς ὁ γεραιὸς
 αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν εὐξέστη ἐπὶ φάτνῃ. 275 280

τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι
 κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδ' ἔχοντες·
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθ' Ἑκάβη τετιηότι θυμῷ,
 φοῖνον ἔχουσ' ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφι,
 χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην· 285
 στῇ δ' ἵππων προπάροιθε, φέπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·

“τῇ, σπείσον Διὶ πατρί, καὶ εὐχεο φοίκαδ' ἰκέσθαι
 ἄψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν, ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς
 ὀτρύνει ἐπὶ νῆας, ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης.
 ἀλλ' εὐχεο σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίῳνι 290
 Ἰδαίῳ, ὅς τε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὀράται,
 αἵτεε δ' οἰωνόν, ἐφὸν ἄγγελον, ὅς τέ ῥοι αὐτῷ
 φίλτατος οἰωνῶν, καὶ ῥεῦ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
 δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας
 τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴης Δαναῶν ταχυπώλων. 295
 εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἐφὸν ἄγγελον εὐρύφοπα Ζεὺς,
 οὐκ ἂν ἐγὼ γέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην
 νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι, μάλα περ μεμαῶτα.”

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοφειδής·
 “ὦ γύναι, οὐ μὲν τοι τόδ' ἐφιεμένη ἀπιθήσω· 300
 ἐσθλὸν γὰρ Διὶ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἶ κ' ἐλεήσῃ.”

ἦ ῥα, καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὦτρυν' ὁ γεραιὸς
 χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον· ἡ δὲ παρέστη
 χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα.

νιψάμενος δὲ κύπελλον ἐδέξατο ῥῆς ἀλόχοιο·
 εὐχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἔρκει, λείβε δὲ φοῖνον
 οὐρανὸν εἰσανιδών, καὶ φωνήσας ῥέπος ἡὔδα·

“Ζεῦ πάτερ, Ἰδῆθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
 δός μ' ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθέμεν ἢδ' ἐλεεινόν.
 πέμψον δ' οἶωνόν, ἐφὺν ἄγγελον, ὅς τε σοὶ αὐτῷ
 φίλτατος οἶωνών, καὶ ῥευ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 δεξιόν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας
 τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας Ἴω Δαναῶν ταχυπώλων.”

ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς.
 αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε, τελειότατον πετεηνῶν,
 μόρφνον θηρητῆρ', ὃν καὶ περκινὸν καλέουσιν.
 ὄσση δ' ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
 ἀνέρος ἀφνεῖοιο, ἐν κληῖσ' ἀραρυῖα,
 τόσσ' ἄρα τοῦ ῥεκάτερθεν ἔσαν πτερὰ· ρεῖσατο δὲ σφι
 δεξιὸς αἶξας διὰ ράστεος. οἱ δὲ ριδόντες
 γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.

σπερχόμενος δ' ὁ γέρων ξεστοῦ ἐπεβήσετο δίφρου.
 ἐκ δ' ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 πρόσθε μὲν ἡμίονοι ἔλκον τετράκυκλον ἀπήνην,
 τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαίφρων· αὐτὰρ ὀπισθεν
 ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάλιστα κέλευε
 καρπαλίμως κατὰ ράστυ· φίλοι δ' ἅμα πάντες ἔποντο
 πόλλ' ὀλοφυρόμενοι ὥς εἰ θάνατόνδε κιόντα.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,
 οἱ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Φίλιον ἀπονέοντο,
 παῖδες καὶ γαμβροί, τῷ δ' οὐ λάθον εὐρύροπα Ζῆν
 ἐς πεδίον προφανέντε· ριδὼν δ' ἐλέησε γέροντα
 αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμεῖαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ἡὔδα·

“Ἑρμεῖα· σοὶ γάρ τε μάλιστα γε φίλτατόν ἐστιν
 ἀνέρ' ἐταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες, ᾧ κ' ἐθέλησθα·
 βάσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν

ὥς ἄγαγ', ὥς μή τις ἔφε φίδῃ μῆδ' ἄρ' ἔφε νοήσῃ
τῶν ἄλλων Δαναῶν, πρὶν Πηλεΐωνάδ' ἰκέσθαι."

ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργεΐφόντης·
αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα 340
ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν
ἡδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇσ' ἀνέμοιο·
εἶλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
ὦν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργεΐφόντης. 345
αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλάσποντον ἵκανε,
βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῇρι φοικῶς,
πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περ χαριεστάτη ἦβη.

οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα παρέκ Φίλοιο ἔλασσαν,
στήσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὅφρα πίοιεν, 350
ἐν ποταμῷ· δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλυθε γαῖαν·
τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο φιδῶν ἐφράσσατο κῆρυξ
Ἑρμεῖαν, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο φώνησέν τε·

"φράζεο, Δαρδανίδη· φραδέος νόου ἔργα τέτυκται.
ἄνδρ' ὀράω, τάχα δ' ἄμμε διαρραΐσεσθαι οἴω. 355
ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων, ἢ μιν ἔπειτα
γούνων ἀψάμενοι λιτανεύσομεν, αἳ κ' ἐλεήσῃ."

ὥς φάτο, σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, ἔδφιε δ' αἰνῶς,
ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
στή δὲ ταφών· αὐτὸς δ' ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθών, 360
χεῖρα γέροντος ἐλὼν ἐξήρετο καὶ προσέφειπε·

"πῆ, πάτερ, ὦδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις
νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὖδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
οὐδὲ σύ γ' ἔδφειςας μένεα πνείοντας Ἀχαιοὺς,
οἳ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγυὺς ἔασι; 365
τῶν εἴ τις σε φίδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν
τοσσάδ' ὀνειάτ' ἄγοντα, τίς ἂν δὴ τοι νόος εἴη;

337 μῆτ' ἄρ τις ἴδῃ μῆτ' ἄρ τε (τι, γε)

349 παρέξ

355 ὀρώω

358 δειδίε

364 ἔδδειςας

οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσί, γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ,
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακά, καὶ δέ κεν ἄλλον
 σεῖ' ἀπαλεξήσαιμι· φίλῳ δέ σε πατρὶ φείσκω." 370

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοφειδής·
 "οὔτω πη τάδε γ' ἐστί, φίλον τέκος, ὥς ἀγορεύεις.
 ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,
 ὅς μοι τοιόνδ' ἦκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,
 αἴσιον, οἶος δὴ σὺ δέμας καὶ φεῖδος ἀγῆτός,
 πέπνυσαί τε νόῳ, μακάρων δ' ἔξεσσι τοκῆων." 375

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε διάκτορος Ἀργεῖφόντης·
 "ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔφειπες.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φεῖπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἥέ πη ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς, ἵνα περ τάδε τοι σάα μίμνῃ,
 ἢ ἥδη πάντες καταλείπετε Γίλιον ἱρὴν
 δεδφιότες· τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὁ ἄριστος ὄλωλε
 σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπεδευέτ' Ἀχαιῶν." 380

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοφειδής·
 "τίς δὲ σὺ ἐσσι, φέριστε, τέων δ' ἔξεσσι τοκῆων·
 ὥς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότμου παιδὸς ἐνίσπες."

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε διάκτορος Ἀργεῖφόντης·
 "πεῖρά' ἐμεῖο, γεραιέ, καὶ εἶρεο Ἐκτορα δῖον,
 τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
 ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας
 Ἀργεῖους κτείνεσκε, δαΐζων ὀξέϊ χαλκῷ·
 ἡμεῖς δ' ἐσταότες θαυμάζομεν· οὐ γὰρ Ἀχιλλεὺς
 εἶαε μάρνασθαι κεχολωμένος Ἀτρεΐωνι." 385

τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηὺς εὐφεργῆς
 Μυρμιδόνων δ' ἔξιμι, πατὴρ δέ μοι ἐστί Πολύκτωρ.
 ἀφνεῖός μὲν ὁ γ' ἐστί, γέρων δὲ δὴ ὥς σὺ περ ὦδε.

371 σεῦ

382 σάα

384 δευδιότες — ὠριστοί

390 πειρᾶ—εἶραι, ἦρεο

395 εἶα

ῥέξ δέ ῥοι υἷες ἔασιν, ἐγὼ δέ ῥοι ἔβδομός εἰμι.
 τῶν μέτα παλλόμενος κλήρῳ λάχον ἐνθάδ' ἔπεςθαι. 400
 νῦν δ' ἦλθον πεδίονδ' ἀπὸ νηῶν· ἠόοθεν γὰρ
 θήσονται περὶ φάστῳ μάχην ῥελίκωπες Ἀχαιοί.
 ἀσχαλάουσι γὰρ οἷ γε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
 ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοφειδῆς· 405
 "εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληιάδα' Ἀχιλλῆος
 ἔσς', ἄγε δὴ μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
 ἢ ἔτι παρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ἢέ μιν ἤδη
 ῥῆσι κυσὶν μελεῖστί ταμῶν προέθηκεν Ἀχιλλεύς."

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε διάκτορος Ἀργεῖφόντης· 410
 "ὦ γέρον, οὐ πῶ τόν γε κύνες φάγον οὐδ' οἰωνοί,
 ἀλλ' ἔτι κείνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηὶ
 αὐτῶς ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτῃ δέ ῥοι ἤδε
 κειμένῳ, οὐδέ τί ῥοι χρῶς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
 ἔσθουσ', αἷ ῥά τε φῶτας ἀρηιφάτους κατέδουσιν. 415
 ἢ μὲν μιν περὶ σῆμα ἔφοι' ἐτάροιο φίλοιον
 ἔλκει ἀκηδέστως, ἢὼς ὅτε δῖα φανήῃ·

οὐ δέ μιν αἰσχύνει· θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 οἶον ἐφερσῆεις κεῖται, περὶ δ' αἶμα νένιπται,
 οὐδέ ποθι μιάρὸς· σὺν δ' ἔλκεα πάντα μέμυκεν, 420
 ὅσς' ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν.
 ὥς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἱὸς ἔφοιο,
 καὶ νέκυός περ εὐντος, ἐπεὶ σφι φίλος περὶ κῆρι."

ὥς φάτο, γήθησεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 "ὦ τέκος, ἢ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι 425
 ἀθανάτοισ', ἐπεὶ οὐ ποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴ ποτ' ἕεν γε,
 λήθεται ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι·
 τῷ ῥοι ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιο περ αἴσῃ.
 ἀλλ' ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλειςον,

401 ἠῶθεν

403 ἀσχαλώσι

406 Πηληιάδεω

407 εἶς

409 προῦθηκεν

416 ἐοῦ

426 ἔην

αὐτόν τε ῥῦσαι, πέμψον δέ με σύν γε θεοῖσιν.
ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδα' ἀφίκωμαι." 430

τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργεΐφοντης·
"πεῖρά' ἐμεῖο, γεραιέ, νεωτέρου, οὐδέ με πείσεις,
ὅς κέλεαι σέο δῶρα παρέξ Ἀχιλῆα δέχεσθαι.
τὸν μὲν ἐγὼ δέδδοικα καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι 435
συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
σοὶ δ' ἂν ἐγὼ πομπὸς καὶ κεν κλυτὸν Ἀργος ἰκοίμην,
ἐνδυκέως ἐν νηὶ θοῇ ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·
οὐκ ἄν τις τοι πομπὸν ὀνοσσάμενος μαχέσαιο."

ἦ, καὶ ἀναΐξας ἐριούνιος ἄρμα καὶ ἵππους 440
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,
ἐν δ' ἔπνευσ' ἵπποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἦ.
ἀλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,
οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο·
τοῖσι δ' ἔφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Ἀργεΐφοντης 445
πᾶσιν, ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας.
ἐς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.
ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδα' ἀφίκοντο
ὑψηλήν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι
δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες· ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν 450
λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες·
ἀμφὶ δέ' ῥοι μεγάλην αὐλήν ποίησαν ἄνακτι
σταυροῖσιν πυκινοῖσι· θύρην δ' ἔχε μῦθος ἐπιβλήs
εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσσεσκον Ἀχαιοί,
τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον μεγάλην κληῖδα θυράων, 455
τῶν ἄλλων· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐπιρρήσσεσκε καὶ οἶος·
δή ῥα τόθ' Ἑρμείας ἐριούνιος ᾤξε γέροντι.
ἐς δ' ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδῶκεϊ Πηλεΐωνι,
ἐξ ἵππων δ' ἀπέβαινε ἐπὶ χθόνα φώνησέν τε·

"ὦ γέρον, ἦ τοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα, 460

431 Πηληιάδω

433 παρὰ

434 ὅς με κέλεαι καὶ κέλεαι

435 δέδοικα

448 Πηληιάδω

Ἑρμείας· σοὶ γάρ με πατὴρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν·
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ' Ἀχιλλῆος
 ὀφθαλμοὺς εἴσειμι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη
 ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην·
 τύνη δ' εἰσελθὼν λαβὲ γούνατα Πηλεΐωνος,
 καί μιν ὑπὲρ πατρὸς καὶ μητέρος ἡϋκόμοιο
 λίσσεο καὶ τέκεος, ἵνα ῥοι σὺν θυμὸν ὀρίνης.”

465

ὥς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον
 Ἑρμείας· Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἄλτο χαμᾶζε,
 Ἰδαῖον δὲ κατ' αὖθι λίπεν· ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων
 ἵππους ἡμιόνους τε· γέρων δ' ἰθὺς κίε φοίκου,
 τῇ ῥ' Ἀχιλεὺς ἴζεσκε διίφιλος· ἐν δέ μιν αὐτὸν
 εὖρ', ἔταροι δ' ἀπάνευθε καθήατο· τῷ δὲ δύ' οἶω,
 ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἀλκιμος, ὅζος Ἀρηος,
 ποίπνυον παρεόντε· νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς
 ἔσθων καὶ πίνων· ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.

470

475

τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στὰς
 χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας
 δφεινὰς ἀνδροφόνους, αἶ ῥοι πολέας κτάνον υἷας.
 ὥς δ' ὅτ' ἂν ἄνδρ' ἀάτη πυκινὴ λάβῃ, ὅς τ' ἐνὶ πάτρῃ
 φῶτα κατακτείνας ἄλλων ἐξίκετο δῆμον,
 ἀνδρὸς ἐς ἀφνεῖοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσοράοντας,
 ὥς Ἀχιλεὺς θάμβησε ριδῶν Πρίαμον θεοφειδέα·
 θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ρίδοντο.

480

τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔφειπε·

485

“ μνήσαι πατρὸς σοῖο, θεοῖς ἐπιφείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 τηλίκου ὥς περ ἐγών, ὀλοῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ.
 καὶ μὲν που κεῖνον περιναίεται ἀμφὶς εὐόντες
 τεύρουσ', οὐδέ τίς ἐστὶν ἀρῆν καὶ λοιγὸν ἀμύναι.
 ἀλλ' ἦ τοι κεῖνός γε σέθεν ζῶοντος ἀκούων
 χαίρει τ' ἐν θυμῷ καὶ φέλπεται ἥματα πάντα
 ὄψεσθαι φίλον υἱὸν ἀπὸ Τροίῃθεν ἰόντα·

490

αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἱας ἀρίστους
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὐ τίνα φημι λελεῖφθαι.
 πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἱες Ἀχαιῶν·
 ἐννεακαίδεκα μὲν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
 τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
 ὃς δέ μοι οἶος ἔεν, εἴρυτο δὲ φάστυ καὶ αὐτός,
 τὸν σὺ πρόφην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης.
 Ἔκτορα· τοῦ νῦν εἵνεχ' ἰκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
 λυσόμενος παρὰ σείῳ, φέρω δ' ἀπερείσι' ἄποινα
 ἄλλ' αἰδεῖο θεούς, Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ' ἐλέησον.
 μνησάμενος σοῦ πατρός· ἐγὼ δ' ἐλεεινότερός περ,
 ἔτλην δ' οἷ' οὐ πῶ τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
 ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι."

ὥς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὑφ' ἥμερον ὤρσε γόοιο
 ἀψάμενος δ' ἄρα χεῖρὸς ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
 τῷ δὲ μνησαμένῳ, ὁ μὲν Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο
 κλαῖ' ἀδινά, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθεῖς,
 αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἐξὸν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὐτὸς
 Πάτροκλον· τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρει.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
 καὶ ἔφοι ἀπὸ πρᾶπίδων ἦλθ' ἥμερος ἠδ' ἀπὸ γυνίων,
 αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, γέροντα δὲ χεῖρὸς ἀνίστη,
 οἰκτίρων πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον,
 καὶ μιν φωνήσας φέπεα πτερόεντα προσηύδα·

"ὦ δρεῖλ', ἣ δὴ πολλὰ κῆκ' ἀνσχεοὺς σὸν κατὰ θυμόν.
 πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
 ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς, ὃς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
 υἱέας ἐξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
 ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἔξε' ἐπὶ θρόνου, ἄλγεα δ' ἔμπηξ
 ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ.
 οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο."

ὥς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δφειλοῖσι βροτοῖσι, 525
 ζῶειν ἀχνυμένους· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί.
 δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείται ἐν Διὸς οὐδῶ
 δῶρων οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων·
 ᾧ μὲν κ' ἀμμίξας δῶη Ζεὺς τερπικέραυνος,
 ἄλλοτε μὲν τε κακῶ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῶ· 530
 ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δῶη, λωβητὸν ἔθηκε,
 καὶ ἔφε κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα διὰν ἐλαύνει,
 φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος οὔτε βροτοῖσιν.
 ὥς μὲν καὶ Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
 ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο 535
 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, φάνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσι,
 καὶ ἔφοι θνητῶ ἑόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν.
 ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅττι ἔφοι οὔ τι
 παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρεῖόντων,
 ἀλλ' ἓνα παῖδα τέκεν παναώριον· οὐδέ νυ τὸν γε 540
 γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
 ἦμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων ἡδὲ σὰ τέκνα.
 καὶ σέ, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι·
 ὅσσον Λέσβος ἄνω, Μάκαρος ἔδος, ἐντὸς ἐφέρει
 καὶ Φρυγίῃ καθύπερθε καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων, 545
 τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ υἰάσι φασὶ κεκάσθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες,
 αἰεὶ τοι περὶ φάστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
 ἄνσχεο, μηδ' ἀλῖαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν.
 οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος υἱὸς ἑφοῖο 550
 οὐδέ μιν ἀνστήσεις· πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθῃσθα."
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοφειδής·
 "μή πώ μ' ἐς θρόνον ἵζε, διοτρεφές, ὅφρα κεν Ἑκτωρ
 κείται ἐν κλισίῃσιν ἀκηδής, ἀλλὰ τάχιστα
 λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσι ρίδω· σὺ δὲ δέξαι ἄποινα 555
 πολλά, τά τοι φέρομεν· σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις

σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεὶ με πρῶτον ἔασας."

τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ριδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς
"μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτός 560

"Εκτορά τοι λῦσαι· Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθε

μήτηρ, ἣ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.

καὶ δὲ σὲ γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσὶν, οὐδέ με λήθεις,

ὅττι θεῶν τίς σ' ἤγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

οὐ γάρ κε τλαίῃ βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν, 565

ἐς στρατόν· οὐδὲ γὰρ ἂν φυλακοὺς λάθοι, οὐδέ κ' ὄχῃα
ῥεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.

τῷ νυν μὴ μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνης,

μὴ σε, γέρον, οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω

καὶ ἰκέτην περ ἑόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμῆς." 570

ὥς ἔφατ', ἔδφεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπέειθετο μύθῳ.

Πηλεΐδης δ' οἴκοιο λέων ὥς ἄλτο θύραζε,

οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύνω θεράποντες ἔποντο.

ἥρως Αὐτομέδων ἠδ' Ἀλκιμος, οὓς ῥα μάλιστα

τῷ Ἀχιλλεύς ἐτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα. 575

οἱ τόθ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμιόνους τε.

ἐς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος.

καδ δ' ἐπὶ δίφροισιν εἶσαν· εὐσσωτρου δ' ἀπ' ἀπήνης

ἦρεον Ἐκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.

καδ δ' ἔλιπον δύο φάρε' εὐννητόν τε χιτῶνα 580

ὄφρα νέκυν πυκᾶσας δοίῃ φοῖκόνδε φέρεσθαι.

δμῶας δ' ἐκκαλέσας λοέσαι κέλετ' ἀμφὶ τ' ἀλείψαι,

νόσφιν ἀειράσας, ὥς μὴ Πρίαμος ρίδοι υἱόν.

μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένη κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο

παῖδα ριδὼν, Ἀχιλῆϊ δ' ὀρινθείῃ φίλον ἦτορ 585

καί ῥε κατακτείνειε, Διὸς δ' ἀλίτῃται ἐφετμῆς

τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λόεσαν καὶ χρίσαν εἰλαίῳ,

αὐτόν τε ζῶειν καὶ ὄραν φάος ἡελίοιο

588

568 νῦν

571 ἔδδεισεν

578 δίφροισιν

582 λούσαι

587 λούσαν

ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα,
 αὐτὸς τὸν γ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν αἰείρας,
 σὺν δ' ἔταροι ἤειραν εὐξέστην ἐπ' ἀπήνην. 590
 ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.

“μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινέμεν, αἴ κε πύθαι
 εἶν Ἀφιδός περ ἐών, ὅτι Ἔκτορα δῖον ἔλυσα
 πατρὶ φίλῳ, ἐπεὶ οὐ μοι ἀφεικέα δῶκεν ἄποινα·
 σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι ὅσσ' ἐπέοικεν.” 595

ἦ ῥα, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἦγε δῖος Ἀχιλλεύς,
 ἔξετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη,
 τοίχου τοῦ ἐτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον.

“υἱὸς μὲν δὴ τοι λέλυται, γέρον, ὥς ἐκέλευες,
 κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ'. ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν 600
 ὄψεαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.

καὶ γάρ τ' ἠὔκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
 τῇ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
 ἑξὲς μὲν θυγατέρες, ἑξὲς δ' υἱέες ἠβάοντες.
 τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο 605
 χῳόμενος Νιόβη, τὰς δ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα,
 οὔνεκ' ἄρα Λητοῖ φισάσκετο καλλιπαρήφ·

φῆ δοιὼν τεκέειν, ἣ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·
 τῷ δ' ἄρα καὶ δοιῷ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐννήμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν 610
 κατθάψαι, λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·

τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ Οὐρανίῳνες.
 ἣ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δάκρυ χέουσα.
 νῦν δὲ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν
 ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς 615
 νυμφάων, αἴ τ' ἀμφ' Ἀχελώιον ἐρρώσαντο,
 ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.
 ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα, δῖε γεραιέ,
 σίτου· ἔπειτά κεν αὖτε φίλον πάϊδα κλαίοισθα

Γίλιον εἰσαγαγών· πολυδῆκρυτος δέ τοι ἔσται." 610

ἦ, καὶ ἀναΐξας οἷν ἄργυφον ὠκύς Ἀχιλλεύς
σφάξ· ἔταροι δ' ἔδερὸν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως πείραν τ' ὀβελόισιν,
ὥπτησάν τε περιφραδέως, φερύσαντό τε πάντα.

Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ 615

καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.

οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

ἦ τοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλλῆα.

ὅσος ἔεν οἶός τε· θεοῖσι γὰρ ἅντα φεροίκει. 620

αὐτὰρ ὁ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς.

εἰσοράων ὄψιν τ' ἀγαθὴν καὶ μῦθον ἀκούων.

αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὀράοντες,

τὸν πρότερος προσέφειπε γέρων Πρίαμος θεοφειδής·

“λέξον νῦν με τάχιστα, διοτρεφές, ὄφρα καὶ ἤδη 625

ὑπνώ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε·

οὐ γάρ πω μύσαν ὅσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,

ἐξ οὗ σῆσ' ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς παῖς ὤλεσε θυμόν.

ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω.

αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. 630

νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην καὶ αἶθοπα φοῖνον

λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὐ τι πεπᾶσμην.”

ἦ ῥ', Ἀχιλλεύς δ' ἐτάροισιν ἰδὲ δμῳῇσι κέλευσε

δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ

πορφύρε' ἐμβαλέεν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, 635

χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθε ἕρσασθαι.

αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου δῖος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.

αἶψα δ' ἄρα στόρεσαν δοιῶ λέχε' ἐγκονίουσαι.

τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·

“ἐκτὸς μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε, μὴ τις Ἀχαιῶν 638

ἐνθάδ' ἐπέλθῃσιν βουληφόρος, οἳ τέ μοι αἰεὶ

βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ἢ θέμις ἐστί·
 τῶν εἴ τίς σε φίδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
 αὐτίκ' ἂν ἐκφείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
 καί κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένοιτο. 655

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε φειπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ποσσημαρ μέμονας κτερεῖζέμεν Ἑκτορα δῖον,
 ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω."

τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα γέρον Πρίαμος θεοφειδής·
 "εἰ μὲν δὴ μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἑκτορι δῖῳ, 660
 ὧδέ κέ μοι ῥέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης.

φοῖσθα γὰρ ὡς κατὰ φάστυ φεφέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
 ἀξέμεν ἐξ ὄρεος· μάλα γὰρ Τρῶες δεδίασιν.

ἐννῆμαρ μὲν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν,
 τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν δαινυῖτό τε λαός, 665
 ἐνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν,
 τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίζομεν, εἴ περ ἀνάγκη."

τὸν δ' αὖτε προσέφειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 "ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ὡς σὺ κελεύεις·
 σχήσω γὰρ πόλεμον τόσσον χρόνον, ὅσσον ἄνωγας." 670

ὥς ἄρα φωνήσας ἐπὶ καρπῷ χεῖρῳ γέροντος
 ἔλλαβε δεξιτερήν, μή πως δφείσει' ἐνὶ θυμῷ.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
 κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδ' ἔχοντες,
 αὐτὰρ Ἀχιλλεύς εὔδε μυχῷ κλισίης ἐϋπήκτου· 675
 τῷ δὲ Βρισηὶς παρελέξατο καλλιπάρης.

ἄλλοι μὲν ῥα θεοὶ τε καὶ ἀνέρες ἵπποκορυσταὶ
 εὔδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
 ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
 ὀρμαίνοντ' ἀνὰ θυμόν, ὅπως Πρίαμον βασιλῆα 680
 νηῶν ἐκπέμψειε, λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.

στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔφειπεν·

"ὦ γέρον, οὐ νύ τί σοί γε μέλει κακόν, οἶον ἔθ' εὔδεις

ἀνδράσιν ἐν δῆίοισιν, ἐπεὶ σ' εἶασεν Ἀχιλλεύς.
καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας· 685
σεῖο δέ κε ζωοῦ καὶ τρεῖς τόσα δοῖεν ἄποινα
παῖδες τοῖ μετόπισθε λελειμμένοι, αἱ κ' Ἀγαμέμνων
γνώῃ σ' Ἀτρεΐδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί."

ὥς ἔφατ', ἔδφεισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη.
τοῖσιν δ' Ἑρμεῖας ζευξ' ἵππους ἡμιόρους τε, 690
ρίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατόν, οὐδέ τις ἔγνω.

ἄλλ' ὅτε δὴ πόρον ἶξον εὐρρεῖος ποταμοῖο,
Ἑρμεῖας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,
ἥως δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν, 695
οἱ δ' ἐς φάστυ ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν ἄγον. οὐδέ τις ἄλλος
ἔγνω πρόσθ' ἀνδρῶν καλλιζώνων τε γυναικῶν.

λ' ἄρα Κασσάνδρῃ, φικέλη χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
ἱργαμον εἰσαναβᾶσα φίλον πατέρ' εἰσενόησεν, 700
ἔσταότ' ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε φαστυβοήτην·

τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων φίδε κείμενον ἐν λεχεῖσσι·
κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα γέγωνέ τε πᾶν κατὰ φάστυ·

"ὕψεσθε, Τρῶες καὶ Τρωάδες, Ἐκτορ' ἰόντες,
εἴ ποτε καὶ ζῶντι μάχης ἐκ νοστήσαντι 705
χαίρετ', ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλι τ' ἦν παντί τε δήμῳ."

ὥς ἔφατ', οὐδέ τις αὐτόθ' ἐνὶ πτόλι λίπετ' ἀνὴρ
οὐδὲ γυνή· πάντας γὰρ ἀνάσχετον ἔκετο πένθος·
ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι,
πρῶται τὸν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ 710
τιλλέσθην, ἐπ' ἄμαξαν ἐϋτροχον ἀΐξασαι,

ἀπτόμεναι κεφαλῆς· κλαίων δ' ἀμφίσταθ' ὄμιλος.
καὶ νῦν κε δὴ πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον κατιδύοντα
Ἐκτορα δάκρυ χέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων,

Ξάνθου δινήεντος, δν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς 715

689 ἔδδαισεν 692 εὐρρεῖος 696 εἰς 699 χρυσῇ

701 ἀστυβοώτην 706 πόλει 708 ἀνάσχετον

εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα· 715

“φείξατέ μοι οὐρεῦσι διελθέμεν· αὐτὰρ ἔπειτα
ἄσσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπεὶ κ' ἀγάγωμι δόμονδε.”

ὥς ἔφαθ', οἱ δὲ διέστησαν καὶ φείξαν ἀπήνη.
οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα
τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἶσαν ἀοιδούς 720
θρήνων ἐξάρχους, οἳ τε στονόεσσαν ἀοιδὴν
οἱ μὲν δὴ θρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,
Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα·

“ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὦλεο, καδ δέ με χήρην 725
λείπεις ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὐτῶς,
ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγὼ τε δυσάμμοροι, οὐδέ ῥ' οἴω
ἦβην ἵξεσθαι· πρὶν γὰρ πόλις ἦδε κατ' ἄκρης
πέρσεται· ἢ γὰρ ὄλωλας ἐπίσκοπος, ὅς τέ μιν αὐτὸς
ρύσκει, ἔχες δ' ἀλόχους κεδνὰς καὶ νήπια τέκνα· 730

αἱ δὴ τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῇσι,
καὶ μὲν ἐγὼ μετὰ τῇσι· σὺ δ' αὖ, τέκος, ἢ ἐμοὶ αὐτῇ
ἔψαι, ἔνθα κε φέργα ἀφεικέα φεργάζοιο,
ἀθλεύων πρὸ φάνακτος ἀμειλίχου· ἢ τις Ἀχαιῶν
ρίψει χεῖρὸς ἐλὼν ἀπὸ πύργου, λυγρὸν ὄλεθρον, 735
χωόμενος, ᾧ δὴ πού ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἔκτωρ
ἢ πατέρ' ἢ καὶ υἱόν, ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἔκτορος ἐν παλάμῃσιν ὁδὰξ ἔλον ἀσπετον οὐδας.

οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατήρ τεὸς ἐν δαῖ λυγρῇ·
τῷ καί μιν λαοὶ μὲν ὀδύρονται κατὰ φάστνυ, 740
ἄρρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας,
Ἔκτορ· ἐμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά.
οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας.
οὐδέ τί μοι φεῖπες πυκινὸν φέπος, οὐ τέ κεν αἰεὶ
μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἡμέματα δάκρυ χέουσα.” 745

717 ἐπὴν

727 μιν οἴω

729 αὐτήν

730 ῥύσκει

735 πύργου

ὥς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

τῇσιν δ' αὖ 'Φεκάβη ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·

"Εκτορ, ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺν φίλτατε παίδων,

ἦ μὲν μοι ζωὸς περ ἐὼν φίλος ἦσθα θεοῖσιν·

οἱ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ ἐν θανάτοιο περ αἴσῃ. 739

ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμούς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς

πέρνασχ', ὅν τιν' ἔλεσκε, πέρην ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.

ἐς Σάμον ἔς τ' Ἴμβρον καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν·

σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν ταναήκει χαλκῷ,

πολλὰ ῥυστάζεσκεν ἐφοῦ περὶ σῆμ' ἐτάριοι, 745

Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες· ἀνέστησεν δέ μιν οὐδ' ὥς.

νῦν δέ μ' ἐφερσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισι

κεῖσαι, τῷ φίκελος ὅν τ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων

'φοῖς' ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποικχόμενος κατέπεφνεν."

ὥς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' ἀλίσστον ὄρινε. 750

τῇσι δ' ἔπειθ' Ἑλένη τριτάτῃ ἐξῆρχε γόοιο·

"Εκτορ, ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺν φίλτατε πάντων,

ἦ μὲν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρος θεοφειδής,

ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'· ὥς πρὶν ὠφελλον ὀλέσθαι.

ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδ' ἐφεικοστὸν φέτος ἐστίν, 755

ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης·

ἀλλ' οὐ πω σέ ἄκουσα κακὸν φίπος οὐδ' ἀσύφηλον·

ἀλλ' εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνέπτοι

δαέρων ἢ γαλόων ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων

ἢ ἑκυρή—ἑκυρὸς δὲ πατὴρ ὥς ἡπιος αἰεὶ— 760

ἀλλὰ σὺ τὸν γε φέπεσσι παραιφάμενος κατέρυκες.

σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ καὶ σοῖς ἀγανοῖσι φέπεσσι.

τῷ σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἄμ' ἅμμορον ἀχρυνμένη κῆρ·

οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ

ἡπιος οὐδὲ φίλος, πάντες δέ με πεφρίκασιν." 765

ὥς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στήνε δῆμος ἀπείρων.

747 αὐθ'

757 μοι ἐρσήεις

767 σεῦ

771 γ' ἐπέεσσι

772 ἀγανοῖς ἐπέεσσι

λαοῖσιν δ' ὁ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔφειπεν·
 "ἄξετε νῦν, Τρῶες, ξύλα φάστυδε, μηδέ τι θυμῷ
 δφείσητ' Ἀργεῖων πυκινὸν λόχον· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
 πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν, 780
 μὴ πρὶν πημανέειν, πρὶν δωδεκάτῃ μόλῃ ἡώς."

ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ὑπ' ἀμάξῃσιν βόας ἡμιόνους τε
 ζεύγνυσαν, αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ φάστεος ἡγερέθοντο.
 ἐννῆμαρ μὲν τοί γε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην·
 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ ἐφάνη φαεσίμβροτος ἡώς, 785
 καὶ τότε ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἑκτορα δάκρυ χέοντες,
 ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ.
 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἡώς,
 τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἑκτορος ἡγρετο λαός.
 πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἶθοπι φοίνῳ 791
 πᾶσαν, ὅπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
 ὀστέα λευκὰ λέγοντο κασίγνητοί θ' ἔταροί τε
 μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείβετο δάκρυ παρειῶν.
 καὶ τά γε χρυσεῖην ἐς λάρνακα θῆκαν ἐλόντες, 795
 πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν·
 αἶψα δ' ἄρ' ἐς κοῖλῃν κάπετον θέσαν, αὐτὰρ ὕπερθε
 πυκνοῖσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισι·
 ῥίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ ἦατο πάντα,
 μὴ πρὶν ἐφορμηθεῖεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοί. 800
 χεύαντες δὲ τὸ σῆμα πάλιν κίον· αὐτὰρ ἔπειτα
 εὖ συναγειρόμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
 δώμασιν ἐν Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος.
 ὥς οἱ γ' ἀμφίεπον τάφον Ἑκτορος ἵπποδάμοιο.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἡγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο 790

789 ἔγρετο

799 εἶατο

PA
4019
A2
1894

Homerus
Iliad

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 15 14 05 15 012 5